Erasmus+ -ohjelma

Ohjelmaopas

Mahdolliset kieliversioiden väliset merkitysristiriidat

ratkaistaan englanninkielisen tekstin perusteella.

Versio 1 12/11/2025 (2026)

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo 2
A-OSA: YLEISTÄ TIETOA ERASMUS+ -OHJELMASTA 4
MITKÄ OVAT ERASMUS+ -OHJELMAN TAVOITTEET? 6
ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTEET 7
ERASMUS+ -OHJELMAN OLENNAISET PIIRTEET 12
MIKÄ ON ERASMUS+ -OHJELMAN RAKENNE? 16
MIKÄ ON OHJELMAN BUDJETTI? 19
KUKA TOIMEENPANEE ERASMUS+ -OHJELMAA? 21
MITKÄ MUUT ELIMET OSALLISTUVAT OHJELMAN TOIMEENPANOON? 23
KUKA VOI OSALLISTUA ERASMUS+ -OHJELMAAN? 35
B-OSA – TIETOA OHJELMAOPPAASSA ESITELLYISTÄ TOIMINNOISTA 40
MITÄ TOIMINTOJA TÄSSÄ OPPAASSA ESITELLÄÄN? 40
AVAINTOIMI 1: OPPIMISEEN LIITTYVÄ YKSILÖLIIKKUVUUS 42
MIKÄ ON LIIKKUVUUSHANKE? 43
KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS 45
ERASMUS+ -AKKREDITOINTI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN, YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN JA AIKUISKOULUTUKSEN ALOILLA 78
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS 87
YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS 111
AIKUISKOULUTUKSEN OPPIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS 133
OPPIMISEEN LIITTYVÄ LIIKKUVUUS NUORISOALALLA 154
ERASMUS+ -AKKREDITOINTI NUORISOALALLA 155
ERASMUS+ -AKKREDITOINNIN NUORISOALALLA SAANEIDEN ORGANISAATIODEN LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUDET 160
NUORTEN LIIKKUVUUSHANKKEET – ”NUORISOVAIHDOT” 163
NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUVUUSHANKKEET 176
NUORTEN OSALLISTUMISHANKKEET 190
NUORTEN LIIKKUVUUSHANKKEET – ”DISCOVEREU-OSALLISUUSTOIMI” 207
HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS LIIKUNTA- JA URHEILUALALLA 218
ERASMUS+ -VIRTUAALIVAIHDOT 228
AVAINTOIMI 2: ORGANISAATIOIDEN JA OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ 236
YHTEISTYÖHANKKEET 239
KUMPPANUUSHANKKEET 247
PIENIMUOTOISET KUMPPANUUSHANKKEET 256
KOULUJEN KEHITTÄMISEN EUROOPPALAISET KUMPPANUUDET 264
HUIPPUOSAAMISEEN TÄHTÄÄVÄT KUMPPANUUDET 271

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN HUIPPUYKSIKÖT 272
ERASMUS MUNDUS -TOIMINTO 288
INNOVAATIOKUMPPANUUDET 305
INNOVAATIOYHTEENLIITTYMÄT 306
KORKEAKOULUSEKTORIN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET 332
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET 352
NUORISOALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET 365
LIIKUNTA- JA URHEILUALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET 375
VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAT EUROOPPALAISET LIIKUNTA- JA URHEILUTAPAHTUMAT 382
AVAINTOIMI 3: TUKI POLITIIKAN KEHITTÄMISEEN JA YHTEISTYÖHÖN 389
EUROPEAN YOUTH TOGETHER -TOIMINTO 391
JEAN MONNET -TOIMINNOT 400
JEAN MONNET -TOIMINNOT KORKEAKOULUTUKSEN ALALLA 401
JEAN MONNET -TOIMINNOT MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA 418
JEAN MONNET ”TOIMINTAPOLIITTINEN KESKUSTELU” 429
C-OSA – TIETOA HAKIJOILLE 439
MITEN ERASMUS+ -HAKEMUS JÄTETÄÄN? 439
VAIHE 1: REKISTERÖINTI 440
VAIHE 2: VARMISTA, ETTÄ HANKE ON OHJELMAN PERUSTEIDEN MUKAINEN 441
VAIHE 3: VARMISTA, ETTÄ HANKE TÄYTTÄÄ TALOUDELLISET EHDOT 453
VAIHE 4: TÄYTÄ HAKULOMAKE JA LÄHETÄ SE 460
D-OSA – SANASTO 470

A-OSA: YLEISTÄ TIETOA ERASMUS+ -OHJELMASTA

Erasmus+ on EU:n koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma kaudelle 2021–2027. Koulutus, nuorisotoiminta sekä liikunta ja urheilu ovat keskeisiä aloja, jotka tukevat kansalaisia heidän henkilökohtaisessa ja ammatillisessa kehittymisessään. Laadukas ja osallistava koulutus sekä epävirallinen ja arkioppiminen antavat nuorille ja kaikenikäisille osallistujille pätevyyden ja osaamisen, joita mielekäs osallistuminen demokraattiseen yhteiskuntaan, kulttuurien välinen ymmärrys ja onnistunut siirtyminen työmarkkinoille edellyttävät. Ohjelmakauden 2014–2020 menestyksen pohjalta Erasmus+ -ohjelmassa pyritään lisäämään tarjottavia mahdollisuuksia entistäkin useammille osallistujille ja useammanlaisille organisaatioille, keskittymään ohjelman laadulliseen vaikutukseen ja edistämään osallistavampien ja yhtenäisempien, vihreämpien ja digiaikakauteen valmiiden yhteiskuntien luomista.

Euroopan kansalaisten on omaksuttava entistä enemmän tietoja, taitoja ja osaamista, joita he tarvitsevat nopeasti muuttuvassa ja yhä liikkuvammassa, monikulttuurisemmassa ja digitaalisemmassa yhteiskunnassa. Opiskelusta, oppimisesta ja työskentelystä jossain toisessa maassa olisi tultava tavanomainen käytäntö, ja kaikille olisi tarjottava mahdollisuus oppia äidinkielen lisäksi kaksi muuta kieltä. Ohjelma tukee merkittävällä tavalla eurooppalaisen koulutusalueen, digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman 2021–2027, Euroopan unionin nuorisostrategian ja Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelman (2024–2027) tavoitteiden saavuttamista. Ohjelmalla tuetaan voimakkaasti myös osaamisunionia koskevaa aloitetta ja EU:n varautumisunionistrategiaa.

Ohjelmalla edistetään mielekkäällä tavalla osaamisunionia koskevaa aloitetta tukemalla ihmisiä perustaitojen kehittämisessä, parantamalla opetusalan ammattien houkuttelevuutta, edistämällä yrittäjyyttä ja innovointia, tukemalla huippuosaamista ja akateemista osaamista, helpottamalla osaamisen ja tutkintojen tunnustamista, mahdollistamalla työmarkkinoille integroituminen ja kuromalla umpeen Euroopan tieto-, taito- ja osaamisvajetta. EU:n yritysten on parannettava kilpailukykyään hyödyntämällä lahjakkuutta ja innovointia. Tämä panostus tietoon, taitoihin ja osaamiseen hyödyttää yksilöitä, oppilaitoksia, yrityksiä, organisaatioita ja koko yhteiskuntaa edistämällä kestävää kasvua ja lisäämällä yhdenvertaisuutta, vaurautta ja sosiaalista osallisuutta sekä Euroopassa että sen ulkopuolella.

Lisäksi digitaitojen ja -osaamisen sekä tulevaisuuteen suuntautuvien alojen, kuten ilmastonmuutoksen torjunnan, puhtaan energian, tekoälyn, robotiikan ja massadata-analyysin, taitojen kehittäminen on oleellisen tärkeää Euroopan tulevan kestävän kasvun ja yhteenkuuluvuuden kannalta. Se on tavoitteena myös uudessa eurooppalaisessa innovaatio-ohjelmassa, jolla pyritään tukemaan kykyjen kehittämistä ja siten vauhdittamaan Euroopan innovointikapasiteettia.

Toimintojen laadullisen vaikutuksen lisäämiseksi ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien varmistamiseksi ohjelmalla pyritään tavoittamaan laajemmin ja paremmin niin eri-ikäiset kuin erilaisista kulttuurisista, sosiaalisista ja taloudellisista lähtökohdista tulevat ihmiset, jotta ketään ei jätettäisi jälkeen. Ohjelman keskeisenä tavoitteena on päästä lähemmäs niitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kuten vammaisia ja maahanmuuttajia sekä syrjäisillä alueilla asuvia tai sosioekonomisista vaikeuksista kärsiviä Euroopan unionin kansalaisia. Tällä tavoin ohjelmalla myös kannustetaan siihen osallistuvia, erityisesti nuoria, opettelemaan kansalaisyhteiskunnassa toimimista ja osallistumaan siihen ja lisätään tietoisuutta Euroopan unionin yhteisistä arvoista. Vuonna 2026 ohjelman puitteissa jatketaan myös toimia, joilla lievennetään Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta johtuvia sosioekonomisia ja koulutukseen liittyviä vaikutuksia. Sitä varten muun muassa tuetaan hankkeita, joilla edistetään Ukrainasta sotaa pakenevien ihmisten koulutusta ja helpotetaan heidän integroitumistaan uusiin oppimisympäristöihinsä, samoin kuin toimia organisaatioiden, oppijoiden ja henkilöstön tukemiseksi Ukrainassa.

Toinen haaste liittyy koko Euroopassa havaittavissa oleviin kehityssuuntauksiin: yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen on vähäistä, ja Eurooppa-asioita sekä niiden vaikutusta kaikkien eurooppalaisten elämään tunnetaan huonosti. Oman yhteisön toimintaan tai Euroopan unionin poliittiseen ja yhteiskunnalliseen elämään vaikuttaminen ja osallistuminen on monille vastentahtoista tai vaikeaa. Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen ja nuorten osallistuminen demokraattisiin prosesseihin ovat Euroopan unionin tulevaisuuden kannalta ratkaisevan tärkeitä asioita. Koronapandemia osoitti, että koulutuksen saatavuudella on suuri merkitys, jotta voidaan varmistaa ripeä elpyminen kriiseistä. Nämä tavoitteet on mahdollista saavuttaa myös sellaisen epävirallisen oppimisen kautta, jonka tavoitteena on nuorten ja aikuisopiskelijoiden taitojen ja osaamisen parantaminen sekä heidän aktiivisen kansalaisuutensa edistäminen. Ohjelmalla edistetään EU:n varautumisunionistrategian mukaisesti sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä sosiaalisten ja

kulttuurienvälisten taitojen kehittämistä. Lisäksi sillä edistetään kriittiseen ajatteluun, digitaaliseen lukutaitoon ja medialukutaitoon keskittyviä toimia ja siten autetaan ehkäisemään ja torjumaan disinformaatiota ja valeuutisia.

Talouden muuttaminen kestäväpohjaiseksi on yksi Euroopan unionin painopisteistä, ja sen mukaisesti Erasmus+ -hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hankkeita suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, joka kannustaa keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä kukin tasollaan voi tehdä hankkeiden kestävyyden parantamiseksi, ja auttaa löytämään vihreämpiä tapoja toteuttaa toimintaa.

Transnationaalisen ja kansainvälisen yhteistyön tukeminen ja helpottaminen organisaatioiden välillä koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualoilla on keskeisen tärkeää, jotta voidaan parantaa ihmisten vaikutusmahdollisuuksia lisäämällä heidän avaintaitojaan, vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä ja tunnustaa virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen avulla hankitut pätevyydet. Yhteistyöllä saadaan ideat liikkeelle, levitetään parhaita käytäntöjä ja asiantuntemusta ja kehitetään digitaalisia valmiuksia. Tämä parantaa osaltaan koulutuksen laatua ja vahvistaa samalla sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Erasmus+ -ohjelma on yksi Euroopan unionin näkyvimmistä menestystarinoista. Se perustuu yli 35 vuoden aikana saatuihin tuloksiin koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan eurooppalaisista ohjelmista, jotka käsittävät sekä eurooppalaisia että kansainvälisiä kumppanuuksia.

Erasmus+ -ohjelmaopas 2026 on olennainen osa Erasmus+ -ohjelman vuoden 2026 ehdotuspyyntöä, jäljempänä ’ehdotuspyyntö’. Oppaassa vahvistetaan ehdotuspyynnön osallistumis- ja rahoitusehdot. Sen perustana ovat ja sitä koskevat unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta 20 päivänä toukokuuta 2021 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/817[1], jäljempänä ’Erasmus+ -asetus’, sekä Erasmus+ -ohjelman vuoden 2026 työohjelmaan sisältyvät säännökset. Ehdotuspyyntöön sisältyviä toimia voidaan muuttaa julkaisemalla oikaisu. Mahdollisia hakijoita kehotetaan käymään säännöllisesti Erasmus+ -ohjelman verkkosivustolla ja tutustumaan Erasmus+ -ohjelman vuotuiseen työohjelmaan ja sen muutoksiin. Asiassa sovelletaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23 päivänä syyskuuta 2024 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2024/2509 (uudelleenlaadittu), jäljempänä ’varainhoitoasetus’. Ehdotuspyynnön toimeenpano edellyttää myös, että talousarvioesityksen mukaiset määrärahat ovat käytettävissä joko EU:n budjettivallan käyttäjän hyväksyttyä kyseisen vuoden talousarvion tai väliaikaisten kahdestoistaosien mukaisesti.

[1] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj/fin.

MITKÄ OVAT ERASMUS+ -OHJELMAN TAVOITTEET?

YLEINEN TAVOITE

Ohjelman yleisenä tavoitteena on tukea elinikäisen oppimisen avulla ihmisten koulutuksellista, ammatillista ja henkilökohtaista kehitystä koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualalla Euroopassa ja muualla ja edistää näin kestävää kasvua, laadukkaita työpaikkoja, sosiaalista koheesiota ja innovointia sekä vahvistaa eurooppalaista identiteettiä. Ohjelma on keskeinen väline eurooppalaisen koulutusalueen luomiseksi, ja sillä tuetaan eurooppalaisen strategisen yhteistyön toteuttamista koulutuksen alalla sekä siihen liittyviä alakohtaisia ohjelmia. Lisäksi se on avainasemassa edistettäessä nuorisopoliittista yhteistyötä Euroopan unionin nuorisostrategian 2019–2027 mukaisesti ja kehitettäessä liikunnan ja urheilun eurooppalaista ulottuvuutta.

ERITYISTAVOITTEET

Ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:

- Edistetään oppimiseen liittyvää yksilöiden ja ryhmien liikkuvuutta samoin kuin yhteistyötä, laatua, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta, huippuosaamista, luovuutta ja innovointia koulutusalan organisaatioiden ja koulutuspolitiikan tasolla.
- Edistetään epäviralliseen oppimiseen ja arkioppimiseen liittyvää liikkuvuutta ja aktiivista osallistumista nuorten keskuudessa samoin kuin yhteistyötä, laatua, osallisuutta, luovuutta ja innovointia nuorisoalan organisaatioiden ja nuorisopolitiikan tasolla.
- Edistetään liikunta- ja urheilualan henkilöstön oppimiseen liittyvää liikkuvuutta samoin kuin yhteistyötä, laatua, osallisuutta, luovuutta ja innovointia urheilujärjestöjen ja urheilupolitiikan tasolla.

ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTEET

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta, moninaisuutta sekä oikeudenmukaisuutta. Näiden tavoitteiden keskiössä ovat organisaatiot sekä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Ohjelma tarjoaa mekanismeja ja resursseja kummankin ryhmän käyttöön. Organisaatioiden tulisi noudattaa hankkeidensa ja toimintansa suunnittelussa osallistavaa lähestymistapaa ja tuoda ne erilaisten osallistujien saataville.

Myös kansallisten toimistojen rooli hankkeiden tukemisessa on erittäin tärkeä, jotta hankkeista saadaan mahdollisimman osallistavia ja moninaisia. Kansalliset toimistot laativat osallisuutta ja moninaisuutta koskevia suunnitelmia EU:n tason yleisten periaatteiden ja mekanismien pohjalta vastatakseen mahdollisimman hyvin niiden osallistujien tarpeisiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja tukeakseen näiden kohderyhmien kanssa työskenteleviä organisaatioita niiden kansallisessa toimintaympäristössä. Myös ohjelman toimeenpanoa tukevilla SALTO-resurssikeskuksilla on keskeinen rooli osallisuus- ja moninaisuustoimien edistämisessä ja käyttöönotossa. Ne etenkin keräävät tietoa ja laativat ja toteuttavat valmiuksia kehittävää toimintaa kansallisten toimistojen henkilöstölle ja ohjelman edunsaajille. Vastaavasti Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolla (EACEA) on yhtä tärkeä rooli suoraan hallinnoitujen ohjelmalohkojen osalta. Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa EU:n edustustoilla ja kansallisilla Erasmus+ -toimistoilla sekä Erasmus+ -yhteyspisteillä – jos maissa on sellaisia – on keskeinen tehtävä tuoda ohjelmaa lähemmäs asianomaisia kohderyhmiä.

Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu **osallisuutta edistävien toimenpiteiden kehys**[2] ja **osallisuus- ja moninaisuusstrategia**[3], jotka kattavat kaikki ohjelman alat. Niiden tavoitteena on helpottaa useampien erilaisten organisaatioiden mahdollisuuksia saada rahoitusta ja tavoittaa useampia sellaisia osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Niissä luodaan myös puitteet ja mekanismit hankkeille, joissa on tarkoitus käsitellä osallisuuteen ja moninaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Strategian tavoitteena on auttaa poistamaan esteitä, joita eri kohderyhmät saattavat kohdata hyödyntäessään tällaisia mahdollisuuksia Euroopassa ja muualla.

Jäljempänä esitettävä luettelo tällaisista mahdollisista esteistä ei ole tyhjentävä, vaan sillä on tarkoitus antaa osviittaa toiminnalle, jonka tavoitteena on lisätä saavutettavuutta ja sellaisten henkilöiden osallistumista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Nämä esteet voivat haitata tällaisten henkilöiden osallistumista niin erillisinä tekijöinä kuin useampien tekijöiden yhdistelminä:

- **Vammaisuus:** Tämä kattaa ruumiilliset, henkiset, älylliset tai aisteihin liittyvät vammat, jotka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa saattavat estää henkilön täysipainoisen ja tehokkaan osallistumisen yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.[4]
- **Terveysongelmat:** Terveysongelmat, kuten vakavat tai krooniset sairaudet tai muut fyysiseen tai mielenterveyteen liittyvät ongelmat, saattavat aiheuttaa esteitä ohjelmaan osallistumiselle.
- **Koulutusjärjestelmiin liittyvät esteet:** Henkilöt, joilla on eri syistä vaikeuksia suoriutua koulutusjärjestelmissä, koulunkäynnin varhain keskeyttäneet nuoret, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat sekä aikuiset, joilla on alhainen koulutustaso, saattavat kohdata esteitä. Vaikka muutkin tekijät saattavat vaikuttaa asiaan, nämä oppimisvaikeudet johtuvat useimmiten koulutusjärjestelmistä, jotka luovat rakenteellisia rajoituksia ja/tai eivät ota täysimittaisesti huomioon yksilön erityistarpeita, joskin ne voivat myös liittyä henkilökohtaiseen tilanteeseen. Esteitä henkilöiden osallistumiselle saattaa syntyä myös siinä tapauksessa, että opetussuunnitelmien rakenteen vuoksi on

[2] Komission täytäntöönpanopäätös – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman (2021–2027) osallisuutta edistävien toimenpiteiden kehys: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27.

[3] Täytäntöönpanon suuntaviivoja – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallisuus- ja moninaisuusstrategia: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_fi.

[4] Lisätietoja tästä aiheesta on saatavissa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

vaikeaa toteuttaa oppimiseen tai koulutukseen liittyvää liikkuvuutta ulkomailla osana opintoja.

- **Kulttuurierot:** Kuka tahansa voi lähtökohdistaan riippumatta kokea kulttuurierot esteinä, mutta erityisesti ne voivat haitata henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tällaiset erot voivat muodostaa merkittäviä esteitä oppimiselle yleisesti ja varsinkin maahanmuuttaja- tai pakolaistaustaisille henkilöille – esimerkiksi hiljattain saapuneille maahanmuuttajille, kansalliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluville henkilöille, viittomakielisille tai henkilöille, joilla on vaikeuksia sopeutua uuteen kieliympäristöön ja kulttuuriin. Joutuminen kosketuksiin vieraiden kielten ja kulttuurierojen kanssa ohjelman toimintaan osallistumisen yhteydessä saattaa heikentää joidenkin henkilöiden osallistumisintoa ja pienentää heidän osallistumisesta saamaansa hyötyä. Kulttuurierot voivat jopa muodostaa esteen osallistumiselle ylipäätään, jos mahdolliset osallistujat jättävät niiden vuoksi kokonaan hakematta tukea ohjelmasta.
- **Sosiaaliset esteet:** Sosiaaliset sopeutumisvaikeudet, kuten puutteelliset sosiaaliset taidot, epäsosiaalinen tai riskikäyttäytyminen, (aikaisemmat) rikokset, (aikaisempi) päihteiden väärinkäyttö tai sosiaalinen syrjäytyminen saattavat muodostaa esteen. Sosiaaliset esteet voivat johtua myös perhetilanteesta, kuten siitä, että hakija on perheen ensimmäinen korkeakoulutukseen pääsevä jäsen, hänellä on lapsia (koskee erityisesti yksinhuoltajavanhempia tai vanhempia, joilla ei ole laajempia epävirallisia lastenhoitoverkostoja), hän on omaishoitaja, perheen elättäjä tai orpo tai hän on ollut tai on parhaillaan laitoshoidossa.
- **Taloudelliset esteet:** Esteenä voi olla heikko taloudellinen asema, kuten alhainen elintaso, pienet tulot, pakko käydä töissä opiskelun ohessa, riippuvuus sosiaaliturvajärjestelmästä, pitkäaikaistyöttömyys, epävarma tilanne tai köyhyys, kodittomuus, velkaantuneisuus tai talousvaikeudet. Myös palvelujen (erityisesti palvelujen, joilla tuetaan henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia) heikko siirrettävyys saattaa aiheuttaa ongelmia, kun palvelujen olisi ”liikuttava” osallistujien mukana näiden lähtiessä asuinpaikkansa ulkopuolelle tai varsinkin ulkomaille.
- **Syrjintään liittyvät tekijät:** Sukupuoleen, ikään, etniseen alkuperään, uskontoon, vakaumukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen, vammaisuuteen tai intersektionaalisiin tekijöihin (kahden tai useamman edellä mainitun syrjintäperusteen yhdistelmä) liittyvä syrjintä voi aiheuttaa esteitä.
- **Maantieteelliset esteet:** Maantieteellisen esteen saattaa muodostaa esimerkiksi asuminen syrjäseudulla tai maaseudulla, pienillä saarilla tai reuna- tai syrjäisimmillä alueilla[5], lähiöissä, palvelujen katvealueilla (vähän julkista liikennettä ja heikot palvelut) sekä vähemmän kehittyneillä alueilla kolmansissa maissa.

DIGITAALINEN MUUTOS

Euroopassa tarvitaan digiaikaan soveltuvat koulutus- ja nuorisotyöjärjestelmät, jotta voidaan tukea digitaalisen muutoksen onnistumista ja käsitellä paremmin yhteiskunnallisia haasteita, kuten tekoälyä ja disinformaatiota. Erasmus+ -ohjelmalla autetaan merkittävällä tavalla kaiken ikäisiä ihmisiä hankkimaan digitaalisia taitoja ja osaamista, joita he tarvitsevat arkielämässään ja voidakseen opiskella, tehdä työtä, toteuttaa oikeuksiaan, saada tietoa, asioida verkossa, viestiä, kuluttaa vastuullisesti sekä luoda ja levittää digitaalista koulutussisältöä. Ohjelma on linjassa **digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman** (2021–2027)[6] strategisten painopisteiden kanssa, ja se auttaa saavuttamaan tavoitteet, joita on asetettu kahdessa marraskuussa 2023 annetussa neuvoston suosituksessa[7]. Ne koskevat a) onnistuneen digitaalisen koulutuksen keskeisiä mahdollistavia tekijöitä ja b) digitaalisten taitojen koulutustarjonnan parantamista koulutusalalla.

Ohjelmalla tuetaan toimintasuunnitelman ensimmäistä strategista painopistettä eli tehokkaan digitaalisen koulutusekosysteemin kehittämistä luomalla valmiuksia ja kriittistä ymmärrystä siitä, miten digiteknologian tarjoamia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää opetuksessa ja oppimisessa kaiken tyyppisissä oppilaitoksissa kaikilla tasoilla ja kaikilla aloilla ja miten voidaan kehittää ja panna toimeen oppilaitosten digitaalista muutosta koskevia suunnitelmia.

[5] Syrjäisimpiä alueita on Euroopan unionissa yhdeksän: Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Ranskan Guayana, Réunion ja Saint-Martin (Ranska), Azorit ja Madeira (Portugali) sekä Kanariansaaret (Espanja).

[6] Eurooppalainen koulutusalue – Digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma (2021–2027): https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_fi.

[7] Neuvoston suositus digitaalisen koulutuksen onnistumisen keskeisistä mahdollistavista tekijöistä: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15741-2023-INIT/fi/pdf; Neuvoston suositus digitaitojen ja -osaamisen tarjonnan parantamisesta koulutusalalla: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15740-2023-INIT/fi/pdf.

Ohjelmalla tuetaan myös toimintasuunnitelman toista strategista painopistettä tukemalla toimia, joilla pyritään parantamaan digitaitojen ja -osaamisen kehittämistä kaikilla yhteiskunnan tasoilla ja kaikille (mukaan lukien nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, opiskelijat, työnhakijat ja työntekijät). Tavoitteena on edistää sekä perustason että edistyneen tason digitaitoja samoin kuin digitaalista lukutaitoa, josta on tullut olennainen arkielämän taito ja jonka avulla ihmiset voivat toimia täysipainoisesti kansalaisyhteiskunnassa ja demokratiassa.

Näiden toimintasuunnitelman strategisten painopisteiden mukaisesti on perustettu eurooppalainen digitaalisen koulutuksen keskus[8] tehostamaan digitaalista koulutusta koskevaa yhteistyötä EU:n tasolla ja edistämään hyvien käytäntöjen vaihtoa, yhteiskehittämistä ja tutkimuskokeiluja. Keskuksen tavoitteena on tukea jäsenvaltioita aiempaa tiiviimmässä monialaisessa yhteistyössä, jossa käsitellään digitaalista koulutusta elinikäisen oppimisen näkökulmasta. Keskus yhdistää kansalliset viranomaiset, yksityisen sektorin, asiantuntijat, tutkijat, koulutuksen järjestäjät ja kansalaisyhteiskunnan digitaalista koulutusta koskevan toimintapolitiikan ja käytäntöjen ketterämmän kehittämisen avulla.

Jotta tämä politiikkakehys voidaan panna toimeen Erasmus+ -ohjelmassa, on laadittu kaikki ohjelman alat kattava **digitaalistrategia**[9]. Sen tavoitteena on auttaa ohjelman edunsaajia ja sitä toteuttavia toimijoita kehittämään rahoitettavien hankkeiden digitaalista ulottuvuutta.

Ohjelman pitäisi tavoittaa laajempi kohderyhmä sekä unionissa että sen ulkopuolella. Tässä voidaan hyödyntää nykyistä enemmän tieto- ja viestintäteknologian välineitä, fyysisen liikkuvuuden ja virtuaalioppimisen yhdistelmää sekä virtuaalista yhteistyötä.

YMPÄRISTÖ JA ILMASTONMUUTOKSEN TORJUNTA

Ympäristö- ja ilmastotoimet ovat EU:n keskeisiä painopisteitä nyt ja tulevaisuudessa. **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskeva tiedonanto**[10] on eurooppalainen uusi kasvustrategia, jossa tunnustetaan koulujen, oppilaitosten ja yliopistojen keskeinen rooli oppilaiden, vanhempien ja laajemman yhteisön saamiseksi mukaan muutoksiin, joita tarvitaan, jotta siirtyminen ilmastoneutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä onnistuu. Myös **neuvoston suosituksessa vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta**[11] korostetaan tarvetta antaa kaikenikäisille oppijoille tilaisuuksia hankkia tietoa ilmastokriisistä ja kestävyydestä niin virallisen kuin epävirallisen koulutuksen kautta. Lisäksi painotetaan, että vihreää siirtymää edistävän oppimisen on oltava ensisijainen tavoite koulutuspolitiikassa ja -ohjelmissa. Kestävyys olisi nivottava osaksi koulutusta kokonaisvaltaisesti, kuten opetussuunnitelmiin, kouluttajien ammatilliseen kehittymiseen sekä rakennuksiin, infrastruktuureihin ja toimintoihin.

Erasmus+ -ohjelman avulla pystytään ratkaisevalla tavalla kehittämään ilmastonmuutokseen liittyviä tietoja, taitoja ja asenteita ja tukemaan kestävää kehitystä niin Euroopan unionissa kuin sen ulkopuolella.

Jotta tämä politiikkakehys voidaan panna toimeen Erasmus+ -ohjelmassa, on laadittu kaikki ohjelman alat kattava **vihreän siirtymän ja kestävän kehityksen strategia**[12]. Sen tavoitteena on auttaa ohjelman edunsaajia ja sitä toteuttavia toimijoita kehittämään rahoitettavien hankkeiden vihreää ulottuvuutta.

Ohjelmalla lisätään liikkuvuusmahdollisuuksia vihreillä tulevaisuuteen suuntautuvilla aloilla, mikä edistää osaamisen kehittämistä, parantaa uranäkymiä ja sitouttaa osallistujia kestävän kasvun kannalta strategisiin osa-alueisiin. Erityistä huomiota kiinnitetään maaseudun kehittämiseen (kestävä maatalous, luonnonvarojen hoito, maaperän suojelu,

[8] https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan/european-digital-education-hub.

[9] Täytäntöönpanon suuntaviivoja – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen digitaalistrategia: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-digital_en.

[10] Euroopan komissio – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fi.

[11] Neuvoston suositus vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(01).

[12] Implementation guidelines – Erasmus+ and European Solidarity Corps Green Strategy: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-green_en.

biomaatalous). Koska Erasmus+ -ohjelmassa keskeistä on liikkuvuus, siinä olisi myös pyrittävä hiilineutraaliuteen edistämällä kestäviä liikennemuotoja ja ympäristön kannalta vastuullisempaa käyttäytymistä.

Ympäristö ja ilmastonmuutoksen torjunta ovat horisontaalisina painopisteinä hankkeita valittaessa. Etusijalle asetetaan hankkeet, joilla pyritään kehittämään osaamista erilaisilla vihreillä toimialoilla – mukaan lukien hankkeet, jotka koskevat koulutuksen ja kulttuurin panosta kestävän kehityksen tavoitteisiin – ja laatimaan vihreän sektorin osaamisstrategioita ja -menetelmiä sekä tulevaisuuteen suuntautuvia opetussuunnitelmia. Etusija on myös aloitteilla, joilla tuetaan osallistuvissa organisaatioissa suunniteltuja ympäristökestävyyteen liittyviä toimintatapoja.

Ohjelmalla tuetaan innovatiivisten käytäntöjen hyödyntämistä, jotta oppijoista, henkilöstöstä ja nuorisotyöntekijöistä voidaan tehdä todellisia muutosta edistäviä toimijoita (esimerkiksi luonnonvarojen säästäminen, energiankulutuksen ja jätteiden vähentäminen, hiilijalanjäljen pienentäminen ja kestävien ruoka- ja liikkuvuusvaihtoehtojen valitseminen). Etusijalla ovat myös hankkeet, jotka mahdollistavat – koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunta- ja urheilutoiminnan avulla – käyttäytymismuutokset, kun on kyse yksilöllisistä valinnoista, kulttuurisista arvoista ja tiedostamisesta, ja jotka tukevat yleisemmin aktiivista toimintaa kestävän kehityksen puolesta.

Tästä syystä organisaatioiden ja osallistujien olisi pyrittävä sisällyttämään vihreät käytännöt kaikkiin hankkeisiin toimintaa suunnitellessaan. Tämä kannustaa keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista, pohtimaan paikallisia toimia ja löytämään vihreämpiä tapoja toteuttaa toimintaa.

Erilaiset alustat, kuten European School Education Platform (mukaan lukien eTwinning) ja EPALE, tuottavat edelleen tukimateriaalia ja helpottavat ympäristökestävyyttä koskevien tehokkaiden opetuskäytäntöjen ja toimintatapojen vaihtoa. Erasmus+ -ohjelman avulla voidaan myös tehokkaasti tavoittaa erilaisia yhteiskunnan toimijoita (kuten kouluja, yliopistoja, ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, nuoriso- sekä liikunta- ja urheilujärjestöjä, kansalaisjärjestöjä, paikallis- ja alueviranomaisia ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioita) ja tehdä niiden kanssa yhteistyötä; niistä voi tulla aktiivisia toimijoita ilmastoneutraaliuden saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN, YHTEISET ARVOT JA KANSALAISTOIMINTA

Erasmus+ -ohjelmalla puututaan haasteisiin ja esteisiin, jotka rajoittavat kansalaisten osallistumista demokraattisiin prosesseihin, sekä parannetaan ihmisten tietoisuutta ja ymmärrystä Euroopan unionista. Ohjelman avulla autetaan ihmisiä selviytymään ongelmista, jotka vaikeuttavat heidän aktiivista osallistumistaan yhteisöihin tai unionin poliittiseen ja yhteiskunnalliseen elämään. Euroopan unionia koskevan tietämyksen vahvistaminen varhaisesta iästä lähtien on ratkaisevan tärkeää unionin tulevaisuuden kannalta. Virallisen koulutuksen lisäksi epävirallinen oppiminen voi lisätä ymmärrystä Euroopan unionista ja tunnetta siihen kuulumisesta.

Ohjelmalla edistetään aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita elinikäisessä oppimisessa kannustamalla hankkeisiin ja toimiin, jotka tukevat sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Etusijalla ovat hankkeet, jotka tarjoavat henkilöille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen sekä sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan merkityksellisen virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Painopiste on Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen[13], yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä niiden sosiaalisen, kulttuurisen ja historiallisen perinnön suhteen.

Nuorisoalalla on laadittu nuorten osallistumisstrategia[14], jolla tarjotaan yhteiset puitteet ja tuetaan ohjelman hyödyntämistä nuorten yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edistämiseksi. Strategian tavoitteena on parantaa laadullisesti nuorten osallistumista ohjelmaan, ja se täydentää keskeisiä EU:n nuorisopoliittisia asiakirjoja, kuten EU:n nuorisostrategiaa ja eurooppalaisia nuorisotavoitteita[15]. Strategiaan liittyy nuorten osallistumista koskeva välineistö[16],

[13] EU:n arvot esitetään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa, ja ne määritellään lyhyesti osoitteessa https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/aims-and-values_fi.
[14] Nuorten osallistumisstrategia: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/.
[15] Eurooppalaiset nuorisotavoitteet: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi.
[16] Nuorten osallistumista koskeva välineistö: https://participationpool.eu/toolkit/.

jonka tavoitteena on tarjota käytännön tasolla taitotietoa, suosituksia, välineitä ja ohjeita tämän horisontaalisen painopisteen käsittelemiseksi nuorten kanssa ohjelman kussakin toiminnossa.

ERASMUS+ -OHJELMAN OLENNAISET PIIRTEET

Seuraavat ohjelman piirteet ovat erityisen tärkeitä:

EU:N ARVOJEN KUNNIOITTAMINEN

Erasmus+ -ohjelman toimeenpanon ja siten myös ohjelman edunsaajien ja ohjelman puitteissa toteutettavan toiminnan on noudatettava EU:n arvoja, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien oikeudet, täysin EU:n perussopimuksissa ja EU:n perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien ja arvojen mukaisesti.

Avustussopimusten mukaisesti edunsaajan avustus voidaan lakkauttaa tai sitä voidaan vähentää, jos näitä määräyksiä ei noudateta.

OSALLISTUJIEN SUOJELU, TERVEYS JA TURVALLISUUS

Erasmus+ -hankkeiden osallistujien suojelu, terveys ja turvallisuus ovat ohjelman keskeisiä periaatteita. Kaikkien osallistujien pitäisi pystyä hyödyntämään täysipainoisesti Erasmus+ -ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehittymiseen ja oppimiseen. Tämä voidaan taata ainoastaan turvallisessa toimintaympäristössä, jossa kaikkien oikeuksia, ruumiillista ja henkistä koskemattomuutta sekä henkistä terveyttä ja hyvinvointia kunnioitetaan ja suojellaan.

Jokaisella ohjelmaan osallistuvalla organisaatiolla täytyy olla käytössä tehokkaat menettelyt ja järjestelyt niiden omissa toiminnoissa mukana olevien henkilöiden turvallisuuden, suojelun ja syrjimättömyyden parantamiseksi ja takaamiseksi. Tarvittaessa alaikäisten osallistujien (koulujen oppilaat, ammattiin opiskelevat, nuoret) mukana liikkuvuustoiminnassa olisi oltava aikuinen tukihenkilö. Aikuisten tukihenkilöiden olisi varmistettava liikkuvuuden oppimiskomponentin riittävä laatu sekä alaikäisten osallistujien suojelu ja turvallisuus.

Lisäksi kaikilla koulujen oppilailla, opiskelijoilla, harjoittelijoilla, oppisopimusopiskelijoilla, aikuisopiskelijoilla, nuorilla ja henkilöstön jäsenillä, jotka osallistuvat minkä tahansa Erasmus+ -ohjelman avaintoimen liikkuvuustoimintaan, on oltava vakuutus heidän osallistumiseensa liittyvien riskien varalta. Hankkeen organisoijien tehtäväksi jää sopivimman vakuutuksen valinta toteutettavan hanketyypin ja kyseisessä maassa tarjolla olevien vakuutusmuotojen perusteella. Hankekohtaisen vakuutuksen ottaminen ei ole tarpeen, jos osallistujat jo kuuluvat hankkeen organisoijien voimassa olevien vakuutusten piiriin.

Vakuutussuojan on joka tapauksessa käsitettävä seuraavat asiat:

- tarvittaessa matkavakuutus (joka kattaa myös matkatavaroiden vahingoittumisen tai katoamisen)
- vahingonkorvausvastuu (joka käsittää tarvittaessa ammattivastuuvakuutuksen tai vastuuvakuutuksen)
- tapaturmat ja vakava sairaus (myös pysyvä tai tilapäinen haitta)
- kuolema (myös kotiinkuljetus, jos hanke toteutetaan ulkomailla).

Transnationaalisiin toimintoihin osallistuvien on erittäin suositeltavaa hankkia eurooppalainen sairaanhoitokortti, jos se on mahdollista. Kortti on maksuton, ja sillä saa lääketieteellisistä syistä välttämätöntä sairaanhoitoa julkisessa terveydenhoitojärjestelmässä tilapäisen oleskelun aikana 27 EU-maassa sekä Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa samoin edellytyksin ja samoin kustannuksin kuin kyseisen maan vakuutetut (joissain maissa hoito on ilmaista). Lisätietoja sairaanhoitokortista ja sen hankkimisesta löytyy osoitteesta https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=fi.

Jos hankkeeseen osallistuu alle 18-vuotiaita, osallistujaorganisaatioiden on saatava heidän vanhemmiltaan tai huoltajiltaan ennakkolupa osallistumiseen.

MONIKIELISYYS

Monikielisyys on Euroopan yhdentymiskehityksen kulmakiviä, ja se symboloi vahvasti EU:n pyrkimystä olla moninaisuudessaan yhtenäinen. Kielitaito on tärkeimpiä niistä taidoista, jotka antavat ihmisille paremmat valmiudet

osallistua työmarkkinoille ja hyödyntää tehokkaasti tarjolla olevia tilaisuuksia. EU pyrkii siihen, että jokaisella kansalaisella olisi jo varhaisessa iässä tilaisuus oppia vähintään kahta vierasta kieltä.

Kieltenopiskelun ja kielellisen moninaisuuden edistäminen on yksi ohjelman nimenomaisista tavoitteista. Puutteellinen kielitaito on eurooppalaisiin koulutus- ja nuorisoalan ohjelmiin osallistumisen suurimpia esteitä. Ohjelmassa annetaan mahdollisuus tarjota kielivalmennustukea, millä pyritään lisäämään liikkuvuuden tehokkuutta ja tuloksellisuutta sekä parantamaan oppimistuloksia ja siten edistämään ohjelman kyseisen tavoitteen saavuttamista.

Ohjelmassa tarjotaan kielivalmennustukea liikkuvuustoimintaan osallistujille. Tukea kielten oppimiseen annetaan ensisijaisesti Erasmus+ -ohjelman OLS-kielivalmennuspalvelussa (Online Language Support), mukautettuna tarpeen mukaan eri sektoreita varten, koska verkossa kieliä voi opiskella helposti ja joustavasti. Verkossa olevan OLS-kielivalmennuspalvelun avulla osallistujat voivat arvioida, harjoittaa ja parantaa kielitaitoaan. Verkossa olevan kielivalmennuksen lisäksi erityisten kohderyhmien kieltenopiskelua voidaan tukea muilla keinoin, esimerkiksi viittomakielen tai pistekirjoituksen avulla, jotka voidaan rahoittaa niitä koskevasta osallisuustuen kululuokasta.

Myös yhteistyöhankkeiden yhteydessä kannustetaan kieltenopetukseen ja -opiskeluun. Kielitaidon parantamiseen tähtäävät innovaatiot ja hyvät käytännöt voivat käsittää esimerkiksi opetus- ja arviointimenetelmiä, opetusaineistojen laatimista, tutkimustyötä, tietokoneavusteista kielen oppimista sekä yrittäjyyshankkeita, joissa käytetään vieraita kieliä.

Euroopan komissio on perustanut **kielihankkeiden eurooppalaisen laatuleiman (European Language Label)**, jolla annetaan tunnustusta laadulle, tuetaan monikielisyyden alalla toteutettujen erinomaisten hankkeiden tulosten jakamista ja lisätään yleistä kiinnostusta kieltenopiskeluun. Kansalliset toimistot myöntävät laatuleiman vuosittain tai joka toinen vuosi koulutusorganisaatioille, jotka ovat toteuttaneet kansallisen toimiston myöntämän Erasmus+ -hankkeen kieltenoppimisen ja -opetuksen alalla erinomaisin tuloksin. Erasmus+ -hankkeiden lisäksi kansallinen toimisto voi myöntää kielihankkeiden eurooppalaisen laatuleiman muille aloitteille, joissa sovelletaan kokonaisvaltaista, osallistavaa tai innovatiivista lähestymistapaa kieltenopetukseen ja -oppimiseen.

KANSAINVÄLINEN ULOTTUVUUS

Erasmus+ -ohjelmaan sisältyy vahva kansainvälinen ulottuvuus (eli yhteistyö ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa) liikkuvuus- ja yhteistyötoiminnassa ja toimintapoliittisia linjauksia koskevassa vuoropuhelussa. Se auttaa eurooppalaisia organisaatioita vastaamaan globalisaation, ilmastonmuutoksen ja digitalisaation aiheuttamiin maailmanlaajuisiin haasteisiin muun muassa tehostamalla kansainvälistä liikkuvuutta ja kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja vahvistaa Euroopan unionin roolia globaalina toimijana. Se lisää yhteiskunnallisia yhteyksiä liikkuvuuden, vaihdon ja valmiuksien kehittämisen avulla, edistää sosiaalista selviytymiskykyä, inhimillistä kehitystä, työllistettävyyttä sekä aktiivista osallistumista ja tarjoaa säännölliset kanavat ihmisten väliselle yhteistyölle edistämällä yhteisiä painopisteitä koskevia arvoja, periaatteita ja etuja. Toiminta tarjoaa vastauksen laatuun, nykyaikaistamiseen ja työllistettävyyteen liittyviin haasteisiin lisäämällä koulutuksen merkityksellisyyttä ja reagointikykyä vihreän ja kestävän sosioekonomisen elpymisen, kasvun ja hyvinvoinnin edistämiseksi ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Sillä myös edistetään inhimillistä ja institutionaalista kehitystä, digitaalisuutta, kasvua ja työpaikkoja, hyvää hallintotapaa sekä rauhaa ja turvallisuutta. Nuorten toiminta ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa on avaintekijä mukautumiskykyisempien ja kulttuurien väliseen luottamukseen ja ymmärrykseen perustuvien yhteiskuntien luomisessa.

TAITOJEN JA TUTKINTOJEN TUNNUSTAMINEN JA VALIDOINTI

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan osaamisen, taitojen ja tutkintojen avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden käyttöä – niitä ovat erityisesti Europassi (myös eurooppalaiset digitaaliset osaamistodistukset), Youthpass, eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF), eurooppalainen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitus (ESCO), eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä (ECTS), ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys (EQAVET), Euroopan korkeakoulutuksen laadunvarmistusrekisteri (EQAR) ja eurooppalaisen korkeakoulutuksen laadunvarmistusyhdistys (ENQA) – samoin kuin näitä välineitä tukevia unionin laajuisia koulutusalan verkostoja, etenkin tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisia tiedotuskeskuksia (NARIC) sekä Euroguidance-verkostoja, kansallisia Europassi-keskuksia ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen kansallisia koordinointipisteitä. Kaikilla näillä välineillä pyritään helpottamaan osaamisen, taitojen ja tutkintojen tunnustamista ja

ymmärtämistä osallistujamaissa ja niiden välillä niin kaikissa koulutusjärjestelmien osajärjestelmissä kuin eri alojen työmarkkinoilla riippumatta siitä, onko osaaminen, taidot ja tutkinnot hankittu virallisen koulutuksen vai muiden oppimiskokemusten (esimerkiksi työkokemuksen, vapaaehtoispalvelun tai verkko-oppimisen) avulla.

Jotta nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa, käytettävissä olevien välineiden on mukauduttava uusiin ilmiöihin, kuten koulutuksen kansainvälistymiseen ja digitaalisen oppimisen ja digitaalisten osaamistodistusten myöntämisen yleistymiseen, sekä tuettava joustavien oppimisväylien luomista opiskelijoiden tarpeiden ja tavoitteiden mukaan. Välineiden olisi myös parannettava taitojen, osaamisen ja tutkintojen vertailukelpoisuutta ja siirrettävyyttä maiden välillä, jotta oppijat ja työntekijät voivat liikkua vapaasti työskentelyä tai jatko-opintoja varten.

Näiden välineiden toteuttamista ja jatkokehittämistä ohjaavat useat pitkän aikavälin toimintapoliittiset asiakirjat, kuten 22. toukokuuta 2017 annettu neuvoston suositus eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä elinikäisen oppimisen edistämiseksi, 18. huhtikuuta 2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2018/646 yhteisistä puitteista parempien palvelujen tarjoamiseksi taitojen ja tutkintojen alalla (Europass) sekä 20. joulukuuta 2012 annettu neuvoston suositus epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista. Nuorisoalan kehittämiseen tarjoavat tukea näiden horisontaalisten asiakirjojen lisäksi teemakohtaiset strategiat, kuten Youthpass-strategia[17] ja eurooppalainen koulutusstrategia[18].

HANKKEISTA JA NIIDEN TULOKSISTA TIEDOTTAMINEN VAIKUTTAVUUDEN MAKSIMOIMISEKSI

Tiedottaminen hankkeista ja niiden tuloksista on keskeisen tärkeää, jotta varmistetaan vaikuttavuus eri tasoilla. Erasmus+ -ohjelmasta myönnettävän rahoituksen hakijoiden on toiminnosta riippuen suunniteltava viestintätoimenpiteensä, joilla ne jakavat tietoa hankkeestaan ja sen tuloksista hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Hankehakemukset arvioidaan relevanttien kriteerien perusteella sen varmistamiseksi, että nämä näkökohdat otetaan huomioon. Viestintää ja tulosten levittämistä koskevien toimenpiteiden taso ja intensiteetti on suhteutettava Erasmus+ -ohjelman eri toimintojen tavoitteisiin, laajuuteen ja kohteisiin. Erasmus+ -rahoituksen saajien on noudatettava Euroopan komission laatimia viestintäohjeita hankkeiden edunsaajille[19] ja seurattava ja arvioitava viestintätoimenpiteidensä onnistumista sekä laadullisesti että määrällisesti.

Edunsaajien on viestintäohjeiden mukaisesti ilmoitettava Euroopan unionin tuesta selkeästi kaikissa viestintää ja tulosten levittämistä koskevissa toimenpiteissä ja tuotteissa, kuten tapahtumissa, verkkosivustoilla, visuaalisessa materiaalissa ja julkaisuissa. Niiden on erityisesti varmistettava, että kaikessa viestintämateriaalissa käytetään Euroopan unionin logoa, joka on avustussopimuksessa tai avustuspäätöksessä vahvistettujen määräysten mukainen.[20] Edunsaajan avustusta voidaan vähentää, jos näitä määräyksiä ei noudateta.

Edunsaajien on laadittava viestintästrategia ja -suunnitelma ottaen huomioon seuraavat seikat:

- **Viestintätavoitteet:** Hakijoiden on määriteltävä, mitä kullakin viestintätoimenpiteellä halutaan saavuttaa: esimerkiksi lisätä tietoisuutta, edistää yhteiskunnallisia arvoja, luoda uusia kumppanuuksia tai vaikuttaa politiikkoihin ja käytäntöihin.
- **Yleisö tai kohderyhmä:** Hakijoiden on määriteltävä ihmiset, jotka halutaan tavoittaa ja jotka voisivat hyödyntää hanketuloksia. Yleisö tai kohderyhmä on määriteltävä mahdollisimman täsmällisesti. Kyseessä voi olla esimerkiksi koko väestö, tietyt sidosryhmät, asiantuntijat ja muut asianomaiset, päättäjät tai media.
- **Kanavat ja toimenpiteet** kohdeyleisön saavuttamiseksi: Hakijoiden on valittava tehokkaimmat ja valittujen kohderyhmien tarpeita parhaiten vastaavat kanavat ja toimenpiteet (esim. sosiaalinen media, tapahtumat tai julkaisut).
- **Hanketulokset** (tuotokset ja tulokset): Näitä voivat olla muun muassa hyvien käytäntöjen oppaat, käytännön

[17] Youthpass-strategia: https://www.youthpass.eu/en/about-youthpass/youthpass-strategy/.

[18] Eurooppalainen koulutusstrategia: https://europeantrainingstrategy.eu/.

[19] Miten viestit hankkeestasi: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/429c34ff-7231-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-248841143.

[20] Ohjeita Euroopan komission visuaalisen ilmeen ja muun muassa Euroopan unionin logon käytöstä on osoitteissa https://commission.europa.eu/resources-partners/european-commission-visual-identity_en?prefLang=fi ja https://commission.europa.eu/system/files/2021-05/eu-emblem-rules_fi.pdf.

työvälineet ja tuotteet, tutkimusraportti sekä hankitut tiedot ja taidot. Tuloksia olisi levitettävä tai tehtävä tunnetuksi Erasmus+ -hanketietokannan avulla (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_fi).

- **Ajoitus:** Hakijoiden on suunniteltava huolellisesti, milloin eri toimenpiteet toteutetaan (ja kytkettävä ajoitus työohjelmaan/välitavoitteisiin), sovittava realistisista tavoitteista ja huolehdittava joustavuudesta sen mukaan, miten hanke edistyy, muuttuvatko kohdeyleisön tai -ryhmän tarpeet ja miten politiikka ja menettelyt kehittyvät.
- **Keskeiset tulosindikaattorit:** Tulosindikaattorit ovat arvokas hallinnointiväline viestintää ja tulosten levittämistä koskevien toimenpiteiden edistymisen seuraamiseksi (ja tarvittaessa mukautusten mahdollistamiseksi) niiden toteuttamisen aikana sekä sen arvioimiseksi, missä määrin toimenpiteiden tavoitteet on saavutettu. Keskeisten tulosindikaattorien on oltava yhteneviä komission viestintäverkostoindikaattorien[21] kanssa.

OPETUSAINEISTOJA KOSKEVA AVOIMEN SAATAVUUDEN VAATIMUS ERASMUS+ -OHJELMASSA

Erasmus+ -ohjelmassa edistetään hanketuotosten avointa saatavuutta oppimisen, opettamisen, harjoittelun ja nuorisotyön tueksi. Erasmus+ -edunsaajien on erityisesti asetettava kaikki ohjelmasta rahoitetuissa hankkeissa tuotetut oppimisresurssit ja välineet – asiakirjat, mediatallenteet, ohjelmistot tai muut materiaalit – vapaasti yleisön saataville avoimella lisenssillä. Aineistojen on oltava helposti saatavilla ja ladattavissa maksutta ja rajoituksetta, ja avoimilla lisensseillä on myönnettävä yleisölle oikeus käyttää, uudelleenkäyttää, muokata ja jakaa resursseja. Tällaisia aineistoja kutsutaan avoimiksi oppimisresursseiksi. Tätä tarkoitusta varten resurssit on ladattava sopivalle vapaasti käytettävissä olevalle alustalle digitaalisessa ja muokattavissa olevassa muodossa. Erasmus+ -edunsaajia kehotetaan käyttämään mahdollisimman avoimia lisenssejä[22], mutta myös joitakin rajoituksia sisältävien lisenssien käyttö on mahdollista, jos hankkeen luonne tai asianomaisen materiaalin tyyppi sitä edellyttää ja jos yleisölle kuitenkin annetaan oikeus käyttää, uudelleenkäyttää, muokata ja jakaa resursseja. Lisenssillä voidaan esimerkiksi kieltää muita käyttämästä resursseja kaupallisesti tai velvoittaa käyttämään jälkiperäisteoksissa samaa lisenssiä. Avoimen saatavuuden vaatimus on pakollinen, eikä se rajoita edunsaajien teollis- ja tekijänoikeuksia.

TUTKIMUSTUOTOSTEN JA TIEDON AVOIN SAATAVUUS ERASMUS+ -OHJELMASSA

Erasmus+ -edunsaajia kehotetaan julkaisemaan tutkimustuotoksensa avoimesti eli maksutta ja ilman muita saatavuusrajoituksia käyttäjien kannalta. Tutkimustuotosten julkaisemisessa kehotetaan myös käyttämään avoimia lisenssejä. Hankkeissa kerätty tieto olisi mahdollisuuksien mukaan julkaistava avoimena datana – eli avoimella lisenssillä – sopivassa muodossa ja sopivalla avoimella tietoalustalla.

[21] Viestintäverkostoindikaattorit ja niitä tukeva opas ovat saatavilla seuraavassa osoitteessa: https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/2022%20EC%20Comm%20indicators.pdf.

[22] Tällaisia ovat esimerkiksi laajasti käytetyt Creative Commons Attribution- tai Creative Commons Attribution-Share Alike -lisenssit luoville teoksille, GNU Public License ja GNU Lesser Public License ohjelmistoille sekä Open Database License tietokannoille.

MIKÄ ON ERASMUS+ -OHJELMAN RAKENNE?

Erasmus+ -ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi siinä on tarkoitus toteuttaa seuraavat avaintoimet kaudella 2021–2027:

AVAINTOIMI 1: YKSILÖLIIKKUVUUS

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

- **Oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuus:** Koulujen oppilaille, opiskelijoille, aikuisopiskelijoille, harjoittelijoille ja nuorille sekä korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten opettajille, kouluttajille, kasvattajille, nuorisotyöntekijöille, liikunta- ja urheilualan henkilöstölle ja oppilaitosten ja kansalaisjärjestöjen henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia hankkia oppimiskokemuksia ja/tai ammatillista kokemusta ulkomailla.
- **Nuorten osallistumishankkeet:** Tämä toimi muodostuu epävirallisten nuorten ryhmien ja/tai nuorisoalan organisaatioiden toteuttamista nuorten johtamista paikallisista ja transnationaalisista aloitteista, joilla autetaan nuoria sitoutumaan ja oppimaan osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan, lisätään tietoisuutta Euroopan unionin yhteisistä arvoista ja perusoikeuksista, tuodaan nuoria ja päättäjiä yhteen paikallisella, kansallisella ja EU-tasolla sekä edistetään Euroopan unionin yhteisten tavoitteiden saavuttamista.
- **Henkilöstön liikkuvuus liikunta- ja urheilualalla:** Pääasiassa ruohonjuuritasolla toimivien liikunta- ja urheilualan organisaatioiden henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus kehittää osaamistaan ja pätevyyttään ja hankkia uusia taitoja oppimiseen liittyvän liikkuvuuden ja ulkomailla vietettävän ajanjakson avulla; näin edistetään liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kapasiteetin vahvistamista ja kehittämistä. Tämä toiminto tukee ruohonjuuritason liikunnassa ja urheilussa toimivien valmentajien ja muun (sekä palkatun että vapaaehtoisen) henkilöstön ammatillista kehittymistä. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan henkilöstö, mukaan lukien kaksoisuran urheilun piirissä ja urheilun ulkopuolella valinneet, voi myös tehostaa oppimisvaikutusta ja tiedon siirtoa ruohonjuuritason liikunta- ja urheilualan henkilöstölle ja organisaatioille. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimivan liikunta- ja urheilualan henkilöstön mahdollisuuksia oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen voidaan tukea, jos tällaisen henkilöstön osallistumisesta voi olla hyötyä ruohonjuuritason liikunnalle ja urheilulle.
- **DiscoverEU:** Tällä toiminnolla tarjotaan 18-vuotiaille mahdollisuus tehdä yksin tai ryhmässä lyhytkestoinen matka Euroopassa. DiscoverEU on epävirallisen oppimisen toiminto, jolla pyritään edistämään tunnetta Euroopan unioniin kuulumisesta ja auttamaan nuoria tutustumaan sen kulttuuriseen moninaisuuteen. Sillä pyritään myös tarjoamaan nuorille heidän tulevaisuutensa kannalta arvokkaita taitoja ja osaamista sekä innostamaan heitä erityisesti kestävään matkustamiseen ja yleisesti ympäristötietoisuuteen. DiscoverEU käsittää yleisen toiminnon, johon nuoret voivat hakea suoraan Euroopan nuorisoportaalissa, sekä DiscoverEU-osallisuustoimen. **DiscoverEU-osallisuustoimi** on kohdennettu 18–21-vuotiaille nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotta helpotetaan heidän osallistumistaan DiscoverEU-toimintoon tasavertaisesti muiden heidän ikäistensä kanssa.
- Ohjelmassa tarjotaan liikkuvuustoimintaan ulkomailla osallistuville **kieltenopiskelumahdollisuuksia**. Tukea kielten oppimiseen annetaan ensisijaisesti Erasmus+ -ohjelman OLS-kielivalmennuspalvelussa (Online Language Support), mukautettuna tarpeen mukaan eri sektoreita varten, koska verkossa kieliä voi opiskella helposti ja joustavasti. Erityisissä tapauksissa, joissa verkko-oppiminen ei ole paras väline kohderyhmän tavoittamiseksi, tarjotaan täydentäviä kielellisen tuen muotoja.
- **Virtuaalivaihto korkeakoulutus- ja nuorisoalalla:** Tämä toiminto tarjoaa mahdollisuuden järjestää verkossa tapahtuvaa ihmisten välistä toimintaa, jolla edistetään kulttuurien välistä vuoropuhelua ja pehmeiden taitojen kehittämistä ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden, EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden kansalaisten välillä. Toiminta toteutetaan pienissä ryhmissä, ja sitä ohjaa aina koulutettu fasilitaattori.

AVAINTOIMI 2 – ORGANISAATIOIDEN JA OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

Yhteistyöhankkeet, joita ovat muun muassa seuraavat:

- **Kumppanuushankkeet:** Kumppanuushankkeiden ensisijaisena tavoitteena on antaa organisaatioille mahdollisuus parantaa toimintansa laatua ja tarkoituksenmukaisuutta, kehittää ja vahvistaa kumppaniverkostojaan, lisätä valmiuksiaan toimia yhdessä transnationaalisella tasolla, vahvistaa toimintansa kansainvälistymistä, vaihtaa ja kehittää uusia käytäntöjä ja menetelmiä sekä jakaa ja vertailla ideoita.

- **Pienimuotoiset kumppanuushankkeet:** Tällä toiminnolla on tarkoitus tuoda ohjelma myös sellaisten pienimuotoisten toimijoiden ja yksityishenkilöiden ulottuville, joita on vaikea tavoittaa yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja urheilun aloilla. Organisaatioille myönnettävät tukimäärät ovat pienempiä, tuen kesto on lyhyempi ja hallinnolliset vaatimukset ovat yksinkertaisempia kuin kumppanuushankkeissa. Toiminnolla pyritään tavoittamaan ruohonjuuritason organisaatiot, ohjelman uudet toimijat ja vähemmän kokeneet organisaatiot sekä madaltamaan ohjelmaan osallistumisen kynnystä organisaatioille, joiden organisatoriset valmiudet ovat heikommat.
- **Koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet:** Tällä toiminnolla edistetään sellaisten tukirakenteiden kehittämistä, joilla voidaan saada strateginen ja kattava ulottuvuus niiden koulujen ja opettajien toimille, jotka toteuttavat yhteistyö- ja liikkuvuushankkeita paikan päällä, jotta tulokset olisivat kestäviä ja kaikkien saatavilla.

Huippuosaamiseen tähtäävät kumppanuudet, joita ovat:

- **Eurooppalaiset yliopistot:** Tämä toiminto tukee korkeakoulujen alhaalta ylöspäin suuntautuvien yhteenliittymien syntymistä. Niiden avulla saatetaan rajat ylittävä yhteistyö uudelle tasolle laatimalla huippuluokan koulutusta, tutkimusta ja innovointia koskevia yhteisiä pitkän aikavälin strategioita yhteisen näkemyksen ja yhteisten arvojen pohjalta.
- **Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt:** Tämä toiminto tukee alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa huippuosaamiseen. Useiden erilaisten paikallisten sidosryhmien osallistumisen avulla ammatilliset oppilaitokset pystyvät nopeasti sovittamaan tarjontansa muuttuviin taloudellisiin ja sosiaalisiin tarpeisiin. Huippuyksiköt toimivat tietyssä paikallisessa kontekstissa ja luovat osaamisen ekosysteemejä innovointia, alueellista kehitystä ja sosiaalista osallisuutta varten tehden samalla yhteistyötä muissa maissa toimivien ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjen kanssa kansainvälisten yhteistyöverkostojen kautta. Ne tarjoavat mahdollisuuksia nuorten peruskoulutukseen sekä aikuisten täydennys- ja uudelleenkoulutukseen joustavan ja oikea-aikaisen koulutustarjonnan avulla, joka vastaa dynaamisten työmarkkinoiden tarpeita myös vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä.
- **Erasmus+ Teacher Academies -toiminto:** Tämän toiminnon yleisenä tavoitteena on luoda opettajien koulutuksen järjestäjien eurooppalaisia kumppanuuksia ja perustaa Erasmus+ Teacher Academies -verkostoja, joilla kehitetään eurooppalaista ja kansainvälistä perspektiiviä opettajien koulutuksessa. Teacher Academies -verkostot edistävät monikielisyyttä ja kulttuurista moninaisuutta, kehittävät opettajien koulutusta EU:n koulutuspoliittisten painopisteiden mukaisesti ja edistävät eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteiden saavuttamista.
- **Erasmus Mundus -toiminto:** Tällä toiminnolla pyritään edistämään korkeakoulujen huippuosaamista ja maailmanlaajuista kansainvälistymistä Eurooppaan sijoittautuneiden korkeakoulujen yhteisesti tarjoamilla ja tunnustamilla maisteriohjelmilla, jotka ovat avoimia maailman muiden maiden korkeakouluille.

Innovaatiokumppanuudet, joita ovat:

- **Innovaatioyhteenliittymät:** Tällä toiminnolla pyritään edistämään korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen, elinkeinoelämän ja tutkimustoiminnan – niin kutsutun osaamiskolmion – keskeisten toimijoiden välistä yhteistyötä, jolla edistetään koulutusjärjestelmien innovointia ja modernisointia, jotta nämä voivat tunnistaa ja antaa työmarkkinoiden tulevaa kysyntää vastaavat taidot, tiedot ja pätevyydet Euroopan kestävän kasvun ja kilpailukyvyn kannalta strategisilla aloilla.
- **Tulevaisuuteen suuntautuvat hankkeet:** Tällä toiminnolla pyritään edistämään innovointia, luovuutta ja osallistumista sekä yhteiskunnallista yrittäjyyttä koulutuksen eri aloilla. Sillä tuetaan EU:n keskeisiin painopisteisiin perustuvia tulevaisuuteen suuntautuvia ideoita, joita on mahdollista ottaa käyttöön muualla ja jotka voivat antaa panoksen koulutusalan järjestelmien parantamiseksi sekä uudistaa merkittävästi menetelmiä ja käytäntöjä kaiken tyyppisissä oppimisen ja aktiivisen osallistumisen ympäristöissä Euroopan sosiaalisen yhteenkuuluvuuden hyväksi.

Kapasiteetinvahvistamishankkeet, joita ovat:

- **Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Tämä toiminto tukee kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden monenvälisiin kumppanuuksiin. Niillä pyritään tukemaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulutuksen tarkoituksenmukaisuutta, laatua, nykyaikaistamista ja saatavuutta kestävää sosioekonomista kehitystä edistävinä tekijöinä.
- **Ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Tämä ammatillisen koulutuksen alalla toteutettava toiminto tukee kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan

assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden monenvälisiin kumppanuuksiin. Niillä pyritään tukemaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien tarkoituksenmukaisuutta, saatavuutta ja kykyä vastata tarpeisiin kestävän sosioekonomisen kehityksen edistäjinä.

- **Nuorisoalan kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Tällä toiminnolla tuetaan nuorisoalan yhteistyötä ja vaihtoa EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden välillä. Se kattaa epävirallisen oppimiseen liittyvää toimintaa, ja siinä keskitytään vahvistamaan nuorten kanssa virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella työskentelevien organisaatioiden valmiuksia ja samalla varmistamaan nuorten aktiivinen osallistuminen.
- **Liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Toiminto tukee kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden liikunta- ja urheilualalla toimivien organisaatioiden monenvälisiin kumppanuuksiin. Niiden tarkoituksena on tukea liikunta- ja urheilualan toimintaa ja politiikkaa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa arvojen edistämisen välineenä sekä koulutusvälineenä yksilöiden henkilökohtaisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi ja yhtenäisempien yhteisöjen luomiseksi.

Voittoa tavoittelemattomat liikunta- ja urheilutapahtumat: Tällä toiminnolla tuetaan sellaisten voittoa tavoittelemattomien urheilutapahtumien valmistelua, järjestämistä ja seurantaa, joita urheilun alalla toimivat voittoa tavoittelemattomat organisaatiot tai julkisyhteisöt järjestävät yhdessä tai useassa maassa. Näillä tapahtumilla pyritään parantamaan Erasmus+ -ohjelman urheilutoimien näkyvyyttä sekä lisäämään tietoisuutta urheilun roolista sosiaalisen osallisuuden, yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja terveyttä parantavan liikunnan edistämisessä.

Edellä lueteltujen toimintojen lisäksi verkkoalustat, kuten **European School Education Platform -alusta** (mukaan lukien **eTwinning**), **aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi (EPALE)** ja **Euroopan nuorisoportaali**, tarjoavat virtuaalisia yhteistyötiloja, kumppaninhakutietokantoja, käytäntöyhteisöjä ja muita verkkopalveluja opettajille, kouluttajille, nuorisotyöntekijöille, päättäjille ja muille toimijoille sekä koulujen oppilaille, nuorille ja aikuisopiskelijoille sekä Euroopassa että sen ulkopuolella.

AVAINTOIMI 3 – TUKI TOIMINTAPOLITIIKAN KEHITTÄMISEEN JA YHTEISTYÖHÖN

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

European Youth Together on toiminto, joka on kohdennettu ruohonjuuritason nuoriso-organisaatioille ja suuremmille organisaatioille ja jolla tuetaan rajat ylittäviä kumppanuuksia. Tähän toimintoon sisältyvällä toiminnalla olisi pyrittävä tavoittamaan nuoria laajemmin, jotta voitaisiin varmistaa näkemysten monimuotoisuus ja tavoittaa erilaisia nuoria nuoriso-organisaatioissa ja niiden ulkopuolella, myös nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Siinä olisi käytettävä useita perinteisiä ja digitaalisia kanavia ja sillä olisi helpotettava kumppanuuksien ja verkostojen kehittämistä, mikä mahdollistaa ruohonjuuritason kansalaisjärjestöjen ja nuorisoliikkeiden osallistumisen ja pääsyn toimeen.

Sen lisäksi tämä avaintoimi kattaa seuraavat toiminnot:

- Toiminnot, joilla valmistellaan ja tuetaan koulutusta, nuorisoa ja liikuntaa ja urheilua koskevan EU:n toimintapolitiikan toteuttamista, korkeakoulutusta, ammatillista koulutusta, kouluja ja aikuisoppimista koskevat alakohtaiset ohjelmat mukaan lukien, ja helpotetaan erityisesti **avointen koordinointimenetelmien** hallinnointia ja toimintaa.
- Eurooppalaiset **kokeiluhankkeet**, joita vetävät korkean tason viranomaiset ja joihin liittyy luotettaviin arviointimenetelmiin perustuvia politiikkatoimien kenttäkokeita useissa maissa. EU:n nuorisostrategian mukaisesti rahoitustukea myönnetään myös kunkin kansallisen viranomaisen EU:n nuorisodialogin puitteissa nimeämien kansallisten työryhmien toimintaa edistäville rakenteille.
- Toiminnot, joilla pyritään keräämään näyttöä ja tietoa koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan järjestelmistä ja toimintapolitiikoista kansallisella ja EU:n tasolla perustellun päätöksenteon helpottamiseksi. Näytön kerääminen ja analysointi toteutetaan **EU:n laajuisilla tai kansainvälisillä kysely- ja muilla tutkimuksilla sekä temaattisen ja maakohtaisen asiantuntemuksen** avulla.
- Toiminnot, joilla helpotetaan **taitojen ja tutkintojen avoimuutta ja tunnustamista sekä opintosuoritusten siirtoa** laadunvarmistuksen tehostamiseksi sekä epävirallisen ja arkioppimisen validoinnin, taitojen hallinnan ja neuvonnan tukemiseksi. Tähän alaan sisältyy myös tuki kansallisen ja EU:n tason elimille ja verkostoille, jotka helpottavat Euroopan laajuisia vaihtoja ja joustavien oppimisväylien kehittämistä eri koulutus- ja nuorisoalojen välillä sekä

virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen puitteissa.

- Toiminnot, joilla edistetään **toimintapoliittisia linjauksia koskevaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella** esimerkiksi konferensseilla, tapahtumilla ja muulla toiminnalla, joihin osallistuu koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan päättäjiä, toimijoita ja muita sidosryhmiä, tietoisuuden lisäämiseksi asiaan liittyvistä EU:n toimintapoliittisista ohjelmista ja Euroopan tunnetuksi tekemiseksi erinomaisena opiskelu- ja tutkimuspaikkana.
- **Yhteistyö sellaisten kansainvälisten järjestöjen** kanssa, joiden asiantuntemusta ja analysointivalmiuksia arvostetaan laajalti (esimerkiksi OECD ja Euroopan neuvosto), koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilupolitiikan vaikuttavuuden ja lisäarvon vahvistamiseksi.

JEAN MONNET -TOIMINNOT

Jean Monnet -toiminnoilla tuetaan seuraavia toimintoja:

- **Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla:** Tällä toiminnolla tuetaan korkeakouluja Euroopassa ja sen ulkopuolella, ja tavoitteena on edistää Euroopan yhdentymistä koskevaa opetusta ja tutkimusta sekä tiedemaailman ja päättäjien välillä käytävää toimintapoliittista keskustelua ja näkemystenvaihtoa EU:n politiikan painopisteistä. Tukea myönnetään seuraaviin alatoimintoihin: **Jean Monnet -moduulit:** Jean Monnet -moduulit ovat lyhyitä opintokokonaisuuksia yhdessä tai useammassa EU-opintoihin liittyvässä oppiaineessa. **Jean Monnet -professuurit:** Jean Monnet -professuurit ovat yksittäisille EU-opintoihin erikoistuneille yliopistoprofessoreille tarkoitettuja pidempiä opetusvirkoja. **Jean Monnet -osaamiskeskukset:** Jean Monnet -osaamiskeskukset ovat keskuksia, jotka keräävät Eurooppa-opintojen eri oppiaineiden korkean tason asiantuntijoiden tietämystä ja kehittävät transnationaalista toimintaa muissa maissa sijaitsevien akateemisten laitosten kanssa ja luovat näihin rakenteellisia yhteyksiä.
- **Jean Monnet -toiminnot muilla koulutussektoreilla:** Tällä toiminnolla edistetään tietämystä Euroopan unionista EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden kouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Sillä on tarkoitus luoda koulutuksen järjestäjille mahdollisuuksia kehittää ja tarjota sisältöä oppijoille sekä opettajien koulutuksen järjestäjille mahdollisuuksia tukea opettajia menetelmillä ja ajantasaisella tiedolla Euroopan unionia koskevista kysymyksistä. Lisäksi pyritään edistämään keskustelua ja näkemystenvaihtoa EU:hun liittyvien asioiden oppimisesta koulujen ja ammatillisen koulutuksen edustajien ja sidosryhmien välillä. Tukea myönnetään seuraaviin alatoimintoihin: **Opettajien koulutus:** suunnitellaan ja tarjotaan EU-aiheita koskevia koulutuskokonaisuuksia opettajille. **Opi EU:sta -toiminto:** tarkoituksena on parantaa ymmärrystä EU:sta yleissivistävässä ja ammatillisessa koulutuksessa (ISCED-tasot 1–4).
- **Jean Monnet ”toimintapoliittinen keskustelu”: Jean Monnet -verkostot korkeakoulutuksen alalla** keräävät ja jakavat johonkin komission painopisteeseen liittyvän erityisen aiheen mukaisesti tutkimustuloksia, kurssien sisältöjä ja kokemuksia ja tuotoksia (kuten tutkimuksia, artikkeleja ja kurssien sisältöjä) ja keskustelevat niistä kumppanien kesken. **Jean Monnet -verkostot muilla koulutussektoreilla** vaihtavat hyviä käytäntöjä ja toteuttavat yhteisopetusta tietyssä maaryhmässä.
- **Jean Monnet -tuki laitoksille ja järjestöille:** Tällä toiminnolla tuetaan laitoksia ja järjestöjä, jotka edistävät Euroopan etua ja tarjoavat unionille sekä sen jäsenvaltioille ja kansalaisille laadukkaita palveluja tiettyjen ensisijaisten oppiaineiden aloilla. Näiden laitosten ja järjestöjen tärkeimpään toimintaan kuuluu tutkimus, muun muassa tietojen kerääminen ja analysointi tulevien toimintapolitiikkojen laatimiseksi, paikan päällä ja verkossa annettava opetus kansainvälisten organisaatioiden tuleville työntekijöille ja virkamiehille erityisesti oikeudellisilla ja johtamisen aloilla, EU:n ensisijaisia kysymyksiä koskevien tapahtumien järjestäminen sekä erityisten tulosten ja yleisen tiedon levittäminen suurelle yleisölle.

MIKÄ ON OHJELMAN BUDJETTI?

Ohjelman ohjeelliset kokonaismäärärahat EU:n talousarviosta seitsenvuotiskaudeksi 2021–2027 ovat yli 26 miljardia euroa[23]. Vuotuisen talousarvion hyväksyy budjettivallan käyttäjä. EU:n talousarvion hyväksymisvaiheita voi seurata seuraavalta sivustolta: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle_fi.

[23] Ohjelman rahoituspuitteiksi on ohjeellisesti vahvistettu 24,574 miljardia euroa käypinä hintoina sekä 1,7 miljardin euron lisämäärärahat vuoden 2018 hintoina.

Tietoja toimintokohtaisista budjeteista löytyy Erasmus+ -ohjelman vuoden 2026 työohjelmasta: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines.

KUKA TOIMEENPANEE ERASMUS+ -OHJELMAA?

EUROOPAN KOMISSIO

Erasmus+ -ohjelman toteuttamisesta vastaa viime kädessä Euroopan komissio. Se hallinnoi määrärahoja ja asettaa painopisteitä, tavoitteita ja arviointiperusteita pitkin ohjelmakautta. Se myös ohjaa ja seuraa ohjelman yleistä toteuttamista, jatkotoimia ja arviointia Euroopan tasolla. Lisäksi Euroopan komissiolla on kokonaisvastuu ohjelmaa kansallisella tasolla toimeenpanevien hallintorakenteiden valvonnasta ja koordinoinnista.

EUROOPAN KOULUTUKSEN JA KULTTUURIN TOIMEENPANOVIRASTO (EACEA)

Euroopan komission alainen Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA) vastaa useiden Erasmus+ -ohjelman toimintojen toteutuksesta Euroopan tasolla. EACEA toimeenpanee ohjelmaa suoralla hallinnoinnilla. Tämän oppaan sisältämien tietojen lisäksi tämän oppaan kattamia ja toimeenpanoviraston hallinnoimia toimintoja koskevat ehdotuspyyntöasiakirjat ja hakulomakkeet julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Toimeenpanovirasto vastaa hankkeiden koko hallinnosta niiden koko elinkaaren ajan alkaen ohjelman tunnetuksi tekemisestä ja avustushakemusten arvioinnista aina hankkeiden seurantaan sekä hankkeiden ja ohjelman tulosten levittämiseen. Sen tehtävänä on myös julkistaa erityisiä ehdotuspyyntöjä toiminnoista, joita ei käsitellä tässä ohjelmaoppaassa.

Euroopan komissio hoitaa toimeenpanoviraston kautta myös seuraavat tehtävät:

- laatii selvityksiä Erasmus+ -ohjelmassa tuetuista aloista
- harjoittaa tutkimusta ja tutkimustietoon perustuvaa toimintaa Eurydice-verkoston välityksellä
- parantaa ohjelman näkyvyyttä ja järjestelmävaikutuksia levittämällä ja hyödyntämällä sen tuloksia
- varmistaa Erasmus+ -ohjelmalla tuettujen elinten ja verkostojen sopimusten hallinnoinnin ja rahoituksen
- hallinnoi tarjouskilpailuja, jotka koskevat palvelujen tarjoamista Erasmus+ -ohjelman puitteissa.

KANSALLISET TOIMISTOT

Erasmus+ -ohjelman toimeenpano perustuu etupäässä välilliseen hallinnointiin, eli Euroopan komissio antaa talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä kansallisille toimistoille. Tausta-ajatuksena on tuoda Erasmus+ mahdollisimman lähelle edunsaajia ja ottaa huomioon erilaiset kansalliset koulutus- ja nuorisoalan järjestelmät. Tätä varten kukin EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa on nimennyt yhden tai useampia kansallisia toimistoja[24] (niiden yhteystiedot ovat saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_fi). Kansalliset toimistot tiedottavat ohjelmasta ja toimeenpanevat sitä kansallisella tasolla. Ne toimivat myös Euroopan komission sekä paikallisen, alueellisen ja kansallisen tason osallistujaorganisaatioiden välisenä yhteyspisteenä. Kansallisten toimistojen tehtävänä on

- tarjota mahdollisille edunsaajille tietoa Erasmus+ -ohjelmasta
- käsitellä hankehakemukset oikeudenmukaisesti ja avoimesti, kun ne valitsevat omassa maassaan rahoitettavia hankkeita
- seurata ja arvioida ohjelman toimeenpanoa omassa maassaan
- tarjota taustatukea hankehakijoille ja osallistujaorganisaatioille hankkeen koko elinkaaren ajan
- toimia tehokkaasti yhteistyössä kaikkien kansallisten toimistojen verkoston ja Euroopan komission kanssa
- taata ohjelman näkyvyys ja edistää sitä

[24] Kansalliset Erasmus+ -toimistot: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/contacts/national-agencies?facets__permanent%7Cfield_eac_topics=1964.

- edistää ohjelman tulosten levittämistä ja hyödyntämistä paikallisella ja kansallisella tasolla.

Lisäksi kansallisilla toimistoilla on tärkeä asema väliportaina Erasmus+ -ohjelman toimintapolitiikan kehittämisessä ja laadullisessa toimeenpanossa, sillä ne

- toteuttavat hankkeiden elinkaaren aikaisen hallinnon lisäksi hankkeita ja toimintaa, kuten koulutus- ja yhteistyötoimintaa ja verkostoitumistoimintaa, joilla tuetaan ohjelman laadullista toimeenpanoa ja/tai edistetään politiikan kehittämistä ohjelmalla tuetuilla aloilla
- kannustavat uusia toimijoita, vähemmän kokeneita organisaatioita sekä kohderyhmiä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotta näilläkin olisi mahdollisuus osallistua ohjelmaan täysipainoisesti
- hakeutuvat yhteistyöhön ulkopuolisten elinten ja kansallisten viranomaisten kanssa vahvistaakseen ohjelman vaikuttavuutta omilla toiminta-aloillaan, jäsenvaltioissaan ja Euroopan unionissa.

Kansallisten toimistojen kannustavan lähestymistavan tarkoituksena on opastaa Erasmus+ -ohjelman mahdollisia hakijoita ja edunsaajia kaikissa eri vaiheissa: ensitutustumisessa ohjelmaan, hakumenettelyssä, hankkeen toteutuksessa ja loppuarvioinnissa. Tämä lähestymistapa on linjassa valintamenettelyjen oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden periaatteiden kanssa. Tausta-ajatuksena on, että yhtäläisten mahdollisuuksien takaamiseksi kaikille on välttämätöntä tarjota tukea ohjelman eri kohderyhmille niiden tarpeita vastaavilla opastus-, neuvonta-, seuranta- ja valmennusjärjestelyillä.

Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät koulutus- ja yhteistyötoimintaa lisäarvon tuottamiseksi Erasmus+ -ohjelmalle ja sen yleisen laadun parantamiseksi. Koulutus- ja yhteistyötoimintaan voi kuulua työpajoja, seminaareja ja muun tyyppisiä tapahtumia tai toimenpiteitä (kuten tutkimusta), joiden avulla vaihdetaan hyviä käytäntöjä ja saatuja kokemuksia sekä tarjotaan verkostoitumismahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman sidosryhmille. Kontaktiseminaarit ovat hyvä keino löytää kumppaneita erityisesti ohjelman uusille organisaatioille. Koulutus- ja yhteistyötoimintaan voivat osallistua sellaisten organisaatioiden edustajat, jotka jo ovat mukana Erasmus+ -ohjelmassa tai jotka suunnittelevat avustuksen hakemista.

Koulutus- ja yhteistyötoiminnalla voidaan myös tukea toimia, joilla pyritään vahvistamaan yhteyksiä koulutus-, nuoriso- ja urheilualan eurooppalaiseen poliittiseen yhteistyöhön sekä toimiin, joilla pyritään vaikuttamaan kyseisten alojen kansallisiin käytäntöihin – ja päinvastoin. Tätä tapahtuu usein strategisissa pitkän aikavälin toimissa.

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimia toimintoja koskevat ehdotuspyynnöt julkaistaan Erasmus+ -ohjelman verkkosivustolla[25] ja niistä levitetään tietoa kansallisten toimistojen verkkosivuilla.

[25] Erasmus+ -asiakirja-arkisto: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines.

MITKÄ MUUT ELIMET OSALLISTUVAT OHJELMAN TOIMEENPANOON?

Edellä mainittujen elinten lisäksi seuraavat resurssikeskukset, tiedotustoimistot, portaalit ja osaamis- ja asiantuntijaverkostot tarjoavat lisäasiantuntemusta Erasmus+ -ohjelman toimeenpanossa:

SALTO-RESURSSIKESKUKSET

SALTO-resurssikeskusten[26] tavoitteena on parantaa Erasmus+ -ohjelman laatua ja vaikutusta järjestelmän tasolla tarjoamalla erityisalojen asiantuntemusta, resursseja, tietoja ja koulutusta Erasmus+ -ohjelman kansallisille toimistoille ja muille koulutus- ja nuorisotyöalan toimijoille. Tähän toimintaan kuuluvat muun muassa kurssien järjestäminen, seminaarit ja työpajat, opintovierailut, foorumit, yhteistyö ja kumppanuuksien luominen Erasmus+ -ohjelman painopisteaiheisiin liittyen.

Kukin SALTO-resurssikeskus voi kattaa kaikki ohjelmaan kuuluvat alat tai vain joitakin niistä. SALTO-resurssikeskuksilla voi toiminta-alastaan riippuen olla joko temaattinen tai alueellinen painopiste (itäisen kumppanuuden maat ja Venäjä, eteläisen Välimeren maat, Länsi-Balkanin maat) tai ne voivat keskittyä tukitoimiin (Euroopan solidaarisuusjoukot, koulutus- ja yhteistyötoiminta). Esimerkiksi alueelliset SALTO-resurssikeskukset kattavat ainoastaan nuorisoalan toiminnot.

Lisäksi SALTO-resurssikeskukset tarjoavat SALTO-verkkosivustojen kautta erilaisia verkkotyökaluja ja tietokantoja. Valikoimaan kuuluu muun muassa nuorisotyöntekijöille tarjolla olevia eurooppalaisia koulutustoimia esittelevä eurooppalainen koulutuskalenteri (European Training Calendar), välineitä ja menetelmiä koulutustoimintaa varten, verkko-oppimismahdollisuuksia, tietokanta nuorisotyöalan kouluttajista ja resurssihenkilöistä sekä mahdollisuus hakea kumppaniorganisaatioita. SALTO-resurssikeskusten työhön kuuluu ohjelmien saavutusten, kokemusten ja niistä saatujen oppien seuraaminen ja esittely niiden omalla toiminta-alalla.

ERASMUS+ -OHJELMAN HORISONTAALISIA PAINOPISTEITÄ TUKEVAT SALTO-RESURSSIKESKUKSET

Erasmus+ -ohjelman horisontaalisia painopisteitä tukee neljä SALTO-resurssikeskusta:

OSALLISUUTTA JA MONINAISUUTTA TUKEVA SALTO

Kaksi SALTO-resurssikeskusta työskentelee yhdessä osallisuutta ja moninaisuutta koskevan painopisteen tukemiseksi ohjelman kaikilla aloilla: toinen keskuksista toimii koulutusalalla[27] ja toinen nuorisoalalla[28].

Näiden SALTO-resurssikeskusten tehtävänä on parantaa Erasmus+ -hankkeiden laatua ja vaikuttavuutta, jotta ohjelmasta saadaan entistä osallistavampi ja moninaisempi.

Nämä SALTO-keskukset toimivat myös näyttöön perustuvan tiedon keskuksina ja puolueettomina välittäjinä osallisuuteen ja moninaisuuteen liittyvää ohjelmien hallinnointia koskevan asiantuntemuksensa ja kokemuksensa pohjalta. Sitä varten ne jatkuvasti kokoavat ohjelman toteuttamisesta tällä aihealueella saatua osaamista ja kokemuksia ja kanavoivat niitä ohjelman kehittämiseen yhteistyössä kansallisten toimistojen verkoston ja komission kanssa asiaankuuluvilla foorumeilla. Lisäksi nämä SALTO-keskukset auttavat kansallisia toimistoja toimeenpanemaan ohjelmaa siten, että asiaa koskevat poliittiset päätökset (esim. neuvoston päätelmät/päätöslauselmat), vastavuoroiseen oppimiseen liittyvän toiminnan tulokset sekä osallisuuden ja moninaisuuden ensisijaista tavoitetta koskevat päätökset saadaan tuotua käytäntöön.

Osallisuutta ja moninaisuutta tukevien SALTO-keskusten keskeiset tehtävät:

[26] https://saltonetwork.eu/.
[27] https://saltoinclusion.eu/.
[28] https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/.

- parantaa Erasmus+ -hankkeiden ja -toiminnan laatua ja vaikutusta keskittyen osallisuuden ja moninaisuuden ensisijaiseen tavoitteeseen
- auttaa optimoimaan koulutuksen ja nuorisotoiminnan osallisuutta ja moninaisuutta koskevan, Erasmus+ -ohjelmassa määritellyn ensisijaisen tavoitteen saavuttamista, seurantaa ja jatkotoimia
- toimia keskeisessä roolissa kansallisten toimistojen opastamisessa hankkeiden analysoinnissa ja niiden vaikutusten arvioinnissa keskittyen koulutukseen ja nuorisoon liittyvän toiminnan osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan ensisijaiseen tavoitteeseen.

VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ JA KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ TUKEVA SALTO

Vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä tukeva SALTO-resurssikeskus[29] kattaa kaikki Erasmus+ -ohjelman alueet. Se auttaa vastaamaan ilmastonmuutokseen liittyviin haasteisiin käsittelemällä ilmastoon ja ympäristöön liittyviä aiheita kaikissa toiminnoissaan.

Tämä SALTO-keskus tukee ympäristönsuojelua, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevan ensisijaisen tavoitteen toimeenpanoa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja ilmastosopimuksen mukaisesti. Lisäksi se tukee eurooppalaisen koulutusalueen toimia, jotka liittyvät ilmasto- ja kestävyysasioita koskevaan koulutukseen, ja edistää suoraan eurooppalaisen nuorisotavoitteen ”Kestävä vihreä Eurooppa” (yksi EU:n nuorisostrategiaan sisältyvistä 11 tavoitteesta) saavuttamista. SALTO-keskuksen keskeiset tehtävät:

- parantaa Erasmus+ -hankkeiden ja -toiminnan laatua ja vaikutusta keskittyen kestävään kehitykseen ja ilmastonmuutoksen torjuntaan
- auttaa optimoimaan ympäristönsuojelua, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevan, Erasmus+ -ohjelmassa ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevassa ohjelmassa määritellyn ensisijaisen tavoitteen saavuttamista, seurantaa ja jatkotoimia
- toimia keskeisessä roolissa kansallisten toimistojen opastamiseksi hankkeiden analysoinnissa ja niiden vaikutusten arvioinnissa keskittyen ympäristönsuojelua, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevaan ensisijaiseen tavoitteeseen.

DIGITALISAATIOTA TUKEVA SALTO

Digitalisaatiota tukeva SALTO-resurssikeskus[30] kattaa kaikki Erasmus+ -ohjelman alueet. Se tukee digitalisaatioon liittyvän horisontaalisen painopistetavoitteen toteuttamista Erasmus+ -ohjelmassa ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohjelmassa. Tavoitteena on parantaa digitaalisen koulutuksen laatua jatkuvasti ja sisällyttää nuorisoalan toimintaan entistä enemmän digitaalisia näkökohtia. Tämä on linjassa digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman, neuvoston suositusten, jotka koskevat menestyksekkään digitaalisen koulutuksen keskeisiä mahdollistavia tekijöitä ja digitaalisten taitojen tarjonnan parantamista koulutuksessa, sekä nuorisoalan keskeisten politiikka-asiakirjojen kanssa. Se toimii näyttöön perustuvan tiedon keskuksena digitaalisen koulutuksen ja nuorisotyön osalta ja kanavoi tietoa toimeksiantoonsa kuuluvalta alalta osaksi ohjelmaa sekä politiikan laadintaa varten. Digitalisaatiota tukevan SALTO-keskuksen keskeiset tehtävät:

- parantaa ohjelmiin kuuluvien hankkeiden ja toiminnan laatua ja vaikutusta keskittyen digitalisaatioon liittyviin painopisteisiin
- auttaa optimoimaan digitaalista koulutusta ja nuorisotyötä koskevien, Erasmus+ -ohjelmassa ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevassa ohjelmassa määriteltyjen ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista, seurantaa ja jatkotoimia

[29] https://saltogreen.eu/.
[30] https://saltodigital.eu/.

- toimia keskeisessä roolissa kansallisten toimistojen opastamiseksi digitaalisuuteen liittyvien painopisteiden toteuttamisessa sekä hankkeiden analysoinnissa ja niiden vaikutusten arvioinnissa keskittyen digitalisaatioon liittyviin ohjelmien ensisijaisiin tavoitteisiin; tästä saadaan aineksia myös toimintapolitiikan kehittämiseen ja sidosryhmäfoorumeita sekä erityisesti eurooppalaista digitaalisen koulutuksen keskusta varten.

OSALLISTUMISTA JA TIEDOTTAMISTA TUKEVA SALTO

Osallistumista ja tiedottamista tukeva SALTO-resurssikeskus[31] kattaa kaikki Erasmus+ -ohjelman alueet. Se tukee aktiivista, tietoon perustuvaa osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan ja kansalaistoimintaan eurooppalaisten arvojen mukaisesti koko Erasmus+ -ohjelman ajan. Se toimii muun muassa

- laatimalla hakijoille ja edunsaajille opastusta erityisesti siitä, miten voidaan edistää osallistumista demokraattiseen päätöksentekoon ja kansalais- ja yhteiskuntatoimintaan vapaaehtoistyön tai yhteisöperustaisissa järjestöissä toimimisen kautta
- tarjoamalla kaikille kansallisille toimistoille tukea ja neuvontaa uusimmista strategioista useampien ihmisten tavoittamiseksi ja tiedotustoiminnan laadun, vaikuttavuuden ja osallistavuuden sekä hanketulosten kestävyyden ja siirrettävyyden parantamiseksi.
- pitämällä yllä osallistumisresurssipoolia[32], kaikille yhteiskunnallisen osallistumisen tehostamisesta kiinnostuneille tarkoitettua tietokeskusta, joka tarjoaa erilaisia oppimateriaaleja, dataa, inspiraatiota, käytännön välineitä ja ajankohtaisia uutisia yhteiskunnallisesta osallistumisesta ja siihen liittyvistä aiheista.

Näiden SALTO-keskusten lisäksi on kaksi alakohtaista SALTO-resurssikeskusta, jotka kehittävät kansallisten toimistojen ja edunsaajaorganisaatioiden valmiuksia tehdä yhteistyötä Erasmus+ -ohjelman puitteissa sekä helpottavat transnationaalista yhteistyötä, verkostoitumista ja vastavuoroista oppimista kansallisten toimistojen ja eri sidosryhmien välillä pääasiassa koulutus- ja yhteistyötoiminnan kautta:

KOULUTUSTA JA YHTEISTYÖTÄ KOULUTUSALALLA TUKEVA SALTO

Koulutusta ja yhteistyötä koulutusalalla tukeva SALTO[33] keskittyy tukemaan kaikkia koulutusaloja

- tarjoamalla foorumin, jolla tuetaan eurooppalaista koulutus- ja yhteistyötoimintaa koulutuksen alalla
- antamalla sidosryhmille mahdollisuuksia muun muassa kehittää organisaatioidensa valmiuksia hyödyntää Erasmus+ -ohjelman mahdollisuuksia täysimittaisesti
- jakamalla parhaita käytäntöjä Euroopan maiden välillä, löytämällä kumppaneita tai lisäämällä hankkeiden vaikutusta Euroopan tasolla.

KOULUTUSTA JA YHTEISTYÖTÄ NUORISOALALLA TUKEVA SALTO

Koulutusta ja yhteistyötä nuorisoalalla tukeva SALTO-resurssikeskus[34] keskittyy strategisten ja innovatiivisten toimien kehittämiseen, jotta voidaan varmistaa nuorisoalan koulutusstrategioiden ja -toiminnan laatua koskeva yleinen lähestymistapa sekä epävirallisen ja arkioppimisen tunnustaminen nuorisotyössä koko Euroopassa muun muassa

- kehittämällä ja toteuttamalla menettelyjä, toimintaa ja välineitä Youthpass-strategian puitteissa epävirallisen ja arkioppimisen sekä nuorisotyön tukemiseksi ja niiden tunnustamisen ja validoinnin edistämiseksi

[31] https://www.salto-youth.net/rc/participation/.
[32] https://participationpool.eu/.
[33] www.salto-et.net.
[34] https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/.

- kehittämällä ja toteuttamalla menettelyjä, toimintaa ja välineitä eurooppalaisen koulutusstrategian puitteissa nuorisoalalla, jotta voidaan tukea eurooppalaisen nuorisotyön kapasiteetinvahvistamista ja laadun kehittämistä
- tarjoamalla foorumin, jolla tuetaan nuorisoalan eurooppalaista koulutus- ja yhteistyötoimintaa
- tarjoamalla kansallisten toimistojen henkilöstölle tukea näiden työssä koulutus- ja yhteistyötoiminnan ja Youthpassin parissa sekä osallistumalla tietämyksenhallinnan ja henkilöstökoulutuksen kehykseen.

NUORISOALAN ALUEELLISET SALTO-RESURSSIKESKUKSET

Kolme alueellista SALTO-keskusta[35] (Kaakkois-Euroopan SALTO, Itä-Euroopan ja Kaukasuksen SALTO ja SALTO EuroMed) edistävät strategista ja innovatiivista yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden, Erasmus+ -ohjelmaan ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevaan ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja näihin ohjelmiin assosioitumattomien kolmansien maiden sidosryhmien välillä tavoitteenaan

- lisätä ja parantaa entisestään hankkeiden ja kumppanuuksien määrää, laatua ja vaikutuksia
- tukea nuorisotyötä ja nuorisoalan toimintapolitiikan kehittämistä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa Länsi-Balkanilla, itäisen kumppanuuden maissa ja Venäjällä ja eteläisen Välimeren maissa.

TIEDOTUSTOIMISTOT

Kansalliset Erasmus+ -toimistot

Kansalliset Erasmus+ -toimistot[36] avustavat komissiota, toimeenpanovirastoa ja paikallisia viranomaisia Erasmus+ -ohjelman toimeenpanossa tietyissä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa (Länsi-Balkan, itäiset naapurimaat, eteläisen Välimeren maat ja Keski-Aasia). Ne toimivat näissä maissa yhteyspisteinä sidosryhmille, jotka osallistuvat Erasmus+ -ohjelmaan korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan sekä liikunnan ja urheilun aloilla. Erasmus+ -toimistot lisäävät ohjelman kansainvälisen ulottuvuuden tuntemusta, näkyvyyttä, merkitystä ja vaikuttavuutta.

Kansallisten Erasmus+ -toimistojen tehtävänä on

- tarjota tietoa Erasmus+ -toiminnasta, johon kyseinen valtio voi osallistua (muun muassa korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan sekä liikunnan ja urheilun aloilla)
- neuvoa ja avustaa mahdollisia hakijoita
- koordinoida korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijaverkoston paikallistiimiä
- edistää tutkimuksia ja tapahtumia
- antaa taustatukea toimintapoliittisia linjauksia koskevalle vuoropuhelulle
- pitää yhteyttä paikallisiin viranomaisiin ja unionin edustustoihin
- seurata politiikan kehitystä edellä mainituilla aloilla kyseisessä valtiossa.

Kansalliset Erasmus+ -yhteyspisteet

Tietyissä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa (Pohjois- ja Etelä-Amerikka, Saharan eteläpuolinen Afrikka, Lähi-itä, Aasia ja Tyynenmeren maat) kansallisten yhteyspisteiden[37] verkosto auttaa komissiota, toimeenpanovirastoa ja paikallisviranomaisia tarjoamaan ohjausta, käytännön tietoa ja apua kaikista Erasmus+ -ohjelmaan osallistumisen näkökohdista korkeakoulutuksen, nuorisotoiminnan, ammatillisen koulutuksen sekä liikunnan ja urheilun aloilla. Ne toimivat

[35] https://www.salto-youth.net/rc/.

[36] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/about-erasmus/contacts/national-erasmus-offices.

[37] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/contacts/erasmus-national-focal-points.

maansa sidosryhmien yhteyspisteinä ja lisäävät Erasmus+ -ohjelman globaalin ulottuvuuden tuntemusta, näkyvyyttä, merkitystä ja vaikuttavuutta.

Tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset (NARIC)

NARIC-verkosto tarjoaa tietoa tutkintotodistusten ja muissa Euroopan maissa suoritettujen opiskelujaksojen tunnustamisesta NARIC-keskuksen sijaintimaassa ja neuvoo ulkomaisia korkeakoulututkintoja koskevissa kysymyksissä. Verkosto tarjoaa asiantuntevia neuvoja niille, jotka ovat lähdössä ulkomaille työskentelemään tai suorittamaan lisäopintoja, sekä oppilaitoksille, opiskelijoille, neuvojille, vanhemmille, opettajille ja mahdollisille työnantajille.

Euroopan komissio tukee NARIC-verkoston toimintaa seuraavin keinoin: tietojen ja kokemusten vaihto maiden kesken, hyvien käytäntöjen tunnistaminen, alan järjestelmien ja politiikkojen vertaileva analyysi sekä kaikkia kiinnostavien koulutuspoliittisten asioiden reflektointi ja analysointi.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa https://www.enic-naric.net/.

Eurodesk-verkosto

Eurodesk-verkosto tarjoaa nuorille ja heidän parissaan työskenteleville tietopalveluja koulutus- ja nuorisoalalla avautuvista mahdollisuuksista Euroopassa ja nuorten osallistumisesta Euroopan tason toimintaan.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa toimiva Eurodesk-verkosto, jonka Euroopan laajuista toimintaa koordinoi keskustoimisto Eurodesk Brussels Link, vastaa tiedusteluihin, antaa tietoa rahoituksesta, järjestää tapahtumia ja laatii julkaisuja. Lisäksi se osallistuu Euroopan nuorisoportaalin tuottamiseen.

Euroopan nuorisoportaali tarjoaa Euroopan ja kansallisen tason tietoja ja mahdollisuuksia, jotka ovat kiinnostavia Euroopassa asuvien, opiskelevien tai työskentelevien nuorten kannalta. Se on saatavilla 28 kielellä.

Euroopan nuorisoportaaliin pääsee osoitteesta www.youth.europa.eu. Lisätietoja Eurodeskistä löytyy osoitteesta www.eurodesk.eu.

Otlas – kumppaninhakuväline nuorisoalan organisaatioille

Yksi nuorisoalan SALTO-resurssikeskusten kehittämistä ja ylläpitämistä välineistä on Otlas, keskitetty verkkopohjainen kumppaninhakuväline nuorisoalan organisaatioille. Ne voivat rekisteröidä Otlasiin yhteystietonsa ja niitä kiinnostavat alat sekä syöttää järjestelmään kumppanipyyntöjä hankeideoita varten.

Lisätietoja on osoitteissa www.salto-et.net ja www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding.

PORTAALIT JA VÄLINEET

Erasmus+ -hanketietokanta

Erasmus+ -hanketietokannassa on saatavilla tietoja ja tuloksia kaikista Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetuista hankkeista. Organisaatiot voivat saada virikkeitä kaikista näistä hankkeita koskevista tiedoista ja hyödyntää Erasmus+ -ohjelman toteuttamisesta saatuja tuloksia ja kokemuksia.

Tietokannassa esitettävien hanketietojen ja -tulosten on oltava kaikilta osin henkilötietojen käyttöä koskevien sovellettavien sääntöjen mukaisia. Ensisijainen vastuu sääntöjen noudattamisesta on hankkeiden edunsaajilla virastojen hankejohtajien valvonnassa.

Hankkeita voidaan etsiä muun muassa avainsanojen, avaintoimien, vuoden, maan, aiheen tai tulosten tyypin perusteella. Viimeisimpiä hankkeita koskevat haut voidaan tallentaa ja niitä voidaan päivittää jatkuvasti ennalta määriteltyjen kriteerien

mukaisesti. Portaalissa annetaan esimerkkejä hyvien käytäntöjen hankkeista, jotka on määritelty poliittisen merkityksellisyyden, vaikuttavuuden ja viestintäpotentiaalin osalta.

Erasmus+ -ohjelman hanketietokanta on osoitteessa www.ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects.

European School Education Platform -alusta ja **eTwinning**

European School Education Platform -alusta on kaikkien yleissivistävän koulutuksen alalla toimivien sidosryhmien – koulujen henkilöstö, tutkijat, päättäjät ja muu ammattihenkilöstö – kohtauspaikka, joka kattaa kaikki tasot varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle, ammatillinen peruskoulutus mukaan lukien.

Alustalla toimii myös **eTwinning**, joka on opettajien ja muun koulujen henkilöstön muodostama yhteisö. Se toimii suojatussa ympäristössä, johon on pääsy vain kansallisten tukiorganisaatioiden todentamilla työntekijöillä. Osallistujille on tarjolla monenlaista toimintaa: he voivat tehdä yhteistyötä toisten koulujen ja luokkien kanssa, keskustella kollegojen kanssa ja kehittää ammatillista verkostoitumista tai hyödyntää erilaisia ammatillisen kehittymisen mahdollisuuksia (verkossa ja lähiopetuksessa).

eTwinning-hankkeeseen osallistuvat opettajat ja koulut saavat taustatukea kansallisilta tukiorganisaatioiltaan (NSO). Nämä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten nimeämät organisaatiot auttavat kouluja rekisteröitymisessä, kumppanien etsinnässä ja hanketoiminnassa, tekevät eTwinningin käyttöä tunnetuksi, jakavat tunnustuspalkintoja ja laatumerkkejä sekä järjestävät opettajille ammatilliseen kehittämiseen tähtäävää toimintaa.

Kansallisia tukiorganisaatioita koordinoi keskustukipalvelu (CSS), joka vastaa myös European School Education Platform -alustan rakentamisesta ja opettajien ammattitaitoa kehittävän EU:n tasoisen toiminnan järjestämisestä.

European School Education Platform -alusta ja eTwinning löytyvät osoitteesta www.school-education.ec.europa.eu.

Aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi (EPALE)

Aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi EPALE on Euroopan komission hanke, jota rahoitetaan Erasmus+ -ohjelmasta. Se on tarkoitettu aikuisoppimisen ammattilaisille, kuten opettajille, kouluttajille ja vapaaehtoistyön tekijöille, ja alan päättäjille, tutkijoille, journalisteille ja akateemiselle yhteisölle sekä muille aikuisoppimisen parissa toimiville.

Sivusto tarjoaa ajantasaisia uutisia alan kehityksestä sekä interaktiivisia verkostoja, joiden kautta voi olla yhteydessä muihin käyttäjiin Euroopan eri maissa, osallistua keskusteluihin ja vaihtaa hyviä käytäntöjä. EPALE tarjoaa monia välineitä ja monenlaista sisältöä, kuten Erasmus+ -tuen (mahdollisia) saajia erityisesti kiinnostavia työkaluja. Esimerkkejä:

- kurssi- ja tapahtumakalenteri
- kumppaninhakuväline, jonka avulla voidaan etsiä kumppaneita EU:n rahoittaman hankkeen valmisteluun tai etsiä tai tarjota mahdollisuuksia osallistua työn varjostamiseen (job shadowing)
- opinto-opas, josta sivustolla käyvät voivat löytää laajan valikoiman sekä verkkokursseja että muita, perinteisiä kursseja
- käytäntöyhteisöt, jotka tarjoavat mahdollisuuden toimia yhteistyössä samoista aiheista kiinnostuneiden ihmisten ja organisaatioiden kanssa
- yhteiset tilat, joissa hankekumppanit voivat kehittää hankettaan suojatussa ympäristössä
- **Erasmus+Space**, joka on erityisesti Erasmus+ -ohjelman avaintoimien 1 ja 2 hankkeiden koordinaattoreille ja niiden kumppaneille tarkoitettu turvallinen ja suojattu väline, jonka avulla monimuotoliikkuvuutta/-yhteistyötä voidaan toteuttaa käytännössä ja jota voidaan käyttää hankkeiden hallinnointiin ja tulosten levittämiseen
- Tietolähteet-osio, jossa hankkeiden edunsaajat voivat hakea hyödyllistä lähdemateriaalia ja/tai julkaista artikkeleita, opetusmateriaalia, raportteja, oppaita ja muuta edunsaajien hankkeissa tai organisaatioissa tuotettua materiaalia ja joka tarjoaa siten mahdollisuuden tiedonvälitykseen
- blogi, jossa hankkeiden osallistujat voivat jakaa kokemuksiaan tai ladata videoita, joissa ne esittelevät tuloksiaan vapaamuotoisella ja vauhdikkaalla tavalla.

EU-rahoitusta saavia hankkeita kannustetaan jakamaan sivustolla tietoa toiminnoistaan ja tuloksistaan blogikirjoitusten, uutisten, tapahtumien ja muun tyyppisen toiminnan avulla.

EPALEn ylläpidosta huolehtivat keskustukipalvelu ja EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden kansallisten tukiorganisaatioiden verkosto, joiden tehtävänä on löytää kiinnostavia tietoja ja kannustaa sidosryhmiä käyttämään foorumia ja vaikuttamaan sen sisältöön.

EPALE on osoitteessa www.epale.ec.europa.eu.

SELFIE-itsereflektioväline

SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the Use of Innovative Educational Technologies) on maksuton, monikielinen ja verkkopohjainen itsereflektioväline. Sen tarkoituksena on auttaa peruskouluja, lukioita ja ammatillisia oppilaitoksia kehittämään digitaalisia valmiuksiaan.

Kouluille tarkoitettu SELFIE-itsereflektioväline kerää anonyymisti oppilaiden, opettajien ja koulunjohtajien näkemyksiä siitä, miten teknologiaa käytetään heidän koulussaan. Näkemykset kerätään lyhyisiin väitteisiin ja kysymyksiin yksinkertaisella vastausasteikolla 1–5 annettujen vastausten perusteella. Näiden tietojen pohjalta väline tuottaa raportin, eräänlaisen tilannekuvan (”selfien”) koulun vahvuuksista ja heikkouksista digiteknologian käytössä. SELFIE-välinettä voivat käyttää Euroopassa ja sen ulkopuolella toimivat peruskoulut, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset. Se on saatavilla yli 30 kielellä. Välinettä voidaan käyttää missä tahansa koulussa – myös sellaisissa, joiden infrastruktuuri ja laitteisto ovat vähemmän kehittyneitä ja teknologian käyttö vähäisempää.

Koronapandemia aiheutti valtavan siirtymän digiteknologian käyttöön etätyöskentelyssä ja -oppimisessa, myös ammatillisessa koulutuksessa. Kriisin myötä ammatillisen koulutuksen työssäoppimisjaksojen säilyttäminen yrityksissä on ollut vaikeaa, minkä vuoksi ammatillisen koulutuksen opettajien ja yritysten sisäisten kouluttajien välisen vuoropuhelun tehostaminen digitaalisin keinoin on entistä tärkeämpää.

Osana digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmaa kehitetty uusi opettajille tarkoitettu väline (opettajien SELFIE), joka on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä, antaa opettajille mahdollisuuden arvioida itse digitaalista osaamistaan ja varmuuttaan digiteknologian käytössä sekä saada välitöntä palautetta vahvuuksista ja puutteista ja siitä, missä asioissa heillä on kehittämisen varaa. Opettajaryhmät voivat myös käyttää välinettä ja laatia koulutussuunnitelman yhdessä.

Lokakuussa 2021 käynnistettiin uusi työssäoppimiseen tarkoitettu SELFIE-väline kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Sen avulla voidaan saattaa yhteen ammatillisia oppilaitoksia ja yrityksiä keskustelemaan siitä, miten digiteknologia voidaan parhaiten sisällyttää tarjolla olevaan koulutukseen. Työssäoppimiseen tarkoitettu SELFIE-väline kerää koulunjohtajien, ammatillisen koulutuksen opettajien ja oppijoiden näkökulmien lisäksi myös yritysten sisäisten kouluttajien näkemyksiä neljäntenä näkökulmana. Työssäoppimiseen tarkoitetun SELFIE-välineen jatkokehittämisessä keskitytään tutkimaan, miten väline voisi tukea koulutuspolitiikan seurantaa ja laadintaa eri maissa ja EU:n tasolla. Lisäksi olisi analysoitava tarkemmin työssäoppimiseen tarkoitetun SELFIE-välineen vaikutusta yrityksiin, jotta voidaan tarkastella mahdollisuuksia yritysten laajempaan osallistumiseen tai kehittää välinettä edelleen siten, että se kattaa erilaisia näkökohtia yritysten tarpeita vastaavasti.

SELFIE-välineen ovat kehittäneet yhteinen tutkimuskeskus ja koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto.

Lisätietoja SELFIE-välineestä on osoitteessa https://education.ec.europa.eu/fi/selfie.

HEInnovate

HEInnovate-itsearviointiväline tarjoaa EU:ssa ja muualla toimiville korkeakouluille mahdollisuuden tarkastella itsereflektion avulla innovointi- ja yrittäjyysvalmiuksiaan yhdessä tai useammassa seuraavista välineen kattamista kahdeksasta ulottuvuudesta:

- johtajuus ja hyvä hallintotapa
- organisatoriset valmiudet: henkilöstö, resurssit, kannustimet ja palkkiot
- yrittäjyyshenkinen opetus ja oppiminen
- yrittäjien valmentaminen ja tukeminen
- digitaalinen muutos ja digitaaliset valmiudet
- yrittäjyysekosysteemi ja -verkostot
- kansainvälistynyt oppilaitos
- yrittäjähenkisen korkeakoulun vaikutus.

HEInnovate on myös käytäntöyhteisö, ja sen asiantuntijat tarjoavat korkeakouluille verkkoseminaareja ja työpajoja, joilla parannetaan niiden innovointikykyä, sekä kouluttajien koulutustapahtumia, joilla lähestymistapaa levitetään laajemmalle oppilaitosten tasolla. HEInnovate-asiantuntijaryhmällä on keskeinen tehtävä suunnitella ja hyödyntää yhteisön resursseja sekä antaa opastusta suoraan hakijoille verkkoalustalla olevan ”Expert inquiry box” -toiminnon kautta. Koulutusmateriaalia on saatavilla välineen verkkosivustolla. Verkkoalustalla on nähtävissä myös tapaustutkimuksia ja käyttäjien kertomuksia, joissa esitellään esimerkkejä korkeakoulujen erilaisista lähestymistavoista innovointiin kaikkialla EU:ssa. Itsearviointivälineen paranneltu versio otettiin käyttöön kesäkuussa 2023: siihen on sisällytetty ajantasaistettuja väittämiä (joihin itsearviointi perustuu) ja suosituksia seurantatoimista ”toimintakorttien” muodossa.

HEInnovate-aloitteen puitteissa kehitetään koulutusalan innovaatioyhteisöä, jonka on tarkoitus tuoda yhteen oppilaitoksia, kouluttajia, yrityksiä ja poliittisia päättäjiä edistämään innovointia koulutusalalla. Tavoitteena on auttaa oppijoita hankkimaan sellaisia taitoja ja ajattelutapoja, joita osallistuminen innovointitoimintaan Euroopassa edellyttää – kuten yrittäjyystaitoja, vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvää osaamista ja STEM-taitoja –, sekä edistää elinikäistä oppimista.

Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettavissa hankkeissa, kuten Eurooppalaiset yliopistot -alliansseissa ja innovaatioyhteenliittymissä, kannustetaan käyttämään HEInnovate-välinettä tarvittaessa hankkeiden tueksi.

HEInnovate-väline on saatavilla osoitteessa www.heinnovate.eu.

Euroopan nuorisoportaali

Euroopan nuorisoportaali tarjoaa Euroopan ja kansallisen tason tietoja ja mahdollisuuksia, jotka ovat kiinnostavia Euroopassa asuvien, opiskelevien tai työskentelevien nuorten kannalta. Nuorisoportaalissa myös kannustetaan nuoria osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa EU:n nuorisodialogin sekä muiden sellaisten aloitteiden kautta, joilla pyritään kuulemaan nuoria ja ottamaan heidän näkemyksensä huomioon päätöksenteossa.

Euroopan nuorisoportaali tarjoaa tietoa myös muille nuorisoalalla toimiville sidosryhmille. Se on saatavilla 28 kielellä ja löytyy osoitteesta www.youth.europa.eu.

Eurooppalainen opiskelijakorttialoite

Eurooppalaisella opiskelijakorttialoitteella pyritään yksinkertaistamaan oppimiseen ja koulutukseen liittyvää liikkuvuutta digitalisoimalla ulkomailla opiskelun järjestämiseen tarvittavat tärkeimmät osatekijät tiedotuksesta hakuprosesseihin ja isäntäyhteisöön kotiutumiseen ulkomailla. Aloitteen myötä Erasmus+ -mobiilisovellus, paperiton Erasmus -verkosto ja European Student Card Router -portaali ovat nyt kaikkien korkeakoulujen ja opiskelijoiden saatavilla, ja niitä parannetaan edelleen lisäämällä niihin uusia palveluja ja toimintoja käyttäjiä varten.

Erasmus+ -mobiilisovellus tarjoaa opiskelijoille yhden verkossa olevan yhteyspisteen, josta he saavat kaikki tiedot ja palvelut, joita he tarvitsevat ennen vaihtojaan ulkomailla, niiden aikana ja niiden jälkeen. Erasmus+ -mobiilisovellus sisältää myös tietoja ohjelmaan osallistumisesta muiden sektorien oppijoille. Sovellus on ladattavissa App Store- ja Google Play -palveluista. Lisätietoja on osoitteessa www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/erasmus-app.

Paperiton Erasmus -verkoston avulla korkeakoulut voivat liittyä viestintäkanavaan ja vaihtaa saumattomasti opiskelijoiden liikkuvuutta koskevia tietoja turvallisella, yksinkertaisella tavalla, joka tukee täysin digitaalista liikkuvuuden hallintaa, kuten digitaalisia opintosopimuksia ja digitaalisia korkeakoulujen välisiä sopimuksia. Korkeakoulut, jotka haluavat tietoa paperiton Erasmus -verkostoon liittymisestä ja sen käytöstä, voivat tutustua ohjeisiin ja oppaisiin paperiton Erasmus -sivulla eurooppalaista opiskelijakorttia koskevan aloitteen portaalissa osoitteessa www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/ewp.

Eurooppalainen opiskelijakortti koostuu vakio-ominaisuuksista, jotka integroidaan osallistuvien oppilaitosten myöntämiin opiskelijakortteihin ja joilla luodaan korkeakouluopiskelijoille yhteinen eurooppalainen identiteetti. Opiskelijan asema voidaan tarkistaa helposti eri puolilla Eurooppaa opiskelijakortista, jos siinä on eurooppalaisen opiskelijakortin ominaisuudet. Eurooppalainen opiskelijakortti toteutetaan digitaalisen alustan eli European Student Card Router -portaalin (ESC-R) kautta. Sen avulla osallistuvat oppilaitokset voivat sisällyttää eurooppalaisen opiskelijakortin ominaisuudet olemassa oleviin (fyysisiin tai digitaalisiin) opiskelijakortteihinsa. Tämä mahdollistaa opiskelijan aseman reaaliaikaisen todentamisen koko eurooppalaisella koulutusalueella. Lisätietoja siitä, miten oppilaitokset voivat liittyä ESC-R-portaaliin, jotta ne voivat alkaa sisällyttää eurooppalaisen opiskelijakortin ominaisuuksia opiskelijakortteihinsa, on osoitteessa https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/card.

OSAAMIS- JA ASIANTUNTIJAVERKOSTOT

Eurydice-verkosto

Eurydice-verkoston toiminta keskittyy Euroopan eri koulutusasteiden rakenteisiin ja järjestelyihin, ja se pyrkii parantamaan koulutusjärjestelmien keskinäistä tuntemusta Euroopan eri maissa. Verkosto tarjoaa Euroopan koulutusjärjestelmistä ja -politiikoista vastaavien henkilöiden päätöksenteon tueksi Euroopan laajuisia vertailevia analyysejä sekä maakohtaista tietoa koulutus- ja nuorisoalalta.

Eurydice-verkosto tuottaa runsaasti tietoa: yksityiskohtaisia kuvauksia ja yleisesittelyjä kansallisista koulutusjärjestelmistä (National Education Systems and Policies), vertailevia teemaraportteja Euroopan unionille tärkeistä kysymyksistä (Thematic Reports), indikaattoreita ja tilastoja (Key Data Series) sekä erityyppisiä koulutusalan perustietoja esimerkiksi jäsenvaltioiden koulujärjestelmien rakenteesta ja koulujen työ- ja loma-ajoista sekä vertailuja opettajien palkoista ja oppiaineiden tuntimääristä eri maissa ja eri koulutusasteilla (Facts and Figures).

Eurydice koostuu toimeenpanovirastossa sijaitsevasta keskuskoordinaatioyksiköstä ja kansallisista yksiköistä, joita on perustettu kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden lisäksi Albaniaan, Bosnia ja Hertsegovinaan ja Montenegroon.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.eurydice.eacea.ec.europa.eu.

Youth Wikin kansallisten vastuutahojen verkosto

Youth Wiki on interaktiivinen työkalu, joka tarjoaa yhdenmukaista, ajantasaista ja helposti hyödynnettävää tietoa eurooppalaisista nuorista ja nuorisopolitiikasta eri maissa. Jotta voidaan EU:n nuorisostrategian mukaisesti lisätä tietoa nuoria koskettavista kysymyksistä Euroopassa, Youth Wikiin osallistuvia kansallisia rakenteita tuetaan taloudellisesti.

Taloudellista tukea myönnetään EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitseville kansallisten viranomaisten nimeämille elimille sellaista toimintaa varten, jolla tuotetaan maakohtaista tietoa, vertailukelpoisia maakuvauksia ja indikaattoreita nuorisojärjestelmien ja -politiikan keskinäisen tuntemuksen parantamiseksi EU:ssa.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki.

Korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijaverkosto (HERE)

Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa, joissa toimii Erasmus+ -ohjelman kansallinen toimisto, korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijoiden kansalliset tiimit tarjoavat asiantuntemusta paikallisviranomaisille ja sidosryhmille korkeakoulutuksen uudistusta ja kehittämistä varten. Tiimit osallistuvat omien maidensa korkeakoulupolitiikan laadintaan. HERE-verkoston toiminta perustuu vertaiskontakteihin. Kussakin kansallisessa tiimissä on 5–15 jäsentä. HERE-verkoston jäsenet ovat korkeakoulutuksen asiantuntijoita, esimerkiksi rehtoreita, vararehtoreita, dekaaneja, kokeneita tutkijoita, kansainvälisistä suhteista vastaavia virkamiehiä ja opiskelijoita.

Korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijoiden tehtävänä on tukea

- korkeakoulupolitiikan kehittämistä omissa maissaan edistämällä korkeakoulutuksen nykyaikaistamista, uudistusprosesseja ja strategioita tiiviissä yhteistyössä kunkin maan paikallisten viranomaisten kanssa
- EU:n kanssa käytävää korkeakoulupoliittista vuoropuhelua
- koulutus- ja neuvontatoimintaa, joka kohdistuu paikallisiin sidosryhmiin, erityisesti korkeakouluihin ja niiden henkilöstöön
- Erasmus+ -hankkeita (erityisesti kapasiteetin vahvistamista koskevan toiminnon mukaisesti toteutettuja) levittämällä niiden tuloksia ja saavutuksia, etenkin hyviä käytäntöjä ja innovatiivisia aloitteita ja hyödyntämällä niitä koulutustarkoituksiin.

EU:n ammatillisen koulutuksen välineiden toimeenpanoa tukevat kansalliset tiimit

Ammatillisen koulutuksen asiantuntijoiden kansallisten tiimien tarkoituksena on tarjota asiantuntemusta, jolla edistetään EU:n ammatillisen koulutuksen välineiden ja periaatteiden soveltamista Erasmus+ -ohjelmasta tuetuissa EU:n rahoittamissa hankkeissa. Asianomaiset EU:n ammatillisen koulutuksen välineet (kuten EQAVET-viitekehys, eurooppalaiset ammatilliset ydinprofiilit, tutkinnon suorittaneiden seuranta ja ammatillinen huippuosaaminen) on määritelty ammatillista koulutusta koskevissa poliittisissa asiakirjoissa, kuten laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisissa puitteissa ja ammatillista koulutusta koskevassa neuvoston suosituksessa. Asiantuntijoiden olisi erityisesti autettava Erasmus+ -ohjelmasta tuettavien EU:n rahoittamien hankkeiden edunsaajia ottamaan edellä mainitut EU:n ammatillisen koulutuksen välineet käyttöön hankkeissaan.

Kansallisten EQAVET-yhteyspisteiden verkosto

EQAVET-yhteyspisteet ovat kansallisten viranomaisten perustamia elimiä, joiden tarkoitus on tuoda yhteen työmarkkinaosapuolia sekä kansallisia ja alueellisia sidosryhmiä ja muita asianomaisia toimijoita, jotta ne voivat osaltaan edistää ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen (joka määritellään neuvoston suosituksessa kestävää kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta[38]) toimeenpanoa.

EQAVET-yhteyspisteiden tavoitteena on

- tehdä konkreettisia aloitteita EQAVET-viitekehyksen toimeenpanemiseksi ja kehittämiseksi edelleen
- tiedottaa EQAVET-viitekehyksestä monenlaisille sidosryhmille ja saada ne mukaan osallistumaan kehyksen toimeenpanoon
- edistää itsearviointia tehokkaan laadunvarmistuksen tukena
- tarjota ajantasainen kuvaus EQAVET-viitekehykseen perustuvista kansallisista/alueellisista laadunvarmistusjärjestelyistä
- osallistua laadunvarmistusta ammatillisen koulutuksen järjestelmän tasolla koskeviin EU-tason vertaisarviointeihin.

EQF, Europassi ja Euroguidance – kansalliset keskukset

Näitä kolmea kansallisten keskusten verkostoa tuetaan kussakin maassa yhdellä tai useammalla avustussopimuksella:

Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) kansalliset koordinaatiopisteet (NCP)

Kansallisten viranomaisten nimeämät eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen kansalliset koordinaatiopisteet (EQF/NCP) tukevat kansallisia viranomaisia

- kansallisten tutkintoviitekehysten kehittämisessä, toimeenpanossa ja tarkistamisessa ja niiden suhteuttamisessa eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen
- tarvittaessa tarkistettaessa ja päivitettäessä kansallisten tutkintoviitekehysten tai -järjestelmien tasojen suhteuttamista eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen tasoihin.

Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen kansalliset koordinaatiopisteet tuovat EQF-viitekehyksen lähemmäs kansalaisia ja organisaatioita

- tukemalla asianmukaisten EQF-tasojen sisällyttämistä todistuksiin, tutkintotodistuksiin, tutkintotodistusten liitteisiin ja muihin tutkintoasiakirjoihin sekä tutkintoasiakirjojen tietokantoihin
- laatimalla tutkintorekistereitä tai tietokantoja, jotka kattavat kansallisiin tutkintoviitekehyksiin sisältyvät tutkinnot, ja julkaisemalla ne Europass-verkkoportaalissa.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.europa.eu/europass/en/implementation-european-qualifications-framework-eqf.

Kansalliset Europassi-keskukset

Europassin tärkein ominaisuus on verkkoportaali, joka tarjoaa yksityishenkilöille ja organisaatioille vuorovaikutteisia työkaluja ja tietoa oppimismahdollisuuksista, tutkintojen viitekehyksistä ja tutkinnoista, ohjauksesta, osaamista koskevan tiedon hankinnasta, itsearviointivälineistä ja taitojen ja tutkintojen dokumentoinnista sekä yhteyksistä oppimis- ja työllistymismahdollisuuksiin. Tämä edellyttää kansallisten viranomaisten nimeämien elinten tekemää huomattavaa työtä kansallisella tasolla. Tähän sisältyy erityisesti seuraavaa:

- kansallisten tietojen asettaminen EU:n verkkoalustan saataville varmistamalla yhteenliitäntä EU:n verkkoalustan ja oppimismahdollisuuksia koskevien kansallisten tietolähteiden ja kansallisten tutkintotietokantojen tai -rekisterien välillä
- EU:n verkkoalustan tarjoamien palvelujen käytön edistäminen
- yhteydenpito kaikkiin asiaankuuluviin sidosryhmiin kansallisella tasolla.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.europa.eu/europass/.

Euroguidance-verkosto

Euroguidance on kansallisten viranomaisten nimeämien kansallisten resurssi- ja tietokeskusten eurooppalainen verkosto. Kaikilla Euroguidance-keskuksilla on seuraavat yhteiset tavoitteet:

- tehdä yhteistyötä ja antaa tukea unionin tasolla ohjausta koskevien politiikkojen, järjestelmien ja käytäntöjen tehostamiseksi unionissa (elinikäisen ohjauksen eurooppalaisen ulottuvuuden kehittäminen)
- tukea ohjaajien osaamisen kehittämistä
- tarjota laadukasta tietoa elinikäisestä ohjauksesta
- tehdä tunnetuksi eurooppalaisia mahdollisuuksia oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen ja uranhallintaan (Europassi-portaalin avulla).

Euroguidance-verkoston pääkohderyhmiä ovat koulutus- ja työllisyysalan ohjaajat ja päättäjät.

Lisätietoja saa osoitteesta www.euroguidance.eu.

KUKA VOI OSALLISTUA ERASMUS+ -OHJELMAAN?

Erasmus+ -ohjelman tärkeimpänä kohderyhmänä ovat yksittäiset henkilöt. He kytkeytyvät Erasmus+ -ohjelmaan siitä tuettavaa toimintaa järjestävien organisaatioiden, oppilaitosten, elinten tai ryhmien kautta. Ohjelman osallistumisehdoissa viitataankin näihin kahteen kohderyhmään: ”osallistujat” (eli Erasmus+ -hankkeiden toimintaan osallistuvat henkilöt, jotka voivat saada osan osallistumiskustannusten kattamiseen tarkoitetusta EU-avustuksesta) ja ”osallistujaorganisaatiot”[39] (mukaan lukien Erasmus+ -hankkeisiin joko hakijoina tai kumppaneina osallistuvat nuorten epäviralliset ryhmät ja itsenäiset ammatinharjoittajat). Sekä osallistujien että osallistujaorganisaatioiden osallistumisehdot määräytyvät sen mukaan, mistä maasta käsin ne toimivat.

ERASMUS+ -HANKKEIDEN TOIMINTAAN OSALLISTUJAT

Erasmus+ -hankkeisiin osallistuvilta edellytetään pääsääntöisesti EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa asumista. Eräisiin toimintoihin, joita on erityisesti korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunnan ja urheilun aloilla, voivat osallistua myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujat.

Erasmus+ -hankkeisiin osallistumiselle on asetettu erityisehtoja kunkin toiminnon tyypin mukaan.

Tärkeimmät kohderyhmät ovat yleisesti ottaen seuraavat:

- Korkeakoulutuksen hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat korkeakouluopiskelijat (niin kutsutut ”short cycle” -tutkinnot, alempi ja ylempi korkeakoulututkinto sekä jatko-opinnot), korkeakouluopettajat ja professorit, korkeakoulujen henkilöstö sekä yrityksissä työskentelevät kouluttajat ja asiantuntijat.
- Ammatillisen koulutuksen alan hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat oppisopimusopiskelijat ja ammattiin opiskelevat, ammatillisen koulutuksen alan asiantuntijat ja kouluttajat, ammatillisen peruskoulutuksen organisaatioiden henkilöstö sekä yrityksissä työskentelevät kouluttajat ja asiantuntijat.
- Yleissivistävää koulutusta koskevien hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat koulunjohtajat, koulujen opettajat ja muu henkilöstö sekä esi- ja perusopetuksen oppilaat ja lukio-opiskelijat.
- Aikuiskoulutusalan hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat muun kuin ammatillisen aikuiskoulutuksen organisaatioiden jäsenet sekä muiden kuin ammatillisten aikuisoppilaitosten kouluttajat, henkilöstö ja opiskelijat.
- Nuorisoalan hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat 13–30-vuotiaat nuoret[40] sekä nuorisotyöntekijät ja nuorisoalalla toimivien organisaatioiden henkilöstö ja jäsenet.
- Liikunta- ja urheilualan hankkeiden tärkeimpänä kohderyhmänä ovat liikunta- ja urheilualan ammattilaiset ja vapaaehtoiset sekä urheilijat ja valmentajat.

Tarkemmat tiedot kutakin toimintoa koskevista osallistumisehdoista löytyvät tämän oppaan B-osasta.

OSALLISTUJAORGANISAATIOT

[39] Luonnolliset henkilöt eivät ole oikeutettuja hakemaan avustusta Erasmus+ -ohjelman kansallisilta toimistoilta tai toimeenpanovirasto EACEA:lta, lukuun ottamatta itsenäisiä ammatinharjoittajia (eli yksityisiä liikkeenharjoittajia, jos yrityksellä ei ole luonnollisen henkilön oikeushenkilöllisyydestä erillistä oikeushenkilöllisyyttä). Yhteisöt, joilla ei ole sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöllisyyttä, voivat poikkeuksellisesti osallistua edellyttäen, että niiden edustajilla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia niiden puolesta ja että ne tarjoavat EU:n taloudellisille eduille oikeushenkilöiden tarjoamaa suojaa vastaavat vakuudet. EU:n elimet (lukuun ottamatta Euroopan komission yhteistä tutkimuskeskusta) eivät voi kuulua hakijakonsortioon.

[40] Eri toimenpidetyyppeihin sovelletaan eri ikärajoja. Lisätietoja on ohjelmaoppaan B-osassa. On syytä muistaa myös seuraava:
Alaikärajat – osallistujien on pitänyt täyttää vähimmäisikä viimeistään toiminnon alkamispäivänä.
Yläikärajat – osallistujat eivät saa toiminnon alkamispäivänä ylittää asetettua enimmäisikää.

Osallistujaorganisaatiot ehdottavat ja panevat toimeen Erasmus+ -hankkeita. Jos hanke tulee valituksi, hakijaorganisaatiosta tulee Erasmus+ -avustuksen edunsaaja. Edunsaajat allekirjoittavat avustussopimuksen, jonka nojalla niille myönnetään taloudellista tukea hankkeen toimeenpanoon.

Pääsääntöisesti edellytetään, että Erasmus+ -hankkeisiin osallistuvat organisaatiot ovat sijoittautuneet johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Eräisiin toimintoihin, joita on erityisesti korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunnan ja urheilun aloilla, voivat osallistua myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujaorganisaatiot.

Erasmus+ -hankkeisiin osallistumiselle on asetettu erityisehtoja ohjelmasta tuettujen toimintojen tyypin mukaan. Ohjelmaan voivat yleisesti ottaen osallistua kaikki koulutus-, nuoriso- tai urheilualojen organisaatiot. Useisiin toimintoihin voivat osallistua myös muut työmarkkinoiden toimijat.

Tarkempia tietoja löytyy ohjelmaoppaan B-osasta.

TUKIKELPOISET MAAT

EU:n jäsenvaltiot osallistuvat täysimääräisesti Erasmus+ -ohjelman kaikkiin toimintoihin. Lisäksi Erasmus+ -ohjelmasta annetun asetuksen 19 artiklan mukaisesti ohjelmaan assosioidaan seuraavat kolmannet maat:

- Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä: Norja, Islanti ja Liechtenstein
- liittyvät maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat: Pohjois-Makedonia, Turkki ja Serbia.

EU:n jäsenvaltioita ja edellä mainittuja ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita kutsutaan jäljempänä ’**EU:n jäsenvaltioiksi ja ohjelmaan assosioituneiksi kolmansiksi maiksi**’.

Lisäksi ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden, jäljempänä ’**ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat**’, oikeussubjektit voivat asetuksen 20 artiklan mukaisesti olla oikeutettuja osallistumaan Erasmus+ -toimintoihin asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jos se on unionin edun mukaista.

EU:N JÄSENVALTIOT JA OHJELMAAN ASSOSIOITUNEET KOLMANNET MAAT

Seuraavat maat voivat osallistua täysimääräisesti kaikkiin Erasmus+ -ohjelman toimintoihin:

Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiot[41]			
Belgia	Kreikka	Liettua	Portugali
Bulgaria	Espanja	Luxemburg	Romania
Tšekki	Ranska	Unkari	Slovenia

[41] Merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä (päätös merentakaisten alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta), 5 päivänä lokakuuta 2021 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764 (EUR-Lex - 32021D1764 - FI - EUR-Lex (europa.eu)) 33 artiklan 2 kohdan mukaan unioni varmistaa, että merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta tulevat organisaatiot ja henkilöt sekä niihin ja niille menevät organisaatiot ja henkilöt voivat osallistua Erasmus+ -ohjelmaan ohjelman sääntöjen mukaisesti ja niihin jäsenvaltioihin sovellettavien järjestelyjen mukaisesti, joihin asianomaiset merentakaiset maat ja alueet ovat sidoksissa. Tämä tarkoittaa, että merentakaisten maiden ja alueiden organisaatiot ja henkilöt voivat osallistua ohjelmaan ”EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan” statuksella, jolloin ”EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa” on se jäsenvaltio, johon alue kuuluu. Luettelo merentakaisista maista ja alueista on osoitteessa www.ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_en.

Tanska	Kroatia	Malta	Slovakia
Saksa	Italia	Alankomaat	Suomi
Viro	Kypros	Itävalta	Ruotsi
Irlanti	Latvia	Puola	

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat[42]		
Pohjois-Makedonia	Islanti	Norja
Serbia	Liechtenstein	Turkki

OHJELMAAN ASSOSIOITUMATTOMAT KOLMANNET MAAT

Seuraavat maat voivat osallistua ohjelman tiettyihin toimintoihin, jos tietyt kriteerit ja ehdot täyttyvät. Jotkin näistä maista saavat julkista kehitysapua.[43] Tämän ohjelmaoppaan B-osasta löytyy tieto siitä, mitkä maat ovat oikeutettuja osallistumaan kuhunkin toimintoon.

Länsi-Balkan (alue 1)	Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo*[44], Montenegro
Itäiset naapurimaat (alue 2)	Armenia, Azerbaidžan, Georgia[45], Moldova, Ukraina, Valko-Venäjä[46]
Eteläisen Välimeren maat	Algeria, Egypti, Israel[47], Jordania, Libanon, Libya, Marokko, Palestiina[48], Syyria, Tunisia

[42] Edellyttäen, että Euroopan unionin ja kyseisten maiden väliset assosiaatiosopimukset allekirjoitetaan.

[43] Vähiten kehittyneiden maiden luettelo on osoitteessa https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf.

[44] Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon* itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

[45] Vastauksena Georgian poliittisiin tapahtumiin EU on 19. joulukuuta 2024 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti harkinnut uudelleen kantaansa rahoitustukeen, joka hyödyttää välittömästi Georgian viranomaisia. Kun otetaan huomioon unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta 20 päivänä toukokuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/817 20 artikla, ohjelmasta Georgian viranomaisille – joilla tarkoitetaan keskus- ja paikallishallintoa, virastoja ja valtion omistamia yrityksiä – annettavan suoran rahoitustuen ei katsota olevan unionin edun mukaista. Näin ollen Georgia viranomaiset eivät enää ole tukikelpoisia missään tämän oppaan mukaisissa toiminnoissa.

[46] Neuvoston 12. lokakuuta 2020 antamien päätelmien mukaisesti ja ottaen huomioon Valko-Venäjän osallisuuden Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan, jonka Eurooppa-neuvosto on tunnustanut helmikuussa 2022 antamissaan päätelmissä, EU on lopettanut yhteistyön Valko-Venäjän julkisten elinten ja valtion omistamien yritysten kanssa. Jos tilanne muuttuu, asiaa voidaan tarkastella uudelleen. Siihen asti EU jatkaa yhteistyötä valtiosta riippumattomien, paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, tapauksen mukaan myös tämän ohjelman puitteissa, ja on mahdollisuuksien mukaan tehostanut tukeaan näille toimijoille.

[47] Komission tiedonannossa n:o 2013/C 205/05 (EUVL C 205, 19.7.2013, s. 9–11) esitetyt tukikelpoisuusehdot koskevat kaikkien tässä oppaassa esiteltyjen toimien toteutusta. Niitä sovelletaan myös tukea saaviin kolmansiin osapuoliin silloin, kun kyseisessä toimessa edunsaajat antavat tukea kolmansille osapuolille EU:n varainhoitoasetuksen 204 artiklan mukaisesti.

[48] Tätä nimitystä ei tule pitää Palestiinan valtion tunnustamisena, eikä se vaikuta yksittäisten jäsenvaltioiden kantoihin asiasta.

(alue 3)	
Venäjän federaatio (alue 4)	Venäjä[49]
Alue 5 Aasia	a) Bangladesh, Bhutan, Filippiinit, Indonesia, Intia, Kambodža, Kiina, Laos, Malediivit, Malesia, Mongolia, Myanmar, Nepal, Pakistan, Pohjois-Korea, Sri Lanka, Thaimaa, Vietnam b) Korkean tulotason maat ja alueet[50]: Brunei, Hongkong, Japani, Korean tasavalta, Macao, Singapore, Taiwan
Alue 6 Keski-Aasia	Afganistan, Kazakstan, Kirgisia, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Alue 7 Lähi-itä	a) Irak, Iran, Jemen b) Korkean tulotason maat: Arabiemiirikunnat, Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar, Saudi-Arabia
Alue 8 Tyynenmeren alue	a) Fidži, Itä-Timor, Kiribati, Marshallinsaaret, Mikronesia, Nauru, Niue, Palau, Papua-Uusi-Guinea, Salomonsaaret, Samoa, Tonga, Tuvalu, Vanuatu b) Korkean tulotason maat: Australia, Cookinsaaret, Uusi-Seelanti
Alue 9 Saharan eteläpuolinen Afrikka[51]	Angola, Benin, Botswana, Burkina, Burundi, Djibouti, Eritrea, Etelä-Afrikka, Etelä-Sudan, Etiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kamerun, Kap Verde, Kenia, Keski-Afrikan tasavalta, Komorit, Kongo, Kongon demokraattinen tasavalta, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Mosambik, Namibia, Niger, Nigeria, Norsunluurannikko, Päiväntasaajan Guinea, Ruanda, Sambia, São Tomé ja Príncipe, Senegal, Seychellit, Sierra Leone, Somalia, Swazimaa, Tansania, Togo, Tšad, Uganda, Zimbabwe
Alue 10 Latinalainen Amerikka	Argentiina, Bolivia, Brasilia, Chile, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Kolumbia, Meksiko, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela
Alue 11 Karibian alue	Antigua ja Barbuda, Bahama, Barbados, Belize, Dominica, Dominikaaninen tasavalta, Grenada, Guyana, Haiti, Jamaika, Kuuba, Saint Kitts ja Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Suriname, Trinidad ja Tobago
Alue 12 Yhdysvallat ja Kanada	Yhdysvallat, Kanada
Alue 13	Andorra, Monaco, San Marino, Vatikaanivaltio
Alue 14	Färsaaret, Sveitsi, Yhdistynyt kuningaskunta

Rahoitusta myönnetään organisaatioille, jotka sijaitsevat kansainvälisessä oikeudessa tunnustetuilla kyseisten maiden alueilla. Rahoituksen on oltava kaikkien Eurooppa-neuvoston määräämien EU:n ulkoista apua koskevien rajoitusten mukaista. Hakemusten tulee noudattaa EU:n perustana olevia arvoja, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-

[49] Ks. lisätiedot tämän oppaan C-osan kohdassa ”EU:n rajoittavat toimenpiteet”.

[50] Näihin kuuluvat OECD:n korkean tulotason maiden luettelon mukaiset maat ja alueet, eikä luettelolla ole mitään vaikutusta minkään maa-alueen asemaan tai siihen, kenen hallintaan se kuuluu, kansainvälisten rajojen linjauksiin eikä minkään maa-alueen, kaupungin tai muun alueen nimeen.

[51] Seuraavat maat ovat muuttoliikkeen kannalta keskeisiä ohjelmaan assosioitumattomia kolmansia maita: Burkina, Djibouti, Eritrea, Etelä-Sudan, Etiopia, Gambia, Ghana, Guinea, Kamerun, Norsunluurannikko, Mali, Mauritania, Niger, Nigeria, Senegal, Somalia, Sudan ja Tšad.

arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien oikeudet, ja jotka mainitaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa.

Toimintojen yksityiskohtaiset kuvaukset löytyvät ohjelmaoppaan B-osasta.

VIISUMI- JA OLESKELULUPAVAATIMUKSET

Erasmus+ -hankkeiden osallistujien voi olla tarpeen hankkia viisumi voidakseen oleskella ulkomailla toiminnan isäntämaana toimivissa EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa tai ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Kaikkien osallistujaorganisaatioiden velvollisuutena on varmistaa, että vaaditut luvat (lyhyt- tai pitkäaikaiset viisumit tai oleskeluluvat) ovat kunnossa ennen kaavaillun toiminnon alkua. Lupien hakeminen toimivaltaisilta viranomaisilta hyvissä ajoin on erittäin suositeltavaa, sillä hakuprosessi voi kestää viikkoja. Kansalliset toimistot ja toimeenpanovirasto voivat antaa tarkempia ohjeita ja avustaa esimerkiksi viisumi-, oleskelulupa- ja sosiaaliturva-asioissa. EU:n maahanmuuttoportaalissa on yleistietoa lyhyt- ja pitkäaikaisista viisumeista ja oleskeluluvista: https://ec.europa.eu/immigration/.

B-OSA – TIETOA OHJELMAOPPAASSA ESITELLYISTÄ TOIMINNOISTA

Tässä osassa esitetään kaikista Erasmus+ -ohjelmaoppaan kattamista toiminnoista ja toiminnasta seuraavat tiedot:

- niiden tavoitteet ja odotetut vaikutukset
- kuvaus tuettavasta toiminnasta
- taulukot, joissa esitetään hankehakemusten arviointiperusteet
- muuta tietoa, jonka perusteella saa hyvän käsityksen siitä, minkä tyyppisiä hankkeita ohjelmalla tuetaan
- rahoitussäännöt.

Hakijoita kehotetaan ennen hakemuksensa jättämistä lukemaan tarkasti ja kokonaisuudessaan sitä toimintoa käsittelevä luku, josta he haluavat hakea tukea. Lisäksi hakijoiden on syytä tutustua yleisiin tietoihin ohjelman painopisteistä, tavoitteista ja keskeisistä piirteistä.

MITÄ TOIMINTOJA TÄSSÄ OPPAASSA ESITELLÄÄN?

Luvuissa ”Avaintoimi 1”, ”Avaintoimi 2” ja ”Avaintoimi 3” esitellään seuraavat toiminnot:

<u>Avaintoimi 1: Oppimiseen liittyvä yksilöliikkuvuus</u>

- Liikkuvuushankkeet korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen oppijoita ja henkilöstöä sekä nuoria ja nuorisoalan työntekijöitä varten
- Erasmus+ -akkreditoinnit korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan aloilla
- Nuorten osallistumishankkeet
- DiscoverEU-osallisuustoimi
- Henkilöstön liikkuvuus liikunta- ja urheilualalla
- Virtuaalivaihdot korkeakoulutus- ja nuorisoalalla

<u>Avaintoimi 2: Organisaatioiden ja oppilaitosten välinen yhteistyö</u>

- Yhteistyöhankkeet, joita ovat:
    - kumppanuushankkeet
    - pienimuotoiset kumppanuushankkeet
    - Koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet
- Huippuosaamiseen tähtäävät kumppanuudet, joita ovat:
    - ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt
    - Erasmus Mundus -toiminto
- Innovaatiokumppanuudet:
    - innovaatioyhteenliittymät
- Korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisoalan ja liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishankkeet
- Voittoa tavoittelemattomat eurooppalaiset liikunta- ja urheilutapahtumat

Avaintoimi 3: Tuki politiikan kehittämiseen ja yhteistyöhön

- European Youth Together -toiminto

Jean Monnet -toiminnot

- Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla
- Jean Monnet -toiminnot muilla koulutussektoreilla

Lisäksi Euroopan komissio toteuttaa jotkin ohjelman toiminnot sen suoraan hallinnoimien tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoimien erityisten ehdotuspyyntöjen avulla. Lisätietoja on Erasmus+ -ohjelman vuotuisessa työohjelmassa sekä komission[52] ja toimeenpanoviraston[53] verkkosivuilla.

[52] Euroopan komissio – Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/.
[53] Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto: https://www.eacea.ec.europa.eu/index_fi.

AVAINTOIMI 1: OPPIMISEEN LIITTYVÄ YKSILÖLIIKKUVUUS

Tämän avaintoimen tukemien toimintojen odotetaan vaikuttavan myönteisesti ja pitkäkestoisesti niissä mukana oleviin osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin sekä toimintaa sääteleviin järjestelmiin.

Tämän avaintoimen tukeman liikkuvuustoiminnan tarkoituksena on saada aikaan seuraavanlaisia vaikutuksia oppilaissa, opiskelijoissa, harjoittelijoissa, oppisopimusopiskelijoissa, aikuisopiskelijoissa ja nuorissa:

- oppimistulosten paraneminen
- työllistyvyyden ja uranäkymien paraneminen
- aloitteellisuuden ja yrittäjähengen lisääntyminen
- vastuunoton lisääntyminen ja itsetunnon vahvistuminen
- kieli- ja digitaitojen kohentuminen
- muiden kulttuurien tuntemuksen lisääntyminen
- aktiivisempi yhteiskunnallinen osallistuminen
- taustaltaan erilaisten ihmisten välisen vuorovaikutuksen paraneminen
- parempi tietoisuus Euroopan yhdentymiskehityksestä ja EU:n arvoista
- kasvanut motivaatio osallistua viralliseen ja epäviralliseen koulutukseen ulkomailla suoritetun liikkuvuusjakson jälkeen.

Liikkuvuustoiminnan odotetaan saavan aikaan seuraavanlaisia vaikutuksia koulutus- ja nuorisoalan henkilöstössä, nuorisotyöntekijöissä ja muissa alan ammattilaisissa:

- omaan ammattiprofiiliin (esimerkiksi opetus, koulutus tai nuorisotyö) liittyvän osaamisen kehittyminen
- eri maiden koulutus- ja nuorisotyön käytäntöjen ja järjestelmien sekä niiden koulutus- ja nuorisopolitiikan parempi tuntemus
- lisääntynyt valmius panna vireille nykyaikaistamiseen ja kansainvälistymiseen tähtääviä muutoksia omissa koulutusorganisaatioissa
- virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen ja työmarkkinoiden välisten suhteiden parempi tuntemus
- opiskelijoiden, harjoittelijoiden, oppisopimusopiskelijoiden, koulujen oppilaiden, aikuisopiskelijoiden ja nuorten hyväksi tehtävän työn ja toiminnan laadun paraneminen
- sosiaalisen, etnisen, kielellisen, sukupuolen ja kulttuurisen moninaisuuden sekä erilaisten kykyjen syvällisempi tuntemus ja myönteisempi suhtautuminen niihin
- paremmat edellytykset vastata niiden henkilöiden tarpeisiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia
- oppijoiden liikkuvuustoiminnan tuen ja tunnetuksi tekemisen paraneminen
- ammatillisen kehittymisen ja urakehityksen mahdollisuuksien lisääntyminen
- kieli- ja digitaitojen kohentuminen
- työmotivaation ja -tyytyväisyyden lisääntyminen.

Tästä toiminnosta tuettavan toiminnan odotetaan myös tuottavan osallistujaorganisaatioille yhden tai useampia seuraavista tuloksista:

- paremmat valmiudet toimia EU:n tai globaalilla tasolla: paremmat johtamistaidot ja kansainvälistymisstrategiat, tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien kanssa enemmän varoja (muita kuin EU:n varoja) EU:n tai kansainvälisten hankkeiden järjestämiseen, EU:n tai maailmanlaajuisten hankkeiden laadukkaampi valmistelu, toteutus, seuranta ja jatkotoimet
- innovatiiviset, tehokkaammat keinot kohderyhmien tarpeisiin vastaamiseksi tarjoamalla esimerkiksi seuraavia asioita: houkuttelevampia ohjelmia opiskelijoille, harjoittelijoille, oppisopimusopiskelijoille, nuorille ja

vapaaehtoisille heidän tarpeidensa ja odotustensa mukaisesti, opettajien ja kouluttajien osaamisen parantaminen, ulkomaisten opiskelujaksojen aikana hankitun osaamisen tehokkaammat tunnustamis- ja validointimenettelyt, toiminnan tehostaminen paikallisyhteisöjen hyödyksi, tehokkaampia nuorisotyömenetelmiä ja -käytäntöjä nuorten aktivoimiseksi ja/tai muita heikommassa asemassa olevien ryhmien huomioimiseksi

- nykyaikaisempi, dynaamisempi, sitoutuneempi ja ammattimaisempi organisaation sisäinen toimintaympäristö, jossa ollaan valmiita omaksumaan hyviä käytäntöjä ja uusia menetelmiä päivittäisessä toiminnassa, joka on avoin synergioille sosiaali-, koulutus- ja työllisyysalojen eri sektoreilla toimivien organisaatioiden kanssa, jossa henkilöstön ammattitaitoa kehitetään strategisen suunnittelun avulla kunkin omien tarpeiden ja organisaation tavoitteiden mukaisesti, jossa ylläpidetään tarvittaessa viestintää, tietämyksen siirtoa ja parannuksia koskevaa tiedotusta ja joka tarvittaessa pystyy houkuttelemaan lahjakkaita opiskelijoita ja akateemista henkilöstöä kaikkialta maailmasta.

Tämän avaintoimen tukemien tuhansien hankkeiden odotetaan yhdessä vaikuttavan osallistujamaiden koulutus- ja nuorisoalan järjestelmiin pitkällä aikavälillä, mikä vauhdittaa politiikan uudistamista ja houkuttelee uusia resursseja liikkuvuusmahdollisuuksiin Euroopassa ja sen ulkopuolella.

Ohjelmaa hyödynnetään edelleen vuonna 2026 sellaisten toimien toteuttamiseen, joilla lievennetään Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta johtuvia sosioekonomisia ja koulutukseen liittyviä vaikutuksia. Sitä varten tuetaan liikkuvuushankkeita, jotka helpottavat Ukrainasta sotaa pakenevien ihmisten integroitumista.

MIKÄ ON LIIKKUVUUSHANKE?

Koulutus- ja nuorisoalan organisaatiot voivat saada Erasmus+ -ohjelmasta tukea toteuttaakseen hankkeita, joilla edistetään erityyppistä liikkuvuutta. Liikkuvuushanke koostuu seuraavista vaiheista:

- **suunnittelu** (muun muassa oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatiminen)
- **valmistelu** (käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, sopimusjärjestelyt kumppaneiden ja osallistujien kanssa sekä osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus)
- liikkuvuustoiminnan **toteuttaminen**
- **jatkotoimet** (liikkuvuustoiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten validointi ja virallinen tunnustaminen (tapauksen mukaan) sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

Erasmus+ -ohjelmassa vahvistetaan tukea, jota tarjotaan liikkuvuustoimintaan osallistuville vieraan kielen opiskeluun ennen ulkomailla oleskelua ja sen aikana, mukaan lukien ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen pitkäkestoiseen liikkuvuustoimintaan osallistujille tarjottava vahvistettu kielivalmennusavustus. Verkossa olevan Erasmus+ -ohjelman OLS-kielivalmennuspalvelun (Online Language Support) avulla liikkuvuustoimintaan osallistuvat voivat arvioida eri kielten osaamistaan ja kehittää kielitaitoaan palvelussa tarjottavilla kielikursseilla.

Lisäksi Erasmus+ tarjoaa tilaisuuksia kehittää liikkuvuustoimintaa, jossa on mukana erilaisia taustoja edustavia ja erityyppisillä aloilla tai erilaisilla sosioekonomisilla sektoreilla toimivia kumppaniorganisaatioita (esimerkiksi korkeakouluopiskelijoiden tai ammattiin opiskelevien harjoittelujaksot yrityksissä, kansalaisjärjestöissä ja julkisyhteisöissä, opettajien ammatillinen täydennyskoulutus yrityksissä tai kurssikeskuksissa sekä yritysasiantuntijoiden luennot ja kurssit korkeakouluissa).

Liikkuvuustoiminnan uudistamisesta ja laadusta kertoo sekin, että Erasmus+ -osallistujaorganisaatioilla on mahdollisuus järjestää liikkuvuustoimintaa laajemmissa strategisissa puitteissa ja keskipitkällä aikavälillä. Koordinaattorin tarvitsee jättää liikkuvuushankkeesta vain yksi avustushakemus, jonka perusteella koordinaattori voi järjestää useita liikkuvuusjaksoja, joiden ansiosta tilaisuuksia lähteä ulkomaanjaksolle eri maihin voidaan tarjota useille henkilöille. Näin hakijat voivat Erasmus+ -ohjelmaan osallistuessaan suunnitella hankkeensa osallistujien tarpeiden mukaan ja ottaa samalla huomioon kansainvälistymistä, kapasiteetin vahvistamista ja nykyaikaistamista koskevat omat suunnitelmansa.

Akkreditoinnilla on merkittävä rooli avaintoimen 1 vaikuttavuuden varmistamisessa. Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan, korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditoinnin sekä ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan aloilla myönnettävien Erasmus+ -akkreditointien avulla organisaatiot pystyvät helpommin saamaan avustuksia akkreditointikauden aikana ja voivat keskittyä pidemmän aikavälin tavoitteisiin ja organisaatiotason vaikutuksiin.

Erasmus+ -ohjelman avaintoimi 1 tukee osallistujaprofiilin mukaan seuraavanlaisia liikkuvuushankkeita:

Koulutuksen alalla:

- korkeakouluopiskelijoiden ja -henkilöstön liikkuvuushankkeet
- ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeet
- yleissivistävän koulutuksen oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeet
- aikuiskoulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeet.

Nuorisoalalla:

- nuorten liikkuvuushankkeet – ”nuorisovaihdot”
- nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet
- nuorten osallistumishankkeet
- DiscoverEU-osallisuustoimi.

Liikunta- ja urheilualalla:

- henkilöstön liikkuvuus liikunta- ja urheilualalla.

Seuraavissa luvuissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot kuhunkin liikkuvuushanketyyppiin sovellettavista perusteista ja ehdoista.

KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tämä korkeakoulutuksen alan liikkuvuustoiminto tukee korkeakouluopiskelijoiden fyysistä ja monimuotoliikkuvuutta kaikilla opintoaloilla ja opintotasoilla (niin kutsutut ”short cycle” -opinnot, kandidaatin-, maisterin- ja tohtorintutkinnon opinnot). Opiskelijat voivat joko opiskella ulkomailla kumppanikorkeakoulussa tai suorittaa harjoittelun jossain yrityksessä, tutkimuslaitoksessa, laboratoriossa, organisaatiossa tai muussa sopivassa työpaikassa ulkomailla. Opiskelijat voivat myös yhdistää ulkomailla suoritettavan opiskelujakson harjoitteluun ja lisätä näin oppimistuloksia ja laaja-alaisten taitojen kehittymistä. Vaikka pitkäkestoista fyysistä liikkuvuutta suositellaan voimakkaasti, tässä toiminnossa otetaan huomioon tarve tarjota kestoltaan joustavampaa fyysistä liikkuvuutta, jotta varmistetaan, että ohjelma on kaikenlaisista taustoista ja tilanteista tulevien ja kaikkia opintoaloja edustavien opiskelijoiden ulottuvilla.

Tämä toiminto tukee myös korkeakoulujen opetus- ja hallintohenkilöstön osallistumista ammattitaitoa kehittävään toimintaan ulkomailla sekä työelämän edustajien korkeakoulujen opiskelijoille tai henkilöstölle antamaa opetusta ja koulutusta. Toiminta voi koostua opetus- ja koulutusjaksoista (kuten työn varjostamisesta (job shadowing), havainnointijaksoista ja kursseista).

Lisäksi tämä toiminto tukee monimuotoisia intensiivikursseja, joiden avulla korkeakoulujen ryhmät voivat yhdessä laatia monimuotoliikkuvuuden opetussuunnitelmia ja toimintaa sekä opiskelijoille että opetus- ja hallintohenkilöstölle.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tavoitteena on edistää maailmanlaajuisesti toimivan eurooppalaisen koulutusalueen perustamista ja vahvistaa koulutuksen ja tutkimuksen välistä yhteyttä.

Toiminnolla pyritään edistämään työllistettävyyttä, sosiaalista osallisuutta, kansalaistoimintaa ja ympäristökestävyyttä Euroopassa ja sen ulkopuolella tarjoamalla kaikkien opintoalojen ja tutkintotasojen opiskelijoille mahdollisuus opiskeluun tai harjoitteluun osana heidän opintojaan. Toiminnon tavoitteena on

- tutustuttaa opiskelijat erilaisiin näkemyksiin, tietoihin, opetus- ja tutkimusmenetelmiin ja työkäytäntöihin opintoalallaan eurooppalaisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- kehittää opiskelijoiden laaja-alaisia taitoja, kuten viestintätaitoja, kielitaitoa, kriittistä ajattelua, ongelmanratkaisutaitoja sekä monikulttuurisia taitoja ja tutkimustaitoja
- kehittää opiskelijoiden tulevaisuuteen suuntautuvia taitoja, kuten digitaitoja, joiden avulla he voivat selviytyä nykyisistä ja tulevista haasteista
- edistää henkilökohtaista kehitystä, kuten kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin ja itseluottamusta.

Tavoitteena on myös antaa kaikelle henkilöstölle, myös yritysten työntekijöille, mahdollisuus antaa opetusta tai koulutusta ulkomailla osana heidän ammatillista kehittymistään, jotta he voivat

- jakaa asiantuntemustaan
- kokea uusia opetusympäristöjä
- hankkia uutta innovatiivista pedagogista ammattitaitoa ja osaamista opetussuunnitelmien laadinnassa sekä digitaitoja
- olla yhteydessä vertaisiinsa ulkomailla ja kehittää yhteistä toimintaa ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi
- vaihtaa hyviä käytäntöjä ja lisätä yhteistyötä korkeakoulujen välillä
- valmistaa opiskelijoita paremmin työelämään.

Lisäksi tavoitteena on edistää transnationaalisten ja monitieteisten opetussuunnitelmien kehittämistä sekä innovatiivisia oppimis- ja opetusmenetelmiä, kuten verkkopohjaista yhteistyötä, tutkimusperusteista oppimista ja haastepohjaisia lähestymistapoja, yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseksi.

MITEN KORKEAKOULUTUKSEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTTÄÄ?

Hakijaorganisaation on oltava sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, ja sillä on oltava korkeakoulutusalan akkreditointi. Se voi hakea tukea joko yksittäisenä korkeakouluna, mikä edellyttää korkea-asteen koulutusta koskevaa Erasmus-peruskirjaa (ECHE), tai liikkuvuuskonsortion puolesta, mikä edellyttää konsortion akkreditointia.

Yksittäisen organisaation akkreditointi – korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja

Korkeakouluilla on oltava korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE)[54], jotta ne voivat hakea liikkuvuushanketta kansallisesta Erasmus+ -toimistostaan. Allekirjoittaessaan korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan korkeakoulut sitoutuvat tarjoamaan liikkuvuuteen osallistujille kaiken tarvittavan tuen, myös mahdollisuuden kielivalmennukseen. Liikkuvuushankkeiden osallistujat voivat hyödyntää verkossa olevaa Erasmus+ -ohjelman OLS-kielivalmennuspalvelua parantaakseen kielitaitoaan ennen liikkuvuusjaksoa ja/tai sen aikana.

Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteisiin kuuluu, että osallistuva korkeakoulu saa toteuttaa liikkuvuustoimintaa opiskelua ja opettamista varten vain korkeakoulujen välisten aiempien sopimusten puitteissa ja sen on valittava mahdolliset osallistujat ja myönnettävä liikkuvuusapurahoja oikeudenmukaisella, avoimella, johdonmukaisella ja dokumentoidulla tavalla kansallisen toimiston kanssa tekemänsä avustussopimuksen määräysten mukaisesti. Sen olisi varmistettava oikeudenmukaiset ja avoimet menettelyt kaikissa liikkuvuuden vaiheissa ja osallistujien kyselyihin/valituksiin vastattaessa. Sen on varmistettava, että kun kyseessä on opintopisteitä kerryttävä liikkuvuus, liikkuvuustoiminnossa saapuvilta opiskelijoilta ei peritä maksua koulutuksesta, rekisteröinnistä, kokeista tai laboratorio- ja kirjastotiloihin pääsystä. Korkeakoulun on myös varmistettava, että se tunnustaa automaattisesti ja täysimääräisesti ulkomailla vietetyn oppimisjakson tulokset liikkuvuustoiminnon jälkeen.

Korkea-asteen koulutusta koskevaa Erasmus-peruskirjaa täydentää sitä koskeva opas[55], joka tukee korkeakouluja korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden toimeenpanossa. Korkeakoulujen on noudatettava asianmukaisesti korkea-asteen koulutusta koskevaa Erasmus-peruskirjaa ja sitä koskevaa opasta toteuttaessaan kaikkia toimintoja, jotka edellyttävät tätä akkreditointia. Tätä varten on saatavilla korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan itsearviointiväline (ECHE Self Assessment)[56], jonka avulla korkeakoulut voivat arvioida Erasmus-peruskirjan periaatteiden toteuttamistaan ja sitä, mitä osa-alueita voitaisiin vahvistaa, sekä esittää parannusehdotuksia.

Vaikka ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakouluilla ei ole oikeutta allekirjoittaa korkea-asteen koulutusta koskevaa Erasmus-peruskirjaa,[57] niiden on noudatettava sen periaatteita. Sen vuoksi korkeakoulujen välisessä kansainvälistä liikkuvuutta koskevassa sopimuksessa on sovittava selväsanaisesti yksityiskohdista, kuten osallistujien oikeudenmukaisesta ja avoimesta valinnasta, oppimistulosten tunnustamisesta ja kaikenlaisesta liikkuvuuteen osallistujille tarjottavasta tarpeellisesta tuesta.

Ryhmien akkreditointi – korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditointi

[54] Korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/higher-education-charter_fi.

[55] Korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja 2021–2027 – Opas: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-2021-2027-guidelines_en.

[56] Korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja – Itsearviointi: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/eche/start_en.

[57] Lukuun ottamatta ohjelmaan assosioitumattomien Länsi-Balkanin alueen kolmansien maiden korkeakouluja, kun on kyse Eurooppalaiset yliopistot -aloitteen mukaisesta ehdotuspyynnöstä, johon niillä on kelpoisuus osallistua.

Korkeakoulutuksen liikkuvuushankkeen rahoitusta voivat yksittäisten korkeakoulujen lisäksi hakea myös korkeakoulujen ryhmät. Tällaista ryhmää kutsutaan liikkuvuuskonsortioksi. Liikkuvuuskonsortiolla on oltava korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditointi.

Liikkuvuuskonsortion koordinaattori hakee konsortion puolesta korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditointia ja Erasmus+ -avustusta. Sen myöntää sama kansallinen toimisto, joka arvioi kyseistä korkeakoulutuksen liikkuvuustoimintoa koskevan hakemuksen. Akkreditointia ja avustusta liikkuvuushankkeille voi hakea samalla pyynnöllä. Liikkuvuushanketta koskevaa avustusta voidaan kuitenkin myöntää vain akkreditointiprosessin läpäisseille korkeakoulujen ryhmille ja organisaatioille.

Konsortion akkreditoinnin saamisen edellytyksenä ovat seuraavat perusteet:

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortio voi koostua seuraavista osallistujaorganisaatioista: ▪ korkeakoulut, joilla on korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja ▪ julkinen tai yksityinen organisaatio, joka toimii työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisoalalla. Kaikkien osallistujaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita samaan EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Liikkuvuuskonsortioita ei voida perustaa ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin. Kaikki liikkuvuuskonsortion jäsenorganisaatiot on nimettävä silloin, kun konsortion akkreditointia haetaan.
Kuka voi hakea?	Mikä hyvänsä tukikelpoinen osallistujaorganisaatio voi toimia koordinaattorina ja jättää hakemuksen kaikkien konsortiossa mukana olevien organisaatioiden nimissä.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Liikkuvuuskonsortioon on kuuluttava vähintään kolme tukikelpoista osallistujaorganisaatiota, joista kaksi on korkeakouluja.
Konsortion akkreditoinnin kesto	Koko ohjelmakausi. Jos liikkuvuuskonsortion kokoonpanoon tehdään merkittäviä muutoksia akkreditoinnin myöntämisen jälkeen, akkreditointia on haettava uudelleen.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä akkreditointihakemuksensa viimeistään **19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) kesäkuun 1. päivänä samana vuonna tai myöhempinä vuosina alkavien hankkeiden osalta**.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa neljässä arviointikriteeriluokassa.

Konsortion relevanssi (enintään 30 pistettä)	▪ Hanke-ehdotuksen relevanssi seuraavien asioiden kannalta: - toiminnon tavoitteet - konsortioon osallistuvien organisaatioiden ja henkilöosallistujien tarpeet ja tavoitteet. ▪ Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Missä määrin hanke-ehdotuksella on mahdollista - saada aikaan osallistujien kannalta laadukkaita oppimistuloksia - parantaa konsortioon osallistuvien organisaatioiden valmiuksia ja lisätä niiden toiminnan kansainvälisyyttä - tuottaa EU:n tasolla lisäarvoa tuloksilla, joita ei saataisi aikaan kunkin yksittäisen korkeakoulun toteuttamalla toiminnalla.
Konsortion kokoonpanon ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	Missä määrin - konsortio koostuu lähettävien korkeakoulujen tarkoituksenmukaisesta yhdistelmästä, jossa on tarvittaessa mukana niitä täydentäviä, muita sosioekonomisia aloja edustavia osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, kokemus ja asiantuntemus takaavat toiminnan kaikinpuolisen onnistumisen - konsortion koordinaattorilla on aiempaa kokemusta konsortion tai vastaavantyyppisen hankkeen hallinnoinnista - velvollisuuksien ja vastuiden sekä tehtävien ja resurssien jako on selkeä ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta toimintoihin ja aktiivisesta osallistumisesta niiden toteuttamiseen - tehtävät ja resurssit on yhdistetty ja jaettu - sopimus- ja taloushallintoasioiden vastuualat on määritetty selkeästi - konsortio tuo mukaan toimeen uusia ja vähemmän kokeneita organisaatioita.
Konsortion toimintosuunnitelman ja toimintojen toteutuksen laatu (enintään 20 pistettä)	▪ Liikkuvuustoiminnan selkeys, kattavuus ja laatu kaikissa eri vaiheissa (valmistelu, toteutus ja jatkotoimet) ▪ Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu (esimerkiksi vastaanottavien organisaatioiden etsintä, kontaktien luominen, tiedottaminen, kieli- ja kulttuurituki sekä seuranta) ▪ Osallistujaorganisaatioiden keskinäisen sekä niiden ja muiden keskeisten sidosryhmien välisen yhteistyön, koordinoinnin ja viestinnän laatu

	▪ Tarvittaessa osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden johdonmukainen hyödyntäminen ▪ Tarvittaessa niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, joilla osallistujat valitaan liikkuvuustoimintaan ja joilla kannustetaan henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumaan siihen.
Vaikuttavuus ja tulosten levittäminen (enintään 30 pistettä)	▪ Niiden toimenpiteiden laatu, joilla konsortion johtaman toiminnan tuloksia arvioidaan ▪ Hankkeen mahdolliset vaikutukset ▪ osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen. ▪ paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon toimintoihin suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä ▪ Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa konsortion johtaman toiminnan tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja kumppanimaissa sekä niiden ulkopuolella.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio hakee avustusta liikkuvuushankkeelle, allekirjoittaa avustussopimuksen, panee sen toimeen ja raportoi siitä.

Liikkuvuushankkeen osallistujaorganisaatioilla on seuraavat tehtävät ja velvollisuudet:

- Lähettävä organisaatio vastaa osallistuvien opiskelijoiden ja henkilöstön jäsenten valinnasta ja heidän lähettämisestään ulkomaille. Sen vastuulla oleviin tehtäviin kuuluvat myös avustusten maksu (EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa oleville osallistujille), liikkuvuusjakson valmistelut ja seuranta sekä opintosuoritusten automaattinen tunnustaminen.
- Vastaanottava organisaatio vastaa ulkomailta saapuvien opiskelijoiden ja henkilöstön jäsenten vastaanottamisesta ja koulutus- tai harjoitteluohjelman tarjoamisesta tai hyötyy annetusta koulutuksesta. Sen vastuulla oleviin tehtäviin kuuluu myös avustusten maksu (ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tuleville osallistujille).
- Välittäjäorganisaatio on EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisoaloilla toimiva organisaatio. Se voi olla liikkuvuuskonsortion jäsen, mutta se ei ole lähettävä organisaatio. Sen tehtävänä voi olla osallistuminen lähettävien korkeakoulujen hallintomenettelyihin ja niiden helpottaminen, harjoittelujaksoa suunnittelevien opiskelijoiden profiilien ja yritysten tarpeiden yhteensovittaminen sekä osallistuminen osallistujien valmennukseen.

Lähettävien ja vastaanottavien organisaatioiden on täytynyt ennen liikkuvuusjakson alkamista sopia kyseisten opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa toiminnasta, johon nämä osallistuvat: opiskelijoiden kanssa tehdään opintosopimus (Learning Agreement) ja henkilöstöön kuuluvien kanssa liikkuvuussopimus (Mobility Agreement). Näissä sopimuksissa määritellään ulkomailla vietettävän liikkuvuusjakson sisältö ja täsmennetään kunkin osapuolen muodollista tunnustamista koskevat määräykset. Oikeudet ja velvollisuudet vahvistetaan edunsaajan ja osallistujan välillä allekirjoitetussa avustussopimuksessa. Silloin, kun liikkuvuus on kahden korkeakoulun välistä (opiskeluun liittyvä liikkuvuus – monimuotoliikkuvuus mukaan luettuna – ja opettaminen ulkomailla), lähettävän ja vastaanottavan korkeakoulun välillä on oltava voimassa korkeakoulujen välinen sopimus (Interinstitutional Agreement) ennen kuin vaihdot voivat käynnistyä.

Horisontaaliset ulottuvuudet

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on vahvistettava seuraavia horisontaalisia ulottuvuuksia:

OSALLISUUS JA MONINAISUUS KORKEAKOULUTUKSEN LIIKKUVUUDESSA

Jotta opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoimintojen käyttö olisi mahdollisimman helppoa korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden mukaisesti, korkeakoulujen on varmistettava tasa-arvoinen ja tasapuolinen saatavuus ja mahdollisuudet kaikista lähtökohdista tuleville nykyisille ja tuleville osallistujille. Tämä tarkoittaa, että mukana on osallistujia, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia esimerkiksi fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi, opiskelijoita, joilla on lapsia, työssäkäyviä tai ammattilaisina urheilevia opiskelijoita ja kaikkien liikkuvuustoiminnoissa aliedustettuina olevien opintoalojen opiskelijoita. Tämän periaatteen noudattamiseksi on erittäin tärkeää määritellä sisäiset valintamenettelyt, joissa otetaan huomioon yhdenvertaisuus ja osallisuus ja arvioidaan hakijoiden opintosuoritukset ja motivaatio kokonaisvaltaisesti. Lisäksi korkeakouluja kannustetaan perustamaan sisäänrakennettuja liikkuvuusmahdollisuuksia, kuten opetussuunnitelmiin sisältyviä ”liikkuvuusikkunoita”, joilla helpotetaan kaikkien opintoalojen opiskelijoiden osallistumista. Tässä suhteessa monimuotoliikkuvuus voi auttaa tarjoamaan lisämahdollisuuksia, jotka saattavat sopia paremmin joillekin henkilöille tai opiskelijaryhmille. Tässä yhteydessä siitä, että korkeakouluissa on osallisuusvastaavia, on apua osallisuuden ja moninaisuuden käsittelyssä. Osallisuusvastaavat voivat esimerkiksi lisätä tietoisuutta, laatia viestintä- ja yhteydenpitostrategioita, varmistaa riittävän tuen koko liikkuvuustoiminnon ajan yhteistyössä asianomaisten kollegojen kanssa ja helpottaa yhteistyötä niiden korkeakoulun työntekijöiden välillä, joilla on asiantuntemusta osallisuuden ja moninaisuuden alalla.

YMPÄRISTÖKESTÄVYYS JA VIHREÄT KÄYTÄNNÖT KORKEAKOULUTUKSEN LIIKKUVUUDESSA

Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden mukaisesti korkeakoulujen on edistettävä ympäristöystävällisiä käytäntöjä kaikessa ohjelmaan liittyvässä toiminnassa. Tämä merkitsee kestävien liikennemuotojen käytön edistämistä liikkuvuustoiminnoissa, aktiivisten toimien toteuttamista Erasmus+ -ohjelman liikkuvuuteen liittyvien tapahtumien, konferenssien ja kokousten järjestämisen yhteydessä sekä paperipohjaisten hallintoprosessien korvaamista digitaalisilla prosesseilla (eurooppalaisen opiskelijakorttialoitteen standardien ja aikataulun mukaisesti). Korkeakoulujen olisi myös lisättävä kaikkien osallistujien tietoisuutta erilaisista toimenpiteistä, joita nämä voivat ulkomailla ollessaan toteuttaa pienentääkseen liikkuvuustoiminnan hiili- ja ympäristöjalanjälkiä, ja seurattava edistymistä opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoiminnan kestävyyden lisäämisessä.

DIGITALISAATIO SEKÄ DIGITAALINEN KOULUTUS JA DIGITAIDOT KORKEAKOULUTUKSEN LIIKKUVUUDESSA

Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden mukaisesti korkeakoulujen olisi otettava käyttöön opiskelijoiden liikkuvuuden digitaalinen hallinnointi eurooppalaisen opiskelijakorttialoitteen[58] teknisten standardien mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että ohjelmaan osallistuvien korkeakoulujen on liityttävä paperiton Erasmus -verkostoon liikkuvuutta koskevien tietojen vaihtamiseksi ja muodostettava yhteys European Student Card Router -portaaliin, jotta ne voivat sisällyttää eurooppalaisen opiskelijakortin ominaisuudet (fyysisiin tai digitaalisiin) opiskelijakortteihinsa.[59] Korkeakoulut voivat käyttää organisointitukivarojaan digitaalisen liikkuvuuden hallinnan toteuttamiseen ja eurooppalaisen opiskelijakortin ominaisuuksien sisällyttämiseen opiskelijakortteihinsa. Korkeakoulujen olisi edistettävä toiminnassaan monimuotoliikkuvuutta eli fyysisen liikkuvuuden ja virtuaalisen komponentin yhdistelmää joustavampien liikkuvuusmuotojen tarjoamiseksi ja lisätäkseen entisestään oppimistuloksia ja fyysisen liikkuvuuden vaikuttavuutta. Korkeakoulujen on varmistettava monimuotoliikkuvuuden toiminnan laatu ja siihen osallistumisen virallinen tunnustaminen, virtuaalinen komponentti mukaan lukien. Korkeakoulujen olisi myös lisättävä opiskelijoidensa ja henkilöstönsä tietoisuutta ohjelman tarjoamista mahdollisuuksista kehittää tarvittavia digitaitoja kaikilla opintoaloilla. Tähän sisältyvät opiskelijoiden ja

[58] Eurooppalainen opiskelijakorttialoite: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative.

[59] Sisällyttäminen voidaan toteuttaa myös tapauksissa, joissa korkeakoulu ei myönnä opiskelijakorttia suoraan, esimerkiksi silloin, kun kortin myöntää keskitetysti viranomainen (esimerkiksi ministeriö) tai opiskelijaliitto. Tällaisten tapausten käsittelyssä European Student Card Router -portaali pystyy joustamaan.

vastavalmistuneiden Digital Opportunity -harjoittelujaksot digitaitojen kehittämiseksi tai hankkimiseksi.[60] Opetus- ja hallintohenkilöstö voivat myös hyötyä digitaitojen koulutusohjelmista ja hyödyntää digiteknologiaa kursseilla ja hallinnon digitalisoinnissa.[61]

OSALLISTUMINEN JA KANSALAISTOIMINTA

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuuksien mukaan tarjottava mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta sekä edistettävä oppimistoimien yhteistä laatimista ja suunnittelua koskevia käytäntöjä. Liikkuvuustoimiin osallistumisen olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

Toiminnan kuvaus

Korkeakouluopiskelijoiden liikkuvuus

Korkeakouluopiskelijoiden liikkuvuus voi liittyä mihin tahansa opintoalaan ja opintotasoon (niin kutsuttuun ”short cycle”-tutkintoon, alempaan korkeakoulututkintoon, ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon). Ollakseen laadukas ja opiskelijan kannalta mahdollisimman tehokas liikkuvuustoiminnan on vastattava opiskelijan tutkintokohtaisia oppimistavoitteita ja hänen henkilökohtaisia kehitystarpeitaan.

Opiskelijat voivat suorittaa seuraavassa kuvattavaa toimintaa:

- **Opiskelujakso** ulkomailla kumppanikorkeakoulussa. Ulkomaisen opiskelujakson on oltava osa opiskelijan opinto-ohjelmaa tietyn tutkinnon suorittamiseksi millä tahansa tutkintotasolla. Ulkomaiseen opiskelujaksoon voi sisältyä myös harjoittelujakso. Näin luodaan synergiavaikutuksia ulkomailla hankittavan opiskelu- ja työkokemuksen välille. Lukuvuoden kestävä kokopäiväinen opiskelu tarkoittaa yleensä eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen (EHEA) kuuluvissa maissa työmäärältään yhteensä 60 opintopisteen (ECTS) opintosuorituksia (tai vastaavaa opintosuoritusyksikköjen määrää EHEA:n ulkopuolisissa maissa). Jos liikkuvuusjakso on kokonaista lukuvuotta lyhyempi, opintosopimukseen sisältyviä opintosuorituksia suositellaan vähennettävän vastaavasti.
- **Harjoittelujakso** (työssäoppiminen) ulkomailla yrityksessä, tutkimuslaitoksessa, laboratoriossa, organisaatiossa tai muussa sopivassa työpaikassa. Tukea myönnetään ulkomailla tapahtuvaan työharjoitteluun opiskelijoille kaikkien tutkintotasojen opintojen aikana sekä vastavalmistuneille. Tämä koskee myös opettajaopiskelijoiden ”apulaisopettajapaikkoja” sekä opiskelijoiden ja väitöskirjatutkijoiden tutkimusassistentin paikkoja tutkimuslaitoksissa. Jotta lisätään entisestään ohjelman yhteisvaikutuksia Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kanssa, näitä liikkuvuustoimintoja voidaan myös toteuttaa siitä rahoitettujen tutkimushankkeiden yhteydessä

[60] Kaikkia harjoittelujaksoja pidetään ”digitaalisten taitojen harjoitteluna”, mikäli harjoittelija harjoittelee vähintään yhtä seuraavista osa-alueista: digitaalinen markkinointi (esimerkiksi sosiaalisen median hallinnointi, verkkoanalytiikka), digitaalinen graafinen, mekaaninen tai arkkitehtuurinen suunnittelu, sovellusten, ohjelmistojen, skriptien tai verkkosivustojen kehittäminen, IT-järjestelmien ja -verkkojen asennus, huolto ja hallinnointi, kyberturvallisuus, tietojen analysointi, louhinta ja visualisointi, robottien ja tekoälysovellusten ohjelmointi ja koulutus. Yleinen asiakastuki, tilausten toimeenpano, tietojen syöttäminen tai toimistotehtävät eivät kuulu tähän kategoriaan.

[61] Kaikkea henkilöstön kouluttautumiseen liittyvää liikkuvuutta pidetään ”digitaalisten taitojen harjoitteluna”, mikäli henkilöstön jäsen harjoittelee vähintään yhtä seuraavista osa-alueista: eurooppalaiseen opiskelijakorttialoitteeseen liittyviä työkaluja, digitaalisen koulutuksen välineitä/ohjelmistoja, ohjelmointia sekä korkeakoulujen hallintoon erikoistuneita IT-ohjelmistoja ja -järjestelmiä koskeva työn varjostaminen (job shadowing) / kurssittautuminen.

noudattaen tiukasti periaatetta, jonka mukaan toiminnalle myönnettävää päällekkäistä EU-rahoitusta on vältettävä. Aina kun se on mahdollista, harjoittelujaksojen tulisi olla kiinteä osa opiskelijan koulutusohjelmaa. Osallistujien on periaatteessa työskenneltävä kokoaikaisesti vastaanottavan organisaation työajan mukaisesti.

Tohtorikoulutustason liikkuvuudella pyritään vastaamaan paremmin väitöskirjatutkijoiden oppimis- ja koulutustarpeisiin ja varmistamaan yhdenvertaiset mahdollisuudet niiden kanssa, joilla on korkeakoulualan työntekijän asema, ja sen avulla väitöskirjatutkijat ja vastavalmistuneet (tohtorintutkinnon suorittaneet)[62] voivat suorittaa lyhyt- tai pitkäkestoisia opiskeluun tai harjoitteluun liittyviä fyysisiä liikkuvuusjaksoja ulkomailla. Virtuaalisen komponentin lisääminen fyysiseen liikkuvuuteen on suositeltavaa.

Opiskelujakso tai harjoittelu ulkomailla, tohtorikoulutustason liikkuvuus mukaan lukien, voidaan suorittaa **monimuotoliikkuvuutena** sen kestosta riippumatta. Monimuotoliikkuvuus on fyysisen liikkuvuuden ja virtuaalisen komponentin yhdistelmä, jolla edistetään yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä. Virtuaalisen komponentin avulla eri maista tulevat ja eri opintoalojen oppijat voivat esimerkiksi kokoontua verkossa seuraamaan verkkokursseja tai tekemään yhdessä ja samanaikaisesti tehtäviä, jotka tunnustetaan osaksi heidän opintojaan.

Kaikki opiskelijat voivat myös toteuttaa monimuotoliikkuvuuden toimintoja osallistumalla **monimuotoiseen intensiivikurssiin** tässä oppaassa esitettyjen monimuotoisia intensiivikursseja koskevien erityisten kelpoisuusperusteiden mukaisesti.

Henkilöstön liikkuvuus

Henkilöstön liikkuvuuteen voi osallistua mikä tahansa korkeakouluhenkilöstö tai kutsuttu korkeakoulujen ulkopuolinen henkilöstö. Ollakseen laadukas ja mahdollisimman tehokas liikkuvuustoiminnan on liityttävä henkilöstön jäsenten ammatilliseen kehittymiseen ja vastattava heidän oppimistavoitteitaan ja henkilökohtaisia kehitystarpeitaan.

Henkilöstö voi suorittaa seuraavassa kuvattavaa toimintaa:

- **Opetusjakso** ulkomailla kumppanikorkeakoulussa. Ulkomaisen opetusjakson avulla korkeakoulujen opetushenkilöstö tai yritysten henkilöstö saa mahdollisuuden opettaa kumppanikorkeakoulussa ulkomailla. Opettaminen ulkomailla voi koskea mitä tahansa opintoalaa.
- **Kouluttautumisjakso** ulkomailla kumppanikorkeakoulussa, yrityksessä tai muussa sopivassa työpaikassa. Ulkomailla suoritettavan kouluttautumisjakson avulla korkeakoulun henkilöstö voi osallistua ulkomailla koulutukseen, joka on merkityksellinen heidän korkeakoulussa tekemänsä päivittäisen työn kannalta. Se voidaan toteuttaa koulutustapahtumien (konferensseja lukuun ottamatta) tai työn varjostamisen (job shadowing) ja havainnointijaksojen muodossa.

Henkilöstön liikkuvuusjaksoon ulkomailla voi sisältyä sekä opetus- että kouluttautumistoimintaa. Kaikki opetus- tai kouluttautumisjaksot ulkomailla voidaan suorittaa **monimuotoliikkuvuutena**.

Monimuotoiset intensiivikurssit

Nämä ovat lyhyitä ja intensiivisiä kursseja, joissa käytetään innovatiivisia oppimis- ja opetusmenetelmiä, kuten verkossa tapahtuvaa yhteistyötä. Kursseihin voi sisältyä haastelähtöistä oppimista, jossa transnationaaliset ja eri tieteenalojen edustajista koostuvat ryhmät tekevät yhteistyötä esimerkiksi Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvien haasteiden tai alueiden, kaupunkien tai yritysten määrittelemien muiden haasteiden ratkaisemiseksi. Intensiivikurssien olisi tuotettava lisäarvoa osallistuvien korkeakoulujen tarjoamiin nykyisiin kursseihin tai koulutukseen verrattuna, ja ne voivat olla monivuotisia. Mahdollistamalla uusia ja joustavampia liikkuvuuden muotoja, joissa fyysiseen

[62] Tohtorintutkinnon suorittaneet voivat osallistua harjoitteluihin samoin edellytyksin kuin muut vastavalmistuneet 12 kuukauden ajan valmistumisestaan. Maissa, joissa valmistumista seuraa pakollinen ase- tai siviilipalvelus, vastavalmistuneiden kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

liikkuvuuteen yhdistyy virtuaalinen osa, monimuotoisilla intensiivikursseilla pyritään tavoittamaan kaikenlaisista taustoista tulevat, kaikkia opintoaloja edustavat ja kaikkien tutkintovaiheiden opiskelijat.

Korkeakoulujen ryhmillä on mahdollisuus järjestää lyhyitä monimuotoisia intensiivikursseja opiskelijoille ja henkilöstölle oppimista, opetusta ja kouluttautumista varten. Näiden monimuotoisten intensiivikurssien aikana opiskelija- ja/tai henkilöstöryhmät suorittavat oppijoina ulkomailla lyhytkestoisen fyysisen liikkuvuusjakson, johon liittyy yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä edistävä pakollinen virtuaalinen komponentti. Virtuaalisen komponentin on koottava oppijat yhteen verkossa tekemään yhdessä ja samanaikaisesti tiettyjä tehtäviä, jotka sisältyvät monimuotoiseen intensiivikurssiin ja otetaan huomioon yleisissä oppimistuloksissa.

Lisäksi monimuotoiset intensiivikurssit voivat olla avoimia minkä tahansa korkeakoulujen opiskelijoille ja henkilöstölle, mukaan lukien paikalliset opiskelijat ja paikallinen henkilöstö. Monimuotoisilla intensiivikursseilla luodaan valmiuksia kehittää ja toteuttaa innovatiivisia opetus- ja oppimiskäytäntöjä osallistuvissa korkeakouluissa.

Kansainvälinen liikkuvuus ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa

Korkeakoulutuksen liikkuvuustoiminnan ensisijaisena tavoitteena on tukea EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden välistä liikkuvuutta eli eurooppalaista ulottuvuutta.

Lisäksi toiminto tukee kansainvälistä ulottuvuutta kahdella liikkuvuustoiminnan osa-alueella, joihin osallistuvat ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat koko maailmassa.

Toisella osa-alueella tuetaan liikkuvuutta kaikkiin ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin, lukuun ottamatta Valko-Venäjää ja Venäjää, ja sitä rahoitetaan EU:n sisäpolitiikan varoista[63].

Toisella osa-alueella tuetaan liikkuvuutta ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin ja niistä EU:hun, lukuun ottamatta liikkuvuutta Valko-Venäjälle ja Venäjälle ja henkilöstön liikkuvuutta Valko-Venäjältä ja Venäjältä. Tätä osa-aluetta rahoitetaan EU:n ulkoisen toiminnan välineillä[64].

Näillä kansainvälisen liikkuvuuden kahdella osa-alueella on erilaisia mutta toisiaan täydentäviä tavoitteita, jotka heijastavat kunkin rahoituslähteen poliittisia painopisteitä:

Sisäpolitiikan varoista tuettava lähtevä kansainvälinen liikkuvuus: Painopiste on EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien korkeakoulujen opiskelijoiden ja henkilöstön tulevaisuuteen suuntautuvien ja muiden merkityksellisten taitojen kehittämisessä. Kansainvälinen liikkuvuustoiminta muihin kuin assosioituneisiin maihin rahoitetaan liikkuvuushankkeille myönnetyillä avustuksilla. Avustuksen saajat voivat käyttää enintään 20 prosenttia viimeksi myönnetystä hankeavustuksesta assosioitumattomiin maihin kaikkialla maailmassa suuntautuvaan liikkuvuuteen. Näiden mahdollisuuksien tarkoituksena on kannustaa EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan organisaatiota kehittämään lähtevää liikkuvuustoimintaa useiden ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa, ja niiden odotetaan kattavan mahdollisimman laajan maantieteellisen alan.

Ulkoisen politiikan varoista tuettava lähtevä ja saapuva kansainvälinen liikkuvuus: Tämä toiminto noudattaa EU:n ulkoisen politiikan painopisteitä, ja näin ollen kahdentoista tukikelpoisen alueen (1–12) kanssa tehtävälle yhteistyölle asetetaan useita tavoitteita ja sääntöjä, jotka esitetään tarkemmin jäljempänä kohdassa ”Lisätietoja ulkoisen politiikan varoista tuettavista liikkuvuushankkeista”.

Tässä toimessa kuvattua kansainvälistä liikkuvuustoimintaa voidaan soveltaa molemmilla osa-alueilla, jollei toisin mainita.

[63] EU:n talousarvion otsake 2 – Koheesio, palautumiskyky ja arvot.

[64] EU:n talousarvion otsake 6 – Naapurialueet ja muu maailma.

MITKÄ OVAT LIIKKUVUUSHANKKEEN KELPOISUUSPERUSTEET?

Seuraavilla kelpoisuusperusteilla määritetään, voiko hakija osallistua tähän ehdotuspyyntöön. Seuraavassa jaksossa esitetään myös tukikelpoinen toiminta, johon voidaan myöntää rahoitusta, hankkeen kesto sekä se, mistä ja milloin liikkuvuushanketta haetaan.

LIIKKUVUUSHANKKEIDEN KELPOISUUSPERUSTEET

Erasmus+ -avustusta saadakseen hakijoiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

Tukikelpoinen toiminta	Korkeakoulut voivat toteuttaa jotakin seuraavaa tukikelpoista toimintaa tai useampaa niistä: ▪ opiskelu ulkomailla ▪ harjoittelu ulkomailla ▪ opettaminen ulkomailla ▪ henkilöstön kouluttautuminen ulkomailla ▪ monimuotoiset intensiivikurssit (ei ulkoisen politiikan varoista tuettavissa liikkuvuushankkeissa). Tukikelpoiset liikkuvuustoimintovirrat: ▪ Sisäpolitiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista mihin tahansa maailman maahan (EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sekä ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin alueilta 1–3 ja 5–14) suuntautuvat hankkeet. ▪ Ulkoisen politiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden välillä, lukuun ottamatta alueita 13 ja 14. **Huom.** Opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus Valko-Venäjälle ja Venäjälle sekä henkilöstön liikkuvuus Valko-Venäjältä ja Venäjältä ei ole tukikelpoista.
Kuka voi hakea?	Avustusta voivat hakea organisaatiot, joilla on seuraava akkreditointi: ▪ Yksittäisen korkeakoulun hakemus: EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakoulut, joille on myönnetty korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). ▪ Liikkuvuuskonsortion hakemus: johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneet koordinoivat organisaatiot, joiden koordinoimalle konsortiolle on myönnetty korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortion Erasmus+ -akkreditointi. Organisaatiot, joilla ei ole konsortion akkreditointia, voivat hakea tätä akkreditointia liikkuvuuskonsortion nimissä samalla pyynnöllä, jolla haetaan avustusta liikkuvuushankkeisiin, tai aiemmalla pyynnöllä. Kaikilla EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevilla osallistuvilla korkeakouluilla on oltava korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja. Ne voivat saada tukea liikkuvuuteen ainoastaan, jos niiden liikkuvuuskonsortion akkreditointia koskeva hakemus hyväksytään.

	Korkeakouluopiskelijat ja henkilöstö eivät voi hakea avustusta suoraan, vaan liikkuvuustoimintaan ja monimuotoisiin intensiivikursseihin osallistumista koskevat valintaperusteet määrittelee korkeakoulu, jossa he opiskelevat tai työskentelevät.
Tukikelpoiset maat	Toimintaan voi osallistua ▪ mikä tahansa EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa ▪ mikä tahansa ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa (ulkoisen politiikan varoista tuettavien liikkuvuushankkeiden mahdollisista ehdoista ks. tämän toiminnon kohta ”Lisätietoja ulkoisen politiikan varoista tuettavista liikkuvuushankkeista” ja A-osan kohta ”Tukikelpoiset maat”).
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Hakulomakkeeseen merkitään yksittäisen korkeakoulun hakemuksissa yksi organisaatio tai liikkuvuuskonsortion hakemuksissa hakijaorganisaatio sekä konsortion jäsenet. Liikkuvuustoimintojen toteutusaikana mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio). Ulkoisen politiikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin on osallistuttava vähintään yksi organisaatio jostakin ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta. Sisäpolitiikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin sisältyvien monimuotoisten intensiivikurssien järjestämiseen on osallistuttava hakijan (hakijakorkeakoulu tai hakijana toimivaan liikkuvuuskonsortioon kuuluva korkeakoulu) lisäksi vähintään kaksi korkeakoulua kahdesta muusta EU:n jäsenvaltiosta ja ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta toteuttamisen aikana.
Hankkeen kesto	Sisäpolitiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: 26 kuukautta Ulkoisen politiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: 24 tai 36 kuukautta
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) sekä 1. kesäkuuta samana vuonna alkavista sisäpolitiikan varoista rahoitettavista hankkeista että 1. elokuuta samana vuonna alkavista ulkoisen politiikan varoista rahoitettavista hankkeista**.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Muut vähimmäisvaatimukset	Korkeakoulu voi hakea avustusta kansalliselta toimistoltaan kahdella tavalla: • suoraan yksittäisenä korkeakouluna • liikkuvuuskonsortion kautta, jonka koordinaattori/jäsen se on. Korkeakoulu voi jättää kullakin hakukierroksella vain yhden liikkuvuushanketta koskevan hakemuksen yksittäisenä korkeakouluna ja/tai konsortion koordinoivana korkeakouluna. Korkeakoulu voi kuitenkin kuulua useaan hakemuksensa samaan aikaan jättävään liikkuvuuskonsortioon tai koordinoida sellaisia. Kumpaakin hakutapaa voi käyttää yhtä aikaa, eli hakemuksen voi jättää yksittäisenä korkeakouluna ja konsortion jäsenenä. Korkeakoululla on kuitenkin velvollisuus varmistaa,

	ettei kukaan opiskelija saa päällekkäistä rahoitusta, jos kumpikin tapa on käytössä saman lukuvuoden aikana. Liikkuvuushankkeessa olisi toteutettava eurooppalaista opiskelijakorttialoitetta (johon sisältyvät paperiton Erasmus ja eurooppalainen opiskelijakortti) liikkuvuusjakson sähköisen hallinnoinnin ja muiden ympäristöystävällisten ja osallistavien toimintatapojen helpottamiseksi korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan ja siihen liittyvän oppaan mukaisesti.

Edellä esitettyjen kelpoisuusperusteiden lisäksi hakijoita arvioidaan seuraavassa jaksossa esitettyjen kelpoisuusperusteiden sekä **poissulkemisperusteiden, valintaperusteiden ja arviointikriteerien** mukaisesti. Lisätietoja poissulkemisperusteista on tämän oppaan C-osassa.

OPISKELIJOIDEN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoinen toiminta	Katso, millainen toiminta on tukikelpoista, kohdasta ”Liikkuvuushankkeiden kelpoisuusperusteet”.
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	▪ **Opiskelu ulkomailla:** Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden osallistujaorganisaatioiden (sekä lähettävät että vastaanottavat) on oltava korkeakouluja, joille on myönnetty Erasmus-peruskirja. Kaikkien ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden (sekä lähettävät että vastaanottavat) täytyy olla toimivaltaisten viranomaisten tunnustamia maissaan, ja niillä täytyy olla allekirjoitettu korkeakoulujen välinen sopimus EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista. ▪ **Harjoittelu ulkomailla:** Lähettävän organisaation on oltava EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista. Ulkomailla suoritettavan harjoittelun yhteydessä vastaanottava organisaatio voi olla[65]: ○ julkinen tai yksityinen organisaatio, joka toimii työmarkkinoilla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- ja innovointialalla. Esimerkkejä tällaisista organisaatioista: – julkinen tai yksityinen pieni, keskisuuri tai suuri yritys (myös yhteiskunnallinen yritys)

[65] Kun kyseessä on opiskelijoiden harjoittelu ulkomailla, seuraavan tyyppiset organisaatiot eivät voi olla vastaanottavia organisaatioita: EU:n toimielimet ja muut EU:n erilliselimet, myös virastot (täydellinen luettelo niistä löytyy verkkosivulta https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_fi), ja EU:n ohjelmia hallinnoivat organisaatiot, esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot (mahdollisten eturistiriitojen ja/tai päällekkäisrahoituksen välttämiseksi).

	– paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö – lähettävän EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan suurlähetystö tai konsulaatti – työmarkkinajärjestö tai muu työelämän edustaja, myös kauppakamari, käsiteollisuus- tai muu ammatillinen yhdistys tai ammattiyhdistys – tutkimuslaitos – säätiö – koulu/oppilaitos/koulutuskeskus (kaikki asteet esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen sekä ammatillinen koulutus ja aikuiskoulutus) o voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, o ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta ja tietopalveluja tarjoava elin o EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista.
Toiminnan kesto	**Opiskelu ulkomailla:** kahdesta kuukaudesta (tai yhdestä lukukaudesta tai kolmen kuukauden jaksosta) kahteentoista kuukauteen fyysisen liikkuvuuden osalta, matkustusaika pois lukien. Tähän voi sisältyä täydentävä harjoittelujakso, jos se kuuluu suunnitelmaan. Yhdistelmäjakso voidaan järjestää eri tavoin tilanteen mukaan: joko kahtena peräkkäisenä toimintona tai samanaikaisina toimintoina. Yhdistelmäjakson osalta noudatetaan opiskelijaliikkuvuuden rahoitussääntöjä ja vähimmäiskestoa. **Harjoittelu ulkomailla:** kahdesta kuukaudesta kahteentoista kuukauteen fyysisen liikkuvuuden osalta, matkustusaika pois lukien. Kaikki opiskelijat, erityisesti ne, jotka eivät pysty osallistumaan pitkäkestoiseen fyysiseen opiskelu- tai harjoittelujaksoon ulkomailla esimerkiksi opintoalansa vuoksi tai koska heillä on muita vähemmän osallistumismahdollisuuksia, voivat suorittaa lyhytkestoisen fyysisen liikkuvuusjakson ja yhdistää siihen virtuaalisen komponentin (lyhytkestoinen monimuotoliikkuvuus). Lisäksi opiskelijat voivat osallistua monimuotoisille intensiivikursseille. Näissä tapauksissa fyysisen liikkuvuusjakson on kestettävä 5–30 päivää (matkustusaika pois lukien), ja siihen on liityttävä pakollinen virtuaalinen komponentti, jolla edistetään yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä. Monimuotoisista opiskelujaksoista on saatava vähintään 3 ECTS-opintopistettä. **Väitöskirjatutkijoiden opiskelu- ja/tai harjoittelujaksot**: 5–30 päivää tai 2–12 kuukautta fyysisen liikkuvuuden osalta (opiskelujaksoon voi sisältyä täydentävä harjoittelujakso, jos se kuuluu suunnitelmaan), matkustusaika pois lukien. **Tukikelpoinen kokonaiskesto tutkintotasoa kohden:** Sama opiskelija voi osallistua fyysisiin liikkuvuusjaksoihin, joiden pituus on yhteensä enintään 12 kuukautta[66] kutakin tutkintotasoa[67] kohden, riippumatta liikkuvuusjaksojen määrästä ja tyypistä:

[66] Aiempi kokemus Erasmus+ -ohjelmasta ja/tai Erasmus Mundus -apurahan saajana lasketaan mukaan tutkintotasokohtaiseen 12 kuukauden jaksoon.

[67] Yksijaksoisissa koulutusohjelmissa, kuten lääkärinkoulutuksessa, opiskelijan liikkuvuus saa kestää enintään 24 kuukautta.

	▪ alemman korkeakoulututkinnon suoritusaikana (kandidaatti tai vastaava), mukaan lukien niin kutsutut ”short cycle” -tutkinnot (EQF-tasot 5 ja 6) ▪ ylemmän korkeakoulututkinnon suoritusaikana (maisteri tai vastaava eli EQF-taso 7) ja ▪ jatko-opintojen suoritusaikana (lisensiaatti- ja tohtoritaso eli EQF-taso 8). Vastavalmistuneiden harjoittelujakson kesto lasketaan mukaan sen tutkintovaiheen enimmäiskestoon (12 kuukautta), jonka aikana he hakevat harjoitteluun. Fyysisen liikkuvuuden jakso voidaan keskeyttää. Keskeytysjaksoa ei lasketa mukaan liikkuvuusjakson kestoon. Harjoitteluissa yrityksen/organisaation lomapäiviä ei katsota keskeytysjaksoksi. Avustusta ei keskeytetä lomapäivien ajaksi. Lomajakso lasketaan mukaan harjoittelujakson vähimmäiskestoon.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Opiskelijoiden on suoritettava fyysinen liikkuvuusjaksonsa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa taikka ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa, joka ei ole lähettävän organisaation sijaintimaa tai heidän asuinmaansa opiskelujen aikana.[68]
Tukikelpoiset osallistujat	Korkeakouluopiskelijat, jotka suorittavat johonkin tunnustettuun tutkintoon – myös kaksois-/yhteistutkintoon[69] – johtavia opintoja (aina tohtoriopintoihin asti). Kun kyseessä on tohtorikoulutustason liikkuvuus, osallistujan on oltava EQF-tasolla 8. Korkeakoulututkinnon vasta suorittaneet voivat suorittaa harjoittelujaksoja. Edunsaajaorganisaatio voi jättäytyä vastavalmistuneiden harjoittelujaksojen ulkopuolelle. Vastavalmistuneet valitsee heidän oma korkeakoulunsa viimeisenä opiskeluvuonna, ja heidän on suoritettava ja saatettava ulkomainen harjoittelunsa päätökseen vuoden kuluessa valmistumisestaan.[70]
Muut vaatimukset	Opiskelijoiden liikkuvuustoiminnot voivat koskea mitä tahansa opintoalaa. Opiskelijoiden liikkuvuusjakso voi olla opiskelujakso, johon liittyy lyhyt (alle kahden kuukauden mittainen) harjoittelu, mutta jakso kokonaisuudessaan katsotaan opiskelujaksoksi. Opiskelijan sekä lähettävän ja vastaanottavan organisaation on allekirjoitettava opintosopimus. Ulkomaisen opiskelujakson on oltava osa opiskelijan koulutusohjelmaa jonkin tutkinnon suorittamiseksi. Aina kun se on mahdollista, harjoittelujaksojen tulisi olla kiinteä osa opiskelijan koulutusohjelmaa. Korkeakoulujen kursseille osallistumista ei pidetä harjoitteluna.

[68] Jos kyseessä ovat sivukampukset, jotka ovat oikeudellisesti riippuvaisia emolaitoksesta eivätkä voi tehdä erillisiä oppilaitosten välisiä sopimuksia, lähettäväksi tai vastaanottavaksi maaksi yksilöllisen tuen sekä liikkuvuuden tukikelpoisuuden määrittämistä varten katsotaan maa, jossa emolaitos sijaitsee. Edunsaajien on laskettava matkan pituus matkatukea varten sivukampusten todellisen sijainnin perusteella. Riippumattomat sivukampukset osallistuvat ohjelmaan emolaitoksista erillisinä.

[69] Yhteis- tai kaksoistutkintoja myöntävien oppilaitosten väliseen liikkuvuuteen voidaan myöntää rahoitusta, kunhan vältetään päällekkäinen rahoitus. Yhteis- tai kaksoistutkintojen tapauksessa osallistujan lähettävä oppilaitos rahoittaa liikkuvuusjakson sisäpolitiikan varojen tuella. Kun kyseessä on kansainvälinen liikkuvuus, yhteis- tai kaksoistutkintoja myöntävät oppilaitokset voivat käyttää sisä- ja ulkopolitiikan varoilla tuettavien liikkuvuushankkeiden rahoitusta, kunhan noudatetaan toimintaa ja liikkuvuusvirtoja koskevia kunkin lohkon tukikelpoisuusehtoja.

[70] Maissa, joissa valmistumista seuraa pakollinen ase- tai siviilipalvelus, vastavalmistuneiden kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

	Kun kyseessä on opiskelijoiden monimuotoliikkuvuus, toimintaan voi sisältyä osallistuminen monimuoto-oppimisen muodossa järjestettäviin kursseihin kumppanikorkeakoulussa, verkkokoulutus ja työtehtävät tai osallistuminen monimuotoisiin intensiivikursseihin. Kansainvälisen liikkuvuuden osalta ks. jakso ”Kansainvälinen liikkuvuus ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa”.

HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoinen toiminta	Katso, millainen toiminta on tukikelpoista, kohdasta ”Liikkuvuushankkeiden kelpoisuusperusteet”.
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	▪ **Opettaminen ulkomailla:** **Lähettävän organisaation on oltava** o EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa sijaitseva korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai o ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitseva korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa o jos kyse on yritysten kutsutusta henkilöstöstä eli korkeakouluun opettamaan kutsutusta henkilöstöstä: EU:n jäsenvaltiossa, ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitseva julkinen tai yksityinen organisaatio (ei korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja), joka toimii työmarkkinoilla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- tai innovointialalla. Esimerkkejä tällaisista organisaatioista: – julkinen tai yksityinen pieni, keskisuuri tai suuri yritys (myös yhteiskunnallinen yritys) – paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö – työmarkkinajärjestö tai muu työelämän edustaja, myös kauppakamari, käsiteollisuus- tai muu ammatillinen yhdistys tai ammattiyhdistys – tutkimuslaitos – säätiö – koulu/oppilaitos/koulutuskeskus (kaikki asteet esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen sekä ammatillinen koulutus ja aikuiskoulutus) – voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, – ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta ja tietopalveluja tarjoava elin. **Vastaanottavan organisaation on oltava** EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevan kumppanin kanssa ennen liikkuvuuden alkamista.

	▪ **Henkilöstön kouluttautuminen ulkomailla:** **Lähettävän organisaation on oltava** EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista. **Vastaanottavan organisaation on oltava** o EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista o EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa (tai, jos liikkuvuushanke rahoitetaan sisäpolitiikan varoista, ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa) sijaitseva julkinen tai yksityinen organisaatio, joka toimii työmarkkina-alalla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- ja innovointialalla.
Liikkuvuustoiminnan kesto	**Opettaminen ja kouluttautuminen ulkomailla:** EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden välisen liikkuvuuden keston on oltava 2–60 päivää fyysistä liikkuvuutta, matkustusaika pois lukien. Yritysten kutsutun henkilöstön kohdalla vähimmäiskesto on yksi päivä fyysistä liikkuvuutta. Jos liikkuvuuteen osallistuu ohjelmaan assosioitumattomia kolmansia maita, jaksojen on kestettävä 5–60 päivää, matkustusaika pois lukien. Sama koskee yritysten kutsuttua henkilöstöä. Kaikissa tapauksissa päivien vähimmäismäärän on oltava peräkkäisiä päiviä. Fyysisen liikkuvuuden jakso voidaan keskeyttää. Keskeytysjaksoa ei lasketa mukaan liikkuvuusjakson kestoon. Opetusjakson on käsitettävä vähintään kahdeksan opetustuntia viikkoa (tai yhtä viikkoa lyhyempää oleskelujaksoa) kohden. Jos liikkuvuusjakso kestää kauemmin kuin yhden viikon, opetusvelvollisuuden vähimmäismäärä vajaalta viikolta suhteutetaan vajaan viikon pituuteen. Seuraavia poikkeuksia sovelletaan: • Opetusvelvollisuuden vähimmäismäärä ei koske yritysten kutsuttua henkilöstöä. • Jos opetustoiminta yhdistetään koulutustoimintaan yhden ulkomaanjakson aikana, opetustuntien vähimmäismäärä viikolta (tai yhtä viikkoa lyhyemmältä oleskelujaksolta) alennetaan neljään tuntiin. Kaikki henkilöstön jäsenet voivat osallistua monimuotoisille intensiivikursseille. Kun on kyse monimuotoisella intensiivikurssilla kouluttautumista varten tapahtuvasta henkilöstön liikkuvuudesta, fyysisen liikkuvuusjakson on kestettävä 5–30 päivää (matkustusaika pois lukien), ja siihen on liityttävä pakollinen virtuaalinen komponentti, jolla edistetään yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä. Kun on kyse monimuotoisella intensiivikurssilla opettamista varten tapahtuvasta henkilöstön liikkuvuudesta, jota tuetaan

	sisäpolitiikan varoilla, fyysisen liikkuvuusjakson on kestettävä 2–30 päivää (matkustusaika pois lukien), tai vähintään yhden päivän yritysten kutsutun henkilöstön kohdalla, ja virtuaalinen komponentti on valinnainen.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Henkilöstön on suoritettava fyysinen liikkuvuusjaksonsa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa taikka ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa, joka ei ole lähettävän organisaation sijaintimaa tai henkilöstön asuinmaa.[71]
Tukikelpoiset osallistujat	**Opettaminen ulkomailla:** • EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö. • mistä tahansa maasta tulevat yritysten työntekijät, jotka on kutsuttu opettamaan missä tahansa korkeakoulussa ja jotka työskentelevät julkisessa tai yksityisessä organisaatiossa, jolle ei ole myönnetty Erasmus-peruskirjaa ja joka toimii työmarkkinoilla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- ja innovointialalla (töissä olevat väitöskirjatutkijat mukaan lukien). **Henkilöstön kouluttautuminen ulkomailla:** EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö.
Muut vaatimukset	Henkilöstön liikkuvuusjakso voi muodostua opetusjaksosta, johon yhdistyy kouluttautumisjakso, mutta se katsotaan kokonaisuudessaan opetusjaksoksi. Opetus- tai kouluttautumisjakso voidaan suorittaa useammassa kuin yhdessä vastaanottavassa organisaatiossa samassa maassa, mutta se katsotaan yhdeksi opetus- tai kouluttautumisjaksoksi, johon sovelletaan liikkuvuusjakson vähimmäiskestoa. Opetusjaksot voivat koskea mitä tahansa opintoalaa. Opetusjaksoon voi sisältyä koulutuksen antamista kumppanikorkeakoulun kehittämiseksi. Henkilöstön jäsenen sekä lähettävän ja vastaanottavan organisaation on allekirjoitettava liikkuvuussopimus. Kansainvälisen liikkuvuuden osalta ks. ”Kansainvälinen liikkuvuus ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa”.

MONIMUOTOISTEN INTENSIIVIKURSSIEN KELPOISUUSPERUSTEET

[71] Jos kyseessä ovat sivukampukset, jotka ovat oikeudellisesti riippuvaisia emolaitoksesta eivätkä voi tehdä erillisiä oppilaitosten välisiä sopimuksia, lähettäväksi tai vastaanottavaksi maaksi yksilöllisen tuen sekä liikkuvuuden tukikelpoisuuden määrittämistä varten katsotaan maa, jossa emolaitos sijaitsee. Edunsaajien on laskettava matkan pituus matkatukea varten sivukampusten todellisen sijainnin perusteella. Riippumattomat sivukampukset osallistuvat ohjelmaan emolaitoksista erillisinä.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Monimuotoisen intensiivikurssin laatijoina ja toteuttajina on oltava vähintään kolme korkeakoulua, jotka sijaitsevat vähintään kolmessa EU:n jäsenvaltiossa ja ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Lisäksi mikä tahansa muu EU:n jäsenvaltiossa, ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitseva korkeakoulu tai organisaatio voi osallistua monimuotoiseen intensiivikurssiin ja lähettää osallistujia. Opiskelijoita ja henkilöstöä oppijoiksi monimuotoisille intensiivikursseille lähettävän korkeakoulun on oltava EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista. Ohjelman toteutukseen osallistuvan opetus- ja koulutushenkilöstön osalta se voi olla mikä tahansa EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan organisaatio (ks. tukikelpoiset osallistujat). Osallistujat voidaan lähettää Erasmus+ -avustuksen avulla tai he voivat osallistua omalla kustannuksellaan. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulut voivat lähettää osallistujia Erasmus+ -avustuksen avulla, jos vastaanottavalla korkeakoululla on samanaikaisesti liikkuvuushanke, joka rahoitetaan ulkoisen politiikan varoilla, joista rahoitetaan myös näistä maista tulevia opiskelijoita ja henkilöstöä. Näitä ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevia osallistujia ei lasketa mukaan vähimmäisvaatimuksiin. Vastaanottavalla korkeakoululla on oltava Erasmus-peruskirja. Vastaanottavan korkeakoulun ei tarvitse, mutta se voi olla koordinoiva korkeakoulu. Myös muut organisaatiot voivat osallistua osallistujien vastaanottamiseen vastaanottavassa maassa osana fyysistä liikkuvuustoimintoa. Myös koordinoivalla korkeakoululla on oltava Erasmus-peruskirja. Koordinoiva/vastaanottava korkeakoulu on joko sisäpolitiikan varoin rahoitettavan liikkuvuushankkeen hakijakorkeakoulu tai korkeakoulu, joka on hakijana toimivan liikkuvuuskonsortion jäsen.
Toiminnan kesto	Monimuotoisen intensiivikurssin fyysisen komponentin keston on oltava oppijoiden osalta 5–30 päivää. Virtuaaliselle komponentille ei ole asetettu vähimmäiskestoa, mutta virtuaalisesta ja fyysisestä komponentista on kerryttävä opiskelijoille yhteensä vähintään kolme ECTS-opintopistettä.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Fyysinen toiminto voidaan toteuttaa vastaanottavassa korkeakoulussa tai muussa tapahtumapaikassa vastaanottavan korkeakoulun sijaintimaassa.

Tukikelpoiset osallistujat	**Opiskelijat:** EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa taikka ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitsevassa korkeakoulussa kirjoilla olevat opiskelijat, jotka suorittavat johonkin tunnustettuun tutkintoon johtavia opintoja (aina tohtoriopintoihin asti). **Henkilöstö:** EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö. **Ohjelman toteutukseen osallistuva opetus- ja koulutushenkilöstö:** • EU:n jäsenvaltion, ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö ▪ työntekijät, jotka on kutsuttu opettamaan korkeakoulussa ja jotka tulevat julkisesta tai yksityisestä yrityksestä/organisaatiosta (lukuun ottamatta korkeakouluja, joille on myönnetty Erasmus-peruskirja); yrityksen/organisaation olisi tultava EU:n jäsenvaltiosta, ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tai ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta ja toimittava työmarkkinoilla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- tai innovointialalla; myös töissä olevat väitöskirjatutkijat voivat osallistua tähän toimintoon.
Muut vaatimukset	Opiskelijoiden ja henkilöstön monimuotoisiin intensiivikursseihin on sisällyttävä lyhytkestoinen fyysinen liikkuvuusjakso ulkomailla, johon liittyy yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä edistävä pakollinen virtuaalinen komponentti. Virtuaalisen komponentin on koottava oppijat yhteen verkossa tekemään yhdessä ja samanaikaisesti tiettyjä tehtäviä, jotka sisältyvät monimuotoiseen intensiivikurssiin ja otetaan huomioon yleisissä oppimistuloksissa. Monimuotoisista intensiivikursseista on kerryttävä opiskelijoille vähintään kolme ECTS-opintopistettä. Jotta monimuotoiselle intensiivikurssille voidaan myöntää organisointitukea, siinä on oltava mukana vähintään 10 sisäpolitiikan varoista tuettua Erasmus+ -liikkuvuuteen osallistuvaa oppijaa (näihin ei sisälly ohjelman toteuttamiseen osallistuva opetus-/koulutushenkilöstö). Kyseisten 10 osallistujan liikkuvuuden nimenomaisena tarkoituksena on oltava monimuotoiselle intensiivikurssille osallistuminen jommankumman seuraavan Erasmus+ -liikkuvuustoiminnan puitteissa: opiskelijoiden lyhytkestoinen monimuotoliikkuvuus opiskelua varten tai henkilöstön monimuotoliikkuvuus kouluttautumista varten. Yksilötukea ja soveltuvin osin fyysisen toiminnon osallistujien matkatukea antaa lähettävä korkeakoulu (ja yritysten kutsutun henkilöstön sekä ulkoisen toiminnan välineillä rahoitettavien, ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistujien osalta vastaanottava korkeakoulu).

LISÄTIETOJA ULKOISEN POLITIIKAN VAROISTA TUETTAVISTA LIIKKUVUUSHANKKEISTA

Ulkoisen politiikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin käytettävissä olevat varat jaetaan maailman eri alueiden kesken 12 määrärahakokonaisuudeksi, ja kunkin määrärahakokonaisuuden suuruus vaihtelee EU:n ulkopoliittisten painopisteiden

mukaan. Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan kansallisten toimistojen verkkosivustoilla.

EU on asettanut useita ohjeellisia tavoitteita, jotka koskevat maantieteellistä tasapainoa, ja painopisteitä, jotka on saavutettava EU:n tasolla ohjelman koko keston aikana (2021–2027), mukaan lukien yhteistyö vähiten kehittyneiden maiden kanssa.[72] Yksittäisten korkeakoulujen ei tarvitse saavuttaa näitä ohjeellisia tavoitteita ja painopisteitä, mutta kansalliset toimistot ottavat ne huomioon jakaessaan käytettävissä olevia määrärahoja. Ulkoisen politiikan varoista tuettaville liikkuvuushankkeille asetetut kokonaistavoitteet EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden maiden tasolla vuoteen 2027 asti ovat seuraavat:

- Aasia:
    - Vähintään 25 prosenttia määrärahoista olisi käytettävä liikkuvuuteen alueen vähiten kehittyneiden maiden kanssa.
    - Liikkuvuuteen alueen korkean tulotason maiden kanssa saa käyttää enintään 25 prosenttia määrärahoista.
    - Liikkuvuuteen Kiinan kanssa saa käyttää enintään 15 prosenttia määrärahoista.
    - Liikkuvuuteen Intian kanssa saa käyttää enintään 10 prosenttia määrärahoista.
- Tyynimeri:
    - Liikkuvuuteen Australian ja Uuden-Seelannin kanssa saa käyttää yhteensä enintään 86,5 prosenttia määrärahoista.
- Saharan eteläpuolinen Afrikka:
    - Vähintään 35 prosenttia määrärahoista olisi käytettävä liikkuvuuteen alueen vähiten kehittyneiden maiden kanssa painottaen erityisesti muuttoliikkeen kannalta ensisijaisia maita.
    - Liikkuvuuteen minkään yksittäisen maan kanssa saa käyttää enintään 8 prosenttia määrärahoista.
- Latinalainen Amerikka:
    - Liikkuvuuteen Brasilian ja Meksikon kanssa saa käyttää yhteensä enintään 30 prosenttia määrärahoista.
- Itäinen kumppanuus:
    - Vähintään 40 prosenttia määrärahoista olisi kohdennettava opiskelijoille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
- Eteläinen naapurialue:
    - Liikkuvuuteen minkään yksittäisen maan kanssa saa käyttää enintään 15 prosenttia määrärahoista.
    - Vähintään 70 prosenttia määrärahoista olisi kohdennettava opiskelijoille, joista 50 prosenttia on sellaisia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
- Länsi-Balkan: Olisi painotettava opiskelijoiden liikkuvuutta.

[72] Erasmus+ -ohjelman suuntaa-antava monivuotinen ohjelma: www.international-partnerships.ec.europa.eu/document/download/ae1b61bc-1638-49bd-a2d6-2f9d5bbf609f_en.

Koska vaatimuksena on edistää EU:n ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamista, julkisen kehitysavun (ODA)[73] tukikelpoisuuskriteerit täyttävien alueiden 2–11[74] maiden kanssa toteutettavat ”short cycle” -tutkintojen ja alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen opiskelijoiden liikkuvuustoiminnot rajoittuvat ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevaan liikkuvuuteen. Näille alueille suuntautuva lähtevä liikkuvuus on vain tohtorintutkintoa suorittavien opiskelijoiden ja henkilöstön käytettävissä.

Jos hakijalle on myönnetty sisäpolitiikan varoin tuettu liikkuvuushanke, edellä mainittuja tukikelvottomia lähtevän kansainvälisen liikkuvuuden virtoja näille alueille voidaan rahoittaa täydentävästi kyseisestä sisäpolitiikan varoilla tuetusta liikkuvuushankkeesta.

Korkeakoulut voivat lisäksi hakea 100 prosentin rahoitusta henkilöstön liikkuvuustoiminnolle tai 100 prosentin rahoitusta opiskelijoiden liikkuvuustoiminnolle tai mitä tahansa näiden yhdistelmää edellyttäen, että se täyttää kaikki kansallisen toimiston hankkeille mahdollisesti asettamat muut kelpoisuusperusteet (ks. jäljempänä oleva jakso).

KANSALLISTEN TOIMISTOJEN ASETTAMAT MUUT KELPOISUUSPERUSTEET ULKOISEN POLITIIKAN VAROISTA TUETTAVILLE LIIKKUVUUSHANKKEILLE

Jos tietyn kumppanialueen määrärahat ovat rajalliset, kansallinen toimisto voi lisätä yhden tai useamman kelpoisuusperusteen seuraavasta luettelosta:

- osallistujien tutkintotasoa koskeva rajoitus (esimerkiksi hakemusten rajoittaminen yhteen tai kahteen tutkintovaiheeseen – kandidaatti, maisteri tai tohtorintutkinto)
- osallistujatyypin rajoittaminen ainoastaan henkilöstöön tai opiskelijoihin
- liikkuvuusjaksojen keston rajoittaminen (esimerkiksi opiskelijoiden liikkuvuuden rajoittaminen kuuteen kuukauteen tai henkilöstön liikkuvuuden rajoittaminen kymmeneen päivään).

Jos kansallinen toimisto päättää käyttää näitä täydentäviä kelpoisuusperusteita, päätös julkaistaan ennen hakemusten jättämisen määräaikaa erityisesti kansallisen toimiston verkkosivustolla.

MITKÄ OVAT LIIKKUVUUSHANKKEEN ARVIOINTIKRITEERIT?

SISÄPOLITIIKAN VAROISTA TUETTAVIEN LIIKKUVUUSHANKKEIDEN ARVIOINTIKRITEERIT

Arviointikriteereitä ei ole, sillä laadullista arviointia ei tehdä (laatu on arvioitu jo Erasmus-peruskirjan hakuvaiheessa tai liikkuvuuskonsortion akkreditointia haettaessa).

Rahoitusta saavat kaikki tukikelpoiset avustushakemukset, jotka läpäisevät tukikelpoisuustarkastuksen.

Myönnettävän avustuksen enimmäismäärään vaikuttavat seuraavat tekijät:

- haettujen liikkuvuusjaksojen määrä
- hakijan aiempi suoriutuminen, jota arvioidaan liikkuvuusjaksojen määrän, liikkuvuustoiminnan toteutuksen laadun ja moitteettoman varainhoidon kannalta, mikäli hakija on saanut samankaltaista avustusta aiempina vuosina
- haettujen monimuotoisten intensiivikurssien määrä

[73] Maat, joihin tätä vaatimusta sovelletaan, luetellaan kehitysapukomitean (DAC) luettelossa julkista kehitysapua saavista maista: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf. DAC:n luetteloa päivitetään säännöllisesti, joten maat voivat siirtyä luokasta toiseen tai poistua luettelosta. Julkista kehitysapua koskeva asema ja siihen liittyvät rajoitukset pysyvät kuitenkin kunkin maan osalta muuttumattomina saman ehdotuspyynnön alaisten hankkeiden koko elinkaaren ajan.

[74] Luettelo alueista on tämän oppaan A osassa.

- liikkuvuustoimintoon osoitetut kansalliset kokonaismäärärahat sisäpolitiikan varoista tuettavien liikkuvuushankkeiden osalta.

ULKOISEN POLITIIKAN VAROISTA TUETTAVIEN LIIKKUVUUSHANKKEIDEN ARVIOINTIKRITEERIT

Tukikelpoiset avustushakemukset (jotka ovat läpäisseet tukikelpoisuustarkastuksen) arvioidaan seuraavien arviointikriteerien perusteella:

Hanketason arviointikriteeri: Hankesuunnitelman ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 40 pistettä)	• Hakijaorganisaatio kuvaa selkeästi kumppaneiden väliset vastuualueet, roolit ja tehtävät. • Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Osallistujien valintamenettelyjen täydellisyys ja laatu, heille annettava tuki ja heidän liikkuvuusjaksonsa tunnustaminen (erityisesti ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa).
Aluetason arviointikriteeri: Strategian merkitys (enintään 40 pistettä)	Kunkin alueellisen kumppanuuden osalta: • Missä määrin suunniteltu liikkuvuushanke on merkityksellinen asianomaisten korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian kannalta. • Perusteet henkilöstön ja/tai opiskelijoiden liikkuvuuden valinnalle. • Perusteet yhteistyön suuntaamiselle kumppanialueen tiettyjen maiden korkeakouluihin/organisaatioihin.
Aluetason arviointikriteeri: Vaikuttavuus ja tulosten levittäminen (enintään 20 pistettä)	Kunkin alueellisen kumppanuuden osalta: • Hankkeen mahdolliset vaikutukset osallistujiin, hakijoihin ja kumppaniorganisaatioihin paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla. • Niiden toimenpiteiden laatu, joilla levitetään liikkuvuushankkeen tuloksia tiedekuntien ja korkeakoulujen tasolla ja soveltuvin osin niiden ulkopuolella kaikissa asianomaisissa maissa.

Hakijan on selitettävä, miten hanke täyttää nämä kolme kriteeriä sen oman korkeakoulun (tai korkeakoulujen, jos hakemuksen on tehnyt konsortio) ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kumppanikorkeakoulujen näkökulmasta. Arviointikriteeriä **hankesuunnitelman ja yhteistyöjärjestelyjen laatu** koskevaan kysymykseen on vastattava kerran koko hanke-ehdotuksen osalta, mutta arviointikriteerejä **strategian merkitys** ja **vaikuttavuus ja tulosten levittäminen** koskeviin kysymyksiin on vastattava erikseen jokaisen sellaisen alueen osalta, jonka hakija aikoo sisällyttää hankkeeseen.

Hakijoiden olisi ryhmiteltävä ehdotuksensa ”alueellisiin kumppanuuksiin” eli koottava yhteen kaikki toiminta, johon osallistuu saman alueen maita. Jokaiselle alueelliselle kumppanuudelle annetaan pisteet erikseen. Rahoitusta myönnettäessä otetaan huomioon vain ne alueelliset kumppanuudet, jotka saavat vähintään 60 pistettä ja saavuttavat 50 prosentin kynnysarvon kunkin taulukossa esitetyn arviointikriteerin pisteistä.

Hankkeeseen myönnettävä kokonaisavustus on laatua koskevat vähimmäispisteet saavuttaneille alueellisille kumppanuuksille myönnettävien avustusten summa, ja siihen vaikuttavat useat tekijät:

- hakemuksessa esitetyt osallistujien määrä ja toiminnan kesto

- maa- tai aluekohtaiset myönnetyt määrärahat
- maantieteellinen tasapaino kyseisellä alueella.

Riippumatta siitä, kuinka paljon kunkin alueellisen kumppanuuden pistemäärä ylittää ilmoitetun kynnysarvon, kansallinen toimisto voi asettaa tiettyjen maiden kanssa toteutettavat liikkuvuustoiminnot etusijalle maantieteellisen tasapainon varmistamiseksi kyseisellä alueella edellä mainittujen maantieteellisten tavoitteiden mukaisesti.

Kansallinen toimisto ei ole velvollinen rahoittamaan kaikkia tietylle ohjelmaan assosioitumattomalle kolmannelle maalle haettuja liikkuvuustoimintoja, jos pyyntö katsotaan liialliseksi suhteessa käytettävissä oleviin määrärahoihin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

A) KAIKKEA KORKEAKOULUTUKSEN LIIKKUVUUSTOIMINTAA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

<table>
<tr><th>Kululuokka</th><th>Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt</th><th colspan="3">Määrä</th></tr>
<tr><td>Organisointituki</td><td>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset (osallistujien oleskelu- ja matkakustannuksia lukuun ottamatta).

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena liikkuvuustoimintoon osallistuvien määrä.</td><td colspan="3">Sisäpolitiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet:

Sadanteen osallistujaan asti 400 euroa osallistujaa kohden ja sadannen osallistujan jälkeen 230 euroa jokaista lisäosallistujaa kohden.

Ulkoisen politiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet:

500 euroa osallistujaa kohden.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Matkatuki</td><td rowspan="6">Osallistujien edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena yhdensuuntaisen matkan pituus osallistujaa/tukihenkilöä kohti. Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys[75] käyttämällä</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
</table>

[75] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

	Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[76]. Tarvittaessa voidaan myöntää yksilöllistä tukea kattamaan oleskelukustannukset matkapäiviltä ennen toimintaa ja sen jälkeen. Osallistujille/tukihenkilöille, jotka eivät käytä vähäpäästöisiä kulkuneuvoja, sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä, ja vähäpäästöisiä kulkuneuvoja käyttäville enintään kuudelta matkapäivältä.	4 000–7 999 km vähintään 8 000 km	1 188 euroa 1 735 euroa	1 188 euroa 1 735 euroa
Osallisuustuki	**Osallisuustuki organisaatioille:** Osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tarkoitetun liikkuvuustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, jotka edellyttävät todellisiin kustannuksiin perustuvaa lisätukea. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka saavat todellisiin kustannuksiin perustuvaa lisätukea osallisuustuen kululuokasta.	125 euroa osallistujaa kohden		
	Osallisuustuki osallistujille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, suoraan liittyvät lisäkustannukset. Näiden kustannusten tarkoituksena on erityisesti kattaa ylimääräinen rahoitustuki, jota osallistujat henkilökohtaisen, fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi saattavat tarvita voidakseen osallistua liikkuvuustoimeen sekä valmisteleviin vierailuihin, sekä tukihenkilöihin liittyvät lisäkustannukset (muun muassa matka- ja oleskelukustannukset, edellyttäen, että ne perustellaan eikä niitä kateta näiden osallistujien osalta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista)[77]. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset.	100 % tukikelpoisista kustannuksista		

[76] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

[77] Tukihenkilöihin sovelletaan henkilöstöä sekä poikkeuksellisen korkeita matkakustannuksia koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomailla yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta ”osallisuustuki”.

	Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Kun kyseessä on sisäpolitiikan varoin rahoitettava liikkuvuushanke: korkeat matkakulut. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	**Vakuudesta aiheutuvat kustannukset:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista matkakuluista

Organisointituki edunsaajalle (korkeakouluille tai konsortioille):

Liikkuvuustoimintaan liittyvä organisointituki myönnetään korkeakouluille kustannuksiin, jotka liittyvät opiskelijoiden ja henkilöstön saapuvaa ja lähtevää liikkuvuutta tukevaan toimintaan ja joita niille aiheutuu korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan (EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa) tai korkeakoulujen väliseen sopimukseen kirjattujen Erasmus-peruskirjan periaatteiden (ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa) noudattamisesta. Esimerkkejä:

- organisatoriset järjestelyt kumppanikorkeakoulujen kanssa – myös vierailut mahdollisten kumppaneiden luona – liikkuvuuteen osallistuvien valintaa, valmennusta, vastaanottamista ja sopeuttamista koskevista korkeakoulujen välisten sopimusten ehdoista sopimiseksi ja sopimusten pitämiseksi ajan tasalla
- ajantasaisten opinto-oppaiden laatiminen kansainvälisille opiskelijoille
- tiedotus ja tukipalvelut opiskelijoille ja henkilöstölle
- opiskelijoiden ja henkilöstön valinta
- opintosopimusten (learning agreement) laatiminen opiskelijoiden opintosuoritusten täysimääräiseksi tunnustamiseksi ja henkilöstön liikkuvuussopimusten valmistelu ja tunnustaminen
- verkossa olevan Erasmus+ -ohjelman OLS-kielivalmennuspalvelun lisäksi tarjottava kieli- ja kulttuurivalmennus saapuville ja lähteville opiskelijoille ja henkilöstölle
- saapuvien osallistujien sopeutumisen edistäminen vastaanottavassa korkeakoulussa
- liikkuvuuteen osallistuvien tehokkaista mentorointi- ja ohjausjärjestelyistä vastaaminen
- erityisjärjestelyt opiskelijoiden harjoittelujen laadukkuuden varmistamiseksi vastaanottavissa yrityksissä/organisaatioissa
- opiskelijoiden opintosuoritusten ja niitä vastaavien opintopisteiden tunnustamisen varmistaminen sekä opintorekisteriotteiden ja korkeakoulututkintotodistusten liitteiden antaminen
- liikkuvuuteen osallistujien uudelleensopeutumisen tukeminen ja heidän hankkimansa uuden osaamisen hyödyntäminen korkeakoulun ja vertaisryhmän eduksi
- eurooppalaisen opiskelijakorttialoitteen toteuttaminen (liikkuvuuden hallinnan digitalisointi, mukaan lukien paperiton Erasmus -kehys ja eurooppalainen opiskelijakortti)

- ympäristöystävällisten liikkumistapojen edistäminen ja hallinnollisten menettelyjen viherryttäminen
- osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumisen edistäminen ja hallinnointi
- kansalaistoimintaan liittyvien toimenpiteiden yksilöiminen ja edistäminen ja niihin osallistumisen seuranta
- monimuotoliikkuvuuden ja/tai kansainvälisen liikkuvuuden edistäminen ja hallinnointi.

Korkeakoulut sitoutuvat noudattamaan kaikkia Erasmus-peruskirjan periaatteita laadukkaan liikkuvuuden varmistamiseksi. Niiden on esimerkiksi varmistettava, että ulkomaille lähtevät osallistujat ovat valmentautuneet huolella ulkomailla toteutettavaan toimintaan, monimuotoliikkuvuus mukaan lukien, hankkimalla riittävän kielitaidon ja kehittämällä monikulttuurista osaamistaan, ja tarjottava saapuville opiskelijoille asianmukaista kielivalmennusta. Siinä voidaan hyödyntää korkeakouluissa jo tarjolla olevia kielenopetusjärjestelyjä. Ne korkeakoulut, jotka pystyvät tarjoamaan opiskelijoille ja henkilöstölle kielivalmennusta sisältävää laadukasta liikkuvuutta pienemmin kustannuksin (tai rahoitusta on tarjolla muista kuin EU-lähteistä), voivat siirtää osan organisointituesta vielä muun liikkuvuustoiminnan rahoitukseen. Tämä joustovara täsmennetään avustussopimuksessa.

Edunsaajilla on aina sopimusperusteinen velvollisuus tarjota laadukkaita palveluja. Kansalliset toimistot seuraavat ja valvovat niiden suoriutumista ja ottavat huomioon opiskelijoilta ja henkilöstöltä saadut ja suoraan kansallisten toimistojen ja komission käytettävissä olevat osallistujaraportit.

Organisointituki lasketaan kaikkien tukea saavien liikkuvuuteen osallistujien määrän perusteella (mukaan lukien koko liikkuvuusjakson aikana Erasmus+ -avustuksesta nolla-apurahaa saavat osallistujat – nolla-apurahoista ks. jäljempää – ja korkeakoulussa opettava yrityshenkilöstö). Koko liikkuvuusjakson aikana Erasmus+ -varoista nolla-apurahaa saavat osallistujat lasketaan avustusta saaviksi liikkuvuuteen osallistujiksi, sillä he hyödyntävät liikkuvuustoiminnon puitteita ja organisatorisia toimenpiteitä. Siksi organisointitukea maksetaan myös näistä osallistujista. Tähän eivät sisälly osallistujien tukihenkilöt liikkuvuusjakson aikana ulkomailla. Organisointituelle laskettava määrä ei automaattisesti nouse, jos järjestetään ylimääräisiä liikkuvuustoimintoja siirtämällä varoja kululuokkien välillä.

Liikkuvuuskonsortiolle myönnetty organisointituki voidaan jakaa sen kaikkien jäsenten kesken niiden yhdessä sopimien sääntöjen mukaisesti.

Ulkoisen politiikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin myönnetty organisointituki jaetaan kumppanien kesken osallistuvien korkeakoulujen sopimalla, kaikkia tyydyttävällä tavalla.

EU:n Erasmus+ -varoista nolla-apurahaa saavat liikkuvuuteen osallistujat

Niin sanotut nolla-apurahaopiskelijat ja -henkilöstö ovat liikkuvuuteen osallistujia, jotka eivät saa Erasmus+ -liikkuvuusapurahaa vaikka he muutoin täyttävät kaikki opiskelija- tai henkilöstöliikkuvuuden kriteerit ja heillä on oikeus kaikkiin Erasmus+ -opiskelijoille ja -henkilöstölle kuuluviin etuihin. He voivat saada liikkuvuudesta aiheutuviin kustannuksiin EU:n muista kuin Erasmus+ -varoista (esimerkiksi ESR:stä) myönnettävää tai alueellista, kansallista tai muun tyyppistä avustusta. EU:n Erasmus+ -varoista nolla-apurahaa koko liikkuvuusjakson aikana saavien osallistujien määrä otetaan tilastoissa huomioon tulosindikaattorissa, jonka perusteella EU:n talousarviosta myönnettävä tuki jaetaan osallistujamaiden kesken. Osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, eivät voi olla nolla-apurahaa saavia osallistujia.

Sisäpolitiikan varoista tuetuissa liikkuvuushankkeissa on mahdollista toteuttaa ”osittaista nolla-apurahaliikkuvuutta”, jossa ainoastaan osa fyysisen liikkuvuuden jakson kestosta rahoitetaan yksilötuella. Tässä tapauksessa liikkuvuuteen osallistujien on saatava yksilötukea vähintään fyysisen liikkuvuuden jakson vähimmäiskeston ajan.

Osallisuustuki

Henkilö, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ei henkilökohtaisen, fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi voisi osallistua hankkeeseen tai liikkuvuustoimintaan ilman taloudellista tai muuta lisätukea. Korkeakoulut, joiden hankkeissa on mukana opiskelijoita ja/tai henkilöstöä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat hakea maansa kansalliselta toimistolta ylimääräistä avustusta lisäkustannuksiin, joita aiheutuu erityistarpeisten henkilöiden osallistumisesta liikkuvuustoimintaan. Niille osallistujille myönnettävä apuraha, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia erityisesti fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi, voi siksi olla suurempi kuin jäljempänä vahvistettu yksilötuen enimmäismäärä. Korkeakoulut kertovat verkkosivuillaan, miten opiskelijat ja henkilöstö, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat pyytää lisäavustusta ja perustella pyyntönsä.

Opiskelijoille ja henkilöstölle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voidaan tarjota lisäavustusta myös muista, esimerkiksi paikallisista, alueellisista ja/tai kansallisista lähteistä.

Kaikki korkeakoulut sitoutuvat korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan allekirjoittaessaan takaamaan kaikille osallistujille yhtäläiset mahdollisuudet ja tilaisuudet taustasta riippumatta. Opiskelijat ja henkilöstö, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat siksi hyödyntää vastaanottavan korkeakoulun omille opiskelijoilleen ja henkilöstölleen tarjoamia tukipalveluja.

Poikkeuksellisen korkeat matkakustannukset

Poikkeuksellisen korkeat matkakustannukset korvataan vain osallistujille, jotka ovat oikeutettuja matkatukeen ja osallistuvat sisäpolitiikan varoista tuettavaan liikkuvuustoimintoon.

Liikkuvuushankkeiden edunsaajat voivat hakea lisätukea osallistujien korkeisiin matkakuluihin kululuokasta ”poikkeukselliset kulut” (korkeintaan 80 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskuluista). Tukea myönnetään, jos edunsaaja pystyy perustelemaan, että rahoitussääntöjen mukaiset (matkan pituuden mukaisiin yksikkökustannuksiin perustuvat) korvaukset eivät kata vähintään 70 prosenttia osallistujien matkakuluista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa matkatuen.

Muut rahoituslähteet

Liikkuvuuteen osallistuvat opiskelijat ja henkilöstö voivat saada Erasmus+ -avustuksen lisäksi tai – jos heille ei ole myönnetty Erasmus+ -avustusta – sen sijaan alueellista, kansallista tai muun tyyppistä tukea, jota hallinnoi jokin muu organisaatio kuin kansallinen toimisto (esimerkiksi ministeriö tai alueviranomainen). Erasmus+ -avustukset voidaan myös korvata muilla EU:n talousarviosta myönnettävillä varoilla (muun muassa ESR). Muista rahoituslähteistä kuin EU:n talousarviosta myönnettävää avustusta eivät koske tässä ehdotuspyynnössä vahvistetut summat tai vähimmäis- ja enimmäismäärät.

Harjoittelun yhteydessä vastaanottavat organisaatiot voivat tarjota harjoittelijoille rahoitustukea tai luontoissuorituksen.

B) OPISKELIJOIDEN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

Yksilötuki fyysistä liikkuvuutta varten – perusmäärät pitkäkestoisen liikkuvuuden yhteydessä

Opiskelijat voivat saada yksilötukea ulkomaiseen opiskelu- tai harjoittelujaksoon liittyviin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin.

EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden välisen ja alueiden 13 ja 14 ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin suuntautuvan liikkuvuuden osalta kansalliset toimistot määrittelevät tukisummat kansallisten viranomaisten ja/tai osallistuvien korkeakoulujen kanssa sovitulla tavalla jäljempänä kuvattujen puolueettomien ja selkeiden kriteerien perusteella. Tarkat summat julkaistaan kansallisten toimistojen ja korkeakoulujen verkkosivuilla.

EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat sekä ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14[78] on jaettu kolmeen ryhmään seuraavasti:

Ryhmä 1 Maat, joissa elinkustannukset ovat korkeat	Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi ja Tanska Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14
Ryhmä 2 Maat, joissa elinkustannukset ovat keskitasoa	Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Viro
Ryhmä 3 Maat, joissa elinkustannukset ovat alhaiset	Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki ja Unkari

Opiskelijalle myönnettävä EU:n Erasmus+ -apuraha määräytyy sen mukaan, mitkä ovat opiskelijan lähettävä ja vastaanottava valtio:

- Opiskelijan lähtiessä maahan, jossa elinkustannukset ovat samat kuin kotimaassa, hän saa keskitasoista EU-apurahaa.
- Opiskelijan lähtiessä maahan, jossa elinkustannukset ovat korkeammat kuin kotimaassa, hän saa korkeamman tasoista EU-apurahaa.
- Opiskelijan lähtiessä maahan, jossa elinkustannukset ovat alhaisemmat kuin kotimaassa, hän saa alemman tasoista EU-apurahaa.

Kansallisten toimistojen vahvistamat summat noudattavat seuraavia vähimmäis- ja enimmäismääriä:

- **Keskitason EU-apuraha** on 292–606 euroa kuukaudessa, ja sitä myönnetään liikkuvuustoimintoihin, jotka suuntautuvat samantasoisten elinkustannusten maahan, eli a) ryhmän 1 maista ryhmän 1 maihin, b) ryhmän 2 maista ryhmän 2 maihin ja c) ryhmän 3 maista ryhmän 3 maihin.
- **Korkeamman tason EU-apuraha** vastaa kansallisen toimiston soveltamaa keskitasoista tukea, johon lisätään vähintään 50 euroa, ja on yhteensä 348–674 euroa kuukaudessa. Sitä myönnetään liikkuvuustoimintoihin, jotka suuntautuvat korkeampien elinkustannusten maahan, eli a) ryhmän 2 maista ryhmän 1 maihin ja b) ryhmän 3 maista ryhmien 1 ja 2 maihin.
- **Alemman tason EU-apuraha** vastaa kansallisen toimiston soveltamaa keskitasoista tukea, johon lisätään vähintään 50 euroa, ja on yhteensä 225–550 euroa kuukaudessa. Sitä myönnetään liikkuvuustoimintaan, joka suuntautuu alhaisempien elinkustannusten maahan, eli a) ryhmän 1 maista ryhmien 2 ja 3 maihin ja b) ryhmän 2 maista ryhmän 3 maihin.

Määritellessään summia, joita oman maan edunsaajien on tarkoitus soveltaa, kansalliset toimistot ottavat huomioon seuraavat kaksi tekijää:

- onko muista lähteistä – paikallisilta, alueellisilta tai valtakunnallisilta yksityisiltä tai julkisilta yhteisöiltä – saatavissa EU-avustusta täydentävää yhteisrahoitusta ja kuinka paljon

[78] Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14 ovat vain vastaanottavia maita, paitsi jos jonkin niiden naapurimaan kanssa on sovittu järjestelystä, joka helpottaa osallistumista ohjelmaan sekä lähettävänä että vastaanottavana maana.

- kuinka paljon opiskelijoita on kaikkiaan lähdössä ulkomaille opiskelemaan tai harjoittelemaan.

EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden välisissä ja ohjelmaan assosioitumattomiin alueiden 13 ja 14 kolmansiin maihin suuntautuvassa liikkuvuustoiminnassa kansalliset toimistot voivat halutessaan jättää maansa korkeakouluille liikkumavaraa määrittämällä avustussummille kansallisella tasolla vaihteluvälejä kiinteiden summien sijaan. Liikkumavaraan täytyy olla asianmukaiset perusteet, ja sitä voidaan soveltaa esimerkiksi maissa, joissa yhteisrahoitusta on saatavilla alueellisella tai oppilaitostasolla.

OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET, JOILLA ON MUITA VÄHEMMÄN MAHDOLLISUUKSIA – YKSILÖTUEN KOROTUS PITKÄKESTOISEN LIIKKUVUUDEN YHTEYDESSÄ

Opiskelijoiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja vastavalmistuneiden EU:n Erasmus+ -avustuksen yksilötukea korotetaan 250 eurolla kuukaudessa. Kansalliset toimistot määrittelevät kansallisella tasolla sovellettavat kriteerit yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

HARJOITTELUJAKSOJA SUORITTAVAT OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET – YKSILÖTUEN KOROTUS PITKÄKESTOISEN LIIKKUVUUDEN YHTEYDESSÄ

Harjoittelujaksoja suorittavien opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden EU:n Erasmus+ -avustuksen yksilötukea korotetaan 150 eurolla kuukaudessa. Opiskelijoilla ja vastavalmistuneilla, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka osallistuvat harjoittelujaksoihin, on oikeus saada sekä tällaisille opiskelijoille ja vastavalmistuneille myönnettävä lisätuki että harjoittelujaksoista myönnettävä lisätuki.

SYRJÄISIMMILTÄ ALUEILTA SEKÄ MERENTAKAISILTA MAILTA JA ALUEILTA PITKÄKESTOISIIN LIIKKUVUUSTOIMINTOIHIN SAAPUVAT OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET

Koska eräiden maiden ja alueiden suuri etäisyys muista EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista sekä niiden talouden taso aiheuttavat erityisiä rajoituksia, opiskelijoille ja vastavalmistuneille, jotka opiskelevat tai ovat opiskelleet EU:n syrjäisimmillä alueilla ja EU:n jäsenvaltioihin assosioituneissa merentakaisissa maissa ja alueilla sijaitsevissa korkeakouluissa, myönnetään korotettua yksilötukea seuraavasti:

Lähettävä maa tai alue	Vastaanottaja	Määrä
Syrjäisimmät alueet sekä merentakaiset maat ja alueet	EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat ja ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14	786 euroa kuukaudessa

Tässä tapauksessa ei sovelleta lisätukea, jota myönnetään opiskelijoille ja vastavalmistuneille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Harjoittelujaksoja suorittaville opiskelijoille myönnetään lisätukea.

OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET, JOTKA OSALLISTUVAT PITKÄKESTOISEEN KANSAINVÄLISEEN LIIKKUVUUTEEN, JOSSA ON OSALLISINA OHJELMAAN ASSOSIOITUMATTOMIA KOLMANSIA MAITA

Yksilötuen perusmäärä on seuraava: Lähettävä maa tai alue

Lähettävä maa tai alue	Vastaanottaja	Määrä
EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat	Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 1–3 ja 5–12	700 euroa kuukaudessa

EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat	Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14	Edellä olevan jakson ”Opiskelijoiden liikkuvuustuki – Yksilötuki fyysistä liikkuvuutta varten” mukaisesti
Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 1–12	EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ryhmä 1	900 euroa kuukaudessa
	EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ryhmä 2	850 euroa kuukaudessa
	EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ryhmä 3	800 euroa kuukaudessa

Tässä tapauksessa sovelletaan lisätukea, jota myönnetään opiskelijoille ja vastavalmistuneille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Harjoittelujaksoista myönnettävää lisätukea sovelletaan vain ohjelmaan assosioitumattomiin alueiden 13 ja 14 kolmansiin maihin suuntautuvassa liikkuvuudessa.

EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sisältyvät syrjäisimmät alueet sekä merentakaiset maat ja alueet.

LYHYTKESTOISEEN FYYSISEEN LIIKKUVUUTEEN OSALLISTUVAT OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET – YKSILÖTUEN PERUSMÄÄRÄT (MONIMUOTOLIIKKUVUUS JA VÄITÖSKIRJATUTKIJOIDEN LYHYTKESTOINEN LIIKKUVUUS)

Yksilötuen perusmäärät ovat seuraavat:

Fyysisen toiminnan kesto	**Määrä (kaikki EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat tai ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat)**
Toiminnan 14. päivään asti	79 euroa päivässä
Toiminnan 15.–30. päivä	56 euroa päivässä

Harjoittelujaksoista myönnettävää lisätukea ei sovelleta tässä tapauksessa.

EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sisältyvät syrjäisimmät alueet sekä merentakaiset maat ja alueet.

OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET, JOILLA ON MUITA VÄHEMMÄN MAHDOLLISUUKSIA – YKSILÖTUEN KOROTUS LYHYTKESTOISEN FYYSISEN LIIKKUVUUDEN YHTEYDESSÄ

Opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, Erasmus+ -avustuksen yksilötukea korotetaan 100 eurolla heidän osallistuessaan fyysiseen liikkuvuustoimintaan, joka kestää 5–14 päivää, ja 150 eurolla, jos tällaisen toiminnan kesto on 15–30 päivää. Kansalliset toimistot määrittelevät kansallisella tasolla sovellettavat kriteerit yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

C) HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

Henkilöstö saa EU:n avustusta ulkomaanjakson oleskelukustannuksiin seuraavasti:

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Yksilötuki	Osallistujien oleskeluun toiminnon aikana suoraan liittyvät kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena oleskelun kesto kutakin osallistujaa kohti sekä lähettävä ja vastaanottava maa.	Toiminnan 14. päivään asti: taulukko A1.1 EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä tai taulukko A1.2 ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä. Toiminnan 15.–60. päivä: 70 prosenttia taulukosta A1.1 EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä tai 70 prosenttia taulukosta A1.2 ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.

Taulukko A: Yksilötuki (euroina päivää kohden)

Tukisummat riippuvat vastaanottavasta maasta. Summat vahvistetaan seuraavassa taulukossa esitettyjen vähimmäis- ja enimmäismäärien mukaisesti. Määritellessään summia, joita oman maan edunsaajien on määrä soveltaa, kansalliset toimistot ottavat kansallisten viranomaisten kanssa sovitusti huomioon seuraavat kaksi tekijää:

- onko muista lähteistä – paikallisilta, alueellisilta tai valtakunnallisilta yksityisiltä tai julkisilta yhteisöiltä – saatavissa EU-avustusta täydentävää yhteisrahoitusta ja kuinka paljon
- kuinka suuri osa henkilöstöstä on kaikkiaan lähdössä ulkomaille opettamaan tai kouluttautumaan.

Kaikkiin vastanottaviin maihin on sovellettava samaa prosenttilukua tietyn vaihteluvälin puitteissa. Samaa tukisummaa ei voida myöntää kaikkien vastaanottavien maiden osalta.

	Lähtevän henkilöstön liikkuvuus: **EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista saapuva henkilöstö (lukuun ottamatta yritysten kutsuttua henkilöstöä)**	**Saapuvan henkilöstön liikkuvuus:** **Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista saapuva henkilöstö** **EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista saapuva yritysten kutsuttu henkilöstö**
Vastaanottava maa	**Vähintään–enintään (päivää kohden)**	**Määrä (päivää kohden)**

	A1.1	A1.2
Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi ja Tanska	96–190	190
Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14	96–190	Ei tukikelpoinen
Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro	84–170	170
Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki ja Unkari	71–148	148
Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 1–3 ja 5–12	190	Ei tukikelpoinen

EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden välisissä ja ohjelmaan assosioitumattomiin alueiden 13 ja 14 kolmansiin maihin suuntautuvassa liikkuvuustoiminnassa kansalliset toimistot voivat halutessaan jättää maansa korkeakouluille liikkumavaraa määrittämällä avustussummille kansallisella tasolla vaihteluvälejä kiinteiden summien sijaan. Liikkumavaraan täytyy olla asianmukaiset perusteet, ja sitä voidaan soveltaa esimerkiksi maissa, joissa yhteisrahoitusta on saatavilla alueellisella tai oppilaitostasolla. Tarkat summat julkaistaan kansallisten toimistojen ja korkeakoulujen verkkosivuilla.

D) KORKEAKOULUJEN JA LIIKKUVUUSKONSORTIOIDEN MÄÄRITTELEMÄN OPISKELIJOILLE JA HENKILÖSTÖLLE MYÖNNETTÄVÄN RAHOITUSTUEN MÄÄRÄ

Korkeakoulujen ja liikkuvuuskonsortioiden edellytetään kaikissa tapauksissa noudattavan seuraavia vaatimuksia määritellessään ja/tai soveltaessaan EU:n liikkuvuustukien määriä:

- Kun korkeakoulut/konsortiot ovat määritelleet apurahojen määrät, niitä on noudatettava koko liikkuvuushankkeen ajan. Apurahojen suuruutta ei voida nostaa eikä laskea saman hankkeen aikana.
- Liikkuvuustuen määrät on määriteltävä ja/tai niitä on sovellettava puolueettomasti ja avoimesti ottaen huomioon kaikki edellä kuvaillut periaatteet ja menettelyt (toisin sanoen mihin maahan opiskelija on lähdössä sekä erityinen lisätuki).
- Samansuuruista apurahaa on myönnettävä kaikille opiskelijoille, jotka lähtevät saman ryhmän maihin harjoittamaan saman tyyppistä liikkuvuutta eli suorittamaan opinto- tai harjoittelujaksoa (lukuun ottamatta opiskelijoita ja vastavalmistuneita, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia tai jotka saapuvat syrjäisimmiltä alueilta ja merentakaisista maista ja alueilta).

E) MONIMUOTOISIA INTENSIIVIKURSSEJA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Organisointituki	Intensiivikurssien järjestämiseen suoraan liittyvät kustannukset (osallistujien oleskelu- ja matkakustannuksia lukuun ottamatta). **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena sisäpolitiikan varoista rahoitettavista liikkuvuushankkeista rahoitusta saavien korkeakoulutuksen liikkuvuustoimintoon osallistuvien opiskelijoiden määrä, jossa ei oteta huomioon ohjelman toteuttamiseen osallistuvia opettajia/kouluttajia. Koordinoiva korkeakoulu hakee organisointitukea niiden korkeakoulujen puolesta, jotka järjestävät yhdessä monimuotoisen intensiivikurssin.	400 euroa osallistujaa kohden, vähintään 10 ja enintään 20 rahoitusta saavaa Erasmus+ -liikkuvuuteen osallistujaa.

Monimuotoisten intensiivikurssien organisointitukiavustus myönnetään korkeakouluille kustannuksiin, jotka liittyvät monimuotoisten intensiivikurssien järjestämiseen, kuten kurssien valmistelusta, toteuttamisesta ja jatkotoimista aiheutuviin kustannuksiin. Tähän sisältyvät fyysisen ja virtuaalisen tai etätoiminnan toteutus sekä yleinen hallinnointi ja koordinointi.

Koordinoiva korkeakoulu vastaa monimuotoisten intensiivikurssien organisointituen jakamisesta siinä kumppanuudessa, jossa edellä mainitut kustannukset syntyvät.

ERASMUS+ -AKKREDITOINTI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN, YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN JA AIKUISKOULUTUKSEN ALOILLA

Erasmus+ -akkreditointi on väline ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen aloilla toimiville organisaatioille, jotka haluavat avata mahdollisuuksia rajat ylittävälle vaihdolle ja yhteistyölle. Erasmus+ -akkreditoinnin myöntäminen vahvistaa, että hakija on laatinut suunnitelman laadukkaan liikkuvuustoiminnan toteuttamiseksi osana laajempaa pyrkimystä kehittää organisaatiotaan. Tämä niin kutsuttu Erasmus+ -suunnitelma on keskeinen osa Erasmus+ -akkreditointia koskevaa hakemusta.

Hakijat voivat hakea yksittäistä Erasmus+ -akkreditointia organisaatiolleen tai liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointia, kuten jäljempänä selitetään. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmasta.

Organisaatioille, joilla jo on Erasmus+ -akkreditointi, voidaan myöntää laatumerkki (excellence label) tunnustuksena niiden aiemmasta työstä ja sitoutumisesta laatuun.

MITEN LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA KÄYTETÄÄN ERASMUS+ -AKKREDITOINNIN AVULLA?

Hakijat, joille myönnetään Erasmus+ -akkreditointi, voivat saada helpommin avaintoimeen 1 liittyvää rahoitusta tässä oppaassa esiteltyjen akkreditoitujen liikkuvuushankkeiden muodossa.

TOIMINNON TAVOITTEET

KAIKILLA KOLMELLA ALALLA:

Opettamisen ja oppimisen eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen:

- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja monimuotoisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN ALALLA:

Ammatillista koulutusta koskevan neuvoston suosituksen, Osnabrückin julistuksen[79], Euroopan osaamisohjelman ja osaamisunionin[80] toteuttamisen sekä eurooppalaisen koulutusalueen perustamisen edistäminen:

- Parannetaan ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen laatua.
- Vahvistetaan avaintaitoja ja monialaisia taitoja, etenkin kielten oppimista ja digitaitoja.
- Tuetaan nykyisillä ja tulevilla työmarkkinoilla tarvittavan työtehtäväkohtaisen osaamisen kehittämistä.
- Vaihdetaan parhaita käytänteitä, edistetään uusien ja innovatiivisten pedagogisten menetelmien ja teknologioiden käyttöä ja tuetaan opettajien, ohjaajien, mentorien ja ammatillisten oppilaitosten muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Kehitetään ammatillisen koulutuksen järjestäjien valmiuksia toteuttaa laadukkaita liikkuvuushankkeita sekä kykyä luoda laadukkaita kumppanuuksia ja kehittää samalla kansainvälistymisstrategioitaan.
- Tehdään liikkuvuudesta realistinen mahdollisuus kaikille ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen opiskelijoille ja pidennetään ammatillisten koulutuksen opiskelijoiden liikkuvuuden keskimääräistä kestoa sen laadun ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

[79] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf.
[80] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_fi.

- Edistetään ulkomailla suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten laatua, avoimuutta ja tunnustamista erityisesti käyttämällä tähän tarkoitukseen olevia eurooppalaisia työkaluja ja välineitä.

YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN ALALLA

Opetuksen ja oppimisen laadun parantaminen yleissivistävässä koulutuksessa:

- Tuetaan opettajien, koulunjohtajien ja koulujen muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Edistetään uusien teknologioiden ja innovatiivisten opetusmenetelmien käyttöä.
- Parannetaan kielten opetusta ja kielellistä monimuotoisuutta kouluissa.
- Tuetaan parhaiden käytäntöjen jakamista ja siirtämistä opetuksen ja koulujen kehittämisen alalla.

Eurooppalaisen koulutusalueen luomisen edistäminen:

- Kehitetään koulujen valmiuksia osallistua rajat ylittävään vaihtoon ja yhteistyöhön ja toteutetaan korkealaatuisia liikkuvuushankkeita.
- Tehdään oppimiseen liittyvästä liikkuvuudesta todellinen mahdollisuus kaikille yleissivistävän koulutuksen oppilaille.
- Edistetään oppilaiden ja henkilöstön ulkomailla suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten tunnustamista.

AIKUISKOULUTUKSEN ALALLA:

Eurooppalaisen koulutusalueen luomisen, Euroopan osaamisohjelman ja osaamisunionin[81] edistäminen:

- Lisätään kaikenikäisten ja kaikista sosioekonomisista taustoista tulevien aikuisten osallistumista aikuiskoulutukseen edistämällä erityisesti muita heikommassa asemassa olevien oppijoiden parissa työskentelevien organisaatioiden, pienten aikuiskoulutuksen järjestäjien, ohjelman uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden sekä yhteisöperustaisten ruohonjuuritason organisaatioiden osallistumista.
- Parannetaan aikuisille suunnatun virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä arkioppimisen laatua.
- Parannetaan aikuiskoulutuksen laatua kehittämällä henkilöstön ammatillista osaamista ja kehittämällä aikuiskoulutuksen järjestäjien valmiuksia toteuttaa korkealaatuisia koulutusohjelmia.
- Parannetaan opettamisen ja oppimisen laatua kaiken tyyppisessä aikuiskoulutuksessa ja tehdään siitä sellaista, että se vastaa keskeisellä tavalla koko yhteiskunnan tarpeisiin.
- Parannetaan aikuiskoulutuksen tarjontaa EU:n kehyksessä (2018) määriteltyjen avaintaitojen osalta, perustaidot (luku- ja kirjoitustaito, laskutaito sekä digitaidot) ja muut elämänhallintataidot mukaan lukien.
- Parannetaan aikuiskoulutuksen järjestäjien ja muiden aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden valmiuksia toteuttaa laadukkaita liikkuvuushankkeita.

[81] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_fi.

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Ammatillisen koulutuksen alalla: (1) ammatillista perus- tai jatkokoulutusta järjestävät organisaatiot (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut ammatillisen koulutuksen alalla toimivat organisaatiot (3) yritykset ja muut julkiset tai yksityiset organisaatiot, jotka vastaanottavat ammatillisessa koulutuksessa olevia opiskelijoita tai oppisopimusoppilaita, kouluttavat heitä tai muulla tavoin työskentelevät heidän kanssaan.
	Yleissivistävässä koulutuksessa: (1) esiopetusta, perusopetusta tai toisen asteen yleissivistävää koulutusta tarjoavat oppilaitokset, mukaan lukien varhaiskasvatusta tarjoavat organisaatiot (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut yleissivistävän koulutuksen alalla toimivat organisaatiot.
	Aikuiskoulutuksessa: (1) virallista ja epävirallista aikuiskoulutusta sekä aikuisille suunnattua arkioppimista tarjoavat organisaatiot[82] (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot.
	Kaikilla kolmella alalla sovellettavat määritelmät ja periaatteet: Kriteerin 1 mukainen organisaatioiden hakukelpoisuus määritellään niiden tarjoamien koulutusohjelmien ja koulutustoiminnan perusteella. Organisaatio voi olla tukikelpoinen useammalla kuin yhdellä alalla, jos se tarjoaa erilaisia koulutusohjelmia ja koulutustoimintaa. Kunkin maan toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittelee ▪ koulutusohjelmat ja koulutustoiminnan, joiden perusteella organisaatiot ovat hakukelpoisia kriteerin 1[83] nojalla ▪ organisaatiot, jotka ovat hakukelpoisia kriteerin 2 nojalla. Sovellettavat määritelmät ja esimerkit hakukelpoisista organisaatioista julkaistaan asiasta vastaavan kansallisen toimiston verkkosivustolla.

[82] Toimivaltaisen kansallisen viranomaisen vahvistamien määritelmien soveltamista rajoittamatta on syytä panna merkille, että aikuisopiskelijoille ammatillista koulutusta tarjoavia organisaatioita pidetään tavallisesti ammatillisen koulutuksen eikä aikuiskoulutuksen järjestäjinä. Lisätietoja sovellettavista määritelmistä on kansallisen toimiston verkkosivustolla.

[83] Niiden EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden koulujen tai ammatillisen koulutuksen järjestäjien, joilla on erityisasema ja jotka toimivat toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa, on mahdollisesti jätettävä hakemuksensa valvonnasta vastaavan maan kansalliseen toimistoon. Tarkat tiedot kussakin tapauksessa antaa vastaanottavan maan tai asianomaisen kansallisen viranomaisen maan kansallinen toimisto. Koska kaiken liikkuvuustoiminnan on oltava transnationaalista, ne koulut tai ammatillisen koulutuksen järjestäjät, jotka jättävät hakemuksen sijaintimaansa ulkopuoliseen kansalliseen toimistoon, eivät voi järjestää saapuvaa tai lähtevää liikkuvuustoimintaa hakemuksen vastaanottaneen kansallisen toimiston maassa sijaitsevien muiden organisaatioiden kanssa eivätkä sellaisten koulujen tai ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa, joilla on vastaava erityisasema ja jotka jättävät hakemuksen samaan kansalliseen toimistoon, vaikka kyseiset organisaatiot sijaitsisivat eri maassa kuin hakija.

Tukikelpoiset maat	Hakijoiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	**29. syyskuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).**
Erasmus+ -laatustandardit	Erasmus+ -akkreditointia hakevien on sitouduttava Europa-verkkosivustolla esitettyihin Erasmus+ -laatustandardeihin: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools. Erasmus+ -laatustandardeja voidaan päivittää akkreditointikauden aikana. Tällaisessa tapauksessa akkreditoitujen organisaatioiden hyväksyntää pyydetään ennen kuin ne voivat hakea seuraavaa avustusta.
Hakemusten määrä	Organisaatio voi hakea tukea kerran kaikilla tämän akkreditointipyynnön kattamilla kolmella alalla: aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla. Organisaatioiden, jotka hakevat useampaa kuin yhtä alaa koskevaa akkreditointia, on toimitettava erilliset hakemukset kunkin alan osalta. Organisaatiot, joilla on jo Erasmus+ -akkreditointi, eivät voi hakea uutta saman alan akkreditointia.
Hakutyypit	Hakijat voivat hakea akkreditointia yksittäisenä organisaationa tai liikkuvuuskonsortion koordinaattorina. Organisaatio ei voi hakea kummankintyyppistä akkreditointia samalla alalla.
Liikkuvuuskonsortion koordinaattoreille myönnettävä Erasmus+ -akkreditointi	Liikkuvuuskonsortio on saman maan organisaatioiden muodostama ryhmä, joka toteuttaa liikkuvuustoimintaa osana yhteistä Erasmus+ -suunnitelmaa. Kutakin liikkuvuuskonsortiota koordinoi yksi johtava organisaatio: liikkuvuuskonsortion koordinaattori, jolla on oltava Erasmus+ -akkreditointi. Liikkuvuuskonsortion koordinaattori voi itse järjestää toimintaa (samoin kuin mikä tahansa organisaatio, jolla on yksittäinen akkreditointi), minkä lisäksi se voi tarjota liikkuvuusmahdollisuuksia muille konsortionsa jäsenorganisaatioille. Konsortion jäseniltä ei edellytetä Erasmus+ -akkreditointia. Liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiksi hakevilta organisaatioilta edellytetään hakemuksessa kuvausta niiden konsortion tarkoituksesta ja suunnitellusta kokoonpanosta. Kaikkien suunniteltujen konsortion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsortion koordinaattori. Tässä vaiheessa ei kuitenkaan vaadita tarkkaa luetteloa konsortion jäsenistä. Konsortioiden jäseniin sovellettavat kelpoisuusperusteet sekä tarkempia tietoja on akkreditoituja liikkuvuushankkeita koskevassa jaksossa.

VALINTAPERUSTEET

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja ammatilliset valmiudet toteuttaa ehdotettu Erasmus+ -suunnitelma, muun muassa vähintään kahden vuoden kokemus alalta, jota hakemus koskee, ja liikkuvuuskonsortion koordinaattorien osalta

riittävät valmiudet koordinoida konsortiota. Julkisyhteisöjen (esimerkiksi koulut tai koulutuskeskukset) fuusioita tai vastaavia rakennemuutoksia edeltävä kokemus otetaan huomioon asianmukaisena kokemuksena toiminnallisia valmiuksia koskevissa tarkastuksissa.

Hakijoiden taloudelliset valmiudet tarkastetaan myöhemmin erikseen osana akkreditoitujen hankkeiden avustushakemusten arviointia.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista.

POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitetun Erasmus+ -suunnitelman sisältö on niiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu muulle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Samalla hakijat voivat pyytää toimintapoliittista neuvontaa asiaankuuluvilta koulutusviranomaisilta ja asiantuntijoilta tai vaihtaa hyviä käytänteitä sellaisten samankaltaisten organisaatioiden kanssa, joilla on enemmän kokemusta Erasmus+ -ohjelmasta, ja heitä myös kannustetaan toimimaan näin. Liikkuvuuskonsortion koordinaattoriksi hakevat voivat olla yhteydessä konsortion mahdollisiin jäseniin hakemusta laatiessaan. Hakijat voivat esittää hakemuksensa tueksi Erasmus+ -suunnitelmaansa liittyviä strategisia asiakirjoja, kuten kansainvälistymisstrategian tai hakijoiden valvonta- tai koordinointielinten laatiman strategian.

ARVIOINTIKRITEERIT

Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen alojen hakemukset arvioidaan erikseen. Hakemusten laatu arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella.

Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 70 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa neljässä arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 10 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat merkityksellisiä hakemuksen alan, Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden ja hakemuksen tyypin (yksittäinen organisaatio vai konsortion koordinaattori) kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Lisäksi akkreditoiduiksi konsortion koordinaattoreiksi hakevien organisaatioiden osalta se, missä määrin o suunnitellun konsortion jäsenten profiili on merkityksellinen hakemuksessa määritellyn konsortion tarkoituksen ja tavoitteiden kannalta sekä hakemuksen alan ja Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden kannalta o konsortion perustaminen tuo selkeää lisäarvoa sen jäsenille Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden näkökulmasta.

Erasmus+ -suunnitelma: Tavoitteet (enintään 40 pistettä)	Missä määrin ▪ Ehdotettu Erasmus+ -suunnitelma on Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden mukainen. ▪ Ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijan, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. o Konsortion koordinaattoreiden osalta tätä perustetta sovelletaan koko suunniteltuun konsortioon, ja edellytyksenä on, että Erasmus+ -suunnitelman tavoitteet ovat yhdenmukaisia hakemuksessa määritellyn konsortion tarkoituksen kanssa. ▪ Ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman tavoitteet ja niiden aikataulu ovat realistisia ja riittävän kunnianhimoisia, jotta niillä olisi organisaation (tai konsortion) kannalta myönteinen vaikutus. ▪ Ehdotetut toimenpiteet Erasmus+ -suunnitelman tavoitteiden edistymisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi ovat asianmukaisia ja konkreettisia. ▪ Jos hakija on liittänyt strategisia asiakirjoja hakemukseensa, ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman ja siihen sisältyvien asiakirjojen välisestä yhteydestä on selkeä selvitys.
Erasmus+ -suunnitelma: Toiminta (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ▪ Liikkuvuustoimintaan osallistuvien ehdotettu määrä on oikeassa suhteessa hakijaorganisaation kokoon ja kokemukseen. o Konsortion koordinaattoreiden osalta otetaan huomioon konsortion suunniteltu koko. ▪ Liikkuvuustoimintaan osallistuvien ehdotettu määrä on realistinen ja sopiva Erasmus+ -suunnitelman tavoitteisiin nähden. ▪ Ehdotettujen osallistujien profiilit ovat soveltamisalan, ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman sekä Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia. ▪ Tarvittaessa ja jos hakija suunnittelee liikkuvuustoiminnan järjestämistä oppijoille: sellaisten osallistujien osallistuminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Erasmus+ -suunnitelma: Hallinnointi (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia tapoja edistää Erasmus+ -laatustandardeissa kuvattuja Erasmus+ -akkreditoinnin perusperiaatteita. ▪ Hakija on ehdottanut selkeää ja kattavaa tehtävänjakoa Erasmus+ -laatustandardeja noudattaen. ▪ Hakija on varannut riittävät resurssit ohjelman toiminnan hallinnoimiseksi Erasmus+ -laatustandardeja noudattaen. ▪ Organisaation johdon osallistuminen on asianmukaista. ▪ Ohjelman toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi on määritelty asianmukaiset toimenpiteet, jos hakijaorganisaation henkilöstössä tai hallinnossa tapahtuu muutoksia. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. o Konsortion koordinaattoreiden osalta tätä perustetta sovelletaan koko suunniteltuun konsortioon.

MYÖNNETTYJEN ERASMUS+ -AKKREDITOINTIEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Kansallinen toimisto määrittää kussakin maassa myönnettävien akkreditointien enimmäismäärän käytettävissä olevan budjetin perusteella. Tämä päätös tehdään erikseen kunkin kolmen alan osalta ja julkaistaan kansallisen toimiston verkkosivustolla vähintään 14 kalenteripäivää ennen tämän ehdotuspyynnön mukaista hakemusten jättämisen määräaikaa.

Valinta tehdään luettelosta, jossa vähimmäiskriteerit täyttävät hakemukset on asetettu paremmuusjärjestykseen. Akkreditoinnit myönnetään hakemusten saamien pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä, kunnes akkreditointien enimmäismäärä on saavutettu. Jos useampi kuin yksi hakemus on saanut saman alimman hyväksyttävän pistemäärän, hyväksyttyjen hakemusten enimmäismäärää lisätään siten, että näistä hakemuksista kaikki, joilla on sama pistemäärä, hyväksytään.

VOIMASSAOLO

Tämän ehdotuspyynnön mukaisesti myönnettyjen Erasmus+ -akkreditointien voimassaolo alkaa 1. helmikuuta 2027 ja jatkuu koko nykyisen ohjelmakauden, eli 31. joulukuuta 2027 asti.

Jos johonkin toimintoon osallistuminen edellyttää Erasmus+ -akkreditointia ohjelmakauden 2021–2027 päättymisen jälkeen, kansallinen toimisto voi pidentää akkreditoinnin voimassaoloa Euroopan komission määrittelemien ehtojen mukaisesti. Tämän mahdollisuuden vuoksi hakijat voivat toimittaa Erasmus+ -suunnitelmia, joiden kesto on kahdesta viiteen vuotta. Hyväksytty Erasmus+ -suunnitelma on voimassa, kunnes kansallinen toimisto on hyväksynyt päivityksen (ks. jäljempänä kohta ”Akkreditointiraportit”). Jos akkreditointia ei jatketa, aiemmin hyväksyttyjen hankkeiden toteuttamista voidaan jatkaa 31. joulukuuta 2027 jälkeen asianomaisten avustussopimusten loppuun saakka.

Akkreditointi voidaan lopettaa milloin tahansa, jos akkreditoitu organisaatio lakkaa olemasta, tai kansallisen toimiston ja akkreditoidun organisaation välisellä sopimuksella. Kansallinen toimisto voi päättää akkreditoinnin voimassaolon yksipuolisesti kohdassa ”Raportointi, seuranta ja laadunvarmistus” kuvattujen edellytysten mukaisesti. Akkreditoitu organisaatio voi päättää akkreditoinnin voimassaolon yksipuolisesti ainoastaan, jos vähintään kolmena peräkkäisenä vuotena akkreditointia ei ole käytetty akkreditoituja liikkuvuushankkeita koskevien hakemusten toimittamiseksi.

SIIRTOKIELTO

Erasmus+ -akkreditointia ei voi siirtää organisaatiolta toiselle. Silloin kun akkreditoidussa organisaatiossa tapahtuu rakenteellisia muutoksia (jakaminen, yhdistäminen, oikeussubjektin, yhtiösäännön tai omistajuuden muutos taikka tehtävien ja resurssien virallinen siirto julkisen sektorin laitosten välillä), kansallinen toimisto voi perustellusta pyynnöstä siirtää akkreditoinnin yhdelle seuraajaorganisaatiolle.

RAPORTOINTI, SEURANTA JA LAADUNVARMISTUS

Loppuraportit kunkin avustussopimuksen päättyessä	Kunkin Erasmus+ -akkreditoinnin yhteydessä hyväksytyn avustussopimuksen päättyessä akkreditoitu organisaatio toimittaa loppuraportin sovellettavassa avustussopimuksessa täsmennetyn toiminnan toteuttamisesta.
Akkreditointia koskevat raportit	Hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman sisällön perusteella ja vähintään kerran viiden vuoden aikana akkreditoitujen organisaatioiden on – raportoitava, miten ne ovat varmistaneet Erasmus+ -laatustandardien täyttämisen – raportoitava niiden Erasmus+ -suunnitelman tavoitteiden edistymisestä – päivitettävä Erasmus+ -suunnitelmansa. Kansallinen toimisto voi pyytää raportin kaikista edellä luetelluista seikoista samanaikaisesti tai kustakin erikseen.

	Kansallinen toimisto voi päättää korvata akkreditointia koskevan raportin strukturoidulla monitorointikäynnillä. Raportoinnin, seurannan ja laadunvarmistustarkastusten perusteella saatujen akkreditoidun organisaation tuloksien pohjalta tai organisaatiossa tapahtuneiden merkittävien muutosten johdosta kansallinen toimisto voi muuttaa edistymisraporttien määrää ja aikataulua. Lisäksi akkreditoidut organisaatiot voivat vapaaehtoisesti pyytää Erasmus+ -suunnitelmansa päivittämistä. Kansallinen toimisto päättää organisaation esittämien perustelujen pohjalta, onko päivitys perusteltu. Erasmus+ -suunnitelman päivitykseen voi sisältyä pyyntö muuttaa yksittäinen organisaation akkreditointi liikkuvuuskonsortion koordinaattorin akkreditoinniksi tai päinvastoin.
Seuranta ja tarkastukset	Kansallinen toimisto voi järjestää virallisia tarkastuksia, seurantakäyntejä tai muita toimenpiteitä seuratakseen akkreditoitujen organisaatioiden edistymistä ja tuloksia, varmistaakseen sovittujen laatustandardien noudattamisen ja tarjotakseen tukea. Viralliset tarkastukset voivat olla asiakirjatarkastuksia tai käyntejä akkreditoituun organisaatioon, konsortion jäsenten toimitiloihin, tukiorganisaatioihin tai mihin tahansa muihin tiloihin, joissa asiaankuuluvaa toimintaa harjoitetaan. Kansallinen toimisto voi pyytää, että toisen maan kansallinen toimisto auttaa sitä valvomaan ja seuraamaan kyseisessä maassa toteutettavaa toimintaa.

Raportin tai seurantatoimen jälkeen kansallinen toimisto antaa palautetta akkreditoidulle organisaatiolle. Kansallinen toimisto voi myös antaa akkreditoidulle organisaatiolle velvoittavia ohjeita tai neuvoja sen toiminnan parantamiseksi.

Jos kyseessä on hiljattain akkreditoitu hakija taikka korkean riskin organisaatio tai jos kansallisen toimiston ohjeita tai määräaikoja ei ole noudatettu, jos raportoinnin, seurannan ja laadunvarmistustarkastuksen perusteella on saatu erittäin heikkoja tuloksia tai jos ohjelman sääntöjä on rikottu merkittävästi (myös toisessa toimessa), kansallinen toimisto voi toteuttaa seuraavat korjaavat toimenpiteet:

- Tarkkailu: Kansallinen toimisto voi vähentää rahoitusta, jota akkreditoitu organisaatio voi hakea toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditointi. Hiljattain akkreditoidut organisaatiot voidaan asettaa tarkkailuun, jos toiminnallisia valmiuksia koskevassa tarkastuksessa havaitaan heikkolaatuisen toteutuksen riski.

- Keskeytys: Organisaatiot, joiden akkreditointi on tilapäisesti keskeytetty, eivät voi hakea rahoitusta toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditointi. Kansallinen toimisto voi myös irtisanoa jotkin tai kaikki keskeytetyn akkreditoinnin puitteissa tehdyt voimassa olevat avustussopimukset.

- Voimassaolon päättäminen: Jos kansallisen toimiston ohjeiden ja määräaikojen laiminlyönti on jatkuvaa, jos tulokset ovat erittäin heikkoja, jos toimintaa ei ole ollut pitkään aikaan tai jos ohjelman sääntöjä rikotaan toistuvasti tai merkittävästi (myös jossakin muussa toimessa), kansallinen toimisto voi päättää akkreditoinnin voimassaolon ja irtisanoa kaikki kyseisen akkreditoinnin puitteissa tehdyt käynnissä olevat avustussopimukset.

Tarkkailu- tai keskeytysaika jatkuu, kunnes kansallinen toimisto toteaa, että tässä ehdotuspyynnössä asetetut ehdot ja laatuvaatimukset täyttyvät jälleen ja että akkreditoitu organisaatio on puuttunut heikon suoritustason riskiin.

Organisaatiot, joiden akkreditointi on keskeytetty tai joita tarkkaillaan, eivät voi hakea uutta saman alan akkreditointia.

LAADUKKAAN TOIMINNAN TUNNUSTAMINEN

Parhaita tuloksia saavuttaneet akkreditoidut organisaatiot saavat tunnustukseksi laatumerkin (excellence label), joka myönnetään tämän ehdotuspyynnön yhteydessä. Kukin kansallinen toimisto määrittelee laatumerkin saamista ja sen kausittaista arviointia koskevat edellytykset ja julkaisee ne verkkosivustollaan.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tämä toiminto tukee ammatillisen koulutuksen järjestäjiä ja muita ammatillisen koulutuksen alalla toimivia organisaatioita, jotka haluavat järjestää oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa ammattiin opiskeleville ja ammatillisten oppilaitosten henkilöstölle.

Toiminto tukee monenlaista toimintaa, kuten työn varjostamista (job shadowing) ja henkilöstön ammatillista täydennyskoulutusta, harjoittelujaksoja ja pitkäkestoista työharjoittelua (ErasmusPro), asiantuntijoiden kutsumista ja muuta jäljempänä esitettävää toimintaa.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnassaan edistettävä aktiivisesti **osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta** samoin kuin **kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista**. hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdollisuuksia, lisäämällä osallistujiensa tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintonsa asianmukaisesti.

TOIMINNON TAVOITTEET

Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettavan liikkuvuustoiminnan tavoitteena on tarjota yksilöille oppimismahdollisuuksia sekä tukea ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja muiden ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kansainvälistymistä ja institutionaalista kehitystä. Toiminto tukee ammatillista koulutusta koskevan neuvoston suosituksen, Osnabrückin julistuksen[84], Euroopan osaamisohjelman[85] ja osaamisunionin[86] toteuttamista. Lisäksi sillä edistetään eurooppalaisen koulutusalueen luomista. Tämän toiminnon nimenomaiset tavoitteet ovat seuraavat:

Ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen laadun parantaminen Euroopassa:

- Vahvistetaan avaintaitoja ja monialaisia taitoja, etenkin kielten oppimista ja digitaitoja.
- Tuetaan nykyisillä ja tulevilla työmarkkinoilla tarvittavan työtehtäväkohtaisen osaamisen kehittämistä.
- Vaihdetaan parhaita käytänteitä, edistetään uusien ja innovatiivisten pedagogisten menetelmien ja teknologioiden käyttöä ja tuetaan opettajien, ohjaajien, mentorien ja ammatillisten oppilaitosten muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Kehitetään ammatillisen koulutuksen järjestäjien valmiuksia toteuttaa laadukkaita liikkuvuushankkeita ja niiden kykyä luoda laadukkaita kumppanuuksia ja kehittää samalla kansainvälistymisstrategioitaan.
- Tehdään liikkuvuudesta realistinen mahdollisuus kaikille ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen opiskelijoille ja pidennetään ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden liikkuvuuden keskimääräistä kestoa sen laadun ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.
- Edistetään ulkomailla suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten laatua, avoimuutta ja tunnustamista erityisesti käyttämällä eurooppalaisia työkaluja ja välineitä.

Opettamisen ja oppimisen eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen:

- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja moninaisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.

MITEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTTÄÄ?

[84] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf.
[85] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=fi.
[86] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_fi.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja muut ammatillisen koulutuksen alalla toimivat organisaatiot voivat hakea rahoitusta kahdella tavalla:

- **Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet** tarjoavat hakijoille mahdollisuuden järjestää erilaista liikkuvuustoimintaa, jonka kesto vaihtelee kuudesta kahdeksaantoista kuukauteen. Lyhytkestoiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka tekevät ensimmäisen Erasmus+ -hakemuksensa tai haluavat järjestää vain rajallisen määrän toimintaa; tai

- **Oppijoiden ja henkilöstön akkreditoidut liikkuvuushankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden Erasmus+ -suunnitelman asteittaista toteuttamista. Erasmus+ -akkreditointeja voivat saada kaikki sellaiset organisaatiot, jotka haluavat järjestää liikkuvuustoimintaa säännöllisesti. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmasta. Lisätietoja tästä mahdollisuudesta on tämän oppaan luvussa, jossa käsitellään Erasmus+ -akkreditointia aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla.

Lisäksi organisaatiot voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta

- **liittymällä maassaan olemassa olevaan Erasmus+ -liikkuvuuskonsortioon**, jota johtaa akkreditoitu konsortion koordinaattori ja joka hyväksyy uusia jäseniä

- **vastaanottamalla toisesta maasta saapuvia osallistujia:** mikä tahansa organisaatio voi vastaanottaa ulkomaisesta kumppaniorganisaatiosta saapuvia oppijoita tai henkilöstöä. Vastaanottavana organisaationa toimiminen antaa arvokasta kokemusta ja on hyvä tapa tutustua ohjelmaan paremmin ennen oman hakemuksen jättämistä.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjiä kannustetaan liittymään eurooppalaisiin verkkoalustoihin, kuten EPALEen ja eTwinning-yhteisöön. EPALE tarjoaa mahdollisuuden olla yhteydessä kollegoihin eri puolilla Eurooppaa blogitekstien, foorumien ja kumppanihakuvälineen avulla. Sen avulla voidaan luoda käytäntöyhteisöjä, etsiä oppimismateriaalia ja osallistua tapahtumiin. Siinä on myös Euroopan ammatillisen koulutuksen ammattilaisten yhteisö (https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet), joka on ammatillisen koulutuksen opettajille, kouluttajille ja yritysten sisäisille kouluttajille tarkoitettu tila, jossa he voivat tehdä yhteistyötä ja saada tietoa eurooppalaisista aloitteista. eTwinning on Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettava, suojatussa järjestelmässä toimiva verkkoyhteisö, jota voivat käyttää eTwinningin kansallisten tukipalvelujen todentamat opettajat ja koulujen työntekijät. Sen avulla ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat perustaa yhteisiä virtuaalisia luokkahuoneita ja toteuttaa hankkeita muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja muiden kumppaniorganisaatioiden (kuten vastaanottavien yritysten) kanssa ja opettajat ja kouluttajat voivat keskustella ja vaihtaa näkemyksiä kollegojensa kanssa sekä osallistua moniin eri tilaisuuksiin, joissa he voivat kehittää omaa ammattitaitoaan. Lisäksi eTwinning tarjoaa täydellisen toimintaympäristön kumppanien löytämiseksi tuleviin hankkeisiin.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Sekä lyhytkestoisten hankkeiden että Erasmus+ -akkreditointien hakuprosessissa keskitytään hakijaorganisaation (tai konsortion, johon se kuuluu) tarpeisiin ja suunnitelmiin. Hakijaorganisaatio laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle toimistolle. Kun avustussopimus tulee voimaan, hakijasta tulee virallisesti EU:n avustuksen edunsaaja.

Liikkuvuushankkeen liikkuvuustoiminta voi olla lähtevää tai saapuvaa. Useimmat saatavilla olevat toimintatyypit ovat lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio (edunsaaja) toimii lähettävänä organisaationa: se valitsee osallistujat ja lähettää nämä vastaanottavaan organisaatioon ulkomaille. Lisäksi saapuvaan liikkuvuuteen kuuluu erityisiä toimintatyyppejä, joissa hakijaorganisaatiot voivat kutsua asiantuntijoita tai opettaja- ja kouluttajaopiskelijoita organisaatioonsa. Saapuvan liikkuvuustoiminnan tarkoituksena ei ole luoda kaksisuuntaisia vaihtoja vaan tuoda hakijaorganisaatioon henkilöitä, jotka voivat auttaa kehittämään ja kansainvälistämään organisaatiota.

Kaiken tästä toiminnosta tuettavan toiminnan toteuttamisessa on noudatettava Erasmus+ -laatustandardeja[87]. Erasmus+ -laatustandardit kattavat hanketehtävien konkreettisen toteutuksen, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen.

Kielten oppiminen on tärkeä osa jokaista liikkuvuushanketta: edunsaajaorganisaatioiden olisi tarjottava osallistujille tukea kielten oppimiseen ennen liikkuvuustoimintaa ja sen aikana. Sitä varten Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetaan OLS-kielivalmennuspalvelua, joka on maksutta kaikkien Erasmus+ -ohjelman osallistujien käytettävissä.

Kumppanien löytäminen liikkuvuustoimintaan

Erasmus+ tarjoaa erilaisia työkaluja ja mahdollisuuksia kumppanien löytämiseksi liikkuvuustoimintaan:

- **European School Education Platform** -alustalla voi hakea kumppania ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen organisaatioista. Alustalle rekisteröityneet voivat julkaista kumppaninhakuilmoituksia sekä selata muiden organisaatioiden jättämiä ilmoituksia: www.school-education.ec.europa.eu/en/connect/partner-search.

- Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti **koulutus- ja yhteistyötoimintaa**. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppaninhakumahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoja koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on kunkin kansallisen toimiston verkkosivustoilla sekä koulutus- ja yhteistyötoimintaa tukevan SALTO-resurssikeskuksen verkkosivustolla: www.salto-et.net.

- **Erasmus+ -hanketietokannasta** voi hakea kaikki akkreditoidut organisaatiot ja hyväksytyt hankkeet: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.

Horisontaaliset ulottuvuudet

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Hanketoimintaan osallistuvien oppijoiden valinnassa olisi otettava huomioon keskeiset tekijät, kuten motivaatio, opintosuoritukset sekä osallistujien henkilökohtaisen kehittymisen tarpeet ja oppimistarpeet. Vastaavasti osallistuvan henkilöstön valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat kaikkien oppijoiden saatavilla organisaatiossa.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähettävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Edunsaajia ja muita osallistujaorganisaatioita, jotka tarjoavat koulutusta, kehotetaan luomaan ja helpottamaan liikkuvuusmahdollisuuksia aktiivisesti esimerkiksi perustamalla lukuvuosiaikatauluunsa ”liikkuvuusikkunoita” ja määrittelemällä vakiomuotoisia keinoja, joilla tuetaan palaavia osallistujia.

Ekologisesti kestävät ja vastuulliset käytännöt

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujiensa keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käyttämällä ohjelmasta tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen

[87] Erasmus+ -laatustandardit: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools.

edistämiseksi. Koulutusta tarjoavien organisaatioiden olisi sisällytettävä nämä periaatteet osaksi päivittäistä työtään, ja niiden olisi aktiivisesti edistettävä ajattelutavan ja käyttäytymisen muutosta oppijoidensa ja henkilöstönsä keskuudessa.

Digitaalinen muutos koulutusalalla

Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, lisätä yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä, parantaa oppimisen ja opetuksen laatua ja osallistavuutta sekä kehittää osallistujien digitaitoja. Ammatillisten oppilaitosten olisi myös lisättävä opiskelijoidensa ja henkilöstönsä tietoisuutta ohjelman tarjoamista mahdollisuuksista kehittää tarvittavia digitaitoja. Tähän sisältyvät ammattiin opiskelevien ja vastavalmistuneiden Digital Opportunity -harjoittelujaksot[88]. Lisäksi osallistuvat henkilöstön jäsenet voivat hyötyä Digital Opportunity -harjoittelujaksoista: ne ovat liikkuvuustoimintoja, joiden avulla he voivat hankkia digitaitoja ja kehittää valmiuksiaan antaa koulutusta ja opetusta sekä suorittaa muita tehtäviä digitaalisten työkalujen avulla. Tällaisia toimintoja voidaan järjestää missä tahansa käytettävissä olevassa henkilöstön liikkuvuuden muodossa.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuuksien mukaan tarjottava mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

TOIMINTA

Tässä osiossa esitetään, minkä tyyppisiä toimenpiteitä Erasmus+ -ohjelmasta voidaan rahoittaa lyhytkestoisina hankkeina ja akkreditoituina hankkeina.

Kaiken oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan on oltava

- **opetustoimintaa,** jonka avulla osallistujien on tarkoitus parantaa tai hankkia tietoa, taitoja, osaamista ja asenteita
- **transnationaalista,** eli siihen on sisällyttävä eri maista tulevien ihmisten välistä vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on vastavuoroinen näkemysten vaihto ja oppiminen
- **jäsenneltyä,** selkeään menetelmään, oppimisohjelmaan ja suunniteltuihin oppimistuloksiin perustuvaa
- **strategista,** eli sen on edistettävä useampien hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden saavuttamista.

Kaikki oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoiminta on järjestettävä ulkomailla sijaitsevassa organisaatiossa, ja vastaanottavien organisaatioiden henkilöstön on oltava siinä johtavassa asemassa. Lähettävän organisaation tytäryritykset tai muut lähettävään organisaatioon liittyvät yhteisöt eivät voi toimia vastaanottavina organisaatioina, jos ne eivät täytä transnationaalista toimintaa koskevaa vaatimusta.

[88] Kaikkia ammattiin opiskelevien liikkuvuusjaksoja pidetään Digital Opportunity -harjoittelujaksoina, mikäli harjoittelija harjoittelee vähintään yhtä seuraavista osa-alueista: digitaalinen markkinointi (esimerkiksi sosiaalisen median hallinnointi, verkkoanalytiikka), digitaalinen graafinen, mekaaninen tai arkkitehtuurinen suunnittelu, sovellusten, ohjelmistojen, skriptien tai verkkosivustojen kehittäminen, IT-järjestelmien ja -verkkojen asennus, huolto ja hallinnointi, kyberturvallisuus, tietojen analysointi, louhinta ja visualisointi, robottien ja tekoälysovellusten ohjelmointi ja koulutus. Yleinen asiakastuki, tilausten toimeenpano, tietojen syöttäminen tai toimistotehtävät eivät kuulu tähän kategoriaan.

Kaikkeen tällaisen toimintaan voidaan myöntää lisärahoitusta tukihenkilöille, jotka avustavat alaikäisiä, valvontaa tarvitsevia nuoria aikuisia tai osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tukihenkilöitä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	▪ Työn varjostaminen (job shadowing) (2–60 päivää) ▪ Opetusjaksot (2–365 päivää) ▪ Täydennyskoulutus (2–10 päivää) Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia. Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Työn varjostaminen:** Osallistujat voivat viettää sovitun ajan toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoinnin ja vuorovaikutuksen avulla. Työn varjostaminen edellyttää, että siihen nimetään vastaanottavasta organisaatiosta päämentori eli tietty henkilö, jota osallistuja varjostaa toiminnan keston ajan. Samaa mentoria voi samanaikaisesti varjostaa enintään kaksi osallistujaa. **Opetusjaksot:** Osallistujat voivat viettää sovitun ajan toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa antaen opetusta tai koulutusta oppijoille kartuttaakseen osaamistaan tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon kautta. **Täydennyskoulutus:** Osallistujat voivat hyödyntää jäsenneltyä kurssia tai vastaavaa pätevien ammattilaisten järjestämää koulutusta, joka perustuu ennalta määriteltyyn koulutusohjelmaan ja oppimistuloksiin. Täydennyskoulutukseen myönnettävä avustus[89] voi olla enintään 50 prosenttia myönnetystä hankeavustuksesta. Tästä poiketen hankkeissa, joihin myönnetyn avustuksen kokonaismäärä on enintään 40 000 euroa, kyseinen enimmäismäärä on 20 000 euroa. Enintään kolme henkilöä samasta lähettävästä organisaatiosta ja enintään kymmenen henkilöä samasta liikkuvuuskonsortiosta voi saada rahoitusta samalle kurssille osallistumiseen yhdessä. Kukin henkilö voi osallistua vain yhdelle kurssille hanketta kohti. Koulutukseen on sisällyttävä selkeä transnationaalinen komponentti. Siinä on esimerkiksi edistettävä vuorovaikutteista oppimista eri maiden osallistujien välillä, tai siihen on sisällytettävä muunlaista transnationaalista käytäntöjen vaihtoa, kuten vastaanottavan maan ammatillisen koulutuksen henkilöstön edustajien vahva osallistuminen, jotta he voivat olla vuorovaikutuksessa ulkomailta tulevien kollegojen kanssa ja esitellä näille omia käytäntöjään. Kurssien ja koulutuksen sisällön on oltava merkityksellistä osallistujahenkilöstön ammatillisen osaamisen ja hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden kannalta.

[89] Kululuokkaa ”osallisuustuki osallistujille” ei lasketa mukaan tähän rajaan.

	Tuettuun toimintaan voi sisältyä esimerkiksi julkisten laitosten tai vapaaehtoisjärjestöjen järjestämiä kursseja ja koulutusta, eri maiden organisaatioiden välisen käytäntöjen vaihdon osana järjestettävää toimintaa sekä kaupallisia kursseja ja koulutusta. Täysin passiivista toimintaa, kuten luentojen, puheiden tai massakonferenssien kuuntelemista, ei tueta. Konferensseja ja vastaavia tapahtumia voidaan harkita rahoitettaviksi ainoastaan, jos osallistuvat käyttävät suurimman osan ajastaan jäsennellyssä koulutuksessa, työpajoissa tai käytännön harjoittelussa tai vaihtavat kokemuksia kollegojen kanssa tai osallistuvat muunlaiseen aktiiviseen oppimiseen. Hakijoiden olisi oltava tietoisia siitä, että kaikki kurssien järjestäjät ovat täysin riippumattomia Erasmus+ -ohjelmasta ja toimivat palveluntarjoajina vapailla markkinoilla. Näin ollen edunsaajaorganisaatio vastaa täydennyskoulutuksen valinnasta. Seuraavia laatustandardeja voidaan käyttää hakijoiden valinnan ohjaamiseen: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1.
Tukikelpoiset osallistujat	Tukikelpoisia osallistujia ovat muun muassa opettajat, kouluttajat ja kaikki muut ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen jatkokoulutuksen alalla muissa kuin opetustehtävissä työskentelevät asiantuntijat ja työntekijät. Tukikelpoiseen muissa kuin opetustehtävissä työskentelevään henkilöstöön kuuluu ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen alalla työskentelevä henkilöstö joko ammatillista koulutusta tarjoavissa organisaatioissa (esimerkiksi hallintohenkilöstö, kansainvälisestä liikkuvuudesta vastaava henkilöstö ja Erasmus+ -koordinaattorit) tai muissa ammatillisen koulutuksen alalla toimivissa organisaatioissa (esimerkiksi paikallisten kumppaniyritysten kouluttajat, opinto-ohjaajat, Erasmus+ -koordinaattorit ja muut ammatillisen koulutuksen asiantuntijat). Osallistujien on työskenneltävä lähettävässä organisaatiossa tai säännöllisesti lähettävän organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi (esimerkiksi ulkoisina ja yritysten sisäisinä kouluttajina, asiantuntijoina, vapaaehtoistyön tekijöinä tai hallituksen jäseninä). Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänkuvauksen tai vastaavan asiakirjan avulla). Kansallisten toimistojen on laadittava avoin ja johdonmukainen käytäntö siitä, mitkä katsotaan hyväksyttäviksi työsuhteiksi ja todisteasiakirjoiksi niiden kansallisissa toimintaympäristöissä. Etätyötä ulkomailta tekevät työntekijät eivät voi osallistua toimintaan siinä maassa, josta käsin he työskentelevät.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.[90]

[90] Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tätä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

	Lisäksi organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi, voivat lähettää osallistujia työn varjostamiseen (job shadowing) ja opetusjaksoihin ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin (oppaan A-osassa olevassa kohdassa ”Tukikelpoiset maat” määritellyt alueet 1–3 ja 5–14). **Huom.** Liikkuvuustoiminta Valko-Venäjälle ja Venäjälle ei ole tukikelpoista.
Oppimistulosten dokumentointi	Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa. Ennen liikkuvuusjaksoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Kurssien ja koulutusten osalta voidaan opintosopimuksen sijasta käyttää kurssiohjelmaa. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta. Lisäksi kansallinen toimisto voi vaatia, että edunsaaja allekirjoittaa avustussopimuksen osallistujan kanssa ja säilyttää sen osana todisteasiakirjoja. Tämä vaatimus on mainittava avustussopimuksessa.

OPISKELIJALIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	▪ Osallistuminen ammattitaitokilpailuihin (1–10 päivää) ▪ Ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuus (2–30 päivää, vähintään kaksi ammattiin opiskelevaa ryhmää kohden) ▪ Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus (10–89 päivää) ▪ Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus (ErasmusPro) (90–365 päivää) Kaikkeen opiskelijoiden liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia. Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Osallistuminen ammattitaitokilpailuihin:** Ammattiin opiskelevat voivat osallistua kansainvälisiin alakohtaisiin tapahtumiin, joissa on keskeisessä osassa ammattiin opiskelevien kilpailu, jossa he esittelevät taitojaan. Tapahtumien tarkoituksena on tehdä tunnetuksi, tunnustaa ja vaihtaa kokemuksia, taitotietoa ja ammatillisen koulutuksen teknologisia innovaatioita.[91] Myös opiskelijoiden mukana toiminnon aikana matkustaville henkilöstön jäsenille, mentoreille tai asiantuntijoille myönnetään rahoitusta. **Ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuus**: Ryhmä lähettävän organisaation opiskelijoita voi opiskella tietyn ajan yhdessä vertaistensa kanssa ammatillista koulutusta järjestävän kumppanin luona ulkomailla. Lähettävän organisaation on suunniteltava oppimistoimenpiteet

[91] Ammattitaitokilpailujen tarkempi määritelmä on D-osassa ”Sanasto”.

	yhdessä vastaanottavan maan ammatillista koulutusta järjestävän kumppanin kanssa.[92] Opiskelijoiden mukana on oltava lähettävän organisaation opettajia, kouluttajia tai muuta pätevää opetushenkilöstöä koko toiminnan ajan ohjaamassa oppimisprosessia. Tarvittaessa myös muut aikuiset voivat toimia tukihenkilöinä mukana olevan henkilöstön tukena.[93] **Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus:** Ammattiin opiskelevat voivat suorittaa oppimisjakson ulkomailla kumppanina toimivassa ammatillisessa oppilaitoksessa, yrityksessä tai muussa ammatillisen koulutuksen alalla tai työmarkkinoilla toimivassa organisaatiossa. Oppimisjaksoon on sisällyttävä selkeä työssäoppimiskomponentti, ja kullekin osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voidaan perustelluista syistä järjestää vähintään kaksi päivää kestäviä liikkuvuustoimintoja. **Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus (ErasmusPro):** Ammattiin opiskelevat voivat suorittaa pidemmän oppimisjakson ulkomailla kumppanina toimivassa ammatillisessa oppilaitoksessa, yrityksessä tai muussa ammatillisen koulutuksen alalla tai työmarkkinoilla toimivassa organisaatiossa. Oppimisjaksoon on sisällyttävä selkeä työssäoppimiskomponentti, ja kullekin osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. On huomattava, että ryhmä- ja yksilömuotoisen toiminnan välinen ero ei perustu matka- ja majoitusjärjestelyihin vaan vaatimuksiin yhteisistä tai yksilöllisistä opinto-ohjelmista, kuten kohdassa ”Oppimistulosten dokumentointi” kuvaillaan. Näin ollen ryhmä- ja yksilötoimintaan tarjotaan eri tasoista organisointitukea, joka määritellään tämän luvun lopussa esitetyissä rahoitussäännöissä.
Tukikelpoiset osallistujat	Tukikelpoisia osallistujia ovat muun muassa ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen jatkokoulutuksen opiskelijat ja oppisopimusopiskelijat. Osallistujien on oltava kirjoilla tukikelpoisen ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen ohjelmassa.[94] Tukikelpoisista ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen ohjelmista hiljattain valmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella. Ryhmätoiminnan osallistujien on oltava kirjoilla tukikelpoisen ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmassa.[95]
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon

[92] Ryhmätoimintaohjelmat, jotka koostuvat kokonaan tai pääosin kaupallisesti tarjottavasta toiminnasta, kuten kielikoulujen kielikursseista tai muusta ”valmiista” kaupallisesta toiminnasta, eivät ole tukikelpoisia. Toimintaa vastaanottavan ammatillisen koulutuksen järjestäjän luona voidaan täydentää suorittamalla työssäoppimisjakso jossakin yrityksessä. Opiskelijat voivat viettää osan liikkuvuusjaksostaan yhteisillä käynneillä luonto- ja kulttuurikohteissa, kansainvälisissä kilpailuissa tai vastaavassa oppimistoiminnassa, jos se on toimintaan kuuluvan opinto-ohjelman kannalta merkityksellistä. Tällaisen sisällön on kuitenkin aina oltava toissijaista pääasialliseen oppimistoimintaan nähden, ja se on sisällytettävä asianomaisten kahden ammatillisen koulutuksen järjestäjän laatimaan vertaisoppimisohjelmaan.

[93] Lähettävät ja vastaanottavat organisaatiot ovat kaikissa tapauksissa vastuussa siitä, että lähettävässä ja vastaanottavassa maassa sovellettavia sääntöjä ja lakeja noudatetaan täysimääräisesti.

[94] Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen ohjelmat, ja ne julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

[95] Toimivaltainen kansallinen viranomainen päättää, ovatko ryhmäliikkuvuustoimintaan tukikelpoisia kaikki ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmat vai vain osa niistä.

	isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.[96] Lisäksi organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi, voivat lähettää oppijoita lyhytkestoisiin liikkuvuustoimintoihin, pitkäkestoisiin liikkuvuustoimintoihin (ErasmusPro) ja ammattitaitokilpailuihin ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin (oppaan A-osassa olevassa kohdassa ”Tukikelpoiset maat” määritellyt alueet 1–3 ja 5–14). **Huom.** Liikkuvuustoiminta Valko-Venäjälle ja Venäjälle ei ole tukikelpoista. Ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuus on toteutettava vastaanottavan ammatillisen koulutuksen järjestäjän luona. Toimintaa voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa jossain toisessa vastaanottavan organisaation maassa sijaitsevassa paikassa, jos se on soveltuvampi toiminnon sisällön ja laadun vuoksi. Tällöin vastaanottavan organisaation osallistujien tapahtumapaikkaan siirtymisestä aiheutuvia matkoja ei pidetä transnationaalisena liikkuvuustoimintona. Tähän tarkoitukseen ei näin ollen voida hakea lisävaroja. Lisäksi ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuustoimintoja voidaan toteuttaa myös jonkin Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa, jos toiminto järjestetään jossakin EU:n toimielimessä[97] tai yhteistyössä sen kanssa. Tapahtumapaikasta riippumatta ryhmätoimintoihin on osallistuttava opiskelijoita vähintään kahdesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.
Oppimistulosten dokumentointi	Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa. Yksilöliikkuvuustoiminnot: Ennen toimintoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta. Lisäksi kansallinen toimisto voi vaatia, että edunsaaja allekirjoittaa avustussopimuksen osallistujan kanssa ja säilyttää sen osana todisteasiakirjoja. Tämä vaatimus on mainittava avustussopimuksessa. Ryhmäliikkuvuustoiminnot: opinto-ohjelma on laadittava koko ryhmälle (yksilöllisiä opintosopimuksia ei edellytetä). Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaatioiden on säilytettävä opinto-ohjelma ja osallistujaluettelo (mukaan lukien tukihenkilöt) todisteena toiminnon suorittamisesta.

[96] Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tätä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

[97] EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa ja Strasbourgissa. EU:n toimielinten toimipaikoissa järjestettäviä toimintoja pidetään transnationaalisina liikkuvuustoimintoina, jos samaan toimintoon osallistuu henkilöitä vähintään kahdesta maasta. Tässä tapauksessa (kuten kohdassa ”Rahoitussäännöt” selitetään) rahoitusta voidaan hakea kaikille osallistujille lähtömaasta riippumatta. Luettelo EU:n toimielimistä on saatavilla osoitteessa https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_fi.

MUU TUETTU TOIMINTA

Tukikelpoinen toiminta	▪ Kutsutut asiantuntijat (2–60 päivää) ▪ Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen (10–365 päivää) Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Kutsutut asiantuntijat:** Organisaatiot voivat kutsua ulkomailta kouluttajia, opettajia, poliittisia asiantuntijoita tai muita päteviä ammattilaisia, jotka voivat auttaa parantamaan opetusta, koulutusta ja oppimista vastaanottavassa organisaatiossa. Kutsutut asiantuntijat voivat esimerkiksi kouluttaa vastaanottavan organisaation henkilöstöä, demonstroida uusia opetusmenetelmiä tai auttaa omaksumaan organisaatiota ja johtamista koskevia hyviä käytäntöjä. **Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen:** Hakijaorganisaatiot voivat ottaa vastaan opettajaopiskelijoita, jotka haluavat suorittaa harjoittelujakson ulkomailla.
Tukikelpoiset osallistujat	**Kutsutut asiantuntijat** voivat olla mitä tahansa toisesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tulevia henkilöitä, jotka voivat tarjota heidät kutsuvan organisaation tarpeiden ja tavoitteiden kannalta merkityksellistä asiantuntemusta ja koulutusta. **Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottamista** koskevaan toimintoon voivat osallistua opettajankoulutusohjelmaan kirjoittautuneiden tai tällaisesta ohjelmasta (tai vastaavasta kouluttajien koulutusohjelmasta) toisessa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa hiljattain valmistuneet[98] osallistujat. Heidän osallistumistaan varten voidaan myöntää rahoitustukea, jos lähettävä oppilaitos ei myönnä avustusta samaan tarkoitukseen.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Kutsuttujen asiantuntijoiden ja opettaja-/kouluttajaopiskelijoiden toiminnan tapahtumapaikka on aina edunsaajaorganisaatio (konsortion jäsenet mukaan lukien).
Oppimistulosten dokumentointi	Vastaanottavan organisaation on ennen toimintoa sovittava opinto-ohjelmasta, jonka kutsuttu asiantuntija tarjoaa. Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaation on säilytettävä toteutettu opinto-ohjelma todisteena toiminnon suorittamisesta. Vastaanotettuihin opettaja- ja kouluttajaopiskelijoihin sovelletaan oppijoiden yksilöliikkuvuustoiminnan kohdalla kuvailtuja vaatimuksia.

VALMISTELEVAT VIERAILUT

Mikä on valmisteleva vierailu?	Valmisteleva vierailu on lähettävän organisaation henkilöstön vierailu mahdollisessa vastaanottavassa organisaatiossa. Sen tarkoituksena on valmistella paremmin oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoa.

[98] Vastavalmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

Milloin valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan osallistavuuden, laajuuden ja laadun parantamista. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan valmistella paremmin osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuusjaksoja, aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kaikenlaisia oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoja varten täydennyskoulutusta lukuun ottamatta.
Kuka voi osallistua valmistelevaan vierailuun?	Valmistelevia vierailuja voivat tehdä hankkeen järjestämiseen osallistuvat henkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia henkilöstön liikkuvuustoimintaan. Poikkeustapauksissa pitkäkestoiseen opiskelijaliikkuvuuteen osallistuvat oppijat sekä missä tahansa toimintatyypissä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat osallistua toimintaansa koskeviin valmisteleviin vierailuihin. Valmistelevaan vierailuun voi osallistua enintään kolme henkilöä.
Missä valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	Valmistelevat vierailut järjestetään mahdollisen vastaanottavan organisaation toimitiloissa tai muussa paikassa, jossa liikkuvuustoiminnan on määrä tapahtua. Henkilöstön ja oppijoiden liikkuvuustoiminnan tapahtumapaikkoja koskevia sääntöjä sovelletaan myös kyseiseen toimintaan liittyviin valmisteleviin vierailuihin. Kukin vastaanottava organisaatio voi järjestää vain yhden valmistelevan vierailun.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOISET LIIKKUVUUSHANKKEET

Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet ovat selkeä ja yksinkertainen tapa hyötyä Erasmus+ -ohjelmasta. Niiden tarkoituksena on tarjota edunsaajille mahdollisuus järjestää helposti muutamia toimenpiteitä ja saada kokemusta ohjelmasta.

Jotta lyhytkestoiset hankkeet pysyisivät yksinkertaisina, niiden osallistujamäärää ja kestoa on rajoitettu. Tätä hankemuotoa voivat käyttää vain yksittäiset organisaatiot, eivät konsortiot. Akkreditoidut organisaatiot eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita, koska niillä on jo pysyvä mahdollisuus saada Erasmus+ -avustusta.

Lyhytkestoisia hankkeita koskevaan hakemukseen sisältyy luettelo ja kuvaus toiminnasta, jota hakijaorganisaatio suunnittelee järjestävänsä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakemuksia voivat jättää seuraavat organisaatiot[99]:

[99] Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset organisaatiot, ja ne sekä asiaa koskevat esimerkit julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

	(1) ammatillista perus- tai jatkokoulutusta järjestävät organisaatiot[100] (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut ammatillisen koulutuksen alalla toimivat organisaatiot (3) yritykset ja muut julkiset tai yksityiset organisaatiot, jotka vastaanottavat ammatillisessa koulutuksessa olevia opiskelijoita tai oppisopimusoppilaita, kouluttavat heitä tai muulla tavoin työskentelevät heidän kanssaan. Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla, eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita.
Tukikelpoiset maat	Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakija on sijoittautunut.
Hakemusten viimeiset jättöpäivät	Kierros 1 (kaikkien kansallisten toimistojen osalta): **19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).** Kierros 2: Kansalliset toimistot voivat päättää asettaa toisen määräajan (järjestää toisen hakukierroksen). Tällöin kansallinen toimisto tiedottaa hakijoille asiasta verkkosivustollaan. Kierroksella 2 hakemukset on jätettävä viimeistään **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)**.
Hankkeiden aloituspäivät	Hankkeissa voidaan valita seuraavat aloituspäivät: ▪ Kierros 1: saman vuoden 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana ▪ Kierros 2 (jos se järjestetään): seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana.
Hankkeen kesto	6–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	Organisaatio voi hakea samalla hakukierroksella vain yhtä ammatillisen koulutuksen alan lyhytkestoista hanketta. Organisaatiot, jotka saavat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyynnön toisella hakukierroksella. Viiden peräkkäisen ehdotuspyyntövuoden aikana organisaatiot voivat saada enintään kolme kertaa avustusta ammatillisen koulutuksen lyhytkestoisiin hankkeisiin. Vuosina 2014–2020 saatuja avustuksia ei lasketa mukaan näihin avustuksiin.

[100] Niiden EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden koulujen tai ammatillisen koulutuksen järjestäjien, joilla on erityisasema ja jotka toimivat toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa, on mahdollisesti jätettävä hakemuksensa valvonnasta vastaavan maan kansalliseen toimistoon. Tarkat tiedot kussakin tapauksessa antaa vastaanottavan maan tai asianomaisen kansallisen viranomaisen maan kansallinen toimisto. Koska kaiken liikkuvuustoiminnan on oltava transnationaalista, ne ammatillisen koulutuksen järjestäjät, jotka jättävät hakemuksen sijaintimaansa ulkopuoliseen kansalliseen toimistoon, eivät voi järjestää saapuvaa tai lähtevää liikkuvuustoimintaa hakemuksen vastaanottaneen kansallisen toimiston maassa sijaitsevien muiden organisaatioiden kanssa eivätkä sellaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa, joilla on vastaava erityisasema ja jotka jättävät hakemuksen samaan kansalliseen toimistoon, vaikka kyseiset organisaatiot sijaitsisivat eri maassa kuin hakija.

Tukikelpoinen toiminta	Kaikentyyppiset ammatillista koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa ”Toiminta”. Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Lyhytkestoista hanketta koskeva hakemus saa sisältää enintään 30 liikkuvuustoimintaan osallistujaa. Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan valmistelevia vierailuja ja tukihenkilöiden osallistumista.
Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varojen varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täyty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Jos edunsaaja ei noudata vaatimuksia, kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.

VALINTAPERUSTEET, POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu hanke.

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitettu hakemus on näiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista, poissulkemisperusteista ja alkuperäistä sisältöä ja tekijänoikeuksia koskevista säännöistä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat ammatillisen koulutuksen alan kannalta merkityksellisiä. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien erityisten painopisteiden kannalta: – uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden tukeminen – ErasmusPro-toiminnan osallistujien tukeminen – niiden osallistujien tukeminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 50 pistettä)	Missä määrin ▪ Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. ▪ Ehdotettu toiminta soveltuu hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. ▪ Hankkeen toiminnalliset ja matkustamista koskevat näkökohdat (kuten ehdotetut tapahtumapaikat) on suunniteltu asianmukaisesti ja kustannustehokkaasti. ▪ Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä (erityisesti eTwinning ammatillisen peruskoulutuksen ja EPALE ammatillisen jatkokoulutuksen osalta) ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysistä liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä vastaanottavien kumppaniorganisaatioiden kanssa.
Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakija on määritellyt selkeästi toiminnan toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja vastuut Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. ▪ Hakijan ehdottama hanketulosten arviointitapa on asianmukainen. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN AKKREDITOIDUT LIIKKUVUUSHANKKEET

Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla, voivat hakea rahoitusta vain niille avoimesta erityisestä toiminnosta. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn Erasmus+ -suunnitelmaan, joten tukea haettaessa ei vaadita tarkkaa luetteloa ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta. Sen sijaan hakemuksissa keskitytään arvioimaan seuraavaan toimenpidekokonaisuuteen tarvittavat määrärahat.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakijoilla on oltava hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla.
Liikkuvuuskonsortio	Organisaatioiden, joilla on liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointi, on haettava liikkuvuuskonsortioiden tukimuotoa. Osana hakemusta on toimitettava luettelo liikkuvuuskonsortion jäsenistä, ja siihen on kuuluttava koordinaattorin lisäksi vähintään yksi jäsenorganisaatio. Kaikki saman alan Erasmus+ -akkreditoinnin kelpoisuusperusteet täyttävät organisaatiot voivat liittyä liikkuvuuskonsortion[101] jäseniksi. Kaikkien suunniteltujen konsortion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsortion koordinaattori. Konsortion koordinaattorin ja sen jäsenten välisen suhteen on perustuttava voittoa tavoittelemattomaan yhteistyöhön. Konsortion jäsenillä ei tarvitse olla Erasmus+ -akkreditointia. Liikkuvuuskonsortioon osallistuvat organisaatiot voivat hakea rahoitusta enintään kahdella avaintoimen 1 hakemuksella ammatillisen koulutuksen alalla saman ehdotuspyynnön perusteella. Tästä syystä ammatillisen koulutuksen alan organisaatiot, jotka hakevat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen tai akkreditoituun hankkeeseen, voivat lisäksi olla mukana vain yhdessä liikkuvuuskonsortion hakemuksessa jäsenorganisaatioina. Muut organisaatiot voivat olla mukana enintään kahdessa liikkuvuuskonsortion hakemuksessa.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	**19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).**
Hankkeen aloituspäivä	1. kesäkuuta samana vuonna

[101] Sopimusten tekemisen kannalta konsortion jäsenet voivat olla avustuksen muita edunsaajia, sidosyhteisöjä tai rahoitustukea saavia kolmansia osapuolia. Kolmansille osapuolille voidaan tarjota tukea tämän toiminnon osalta määritettyyn tukikelpoiseen toimintaan ja tukikelpoisille osallistujille Erasmus+ -laatustandardeissa asetettujen vaatimusten perusteella enintään 60 000 euroa organisaatiota kohti. Konsortion jäsenet, jotka ovat oikeudellisesti osa samaa yhteisöä kuin konsortion koordinaattori, voivat saada hankeavustusta, eikä niitä pidetä muina edunsaajina, sidosyhteisöinä tai kolmansina osapuolina oikeudellisia tarkoituksia varten. Liikkuvuuskonsortion kunkin hankkeen sopimusrakennetta koskevan päätöksen tekee kansallinen toimisto konsortion koordinaattorin ja jäsenten aseman ja muodollisten yhteyksien perusteella kansallisen lainsäädäntökehyksen mukaisesti. Osallistuvat konsortion jäsenet on joka tapauksessa lueteltava hankehakemuksessa ja hankkeen avustussopimuksessa osana hankekuvausta.

Hankkeen kesto	Kaikkien akkreditoitujen hankkeiden kesto on aluksi 15 kuukautta. Perustelluista syistä edunsaajat voivat pyytää hankkeensa kokonaiskeston pidentämistä 24 kuukauteen. Pidentäminen voidaan tehdä sen jälkeen, kun hankkeen aloittamisesta on kulunut 12 kuukautta, ellei kansallinen toimisto päätä toisin.
Hakemusten määrä	Akkreditoidut organisaatiot voivat jättää vain yhden hakemuksen kullakin hakukierroksella.
Tukikelpoinen toiminta	Kaikentyyppiset ammatillista koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa ”Toiminta”. Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Akkreditoitujen hankkeiden osallistujamäärää ei ole rajoitettu lukuun ottamatta mahdollisia määrärahojen myöntämisvaiheessa määriteltyjä rajoituksia. Hankkeissa voidaan osoittaa enintään 20 prosenttia myönnetystä avustuksesta ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa toteutettavaan toimintaan.[102] Näiden mahdollisuuksien tarkoituksena on kannustaa EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioita kehittämään ulkomaille suuntautuvaa liikkuvuustoimintaa useiden ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa. Tämän toiminnan odotetaan kattavan mahdollisimman laajan maantieteellisen alan.
Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varojen varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täyty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Jos edunsaaja ei noudata vaatimuksia, kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.

MÄÄRÄRAHAT

[102] Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan kululuokkia ”Osallisuustuki osallistujille” ja ”Poikkeuksellisen korkeat matkakustannukset”.

Hakijan Erasmus+ -suunnitelman laatu on arvioitu akkreditoinnin hakuvaiheessa, joten määrärahoja myönnettäessä ei tehdä laadullista arviointia. Kaikki tukikelpoiset avustushakemukset saavat rahoitusta.

Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoituja hakijoita varten käytettävissä olevien määrärahojen kokonaismäärä
- haettu toiminta (mukaan lukien arvio sen toteuttamiseen tarvittavista määrärahoista)
- avustuksen perus- ja enimmäismäärä
- seuraavat jakotekijät: toiminnan laatu, poliittiset painopisteet ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevat määrärahat ja niiden jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyynnön määräaikaa. Määrärahojen jakoa koskevien sääntöjen on oltava oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaiset. Määrärahojen jakamisessa käytettävien indikaattoreiden ja mittareiden on oltava objektiivisia ja todennettavissa olevia, ja niitä koskevien arvojen on oltava hakijoiden tiedossa ennen ehdotuspyynnön määräaikaa.

Kansallinen toimisto arvioi sovellettavien yksikkökorvausten ja aiempien tietojen perusteella määrärahat, jotka tarvitaan kunkin hakijan hakeman toiminnan toteuttamiseen. Hakijoille ei voida myöntää näin arvioituja määrärahoja suurempaa avustusta.

Jos hakijalle myönnetään kokonaisuudessaan määrärahat, jotka niiden hakemaan toimintaan arvioidaan tarvittavan, hakemukseen sisältyvä toiminta sisällytetään hankkeen avustussopimukseen tulostavoitteena. Muussa tapauksessa, jos hakijalle ei myönnetä koko haettua määrää, tulostavoitteita mukautetaan siten, että ne pysyvät myönnettyyn avustukseen nähden oikeasuhteisina.[103]

Kululuokkien ”osallisuustuki osallistujille” ja ”poikkeukselliset kulut” määrärahoja ei voida arvioida samalla tavalla kuin niiden kululuokkien, joissa käytetään yksikkökustannuksia. Kansallinen toimisto arvioi tällaisia kuluja koskevat hakemukset erikseen perustuen toimitettuun kuvaukseen ja perusteluihin. Hankkeen toteuttamisen aikana edunsaajat voivat tarvittaessa esittää lisäpyyntöjä tällaisten kulujen osalta. Kansallinen toimisto käsittelee tällaiset lisäpyynnöt niiden saapumisjärjestyksessä niin kauan, kuin varoja on käytettävissä.

[103] Kansallinen toimisto voi tehdä pieniä muutoksia suhteelliseen mukautukseen, jotta voidaan sovittaa myönnetty avustus ja suunniteltu toiminta paremmin yhteen, varmistaa yhdenmukaisuus hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman kanssa, antaa riittävää tukea ensisijaiseen toimintaan, säilyttää ainakin yksi osallistuja jokaisessa hakijan hakemassa toimintatyypissä ja -luokassa sekä noudattaa ehdotuspyynnön sääntöjä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Seuraavia rahoitussääntöjä sovelletaan ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön lyhytkestoisiin hankkeisiin ja akkreditoituihin hankkeisiin. Erasmus+ -hankkeiden rahoitus perustuu yhteisrahoitusperiaatteeseen. Jäljempänä olevassa taulukossa määritetyt yksikkökustannukset lasketaan siten, että ne kattavat keskimäärin 80 prosenttia todellisista kustannuksista.

Hankkeissa voi olla mukana osallistujia, joiden avustus rahoitetaan kokonaan tai osittain muista lähteistä kuin Erasmus+ -ohjelmasta. Edunsaaja voi hakea kunkin yksittäisen osallistujan osalta rahoitusta kaikista tukikelpoisista kululuokista tai vain joistakin niistä, jos loput kustannuksista katetaan muulla tavalla. Erasmus+ -ohjelmasta saatuja varoja voidaan täydentää esimerkiksi edunsaajaorganisaation omilla varoilla, muilla EU:n varoilla, osallistujien maksuosuuksilla tai kolmansien osapuolten lahjoituksilla. Asiassa on noudatettava päällekkäisen rahoituksen estämisen periaatetta (ks. C-osa): Jos edunsaaja edellyttää osallistujilta maksuosuuksia, niiden on oltava Erasmus+ -laatustandardien asiaa koskevien sääntöjen mukaisia. Maksuosuudet eivät etenkään saa luoda esteitä niiden osallistumiselle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Organisointituki	Hankkeen toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista. Esimerkkejä: osallistujien lähtövalmennus (ammatillinen, kulttuuri- ja kielivalmennus), mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, oppimistulosten tunnustaminen, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle. Organisointituki kattaa sekä lähettävälle että vastaanottavalle organisaatiolle aiheutuvat kustannukset (henkilöstön kursseja ja koulutusjaksoja lukuun ottamatta). Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.	100 euroa – ammattitaitokilpailuihin osallistujaa kohden – opiskelijoiden ryhmäliikkuvuuteen osallistujaa kohden – henkilöstön täydennyskoulutusjaksojen osallistujaa kohden – kutsuttua asiantuntijaa kohden – vastaanotettavaa opettaja- tai kouluttajaopiskelijaharjoittelijaa kohden
		350 euroa; 200 euroa sadannen osallistujan jälkeen samassa toimintatyypissä – ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvän lyhytkestoisen liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden – henkilöstön työnvarjostamis- ja opetusjaksojen osallistujaa kohden
		500 euroa – ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvän pitkäkestoisen liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden (ErasmusPro) – ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa toteutettavien yksilötoimintojen osallistujaa kohden

<table>
<tr><td></td><td>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä. Tukihenkilöt eivät ole osallistujia oppimiseen liittyvässä liikkuvuustoiminnassa, eikä heitä oteta huomioon organisointituen laskennassa.</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td rowspan="8">Matkatuki</td><td rowspan="8">Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena matkan pituus sekä osallistujien ja tukihenkilöiden määrä.

Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen yhdensuuntainen etäisyys[104] käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[105].</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr>
<tr><td>vähintään 8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr>
</table>

[104] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).
[105] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

<table>
<tr>
<td rowspan="4">Yksilötuki</td>
<td rowspan="4">Osallistujien ja tukihenkilöiden[106] oleskelukustannukset toiminnon aikana.

Oleskelukustannuksiin voidaan tarvittaessa myöntää tukea matkapäiviltä ennen toimintoa ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujien ja tukihenkilöiden määrä, oleskelun kesto ja vastaanottava maa[107].</td>
<td>Osallistujaluokka</td>
<td>Maaryhmä 1</td>
<td>Maaryhmä 2</td>
<td>Maaryhmä 3</td>
</tr>
<tr>
<td>Henkilöstö</td>
<td>107–191 euroa</td>
<td>95–169 euroa</td>
<td>84–148 euroa</td>
</tr>
<tr>
<td>Ammattiin opiskelevat</td>
<td>48–127 euroa</td>
<td>41–110 euroa</td>
<td>36–93 euroa</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="4">Edellä esitetään perusmäärien sallitut vaihteluvälit toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää näiden vaihteluvälien rajoissa tarkat perusmäärät hallinnoimiaan hankkeita varten ja julkaisee tiedot verkkosivustollaan.

Perusmäärää maksetaan toiminnan 14. päivään asti (matkustuspäivät mukaan lukien). Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmäärästä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.</td>
</tr>
</table>

[106] Tukihenkilöihin sovelletaan henkilöstöä koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomailla yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta ”osallisuustuki”.

[107] **EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden vastaanottavien maiden ryhmät:**
Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.
Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.
Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki, Unkari.

Ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin kuuluvat vastaanottavien maiden ryhmät:
Maaryhmä 1: Andorra, Angola, Arabiemiirikunnat, Argentiina, Armenia, Australia, Azerbaidžan, Bahrain, Etelä-Korea, Färsaaret, Georgia, Hongkong, Israel, Japani, Kanada, Kuwait, Libanon, Malesia, Meksiko, Moldova, Monaco, Saint Kitts ja Nevis, Saint Vincent ja Grenadiinit, San Marino, Saudi-Arabia, Singapore, Sudan, Sveitsi, Taiwan, Tansania, Thaimaa, Vatikaanivaltio, Vietnam, Yhdistynyt kuningaskunta, Yhdysvallat.
Maaryhmä 2: Albania, Antigua ja Barbuda, Bahama, Bangladesh, Barbados, Bosnia ja Hertsegovina, Brasilia, Brunei, Chile, Costa Rica, Djibouti, Dominica, Dominikaaninen tasavalta, Ecuador, Egypti, Etelä-Afrikka, Etiopia, Filippiinit, Gabon, Ghana, Grenada, Guyana, Haiti, Indonesia, Intia, Iran, Jamaika, Jemen, Jordania, Kazakstan, Kenia, Kiina, Kirgisia, Kiribati, Kongon demokraattinen tasavalta, Kuuba, Laos, Liberia, Libya, Malawi, Marokko, Mauritius, Mikronesia, Montenegro, Mosambik, Nigeria, Norsunluurannikko, Oman, Palestiina, Panama, Papua-Uusi-Guinea, Paraguay, Peru, Pohjois-Korea, Qatar, Ruanda, Saint Lucia, Senegal, Seychellit, Sierra Leone, Syyria, Tšad, Turkmenistan, Uganda, Ukraina, Uruguay, Uzbekistan, Venezuela.

Osallisuustuki	**Osallisuustuki organisaatioille:** Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.	125 euroa osallistujaa kohden
	Osallisuustuki osallistujille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). Osallisuustukea voivat saada myös henkilöstön jäsenet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka toimivat tukihenkilöinä tai osallistuvat valmistelevaan vierailuun. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	100 % tukikelpoisista kustannuksista

Maaryhmä 3: Afganistan, Algeria, Belize, Benin, Bhutan, Bolivia, Botswana, Burkina, Burundi, Cookinsaaret, El Salvador, Eritrea, Etelä-Sudan, Fidži, Gambia, Guatemala, Guinea, Guinea-Bissau, Honduras, Irak, Itä-Timor, Kambodža, Kamerun, Kap Verde, Keski-Afrikan tasavalta, Kolumbia, Komorit, Kongo, Kosovo*, Lesotho, Macao, Madagaskar, Malediivit, Mali, Marshallsaaret, Mauritania, Mongolia, Myanmar, Namibia, Nauru, Nepal, Nicaragua, Niger, Niue, Pakistan, Palau, Päiväntasaajan Guinea, Salomonsaaret, Sambia, Samoa, São Tomé ja Príncipe, Somalia, Sri Lanka, Suriname, Swazimaa, Tadžikistan, Togo, Tonga, Trinidad ja Tobago, Tunisia, Tuvalu, Uusi-Seelanti, Vanuatu, Zimbabwe.

Valmistelevat vierailut	Valmistelevaan vierailuun osallistumisen matka- ja oleskelukustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujamäärä.	680 euroa osallistujaa kohden
Kurssimaksut	Henkilöstöliikkuvuuden muotoon ”Täydennyskoulutus” liittyvistä osallistumismaksuista aiheutuvat kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena kurssin kesto.	80 euroa osallistujaa kohden päivässä.
Kielivalmennustuki	Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämänsä opiskelu- tai harjoittelukielen taitoa. Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyyppiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja opetusjaksot, opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen, ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus ja ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus (ErasmusPro). Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia,	150 euroa osallistujaa kohden Lisäksi 150 euroa korotettua kielivalmennustukea ammattiin opiskelevien pitkäkestoiseen oppimiseen liittyvien liikkuvuustoimintojen (ErasmusPro) osallistujaa kohden

	erityisten esteiden perusteella. Edellä mainittuja ehtoja ei sovelleta ammattiin opiskelevien pitkäkestoiseen oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin (ErasmusPro) osallistuville myönnettävään korotettuun tukeen. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujamäärä.	
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen. Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa	**Vakuudesta aiheutuvat kustannukset:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista matkakuluista **Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista

	alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.	

YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tämä toiminto tukee kouluja ja muita yleissivistävän koulutuksen alalla toimivia organisaatioita, jotka haluavat järjestää oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa koulujen oppilaille ja henkilöstölle.

Toiminto tukee monenlaista toimintaa, kuten työn varjostamista (job shadowing) ja henkilöstön ammatillista täydennyskoulutusta, oppilaiden yksilöllisiä ja ryhmässä toteutettavia liikkuvuustoimintoja, asiantuntijoiden kutsumista ja muuta jäljempänä esitettävää toimintaa.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnassaan edistettävä aktiivisesti **osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta** samoin kuin **kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista**. hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdollisuuksia, lisäämällä osallistujiensa tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintonsa asianmukaisesti.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tarkoituksena on tarjota yksilöille oppimismahdollisuuksia ja tukea koulujen ja muiden yleissivistävän koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kansainvälistymistä ja institutionaalista kehitystä. Tämän toiminnon nimenomaiset tavoitteet ovat seuraavat:

Opettamisen ja oppimisen eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen:

- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja moninaisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.

Opetuksen ja oppimisen laadun parantaminen yleissivistävässä koulutuksessa:

- Tuetaan opettajien, koulunjohtajien ja koulujen muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Edistetään uusien teknologioiden ja innovatiivisten opetusmenetelmien käyttöä.
- Parannetaan kielten opetusta ja kielellistä monimuotoisuutta kouluissa.
- Tuetaan parhaiden käytäntöjen jakamista ja siirtämistä opetuksen ja koulujen kehittämisen alalla.

Eurooppalaisen koulutusalueen luomisen edistäminen:

- Kehitetään koulujen valmiuksia osallistua rajat ylittävään vaihtoon ja yhteistyöhön ja toteutetaan korkealaatuisia liikkuvuushankkeita.
- Tehdään oppimiseen liittyvästä liikkuvuudesta todellinen mahdollisuus kaikille yleissivistävän koulutuksen oppilaille.
- Edistetään oppilaiden ja henkilöstön ulkomailla suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten tunnustamista.

MITEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTTÄÄ?

Koulut ja muut yleissivistävän koulutuksen alalla toimivat organisaatiot voivat hakea rahoitusta kahdella tavalla:

- **Koulujen oppilaiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet** tarjoavat hakijoille mahdollisuuden järjestää erilaista liikkuvuustoimintaa, jonka kesto vaihtelee kuudesta kahdeksaantoista kuukauteen. Lyhytkestoiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka tekevät ensimmäisen Erasmus+ -hakemuksensa tai haluavat järjestää vain rajallisen määrän toimintaa; tai

- **Koulujen oppilaiden ja henkilöstön akkreditoidut liikkuvuushankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut

organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden Erasmus+ -suunnitelman asteittaista toteuttamista. Erasmus+ -akkreditointeja voivat saada kaikki sellaiset organisaatiot, jotka haluavat järjestää liikkuvuustoimintaa säännöllisesti. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmasta. Lisätietoja tästä mahdollisuudesta on tämän oppaan luvussa, jossa käsitellään Erasmus+ -akkreditointia aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla.

Lisäksi organisaatiot voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta

- **liittymällä maassaan olemassa olevaan Erasmus+ -liikkuvuuskonsortioon**, jota johtaa akkreditoitu konsortion koordinaattori ja joka hyväksyy uusia jäseniä

- **vastaanottamalla toisesta maasta saapuvia osallistujia:** mikä tahansa organisaatio voi vastaanottaa ulkomaisesta kumppaniorganisaatiosta saapuvia oppijoita tai henkilöstöä. Vastaanottavana organisaationa toimiminen antaa arvokasta kokemusta ja on hyvä tapa luoda kumppanuuksia ja tutustua ohjelmaan paremmin ennen oman hakemuksen jättämistä.

Kouluja kannustetaan myös liittymään eTwinning-yhteisöön[108]: eTwinning on Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettava, European School Education Platform -alustalla toimiva verkkoyhteisö, jota voivat käyttää eTwinningin kansallisen tukiorganisaation todentamat opettajat ja koulujen työntekijät. Sen avulla koulut voivat perustaa yhteisiä virtuaalisia luokkahuoneita ja toteuttaa hankkeita muiden koulujen kanssa, ja opettajat voivat keskustella ja vaihtaa tietoa kollegojensa kanssa sekä osallistua moniin eri tilaisuuksiin, joissa he voivat kehittää omaa ammattitaitoaan. Lisäksi eTwinning tarjoaa täydellisen toimintaympäristön kumppanien löytämiseksi tuleviin hankkeisiin.

Lisäksi kouluja ja opettajia kehotetaan käyttämään SELFIE-välinettä. Se on Euroopan komission luoma maksuton, monikielinen, verkkopohjainen itsereflektioväline, jonka tarkoituksena on auttaa kouluja ja opettajia kehittämään digitaalisia valmiuksiaan. Opettajille tarkoitetun välineen avulla opettajat voivat arvioida itse digitaalista osaamistaan ja varmuuttaan digiteknologian käytössä sekä saada palautetta vahvuuksista ja puutteista ja siitä, missä asioissa heillä on kehittämisen varaa. Opettajaryhmät voivat myös käyttää välinettä ja laatia koulutussuunnitelman yhdessä. SELFIE-väline on saatavilla verkossa osoitteessa www.ec.europa.eu/education/schools-go-digitalhttps://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_fi

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Sekä lyhytkestoisten hankkeiden että Erasmus+ -akkreditointien hakuprosessissa keskitytään hakijaorganisaation (tai konsortion, johon se kuuluu) tarpeisiin ja suunnitelmiin. Hakijaorganisaatio laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle toimistolle. Kun avustussopimus tulee voimaan, hakijasta tulee virallisesti EU:n avustuksen edunsaaja.

Liikkuvuushankkeen liikkuvuustoiminta voi olla lähtevää tai saapuvaa. Useimmat saatavilla olevat toimintatyypit ovat lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio (edunsaaja) toimii lähettävänä organisaationa: se valitsee osallistujat ja lähettää nämä vastaanottavaan organisaatioon ulkomaille. Näiden mahdollisuuksien hyödyntäminen kaksisuuntaisten vaihtojen tai yhteisen toiminnan järjestämiseksi on erittäin suositeltavaa. Tässä tapauksessa kunkin osallistuvan koulun olisi haettava Erasmus+ -avustusta tai liityttävä olemassa olevaan konsortioon.

Lisäksi saapuvaan liikkuvuuteen kuuluu erityisiä toimintatyyppejä, joissa hakijaorganisaatiot voivat kutsua asiantuntijoita tai opettajaopiskelijoita organisaatioonsa. Saapuvan liikkuvuustoiminnan tarkoituksena ei ole luoda kaksisuuntaisia vaihtoja vaan tuoda hakijaorganisaatioon henkilöitä, jotka voivat auttaa kehittämään ja kansainvälistämään organisaatiota.

Kaiken tästä toiminnosta tuettavan toiminnan toteuttamisessa on noudatettava Erasmus+ -laatustandardeja. Erasmus+ -laatustandardit kattavat hanketehtävien konkreettisen toteutuksen, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen,

[108] European School Education Platform – eTwinning: www.school-education.ec.europa.eu/fi/etwinning.

oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -laatustandardit ovat kokonaisuudessaan saatavilla Europa-verkkosivustolla osoitteessa https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

Kielten oppiminen on tärkeä osa jokaista liikkuvuushanketta: edunsaajaorganisaatioiden olisi tarjottava osallistujille tukea kielten oppimiseen ennen liikkuvuustoimintaa ja sen aikana. Sitä varten Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetaan OLS-kielivalmennuspalvelua, joka on maksutta kaikkien Erasmus+ -ohjelman osallistujien käytettävissä.

Kumppanien löytäminen liikkuvuustoimintaan

Erasmus+ tarjoaa erilaisia työkaluja ja mahdollisuuksia kumppanien löytämiseksi liikkuvuustoimintaan:

- **European School Education Platform** -alustalla on mahdollista hakea kumppania. Alustalle rekisteröityneet voivat julkaista kumppaninhakuilmoituksia sekä selata muiden organisaatioiden jättämiä ilmoituksia: https://school-education.ec.europa.eu/en/networking/
  partner-finding

- Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti **koulutus- ja yhteistyötoimintaa**. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppaninhakumahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoja koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on kunkin kansallisen toimiston verkkosivustoilla sekä koulutus- ja yhteistyötoimintaa tukevan SALTO-resurssikeskuksen verkkosivustolla: www.salto-et.net

- **Erasmus+ -hanketietokannasta** voit hakea kaikki akkreditoidut organisaatiot ja hyväksytyt hankkeet: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.

Horisontaaliset ulottuvuudet

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Hanketoimintaan osallistuvien oppijoiden valinnassa olisi otettava huomioon keskeiset tekijät, kuten motivaatio, opintosuoritukset sekä osallistujien henkilökohtaisen kehittymisen tarpeet ja oppimistarpeet. Vastaavasti osallistuvan henkilöstön valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat kaikkien oppijoiden saatavilla organisaatiossa.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähettävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Edunsaajia ja muita osallistujaorganisaatioita, jotka tarjoavat koulutusta, kehotetaan luomaan ja helpottamaan liikkuvuusmahdollisuuksia aktiivisesti esimerkiksi perustamalla lukuvuosiaikatauluunsa ”liikkuvuusikkunoita” ja määrittelemällä vakiomuotoisia keinoja, joilla tuetaan palaavia osallistujia.

EKOLOGISESTI KESTÄVÄT JA VASTUULLISET KÄYTÄNNÖT

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujiensa keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käyttämällä ohjelmasta tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen

edistämiseksi. Koulutusta tarjoavien organisaatioiden olisi sisällytettävä nämä periaatteet osaksi päivittäistä työtään, ja niiden olisi aktiivisesti edistettävä ajattelutavan ja käyttäytymisen muutosta oppijoidensa ja henkilöstönsä keskuudessa.

DIGITAALINEN MUUTOS KOULUTUSALALLA

Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa oppimisen ja opetuksen laatua. Lisäksi osallistujat voivat hyötyä Digital Opportunity -harjoittelujaksoista: ne ovat liikkuvuustoimintoja, joiden avulla he voivat hankkia digitaitoja ja henkilöstö voi kehittää valmiuksiaan antaa koulutusta ja opetusta sekä suorittaa muita tehtäviä digitaalisten työkalujen avulla. Tällaisia toimintoja voidaan järjestää missä tahansa käytettävissä olevassa liikkuvuuden muodossa.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuuksien mukaan tarjottava mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

TOIMINTA

Tässä osiossa esitetään, minkä tyyppisiä toimenpiteitä Erasmus+ -ohjelmasta voidaan rahoittaa lyhytkestoisina hankkeina ja akkreditoituina hankkeina.

Kaiken oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan on oltava

- **opetustoimintaa,** jonka avulla osallistujien on tarkoitus parantaa tai hankkia tietoa, taitoja, osaamista ja asenteita
- **transnationaalista,** eli siihen on sisällyttävä eri maista tulevien ihmisten välistä vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on vastavuoroinen näkemysten vaihto ja oppiminen
- **jäsenneltyä,** selkeään menetelmään, oppimisohjelmaan ja suunniteltuihin oppimistuloksiin perustuvaa
- **strategista,** eli sen on edistettävä useampien hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden saavuttamista.

Kaikki oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoiminta on järjestettävä ulkomailla sijaitsevassa organisaatiossa, ja vastaanottavien organisaatioiden henkilöstön on oltava siinä johtavassa asemassa. Lähettävän organisaation tytäryritykset tai muut lähettävään organisaatioon liittyvät yhteisöt eivät voi toimia vastaanottavina organisaatioina, jos ne eivät täytä transnationaalista toimintaa koskevaa vaatimusta.

Kaikkeen tällaisen toimintaan voidaan myöntää lisärahoitusta tukihenkilöille, jotka avustavat alaikäisiä, valvontaa tarvitsevia nuoria aikuisia tai osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tukihenkilöitä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	▪ Työn varjostaminen (job shadowing) (2–60 päivää) ▪ Opetusjaksot (2–365 päivää) ▪ Täydennyskoulutus (2–10 päivää)

	Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia. Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Työn varjostaminen:** Osallistujat voivat viettää sovitun ajan toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoinnin ja vuorovaikutuksen avulla. Työn varjostaminen edellyttää, että siihen nimetään vastaanottavasta organisaatiosta päämentori eli tietty henkilö, jota osallistuja varjostaa. Samaa mentoria voi samanaikaisesti varjostaa enintään kaksi osallistujaa. **Opetusjaksot:** Osallistujat voivat viettää sovitun ajan toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa antaen opetusta tai koulutusta oppijoille kartuttaakseen osaamistaan tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon kautta. **Täydennyskoulutus:** Osallistujat voivat hyödyntää jäsenneltyä kurssia tai vastaavaa pätevien ammattilaisten järjestämää koulutusta, joka perustuu ennalta määriteltyyn koulutusohjelmaan ja oppimistuloksiin. Täydennyskoulutukseen myönnettävä avustus[109] voi olla enintään 50 prosenttia myönnetystä hankeavustuksesta. Tästä poiketen hankkeissa, joihin myönnetyn avustuksen kokonaismäärä on enintään 40 000 euroa, kyseinen enimmäismäärä on 20 000 euroa. Enintään kolme henkilöä samasta lähettävästä organisaatiosta ja enintään kymmenen henkilöä samasta liikkuvuuskonsortiosta voi saada rahoitusta samalle kurssille osallistumiseen yhdessä. Kukin henkilö voi osallistua vain yhdelle kurssille hanketta kohti. Koulutukseen on sisällyttävä selkeä transnationaalinen komponentti. Siinä on esimerkiksi edistettävä vuorovaikutteista oppimista eri maiden osallistujien välillä, tai siihen on sisällytettävä muunlaista transnationaalista käytäntöjen vaihtoa, kuten vastaanottavan maan yleissivistävän koulutuksen henkilöstön edustajien vahva osallistuminen, jotta he voivat olla vuorovaikutuksessa ulkomailta tulevien kollegojen kanssa ja esitellä näille omia käytäntöjään. Kurssien ja koulutuksen sisällön on oltava merkityksellistä osallistujahenkilöstön ammatillisen osaamisen ja hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden kannalta. Tuettuun toimintaan voi sisältyä esimerkiksi julkisten laitosten tai vapaaehtoisjärjestöjen järjestämiä kursseja ja koulutusta, eri maiden organisaatioiden välisen käytäntöjen vaihdon osana järjestettävää toimintaa sekä kaupallisia kursseja ja koulutusta. Täysin passiivista toimintaa, kuten luentojen, puheiden tai massakonferenssien kuuntelemista, ei tueta. Konferensseja ja vastaavia tapahtumia voidaan harkita rahoitettaviksi ainoastaan, jos osallistuvat käyttävät suurimman osan ajastaan jäsennellyssä koulutuksessa, työpajoissa tai käytännön harjoittelussa tai vaihtavat kokemuksia kollegojen kanssa tai osallistuvat muunlaiseen aktiiviseen oppimiseen.

[109] Kululuokkaa ”osallisuustuki osallistujille” ei lasketa mukaan tähän rajaan.

	Hakijoiden olisi oltava tietoisia siitä, että kaikki kurssien järjestäjät ovat täysin riippumattomia Erasmus+ -ohjelmasta ja toimivat palveluntarjoajina vapailla markkinoilla. Näin ollen edunsaajaorganisaatio vastaa täydennyskoulutuksen valinnasta. Seuraavia laatustandardeja voidaan käyttää hakijoiden valinnan ohjaamiseen: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Tukikelpoiset osallistujat	Tukikelpoisia osallistujia ovat muun muassa opettajat, koulunjohtajat ja kaikki muut yleissivistävän koulutuksen alalla muissa kuin opetustehtävissä toimivat asiantuntijat ja henkilöstön jäsenet. Tukikelpoiseen muuhun kuin opetushenkilöstöön kuuluva yleissivistävän koulutuksen alalla työskentelevä henkilöstö joko kouluissa (esimerkiksi koulunkäynninohjaajat, pedagogiset tukihenkilöt, psykologit, Erasmus+ -koordinaattorit) tai muissa yleissivistävän koulutuksen alalla toimivissa organisaatioissa (esimerkiksi opinto-ohjaajat, Erasmus+ -koordinaattorit ja muut yleissivistävän koulutuksen asiantuntijat). Osallistujien on työskenneltävä lähettävässä organisaatiossa tai säännöllisesti lähettävän organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi (esimerkiksi ulkoisina kouluttajina, asiantuntijoina, vapaaehtoistyön tekijöinä tai hallituksen jäseninä). Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänkuvauksen tai vastaavan asiakirjan avulla). Kansallisten toimistojen on laadittava avoin ja johdonmukainen käytäntö siitä, mitkä katsotaan hyväksyttäviksi työsuhteiksi ja todisteasiakirjoiksi niiden kansallisissa toimintaympäristöissä. Etätyötä ulkomailta tekevät työntekijät eivät voi osallistua toimintaan siinä maassa, josta käsin he työskentelevät.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.[110]
Oppimistulosten dokumentointi	Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa. Ennen toimintoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Kurssien ja koulutusten osalta voidaan opintosopimuksen sijasta käyttää kurssiohjelmaa. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta. Lisäksi kansallinen

[110] Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tätä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

	toimisto voi vaatia, että edunsaaja allekirjoittaa avustussopimuksen osallistujan kanssa ja säilyttää sen osana todisteasiakirjoja. Tämä vaatimus on mainittava avustussopimuksessa.

OPISKELIJALIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	▪ Oppilasryhmien liikkuvuus (2–30 päivää, vähintään kaksi oppilasta ryhmää kohden) ▪ Lyhytkestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus (10–29 päivää) ▪ Pitkäkestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus (30–365 päivää) Kaikkeen oppilasliikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia. Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Oppilasryhmien liikkuvuus:** Ryhmä lähettävän koulun oppilaita voi opiskella ulkomailla tietyn ajan toisesta maasta kotoisin olevien vertaistensa kanssa. Lähettävän koulun on suunniteltava ja toteutettava oppimistoimenpiteet yhdessä vastaanottavan maan kumppanikoulun kanssa.[111] Oppilaiden mukana on oltava lähettävän koulun opettajia tai muuta pätevää opetushenkilöstöä koko toiminnon ajan ohjaamassa oppimisprosessia. Tarvittaessa myös muut aikuiset voivat toimia tukihenkilöinä mukana olevan henkilöstön tukena.[112] **Lyhytkestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus:** Oppilaat voivat viettää opiskelujakson ulkomailla kumppanikoulussa tai suorittaa harjoittelun muussa sopivassa organisaatiossa ulkomailla. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voidaan perustelluista syistä järjestää vähintään kaksi päivää kestäviä liikkuvuustoimintoja. **Pitkäkestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus:** Oppilaat voivat viettää opiskelujakson ulkomailla kumppanikoulussa tai suorittaa harjoittelun muussa sopivassa organisaatiossa ulkomailla. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Kaikille osallistujille on järjestettävä pakollinen lähtövalmennus ja organisointi- ja kielivalmennustukeen myönnetään lisätukea. On huomattava, että ryhmä- ja yksilömuotoisen toiminnan välinen ero ei perustu matka- ja majoitusjärjestelyihin vaan vaatimuksiin yhteisistä tai yksilöllisistä opinto-ohjelmista, kuten kohdassa ”Oppimistulosten dokumentointi” kuvaillaan. Näin ollen ryhmä- ja yksilötoimintaan tarjotaan eri tasoista organisointitukea, joka määritellään tämän luvun lopussa esitetyissä rahoitussäännöissä.

[111] Ryhmätoimintaohjelmat, jotka koostuvat kokonaan tai pääosin kaupallisesti tarjottavasta toiminnasta, kuten kielikoulujen kielikursseista tai muusta ”valmiista” kaupallisesta toiminnasta, eivät ole tukikelpoisia. Oppilaat voivat käyttää pienen osan liikkuvuusjaksostaan yhteisiin käynteihin luonto- ja kulttuurikohteissa, yrityksissä tai julkisissa laitoksissa tai kansainvälisissä kilpailuissa tai vastaavaan oppimistoimintaan, jos se on toimintaan kuuluvan opinto-ohjelman kannalta merkityksellistä. Tällainen sisältö on kuitenkin aina sisällytettävä kahden asianomaisen koulun laatimaan vertaisoppimisohjelmaan.

[112] Lähettävät ja vastaanottavat organisaatiot ovat kaikissa tapauksissa vastuussa siitä, että lähettävässä ja vastaanottavassa maassa sovellettavia sääntöjä ja lakeja noudatetaan täysimääräisesti.

Tukikelpoiset osallistujat	Osallistuvien oppilaiden on oltava lähettävän koulun opinto-ohjelmaa[113] suorittavia oppilaita. Osallistua voivat myös koulujärjestelmän ulkopuolella koulutusta saavat oppilaat maissa, joissa tällainen käytäntö on olemassa.[114]
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.[115] Oppilasryhmien liikkuvuustoiminnot on toteutettava vastaanottavassa koulussa. Toimintaa voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa jossain toisessa paikassa vastaanottavan koulun sijaintimaassa, jos se on soveltuvampi toiminnan sisällön ja laadun vuoksi. Tällöin vastaanottavan koulun osallistujien tapahtumapaikkaan siirtymisestä aiheutuvia matkoja ei pidetä transnationaalisena liikkuvuutena. Tähän tarkoitukseen ei näin ollen voida hakea lisävaroja. Lisäksi oppilasryhmien liikkuvuustoimintoja voidaan toteuttaa myös jonkin Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa, jos toiminto järjestetään jossakin EU:n toimielimessä[116] tai yhteistyössä sen kanssa. Tapahtumapaikasta riippumatta ryhmätoimintoihin on osallistuttava oppilaita vähintään kahdesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.
Oppimistulosten dokumentointi	Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa. Yksilöliikkuvuustoiminnot: Ennen toimintoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta. Lisäksi kansallinen toimisto voi vaatia, että edunsaaja allekirjoittaa avustussopimuksen osallistujan kanssa ja säilyttää sen osana todisteasiakirjoja. Tämä vaatimus on mainittava avustussopimuksessa.

[113] Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittelee kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset opinto-ohjelmat, ja ne julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

[114] Koulujärjestelmän ulkopuolella tapahtuvan koulutuksen laillisuus ja edellytykset perustuvat kunkin maan kansalliseen lainsäädäntöön. Tällaiseen koulutukseen mahdollisuuden tarjoavissa maissa toimivaltainen kansallinen viranomainen päättää, mitkä koulut voivat toimia tällä tavalla koulutusta saavien oppilaiden lähettävinä kouluina.

[115] Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tätä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

[116] EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa ja Strasbourgissa. EU:n toimielinten toimipaikoissa järjestettäviä toimintoja pidetään transnationaalisina liikkuvuustoimintoina, jos samaan toimintoon osallistuu henkilöitä vähintään kahdesta maasta. Tässä tapauksessa (kuten kohdassa ”Rahoitussäännöt” selitetään) rahoitusta voidaan hakea kaikille osallistujille lähtömaasta riippumatta. Luettelo EU:n toimielimistä on saatavilla osoitteessa https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_fi.

	Ryhmäliikkuvuustoiminnot: opinto-ohjelma on laadittava koko ryhmälle (yksilöllisiä opintosopimuksia ei edellytetä). Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaatioiden on säilytettävä opinto-ohjelma ja osallistujaluettelo (mukaan lukien tukihenkilöt) todisteena toiminnon suorittamisesta.

MUU TUETTU TOIMINTA

Tukikelpoinen toiminta	▪ Kutsutut asiantuntijat (2–60 päivää) ▪ Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen (10–365 päivää) Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Kutsutut asiantuntijat:** Koulut voivat kutsua ulkomailta kouluttajia, poliittisia asiantuntijoita tai muita päteviä ammattilaisia, jotka voivat auttaa parantamaan opetusta ja oppimista vastaanottavassa koulussa. Kutsutut asiantuntijat voivat esimerkiksi kouluttaa koulun henkilöstöä, demonstroida uusia opetusmenetelmiä tai auttaa omaksumaan organisaatiota ja johtamista koskevia hyviä käytäntöjä. **Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen:** Hakijaorganisaatiot voivat ottaa vastaan opettajaopiskelijoita, jotka haluavat suorittaa harjoittelujakson ulkomailla.
Tukikelpoiset osallistujat	**Kutsutut asiantuntijat** voivat olla mitä tahansa toisesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tulevia henkilöitä, jotka voivat tarjota heidät kutsuvan organisaation tarpeiden ja tavoitteiden kannalta merkityksellistä asiantuntemusta ja koulutusta. **Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottamista** koskevaan toimintoon voivat osallistua opettajankoulutusohjelmaan kirjoittautuneiden tai tällaisesta ohjelmasta (tai vastaavasta kouluttajien koulutusohjelmasta) toisessa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa hiljattain valmistuneet[117] osallistujat. Heidän osallistumistaan varten voidaan myöntää rahoitustukea, jos lähettävä oppilaitos ei myönnä avustusta samaan tarkoitukseen.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Kutsuttujen asiantuntijoiden ja opettajaopiskelijoiden toiminnan tapahtumapaikka on aina edunsaajaorganisaatio (konsortion jäsenet mukaan lukien).
Oppimistulosten dokumentointi	Vastaanottavan organisaation on ennen toimintoa sovittava opinto-ohjelmasta, jonka kutsuttu asiantuntija tarjoaa. Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaation on säilytettävä toteutettu opinto-ohjelma todisteena toiminnon suorittamisesta. Vastaanotettuihin opettaja- ja kouluttajaopiskelijoihin sovelletaan oppijoiden yksilöliikkuvuustoiminnan kohdalla kuvailtuja vaatimuksia.

[117] Vastavalmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

VALMISTELEVAT VIERAILUT

Mikä on valmisteleva vierailu?	Valmisteleva vierailu on lähettävän organisaation henkilöstön vierailu mahdollisessa vastaanottavassa organisaatiossa. Sen tarkoituksena on valmistella paremmin oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoa.
Milloin valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan osallistavuuden, laajuuden ja laadun parantamista. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan valmistella paremmin osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuusjaksoja, aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kaikenlaisia oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoja varten täydennyskoulutusta lukuun ottamatta.
Kuka voi osallistua valmistelevaan vierailuun?	Valmistelevia vierailuja voivat tehdä hankkeen järjestämiseen osallistuvat henkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia henkilöstön liikkuvuustoimintaan. Poikkeustapauksissa pitkäkestoiseen opiskelijaliikkuvuuteen osallistuvat oppijat sekä missä tahansa toimintatyypissä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat osallistua toimintaansa koskeviin valmisteleviin vierailuihin. Valmistelevaan vierailuun voi osallistua enintään kolme henkilöä.
Missä valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	Valmistelevat vierailut järjestetään mahdollisen vastaanottavan organisaation toimitiloissa tai muussa paikassa, jossa liikkuvuustoiminnan on määrä tapahtua. Henkilöstön ja oppijoiden liikkuvuustoiminnan tapahtumapaikkoja koskevia sääntöjä sovelletaan myös kyseiseen toimintaan liittyviin valmisteleviin vierailuihin. Kukin vastaanottava organisaatio voi järjestää vain yhden valmistelevan vierailun.

YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOISET LIIKKUVUUSHANKKEET

Oppilaiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet ovat selkeä ja yksinkertainen tapa hyötyä Erasmus+ -ohjelmasta. Niiden tarkoituksena on tarjota organisaatioille mahdollisuus järjestää helposti muutamia toimenpiteitä ja saada kokemusta ohjelmasta.

Jotta lyhytkestoiset hankkeet pysyisivät yksinkertaisina, niiden osallistujamäärää ja kestoa on rajoitettu. Tätä hankemuotoa voivat käyttää vain yksittäiset organisaatiot, eivät konsortion koordinaattorit. Akkreditoidut organisaatiot eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita, koska niillä on jo pysyvä mahdollisuus saada Erasmus+ -avustusta.

Lyhytkestoisia hankkeita koskevaan hakemukseen sisältyy luettelo ja kuvaus toiminnasta, jota hakijaorganisaatio suunnittelee järjestävänsä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakemuksia voivat jättää seuraavat organisaatiot[118]: (1) esiopetusta, perusopetusta tai toisen asteen yleissivistävää koulutusta tarjoavat oppilaitokset, mukaan lukien varhaiskasvatusta tarjoavat organisaatiot[119] (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut yleissivistävän koulutuksen alalla toimivat organisaatiot. Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla, eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita.
Tukikelpoiset maat	Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemusten viimeiset jättöpäivät	Kierros 1 (kaikkien kansallisten toimistojen osalta): **19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).** Kierros 2: Kansalliset toimistot voivat päättää asettaa toisen määräajan (järjestää toisen hakukierroksen). Tällöin kansallinen toimisto tiedottaa hakijoille asiasta verkkosivustollaan. Kierroksella 2 hakemukset on jätettävä viimeistään **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)**.

[118] Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset organisaatiot, ja ne sekä asiaa koskevat esimerkit julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

[119] Niiden EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden koulujen tai ammatillisen koulutuksen järjestäjien, joilla on erityisasema ja jotka toimivat toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa, on mahdollisesti jätettävä hakemuksensa valvonnasta vastaavan maan kansalliseen toimistoon. Tarkat tiedot kussakin tapauksessa antaa vastaanottavan maan tai asianomaisen kansallisen viranomaisen maan kansallinen toimisto. Koska kaiken liikkuvuustoiminnan on oltava transnationaalista, ne koulut, jotka jättävät hakemuksen sijaintimaansa ulkopuoliseen kansalliseen toimistoon, eivät voi järjestää saapuvaa tai lähtevää liikkuvuustoimintaa hakemuksen vastaanottaneen kansallisen toimiston maassa sijaitsevien muiden organisaatioiden kanssa eivätkä sellaisten koulujen kanssa, joilla on vastaava erityisasema ja jotka jättävät hakemuksen samaan kansalliseen toimistoon, vaikka kyseiset organisaatiot sijaitsisivat eri maassa kuin hakija.

Hankkeiden aloituspäivät	Hankkeissa voidaan valita seuraavat aloituspäivät: ▪ Kierros 1: saman vuoden 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana ▪ Kierros 2 (jos se järjestetään): seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana.
Hankkeen kesto	6–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	Organisaatio voi hakea samalla valintakierroksella vain yhtä yleissivistävän koulutuksen alan lyhytkestoista hanketta. Organisaatiot, jotka saavat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyynnön toisella hakukierroksella. Viiden peräkkäisen ehdotuspyyntövuoden aikana organisaatiot voivat saada enintään kolme kertaa avustusta yleissivistävän koulutuksen lyhytkestoisiin hankkeisiin. Vuosina 2014–2020 saatuja avustuksia ei lasketa mukaan näihin avustuksiin.
Tukikelpoinen toiminta	Kaikentyyppiset yleissivistävää koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa ”Toiminta”. Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Lyhytkestoista hanketta koskeva hakemus saa sisältää enintään 30 liikkuvuustoimintaan osallistujaa. Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan valmistelevia vierailuja ja tukihenkilöiden osallistumista.

Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varojen varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täyty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Jos edunsaaja ei noudata vaatimuksia, kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.

VALINTAPERUSTEET, POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu hanke.

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitettu hakemus on näiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista, poissulkemisperusteista ja alkuperäistä sisältöä ja tekijänoikeuksia koskevista säännöistä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat yleissivistävän koulutuksen alan kannalta merkityksellisiä.

	▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien erityisten painopisteiden kannalta: – uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden tukeminen – pitkäkestoisen oppimiseen liittyvän oppilasliikkuvuuden osallistujien tukeminen – niiden osallistujien tukeminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 50 pistettä)	Missä määrin ▪ Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. ▪ Ehdotettu toiminta soveltuu hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. ▪ Hankkeen toiminnalliset ja matkustamista koskevat näkökohdat (kuten ehdotetut tapahtumapaikat) on suunniteltu asianmukaisesti ja kustannustehokkaasti. ▪ Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä (erityisesti eTwinning) ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysistä liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa.
Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakija on määritellyt selkeästi toiminnan toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja vastuut Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. ▪ Hakijan ehdottama hanketulosten arviointitapa on asianmukainen. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN AKKREDITOIDUT LIIKKUVUUSHANKKEET

Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla, voivat hakea rahoitusta vain niille avoimesta erityisestä toiminnosta. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn Erasmus+ -suunnitelmaan, joten tarkkaa luetteloa ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta ei vaadita. Sen sijaan hakemuksissa keskitytään arvioimaan seuraavaan toimenpidekokonaisuuteen tarvittavat määrärahat.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakijoilla on oltava hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla.
Liikkuvuuskonsortio	Organisaatioiden, joilla on liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointi, on haettava liikkuvuuskonsortioiden tukimuotoa. Osana hakemusta on toimitettava luettelo liikkuvuuskonsortion jäsenistä, ja siihen on kuuluttava koordinaattorin lisäksi vähintään yksi jäsenorganisaatio. Kaikki saman alan Erasmus+ -akkreditoinnin kelpoisuusperusteet täyttävät organisaatiot voivat liittyä liikkuvuuskonsortion[120] jäseniksi. Kaikkien suunniteltujen konsortion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsortion koordinaattori[121]. Konsortion koordinaattorin ja sen jäsenten välisen suhteen on perustuttava voittoa tavoittelemattomaan yhteistyöhön. Konsortion jäsenillä ei tarvitse olla Erasmus+ -akkreditointia. Liikkuvuuskonsortioon osallistuvat organisaatiot voivat hakea rahoitusta enintään kahdella avaintoimen 1 hakemuksella yleissivistävän koulutuksen alalla saman ehdotuspyynnön perusteella. Tästä syystä yleissivistävän koulutuksen organisaatiot, jotka hakevat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen tai akkreditoituun hankkeeseen, voivat lisäksi olla mukana vain yhdessä liikkuvuuskonsortion hakemuksessa jäsenorganisaatioina. Muut organisaatiot voivat olla mukana enintään kahdessa liikkuvuuskonsortion hakemuksessa.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.

[120] Sopimusten tekemisen kannalta konsortion jäsenet voivat olla avustuksen muita edunsaajia, sidosyhteisöjä tai rahoitustukea saavia kolmansia osapuolia. Kolmansille osapuolille voidaan tarjota tukea tämän toiminnon osalta määritettyyn tukikelpoiseen toimintaan ja tukikelpoisille osallistujille Erasmus+ -laatustandardeissa asetettujen vaatimusten perusteella enintään 60 000 euroa organisaatiota kohti. Konsortion jäsenet, jotka ovat oikeudellisesti osa samaa yhteisöä kuin konsortion koordinaattori, voivat saada hankeavustusta, eikä niitä pidetä muina edunsaajina, sidosyhteisöinä tai kolmansina osapuolina oikeudellisia tarkoituksia varten. Liikkuvuuskonsortion kunkin hankkeen sopimusrakennetta koskevan päätöksen tekee kansallinen toimisto konsortion koordinaattorin ja jäsenten aseman ja muodollisten yhteyksien perusteella kansallisen lainsäädäntökehyksen mukaisesti. Osallistuvat konsortion jäsenet on joka tapauksessa lueteltava hankehakemuksessa ja hankkeen avustussopimuksessa osana hankekuvausta.

[121] Erityisasemassa ja toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa olevat koulut (esimerkiksi ranskalainen koulu ”lycée français” tai saksalaiset koulut) voivat osallistua liikkuvuuskonsortioihin, joita johtavat koulua valvovan maan kansallisen toimiston akkreditoimat organisaatiot. Ne eivät kuitenkaan saa samaan aikaan osallistua kahden eri maan kansallisten toimistojen hallinnoimiin hankkeisiin. Liikkuvuuskonsortio, jossa on mukana kouluja, joilla on edellä mainittu erityisasema, ei voi järjestää liikkuvuustoimintaa konsortion eri organisaatioiden välillä eikä oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintaa, jonka kohdemaana on valvovan kansallisen toimiston maa.

Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	**19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).**
Hankkeen aloituspäivä	kesäkuuta samana vuonna
Hankkeen kesto	Kaikkien akkreditoitujen hankkeiden kesto on aluksi 15 kuukautta. Perustelluista syistä edunsaajat voivat pyytää hankkeensa kokonaiskeston pidentämistä 24 kuukauteen. Pidentäminen voidaan tehdä sen jälkeen, kun hankkeen aloittamisesta on kulunut 12 kuukautta, ellei kansallinen toimisto päätä toisin.
Hakemusten määrä	Akkreditoidut organisaatiot voivat jättää vain yhden hakemuksen kullakin hakukierroksella.
Tukikelpoinen toiminta	Kaikentyyppiset yleissivistävää koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa ”Toiminta”. Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Akkreditoitujen hankkeiden osallistujamäärää ei ole rajoitettu lukuun ottamatta mahdollisia määrärahojen myöntämisvaiheessa määriteltyjä rajoituksia.
Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varojen varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täyty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Jos edunsaaja ei noudata vaatimuksia, kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.

MÄÄRÄRAHAT

Hakijan Erasmus+ -suunnitelman laatu on arvioitu akkreditoinnin hakuvaiheessa, joten määrärahoja myönnettäessä ei tehdä laadullista arviointia. Kaikki tukikelpoiset avustushakemukset saavat rahoitusta.

Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoituja hakijoita varten käytettävissä olevien määrärahojen kokonaismäärä
- haettu toiminta (mukaan lukien arvio sen toteuttamiseen tarvittavista määrärahoista)
- avustuksen perus- ja enimmäismäärä
- seuraavat jakotekijät: toiminnan laatu, poliittiset painopisteet ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevat määrärahat ja niiden jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyynnön määräaikaa. Määrärahojen jakoa koskevien sääntöjen on oltava oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaiset. Määrärahojen jakamisessa käytettävien indikaattoreiden ja mittareiden on oltava objektiivisia ja todennettavissa olevia, ja niitä koskevien arvojen on oltava hakijoiden tiedossa ennen ehdotuspyynnön määräaikaa.

Kansallinen toimisto arvioi sovellettavien yksikkökorvausten ja aiempien tietojen perusteella määrärahat, jotka tarvitaan kunkin hakijan hakeman toiminnan toteuttamiseen. Hakijoille ei voida myöntää näin arvioituja määrärahoja suurempaa avustusta.

Jos hakijalle myönnetään kokonaisuudessaan määrärahat, jotka niiden hakemaan toimintaan arvioidaan tarvittavan, hakemukseen sisältyvä toiminta sisällytetään hankkeen avustussopimukseen tulostavoitteena. Muussa tapauksessa, jos hakijalle ei myönnetä koko haettua määrää, tulostavoitteita mukautetaan siten, että ne pysyvät myönnettyyn avustukseen nähden oikeasuhteisina.[122]

Kululuokkien ”osallisuustuki osallistujille” ja ”poikkeukselliset kulut” määrärahoja ei voida arvioida samalla tavalla kuin niiden kululuokkien, joissa käytetään yksikkökustannuksia. Kansallinen toimisto arvioi tällaisia kuluja koskevat hakemukset erikseen perustuen toimitettuun kuvaukseen ja perusteluihin. Hankkeen toteuttamisen aikana edunsaajat voivat tarvittaessa esittää lisäpyyntöjä tällaisten kulujen osalta. Kansallinen toimisto käsittelee tällaiset lisäpyynnöt niiden saapumisjärjestyksessä niin kauan, kuin varoja on käytettävissä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Seuraavia rahoitussääntöjä sovelletaan yleissivistävän koulutuksen oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön lyhytkestoisiin hankkeisiin ja akkreditoituihin hankkeisiin. Erasmus+ -hankkeiden rahoitus perustuu yhteisrahoitusperiaatteeseen. Jäljempänä olevassa taulukossa määritetyt yksikkökustannukset lasketaan siten, että ne kattavat keskimäärin 80 prosenttia todellisista kustannuksista. Hankkeissa voi olla mukana osallistujia, joiden avustus rahoitetaan kokonaan tai osittain muista lähteistä kuin Erasmus+ -ohjelmasta. Edunsaaja voi hakea kunkin yksittäisen osallistujan osalta rahoitusta kaikista tukikelpoisista kululuokista tai vain joistakin niistä, jos loput kustannuksista katetaan muulla tavalla. Erasmus+ -ohjelmasta saatuja varoja voidaan täydentää esimerkiksi edunsaajaorganisaation omilla varoilla, muilla EU:n varoilla, osallistujien maksuosuuksilla tai kolmansien osapuolten lahjoituksilla. Asiassa on noudatettava päällekkäisen rahoituksen estämisen periaatetta (ks. C-osa): Jos edunsaaja edellyttää osallistujilta maksuosuuksia, niiden on oltava Erasmus+ -laatustandardien asiaa koskevien sääntöjen mukaisia. Maksuosuudet eivät etenkään saa luoda esteitä niiden osallistumiselle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

[122] Kansallinen toimisto voi tehdä pieniä muutoksia suhteelliseen mukautukseen, jotta voidaan sovittaa myönnetty avustus ja suunniteltu toiminta paremmin yhteen, varmistaa yhdenmukaisuus hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman kanssa, antaa riittävää tukea ensisijaiseen toimintaan, säilyttää ainakin yksi osallistuja jokaisessa hakijan hakemassa toimintatyypissä ja -luokassa sekä noudattaa ehdotuspyynnön sääntöjä.

<table>
<tr><th>Kululuokka</th><th>Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt</th><th colspan="3">Määrä</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Organisointituki</td><td rowspan="3">Hankkeen toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista.

Esimerkkejä: osallistujien lähtövalmennus (ammatillinen, kulttuuri- ja kielivalmennus), mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, oppimistulosten tunnustaminen, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle.

Organisointituki kattaa sekä lähettävälle että vastaanottavalle organisaatiolle aiheutuvat kustannukset (henkilöstön kursseja ja koulutusjaksoja lukuun ottamatta). Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä. Tukihenkilöt eivät ole osallistujia oppimiseen liittyvässä liikkuvuustoiminnassa, eikä heitä oteta huomioon organisointituen laskennassa.</td><td colspan="3">100 euroa
– ryhmäliikkuvuustoiminnon oppilasta kohden
– henkilöstön täydennyskoulutusjaksojen osallistujaa kohden
– kutsuttua asiantuntijaa kohden
– vastaanotettavaa opettaja- tai kouluttajaopiskelijaharjoittelijaa kohden</td></tr>
<tr><td colspan="3">350 euroa; 200 euroa sadannen osallistujan jälkeen samassa toimintatyypissä
– lyhytkestoisen oppimiseen liittyvän oppilasliikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden
– henkilöstön työnvarjostamis- ja opetusjaksojen osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 euroa
– pitkäkestoisen oppimiseen liittyvän oppilasliikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Matkatuki</td><td rowspan="4">Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.

Lisäksi osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta pitkäkestoiseen</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">liikkuvuuteen osallistuville oppilaille järjestettävän lähtövalmennuksen tapahtumapaikalle.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena matkan pituus sekä osallistujien ja tukihenkilöiden määrä.

Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen yhdensuuntainen etäisyys[123] käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[124].</td><td>2 000–2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr>
<tr><td>vähintään 8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Yksilötuki</td><td>Osallistujien ja tukihenkilöiden[125] oleskelukustannukset toiminnon aikana.

Oleskelukustannuksiin voidaan tarvittaessa myöntää tukea matkapäiviltä ennen toimintoa ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä.</td><td colspan="3"><table>
<tr><th>Osallistujaluokka</th><th>Maaryhmä 1</th><th>Maaryhmä 2</th><th>Maaryhmä 3</th></tr>
<tr><td>Henkilöstö</td><td>107–191 euroa</td><td>95–169 euroa</td><td>84–148 euroa</td></tr>
<tr><td>Koulujen oppilaat</td><td>48–85 euroa</td><td>41–74 euroa</td><td>36–64 euroa</td></tr>
<tr><td colspan="4">Edellä esitetään perusmäärien sallitut vaihteluvälit toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää näiden vaihteluvälien rajoissa tarkat perusmäärät hallinnoimiaan hankkeita varten ja julkaisee tiedot verkkosivustollaan.</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

[123] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

[124] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

[125] Tukihenkilöihin sovelletaan henkilöstöä koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomailla yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta ”osallisuustuki”.

	Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujien ja tukihenkilöiden määrä, oleskelun kesto ja vastaanottava maa[126].	Perusmäärää maksetaan toiminnan 14. päivään asti (matkustuspäivät mukaan lukien). Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmäärästä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.
Osallisuustuki	**Osallisuustuki organisaatioille:** Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.	125 euroa osallistujaa kohden
	Osallisuustuki osallistujille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). Osallisuustukea voivat saada myös henkilöstön jäsenet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka toimivat tukihenkilöinä tai osallistuvat valmistelevaan vierailuun. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	100 % tukikelpoisista kustannuksista

[126] Vastaanottavien maiden ryhmät:
Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.
Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.
Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki, Unkari.

Valmistelevat vierailut	Valmistelevaan vierailuun osallistumisen matka- ja oleskelukustannukset. **Rahoitustapa:** Yksikkökustannukset. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujamäärä.	680 euroa osallistujaa kohden
Kurssimaksut	Henkilöstöliikkuvuuden muotoon ”Täydennyskoulutus” liittyvistä osallistumismaksuista aiheutuvat kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena kurssin kesto.	80 euroa osallistujaa kohden päivässä.
Kielivalmennustuki	Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämänsä opiskelu- tai harjoittelukielen taitoa. Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyyppiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja opetusjaksot,, opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen, yleissivistävän koulutuksen oppilaiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus ja yleissivistävän koulutuksen oppilaiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus. Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, erityisten esteiden perusteella. Edellä mainittuja ehtoja ei sovelleta oppilaiden pitkäkestoisiin oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin osallistuville myönnettävään korotettuun tukeen.	150 euroa osallistujaa kohden Lisäksi 150 euroa korotettua kielivalmennustukea oppimiseen liittyvän oppilaiden pitkäkestoisen liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden

	Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujamäärä.	
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen. Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.	**Vakuudesta aiheutuvat kustannukset:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista matkakuluista **Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista

AIKUISKOULUTUKSEN OPPIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tämä toiminto tukee aikuiskoulutuksen järjestäjiä ja muita aikuiskoulutuksen alalla toimivia organisaatioita, jotka haluavat järjestää oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa aikuiskoulutuksen opiskelijoille ja henkilöstölle.

Toiminto on avoin hyvin monenlaisille organisaatioille, kuten aikuiskoulutuslaitoksille ja -opetuskeskuksille, kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, kansalaisjärjestöille ja vapaaehtoisjärjestöille, neuvontakeskuksille, kirjastoille, museoille, kulttuuri-, yhteisö- ja sosiaalikeskuksille samoin kuin muille organisaatioille, jotka työskentelevät esimerkiksi vammaisten, ikääntyneiden ja köyhyys- tai syrjäytymisriskissä olevien henkilöiden hyväksi.

Toiminto tukee monenlaista toimintaa, kuten aikuisopiskelijoiden yksilö- ja ryhmäliikkuvuutta, työn varjostamista (job shadowing) ja henkilöstön ammatillista täydennyskoulutusta, asiantuntijoiden kutsumista ja muuta jäljempänä esitettävää toimintaa.

Aikuisopiskelijoihin voidaan lukea kaikki henkilöt, jotka hyötyvät aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden tarjoamasta toiminnasta ja palveluista. Hankkeissa toteutettavassa toiminnassa voidaan käsitellä kansalaisuutta, EU:ta koskevan tiedon saantia, yhteisöpalveluja, vapaaehtoistoimintaa, sukupolvien välistä vuorovaikutusta, kriittistä ajattelua, aktiivista ikääntymistä jne.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnassaan edistettävä aktiivisesti **osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta** samoin kuin **kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista**. Tähän niiden olisi pyrittävä hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdollisuuksia, lisäämällä osallistujien tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintansa asianmukaisesti.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tavoitteena on tarjota yksilöille oppimismahdollisuuksia ja tukea aikuiskoulutuksen järjestäjien ja muiden aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kansainvälistymistä ja institutionaalista kehitystä. Toiminnolla edistetään osaamisohjelman toteuttamista ja eurooppalaisen koulutusalueen luomista. Tämän toiminnon nimenomaiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Lisätään kaikenikäisten ja kaikista sosioekonomisista taustoista tulevien aikuisten osallistumista aikuiskoulutukseen edistämällä erityisesti muita heikommassa asemassa olevien oppijoiden parissa työskentelevien organisaatioiden, pienten aikuiskoulutuksen järjestäjien, ohjelman uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden sekä yhteisöperustaisten ruohonjuuritason organisaatioiden osallistumista.
- Vahvistetaan opettamisen ja oppimisen eurooppalaista ulottuvuutta.
- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja moninaisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.
- Parannetaan aikuisille suunnatun virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä arkioppimisen laatua EU:n kehyksessä (2018) määriteltyjen avaintaitojen osalta, perustaidot (luku- ja kirjoitustaito, laskutaito sekä digitaidot) ja muut elämänhallintataidot mukaan lukien.
- Laajennetaan ja monipuolistetaan aikuiskoulutuksen tarjontaa kehittämällä kouluttajien ammatillista osaamista ja kehittämällä aikuiskoulutuksen järjestäjien valmiuksia.
- Yksinkertaistetaan laadukkaiden opetus- ja oppimisohjelmien toteutusta ja saavutettavuutta kaiken tyyppisessä aikuiskoulutuksessa ja tehdään niistä sellaisia, että ne vastaavat yksilöiden ja koko yhteiskunnan tarpeita.
- Kehitetään aikuiskoulutuksen järjestäjien valmiuksia toteuttaa korkealaatuisia liikkuvuushankkeita.

MITEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTTÄÄ?

Aikuiskoulutuksen järjestäjät ja muut aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot voivat hakea rahoitusta kahdella tavalla:

- **Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet** tarjoavat hakijoille mahdollisuuden järjestää erilaista liikkuvuustoimintaa, jonka kesto vaihtelee kuudesta kahdeksaantoista kuukauteen. Lyhytkestoiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka tekevät ensimmäisen Erasmus+ -hakemuksensa tai haluavat järjestää vain rajallisen määrän toimintaa.

- **Oppijoiden ja henkilöstön akkreditoidut liikkuvuushankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden Erasmus+ -suunnitelman asteittaista toteuttamista. Erasmus+ -akkreditointeja voivat saada kaikki sellaiset organisaatiot, jotka pyrkivät järjestämään liikkuvuustoimintaa säännöllisesti. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmasta. Lisätietoja tästä mahdollisuudesta on tämän oppaan luvussa, jossa käsitellään Erasmus+ -akkreditointia aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla.

Lisäksi organisaatiot voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta

- **liittymällä maassaan olemassa olevaan Erasmus+ -liikkuvuuskonsortioon**, jota johtaa akkreditoitu konsortion koordinaattori ja joka hyväksyy uusia jäseniä

- **vastaanottamalla toisesta maasta saapuvia osallistujia:** mikä tahansa organisaatio voi vastaanottaa ulkomaisesta kumppaniorganisaatiosta saapuvia osallistujia. Vastaanottavana organisaationa toimiminen antaa arvokasta kokemusta ja on hyvä tapa luoda kumppanuuksia ja tutustua ohjelmaan paremmin ennen oman hakemuksen jättämistä.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Sekä lyhytkestoisten hankkeiden että Erasmus+ -akkreditointien hakuprosessissa keskitytään hakijaorganisaation (tai konsortion, johon se kuuluu) tarpeisiin ja suunnitelmiin. Hakijaorganisaatio laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle toimistolleen. Kun avustussopimus tulee voimaan, hakijasta tulee virallisesti EU:n avustuksen edunsaaja.

Liikkuvuushankkeen liikkuvuustoiminta voi olla lähtevää tai saapuvaa. Useimmat saatavilla olevat toimintatyypit ovat lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio toimii lähettävänä organisaationa (edunsaaja): se valitsee osallistujat ja lähettää nämä vastaanottavaan organisaatioon ulkomaille. Lisäksi saapuvaan liikkuvuuteen kuuluu erityisiä toimintatyyppejä, joissa hakijaorganisaatiot voivat kutsua asiantuntijoita tai opettaja- ja kouluttajaopiskelijoita organisaatioonsa. Saapuvan liikkuvuustoiminnan tarkoituksena ei ole luoda kaksisuuntaisia vaihtoja vaan tuoda hakijaorganisaatioon henkilöitä, jotka voivat auttaa kehittämään ja kansainvälistämään organisaatiota.

Kaiken tästä toiminnosta tuettavan toiminnan toteuttamisessa on noudatettava Erasmus+ -laatustandardeja. Erasmus+ -laatustandardit kattavat hanketehtävien konkreettisen toteutuksen, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -laatustandardit ovat kokonaisuudessaan saatavilla Europa-verkkosivustolla osoitteessa https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

Kielten oppiminen on tärkeä osa jokaista liikkuvuushanketta: edunsaajaorganisaatioiden olisi tarjottava osallistujille tukea kielten oppimiseen ennen liikkuvuustoimintaa ja sen aikana. Sitä varten Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetaan OLS-kielivalmennuspalvelua, joka on maksutta kaikkien Erasmus+ -ohjelman osallistujien käytettävissä.

Kumppanien löytäminen liikkuvuustoimintaan

Erasmus+ tarjoaa erilaisia työkaluja ja mahdollisuuksia kumppanien löytämiseksi liikkuvuustoimintaan:

- **aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi (EPALE)** on verkossa toimiva kumppaninhakutyökalu. Alustalle rekisteröityneet voivat julkaista kumppaninhakuilmoituksia sekä selata muiden organisaatioiden jättämiä ilmoituksia: https://epale.ec.europa.eu/fi/erasmus-adult-education

- Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti **koulutus- ja yhteistyötoimintaa**. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppaninhakumahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoja koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on kunkin kansallisen toimiston verkkosivustoilla sekä koulutus- ja yhteistyötoimintaa tukevan SALTO-resurssikeskuksen verkkosivustolla: www.salto-et.net

- **Erasmus+ -hanketietokannasta** voit hakea kaikki akkreditoidut organisaatiot ja hyväksytyt hankkeet: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.

Horisontaaliset ulottuvuudet

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Hanketoimintaan osallistuvien oppijoiden valinnassa olisi otettava huomioon keskeiset tekijät, kuten motivaatio, opintosuoritukset sekä osallistujien henkilökohtaisen kehittymisen tarpeet ja oppimistarpeet. Vastaavasti osallistuvan henkilöstön valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat kaikkien oppijoiden saatavilla organisaatiossa.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähettävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Edunsaajia ja muita osallistujaorganisaatioita, jotka tarjoavat koulutusta, kehotetaan luomaan ja helpottamaan liikkuvuusmahdollisuuksia aktiivisesti esimerkiksi perustamalla lukuvuosiaikatauluunsa ”liikkuvuusikkunoita” ja määrittelemällä vakiomuotoisia keinoja, joilla tuetaan palaavia osallistujia.

EKOLOGISESTI KESTÄVÄT JA VASTUULLISET KÄYTÄNNÖT

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujiensa keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käyttämällä ohjelmasta tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen edistämiseksi. Koulutusta tarjoavien organisaatioiden olisi sisällytettävä nämä periaatteet osaksi päivittäistä työtään, ja niiden olisi aktiivisesti edistettävä ajattelutavan ja käyttäytymisen muutosta oppijoidensa ja henkilöstönsä keskuudessa.

DIGITAALINEN MUUTOS KOULUTUSALALLA

Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa oppimisen ja opetuksen laatua. Lisäksi osallistujat voivat hyötyä Digital Opportunity -harjoittelujaksoista: ne ovat liikkuvuustoimintoja, joiden avulla he voivat hankkia digitaitoja ja henkilöstö voi

kehittää valmiuksiaan antaa koulutusta ja opetusta sekä suorittaa muita tehtäviä digitaalisten työkalujen avulla. Tällaisia toimintoja voidaan järjestää missä tahansa käytettävissä olevassa liikkuvuuden muodossa.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuuksien mukaan tarjottava mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

AVAINTAITOJEN KEHITTÄMINEN

Ohjelmalla tuetaan elinikäistä kehitystä ja vahvistetaan avaintaitoja[127], joita tarvitaan itsensä kehittämiseen ja toteuttamiseen, työllistymiseen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja sosiaaliseen osallisuuteen. Osallistujaorganisaatioiden olisi tarjottava koulutus- ja oppimistoimintaa, joka on mukautettu oppijoiden erityistarpeisiin ja joka auttavat heitä saavuttamaan taloudellisen riippumattomuuden ja purkamaan esteitä, joita he kohtaavat koulutuksessa ja sosiaalisissa yhteyksissä.

TOIMINTA

Tässä osiossa esitetään, minkä tyyppisiä toimenpiteitä Erasmus+ -ohjelmasta voidaan rahoittaa lyhytkestoisina hankkeina ja akkreditoituina hankkeina.

Kaiken oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan on oltava

- **opetustoimintaa,** jonka avulla osallistujien on tarkoitus parantaa tai hankkia tietoa, taitoja, osaamista ja asenteita
- **transnationaalista,** eli siihen on sisällyttävä eri maista tulevien ihmisten välistä vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on vastavuoroinen näkemysten vaihto ja oppiminen
- **jäsenneltyä,** selkeään menetelmään, oppimisohjelmaan ja suunniteltuihin oppimistuloksiin perustuvaa
- **strategista,** eli sen on edistettävä useampien hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden saavuttamista.

Kaikki oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoiminta on järjestettävä ulkomailla sijaitsevassa organisaatiossa, ja vastaanottavien organisaatioiden henkilöstön on oltava siinä johtavassa asemassa. Lähettävän organisaation tytäryritykset tai muut lähettävään organisaatioon liittyvät yhteisöt eivät voi toimia vastaanottavina organisaatioina, jos ne eivät täytä transnationaalista toimintaa koskevaa vaatimusta.

Kaikessa toiminnassa voidaan myöntää täydentävää rahoitustukea niiden osallistujien tukihenkilöille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tukihenkilöitä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	▪ Työn varjostaminen (job shadowing) (2–60 päivää) ▪ Opetusjaksot (2–365 päivää)

[127] Avaintaidot – https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_fi.

	▪ Täydennyskoulutus (2–10 päivää) Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia. Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Työn varjostaminen:** Osallistujat voivat viettää sovitun ajan toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoinnin ja vuorovaikutuksen avulla. Työn varjostaminen edellyttää, että siihen nimetään vastaanottavasta organisaatiosta päämentori eli tietty henkilö, jota osallistuja varjostaa. Samaa mentoria voi samanaikaisesti varjostaa enintään kaksi osallistujaa. **Opetusjaksot:** Osallistujat voivat viettää sovitun ajan toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa antaen opetusta tai koulutusta oppijoille kartuttaakseen osaamistaan tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon kautta. **Täydennyskoulutus:** Osallistujat voivat hyödyntää jäsenneltyä kurssia tai vastaavaa pätevien ammattilaisten järjestämää koulutusta, joka perustuu ennalta määriteltyyn koulutusohjelmaan ja oppimistuloksiin. Enintään kolme henkilöä samasta lähettävästä organisaatiosta ja enintään kymmenen henkilöä samasta liikkuvuuskonsortiosta voi saada rahoitusta samalle kurssille osallistumiseen yhdessä. Kukin henkilö voi osallistua vain yhdelle kurssille hanketta kohti. Koulutukseen on sisällyttävä selkeä transnationaalinen komponentti. Siinä on esimerkiksi edistettävä vuorovaikutteista oppimista eri maiden osallistujien välillä, tai siihen on sisällytettävä muunlaista transnationaalista käytäntöjen vaihtoa, kuten vastaanottavan maan yleissivistävän koulutuksen henkilöstön edustajien vahva osallistuminen, jotta he voivat olla vuorovaikutuksessa ulkomailta tulevien kollegojen kanssa ja esitellä näille omia käytäntöjään. Kurssien ja koulutuksen sisällön on oltava merkityksellistä osallistujahenkilöstön ammatillisen osaamisen ja hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden kannalta. Tuettuun toimintaan voi sisältyä esimerkiksi julkisten laitosten tai vapaaehtoisjärjestöjen järjestämiä kursseja ja koulutusta, eri maiden organisaatioiden välisen käytäntöjen vaihdon osana järjestettävää toimintaa sekä kaupallisia kursseja ja koulutusta. Täysin passiivista toimintaa, kuten luentojen, puheiden tai massakonferenssien kuuntelemista, ei tueta. Konferensseja ja vastaavia tapahtumia voidaan harkita rahoitettaviksi ainoastaan, jos osallistuvat käyttävät suurimman osan ajastaan jäsennellyssä koulutuksessa, työpajoissa tai käytännön harjoittelussa tai vaihtavat kokemuksia kollegojen kanssa tai osallistuvat muunlaiseen aktiiviseen oppimiseen. Hakijoiden olisi oltava tietoisia siitä, että kaikki kurssien järjestäjät ovat täysin riippumattomia Erasmus+ -ohjelmasta ja toimivat palveluntarjoajina vapailla markkinoilla. Näin ollen edunsaajaorganisaatio vastaa täydennyskoulutuksen valinnasta. Seuraavia laatustandardeja voidaan käyttää hakijoiden valinnan ohjaamiseen: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1.

Tukikelpoiset osallistujat	Tukikelpoisia osallistujia ovat muun muassa opettajat, kouluttajat ja kaikki muut aikuiskoulutuksen alalla muissa kuin opetustehtävissä toimivat asiantuntijat ja henkilöstön jäsenet. Tukikelpoiseen muuhun kuin opetushenkilöstöön kuuluvat aikuiskoulutuksen alalla työskentelevät työntekijät joko aikuisoppilaitoksissa (esimerkiksi hallintohenkilöstö, Erasmus+ -koordinaattorit) tai muissa aikuiskoulutuksen alalla toimivissa organisaatioissa (esimerkiksi vapaaehtoistyön tekijät, opinto-ohjaajat, Erasmus+ -koordinaattorit ja muut aikuiskoulutuksen asiantuntijat). Osallistujien on työskenneltävä lähettävässä organisaatiossa tai säännöllisesti lähettävän organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi (esimerkiksi ulkoisina kouluttajina, asiantuntijoina, vapaaehtoistyön tekijöinä tai hallituksen jäseninä). Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänkuvauksen tai vastaavan asiakirjan avulla). Kansallisten toimistojen on laadittava avoin ja johdonmukainen käytäntö siitä, mitkä katsotaan hyväksyttäviksi työsuhteiksi ja todisteasiakirjoiksi niiden kansallisissa toimintaympäristöissä. Etätyötä ulkomailta tekevät työntekijät eivät voi osallistua toimintaan siinä maassa, josta käsin he työskentelevät.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.[128]
Oppimistulosten dokumentointi	Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa. Ennen liikkuvuusjaksoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Kurssien ja koulutusten osalta voidaan opintosopimuksen sijasta käyttää kurssiohjelmaa. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta. Lisäksi kansallinen toimisto voi vaatia, että edunsaaja allekirjoittaa avustussopimuksen osallistujan kanssa ja säilyttää sen osana todisteasiakirjoja. Tämä vaatimus on mainittava avustussopimuksessa.

OPISKELIJALIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	▪ Aikuisopiskelijoiden ryhmäliikkuvuus (2–30 päivää, vähintään kaksi oppilasta ryhmää kohden)

[128] Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tätä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

	▪ Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus (2–29 päivää) ▪ Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus (30–365 päivää) Kaikkeen opiskelijoiden liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia. Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Aikuisopiskelijoiden ryhmäliikkuvuus:** Lähettäjäorganisaation aikuisopiskelijaryhmä voi viettää ajanjakson toisessa maassa ja hyödyntää lähettäjä- ja vastaanottajaorganisaatioiden yhteistyössä järjestämää innovatiivista oppimista (kaupallisesti saatavilla olevien koulutuspalvelujen ostamista ei tueta). Toimintaan voi sisältyä erilaisia virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen menetelmiä, kuten vertaisoppimista, työssäoppimisjaksoja, vapaaehtoistoimintaa ja muita innovatiivisia lähestymistapoja. Oppijoiden mukana on oltava lähettävän organisaation päteviä kouluttajia koko toiminnon ajan, ja näiden on osallistuttava opinto-ohjelman toteutukseen. Ryhmäliikkuvuustoiminnan sisällössä olisi keskityttävä aikuisopiskelijoiden avaintaitoihin tai osallisuuteen ja moninaisuuteen, digitaitoihin, ympäristökestävyyteen ja ohjelman osallistaviin ulottuvuuksiin. **Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus:** Aikuisopiskelijat voivat viettää aikaa ulkomailla vastaanottavassa organisaatiossa parantaakseen tietojaan ja taitojaan. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Opinto-ohjelmaan voi sisältyä erilaisia virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen menetelmiä. **Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus:** Aikuisopiskelijat voivat viettää pidemmän aikaa ulkomailla vastaanottavassa organisaatiossa parantaakseen tietojaan ja taitojaan. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Opinto-ohjelmaan voi sisältyä erilaisia virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen menetelmiä. On huomattava, että ryhmä- ja yksilömuotoisen toiminnan välinen ero ei perustu matka- ja majoitusjärjestelyihin vaan vaatimuksiin yhteisistä tai yksilöllisistä opinto-ohjelmista, kuten kohdassa ”Oppimistulosten dokumentointi” kuvaillaan. Näin ollen ryhmä- ja yksilötoimintaan tarjotaan eri tasoista organisointitukea, joka määritellään tämän luvun lopussa esitetyissä rahoitussäännöissä. Ryhmämuotoista liikkuvuutta suositellaan yksinkertaiseen toimintaan, jossa hyödynnetään olemassa olevia resursseja ja sisältöjä, kun taas yksilömuotoinen liikkuvuus sopii paremmin toimintaan, joka edellyttää erityistä investoimista lähettävältä ja vastaanottavalta organisaatiolta (myös silloin, kun useita osallistujia matkustaa ja oleskelee yhdessä).
Tukikelpoiset osallistujat	Tukikelpoisia osallistujia ovat oppijat, jotka osallistuvat aikuiskoulutusohjelmaan tai -toimintaan[129] lähettävässä organisaatiossa.

[129] Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittelee kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset opinto-ohjelmat, ja ne julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla. Opetushenkilöstöä (opettajat, kouluttajat, nuorisotyöntekijät jne.) ja muita aikuisia työntekijöitä ei pidetä aikuisopiskelijoina tämän kelpoisuusperusteen yhteydessä,

	Aikuisten epävirallisen ja arkioppimisen yhteydessä tukikelpoisia voivat olla kaikki oppijat, jotka hyödyntävät aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden (kuten kirjastojen, elinikäisen oppimisen keskusten, yhteisökeskusten jne.) tarjoamaa toimintaa (mukaan lukien ohjaus- ja neuvontapalvelut ja vastaava tuki), jos kyseiset organisaatiot ja niiden toiminta on niiden kansallisissa olosuhteissa tunnustettu tukikelpoisiksi. Kaikissa hankkeissa on pyrittävä toiminnon tavoitteiden mukaisesti osallistavaan ja tasapainoiseen osallistujien valintaan. Mukana on oltava myös merkittävä määrä henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.[130] Aikuisopiskelijoiden ryhmäliikkuvuustoiminnot on toteutettava vastaanottavassa organisaatiossa. Toimintaa voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa jossain toisessa vastaanottavan organisaation maassa sijaitsevassa paikassa, jos se on soveltuvampi toiminnon sisällön ja laadun vuoksi. Tällöin vastaanottavan organisaation osallistujien tapahtumapaikkaan siirtymisestä aiheutuvia matkoja ei pidetä transnationaalisena liikkuvuustoimintona. Tähän tarkoitukseen ei näin ollen voida hakea lisävaroja. Lisäksi aikuisopiskelijoiden ryhmäliikkuvuustoimintoja voidaan toteuttaa myös jonkin Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa, jos toiminto järjestetään jossakin EU:n toimielimessä[131] tai yhteistyössä sen kanssa.
Oppimistulosten dokumentointi	Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa. Yksilöliikkuvuustoiminnot: Ennen toimintoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta. Lisäksi kansallinen toimisto voi vaatia, että edunsaaja

paitsi jos he samaan aikaan osallistuvat oppijoina johonkin sellaiseen aikuiskoulutusohjelmaan tai -toimintaan, joka sisältyy edellä mainittuihin toimivaltaisen kansallisen viranomaisen määrittelemiin ohjelmiin ja toimintoihin. Aikuiskoulutuksen henkilöstö voi osallistua tässä osiossa edellä kuvattuun henkilöstön liikkuvuustoimintaan. Samoin muilla koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualoilla työskentelevä henkilöstö voi osallistua henkilöstön Erasmus+ -liikkuvuustoimintaan, joka kuvataan tämän ohjelmaoppaan asiaankuuluvissa osioissa.

[130] Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tätä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

[131] EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa ja Strasbourgissa. EU:n toimielinten toimipaikoissa järjestettäviä toimintoja pidetään transnationaalisina liikkuvuustoimintoina, jos samaan toimintoon osallistuu henkilöitä vähintään kahdesta maasta. Tässä tapauksessa (kuten kohdassa ”Rahoitussäännöt” selitetään) rahoitusta voidaan hakea kaikille osallistujille lähtömaasta riippumatta. Luettelo EU:n toimielimistä on saatavilla osoitteessa https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_fi.

	allekirjoittaa avustussopimuksen osallistujan kanssa ja säilyttää sen osana todisteasiakirjoja. Tämä vaatimus on mainittava avustussopimuksessa. Ryhmäliikkuvuustoiminnot: opinto-ohjelma on laadittava koko ryhmälle (yksilöllisiä opintosopimuksia ei edellytetä). Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaatioiden on säilytettävä opinto-ohjelma ja osallistujaluettelo (mukaan lukien tukihenkilöt) todisteena toiminnon suorittamisesta.

MUU TUETTU TOIMINTA

Tukikelpoinen toiminta	▪ Kutsutut asiantuntijat (2–60 päivää) ▪ Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen (10–365 päivää) Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: **Kutsutut asiantuntijat:** Organisaatiot voivat kutsua ulkomailta kouluttajia, opettajia, poliittisia asiantuntijoita tai muita päteviä ammattilaisia, jotka voivat auttaa parantamaan opetusta, koulutusta ja oppimista vastaanottavassa organisaatiossa. Kutsutut asiantuntijat voivat esimerkiksi kouluttaa vastaanottavan organisaation henkilöstöä, demonstroida uusia opetusmenetelmiä tai auttaa omaksumaan organisaatiota ja johtamista koskevia hyviä käytäntöjä. **Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen:** Hakijaorganisaatiot voivat ottaa vastaan opettajaopiskelijoita, jotka haluavat suorittaa harjoittelujakson ulkomailla.
Tukikelpoiset osallistujat	**Kutsutut asiantuntijat** voivat olla mitä tahansa toisesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tulevia henkilöitä, jotka voivat tarjota heidät kutsuvan organisaation tarpeiden ja tavoitteiden kannalta merkityksellistä asiantuntemusta ja koulutusta. **Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottamista** koskevaan toimintoon voivat osallistua opettajankoulutusohjelmaan kirjoittautuneiden tai tällaisesta ohjelmasta (tai vastaavasta kouluttajien koulutusohjelmasta) toisessa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa hiljattain valmistuneet[132] osallistujat. Heidän osallistumistaan varten voidaan myöntää rahoitustukea, jos lähettävä oppilaitos ei myönnä avustusta samaan tarkoitukseen.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Kutsuttujen asiantuntijoiden ja opettajaopiskelijoiden toiminnan tapahtumapaikka on aina edunsaajaorganisaatio (konsortion jäsenet mukaan lukien).
Oppimistulosten dokumentointi	Vastaanottavan organisaation on ennen toimintoa sovittava opinto-ohjelmasta, jonka kutsuttu asiantuntija tarjoaa. Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaation on säilytettävä toteutettu opinto-ohjelma todisteena toiminnon suorittamisesta. Vastaanotettuihin opettaja- ja kouluttajaopiskelijoihin sovelletaan oppijoiden yksilöliikkuvuustoiminnan kohdalla kuvailtuja vaatimuksia.

[132] Vastavalmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

VALMISTELEVAT VIERAILUT

Mikä on valmisteleva vierailu?	Valmisteleva vierailu on lähettävän organisaation henkilöstön vierailu mahdollisessa vastaanottavassa organisaatiossa. Sen tarkoituksena on valmistella paremmin oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoa.
Milloin valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan osallistavuuden, laajuuden ja laadun parantamista. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan valmistella paremmin osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuusjaksoja, aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kaikenlaisia oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoja varten täydennyskoulutusta lukuun ottamatta.
Kuka voi osallistua valmistelevaan vierailuun?	Valmistelevia vierailuja voivat tehdä hankkeen järjestämiseen osallistuvat henkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia henkilöstön liikkuvuustoimintaan. Poikkeustapauksissa pitkäkestoiseen opiskelijaliikkuvuuteen osallistuvat oppijat sekä missä tahansa toimintatyypissä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat osallistua toimintaansa koskeviin valmisteleviin vierailuihin. Valmistelevaan vierailuun voi osallistua enintään kolme henkilöä.
Missä valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	Valmistelevat vierailut järjestetään mahdollisen vastaanottavan organisaation toimitiloissa tai muussa paikassa, jossa liikkuvuustoiminnan on määrä tapahtua. Henkilöstön ja oppijoiden liikkuvuustoiminnan tapahtumapaikkoja koskevia sääntöjä sovelletaan myös kyseiseen toimintaan liittyviin valmisteleviin vierailuihin. Kukin vastaanottava organisaatio voi järjestää vain yhden valmistelevan vierailun.

AIKUISKOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOISET LIIKKUVUUSHANKKEET

Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet ovat selkeä ja yksinkertainen tapa hyötyä Erasmus+ -ohjelmasta. Niiden tarkoituksena on tarjota organisaatioille mahdollisuus järjestää helposti muutamia toimenpiteitä ja saada kokemusta ohjelmasta.

Jotta lyhytkestoiset hankkeet pysyisivät yksinkertaisina, niiden osallistujamäärää ja kestoa on rajoitettu. Tätä hankemuotoa voivat käyttää vain yksittäiset organisaatiot, eivät konsortion koordinaattorit. Akkreditoidut organisaatiot eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita, koska niillä on jo pysyvä mahdollisuus saada Erasmus+ -avustusta.

Lyhytkestoisia hankkeita koskevaan hakemukseen sisältyy luettelo ja kuvaus toiminnasta, jota hakijaorganisaatio suunnittelee järjestävänsä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakemuksia voivat jättää seuraavat organisaatiot[133]: (1) virallista ja epävirallista aikuiskoulutusta sekä aikuisille suunnattua arkioppimista tarjoavat organisaatiot[134] (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot. Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla, eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita.
Tukikelpoiset maat	Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemusten viimeiset jättöpäivät	Kierros 1 (kaikkien kansallisten toimistojen osalta): **19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).** Kierros 2: Kansalliset toimistot voivat päättää asettaa toisen määräajan (järjestää toisen hakukierroksen). Tällöin kansallinen toimisto tiedottaa hakijoille asiasta verkkosivustollaan. Kierroksella 2 hakemukset on jätettävä viimeistään **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)**.
Hankkeiden aloituspäivät	Hankkeissa voidaan valita seuraavat aloituspäivät: ▪ Kierros 1: saman vuoden 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana ▪ Kierros 2 (jos se järjestetään): seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana.
Hankkeen kesto	6–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	Organisaatio voi hakea samalla valintakierroksella vain yhtä aikuiskoulutuksen alan lyhytkestoista hanketta. Organisaatiot, jotka saavat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyynnön toisella hakukierroksella. Viiden peräkkäisen ehdotuspyyntövuoden aikana organisaatiot voivat saada enintään kolme kertaa avustusta aikuiskoulutuksen alan lyhytkestoisiin hankkeisiin. Vuosina 2014–2020 saatuja avustuksia ei lasketa mukaan näihin avustuksiin.

[133] Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset organisaatiot, ja ne sekä asiaa koskevat esimerkit julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

[134] Toimivaltaisen kansallisen viranomaisen vahvistamien määritelmien soveltamista rajoittamatta on syytä panna merkille, että aikuisopiskelijoille ammatillista koulutusta tarjoavia organisaatioita pidetään tavallisesti ammatillisen koulutuksen eikä aikuiskoulutuksen järjestäjinä. Lisätietoja sovellettavista määritelmistä on kansallisen toimiston verkkosivustolla.

Tukikelpoinen toiminta	Kaikentyyppiset aikuiskoulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa ”Toiminta”. Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Lyhytkestoista hanketta koskeva hakemus saa sisältää enintään 30 liikkuvuustoimintaan osallistujaa. Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan valmistelevia vierailuja ja tukihenkilöiden osallistumista.
Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varojen varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täyty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Jos edunsaaja ei noudata vaatimuksia, kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.

VALINTAPERUSTEET, POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu hanke.

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitettu hakemus on näiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista, poissulkemisperusteista ja alkuperäistä sisältöä ja tekijänoikeuksia koskevista säännöistä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat aikuiskoulutuksen alan kannalta merkityksellisiä. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien erityisten painopisteiden kannalta: – uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden tukeminen – niiden osallistujien tukeminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 50 pistettä)	Missä määrin ▪ Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. ▪ Ehdotettu toiminta soveltuu hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. ▪ Hankkeen toiminnalliset ja matkustamista koskevat näkökohdat (kuten ehdotetut tapahtumapaikat) on suunniteltu asianmukaisesti ja kustannustehokkaasti. ▪ Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä (erityisesti EPALE) ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysistä liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa.
Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ▪ Hakija on määritellyt selkeästi toiminnan toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja vastuut Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. ▪ Hakijan ehdottama hanketulosten arviointitapa on asianmukainen. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

AIKUISKOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN AKKREDITOIDUT LIIKKUVUUSHANKKEET

Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla, voivat hakea rahoitusta vain niille avoimesta erityisestä toiminnosta. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn Erasmus+ -suunnitelmaan, joten tarkkaa luetteloa ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta ei vaadita. Sen sijaan hakemuksissa keskitytään arvioimaan seuraavaan toimenpidekokonaisuuteen tarvittavat määrärahat.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakijoilla on oltava hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla.
Liikkuvuuskonsortio	Organisaatioiden, joilla on liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointi, on haettava liikkuvuuskonsortioiden tukimuotoa. Osana hakemusta on toimitettava luettelo liikkuvuuskonsortion jäsenistä, ja siihen on kuuluttava koordinaattorin lisäksi vähintään yksi jäsenorganisaatio. Kaikki saman alan Erasmus+ -akkreditoinnin kelpoisuusperusteet täyttävät organisaatiot voivat liittyä liikkuvuuskonsortion[135] jäseniksi. Kaikkien suunniteltujen konsortion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsortion koordinaattori. Konsortion koordinaattorin ja sen jäsenten välisen suhteen on perustuttava voittoa tavoittelemattomaan yhteistyöhön. Konsortion jäsenillä ei tarvitse olla Erasmus+ -akkreditointia. Liikkuvuuskonsortioon osallistuvat organisaatiot voivat hakea rahoitusta enintään kahdella avaintoimen 1 hakemuksella aikuiskoulutusalalla saman ehdotuspyynnön perusteella. Tästä syystä aikuiskoulutusalan organisaatiot, jotka hakevat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen tai akkreditoituun hankkeeseen, voivat lisäksi olla mukana vain yhdessä liikkuvuuskonsortion hakemuksessa jäsenorganisaatioina. Muut organisaatiot voivat olla mukana enintään kahdessa liikkuvuuskonsortion hakemuksessa.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	**19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).**
Hankkeen aloituspäivä	1. kesäkuuta samana vuonna

[135] Sopimusten tekemisen kannalta konsortion jäsenet voivat olla avustuksen muita edunsaajia, sidosyhteisöjä tai rahoitustukea saavia kolmansia osapuolia. Kolmansille osapuolille voidaan tarjota tukea tämän toiminnon osalta määritettyyn tukikelpoiseen toimintaan ja tukikelpoisille osallistujille Erasmus+ -laatustandardeissa asetettujen vaatimusten perusteella enintään 60 000 euroa organisaatiota kohti. Konsortion jäsenet, jotka ovat oikeudellisesti osa samaa yhteisöä kuin konsortion koordinaattori, voivat saada hankeavustusta, eikä niitä pidetä muina edunsaajina, sidosyhteisöinä tai kolmansina osapuolina oikeudellisia tarkoituksia varten. Liikkuvuuskonsortion kunkin hankkeen sopimusrakennetta koskevan päätöksen tekee kansallinen toimisto konsortion koordinaattorin ja jäsenten aseman ja muodollisten yhteyksien perusteella kansallisen lainsäädäntökehyksen mukaisesti. Osallistuvat konsortion jäsenet on joka tapauksessa lueteltava hankehakemuksessa ja hankkeen avustussopimuksessa osana hankekuvausta.

Hankkeen kesto	Kaikkien akkreditoitujen hankkeiden kesto on aluksi 15 kuukautta. Perustelluista syistä edunsaajat voivat pyytää hankkeensa kokonaiskeston pidentämistä 24 kuukauteen. Pidentäminen voidaan tehdä sen jälkeen, kun hankkeen aloittamisesta on kulunut 12 kuukautta, ellei kansallinen toimisto päätä toisin.
Hakemusten määrä	Akkreditoidut organisaatiot voivat jättää vain yhden hakemuksen kullakin hakukierroksella.
Saatavilla olevat toimintamuodot	Kaikentyyppiset aikuiskoulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa ”Toiminta”. Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Akkreditoitujen hankkeiden osallistujamäärää ei ole rajoitettu lukuun ottamatta mahdollisia määrärahojen myöntämisvaiheessa määriteltyjä rajoituksia.
Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varojen varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täyty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Jos edunsaaja ei noudata vaatimuksia, kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.

MÄÄRÄRAHAT

Hakijan Erasmus+ -suunnitelman laatu on arvioitu akkreditoinnin hakuvaiheessa, joten määrärahoja myönnettäessä ei tehdä laadullista arviointia. Kaikki tukikelpoiset avustushakemukset saavat rahoitusta.

Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoituja hakijoita varten käytettävissä olevien määrärahojen kokonaismäärä
- haettu toiminta (mukaan lukien arvio sen toteuttamiseen tarvittavista määrärahoista)
- avustuksen perus- ja enimmäismäärä

- seuraavat jakotekijät: toiminnan laatu, poliittiset painopisteet ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevat määrärahat ja niiden jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyynnön määräaikaa. Määrärahojen jakoa koskevien sääntöjen on oltava oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaiset. Määrärahojen jakamisessa käytettävien indikaattoreiden ja mittareiden on oltava objektiivisia ja todennettavissa olevia, ja niitä koskevien arvojen on oltava hakijoiden tiedossa ennen ehdotuspyynnön määräaikaa.

Kansallinen toimisto arvioi sovellettavien yksikkökorvausten ja aiempien tietojen perusteella määrärahat, jotka tarvitaan kunkin hakijan hakeman toiminnan toteuttamiseen. Hakijoille ei voida myöntää näin arvioituja määrärahoja suurempaa avustusta.

Jos hakijalle myönnetään kokonaisuudessaan määrärahat, jotka niiden hakemaan toimintaan arvioidaan tarvittavan, hakemukseen sisältyvä toiminta sisällytetään hankkeen avustussopimukseen tulostavoitteena. Muussa tapauksessa, jos hakijalle ei myönnetä koko haettua määrää, tulostavoitteita mukautetaan siten, että ne pysyvät myönnettyyn avustukseen nähden oikeasuhteisina.[136]

Kululuokkien ”osallisuustuki osallistujille” ja ”poikkeukselliset kulut” määrärahoja ei voida arvioida samalla tavalla kuin niiden kululuokkien, joissa käytetään yksikkökustannuksia. Kansallinen toimisto arvioi tällaisia kuluja koskevat hakemukset erikseen perustuen toimitettuun kuvaukseen ja perusteluihin. Hankkeen toteuttamisen aikana edunsaajat voivat tarvittaessa esittää lisäpyyntöjä tällaisten kulujen osalta. Kansallinen toimisto käsittelee tällaiset lisäpyynnöt niiden saapumisjärjestyksessä niin kauan, kuin varoja on käytettävissä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Seuraavia rahoitussääntöjä sovelletaan aikuiskoulutuksen oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoisiin hankkeisiin ja akkreditoituihin hankkeisiin. Erasmus+ -hankkeiden rahoitus perustuu yhteisrahoitusperiaatteeseen. Jäljempänä olevassa taulukossa määritetyt yksikkökustannukset lasketaan siten, että ne kattavat keskimäärin 80 prosenttia todellisista kustannuksista. Hankkeissa voi olla mukana osallistujia, joiden avustus rahoitetaan kokonaan tai osittain muista lähteistä kuin Erasmus+ -ohjelmasta. Edunsaaja voi hakea kunkin yksittäisen osallistujan osalta rahoitusta kaikista tukikelpoisista kululuokista tai vain joistakin niistä, jos loput kustannuksista katetaan muulla tavalla. Erasmus+ -ohjelmasta saatuja varoja voidaan täydentää esimerkiksi edunsaajaorganisaation omilla varoilla, muilla EU:n varoilla, osallistujien maksuosuuksilla tai kolmansien osapuolten lahjoituksilla. Asiassa on noudatettava päällekkäisen rahoituksen estämisen periaatetta (ks. C-osa): Jos edunsaaja edellyttää osallistujilta maksuosuuksia, niiden on oltava Erasmus+ -laatustandardien asiaa koskevien sääntöjen mukaisia. Maksuosuudet eivät etenkään saa luoda esteitä niiden osallistumiselle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä

[136] Kansallinen toimisto voi tehdä pieniä muutoksia suhteelliseen mukautukseen, jotta voidaan sovittaa myönnetty avustus ja suunniteltu toiminta paremmin yhteen, varmistaa yhdenmukaisuus hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman kanssa, antaa riittävää tukea ensisijaiseen toimintaan, säilyttää ainakin yksi osallistuja jokaisessa hakijan hakemassa toimintatyypissä ja -luokassa sekä noudattaa ehdotuspyynnön sääntöjä.

<table>
<tr><td rowspan="4">Organisointituki</td><td rowspan="4">Hankkeen toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista.

Esimerkkejä: osallistujien lähtövalmennus (ammatillinen, kulttuuri- ja kielivalmennus), mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, oppimistulosten tunnustaminen, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle.

Organisointituki kattaa sekä lähettävälle että vastaanottavalle organisaatiolle aiheutuvat kustannukset (henkilöstön kursseja ja koulutusjaksoja lukuun ottamatta). Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä. Tukihenkilöt eivät ole osallistujia oppimiseen liittyvässä liikkuvuustoiminnassa, eikä heitä oteta huomioon organisointituen laskennassa.</td><td>100 euroa
– henkilöstön täydennyskoulutusjaksojen osallistujaa kohden

– kutsuttua asiantuntijaa kohden

– vastaanotettavaa opettaja- tai kouluttajaopiskelijaharjoittelijaa kohden</td></tr>
<tr><td>125 euroa

– ryhmäliikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td>350 euroa; 200 euroa sadannen osallistujan jälkeen samassa toimintatyypissä
– aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvän lyhytkestoisen liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden

– henkilöstön työnvarjostamis- ja opetusjaksojen osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td>500 euroa
aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvään pitkäkestoiseen liikkuvuuteen osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Matkatuki</td><td rowspan="6">Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena matkan pituus sekä osallistujien ja tukihenkilöiden määrä.

Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen yhdensuuntainen etäisyys[137] käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[138].</td><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr>
<tr><td>vähintään 8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Yksilötuki</td><td rowspan="4">Osallistujien ja tukihenkilöiden[139] oleskelukustannukset toiminnon aikana.

Oleskelukustannuksiin voidaan tarvittaessa myöntää tukea matkapäiviltä ennen toimintoa ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena henkilöiden määrä, oleskelun kesto ja vastaanottava maa[140].</td><td>Osallistujaluokka</td><td>Maaryhmä 1</td><td>Maaryhmä 2</td><td>Maaryhmä 3</td></tr>
<tr><td>Henkilöstö</td><td>107–191 euroa</td><td>95–169 euroa</td><td>84–148 euroa</td></tr>
<tr><td>Oppijat</td><td>48–127 euroa</td><td>41–110 euroa</td><td>36–93 euroa</td></tr>
<tr><td colspan="4">Edellä esitetään perusmäärien sallitut vaihteluvälit toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää näiden vaihteluvälien rajoissa tarkat perusmäärät hallinnoimiaan hankkeita varten ja julkaisee tiedot verkkosivustollaan.

Perusmäärää maksetaan toiminnan 14. päivään asti (matkustuspäivät mukaan lukien). Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmäärästä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.</td></tr>
</table>

[137] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

[138] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

[139] Tukihenkilöihin sovelletaan henkilöstöä koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomailla yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta ”osallisuustuki”.

[140] Vastaanottavien maiden ryhmät:
Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.
Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.
Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki, Unkari.

Osallisuustuki	**Osallisuustuki organisaatioille:** Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.	125 euroa osallistujaa kohden
	Osallisuustuki osallistujille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). Osallisuustukea voivat saada myös henkilöstön jäsenet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka toimivat tukihenkilöinä tai osallistuvat valmistelevaan vierailuun. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevat vierailut	Valmistelevaan vierailuun osallistumisen matka- ja oleskelukustannukset. **Rahoitustapa:** Yksikkökustannukset. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujamäärä.	680 euroa osallistujaa kohden
Kurssimaksut	Henkilöstöliikkuvuuden muotoon ”Täydennyskoulutus” liittyvistä osallistumismaksuista aiheutuvat kustannukset.	80 euroa osallistujaa kohden päivässä.

	Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena kurssin kesto.	
Kielivalmennustuki	Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämänsä opiskelu- tai harjoittelukielen taitoa. Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyyppiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja opetusjaksot, opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen, aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus ja aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus. Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, erityisten esteiden perusteella. Edellä mainittuja ehtoja ei sovelleta aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvään pitkäkestoiseen liikkuvuuteen osallistuville myönnettävään korotettuun tukeen. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujamäärä.	150 euroa osallistujaa kohden Lisäksi 150 euroa korotettua kielivalmennustukea aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvään pitkäkestoiseen liikkuvuuteen osallistujaa kohden
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea	**Vakuudesta aiheutuvat kustannukset:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista matkakuluista

	tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen. Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. **Rahoitustapa:** todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.	**Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista

OPPIMISEEN LIITTYVÄ LIIKKUVUUS NUORISOALALLA

Tässä ohjelmaoppaan osiossa esitellään avaintoimen 1 toiminnot nuorisoalalla. Näillä toiminnoilla tarjotaan epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen mahdollisuuksia nuorille ja nuorisotyöntekijöille.

Epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen avulla nuoret hankkivat olennaisia taitoja, jotka tukevat heidän henkilökohtaista, sosiaalista ja koulutuksellista kehitystään sekä kannustavat heitä osallistumaan aktiivisesti yhteiskuntaan, mikä parantaa heidän työllistymisnäkymiään.

Osallistumalla oppimiseen liittyvään liikkuvuustoimintaan nuorisotyöntekijät kehittävät ammatillisen kehittymisensä kannalta merkityksellisiä taitoja, edistävät uusia organisatorisia käytäntöjä ja parantavat yleisesti nuorisotyön laatua.

Nuorisoalan oppimistoiminnan tarkoituksena on vaikuttaa erittäin myönteisesti nuoriin, mukana oleviin organisaatioihin, yhteisöihin, joissa toimintoja toteutetaan, nuorisoalaan itseensä sekä talouden ja yhteiskunnan sektoreihin koko EU:ssa. Tukea myönnetään seuraaviin toimintoihin:

- nuorten liikkuvuushankkeet – ”nuorisovaihdot”
- nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet
- nuorten osallistumishankkeet.
- DiscoverEU-osallisuustoimi.

MITEN NÄITÄ MAHDOLLISUUKSIA KÄYTETÄÄN?

Avustusta voi hakea kahdella tavalla:

- **Yksittäisten hankkeiden** avulla hakijaorganisaatiot ja epäviralliset nuorten ryhmät voivat toteuttaa yhden tai useita nuorisoalan toimintoja 3–24 kuukauden aikana. Yksittäiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka kokeilevat Erasmus+ -ohjelmaa ensi kertaa tai jotka haluavat järjestää vain yhden kertaluonteisen hankkeen ja/tai rajallisen määrän toimintaa.
- **Akkreditoidut hankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden akkreditointisuunnitelman asteittaista toteuttamista.

Organisaatiot, jotka haluavat järjestää liikkuvuustoimintaa säännöllisesti, voivat hakea Erasmus+ -akkreditointia. Lisätietoja näistä akkreditoinneista on jäljempänä luvussa ”Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla”.

Lisäksi organisaatiot ja epäviralliset nuorten ryhmät voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta liittymällä kumppaniksi hankkeeseen.

ERASMUS+ -AKKREDITOINTI NUORISOALALLA

Erasmus+ -akkreditointi[141] on väline organisaatioille, jotka haluavat avata toimintaansa rajat ylittävälle vaihdolle ja yhteistyölle ja jotka aikovat toteuttaa säännöllisesti oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa.

Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla tarjoaa mahdollisuuden saada yksinkertaisemmin rahoitusta avaintoimesta 1 oppimiseen liittyvään liikkuvuustoimintaan nuorisoalalla.

Hakijoiden on määriteltävä käyttämänsä hankehallintomalli, pidemmän aikavälin tavoitteensa ja suunnitelmansa Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettavalle toiminnalle ja sen odotetut hyödyt. Myönnetty Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla osoittaa, että hakijalla on asianmukaiset ja toimivat prosessit ja menettelyt laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan toteuttamiseksi suunnitellulla tavalla ja sen hyödyntämiseksi nuorisoalalla.

TOIMINNON TAVOITTEET

Nuorisoalan Erasmus+ -akkreditoinnilla on seuraavat tavoitteet:

- Vahvistetaan nuorten henkilökohtaista ja ammatillista kehitystä epävirallisen ja arkioppimiseen liittyvällä liikkuvuustoiminnalla.
- Edistetään nuorten voimaantumista, aktiivista kansalaisuutta ja osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan.
- Edistetään nuorisotyön laadullista kehittämistä paikallisella, alueellisella, kansallisella, eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla parantamalla nuorisoalalla toimivien organisaatioiden valmiuksia ja tukemalla nuorisotyöntekijöiden ammatillista kehitystä.
- Edistetään osallisuutta ja moninaisuutta, kulttuurienvälistä vuoropuhelua sekä solidaarisuuden, tasavertaisten mahdollisuuksien ja ihmisoikeuksien arvoja nuorten keskuudessa Euroopassa.

AKKREDITOITUJEN HAKIJOIDEN MAHDOLLISUUDET SAADA RAHOITUSTA

Hakijat, joille myönnetään Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla, voivat helpommin hyödyntää seuraavia avaintoimeen 1 liittyviä rahoitusmahdollisuuksia nuorisoalalla:

- nuorten liikkuvuushankkeet – nuorisovaihdot
- nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet.

Vuotuinen akkreditoitujen hankkeiden rahoituspyyntö esitellään luvussa ”Erasmus+ -akkreditoinnin nuorisoalalla saaneiden organisaatioiden liikkuvuusmahdollisuudet”.

[141] Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistujia EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 20 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistujia ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueilta (alueet 1–4, ks. jakso ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa).

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakemuksia voivat jättää seuraavan tyyppiset organisaatiot: • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys, yritysten yhteiskuntavastuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin, jolla on todistetusti kokemusta nuorisoalalta, edellyttäen, että sen osallistumisella ei ole kaupallista tarkoitusta eikä sillä pyritä tuottamaan voittoa. Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Hakijaorganisaatioiden on täytynyt olla laillisesti sijoittautuneina vähintään kahden vuoden ajan ennen hakemusten jättämisen määräaikaa, ja niillä on oltava asiaankuuluvaa kokemusta nuorisoalan toiminnan toteuttamisesta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen määräaika	**29. syyskuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).**
Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit	Nuorisoalan Erasmus+ -akkreditointia hakevien on sitouduttava Europa-verkkosivustolla esitettyihin Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeihin: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth

VALINTAPERUSTEET

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu toimintasuunnitelma, muun muassa vähintään kahden vuoden asianmukainen kokemus toiminnan toteuttamisesta nuorisoalalla.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja toiminnallisia valmiuksia koskevista yleisistä perusteista ja akkreditointia hakevia koskevista erityisvaatimuksista.

POISSULKEMISPERUSTEET

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään tämän oppaan C-osassa luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista, että toimitetun

hakemuksen sisältö on hakijan laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

ARVIOINTIKRITEERIT

Ehdotusten laatu arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen arviointikriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 70 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	Organisaation soveltuvuus nuorisotoiminnan ja tämän toiminnon tavoitteiden kannalta seuraavien tekijöiden suhteen: • organisaation tavoitteet ja periaatteet • organisaation kohderyhmät • organisaation tavanomainen toiminta • organisaation kokemus nuorisoalalta. Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.
Strateginen kehittäminen (enintään 40 pistettä)	Missä määrin • Esitetyt tavoitteet ovat merkityksellisiä ja toiminnon tavoitteiden mukaisia ja tukevat EU:n nuorisostrategiaa. • Suunnitellut toimet sopivat yhteen todettujen tarpeiden ja tavoitteiden kanssa. Suunnitellut toimet tuottavat selkeää hyötyä organisaatiolle, osallistujille ja osallistujaorganisaatioille ja niillä on mahdollisesti myös laajempia vaikutuksia (esimerkiksi paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai transnationaalisella tasolla). • Tavoitteet ja suunniteltu toiminta integroidaan organisaation perustyöhön ja -toimintaan. • Organisaatio edistää osallisuus- ja moninaisuusstrategiaa. • Organisaatio on sisällyttänyt toimintaansa ohjelman yhden tai useamman perusperiaatteen (ympäristökestävyys ja vastuullisuus, aktiivinen osallistuminen Erasmus+ -organisaatioiden verkostoon, virtuaaliset komponentit).
Hallinnon ja koordinoinnin laatu (enintään 40 pistettä)	Missä määrin • Suunnitellut tavoitteet, toiminta ja kohteet ovat selkeitä ja realistisia suhteessa hakijan henkilöresursseihin ja sisäiseen organisaatioon. • Kumppanuusjärjestely on tasapainoinen ja toimiva ja tukee tarvittaessa uusien ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden mukaan ottamista. • Toiminnan laadun ja osallistujien turvallisuuden varmistamiseksi toteutetut toimenpiteet ovat riittävät. • Nuorten aktiivisen osallistumisen periaatetta noudatetaan, ja osallistujien mukanaoloa suunnitellaan toiminnan kaikkiin vaiheisiin. • Luotettavan oppimistuloksen takaavat toimenpiteet ovat asianmukaisia, ja niihin sisältyy oppimistulosten analysointi, tunnistaminen ja dokumentointi.

	• Menetelmät, joilla mitataan organisaation edistymistä sen tavoitteiden saavuttamisessa (seuranta ja arviointi), sekä riskienhallintamenetelmät ovat tarkoituksenmukaiset ja toimivat. • Toimenpiteet hankkeen tulosten jakamiseksi osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella ovat tarkoituksenmukaiset ja toimivat.

MYÖNNETTÄVIEN NUORISOALAN ERASMUS+ -AKKREDITOINTIEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Maissa, joissa kiinnostus nuorisoalan Erasmus+ -akkreditointeja kohtaan on suurta, kansallinen toimisto voi määritellä myönnettävien akkreditointien enimmäismäärän. Enimmäismäärä julkaistaan kansallisen toimiston verkkosivustolla yhdessä tämän akkreditointipyynnön kanssa.

Jos kansallinen toimisto ei määritä hyväksyttyjen akkreditointien enimmäismäärää, kaikki hakemukset, jotka täyttävät tässä ehdotuspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset, hyväksytään.

Jos kansallinen toimisto määrittää akkreditointien enimmäismäärän, laaditaan luettelo, jossa arvioinnin vähimmäiskriteerit täyttävät hakemukset asetetaan paremmuusjärjestykseen. Akkreditoinnit myönnetään hakemusten saamien pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä, kunnes akkreditointien enimmäismäärä on saavutettu. Jos useampi kuin yksi hakemus on saanut saman alimman hyväksyttävän pistemäärän, hyväksyttyjen hakemusten enimmäismäärää lisätään siten, että näistä hakemuksista kaikki, joilla on sama pistemäärä, hyväksytään.

VOIMASSAOLO

Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla myönnetään koko ohjelmakaudeksi vuoteen 2027 asti. Kansallisen toimiston asettamien akkreditointia koskevien vaatimusten ja ohjeiden noudattamista seurataan säännöllisesti. Osana hakemusta toimitettu toimintasuunnitelma voi realistisen suunnittelun mahdollistamiseksi kattaa 3–4 vuoden jakson ja sitä päivitetään säännöllisesti.

Jos johonkin toimintoon osallistuminen edellyttää Erasmus+ -akkreditointia ohjelmakauden 2021–2027 päättymisen jälkeen, kansallinen toimisto voi pidentää akkreditoinnin voimassaoloa Euroopan komission määrittelemien ehtojen mukaisesti. Jos akkreditointia ei jatketa, aiemmin hyväksyttyjen hankkeiden toteuttamista voidaan jatkaa 31. joulukuuta 2027 jälkeen asianomaisten avustussopimusten loppuun saakka.

Akkreditoinnin voimassaolo voidaan päättää milloin tahansa, jos organisaatio lakkaa olemasta, tai kansallisen toimiston ja akkreditoidun organisaation välisellä sopimuksella. Kansallinen toimisto voi päättää akkreditoinnin voimassaolon yksipuolisesti kohdassa ”Raportointi, seuranta ja laadunvarmistus” kuvattujen edellytysten mukaisesti. Akkreditoitu organisaatio voi päättää akkreditoinnin voimassaolon yksipuolisesti ainoastaan, jos vähintään kolmena peräkkäisenä vuotena akkreditointia ei ole käytetty akkreditoituja liikkuvuushankkeita koskevien hakemusten toimittamiseksi.

SIIRTOKIELTO

Akkreditointia ei voi siirtää organisaatiolta toiselle. Poikkeuksena tähän, silloin kun akkreditoidussa organisaatiossa tapahtuu rakenteellisia muutoksia (jakaminen, yhdistäminen, oikeussubjektin, yhtiösäännön tai omistajuuden muutos), kansallinen toimisto voi perustellusta pyynnöstä siirtää akkreditoinnin yhdelle seuraajaorganisaatiolle.

RAPORTOINTI, SEURANTA JA LAADUNVARMISTUS

Loppuraportit kunkin avustussopimuksen päättyessä	Kunkin nuorisoalan Erasmus+ -akkreditoinnin yhteydessä hyväksytyn avustussopimuksen päättyessä akkreditoitu organisaatio toimittaa loppuraportin sovellettavassa avustussopimuksessa täsmennetyn toiminnan toteuttamisesta ja saavutetuista tavoitteista.

Akkreditointia koskevat raportit	Organisaation on vähintään kerran akkreditointikauden aikana • raportoitava edistymisestään tavoitteiden saavuttamisessa • raportoitava siitä, miten ne varmistavat Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardien noudattamisen • päivitettävä toimintasuunnitelmansa. Kansallinen toimisto voi pyytää edistymisraportin kaikista edellä luetelluista seikoista samanaikaisesti tai kustakin erikseen. Kansallinen toimisto voi korvata tavoitteita ja Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja koskevat raportointivelvoitteet seurantakäynnillä. Raportoinnin, seurannan ja laadunvarmistustarkastusten perusteella saatujen akkreditoidun organisaation tuloksien pohjalta tai organisaatiossa tapahtuneiden merkittävien muutosten johdosta kansallinen toimisto voi muuttaa edistymisraporttien määrää ja aikataulua. Lisäksi akkreditoidut organisaatiot voivat vapaaehtoisesti pyytää akkreditointinsa päivittämistä. Kansallinen toimisto päättää organisaation esittämien perustelujen pohjalta, onko päivitys perusteltu ja hyväksyttävissä.
Seuranta ja tarkastukset	Kansallinen toimisto voi järjestää seurantakäyntejä, virallisia tarkastuksia tai muita toimenpiteitä seuratakseen akkreditoitujen organisaatioiden edistymistä ja tuloksia, arvioidakseen sovittujen laatustandardien noudattamista ja tarjotakseen tukea. Viralliset tarkastukset voivat olla asiakirjatarkastuksia tai käyntejä organisaation tiloihin tai muihin tiloihin, joissa toimintaa harjoitetaan tai on harjoitettu. Kansallinen toimisto voi pyytää, että toisen maan kansallinen toimisto tai ulkopuolinen asiantuntija auttaa sitä valvomaan ja seuraamaan kyseisessä maassa toteutettavaa toimintaa.

LAADUNVARMISTUS

Raportin tai seurantatoimen jälkeen kansallinen toimisto antaa palautetta akkreditoidulle organisaatiolle. Kansallinen toimisto voi myös antaa akkreditoidulle organisaatiolle velvoittavia ohjeita tai neuvoja sen toiminnan parantamiseksi.

KORJAAVAT TOIMENPITEET

Jos kyseessä on hiljattain akkreditoitu hakija tai korkean riskin organisaatio taikka jos kansallisen toimiston ohjeita tai määräaikoja ei ole noudatettu, jos raportoinnin, seurannan tai laadunvarmistustarkastuksen perusteella on saatu erittäin heikkoja tuloksia tai jos ohjelman sääntöjä on rikottu merkittävästi (myös toisessa toimessa), kansallinen toimisto voi toteuttaa seuraavat korjaavat toimenpiteet:

- Tarkkailu: Kansallinen toimisto voi vähentää rahoitusta, jota akkreditoitu organisaatio voi hakea toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditointi. Hiljattain akkreditoidut organisaatiot voidaan asettaa tarkkailuun, jos toiminnallisia valmiuksia koskevassa tarkastuksessa havaitaan heikkolaatuisen toteutuksen riski.

- Keskeytys: Organisaatiot, joiden akkreditointi on tilapäisesti keskeytetty, eivät voi hakea rahoitusta toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditointi. Kansallinen toimisto voi myös irtisanoa jotkin tai kaikki keskeytetyn akkreditoinnin puitteissa tehdyt voimassa olevat avustussopimukset.

Tarkkailu- tai keskeytysaika jatkuu, kunnes kansallinen toimisto toteaa, että ehdotuspyynnössä asetetut ehdot ja laatuvaatimukset täyttyvät jälleen ja että akkreditoitu organisaatio on puuttunut heikon suoritustason riskiin.

Organisaatiot, joiden akkreditointi on keskeytetty tai joita tarkkaillaan, eivät voi hakea uutta akkreditointia.

Jos kansallisen toimiston ohjeiden ja määräaikojen laiminlyönti on jatkuvaa, jos tulokset ovat erittäin heikkoja tai jos ohjelman sääntöjä rikotaan toistuvasti tai merkittävästi (myös jossakin muussa toimessa), kansallinen toimisto voi päättää akkreditoinnin voimassaolon.

Akkreditoinnin voimassaolo voidaan myös päättää milloin tahansa, jos organisaatio lakkaa olemasta, tai kansallisen toimiston ja akkreditoidun organisaation välisellä sopimuksella. Kansallinen toimisto tai akkreditoitu organisaatio voi päättää akkreditoinnin voimassaolon yksipuolisesti, jos kyseisen akkreditoinnin perusteella ei ole tehty yhtään rahoitushakemusta vähintään kolmeen peräkkäiseen vuoteen.

ERASMUS+ -AKKREDITOINNIN NUORISOALALLA SAANEIDEN ORGANISAATIODEN LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUDET

Akkreditoidut organisaatiot voivat hakea rahoitusta nuorisoliikkuvuustoimintaan yksinkertaistetulla menettelyllä. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn toimintasuunnitelmaan, joten tarkkaa luetteloa ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta ei vaadita. Sen sijaan hakemuksissa on tärkeää arvioida toteutettavien toimenpiteiden sekä niihin osallistuvien osallistujien lukumäärä.

Tässä toiminnossa[142] toteutettavassa liikkuvuustoiminnassa on noudatettava kunkin toimintatyypin osalta tämän oppaan asianomaisissa luvuissa vahvistettuja vähimmäisvaatimuksia.

Akkreditoidut organisaatiot sitoutuvat noudattamaan Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja ja toteuttamaan laadukasta liikkuvuustoimintaa nuorisoalalla.

Akkreditoidut nuorisoalan organisaatiot eivät voi saada rahoitusta yksittäisistä nuorisovaihtohankkeista ja nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeista. Ne voivat kuitenkin olla kumppaneina tällaisissa hankkeissa.

KELPOISUUSPERUSTEET

Avustushakemuksiin sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita.

Kuka voi hakea?	Kaikki organisaatiot, joilla on hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla.

[142] Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistujia EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 20 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistujia ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueilta (alueet 1–4, ks. jakso ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa).

Tukikelpoinen toiminta	• Nuorisovaihdot • Nuorisotyöntekijöiden ammattitaitoa kehittävä toiminta Lisäksi voidaan toteuttaa seuraavaa toimintaa: • Valmistelevat vierailut • Käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen (vain nuorisotyöntekijöiden ammattitaitoa kehittävän toiminnan yhteydessä) Kuvaus kustakin tällaisesta toiminnasta sekä niiden kelpoisuusperusteet esitetään tämän oppaan asianomaisissa luvuissa.
Hankkeen kesto	Akkreditoidun hankkeen kesto on 12–24 kuukautta. Kaikilla edunsaajilla on 12 kuukauden jälkeen mahdollisuus jatkaa hankettaan niin, että sen kokonaiskesto on 24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** samana vuonna 1. kesäkuuta alkavista hankkeista.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Muut vähimmäisvaatimukset	Akkreditoitu organisaatio voi jättää vain yhden akkreditoitua hanketta koskevan hakemuksen ehdotuspyyntöä (vuotta) kohden.

MÄÄRÄRAHAT

Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoituja hakijoita varten käytettävissä olevien määrärahojen kokonaismäärä
- haetut toimet
- avustuksen vähimmäis- ja enimmäismäärä
- seuraavat jakoperusteet: taloudellinen tulos, laadullinen tulos, poliittiset painopisteet ja aihealueet, joita haetulla toiminnalla edistetään, ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee avustuksen perus- ja enimmäismäärää, jakoperusteiden pisteytystä, kunkin perusteen painotusta, jakomenetelmää ja akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevia määrärahoja koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyynnön määräaikaa.

Kansallinen toimisto julkaisee akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevat määrärahat ja niiden jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyynnön määräaikaa. Määrärahojen jakoa koskevien sääntöjen on oltava oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaiset. Määrärahojen jakamisessa käytettävien indikaattoreiden ja mittareiden on oltava objektiivisia ja todennettavissa olevia, ja niitä koskevien arvojen on oltava hakijoiden tiedossa ennen ehdotuspyynnön määräaikaa.

Kansallinen toimisto arvioi sovellettavien yksikkökorvausten ja aiempien tietojen perusteella määrärahat, jotka tarvitaan kunkin hakijan hakeman toiminnan toteuttamiseen. Hakijoille ei voida myöntää näin arvioituja määrärahoja suurempaa avustusta.

Jos hakijalle myönnetään kokonaisuudessaan määrärahat, jotka niiden hakemaan toimintaan arvioidaan tarvittavan, hakemukseen sisältyvä toiminta sisällytetään hankkeen avustussopimukseen tulostavoitteena. Muussa tapauksessa, jos hakijalle ei myönnetä koko haettua määrää, tulostavoitteita mukautetaan siten, että ne pysyvät myönnettyyn avustukseen nähden oikeasuhteisina.[143]

Kululuokkien ”osallisuustuki osallistujille” ja ”poikkeukselliset kulut” määrärahoja ei voida arvioida samalla tavalla kuin niiden kululuokkien, joissa käytetään yksikkökustannuksia. Kansallinen toimisto arvioi tällaisia kuluja koskevat hakemukset erikseen perustuen toimitettuun kuvaukseen ja perusteluihin. Hankkeen toteuttamisen aikana edunsaajat voivat tarvittaessa esittää lisäpyyntöjä tällaisten kulujen osalta. Kansallinen toimisto käsittelee tällaiset lisäpyynnöt niiden saapumisjärjestyksessä niin kauan, kuin varoja on käytettävissä.

[143] Kansallinen toimisto voi tehdä pieniä muutoksia suhteelliseen mukautukseen, jotta voidaan sovittaa myönnetty avustus ja suunniteltu toiminta paremmin yhteen, varmistaa yhdenmukaisuus hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman kanssa, antaa riittävää tukea ensisijaiseen toimintaan, säilyttää ainakin yksi osallistuja jokaisessa hakijan hakemassa toimintatyypissä ja -luokassa sekä noudattaa ehdotuspyynnön sääntöjä.

NUORTEN LIIKKUVUUSHANKKEET – ”NUORISOVAIHDOT”

Tässä toiminnossa[144] organisaatiot ja epäviralliset nuorten ryhmät voivat saada tukea toteuttaakseen hankkeita, joilla tuodaan yhteen nuoria eri maista kokemusten vaihtoa ja virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolista oppimista varten.

TOIMINNON TAVOITTEET

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan nuorisovaihtojen muodossa tapahtuvaa nuorten epäviralliseen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta, jonka tavoitteena on osallistaa ja voimaannuttaa nuoria aktiivisiksi kansalaisiksi, liittää heidät Euroopan yhdentymishankkeeseen sekä auttaa heitä hankkimaan ja kehittämään osaamista elämää ja ammatillista tulevaisuuttaan varten.

Konkreettisemmin ilmaistuna nuorisovaihdoilla pyritään

- edistämään kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja oppimista sekä tunnetta eurooppalaisuudesta
- kehittämään nuorten taitoja ja asenteita
- vahvistamaan eurooppalaisia arvoja ja murtamaan ennakkoluuloja ja stereotypioita
- lisäämään tietoisuutta yhteiskunnallisesti merkittävistä aiheista ja edistää siten aktiivista osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan.

Toiminto on avoin kaikille nuorille, mutta siinä keskitytään erityisesti nuoriin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

POLIITTINEN TAUSTA

EU:n nuorisostrategia 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisoalan yhteistyölle vuonna 2018 annetun neuvoston päätöslauselman[145] perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisostrategiaan sisältyy 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisostrategian keskeisellä osa-alueella ”Yhdistäminen” edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. ”Sitouttamisen” osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista muun muassa nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodialogin avulla. ”Vaikutusmahdollisuuksien” osa-alueella strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisostrategiasta, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet[146]

---

[144] Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistujia EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 20 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistujia ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueilta (alueet 1–4, ks. jakso ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa).

[145] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL.

[146] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi.

- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka[147,148]
- Oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka[149,150]
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö[151].

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisostrategiaan.

Euroopan unionin nuorisostrategiaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

Nuorisoalan teemakohtaiset strategiat

Erasmus+ -ohjelmalla pyritään edistämään nuorten osallistumista, vahvistamaan epävirallisen ja arkioppimisen laatua ja kehittämään laadukasta nuorisotyötä. Lisätukea näillä aloilla on saatavilla erityisten teemakohtaisten strategioiden, kuten nuorten osallistumisstrategian, Youthpass-strategian ja eurooppalaisen koulutusstrategian kautta.[152]

TOIMINNAN KUVAUS

Nuorisovaihdot

Nuorisovaihdot ovat tapaamisia, joissa vähintään kahdesta eri maasta tulevien nuorten ryhmät viettävät lyhyen ajan yhdessä ja toteuttavat epävirallisen oppimisen ohjelman (joka voi sisältää esimerkiksi työpajoja, harjoitteita, keskusteluja, roolipelejä, simulaatioita ja ulkoilma-aktiviteetteja) heitä kiinnostavasta aiheesta, joka pohjautuu eurooppalaisiin nuorisotavoitteisiin[153]. Oppimisjaksoon sisältyy hakua edeltävä suunnitteluvaihe, valmisteluvaihe sekä arviointi ja jatkotoimet vaihdon jälkeen.

Seuraavat toiminnot eivät ole tukikelpoisia nuorisovaihtojen puitteissa: akateemiset opintomatkat, vaihtotoiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa, tai joita voidaan pitää matkailuna, festivaalit, lomamatkailu, esiintymiskiertueet, sääntömääräiset kokoukset ja aikuisten nuorille pitämät kurssit.

Valmistelevat vierailut

Nuorisovaihtohankkeisiin voi kuulua myös valmistelevia vierailuja. Valmistelevien vierailujen tarkoituksena on varmistaa toiminnan laadukkuus helpottamalla ja valmistelemalla hallinnollisia järjestelyjä, kehittämällä luottamusta ja yhteisymmärrystä ja luomalla vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja ihmisten välille. Kun kyse on nuorisovaihtotoiminnasta, johon osallistuu sellaisia nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, valmistelevan vierailun avulla olisi varmistettava, että kyseisten osallistujien erityistarpeet voidaan ottaa huomioon. Valmisteleva vierailu tehdään jonkin vastaanottavan organisaation sijaintimaahan ennen nuorisovaihtotoiminnan alkamista.

147 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01).
148 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.
149 https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.
150 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.
151 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.
152 Nuorten osallistumisstrategia: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/; Youthpass-strategia: https://www.youthpass.eu/en/about-youthpass/youthpass-strategy/; Eurooppalainen koulutusstrategia: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.
153 Eurooppalaiset nuorisotavoitteet laadittiin EU:n nuorisostrategian puitteissa. Näissä tavoitteissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä ja tuodaan esiin haasteita: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hankkeen toteuttaa vähintään kaksi organisaatiota. Kaikki mukana olevat organisaatiot on yksilöitävä hakuvaiheessa, ja vankka kumppanuus on hankkeen laadukkaan toteutuksen perusedellytys. Jotta mukana olevat organisaatiot hyötyvät osallistumisestaan, hankkeella on oltava merkitystä organisaation työlle, jota se tavanomaisesti tekee nuorten kanssa, ja sen on vastattava näiden tavoitteita ja tarpeita. Osallistuvat organisaatiot toimivat osallistujia ”lähettävinä” ja/tai ”vastaanottavina” eli toimintoa isännöivinä organisaatioina. Yksi organisaatioista toimii myös koordinaattorina ja hakee rahoitusta kaikkien kumppanien puolesta.

Edunsaajaorganisaatio voi tarvittaessa pyytää nuorisovaihtotoimintaan osallistuvilta rahoitusosuuden, jonka osallistujat maksavat ennen lähtöä. Osallistujien rahoitusosuuden määrän on oltava hyvin alhainen ja oikeassa suhteessa hankkeen toteuttamiseen myönnettyyn avustukseen, se on perusteltava selvästi osallistujalle koituvalla suoralla edulla, sen tarkoitus on selitettävä hyvin ja perusteltava osallistujille, se on kerättävä voittoa tavoittelemattomalla tavalla eikä se saa luoda epäoikeudenmukaisia osallistumisen esteitä. Rahoitusosuuksia ei saa kerätä osallistujilta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Edunsaaja voi käyttää kustannusluokkaa ”osallisuustuki” kattamaan mahdolliset erityistarpeet, jotka johtuvat näiden osallistujien kohtaamista esteistä. Muut edunsaajaorganisaation valitsemat palveluntarjoajat eivät voi periä lisämaksuja tai muita osallistujamaksuja. Edunsaajan on ilmoitettava osallistujilta mahdollisesti kerätyt rahoitusosuudet loppuraportissaan.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja hanketoimintaan osallistuvilla nuorilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- **Suunnittelu**: mm. tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatiminen ennen hakemuksen jättämistä.
- **Valmistelu**: mm. käytännön järjestelyt, sopimustekeminen kumppaneiden kanssa sekä osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus.
- Toiminnan **toteutus**.
- **Jatkotoimet:** toiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen.

Laadukkaan nuorisovaihdon tunnusmerkkejä ovat seuraavat:

- Siinä otetaan nuoret ja osallistujaorganisaatiot aktiivisesti mukaan hankkeen kaikkiin neljään vaiheeseen, mikä tukee kaikkien oppimis- ja kehittymiskokemusta.
- Mukaan otetaan erilaisia osallistujaryhmiä ja toiminnassa hyödynnetään tätä moninaisuutta.
- Toiminta perustuu nuorten selvästi määriteltyihin tarpeisiin.
- Epävirallisen ja arkioppimisen tulokset tunnistetaan ja dokumentoidaan asianmukaisesti.
- Osallistujia kannustetaan pohtimaan Eurooppaa koskevia aiheita ja eurooppalaisia arvoja.

Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti koulutus- ja yhteistyötoimintaa. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppaninhakumahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoa koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on saatavilla eurooppalaisessa koulutuskalenterissa: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Inspiraatiota löytyy myös SALTO-resurssikeskuksen sivulta ”Tools”: https://www.salto-youth.net/tools/.

Oppimisprosessi

Nuorisovaihdon toteuttaminen epävirallisen oppimisen kontekstissa edellyttää, että ainakin osa halutuista oppimistuloksista on suunniteltu etukäteen, jotta voidaan varmistaa asianmukaiset oppimismahdollisuudet. Hanketoimintaan osallistuvien

nuorten olisi oltava mukana määrittelemässä omia tarpeitaan ja oppimistuloksia, joita he haluavat saada tai kehittää nuorisovaihdon avulla.

Osallistujien olisi myös osallistuttava mahdollisimman paljon toiminnon suunnitteluun ja laatimiseen (ohjelman laadinta, työskentelymenetelmät ja tehtävien jako) ja pohdittava, miten he voivat valmistautua, jotta heidän oppimisensa ja henkilökohtainen kehittymisensä vaihdon aikana olisi mahdollisimman tehokasta.

Kun itse toiminto on päättynyt, osallistujia olisi kehotettava antamaan palautetta toiminnosta ja pohtimaan, mitä he ovat oppineet ja miten he voivat hyödyntää näitä oppimistuloksia. Lisäksi osallistujien olisi pohdittava toiminnon mahdollisia jatkotoimia. Tämä voi tapahtua yksittäin tai, jos mahdollista, ryhmissä.

Organisaatioiden olisi tuettava oppimisprosessia sekä oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia erityisesti Youthpass-todistuksen avulla.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit

Kaikkien tästä toiminnosta tuettavien hankkeiden toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi

Osallistujien suojelu ja turvallisuus

Nuorisovaihtoihin osallistuu ryhmänvetäjiä. Ryhmänvetäjät seuraavat ja tukevat osallistujia, jotta varmistetaan laadukas oppimisprosessi ydintoiminnon aikana. Samalla he varmistavat, että toimintaympäristö on turvallinen, kunnioittava ja syrjimätön ja että osallistujia suojellaan. Nuorisovaihdon suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelusta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Tämän toiminnon puitteissa tukea saavien organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon.

Nuorisovaihdot soveltuvat erityisen hyvin sellaisten nuorten osallistamiseen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, koska

- ryhmäliikkuvuus tarjoaa mahdollisuuden kansainväliseen liikkuvuusjaksoon ryhmän tarjoamassa turvassa
- niiden nuorten osallistuminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, on mahdollista nuorisovaihtojen lyhyen keston ansiosta
- paikallisten osallistujien mukana olo helpottaa ensimmäistä osallistumista EU:n hankkeisiin.

Nuorisovaihdot soveltuvat myös osallisuuden ja moninaisuuden käsittelyyn hankkeen aiheena esimerkiksi stereotypioiden torjunnan tukemiseksi ja ymmärryksen, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi. Koko hankkeessa olisi

tietoisesti edistettävä osallisuutta ja moninaisuutta. Nämä näkökohdat olisi otettava huomioon suunnittelussa, valmistelussa, toteutuksessa ja jatkotoimissa.

Ympäristökestävyys

Nuorisovaihdon olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Nuorisovaihto olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätys sekä kestävien liikennemuotojen käyttö.

Digitaalinen muutos nuorisoalalla

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laatua. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Digitaalisiin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologioiden käyttö voidaan toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaisesti ottaa mukaan oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan nuorten osallistumista. Aina kun mahdollista, tämän toiminnon mukaisten hankkeiden olisi tarjottava nuorille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päätösten tekemiseen. Tähän olisi pyrittävä mielekkäillä oppimiskokemuksilla, jotka kannustavat nuoria kansalaisvaikuttamiseen ennen liikkuvuustoimintaan osallistumista, sen aikana ja sen jälkeen. Nuorten liikkuvuushankkeissa nuorille olisi tarjottava myös merkityksellisiä mahdollisuuksia olla aktiivisesti mukana hanketoiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Siten osallistujat saataisiin sitoutumaan lujemmin yhteiskunnalliseen toimintaan.[154] Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Seuraavia kelpoisuusperusteita sovelletaan yksittäisiin nuorisovaihtohankkeisiin. Akkreditointien osalta ks. tämän oppaan asianomainen luku.

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä.[155]

[154] Resursseja ja innoitusta löytyy SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineistön osioista 7 (Nuorten liikkuvuushankkeet) ja 12 (Osallistumisen suunnittelu): https://participationpool.eu/toolkit/.

[155] Osallistujaorganisaatioiden on allekirjoitettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle. Liittymislomakkeet olisi toimitettava hakuvaiheessa ja viimeistään allekirjoitettaessa avustussopimusta. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Osallistujaorganisaatio voi olla: • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys tai yritysten yhteiskuntavastuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin, jolla on todistetusti kokemusta nuorisoalalta, edellyttäen, että sen osallistumisella ei ole kaupallista tarkoitusta eikä sillä pyritä tuottamaan voittoa • epävirallinen nuorten ryhmä[156]. Sen on oltava sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan EU:n naapurialueilta (alueet 1–4; ks. ”Tukikelpoiset maat” oppaan A-osassa).
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio). Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.
Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään hakijan sijoittautumismaan kansalliseen toimistoon.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina: • **12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** samana vuonna 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista • **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. toukokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Liitteet	Hakulomakkeeseen on liitettävä jokaisen hankkeeseen suunnitellun nuorisovaihdon ja valmistelevan vierailun aikataulu.

Nuorisovaihtoa koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan kesto	5–21 päivää, matkapäivät pois lukien.

[156] Vähintään neljän 13–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän vähintään 18-vuotiaista jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä. Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa. Tämän toiminnon ja siihen liittyvien määräysten yhteydessä ”epävirallinen nuorten ryhmä” sisältyy ”osallistujaorganisaation” määritelmään. Viitattaessa ”osallistujaorganisaatioihin” viittauksen katsotaan kattavan myös ”epävirallisen nuorten ryhmät”.

Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin siihen osallistuvan organisaation (tai organisaatioiden, jos kyse on liikkuvasta toiminnosta) sijaintimaassa. **Poikkeus:** Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio).[157] **Toiminta EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa**: kaikkien osallistujaorganisaatioiden täytyy olla jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. **Toiminta ohjelmaan assosioitumattomien EU:n naapurialueiden kolmansien maiden kanssa**: toiminnassa täytyy olla mukana vähintään yksi osallistujaorganisaatio jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta ja yksi osallistujaorganisaatio jostakin ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta EU:n naapurialueilta (alueet 1–4).
Tukikelpoiset osallistujat	13–30-vuotiaat[158] nuoret, joiden asuinpaikka on jonkin lähettävän tai vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. Ryhmänvetäjiä ja fasilitaattoreja sekä tukihenkilöitä ei voida pitää toimintaan osallistujina, mutta heille voidaan myöntää tukea tietyistä kululuokista. Heidän on oltava vähintään 18-vuotiaita.
Osallistujamäärä toimintoa kohden ja kansallisten ryhmien kokoonpano	Vähintään 16 ja enintään 60 osallistujaa toimintoa kohden, vähintään 4 osallistujaa ryhmää kohden. Ryhmänvetäjiä ja fasilitaattoreja sekä tukihenkilöitä ei lasketa mukaan osallistujien lukumäärään. Nuorisovaihdoissa, joihin osallistuu vain nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistujien vähimmäismäärä on kymmenen. Vähintään kaksi nuorten ryhmää kahdesta eri maasta. Jokaisella ryhmällä on oltava ainakin yksi ryhmänvetäjä. Enintään kaksi fasilitaattoria toimintaa kohden.
Muut perusteet	Jokaisessa toiminnossa vähintään yhden lähettävistä tai vastaanottavista organisaatioista on oltava hakemuksen vastaanottavan kansallisen toimiston sijaintimaasta.

[157] Jos useampi organisaatio samasta maasta muodostaa yhden kansallisen ryhmän, kullakin organisaatiolla voi olla oma ryhmänvetäjänsä.

[158] Huomaa seuraava:
Alaikärajat – osallistujien on ylitettävä vähimmäisikä viimeistään toiminnon alkamispäivänä.
Yläikärajat – osallistujat eivät saa toiminnon alkamispäivänä ylittää asetettua enimmäisikää.

Valmistelevia vierailuja koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin kyseiseen nuorisovaihtotoimintaan osallistuvan vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. **Poikkeus:** Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Tukikelpoiset osallistujat	Osallistujaorganisaatioiden edustajat, fasilitaattorit, ryhmänvetäjät ja nuoret.[159]

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja nuorten kohderyhmä ovat nuorisoalan kannalta merkityksellisiä. • Hankkeella puututaan yhteen tai useampaan EU:n nuorisodialogin tai nuorisotavoitteiden painopisteeseen. • Hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Hanke on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeella ja ehdotetulla toiminnalla käsitellään osallistujaorganisaatioiden ja nuorisovaihtohankkeen osallistujien tarpeita. • Hankkeella on mahdollista saada aikaan osallistujien kannalta laadukkaita oppimistuloksia. • Hankkeella on niin sen aikana kuin sen jälkeen todennäköisesti vaikutusta osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin sekä hankkeeseen suoraan osallistuvien organisaatioiden ja henkilöiden ulkopuolisiin tahoihin paikallisella, alueellisella, kansallisella ja/tai Euroopan tai globaalilla tasolla. • Hankkeella saadaan toimintoon mukaan uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita.

[159] Valmisteleviin vierailuihin osallistuvien henkilöiden odotetaan osallistuvan myös varsinaiseen hanketoimintaan.

Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)	Missä määrin • Ehdotuksessa kuvataan selkeästi ja ymmärrettävästi hankkeen kaikki vaiheet: valmistelu, toiminnan toteutus ja jatkotoimet sekä nuorten osallistuminen toiminnan kaikkiin vaiheisiin. • Osallistujien jakauma maiden ja sukupuolen suhteen on tasapainoinen, ja toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa erilaisista lähtökohdista tuleville ja osaamiseltaan erilaisille osallistujille. • Toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä. • Ehdotetut oppimismenetelmät, mahdolliset verkkopohjaiset/digitaaliset komponentit mukaan lukien, ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia. • Reflektointiprosessi ja osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, käyttö on asianmukaista.
Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu on tyydyttävä. • Osallistujien turvallisuuden ja suojelun varmistamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat riittäviä ja tehokkaita. • Toimintaan liittyvät tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. • Yhteistyötä ja viestintää osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa koskeva suunnitelma tarjoaa tukikehyksen hankkeen hallinnoinnille. • Hakijan ehdottama tapa arvioida hankkeen eri vaiheita ja tuloksia suhteessa tavoitteisiin on asianmukainen. • Hakijan ehdottama tapa levittää tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella on asianmukainen. • Hankkeeseen sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan sen tulokset kestämään hankkeen elinkaarta pidempään.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

<table>
<tr><th>Kululuokka</th><th>Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt</th><th colspan="3">Määrä</th></tr>
<tr><td>Organisointituki</td><td>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä. Ryhmänvetäjille, fasilitaattoreille ja tukihenkilöille ei voida myöntää organisointitukea.</td><td colspan="3">125 euroa nuorisovaihdon osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Matkatuki</td><td rowspan="8">Osallistujien, ryhmänvetäjät, tukihenkilöt ja fasilitaattorit mukaan lukien, edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena matkan pituus ja henkilöiden määrä.

Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys[160] käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[161].

Kun kyseessä on liikkuva toiminta, hakijan on laskettava yhteen yksittäisten tapahtumapaikkojen väliset etäisyydet ja valittava kokonaismatkaa vastaava välimatkakategoria.[162]</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
<tr><td>2 000–
2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–
3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
<tr><td>4 000–
7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr>
<tr><td>vähintään
8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr>
</table>

[160] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

[161] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

[162] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva osallistuja osallistuu liikkuvaan toimintaan, joka toteutetaan ensin Roomassa (Italia) ja sitten Ljubljanassa (Slovenia), hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja sitten Rooman ja Ljubljanan välisen etäisyyden (489,75 km) ja laskee nämä etäisyydet yhteen (1 855,03 km). Tämän jälkeen hän valitsee tämän etäisyyden välimatkakategorian (eli 500–1 999 km) ja laskee EU-avustuksen osallistujan edestakaisesta matkasta Madridista Ljubljanaan (Rooman kautta) aiheutuviin matkakuluihin (275 euroa).

Yksilötuki	Oleskelukustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena vastaanottava maa, toiminnan kesto kutakin osallistujaa, ryhmänvetäjää, tukihenkilöä ja fasilitaattoria (tarvittaessa) kohden, mukaan lukien yksi matkapäivä ennen toimintaa ja yksi matkapäivä sen jälkeen sekä **lisäksi enintään neljä** matkapäivää osallistujille, ryhmänvetäjille, tukihenkilöille ja fasilitaattoreille, jotka saavat vihreän matkustamisen tukea.	Taulukko A2.1 osallistujaa kohden päivässä
Osallisuustuki	**Osallisuustuki organisaatioille:** Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. Ryhmänvetäjille, fasilitaattoreille ja tukihenkilöille ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.	125 euroa nuorisovaihdon osallistujaa kohden
	Osallisuustuki osallistujille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä, ryhmänvetäjät ja fasilitaattorit mukaan luettuina, suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevien vierailujen tuki	Valmistelevan vierailun toteuttamiseen liittyvät kustannukset, matka- ja oleskelukustannukset mukaan lukien. **Rahoitustapa:** Yksikkökustannukset. **Myöntöperuste:** Vastaanottavan organisaation osallistujat pois lukien. Kussakin toiminnossa rahoitusta voi saada enintään kaksi osallistujaa	680 euroa osallistujaa ja valmistelevaa vierailua kohden.

	osallistujaorganisaatiota kohden edellyttäen, että toinen osallistujista on nuori henkilö. Lisäksi mikä tahansa osallistujaorganisaatio voi rahoittaa yhtä fasilitaattoria yhtä valmistelevaa vierailua kohden. Ehdollinen: Valmistelevan vierailun tarve, tavoitteet ja osallistujat on perusteltava hakulomakkeessa; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Tätä ehtoa ei sovelleta akkreditointijärjestelmästä rahoitettaviin hankkeisiin.	
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. Osallistujien, myös tukihenkilöiden, ryhmänvetäjien ja fasilitaattorien, korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esimerkiksi jos puhtaampien, vähemmän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien kulkuneuvojen käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja). Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa muun kuin vihreän matkustamisen tuen.	**Vakuus:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista matkakuluista **Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista

Taulukko A2.1 Yksilötuki nuorisovaihtoihin

	Yksilötuki (euroa päivässä)
Itävalta	78
Belgia	78

Bulgaria	45
Kroatia	57
Kypros	63
Tšekki	53
Tanska	81
Viro	48
Suomi	79
Ranska	67
Saksa	71
Kreikka	68
Unkari	60
Islanti	76
Irlanti	73
Italia	69
Latvia	48
Liechtenstein	77
Liettua	49
Luxemburg	77
Malta	57
Alankomaat	69
Pohjois-Makedonia	41
Norja	83
Puola	51
Portugali	57
Romania	46
Serbia	47
Slovakia	48
Slovenia	54
Espanja	58
Ruotsi	72
Turkki	50
Ohjelmaan assosioitumattomat naapurialueiden kolmannet maat	44

NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUVUUSHANKKEET

Tästä toiminnosta[163] organisaatiot voivat saada tukea sellaisten oppimiseen liittyvien hankkeiden toteuttamiseen, joihin sisältyy nuorisotyöntekijöiden ja heidän organisaatioidensa ammatillista kehittymistä ja kapasiteetin vahvistamista edistävää toimintaa.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämä toiminto tukee nuorisotyöntekijöiden ammatillista kehittymistä ja siten laadukkaan nuorisotyön kehittämistä paikallisella, alueellisella, kansallisella, EU:n ja kansainvälisellä tasolla liikkuvuustoiminnassa saatavien epävirallisen ja arkioppimisen kokemusten avulla. Toiminnolla edistetään EU:n nuorisostrategian 2019–2027 tavoitteiden saavuttamista ja erityisesti eurooppalaista nuorisotyöohjelmaa[164] nuorisotyön laadun, innovaatioiden ja tunnustamisen takaamiseksi.

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeilla pyritään erityisesti

- tarjoamaan epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen mahdollisuuksia nuorisotyöntekijöiden pedagogista ja ammatillista kehittymistä varten, jotta edistetään laadukasta yksilökohtaista toimintaa sekä nuorisotyöorganisaatioiden ja -järjestelmien kehittymistä
- luomaan nuorisotyöntekijöiden yhteisö, joka voi tukea nuorille tarkoitettujen hankkeiden ja toiminnan laatua EU-ohjelmissa ja niiden ulkopuolella
- kehittämään paikallisia nuorisotyön käytäntöjä ja kehittämään osallistujien ja heidän organisaationsa valmiuksia tehdä laadukasta nuorisotyötä, millä on selvä vaikutus osallistuvien nuorisotyöntekijöiden perustyöhön nuorten kanssa.

POLIITTINEN TAUSTA

EU:n nuorisostrategia 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisoalan yhteistyölle vuonna 2018 annetun neuvoston päätöslauselman[165] perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisostrategiaan sisältyy 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisostrategian keskeisellä osa-alueella ”Yhdistäminen” edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. ”Sitouttamisen” osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista muun muassa nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodialogin avulla. ”Vaikutusmahdollisuuksien” osa-alueella strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

---

[163] Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistujia EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 20 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistujia ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueilta (alueet 1–4, ks. jakso ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa).

[164] Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma puitteista eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman perustamiselle: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01).
Lisätietoja eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman toteuttamisesta: www.bonn-process.net

[165] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL.

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisostrategiasta, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet[166]
- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka[167,168]
- Oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka[169,170]
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö[171].

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisostrategiaan.

Euroopan unionin nuorisostrategiaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

Nuorisoalan teemakohtaiset strategiat

Erasmus+ -ohjelmalla pyritään edistämään nuorten osallistumista, vahvistamaan epävirallisen ja arkioppimisen laatua ja kehittämään laadukasta nuorisotyötä. Lisätukea näillä aloilla on saatavilla erityisten teemakohtaisten strategioiden, kuten nuorten osallistumisstrategian, Youthpass-strategian ja eurooppalaisen koulutusstrategian kautta.[172]

TOIMINNAN KUVAUS

Ammattitaitoa kehittävä toiminta

Ammattitaitoa kehittävä toiminta on transnationaalista tai kansainvälistä oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa, jolla tuetaan nuorisotyöntekijöiden ammatillista kehittymistä. Toimintaa voidaan toteuttaa seuraavissa muodoissa:

- **opintovierailut ja erilaiset tehtävät**, kuten työn varjostaminen (job shadowing), nuorisotyöntekijöiden vaihdot ja vertaisoppiminen, nuorisotyöorganisaatioissa ja nuorisoalalla toimivissa organisaatioissa ulkomailla
- **verkostoituminen ja yhteisöjen muodostaminen** toimintoon osallistuvien ja sen tavoitteita tukevien nuorisotyöntekijöiden keskuudessa
- **koulutukset**, joilla kehitetään osaamista (esimerkiksi olennaisten olemassa olevien osaamismallien perusteella) laadukkaiden nuorisotyön käytäntöjen soveltamiseksi tai innovatiivisten (esimerkiksi digitaaliseen ja älykkääseen nuorisotyöhön[173] liittyvien) menetelmien käsittelemiseksi ja testaamiseksi
- **seminaarit ja työpajat**, joilla tuetaan erityisesti EU:n nuorisostrategian ja sen toteuttamista edistävien EU-ohjelmien tavoitteisiin, arvoihin ja painopisteisiin liittyvää tiedon lisäämistä ja parhaiden käytäntöjen jakamista.

Seuraavat toiminnot eivät ole tukikelpoisia nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeiden puitteissa: akateemiset opintomatkat, toiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa tai joita voidaan pitää matkailuna, festivaalit, lomamatkailu, esiintymiskiertueet ja sääntömääräiset kokoukset.

---

[166] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi.
[167] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01).
[168] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.
[169] https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.
[170] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.
[171] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.
[172] Nuorten osallistumisstrategia: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/; Youthpass: https://www.youthpass.eu/en/about-youthpass/youthpass-strategy/; Eurooppalainen koulutusstrategia: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.
[173] Neuvoston päätelmät älykkäästä nuorisotyöstä: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01).

Käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin voi sisältyä **käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen** täydentävänä toimintana, jolla pyritään lisäämään liikkuvuushankkeen vaikutusta alaan. Tähän kuuluu kaikki toiminta, jolla edistetään eurooppalaista nuorisotyön toimintaohjelmaa[174] nuorisotyön laadun, innovaatioiden ja tunnustamisen takaamiseksi ja annetaan saadut opit ja kehitetyt välineet hankkeisiin osallistuvien ja myös muiden organisaatioiden käyttöön. Täydentävä toiminta tarjoaa kokeneemmille edunsaajille, joilla on runsaasti resursseja, mahdollisuuden testata innovatiivisia menetelmiä ja vastauksia yhteisiin haasteisiin. Toiminta muodostaa eräänlaisen ”eurooppalaisen nuorisotyön laboratorion”, joka perustuu hankkeissa toteutettuihin ja niitä laajemmin vaikuttaviin ammattitaitoa kehittäviin toimenpiteisiin.

Eräitä esimerkkejä ovat välineiden tuottaminen ja käytäntöjen jakaminen nuorisotyöntekijöiden organisaatioiden ja järjestelmien kehittämiseksi, yhteydenpito- ja yhteisöjen muodostamistoiminta sekä innovatiivisten menetelmien käyttöönotto, kuten digiteknologian käyttö nuorisotyössä. Tämä toiminta menee hankkeen normaaliin elinkaareen kuuluvia jatkotoimia ja tulosten levittämistoimia pidemmälle, ja täydentävään toimintaan voi kuulua myös kohdennetumpia ja strategisempia tulosten levittämistoimia.

Käytäntöjen kehittämistä ja niiden levittämistä voidaan toteuttaa transnationaalisella, kansainvälisellä tai kansallisella tasolla.

Valmistelevat vierailut

Valmistelevien vierailujen tarkoituksena on varmistaa toiminnan laadukkuus helpottamalla ja valmistelemalla hallinnollisia järjestelyjä, kehittämällä luottamusta ja yhteisymmärrystä ja luomalla vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja ihmisten välille. Valmistelevia vierailuja tehdään yhden vastaanottavan organisaation sijaintimaahan ennen ammattitaitoa kehittävän toiminnan alkamista.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Tästä toiminnosta tuettavaan hankkeeseen on sisällyttävä yksi tai useampi ammattitaitoa kehittävä toimenpide. Toimenpiteitä voidaan yhdistellä joustavasti hankkeen tavoitteiden sekä osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden ja osallistuvien nuorisotyöntekijöiden tarpeiden mukaan.

Hankkeen toteuttaa vähintään kaksi organisaatiota. Kaikki mukana olevat organisaatiot on yksilöitävä hakuvaiheessa, ja vankka kumppanuus on hankkeen laadukkaan toteutuksen perusedellytys. Jotta mukana olevat organisaatiot hyötyvät osallistumisestaan, hankkeella on oltava merkitystä organisaation työlle, jota se tavanomaisesti tekee nuorten kanssa, ja sen on vastattava näiden tavoitteita ja tarpeita. Osallistuvat organisaatiot toimivat osallistujia ”lähettävinä” ja/tai ”vastaanottavina” eli toimintoa isännöivinä organisaatioina. Yksi organisaatioista toimii myös koordinaattorina ja hakee koko hanketta muiden kumppanien puolesta.

Edunsaajaorganisaatio voi tarvittaessa pyytää nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin osallistuvilta rahoitusosuuden, jonka osallistujat maksavat ennen toiminnan toteuttamista. Osallistujien rahoitusosuuden määrän on oltava hyvin alhainen ja oikeassa suhteessa hankkeen toteuttamiseen myönnettyyn avustukseen, se on perusteltava selvästi osallistujalle koituvalla suoralla edulla, sen tarkoitus on selitettävä hyvin ja perusteltava osallistujille, se on kerättävä voittoa tavoittelemattomalla tavalla eikä se saa luoda epäoikeudenmukaisia osallistumisen esteitä. Rahoitusosuuksia ei saa kerätä osallistujilta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Edunsaaja voi käyttää kustannusluokkaa ”osallisuustuki” kattamaan mahdolliset erityistarpeet, jotka johtuvat näiden osallistujien kohtaamista esteistä. Muut edunsaajaorganisaation valitsemat palveluntarjoajat eivät voi periä lisämaksuja tai muita osallistujamaksuja. Edunsaajan on ilmoitettava osallistujilta mahdollisesti kerätyt rahoitusosuudet loppuraportissaan.

[174] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01) ja https://www.growingyouthwork.eu/.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta:

- **Suunnittelu** (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatiminen).
- **Valmistelu** (muun muassa käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, sopimusjärjestelyt kumppaneiden kanssa sekä osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus).
- Toiminnan **toteutus**.
- **Jatkotoimet** (toiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

Laadukkaalla nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeella on seuraavat ominaisuudet:

- Se vaikuttaa selvästi siihen osallistuvien nuorisotyöntekijöiden perustyöhön nuorison parissa sekä heidän organisaatioonsa.
- Se perustuu hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja nuorisotyöntekijöiden aktiiviseen osallistumiseen hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee oppimista ja kehittymiskokemusta.
- Toiminta perustuu selvästi määriteltyihin ja erityisesti laatuun, innovointiin ja tunnustamiseen liittyviin nuorisotyöntekijöiden koulutuksellisiin ja ammatillisiin kehitystarpeisiin[175], ja siihen liittyy asianmukaisia valinta-, valmistelu- ja jatkotoimenpiteitä.
- Osallistujien epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tulokset tunnustetaan asianmukaisesti ja hanketulokset, kuten mahdolliset menetelmät, materiaalit ja välineet, ovat siirrettävissä, osallistujaorganisaatioiden käytössä ja vaikuttavat nuorisotyöorganisaatioiden kehittymiseen, ja niitä levitetään edelleen laajasti nuorisoalalla.
- Osallistujia kannustetaan pohtimaan Eurooppaa koskevia aiheita ja eurooppalaisia arvoja ja nuorisotyöntekijöille annetaan välineitä ja menetelmiä edistää moninaisuuden kunnioittamista ja käsitellä sitä päivittäisessä työssään.
- Toiminnalla edistetään innovatiivisten käytäntöjen ja menettelyjen, kuten digitaalisten nuorisotyötoimintojen, käyttöä sitä silmällä pitäen, että ne voivat toimia kaikenlaista verkossa levitettävää disinformaatiota ja valeuutisia ehkäisevänä välineenä.

Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti koulutus- ja yhteistyötoimintaa. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppaninhakumahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoa koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on saatavilla eurooppalaisessa koulutuskalenterissa: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Inspiraatiota löytyy myös SALTO-resurssikeskuksen sivulta ”Tools”: https://www.salto-youth.net/tools/.

Oppimisprosessi

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeessa on suunniteltava tuen tarjoamista reflektointiprosessiin ja oppimistulosten tunnistamiseen ja dokumentointiin erityisesti Youthpass-todistuksen avulla, jotta voidaan tukea hankkeen tuotoksien, syntyvien nuorisotyön käytäntöjen, menetelmien ja materiaalien tunnustamista ja vaikuttavuutta nuorisoalalla.

Osallistujien suojelu ja turvallisuus

Hankkeen suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelusta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit

Kaikkien tästä toiminnosta tuettavien hankkeiden toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia **Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja**. Erasmus+ -nuorisotoiminnan

[175] Eurooppalaiseen koulutusstrategiaan liittyvä asiakirja ”ETS Competence Model for Youth Workers to Work Internationally”: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.

laatustandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi.

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon.

- Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet soveltuvat erityisen hyvin nuorisotyöntekijöiden moninaisuustietoisuuden lisäämiseen sekä sellaisten taitojen ja osaamisen parantamiseen, joita tarvitaan niiden osallistujien saamiseksi mukaan käytännön nuorisotyöhön, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Hankkeisiin osallistuvien nuorisotyöntekijöiden mukana olo hankkeen kaikissa vaiheissa edistää huolellista ohjausta koko oppimis- ja kehitysprosessissa ja mahdollistaa tiiviimmän seurannan.
- Kouluttajien ja fasilitaattorien osallistumisella useimpiin toimenpiteisiin varmistetaan osallistujien tarpeisiin räätälöity tiiviimpi ja mukautettu lähestymistapa.
- Koko hankkeessa olisi tietoisesti edistettävä osallisuutta ja moninaisuutta. Nämä näkökohdat olisi otettava huomioon suunnittelussa, valmistelussa, toteutuksessa ja jatkotoimissa. Erityisen tärkeää on se, miten hanke lisää osallistujaorganisaatioiden kykyä käsitellä osallisuuteen ja moninaisuuteen liittyviä kysymyksiä perustoiminnassaan.
- Toimintomuoto soveltuu myös niiden osallistujien saamiseen mukaan, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Toiminnon tarjoama joustavuus toimenpiteiden muodon (esimerkiksi niiden keston ja tyypin) suhteen mahdollistaa mukautumisen osallistujien tarpeisiin. Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet soveltuvat myös osallisuuden ja moninaisuuden käsittelyyn hankkeen aiheena esimerkiksi osallistavien käytäntöjen ja menetelmien vaihtamiseksi.

Ympäristökestävyys

Hankkeella olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Se olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätys sekä kestävien liikennemuotojen käyttö.

Digitaalinen muutos

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laatua. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Digitaalisiin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologioiden käyttö voidaan toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaisesti ottaa mukaan oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

Erasmus+ -ohjelmasta tuetaan nuorten osallistumisen kaikkia ulottuvuuksia. Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeiden olisi vahvistettava osallistujien osallistumistaitoja, sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa sekä heidän ammatillista osaamistaan nuorten osallistumisen tukemiseksi. Aina kun mahdollista, hankkeiden olisi tarjottava nuorisotyöntekijöille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päätösten tekemiseen. Niihin olisi sisällyttävä myös osallistava ulottuvuus, joka tarjoaa nuorisotyöntekijöille merkityksellisiä mahdollisuuksia olla aktiivisesti mukana hanketoiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.[176] Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä.[177]
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Osallistujaorganisaatio voi olla voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys tai yritysten yhteiskuntavastuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin, jolla on todistetusti kokemusta nuorisoalalta, edellyttäen, että sen osallistumisella ei ole kaupallista tarkoitusta eikä sillä pyritä tuottamaan voittoa. Osallistujaorganisaation on oltava sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan EU:n naapurialueilta (alueet 1–4; ks. ”Tukikelpoiset maat” oppaan A-osassa).
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio). Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.
Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, jossa hakijaorganisaatio sijaitsee.

[176] Resursseja ja innoitusta löytyy SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineistön osiosta 12 (Osallistumisen suunnittelu), jonka tavoitteena on tarjota nuorisotyöntekijöille tietoa, suosituksia, välineitä ja käytännön ohjeita ja pohdittavaa siitä, miten nuorten osallistumista voidaan edistää: https://participationpool.eu/toolkit/.

[177] Osallistujaorganisaatioiden on allekirjoitettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle. Liittymislomakkeet olisi toimitettava hakuvaiheessa ja viimeistään allekirjoitettaessa avustussopimusta. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina: • **12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** samana vuonna 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista • **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. toukokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Liitteet	Kuhunkin hankkeeseen on sisällyttävä vähintään yksi ammattitaitoa kehittävä toimenpide. Hakulomakkeeseen on liitettävä kaikkien hankkeeseen suunniteltujen ammattitaitoa kehittävän toiminnan, valmistelevien vierailujen sekä käytäntöjen kehittämisen ja niiden levittämisen aikataulu.

Ammattitaitoa kehittävää toimintaa koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan kesto	2–60 päivää, matkapäivät pois lukien. Minimiajan täytyy olla 2 peräkkäistä päivää.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin siihen osallistuvan organisaation (tai organisaatioiden, jos kyse on liikkuvasta toiminnosta) sijaintimaassa. **Poikkeus:** Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio). **Toiminta EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa:** kaikkien osallistujaorganisaatioiden täytyy olla jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. **Toiminta ohjelmaan assosioitumattomien EU:n naapurialueiden kolmansien maiden kanssa**: toiminnassa täytyy olla mukana vähintään yksi osallistujaorganisaatio jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta ja yksi osallistujaorganisaatio jostakin ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta EU:n naapurialueilta (alueet 1–4).
Tukikelpoiset osallistujat	Vähintään 16-vuotiaita. Osallistujien on asuttava lähettävän tai vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. Kouluttajia, tukihenkilöitä ja fasilitaattoreja ei voida pitää toimintaan osallistujina, mutta heille voidaan myöntää tukea tietyistä kululuokista.

Osallistujamäärä	Osallistujien määrä: Enintään 50 osallistujaa jokaista hankkeessa suunniteltua toimenpidettä kohden. Kouluttajia, tukihenkilöitä ja fasilitaattoreja ei lasketa mukaan osallistujien lukumäärään. Kussakin toiminnossa on oltava mukana osallistujia vastaanottavan organisaation maasta.
Muut perusteet	Jokaisessa toiminnossa vähintään yhden lähettävistä tai vastaanottavista organisaatioista on oltava hakemuksen vastaanottavan kansallisen toimiston sijaintimaasta.

Valmistelevia vierailuja koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin kyseiseen ammattitaitoa kehittävään toimintaan osallistuvan vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. **Poikkeus:** Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Tukikelpoiset osallistujat	Osallistujaorganisaatioiden edustajat, kouluttajat ja fasilitaattorit.[178]

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Hakijan profiili, kokemus ja toiminta ovat merkityksellisiä nuorisotyön kannalta. • Hankkeella puututaan yhteen tai useampaan EU:n nuorisodialogin tai nuorisotavoitteiden painopisteeseen. • Hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeella ja ehdotetuilla toimenpiteillä vastataan osallistuvien nuorisotyöntekijöiden ja nuorisotyöorganisaatioiden kehitystarpeisiin. • Hankkeella on mahdollista o vahvistaa tai muuttaa osallistujaorganisaatioiden käytäntöjä nuorisotyön laadun, innovatiivisuuden ja tunnustamisen osalta

[178] Valmisteleviin vierailuihin osallistuvien henkilöiden odotetaan osallistuvan myös varsinaiseen hanketoimintaan.

	sekä niiden toiminta-alaa paikallisesta globaaliin tilanteen mukaan ○ saada aikaan osallistuvien nuorisotyöntekijöiden kannalta laadukkaita oppimistuloksia ○ saada mukaan nuorisotyötä osallistujaorganisaatioissa tekeviä osallistujia sekä organisaatioita, jotka tekevät konkreettista nuorisotyötä ja työskentelevät säännöllisesti nuorten kanssa paikallistasolla ○ vaikuttaa osallistuviin nuorisotyöntekijöihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen ○ vaikuttaa paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU:n tai globaalilla tasolla myös sellaisiin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka eivät suoraan osallistu hankkeeseen. • Ehdotettu käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen edistää nuorisotyöntekijöiden toimintaympäristön kehittämistä (tapauksen mukaan). • Hankkeella saadaan toimintoon mukaan uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 40 pistettä)	Missä määrin • Ehdotuksesta käy ilmi tunnistettujen tarpeiden, hankkeen tavoitteiden, osallistujaprofiilien ja ehdotetun toiminnan keskinäinen johdonmukaisuus. • Ehdotuksessa kuvataan selkeästi ja vakuuttavasti hankkeen kaikki vaiheet (valmistelu, toteutus ja jatkotoimet) ja osallistujien aktiivinen osallistuminen kaikissa vaiheissa. • Osallistujien jakauma maiden ja sukupuolen suhteen on tasapainoinen. • Toimenpiteet, joilla nuorisotyöntekijät valitaan, ovat tarkoituksenmukaiset ja linjassa oikeusperustassa olevan nuorisotyöntekijän määritelmän kanssa. • Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa erilaisista lähtökohdista tuleville ja osaamiseltaan erilaisille osallistujille. • Toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä. • Ehdotetut oppimismenetelmät, mukaan lukien digitaaliset välineet / virtuaaliset komponentit, ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia. • Tukitoimenpiteet reflektointiprosessia ja osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia varten sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, käyttö ovat asianmukaisia. • Käytäntöjen kehittämistä ja niiden levittämistä varten ehdotetut välineet ja toimintatavat ovat tarkoituksenmukaisia, kopioitavissa ja voivat innoittaa muita organisaatioita (tapauksen mukaan).
	Missä määrin

Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 30 pistettä)	• Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu on tyydyttävä. • Osallistujien turvallisuuden ja suojelun varmistamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat riittäviä ja tehokkaita. • Toimintaan liittyvät tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. • Yhteistyötä ja viestintää ryhmiin kuuluvien osallistujien, osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa koskeva suunnitelma tarjoaa tukikehyksen hankkeen hallinnoinnille. • Hakijan ehdottama tapa arvioida hankkeen eri vaiheita ja tuloksia suhteessa tavoitteisiin on asianmukainen. • Hakijan ehdottama tapa levittää tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella on asianmukainen. • Hankkeeseen sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan sen tulokset kestämään hankkeen elinkaarta pidempään.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

<table>
<tr><th>Kululuokka</th><th>Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt</th><th colspan="3">Määrä</th></tr>
<tr><td>Organisointituki</td><td>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä. Tukihenkilöille, kouluttajille ja fasilitaattoreille ei voida myöntää organisointitukea.</td><td colspan="3">125 euroa ammattitaitoa kehittävän toiminnan osallistujaa kohden.</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Matkatuki</td><td rowspan="8">Osallistujien, kouluttajat, tukihenkilöt ja fasilitaattorit mukaan lukien, edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena matkan pituus ja henkilöiden määrä.

Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys[179] käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[180].

Kun kyseessä on liikkuva toiminta, hakijan on laskettava yhteen yksittäisten tapahtumapaikkojen väliset etäisyydet ja valittava kokonaismatkaa vastaava välimatkakategoria.[181]</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
<tr><td>2 000–
2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–
3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
<tr><td>4 000–
7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr>
<tr><td>vähintään
8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr>
</table>

[179] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

[180] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

[181] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva osallistuja osallistuu liikkuvaan toimintaan, joka toteutetaan ensin Roomassa (Italia) ja sitten Ljubljanassa (Slovenia), hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja sitten Rooman ja Ljubljanan välisen etäisyyden (489,75 km) ja laskee nämä etäisyydet yhteen (1 855,03 km). Tämän jälkeen hän valitsee tämän etäisyyden välimatkakategorian (eli 500–1 999 km) ja laskee EU-avustuksen osallistujan edestakaisesta matkasta Madridista Ljubljanaan (Rooman kautta) aiheutuviin matkakuluihin (275 euroa).

Yksilötuki	Oleskelukustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena vastaanottava maa, oleskelun kesto kutakin osallistujaa, tukihenkilöä, kouluttajaa ja fasilitaattoria (tarvittaessa) kohden, mukaan lukien yksi matkapäivä ennen toimintaa ja yksi matkapäivä sen jälkeen **sekä lisäksi enintään neljä** matkapäivää osallistujille, kouluttajille, fasilitaattoreille ja tukihenkilöille, jotka saavat vihreän matkustamisen tukea.	Taulukko A2.2 osallistujaa kohden päivässä. Tätä taulukkoa sovelletaan myös kouluttajiin, fasilitaattoreihin ja tukihenkilöihin. Enintään 1 100 euroa osallistujaa, kouluttajaa, fasilitaattoria ja tukihenkilöä kohden.
Osallisuustuki	**Osallisuustuki organisaatioille:** Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. Kouluttajille, tukihenkilöille ja fasilitaattoreille ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.	125 euroa osallistujaa kohden
	Osallisuustuki osallistujille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä sekä kouluttajiin ja fasilitaattoreihin suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevien vierailujen tuki	Valmistelevan vierailun toteuttamiseen liittyvät kustannukset, matka- ja oleskelukustannukset mukaan lukien. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Vastaanottavan organisaation osallistujat pois lukien. Rahoitusta voi saada enintään kaksi osallistujaa osallistujaorganisaatiota kohden kussakin toiminnassa. Lisäksi voidaan rahoittaa jokaisesta osallistujaorganisaatiosta yhden fasilitaattorin/kouluttajan osallistuminen kutakin	680 euroa osallistujaa ja valmistelevaa vierailua kohden.

	valmistelevaa vierailua kohden. Ehdollinen: Valmistelevan vierailun tarve, tavoitteet ja osallistujat on perusteltava hakulomakkeessa; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Tätä ehtoa ei sovelleta akkreditointijärjestelmästä rahoitettaviin hankkeisiin.	
Käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen	Kustannukset, jotka liittyvät täydentävän toiminnan toteuttamiseen. Välilliset kustannukset: Tukikelpoisina välillisinä kustannuksina hyväksytään kiinteämääräinen summa, joka on korkeintaan 7 prosenttia täydentävän toiminnan tukikelpoisista välittömistä kustannuksista ja jonka oletetaan kattavan täydentävästä toiminnasta aiheutuvat edunsaajan yleiset hallintokustannukset (esimerkiksi sähkö- tai internetlaskut, tilakustannukset ja vakinaisesta henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset). **Rahoitustapa:** Välittömistä kustannuksista todelliset kustannukset ja välillisistä kustannuksista kiinteä määrä. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava tarve ja tavoitteet, ja kansallisen toimiston on hyväksyttävä ne. Tähän toimintaan voidaan kohdentaa enintään 10 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.	Enintään 80 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. Osallistujien, tukihenkilöiden, kouluttajien ja fasilitaattorien korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esim. jos puhtaampien, vähemmän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien kuljetusvälineiden käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja). Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin	**Vakuus:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista matkakuluista **Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista

	perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa muun kuin vihreän matkustamisen tuen.	

Taulukko A2.2 **Yksilötuki ammattitaitoa kehittävään toimintaan**

	Yksilötuki (euroa päivässä)
Itävalta	84
Belgia	88
Bulgaria	60
Kroatia	75
Kypros	81
Tšekki	65
Tanska	95
Viro	76
Suomi	93
Ranska	85
Saksa	77
Kreikka	80
Unkari	77
Islanti	99
Irlanti	91
Italia	85
Latvia	66
Liechtenstein	84
Liettua	65
Luxemburg	84
Malta	77
Alankomaat	92
Pohjois-Makedonia	57
Norja	94
Puola	68
Portugali	78
Romania	64
Serbia	59
Slovakia	67

Slovenia	78
Espanja	81
Ruotsi	87
Turkki	68
Ohjelmaan assosioitumattomat naapurialueiden kolmannet maat	62

NUORTEN OSALLISTUMISHANKKEET

Tämä toiminto[182] tukee virallisen koulutuksen ulkopuolista toimintaa, jolla kannustetaan, edistetään ja helpotetaan nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja EU:n tasolla.

Nuorten osallistuminen tarkoittaa sitä, että yksittäisillä nuorilla ja nuorten ryhmillä on oikeus, keinot, tila, mahdollisuus ja tarvittaessa tuki ilmaista vapaasti näkemyksiään, osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon heitä koskevissa asioissa ja olla aktiivisia yhteisöiden yhteiskunnallisessa toiminnassa ja kansalaistoiminnassa. Kyseessä on prosessi, jossa valta jaetaan nuorten kanssa joko päätöksenteon tai muun hankkeessa käsiteltävän toiminnan yhteydessä.

TOIMINNON TAVOITTEET

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan nuorisolähtöisiä paikallisia, kansallisia, transnationaalisia ja kansainvälisiä osallistumista edistäviä hankkeita, joilla kannustetaan nuoria osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa ja pyritään yhteen tai useampiin seuraavista tavoitteista:

- Annetaan nuorille tilaisuuksia sitoutua ja oppia osallistumaan kansalaisyhteiskuntaan ja poliittiseen tai yhteiskunnalliseen toimintaan, saada mielipiteensä kuuluviin ja tarpeensa huomioiduiksi.
- Kehitetään osallistavia rakenteita, mekanismeja ja lähestymistapoja, joilla tarjotaan nuorille tilaa, tukea ja keinoja osallistua heitä koskeviin päätöksiin ja vaikuttaa niihin.

Tuetun toiminnan tulisi olla yhdenmukaista eurooppalaisten yhteisten arvojen[183] ja perusoikeuksien kanssa ja lisätä tietoisuutta niistä sekä käsitellä nuorille merkityksellisiä aiheita, jotka liittyvät heidän elämänsä kaikkiin osa-alueisiin. Tuetulla toiminnalla olisi edistettävä nuorten ymmärtämystä yhteistyöstä paikallisten, alueellisten, kansallisten ja eurooppalaisten laitosten kanssa ja kiinnostusta siihen sekä parannettava demokraattisiin prosesseihin osallistumisen kannalta olennaista osaamista. Toiminnalla voidaan myös pyrkiä lisäämään päättäjien ymmärrystä nuorten osallistumisen tärkeydestä sekä parantamaan heidän valmiuksiaan viestiä nuorten kanssa ja ottaa nämä mukaan päätöksentekoon.
Hankkeissa voidaan käsitellä erilaisia osallistumisen muotoja, ja ne olisi toteutettava osallistavalla tavalla.

POLIITTINEN TAUSTA

[182] Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistujia EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 20 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä toimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistujia ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueilta (alueet 1–4, ks. jakso ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa).

[183] Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan mukaisesti unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.

EU:n nuorisostrategia 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisoalan yhteistyölle vuonna 2018 annetun neuvoston päätöslauselman[184] perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisostrategiaan sisältyy 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisostrategian keskeisellä osa-alueella ”Yhdistäminen” edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. ”Sitouttamisen” osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista muun muassa nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodialogin avulla. ”Vaikutusmahdollisuuksien” osa-alueella strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisostrategiasta, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet[185]
- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka[186,187]
- Oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka[188,189]
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö[190].

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisostrategiaan.

Euroopan unionin nuorisostrategiaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

Nuorten osallistumisen tukemisen ja kehittämisen merkitys perustuu myös lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen (1990), erityisesti sen 12 artiklan ”Oikeus tulla kuulluksi”, jota käsitellään tarkemmin yleiskommentissa nro 12 (2009), täytäntöönpanoon.

Nuorisoalan teemakohtaiset strategiat

Erasmus+ -ohjelmalla pyritään edistämään nuorten osallistumista, vahvistamaan epävirallisen ja arkioppimisen laatua ja kehittämään laadukasta nuorisotyötä. Lisätukea näillä aloilla on saatavilla erityisten teemakohtaisten strategioiden, kuten nuorten osallistumisstrategian, Youthpass-strategian ja eurooppalaisen koulutusstrategian kautta.[191]

---

[184] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL.
[185] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi.
[186] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01).
[187] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.
[188] https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.
[189] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.
[190] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.
[191] Nuorten osallistumisstrategia: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/; Youthpass: https://www.youthpass.eu/en/about-youthpass/youthpass-strategy/; Eurooppalainen koulutusstrategia: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.

TOIMINNAN KUVAUS

Nuorten osallistumishankkeet ovat epäviralliseen oppimiseen liittyviä hankkeita, joissa keskitytään nuorten aktiiviseen osallistumiseen. Tällaisella toiminnalla pyritään antamaan nuorille mahdollisuuksia kokemusten vaihtoon, yhteistyöhön sekä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan. Tuetun toiminnan olisi autettava osallistujia vahvistamaan henkilökohtaisia, sosiaalisia, digitaalisia ja kansalaistaitojaan.

Se tukee nuorten erilaisten osallistumismuotojen käyttöä, millä avataan väyliä kaikenlaisista lähtökohdista tulevien nuorten aktiiviselle osallistumiselle.

Nuorten osallistumishankkeita voidaan käyttää vuoropuhelujen ja keskustelujen järjestämiseen nuorten ja päättäjien välillä. Niillä olisi pyrittävä lisäämään päättäjien tietoisuutta siitä, että on tärkeää keskustella nuorten kanssa ja ottaa huomioon näiden tarpeet ja mielipiteet, sekä parantamaan päätöksentekijöiden osaamista tällä alalla. Lopullisena tavoitteena olisi oltava sen varmistaminen, että nuoret voivat käyttää oikeuttaan osallistua kaikkeen heitä koskevaan päätöksentekoon elämänsä kaikissa ulottuvuuksissa. Nuorilla olisi oltava mahdollisuus (laatimalla kannanottoja, ehdotuksia ja suosituksia) ilmaista oma näkemyksensä erityisesti siitä, millaista nuorisopolitiikkaa Euroopassa pitäisi suunnitella ja harjoittaa. Nuorten osallistumishankkeita voidaan toteuttaa myös kansalaistoiminnan ja nuorten aktivismin muodossa, jolloin nuoret voivat eri tavoin lisätä tietoisuutta itselleen tärkeistä ja muutosta edellyttävistä asioista.

Nuorten osallistumishankkeet voivat olla joko transnationaalisia (jolloin ne toteutetaan yhdessä tai useammassa osallistujamaassa ja niissä on mukana epävirallisia nuorten ryhmiä ja/tai organisaatioita useista osallistujamaista) tai kansallisia (jolloin ne toteutetaan paikallisella, alueellisella tai kansallisella tasolla ja niihin osallistuu epävirallisia nuorten ryhmiä ja/tai organisaatioita vain yhdestä osallistujamaasta) hankkeen tavoitteiden ja osallistuvien toimijoiden mukaan. Kaikissa nuorten osallistumishankkeissa, riippumatta siitä, millä tasolla ne toteutetaan, tulisi tarjota mahdollisuus pohtia EU:n arvoja ja niihin liittyviä aiheita sekä luoda yhteys niihin, jolloin jokainen hanke saisi lisäarvoa eurooppalaisesta ulottuvuudesta.

Tuettu toiminta voi käsittää muun muassa seuraavia (tai niiden yhdistelmiä): työpajat, keskustelut, roolipelit, simulaatiot, digitaalisten välineiden (esimerkiksi digitaalisten demokratian välineiden) käyttö, tiedotuskampanjat, koulutustilaisuudet, kokoukset ja muu verkossa tai sen ulkopuolella tapahtuva vuorovaikutus nuorten ja päättäjien välillä, kuulemiset ja tiedotus- ja/tai kulttuuritapahtumat.

Eräitä esimerkkejä hankkeessa mahdollisesti toteutettavasta toiminnasta ovat seuraavat:

- kasvokkain tai verkossa toteutettavat työpajat ja/tai kokoukset, seminaarit tai muut tapahtumat tai prosessit, jotka mahdollistavat tiedotuksen, keskustelun ja nuorten aktiivisen osallistumisen ja joissa käsiteltävät kysymykset liittyvät nuorten päivittäiseen elämään
- nuorten kuulemiset, joissa yksilöidään heidän kannaltaan erityisen merkittäviä aiheita/kysymyksiä (paikallisessa, alueellisessa, kansallisessa tai transnationaalisessa kontekstissa) sekä tarpeita, jotka liittyvät osallistumiseen tällaisten aiheiden/kysymysten käsittelyyn
- tiedotuskampanjat, joilla kannustetaan nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, kuten tiedotus- ja/tai kulttuuritapahtumat, jotka liittyvät tiettyihin nuorille tärkeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin
- simulaatiot demokraattisten instituutioiden toiminnasta ja niissä toimivien päättäjien rooleista
- päättäjille suunnattu tiedotus- ja osaamisenkehittämistoiminta, joka koskee nuorten osallistumista oikeutena, sen merkitystä ja toteuttamisen mahdollisuuksia kaikilla aloilla.

Hanke voi koostua monesta erilaisesta hanketoiminnasta, jotka yhdessä edistävät suunniteltujen tavoitteiden saavuttamista. Yleensä kaikkiin hankkeisiin sisältyy hankkeen hallintoon liittyvää toimintaa, toteutetun toiminnan seurantaa ja arviointia, hankkeen tulosten näkyvyyteen ja levittämiseen liittyviä toimenpiteitä sekä hankkeen käynnissä olevaa tavanomaista päätoimintaa. Toiminta olisi rahoitettava pääasiassa kululuokasta ”hankehallinto”, mikä tarkoittaa kuukausittaista yksikkökorvausta.

Hankkeen laajuudesta ja tavoitteista riippuen joihinkin hankkeisiin voi sisältyä myös muun tyyppistä toimintaa, johon voi olla saatavilla lisärahoitusta:

- Liikkuvuus nuorten osallistumishankkeissa voi olla joko kansallista tai transnationaalista/kansainvälistä, ja sen olisi aina tuettava muuta hanketoimintaa.
- Hankkeisiin voi kuulua myös nuorten osallistumistapahtumien järjestämistä. Tapahtumien laajuus ja kesto voivat vaihdella, mutta niiden olisi erotuttava selvästi käynnissä olevasta hankkeen hallintoon liittyvästä toiminnasta, minkä lisäksi niiden olisi oltava olennaisen tärkeitä hankkeen yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Nuorten osallistumistapahtumiin (joihin on saatavilla erityistä lisärahoitusta) olisi sisällytettävä laajemman nuorten ja/tai päättäjien kohderyhmän fyysinen läsnäolo, toisin sanoen niihin ei saisi osallistua ainoastaan epävirallisen ryhmän jäseniä tai edunsaajaorganisaatioiden nuoria, jotka osallistuvat suoraan hankkeen yleiseen toimintaan. Jotkin tapahtumat voidaan kohdistaa erityisesti päättäjille, jos heidän osaamisensa parantaminen voi osaltaan edistää kestävämpien mekanismien ja rakenteiden kehittämistä nuorten osallistumista varten ja jos se on suoraan yhteydessä hankkeen yleisiin tavoitteisiin. Nuorten osallistumistapahtumien järjestämiseen on tarvittaessa saatavilla erityistä tukea tapahtumakohtaisesti kutakin osallistujaa kohden tapahtuman kestosta riippumatta. Osallistumista kolmannen osapuolen järjestämään tapahtumaan ei olisi katsottava nuorten osallistumistapahtumaksi, eikä se voi johtaa tapahtumakohtaiseen rahoitukseen.

Hakijoiden, jotka aikovat sisällyttää nuorten osallistumistapahtumia hankkeensa suunnitteluun, olisi määriteltävä kunkin tapahtuman kesto ja laajuus hankkeen tarpeiden ja odotettujen saavutusten perusteella sekä erotettava tarkemmin seuraavat kaksi tapahtumatyyppiä rahoitustarpeiden perusteella:

- **tapahtumaan ei liity liikkuvuusosiota:** Nämä tapahtumat voidaan toteuttaa ilman osallistujien yksilötukea ja matkatukea, sillä niihin ei liity matka- tai yöpymiskustannuksia;
- **tapahtumaan liittyy liikkuvuusosio:** Nämä tapahtumat edellyttävät joidenkin tai kaikkien osallistujien merkittävää matkustamista ja/tai vähintään yhtä yöpymistä, eikä niitä voida toteuttaa ilman yksilötukea (joka liittyy oleskeluun) ja/tai matkatukea joillekin tai kaikille osallistujille.

Tästä toiminnosta ei voida tukea seuraavan tyyppistä toimintaa eikä seuraavan tyyppisiä menoja: organisaatioiden tai niiden verkostojen sääntömääräiset kokoukset, puoluepoliittisten tapahtumien järjestäminen, fyysinen infrastruktuuri (esimerkiksi rakennusten rakentamisesta/hankinnasta ja niiden pysyvästä varustelusta aiheutuvat kustannukset).

Esimerkkejä hankkeista, joissa on vahva osallistumisulottuvuus (esimerkit eivät koske pelkästään nuorten osallistumishankkeita), ja asiaankuuluvista parhaista käytännöistä on osallistumisresurssipoolissa[192].

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Tästä toiminnosta tuettaviin hankkeisiin voi sisältyä useita edellä kuvattujen tekijöiden yhdistelmiä. Kyseisiä tekijöitä voidaan yhdistellä joustavasti hankkeen tavoitteiden sekä osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden ja osallistujien tarpeiden mukaan.

Hankkeen toteuttaa yksi tai useampi epävirallinen nuorten ryhmä[193], yksi tai useampi organisaatio (johon nuoret osallistuvat vahvasti) tai niiden yhdistelmä. Epävirallinen nuorten ryhmä (tai ryhmät) ja/tai osallistujaorganisaatiot on yksilöitävä hakuvaiheessa. Jotta mukana olevat organisaatiot hyötyvät osallistumisestaan, hankkeella on oltava merkitystä organisaation työlle, jota se tavanomaisesti tekee nuorten kanssa, ja sen on vastattava näiden tavoitteita ja tarpeita. Muita nuoria voi olla

[192] https://participationpool.eu/.

[193] Vähintään neljän 13–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän vähintään 18-vuotiaista jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä. Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa. Tämän toiminnon ja siihen liittyvien määräysten yhteydessä ”epävirallinen nuorten ryhmä” sisältyy ”osallistujaorganisaation” määritelmään. Viitattaessa ”osallistujaorganisaatioihin” viittauksen katsotaan kattavan myös ”epäviralliset nuorten ryhmät”.

mukana hankkeessa osallistujina joissakin toimintamuodoissa tai osana toiminnan kohderyhmää. Jos mukana on vain yksi epävirallinen nuorten ryhmä, yksi ryhmän jäsenistä tekee hakemuksen ryhmän puolesta. Jos mukana on useita ryhmiä tai organisaatioita, yksi niistä toimii koordinaattorina ja hakee koko hanketta muiden kumppanien puolesta.

Epäviralliset nuorten ryhmät voivat hakea rahoitusta hankkeille itsenäisesti tai saada hanketta (yhteis)suunniteltaessa tukea organisaatiolta, joka hakee avustusta heidän puolestaan ja myöhemmin tukee heitä hankkeen toteuttamisessa.

Edunsaajaorganisaatio voi tarvittaessa pyytää nuorten osallistumishankkeeseen osallistuvilta rahoitusosuuden, jonka osallistujat maksavat ennen hankkeen toteuttamista. Osallistujien rahoitusosuuden määrän on oltava hyvin alhainen ja oikeassa suhteessa hankkeen toteuttamiseen myönnettyyn avustukseen, se on perusteltava selvästi osallistujalle koituvalla suoralla edulla, sen tarkoitus on selitettävä hyvin ja perusteltava osallistujille, se on kerättävä voittoa tavoittelemattomalla tavalla eikä se saa luoda epäoikeudenmukaisia osallistumisen esteitä. Rahoitusosuuksia ei saa kerätä osallistujilta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Edunsaaja voi käyttää kustannusluokkaa ”osallisuustuki” kattamaan mahdolliset erityistarpeet, jotka johtuvat näiden osallistujien kohtaamista esteistä. Muut edunsaajaorganisaation valitsemat palveluntarjoajat eivät voi periä lisämaksuja tai muita osallistujamaksuja. Edunsaajan on ilmoitettava osallistujilta mahdollisesti kerätyt rahoitusosuudet loppuraportissaan.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta:

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatiminen).
- Valmistelu (muun muassa käytännön järjestelyt, sopimusjärjestelyt kumppaneiden kanssa, suunnitellun toiminnan kohderyhmän tai -ryhmien vahvistaminen sekä osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus).
- Toiminnan toteutus.
- Jatkotoimet (toiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen). Jokaisessa hankkeessa olisi osana jatkotoimivaihetta suunniteltava nuorille osallistujille annettavaa palautetta hankkeen tuotoksista, muun muassa siitä, miten näistä tuotoksista on ilmoitettu muille merkityksellisille sidosryhmille ja/tai miten nämä ovat käyttäneet tuotoksia.

Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistuvilla nuorilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa. Organisaatioiden toteuttamien hankkeiden yhteydessä nuorten osallistumisen laajuus hankkeen eri vaiheissa voi vaihdella, kunhan se on edelleen mielekkään osallistumisen periaatteiden mukaista. Nuorten osallistumista koskeva välineistö voi tarjota käytännön ideoita ja ohjeita nuorten osallistumisen lisäämiseksi.

EU:n nuorisodialogi

EU:n nuorisodialogin[194] yhteydessä yksilöidyt aiheet ja painopisteet voivat toimia inspiraation lähteenä nuorten osallistumishankkeille kaikilla tasoilla. Myös EU:n nuorisodialogissa laaditut EU:n nuorisotavoitteet voivat toimia vastaavana inspiraation lähteenä. Niissä yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä ja tuodaan esiin haasteita. Lisäksi onnistuneiden nuorten osallistumishankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää EU:n nuorisodialogin myöhemmissä vaiheissa.

Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti koulutus- ja yhteistyötoimintaa. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppaninhakumahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoa koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on saatavilla eurooppalaisessa koulutuskalenterissa: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Inspiraatiota löytyy myös SALTO-resurssikeskuksen sivulta ”Tools”: https://www.salto-youth.net/tools/.

[194] https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_fi.

Oppimisprosessi

Nuorten osallistumishankkeessa on suunniteltava tuen tarjoamista kaikkien osallistujien (eli myös muiden kuin hanketta toteuttavien epävirallisten nuorten ryhmien ja/tai hankkeen valmisteluun ja toteuttamiseen aktiivisesti osallistuvien nuorten) reflektointiprosessiin ja yksilöllisten oppimistulosten tunnistamiseen ja dokumentointiin erityisesti Youthpass-todistuksen avulla.

Osallistujien suojelu ja turvallisuus

Hankkeen suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelusta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

Yhteisöjen muodostaminen

Yhteisöjen muodostamistoiminnan sisällyttäminen nuorten osallistumishankkeisiin on erittäin suositeltavaa. Tällaista toimintaa olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä jatkamaan tuettujen hankkeiden päätyttyä siten, että niistä tulee itseään ylläpitäviä.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit

Kaiken tästä toiminnosta tuettavan toiminnan toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia **Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja**. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. **Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit** ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Tämän toiminnon mukaista hanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Hakijoiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon.

Nuorten osallistumishankkeet soveltuvat erityisen hyvin sellaisten nuorten osallistamiseen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia:

- Nuorten osallistumishankkeet on suunniteltu ruohonjuuritason toimintamuodoksi, jonka muuttujat (kesto, osallistujamäärä, kansalliset/transnationaaliset toiminnot) ovat hyvin joustavia ja helposti mukautettavissa sellaisten nuorten erityistarpeisiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

- Nuorten osallistumishankkeita toteuttavien nuorten tukena voi olla ohjaaja[195]. Ohjaajan palvelut voivat olla erityisen merkittäviä ja hyödyllisiä sellaisten nuorten tukemisessa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, sekä hankkeiden luomisessa ja toteuttamisessa.

- Toiminnon tavoitteita ovat mahdollisuuksien tarjoaminen nuorille, jotta nämä voivat oppia osallistumaan kansalaisyhteiskunnan toimintaan, sekä osallistavien mekanismien ja rakenteiden luominen. Näihin tavoitteisiin

[195] Hanketta toteuttavat nuoret voivat käyttää tarpeidensa mukaan yhtä tai useampaa ohjaajaa hankkeen aikana.

tähtäävät hankkeet voivat olla erityisen hyödyllisiä autettaessa nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voittamaan nykyisiä esteitä ja parantamaan heidän yleistä osallistumistaan päätöksentekoprosesseihin.

Nuorten osallistumishankkeet soveltuvat myös erityisen hyvin yhteiskunnallista osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan temaattiseen työhön esimerkiksi stereotypioiden torjumisen tukemiseksi sekä ymmärryksen, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi.

Ympäristökestävyys

Hankkeella olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Se olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätys sekä kestävien liikennemuotojen käyttö.

Digitaalinen muutos nuorisoalalla

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laatua. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Toiminnan suunnittelusta ja tavoitteista riippuen hankkeisiin voidaan sisällyttää digitaalisiin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittämistä sekä uusien teknologioiden (esimerkiksi erilaisten sähköisen osallistumisen ja digitaalisen demokratian välineiden) käyttöä yhdessä fyysisen toiminnan kanssa. Jos hankkeisiin sisältyy virtuaalisia komponentteja tai jopa täysin virtuaalista toimintaa – jotta voidaan helpottaa sellaisten nuorten osallistumista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia –, asianmukaisesti perustellut menot voidaan rahoittaa kululuokasta ”osallisuustuki osallistujille”.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

Erasmus+ -ohjelmasta tuetaan nuorten osallistumisen kaikkia ulottuvuuksia. Nuorten osallistumishankkeiden olisi vahvistettava nuorten osallistumis-, kansalais-, sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja sekä parannettava heidän kriittistä ajatteluaan ja medialukutaitoaan. Tuettavan toiminnan olisi tarjottava nuorille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päätösten tekemiseen sellaisten oppimiskokemusten kautta, jotka ovat mielekkäitä niin nuorille kuin kaikille prosessissa mukana oleville. Hankkeilla voidaan tukea myös nuorisotyöntekijöitä, päättäjiä ja muita ammattiryhmiä, jotka työllään lisäävät ymmärrystä ja osaamista siitä, miten nuorten osallistumiseen voidaan tarjota tilaisuuksia, tiloja, keinoja ja tukea. Hankkeisiin olisi sisällytettävä myös osallistumisulottuvuus, eli nuoria olisi kannustettava ja tuettava hanketoiminnan suunnittelun ja toteuttamisen vetämiseen ja/tai siihen osallistumiseen. Siten osallistujat saataisiin sitoutumaan lujemmin yhteiskunnalliseen toimintaan.[196] Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

[196] Resursseja ja innoitusta löytyy SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineistön osiosta 12 ”Osallistumisen suunnittelu”, jonka tavoitteena on tarjota nuorten osallistumisen edistämiseen liittyvää tietoa, suosituksia, välineitä ja käytännön ohjeita: https://participationpool.eu/toolkit/.

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä.[197]
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Osallistujaorganisaatio voi olla: • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys tai yritysten yhteiskuntavastuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin, jolla on todistetusti kokemusta nuorisoalalta, edellyttäen, että sen osallistumisella ei ole kaupallista tarkoitusta eikä sillä pyritä tuottamaan voittoa • epävirallinen nuorten ryhmä[198]. Sen on oltava sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan EU:n naapurialueilta (alueet 1–4; ks. ”Tukikelpoiset maat” oppaan A-osassa).
Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili	• Kansalliset nuorten osallistumishankkeet: mukana on oltava vähintään yksi osallistujaorganisaatio. • Transnationaaliset ja kansainväliset nuorten osallistumishankkeet: mukana on oltava vähintään kaksi osallistujaorganisaatiota eri maista. Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.
Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Toiminnan on tapahduttava yhden tai useamman osallistujaorganisaation sijaintimaassa. Toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten[199] toimipaikassa, jos toiminto järjestetään jossakin EU:n toimielimessä tai yhteistyössä sen kanssa, vaikka kyseessä olisi kansallinen nuorten osallistumista edistävä toiminta ja vaikka hankkeessa ei olisi osallistujaorganisaatioita toimielimen sijaintimaasta. **Poikkeus:** Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.

[197] Osallistujaorganisaatioiden on allekirjoitettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle. Liittymislomakkeet olisi toimitettava hakuvaiheessa ja viimeistään allekirjoitettaessa avustussopimusta. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

[198] Vähintään neljän 13–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän vähintään 18-vuotiaista jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä. Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa. Tämän toiminnon ja siihen liittyvien määräysten yhteydessä ”epävirallinen nuorten ryhmä” sisältyy ”osallistujaorganisaation” määritelmään. Viitattaessa ”osallistujaorganisaatioihin” viittauksen katsotaan kattavan myös ”epäviralliset nuorten ryhmät”.

[199] EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa ja Strasbourgissa. Luettelo EU:n toimielimistä on saatavilla osoitteessa https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_fi.

Tukikelpoiset osallistujat	Osallistujaorganisaatioiden sijaintimaissa asuvat 13–30-vuotiaat[200] nuoret ja hankkeessa käsiteltävien aiheiden kannalta relevantit päättäjät. Fasilitaattoreja ja tukihenkilöitä ei voida pitää toiminnan osallistujina, mutta heille voidaan myöntää tukea tietyistä kululuokista.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina: • **12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** samana vuonna 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista • **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. toukokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Liitteet	Jos hankkeessa on tarkoitus toteuttaa liikkuvuustoimintaa ja/tai nuorten osallistumistapahtumia, hakulomakkeeseen on liitettävä kunkin suunnitellun liikkuvuustoiminnan ja/tai tapahtuman aikataulu.

[200] Huomaa seuraava:

- Alaikärajat – osallistujien on ylitettävä vähimmäisikä viimeistään toiminnon alkamispäivänä.
- Yläikärajat – osallistujat eivät saa toiminnon alkamispäivänä ylittää asetettua enimmäisikää.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja kohderyhmät ovat nuorisoalan kannalta merkityksellisiä. • Hankkeella puututaan yhteen tai useampaan EU:n nuorisodialogin tai nuorisotavoitteiden painopisteeseen. • Hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Hanke on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeella ja ehdotetulla toiminnalla käsitellään nuorten ja osallistujaorganisaatioiden tarpeita. • Hankkeesta saadaan eurooppalaista lisäarvoa. • Hankkeella on mahdollista saada aikaan osallistujien kannalta laadukkaita oppimistuloksia. • Hankkeella on todennäköisesti vaikutusta osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin samoin kuin sellaisiin nuoriin ja organisaatioihin, jotka eivät suoraan osallistu hankkeeseen, paikallisella, alueellisella, kansallisella ja/tai Euroopan tai globaalilla tasolla. • Hankkeella saadaan toimintoon mukaan uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita, mukaan lukien nuorten ryhmät.

Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)	Missä määrin • Ehdotuksesta käy ilmi tunnistettujen tarpeiden, hankkeen tavoitteiden, osallistujaprofiilien ja ehdotetun toiminnan keskinäinen johdonmukaisuus. • Ehdotuksessa kuvataan selkeästi ja vakuuttavasti hankkeen valmistelu, toteutus ja jatkotoimet sekä nuorten aktiivinen osallistuminen kaikissa vaiheissa. • Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa erilaisista lähtökohdista tuleville ja osaamiseltaan erilaisille osallistujille. • Toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä. • Hankkeessa hyödynnetään vaihtoehtoisia, innovatiivisia ja älykkäitä nuorten osallistumisen muotoja. • Ehdotetut oppimismenetelmät, mukaan lukien digitaaliset välineet tai virtuaaliset komponentit, ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia, ja niihin sisältyy reflektointiprosessi osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia varten sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, käyttö.
Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Käytännön järjestelyt, hallinnointi ja tukimenettelyt ovat tyydyttäviä. • Osallistujien turvallisuuden ja suojelun varmistamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat riittäviä ja tehokkaita. • Toimintaan liittyvät tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. • Yhteistyötä ja viestintää osallistujien, osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa koskeva suunnitelma tarjoaa tukikehyksen hankkeen hallinnoinnille. • Hakijan ehdottama tapa arvioida hankkeen tuloksia suhteessa sen tavoitteisiin on asianmukainen. • Hakijan ehdottama tapa levittää tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella on asianmukainen. • Hankkeeseen sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan sen tulokset kestämään hankkeen elinkaarta pidempään.

RAHOITUSSÄÄNNÖT[201]

Hankkeen budjetti on laadittava seuraavien sääntöjen mukaisesti (euroina):

Nuorten osallistumishankkeisiin myönnettävä enimmäisavustus hanketta kohti: 60 000 euroa[202]

Kululuokka	**Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt**	**Määrä**
Hankehallinto	Hankkeen hallinnointiin ja toteutukseen (esimerkiksi hankekokousten ja -toiminnan valmisteluun ja toteutukseen, kumppanien väliseen yhteistyöhön ja viestintään, arviointiin, tulosten levittämiseen ja jatkotoimiin) liittyvät kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena hankkeen kesto.	500 euroa kuukaudessa
Ohjaajakustannukset	Kustannukset, jotka liittyvät hanketta toteuttavien nuorten ohjaajan osallistumiseen, myös silloin, kun avustuksen saaja on oikeushenkilö. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Tapahtumapaikan maan ja työpäivien perusteella. Rahoitustukihakemus ohjaajaan liittyvien kustannusten kattamiseksi on perusteltava hakulomakkeessa, ja kansallinen toimisto arvioi sen tarveperusteisesti. Ohjauksen kesto ei liity hankkeen kestoon.	Taulukko B3 työpäivältä. Enintään 12 päivää
Osallisuustuki osallistujille	Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, heidän tukihenkilöihinsä ja fasilitaattoreihin hanketoiminnassa ja tapahtumissa suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset.	100 % tukikelpoisista kustannuksista

[201] Huomaa, että nuorten osallistumishankkeita koskevassa toiminnossa ”osallistujalla” tarkoitetaan osallistujaorganisaatioiden sijaintimaissa asuvia 13–30-vuotiaita nuoria ja hankkeessa käsiteltävien aiheiden kannalta relevantteja päättäjiä.

[202] Tähän enimmäismäärään eivät sisälly kululuokkaan ”Osallisuustuki osallistujille” kuuluvat kustannukset.

	Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	**Vakuus:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista

Taulukko B3 Ohjaajakustannukset

	Ohjaaja **Yksikkökorvaus päivältä**
Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska	241
Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro	137
Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Puola, Romania, Serbia, Pohjois-Makedonia, Turkki, Unkari	74

Lisätuki hankkeen puitteissa järjestettäville fyysisille tapahtumille

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Nuorten osallistumistapahtumien tuki	Nuorten osallistumishankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisten kansallisten, transnationaalisten ja kansainvälisten fyysisten tapahtumien toteuttamiseen liittyvät kustannukset. Tämän kululuokan ei ole tarkoitus kattaa osallistujaorganisaatioiden henkilöstön / epävirallisten nuorten ryhmien jäsenten ja fasilitaattorien osallistumista, koska näiden osallistuminen tapahtumiin katetaan kululuokasta ”hankehallinto”. Jos hankkeisiin sisältyy nuorten osallistumistapahtumia, joihin liittyy liikkuvuutta, nuorten osallistumistapahtumien tuki voidaan yhdistää liikkuvuustoiminnan rahoitukseen jäljempänä olevien sovellettavien sääntöjen mukaisesti. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena tapahtumaan osallistuvien henkilöiden määrä, pois lukien osallistujaorganisaatioiden henkilöstö, nuorten epävirallisten ryhmien jäsenet ja fasilitaattorit.	100 euroa/osallistuja

Lisätuki hankkeen puitteissa toteutettavalle liikkuvuustoiminnalle

<table>
<tr><th>Kululuokka</th><th>Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt</th><th colspan="3">Määrä</th></tr>
<tr><td rowspan="8">Matkatuki</td><td rowspan="8">Osallistujien, heidän tukihenkilöidensä ja fasilitaattorien edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta hanketoiminnan tai fyysisen tapahtuman tapahtumapaikalle riippumatta siitä, tapahtuuko matka yhdessä maassa vai transnationaalisesti.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.

Osallistujat, jotka matkustavat tapahtumapaikalle alle 10 km, voivat olla oikeutettuja yksilölliseen tukeen ja organisaatioille myönnettävään osallisuustukeen toiminnan niiltä päiviltä, joina</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
<tr><td>2 000–
2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–
3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
<tr><td>4 000–
7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr>
<tr><td>vähintään
8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr>
</table>

	myös matkatukeen oikeutetut osallistujat ovat tapahtumapaikalla. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena matkan pituus ja henkilöiden määrä. Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys[203] käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[204]. Kun kyseessä on liikkuva toiminta, hakijan on laskettava yhteen yksittäisten tapahtumapaikkojen väliset etäisyydet ja valittava kokonaismatkaa vastaava välimatkakategoria.[205]			
Yksilötuki	Oleskelukustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena vastaanottava maa, oleskelun kesto kutakin osallistujaa, tukihenkilöä ja fasilitaattoria (tarvittaessa) kohden, mukaan lukien yksi matkustuspäivä ennen toimintaa ja yksi matkustuspäivä sen jälkeen (tarvittaessa) sekä enintään **neljä lisäpäivää** osallistujille, tukihenkilöille ja fasilitaattoreille, jotka saavat vihreän matkustamisen tukea	Taulukko A2.1 osallistujaa kohden päivässä Taulukkoa sovelletaan myös tukihenkilöihin ja fasilitaattoreihin.		
Osallisuustuki organisaatioille	Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. Fasilitaattoreille ja tukihenkilöille ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin.	125 euroa osallistujaa kohden		

[203] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

[204] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

[205] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva osallistuja osallistuu liikkuvaan toimintaan, joka toteutetaan ensin Roomassa (Italia) ja sitten Ljubljanassa (Slovenia), hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja sitten Rooman ja Ljubljanan välisen etäisyyden (489,75 km) ja laskee nämä etäisyydet yhteen (1 855,03 km). Tämän jälkeen hän valitsee tämän etäisyyden välimatkakategorian (eli 500–1 999 km) ja laskee EU-avustuksen osallistujan edestakaisesta matkasta Madridista Ljubljanaan (Rooman kautta) aiheutuviin matkakuluihin (275 euroa).

	Myöntöperuste: Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.	
Poikkeukselliset kulut	Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. Osallistujien, epävirallisten ryhmien jäsenten, tukihenkilöiden ja fasilitaattorien korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esim. jos puhtaampien, vähemmän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien kuljetusvälineiden käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja). **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.	**Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista matkakuluista

Taulukko A2.1: Yksilötuki nuorten osallistumishankkeisiin liittyvään liikkuvuustoimintaan	**Nuorten osallistumishankkeet (euroa päivältä)**
Itävalta	78
Belgia	78
Bulgaria	45
Kroatia	57
Kypros	63
Tšekki	53
Tanska	81
Viro	48
Suomi	79
Ranska	67
Saksa	71
Kreikka	68

Unkari	60
Islanti	76
Irlanti	73
Italia	69
Latvia	48
Liechtenstein	77
Liettua	49
Luxemburg	77
Malta	57
Alankomaat	69
Pohjois-Makedonia	41
Norja	83
Puola	51
Portugali	57
Romania	46
Serbia	47
Slovakia	48
Slovenia	54
Espanja	58
Ruotsi	72
Turkki	50
Ohjelmaan assosioitumattomat naapurialueiden kolmannet maat	44

NUORTEN LIIKKUVUUSHANKKEET – ”DISCOVEREU-OSALLISUUSTOIMI”

DiscoverEU ja DiscoverEU-osallisuustoimi tarjoavat nuorille tilaisuuden tutustua Eurooppaan tekemällä yksin tai ryhmässä lyhytkestoisen matkan rautateitse tai tarvittaessa muilla liikennemuodoilla.

DiscoverEU tarjoaa tällaisen mahdollisuuden 18-vuotiaille nuorille, mutta DiscoverEU-osallisuustoimessa sama mahdollisuus ulottuu 18–21-vuotiaisiin.

DiscoverEU-osallisuustoimi käynnistettiin vuonna 2022. Siitä tarjotaan lisätukea organisaatioille ja epävirallisille nuorten ryhmille sellaisten hankkeiden toteuttamiseen, joiden avulla nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat tutustua Eurooppaan tasaveroisesti DiscoverEU-toimintoon osallistujien kanssa.

TOIMINNON TAVOITTEET

DiscoverEU:n ja DiscoverEU-osallisuustoimen yhteisinä tavoitteina on:

- antaa nuorille mahdollisuus oppia Euroopasta ja tutustua Euroopan tarjoamiin mahdollisuuksiin heidän tulevaa koulutustaan ja elämänvalintojaan varten
- antaa nuorille tietoa, elämänhallintataitoja ja heidän kannaltaan arvokasta osaamista
- edistää yhteyksiä ja kulttuurien välistä vuoropuhelua nuorten välillä
- edistää nuorten Euroopan unioniin kuulumisen tunnetta
- innostaa nuoria erityisesti kestävään matkustamiseen ja yleisesti ympäristötietoisuuteen.

DiscoverEU-osallisuustoimen tavoitteena on

- tavoittaa nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka eivät hakisi tukea oma-aloitteisesti
- poistaa esteet, jotka estävät näitä nuoria osallistumasta suoraan DiscoverEU-hakuihin, ja tarjota heille tarvittavaa tukea, jotta he voivat matkustaa
- käynnistää DiscoverEU-osallisuustoimeen osallistuvien nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osaamisen ja taitojen parantamisen ja tehostaa sitä.

POLIITTINEN TAUSTA

EU:n nuorisostrategia 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisoalan yhteistyölle vuonna 2018 EU:n nuorisostrategiasta annetun neuvoston päätöslauselman[206] perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisostrategiaan sisältyy myös 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisostrategian keskeisellä osa-alueella ”Yhdistäminen” edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. ”Sitouttamisen” osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista esimerkiksi nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodialogin avulla. ”Vaikutusmahdollisuuksien” osa-alueella strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

[206] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29.

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisostrategiasta, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet[207]
- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka[208,209]
- Oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka[210,211]
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö[212].

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisostrategiaan.

Euroopan unionin nuorisostrategiaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

TOIMINNAN KUVAUS

DiscoverEU-osallisuustoimi.

DiscoverEU-osallisuustoimessa yhdestä viiteen nuorta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka tulevat samasta maasta, tekevät yhdessä lyhyen matkan Euroopassa. Oppimisjakso koostuu suunnittelusta, valmistelusta ja toteutuksesta ennen DiscoverEU-matkaa ja sen aikana sekä seurannasta matkan jälkeen.

Seuraavat toiminnot eivät ole tukikelpoisia DiscoverEU-aloitteen puitteissa: akateemiset opintomatkat, vaihtotoiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa, vaihtotoiminnot, joita voidaan pitää esiintymiskiertueina, sääntömääräiset kokoukset ja aikuisten nuorille pitämät kurssit.

Rahoitusosuuksia ei saa kerätä osallistujilta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Edunsaaja voi käyttää kustannusluokkaa ”osallisuustuki” kattamaan mahdolliset erityistarpeet, jotka johtuvat näiden osallistujien kohtaamista esteistä. Muut edunsaajaorganisaation valitsemat palveluntarjoajat eivät voi periä lisämaksuja tai muita osallistujamaksuja.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hankkeen toteuttaa yksi organisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä, joka lähettää yhden tai useamman osallistujan (osallistujaryhmän) DiscoverEU-matkalle. Organisaation olisi hyödyttävä osallistumisestaan DiscoverEU-osallisuustoimeen, ja tästä syystä hankkeen olisi oltava organisaation tavoitteiden mukainen ja vastattava sen tarpeita. Yhteistyö muiden maiden sidosryhmien kanssa, jotka voisivat järjestää osallistujille toimintaa[213] tai tarjota tukea, esimerkiksi ottamalla heidät vastaan, on mahdollista.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistuvilla nuorilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

---

[207] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi.
[208] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01).
[209] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.
[210] https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.
[211] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.
[212] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.
[213] Ks. inspiraation lähteeksi SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineistön moduuli 9 ”DiscoverEU” (https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2021/05/Discover-EU-1.pdf).

- Matkakokemuksen suunnittelu (määritellään tarpeet, tavoitteet, oppimistulokset, toiminnan tyyppi, matkasuunnitelma, toiminnan aikataulu jne.).
- Valmistelu (DiscoverEU-matkan käytännön järjestelyt, sopimusjärjestelyt sidosryhmien kanssa, kielellisen / kulttuurienvälisen / oppimiskohtaisen / kulttuurisen / ympäristöä koskevan / digitaalisen toiminnan järjestäminen, osallistujien lähtövalmennukseen liittyvät tehtävät ennen lähtöä jne.).
- Toiminnan toteutus DiscoverEU-matkan aikana.
- Jatkotoimet (toiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

Laadukkaalla DiscoverEU-osallisuustoimella on muun muassa seuraavat ominaisuudet:

- Se perustuu nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja osallistujaorganisaatioiden aktiiviseen osallistumiseen hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee oppimista ja kehittymiskokemusta.
- Siihen otetaan mukaan ensisijaisesti erilaisia osallistujaryhmiä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Toiminnassa hyödynnetään tätä moninaisuutta.
- Toiminta perustuu nuorten selvästi määriteltyihin tarpeisiin.
- Siinä varmistetaan, että osallistujien DiscoverEU-kokemuksen epävirallisen ja arkioppimisen tulokset tunnistetaan ja dokumentoidaan asianmukaisesti.
- Osallistujia kannustetaan pohtimaan Eurooppaa koskevia aiheita ja eurooppalaisia arvoja.

Oppimisprosessi

DiscoverEU-osallisuustoimen toteuttaminen epävirallisen oppimisen kontekstissa edellyttää, että ainakin osa halutuista oppimistuloksista on suunniteltu etukäteen, jotta voidaan varmistaa tarvittavat oppimismahdollisuudet. Osallistujien olisi oltava mukana määriteltäessä tarpeita ja oppimistuloksia, joita he haluavat saada tai kehittää DiscoverEU-matkan avulla.

Osallistujien olisi myös osallistuttava mahdollisimman paljon toiminnan suunnitteluun ja laatimiseen matkan aikana (ohjelman laadinta, matkareitti, aktiviteetit, majoitusvaraukset jne.) ja pohdittava, miten he voivat valmistautua, jotta heidän oppimisensa ja henkilökohtainen kehittymisensä matkan aikana olisi mahdollisimman tehokasta.

Kun DiscoverEU-matka on päättynyt, osallistujia olisi kehotettava antamaan palautetta DiscoverEU-kokemuksestaan ja pohtimaan, mitä he ovat oppineet ja miten he voivat hyödyntää oppimistuloksia.

Organisaatioiden olisi tuettava oppimisprosessia sekä oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia erityisesti käyttämällä Youthpass-todistusta DiscoverEU-matkan osallistujien osalta.

Osallistujien suojelu ja turvallisuus

DiscoverEU-osallisuustoimessa voi olla mukana yksi tai useampi tukihenkilö, jotka voivat seurata ja tukea osallistujia, jotta varmistetaan laadukas oppimisprosessi DiscoverEU-matkan aikana. Samalla he huolehtivat turvallisesta, kunnioittavasta ja syrjimättömästä toimintaympäristöstä ja osallistujien suojelusta. DiscoverEU-osallisuustoimeen kuuluvan DiscoverEU-matkan suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelusta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit

Kaikkien tästä toiminnosta tuettavien hankkeiden toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon.

DiscoverEU-osallisuustoimi soveltuu erityisen hyvin sellaisten nuorten osallistamiseen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia:

- Nuoret voivat matkustaa yksin yksilöinä.
- Ryhmäliikkuvuus tarjoaa mahdollisuuden kansainväliseen liikkuvuusjaksoon ryhmän tarjoamassa turvassa.
- Lyhyen keston ja organisaation tiiviin seurannan ansiosta nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, saavat mahdollisuuden matkustaa ryhmässä tai jopa yksin.

DiscoverEU-osallisuustoimi soveltuu myös osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan työhön stereotypioiden torjumisen tukemiseksi sekä ymmärryksen, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi.

Ympäristökestävyys

DiscoverEU-toiminnolla olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. DiscoverEU-osallisuustoimi olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttöä, jätteen syntymisen vähentämistä ja kierrätystä sekä kestävien liikennemuotojen käyttöä.

Digitaalinen muutos DiscoverEU:ssa

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja verkkopohjaisten oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä sidosryhmien välillä sekä parantaa toiminnan laatua. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Digitaalisiin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologioiden käyttö voidaan toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaisesti ottaa mukaan oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

Erasmus+ -ohjelmasta tuetaan nuorten osallistumisen kaikkia ulottuvuuksia. Aina kun mahdollista, DiscoverEU-osallisuustoimen mukaisten hankkeiden olisi tarjottava nuorille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päätösten tekemiseen. Tähän olisi

pyrittävä mielekkäillä oppimiskokemuksilla, jotka kannustavat nuoria kansalaisvaikuttamiseen ennen liikkuvuustoimintaan osallistumista, sen aikana ja sen jälkeen.

Hankkeisiin olisi sisällytettävä myös osallistumisulottuvuus, eli nuorille olisi tarjottava mielekkäitä mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti hanketoiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Siten osallistujat saataisiin sitoutumaan lujemmin yhteiskunnalliseen toimintaan.[214] Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita.

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä.
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	Tukikelpoinen osallistujaorganisaatio voi olla • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys, yritysten yhteiskuntavastuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin, jolla on todistetusti kokemusta nuorisoalalta, edellyttäen, että sen osallistumisella ei ole kaupallista tarkoitusta eikä sillä pyritä tuottamaan voittoa • epävirallinen nuorten ryhmä[215]. sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Yksi osallistujaorganisaatio.
Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.

[214] Resursseja ja innoitusta löytyy SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineistön osiosta 12 ”Osallistumisen suunnittelu”, jonka tavoitteena on tarjota nuorten osallistumisen edistämiseen liittyvää tietoa, suosituksia, välineitä ja käytännön ohjeita: https://participationpool.eu/toolkit/.

[215] Vähintään neljän 18–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa. Tämän toiminnon ja siihen liittyvien määräysten yhteydessä ”epävirallinen nuorten ryhmä” sisältyy ”osallistujaorganisaation” määritelmään. Viitattaessa ”osallistujaorganisaatioihin” viittauksen katsotaan kattavan myös ”epäviralliset nuorten ryhmät”.

Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina: **12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) saman vuoden heinäkuun 1. päivän ja seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivän välisenä aikana alkavista hankkeista.** **Mahdollinen ylimääräinen hakukierros:** Kansalliset toimistot voivat päättää järjestää ylimääräisen hakukierroksen. Kansalliset toimistot tiedottavat hakijoille ylimääräisen hakukierroksen avaamisesta verkkosivustoillaan. Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakemukset on jätettävä viimeistään: **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) seuraavana vuonna 1. maaliskuuta ja 31. elokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista.**
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.

DiscoverEU-osallisuustoimeen sovellettavat vähimmäisvaatimukset

DiscoverEU-matkan kesto	1–30 päivää. Organisaatio voi järjestää useita DiscoverEU-matkoja (1–5 osallistujaa ja tarvittaessa tukihenkilö(itä) kullakin matkalla) hankkeen elinkaaren aikana.
Hankkeen toteutuspaikka tai -paikat	DiscoverEU-matkojen on tapahduttava vähintään yhdessä muussa maassa kuin siinä, jossa osallistuja/osallistujat aloittivat matkansa.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana voi olla vain yksi osallistujaorganisaatio.
Tukikelpoiset osallistujat	Nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia[216], jotka ovat 18–21-vuotiaita[217] ja jotka oleskelevat laillisesti lähettävän organisaationsa sijaintimaassa. Tukihenkilöitä[218] ei pidetä toimintaan osallistuvina, mutta he voivat saada tukea tietyistä kululuokista, kuten matkakustannuksista, yksilötuesta, osallistujien osallisuustuesta ja poikkeuksellisista kuluista. Tukihenkilöiden on oltava vähintään 18-vuotiaita.
Osallistujamäärä ja kansallisten ryhmien kokoonpano	Vähintään 1 ja enintään 5 osallistujaa DiscoverEU-matkaa kohti. Ryhmät voivat matkustaa yksin tai aikuisten seurassa. Enintään kaksi tukihenkilöä osallistujaa kohti perustelluissa tapauksissa.

ARVIOINTIKRITEERIT

[216] Ks. sanastossa oleva määritelmä ”osallistuja, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia”.

[217] Huomaa seuraava:
Alaikärajat – osallistujien on oltava 18 vuotta täyttäneitä viimeistään toiminnon alkamispäivänä.
Yläikärajat – osallistujat eivät saa olla yli ilmoitetun enimmäisiän, joka on 21 vuotta, toiminnan alkamispäivänä.

[218] Tukihenkilö on nuorten mukana matkustava aikuinen, joka huolehtii heidän oppimisestaan, suojelustaan ja turvallisuudestaan.

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä ja
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 40 pistettä)	• Hankkeen relevanssi seuraavien asioiden kannalta: - toiminnon tavoitteet - osallistujaorganisaatioiden ja osallistujien tarpeet. • Missä määrin hanke mahdollistaa oppimisen löytämisen avulla • Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeen mahdolliset vaikutukset - osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja jälkeen. • Missä määrin organisaatio pystyy osoittamaan, että sillä on aiempaa kokemusta ruohonjuuritason työskentelystä sellaisten nuorten kanssa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. • Missä määrin hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Missä määrin hankkeella on mahdollista saada mukaan Erasmus+ -ohjelman uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatiota, jotka pystyvät osoittamaan, että niillä on aiempaa kokemusta ruohonjuuritason työskentelystä sellaisten nuorten kanssa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)	• Ehdotuksesta käy ilmi tunnistettujen tarpeiden, hankkeen tavoitteiden, osallistujaprofiilien ja ehdotetun toiminnan keskinäinen johdonmukaisuus. • Selkeys, kattavuus ja laatu hankkeen kaikissa vaiheissa: osallistujien erityisiä tarpeita vastaava valmistelu, tuki matkustuksen aikana, toiminnan toteuttaminen ja seuranta. • Missä määrin osallistujat ovat mukana toiminnan kaikissa vaiheissa. • Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi. • Reflektointiprosessia ja osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia koskevien järjestelyjen ja tuen laatu sekä Youthpass-todistuksen hyödyntäminen. • Osallistujien turvallisuuden ja suojelun varmistamiseksi toteutettavien toimenpiteiden riittävyys ja tehokkuus. • Missä määrin toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä.
Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 20 pistettä)	• Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu. • Soveltuvin osin yhteistyön ja viestinnän laatu muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. • Hankkeen eri vaiheiden ja hanketulosten arviointitoimenpiteiden laatu. • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Matkakulut	**Matkakortit:** Osallistujien matkakorttien määrä.	Kuukauden voimassa oleva ja seitsemän matkapäivää[220] sisältävä matkakortti

[220] Matkakortti on saatavilla nimenomaisesti DiscoverEU-osallisuustoimea varten, ja se on tarkoitettu käytettäväksi ainoastaan asianomaisella verkkoalustalla. Matkakortti on voimassa 30 päivää, joiden aikana osallistuja voi matkustaa niin monella junalla kuin haluaa keskiyöstä keskiyöhön kunakin seitsemänä matkapäivänä. Muut päivät osallistuja voi käyttää vapaasti haluamallaan tavalla.

<table>
<tr><td></td><td>Mahdollisten tukihenkilöiden (jotka käyttävät samaa liikennevälinettä kuin osallistujat) matkakorttien määrä.

Osallistujien on pääsääntöisesti käytettävä liikennemuotoa, jonka kasvihuonekaasupäästöt ovat kokonaisuutena tarkastellen pienimmät.[219]

Rahoitustapa:

▪ Tuki matkakortin hankinnasta aiheutuviin todellisiin kustannuksiin.

▪ Tuki yksikkökustannuksiin: tapauksissa, joissa lähtömaa ei ole suoraan yhteydessä manner-Euroopan rautatiejärjestelmään ja matkustaminen muilla liikennevälineillä on tarpeen siihen maahan pääsemiseksi, josta liikkuvuustoiminto alkaa.

▪ Vihreä matkustaminen: Jos osallistujat tarvitsevat ylimääräisen matkan päästäkseen paikkaan, jossa toiminto alkaa, heillä on myös oikeus matkatukeen, tarvittaessa myös ”vihreän matkustamisen tukeen”.</td><td colspan="3">Tuki muiden liikennevälineiden käyttöön tarvittaessa

<table><tr><th>Matkan pituus</th><th>Vihreä matkustaminen</th><th>Muu kuin vihreä matkustaminen</th></tr><tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr><tr><td>100–
499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr><tr><td>500–
1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr><tr><td>2 000–
2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr><tr><td>3 000–
3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr><tr><td>4 000–
7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr><tr><td>vähintään
8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr></table></td></tr>
<tr><td>Organisointituki</td><td>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä, tukihenkilöt pois luettuina.</td><td colspan="3">125 euroa osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td>Yksilötuki</td><td>Oleskelukustannukset.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujakohtainen oleskelun kesto, tukihenkilöt mukaan luettuina.</td><td colspan="3">78 euroa osallistujaa kohden päivässä.

Tukea myönnetään enintään 21 päivältä osallistujaa kohden.</td></tr>
</table>

[219] https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-specific-co2-emissions/energy-efficiency-and-specific-co2-9

Osallisuustuki	Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. Tukihenkilöille ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tukihenkilöt pois luettuina.	125 euroa osallistujaa kohden
	Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. **Varauskulut:** Joissakin maissa ei ole mahdollista matkustaa ilman pakollista paikkavarausta. Näiden varauskulujen kattaminen matkakortin lisäksi on mahdollista. Osallistujien, myös tukihenkilöiden, korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esimerkiksi jos puhtaampien, vähemmän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien kulkuneuvojen käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja). Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista	**Vakuus:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista **Varauskulut:** 100 % tukikelpoisista varauskuluista **Korkeat matkakulut:** 100 % tukikelpoisista matkakuluista

	kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa muun kuin vihreän matka-avustuksen mutta ei matkakorttia.	

HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS LIIKUNTA- JA URHEILUALALLA

Tällä toiminnolla pyritään edistämään liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kehitystä tukemalla niiden henkilöstön oppimiseen liittyvää liikkuvuutta.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnassaan edistettävä aktiivisesti osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta samoin kuin kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista. Tähän niiden olisi pyrittävä hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdollisuuksia, lisäämällä osallistujien tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintansa asianmukaisesti.

Tämän toiminnon yleisenä tavoitteena on tarjota pääasiassa ruohonjuuritasolla toimivien liikunta- ja urheilualan organisaatioiden henkilöstölle mahdollisuus kehittää osaamistaan ja pätevyyttään ja hankkia uusia taitoja viettämällä oppimiseen liittyvä liikkuvuusjakso ulkomailla; näin edistetään liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kapasiteetin vahvistamista ja kehittämistä.

Tämä toiminto tukee ruohonjuuritason liikunnassa ja urheilussa toimivien valmentajien ja muun (sekä palkatun että vapaaehtoisen) henkilöstön ammatillista kehittymistä. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan henkilöstö, mukaan lukien kaksoisuran urheilun piirissä ja urheilun ulkopuolella valinneet, voi myös tehostaa oppimisvaikutusta ja tiedon siirtoa ruohonjuuritason liikunta- ja urheilualan henkilöstölle ja organisaatioille. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimivan liikunta- ja urheilualan henkilöstön mahdollisuuksia oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen voidaan tukea, jos tällaisen henkilöstön osallistumisesta voi olla hyötyä ruohonjuuritason liikunnalle ja urheilulle.

Toiminnolla edistetään EU:n urheilualan työsuunnitelman 2024–2027[221] tavoitteiden saavuttamista.

Liikunta- ja urheilualan liikkuvuushankkeiden tavoitteena on erityisesti

- tukea ruohonjuuritason liikuntaa ja urheilua ottaen huomioon sen suuri merkitys liikunnan ja terveellisten elämäntapojen, henkilösuhteiden, sosiaalisen osallisuuden ja tasa-arvon edistämisessä
- kehittää liikunnan ja urheilun eurooppalaista ulottuvuutta sekä oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskevaa kansainvälistä yhteistyötä liikunta- ja urheilualalla
- vahvistaa ruohonjuuritason organisaatioiden kapasiteettia
- parantaa liikunta- ja urheilualan henkilöstön tietoja ja taitoja
- edistää liikunnan ja urheilun kautta yhteisiä eurooppalaisia arvoja, hyvää hallinnointia ja rehellisyyttä liikunnassa ja urheilussa, kestävää kehitystä sekä koulutusta ja taitoja liikunnassa ja urheilussa sekä niiden avulla
- edistää aktiivista ja ympäristön huomioon ottavaa elämäntapaa ja aktiivista kansalaisuutta
- perustaa valmentajien ja liikunta- ja urheiluhenkilöstön eurooppalaisia verkostoja.

[221] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9771-2024-INIT/fi/pdf.

HORISONTAALISET PAINOPISTEET

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Osallistujien valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat täysimääräisesti siirrettävissä lähettävään organisaatioon.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähettävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Ympäristökestävyys

Hankkeella olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Se olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätys. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käyttämällä ohjelmasta tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen edistämiseksi.

Digitaalinen siirtymä

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laatua.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuuksien mukaan tarjottava mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Hakija laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen kansallisen Erasmus+ -toimiston kanssa, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle Erasmus+ -toimistolleen. Kumpikin tuettu toimintatyyppi on lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio toimii lähettävänä organisaationa: se valitsee osallistujat ja lähettää heidät ulkomailla olevaan vastaanottavaan organisaatioon.

Hankkeeseen voi sisältyä yksi tai useampi liikkuvuusmuoto. Toimintamuotoja voidaan yhdistellä hankkeen tavoitteiden sekä osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden ja osallistujien tarpeiden mukaan.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista.

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, jäsennellyn työohjelman ja oppimistoiminnan aikataulun laatiminen ja selkeä metodologia).
- Valmistelu (muun muassa käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus, virtuaaliset valmistelukokoukset). Osallistujien suojelu ja turvallisuus olisi otettava asianmukaisesti huomioon, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi ja pienentämiseksi.
- Oppimistoiminnan toteutus.
- Jatkotoimet (toiminnan arviointi, osallistujien suunniteltujen oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen, virtuaaliset seurantakokoukset).

TOIMINTA

Tukea myönnetään seuraavaan toimintaan:

- työn varjostaminen ja havainnointijaksot (2–14 päivää)
- valmennus- tai koulutusjaksot (7–45 päivää)

Työn varjostamisessa osallistujat voivat viettää 2–14 päivän ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoimalla vertaisia, valmentajia, vapaaehtoistyön tekijöitä tai muita henkilöstön jäseniä ja olemalla heidän kanssaan vuorovaikutuksessa vastaanottavan organisaation päivittäisessä työssä.

Valmennus- tai koulutusjaksoilla osallistujat voivat viettää 7–45 päivää toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa antaen valmennusta tai koulutusta ja siten kartuttaa osaamistaan tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon kautta. Ne vahvistavat osaltaan ruohonjuuriorganisaatioiden kapasiteettia.

Toiminta ei saa olla voittoa tavoittelevaa.

Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia.

Kaikessa toiminnassa voidaan myöntää lisätukea niiden osallistujien tukihenkilöille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tukihenkilöitä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

Kursseille (maksuttomille tai maksullisille) osallistuminen ei ole urheilu- ja liikunta-alan henkilöstön liikkuvuuteen kuuluvaa tukikelpoista toimintaa.

Valmistelevat vierailut

Valmistelevien vierailujen tarkoituksena on varmistaa toiminnan laadukkuus helpottamalla ja valmistelemalla hallinnollisia järjestelyjä, kehittämällä luottamusta ja yhteisymmärrystä ja luomalla vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja ihmisten välille.

Organisaatiot voivat järjestää valmistelevan vierailun vastaanottavaan kumppaniorganisaatioon ennen liikkuvuustoiminnon toteuttamista. Valmistelevat vierailut eivät ole erillisiä toimintoja, vaan henkilöstön liikkuvuutta tukeva järjestely. Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan laajuuden ja laadun parantamista. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kummankin tyyppistä henkilöstön liikkuvuutta varten.

Kelpoisuusperusteet

Kuka voi hakea?	Osallistujaorganisaatio voi olla: • Urheilun ja liikunnan alalla toimiva julkinen tai yksityinen organisaatio, joka järjestää ruohonjuuritason urheilua ja liikuntaa (esimerkiksi voittoa tavoittelematon järjestö, paikallinen viranomainen tai urheiluseura). • Muu kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan organisaatio, jos sen henkilöstön osallistuminen hyödyttää ruohonjuuritason urheilua (esim. kansainvälinen organisaatio, kansallinen urheiluliitto). Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään: **12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).** **Mahdollinen ylimääräinen hakukierros:** Kansalliset toimistot voivat päättää järjestää ylimääräisen hakukierroksen. Kansalliset toimistot tiedottavat hakijoille ylimääräisen hakukierroksen avaamisesta verkkosivustoillaan. Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakemukset on jätettävä viimeistään **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)**.
Hankkeiden aloituspäivät	Hankkeet alkavat **samana vuonna kesäkuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana**. Jos valinnainen hakukierros käynnistetään, hankkeet alkavat **seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana**.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Hankkeen kesto	3–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	Kukin organisaatio voi jättää vain yhden hakemuksen valintakierrosta kohti. Organisaatiot, jotka saavat hankeavustuksen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyynnön toisella hakukierroksella.

Toiminnan kesto	Työn varjostaminen ja havainnointijaksot: 2–14 peräkkäistä päivää (matkapäivät pois lukien). Valmennus- ja koulutustehtävät: 7–45 peräkkäistä päivää (matkapäivät pois lukien).
Tukikelpoiset osallistujat	• Valmentajat ja muu liikunta- ja urheilualan henkilöstö ruohonjuuritasolla toimivissa liikunta- ja urheilualan organisaatioissa. • Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan henkilöstö, mukaan lukien kaksoisuran urheilun piirissä ja urheilun ulkopuolella valinneet, jos tällaisen henkilöstön osallistumisesta voi olla hyötyä ruohonjuuritason liikunnalle ja urheilulle. • Liikunta- ja urheilualan organisaatioiden vapaaehtoistyön tekijät (muut kuin valmentajat). Osallistujien on työskenneltävä lähettävässä organisaatiossa tai säännöllisesti lähettävän organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi. Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänkuvauksen tai vastaavan asiakirjan avulla). Osallistujat eivät voi osallistua liikkuvuustoimintoon urheilijoina.
Osallistujamäärä	Enintään 10 osallistujaa hanketta kohti. Valmistelevien vierailujen osallistujia ja niiden osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tukihenkilöitä ei lueta mukaan tähän 10 osallistujan enimmäismäärään.
Toiminnan tapahtumapaikka	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kukin toiminta on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.

Valmistelevia vierailuja koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Valmistelevia vierailuja tehdään vastaanottavan organisaation sijaintimaahan ennen toiminnan alkamista.
Tukikelpoiset osallistujat	Varsinaiseen hanketoimintaan osallistuvien osallistujaorganisaatioiden edustajat. Valmistelevilla vierailuilla voi olla mukana henkilöstöä, joka osallistuu suoraan hankkeen järjestämiseen tai joka osallistuu liikkuvuuteen.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arviointikriteeriluokassa.

Merkityksellisyys ja vaikuttavuus (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Hanke-ehdotus on merkityksellinen ruohonjuuritason urheilun ja liikunnan kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien kannalta: • toiminnon tavoitteet • hakijaorganisaation tarpeet ja kehittyminen • osallistuvan henkilöstön tarpeet ja kehittyminen. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Missä määrin hankkeella on mahdollista • saada aikaan osallistuvan henkilöstön kannalta laadukkaita oppimistuloksia • vahvistaa tai muuttaa osallistujaorganisaation työskentelykäytäntöjä ja parantaa sen laatua, kapasiteettia ja innovointia • vaikuttaa osallistujaorganisaatioihin ja osallistuvaan henkilöstöön hankkeen keston aikana ja sen jälkeen. • Missä määrin hankkeessa määritellään konkreettisia oppimistuloksia. • Missä määrin hankkeella on mahdollista saada uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatiota mukaan toimintaan.

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 40 pistettä)	Missä määrin • Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation ja sen henkilöstön tarpeet. • Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu. • Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. • Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysistä liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa. • Missä määrin toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. • Osallistujien tasapainoinen sukupuolijakauma. • Muiden kuin ruohonjuuritason organisaatioiden henkilöstön osalta selkeä selostus siitä, miten kyseisen henkilöstön osallistuminen hyödyttää ruohonjuuritason liikuntaa ja urheilua.
Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. • Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

<table>
<tr><th>Kululuokka</th><th>Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt</th><th colspan="3">Määrä</th></tr>
<tr><td>Organisointituki</td><td>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista.

Esimerkiksi osallistujien lähtövalmennus, mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle.

Organisointituki kattaa sekä lähettävälle että vastaanottavalle organisaatiolle aiheutuneet kustannukset. Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä, tukihenkilöt pois luettuina.</td><td colspan="3">350 euroa osallistujaa kohden</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Matkatuki</td><td rowspan="8">Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.

Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.

Yli 500 km:n matkoilla suositellaan vahvasti käyttämään eri liikennemuotojen yhdistelmää, jotta matkustaminen olisi kestävämpää.

Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.

Myöntöperuste: Perusteena matkan pituus ja henkilöiden määrä.

Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys[222] käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria[223].</td><td>Matkan pituus</td><td>Vihreä matkustaminen</td><td>Muu kuin vihreä matkustaminen</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 euroa</td><td>28 euroa</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 euroa</td><td>211 euroa</td></tr>
<tr><td>500–
1 999 km</td><td>417 euroa</td><td>309 euroa</td></tr>
<tr><td>2 000–
2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr>
<tr><td>3 000–
3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr>
<tr><td>4 000–
7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr>
<tr><td>vähintään
8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr>
</table>

[222] Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).
[223] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi.

Yksilötuki	Osallistujien ja tukihenkilöiden oleskelukustannukset toiminnon aikana. Tarvittaessa oleskelukustannuksiin voidaan myöntää tukea matkapäiviltä ennen toimintoa ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena oleskelun kesto kutakin osallistujaa ja tukihenkilöä kohti sekä vastaanottava maa[224].	**Maaryhmä 1**: 107–191 euroa **Maaryhmä 2**: 95–169 euroa **Maaryhmä 3**: 84–148 euroa Edellä esitetyt määrät ovat perusmääriä toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää tarkat perusmäärät sallittujen vaihteluvälien rajoissa. Perusmäärää maksetaan toiminnan 14. päivään asti. Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmäärästä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.
Osallisuustuki	**Osallisuustuki organisaatioille:** Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tukihenkilöt pois luettuina.	125 euroa osallistujaa kohden
	Osallisuustuki osallistujille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevien vierailujen tuki	Valmistelevan vierailun toteuttamiseen liittyvät kustannukset, matka- ja oleskelukustannukset mukaan lukien. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin.	680 euroa osallistujaa kohden, enintään kaksi osallistujaa valmistelevaa vierailua kohden.
Kielivalmennustuki	Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen	150 euroa osallistujaa kohden

[224] **Maaryhmä 1**: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.
Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.
Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki, Unkari.

	järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämänsä valmennus- tai koulutuskielen taitoa. Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyyppiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja havainnointijaksot ja valmennus- ja koulutustehtävät: Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, erityisten esteiden perusteella. **Rahoitustapa:** Tuki yksikkökustannuksiin. **Myöntöperuste:** Perusteena osallistujamäärä.	
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen. Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset. **Rahoitustapa:** Todelliset kustannukset. **Myöntöperuste:** Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.	**Vakuus:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Korkeat matkakulut:** 80 % tukikelpoisista kustannuksista **Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset:** 100 % tukikelpoisista kustannuksista

ERASMUS+ -VIRTUAALIVAIHDOT

Virtuaalivaihtohankkeet muodostuvat verkossa toteutettavasta ihmisten välisestä toiminnasta, jolla edistetään kulttuurien välistä vuoropuhelua ja pehmeiden taitojen kehittämistä. Niiden avulla kaikki nuoret voivat saada laadukasta kansainvälistä ja kulttuurienvälistä koulutusta ilman fyysistä liikkuvuutta. Vaikka virtuaalinen keskustelu tai koulutus ei täysin vastaa fyysisen liikkuvuuden hyötyjä, virtuaalivaihtoihin osallistujien olisi saatava joitakin kansainvälisten koulutuskokemusten tarjoamista hyödyistä. Digitaaliset alustat ovat arvokas väline, jolla voidaan vastata osittain koronapandemian aiheuttamiin maailmanlaajuisiin liikkuvuusrajoitteisiin. Virtuaalivaihdot auttavat myös levittämään eurooppalaisia arvoja. Lisäksi virtuaalivaihdot voivat joissakin tapauksissa herättää mielenkiintoa ja luoda pohjaa tulevaisuudessa toteutettaville fyysisille vaihdoille, joita ei rahoiteta tästä toiminnosta.

Korkeakoulu- ja nuorisoalan virtuaalivaihtohankkeet toteutetaan pienissä ryhmissä, ja niitä ohjaa aina koulutettu fasilitaattori. Niiden olisi oltava helposti sisällytettävissä nuorisohankkeisiin (epävirallinen koulutus) tai korkeakouluopintoihin. Virtuaalivaihtohankkeissa voi olla osallistujia molemmilta sektoreilta, joskin niissä saattaa – hankkeesta riippuen – olla mukana vain osallistujia joko vain toiselta alalta tai molemmilta aloilta. Kaikkiin tähän ehdotuspyyntöön kuuluviin hankkeisiin osallistuu organisaatioita ja osallistujia sekä EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista että ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tukikelpoisilla alueilla.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon tavoitteena on

- kannustaa kulttuurienvälistä vuoropuhelua ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa ja lisätä suvaitsevaisuutta verkossa tapahtuvalla ihmisten välisellä vuorovaikutuksella, joka perustuu digitaaliseen ja nuorisoystävälliseen teknologiaan
- edistää erityyppisiä virtuaalivaihtoja Erasmus+ -ohjelman fyysisen liikkuvuuden täydentämiseksi, jotta useammat nuoret voivat saada kulttuurienvälisiä ja kansainvälisiä kokemuksia
- kehittää kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa erityisesti internetin ja sosiaalisen median käytössä syrjinnän, indoktrinaation, polarisoinnin ja väkivaltaisen radikalisoitumisen torjumiseksi
- edistää digitaalisten ja pehmeiden taitojen[225] kehittämistä, vieraiden kielten harjoittelu ja ryhmätyöskentely mukaan luettuna, opiskelijoiden, nuorten ja nuorisotyöntekijöiden[226] keskuudessa erityisesti työllistyvyyden parantamiseksi
- edistää kansalaisuutta sekä vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhteisiä arvoja koulutuksen avulla
- vahvistaa nuorisoulottuvuutta EU:n suhteissa kolmansiin maihin.

AIHEALUEET/ERITYISTAVOITTEET

Virtuaalivaihdot olisi toteutettava jollakin seuraavista aihealueista, jotka vastaavat Erasmus+ -ohjelman painopistealueita:

- Osallisuus ja moninaisuus
- digitaalinen muutos,
- ympäristö ja ilmastonmuutoksen torjunta
- osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta.

Koska virtuaalivaihdot ovat alhaalta ylöspäin suuntautuva aloite, osallistujaorganisaatiot voivat vapaasti valita näissä laajoissa puitteissa aiheet, joihin ne keskittyvät, mutta hanke-ehdotuksissa on osoitettava odotetut vaikutukset yhteen

[225] Pehmeitä taitoja ovat uteliaisuus, luovuus, aloitteellisuus ja ongelmanratkaisutaito sekä kyky ajatella kriittisesti, tehdä yhteistyötä, viestiä tehokkaasti monikulttuurisessa ja tieteidenvälisessä ympäristössä, mukautua erilaisiin tilanteisiin ja sietää stressiä ja epävarmuutta. Nämä taidot ovat osa avaintaitoja, jotka on esitetty elinikäisen oppimisen avaintaidoista annetussa neuvoston suosituksessa (EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1).

[226] Nuorisotyöntekijät ovat henkilöitä, jotka ammattinsa tai vapaaehtoistoiminnan kautta ovat mukana epävirallisessa oppimisessa ja jotka tukevat nuorten koulutuksellista ja sosiaalista sekä ammatillista kehitystä.

tai useampaan edellä mainittuun tavoitteeseen (ks. myös jäljempänä kohta ”Odotettu vaikutus”). Sukupuolinäkökohdat olisi tarvittaessa otettava huomioon hankkeiden laajuuden ja aiheiden mukaan (esimerkiksi sisällyttämällä kursseihin sukupuolisensitiivisyyttä koskevia näkökohtia). Erityistä huomiota on kiinnitettävä sellaisten henkilöiden osallisuuteen, jotka ovat sosiaalisesti ja taloudellisesti haavoittuvassa asemassa tai jotka eivät voi hakea fyysisiin liikkuvuustoimintoihin.

TOIMINTA

Hankkeiden rahoitus perustuu työsuunnitelmiin, joihin sisältyy verkossa toteutettavaa yhteistyötoimintaa, kuten

- verkossa käytävät ohjatut keskustelut eri maissa toimivien nuoriso-organisaatioiden nuorten välillä osana nuorisoalan hankkeita; niihin voisi sisältyä roolipelisimulaatioita
- koulutus nuorisotyöntekijöille, jotka haluavat toteuttaa virtuaalivaihtohankkeen muiden maiden kollegojen kanssa
- verkossa käytävät ohjatut keskustelut eri maissa sijaitsevien korkeakoulujen opiskelijoiden välillä osana korkeakoulututkintoja
- koulutus yliopistojen professoreille / henkilöstön jäsenille, jotka haluavat toteuttaa virtuaalivaihtohankkeen muiden maiden kollegojen kanssa
- interaktiiviset avoimet verkkokurssit, joihin sisältyy perinteisiä kurssimateriaaleja, kuten videoituja luentoja, lukemistoja ja harjoitustehtäviä (kuten tunnetut MOOC-kurssit (Massive Open Online Course), mutta painopiste on kuitenkin pienryhmien vuorovaikutteisissa käyttäjäfoorumeissa, joissa opiskelijat, professorit, opetusassistentit, nuoret ja nuorisotyöntekijät voivat olla yhteydessä toisiinsa).

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Kaikkien virtuaalivaihtohankkeiden on oltava

- koulutettujen fasilitaattorien ohjaamia
- osallistujien ja isäntien näkökulmasta suojattuja ja turvallisia kaikilta osin EU:n tietosuojasääntöjen[227] mukaisesti
- kiinteästi nuorisotoiminnan ja korkeakoulutuksen aloihin liittyviä sekä ajantasaisia osallistujamaiden nuorten verkko- ja muun kulttuurin suhteen
- avoimia ja helposti saatavilla käyttäjäkokemuksen ja vuorovaikutuksen tasolla; rekisteröitymisen ja vuorovaikutuksen vertaisten, fasilitaattorien, hallinnoijien ja muiden sidosryhmien kanssa olisi oltava yksinkertaista ja helppoa
- pääasiassa samanaikaisia, mutta niissä voi olla eri aikoihin suoritettavia komponentteja (esimerkiksi lukemistot, videot)
- lisäksi niitä varten on laadittava menetelmä, jolla tunnustetaan nuorten osallistuminen ja oppimistulokset vaihdon lopuksi.

Osallistujaorganisaatioiden on järjestettävä virtuaalivaihtoja 13–30-vuotiaille. Jos hankkeeseen osallistuu alle 18-vuotiaita, osallistujaorganisaatioiden on ensin pyydettävä heidän vanhemmiltaan tai huoltajiltaan lupa osallistumiseen. Yksittäisten osallistujien on sijaittava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa.

Hankkeissa olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä olemassa olevia välineitä ja alustoja toiminnan toteuttamiseksi.

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta Erasmus+ -virtuaalivaihtoja koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat vaatimukset:

[227] https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/eu-data-protection-rules_fi.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Hakijoiden (edunsaajien ja sidosyhteisöjen, tapauksen mukaan) on oltava oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä), ja ne voivat kuulua seuraaviin kategorioihin: • korkeakoulutus- tai nuorisoalalla toimivat yhteisöt (epävirallinen koulutus) • nuorisoalan organisaatiot[228] • korkeakoulut, korkeakoulujen yhdistykset tai organisaatiot sekä oikeudellisesti tunnustetut kansalliset tai kansainväliset rehtori-, opettaja- tai opiskelijaorganisaatiot. Hakijoiden (edunsaajien ja tapauksen mukaan sidosyhteisöjen) on oltava sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin seuraavista: • EU:n jäsenvaltiot • ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat • ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat tukikelpoiselta alueelta. Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat **alueet 1, 2[229], 3 ja 9** (ks. kohta ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa). **Koordinoivan organisaation on oltava nuoriso-organisaatio tai korkeakoulu, joka on laillisesti sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan ja niissä sijaitseva.** Koordinoiva organisaatio jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Se ei voi olla sidosyhteisö. Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevat organisaatiot eivät voi toimia koordinaattorina. Muut yhteisöt voivat osallistua muissa konsortion tehtävissä, kuten liitännäiskumppaneina. **Poikkeus**: Valko-Venäjän ja Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon liitännäiskumppaneina.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu **vähintään kuusi hakijaa** (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset: • Vähintään **kuusi riippumatonta yhteisöä** (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) **kuudesta eri tukikelpoisesta maasta**. • Vähintään **kolme korkeakoulua tai nuorisoalan organisaatiota kolmesta EU:n jäsenvaltiosta ja ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta** sekä **kolme korkeakoulua tai nuorisoalan organisaatiota kolmesta eri tukikelpoisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta, jotka kuuluvat samaan tukikelpoiseen alueeseen**. • Eri tukikelpoisilta alueilta tulevat organisaatiot eivät voi osallistua samaan hankkeeseen. Alueiden väliset hankkeet eivät ole tukikelpoisia. • EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden lukumäärä **ei saa olla suurempi** kuin ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden määrä. Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöjä) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon. Liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.

[228] Julkiset tai yksityiset organisaatiot, jotka työskentelevät nuorten parissa tai nuorten hyväksi virallisten puitteiden ulkopuolella. Tällaisia organisaatioita voivat olla esimerkiksi voittoa tavoittelemattomat organisaatiot, yhdistykset tai kansalaisjärjestöt (myös eurooppalaiset nuorisoalan kansalaisjärjestöt) kansalliset nuorisoneuvostot paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset viranomaiset oppilaitokset tai tutkimuslaitokset tai säätiö.

[229] Valko-Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava osallistujaorganisaatioiden sijaintimaissa.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta. **Ehdotuspyynnön tunnisteet:** • **ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-SSA** – Erasmus+ -virtuaalivaihdot Saharan eteläpuolisessa Afrikassa • **ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-WB** – Erasmus+ -virtuaalivaihdot Länsi-Balkanin maissa • **ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-SMC** – Erasmus+ -virtuaalivaihdot eteläisen Välimeren maissa • **ERASMUS-EDU-2026-VIRT-EXCH-NE** – Erasmus+ -virtuaalivaihdot itäisissä naapurimaissa Tutustu usein kysyttyihin kysymyksiin EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa ennen hakemuksen jättämistä.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **26. maaliskuuta 2026 klo 17.00.00** (Brysselin aikaa).

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Relevanssi (enintään 30 pistettä)	▪ **Yhteys tavoitteisiin ja aihealueisiin**: Hakemus on relevantti ehdotuspyynnön valittujen yleisten ja erityistavoitteiden kannalta. Se on ehdotuspyynnön vaatimusten mukainen ja selkeästi esitetty. Haetulla hankkeella käsitellään yhtä tässä ehdotuspyynnössä yksilöidyistä aiheista. ▪ **Tarveanalyysi**: Hakemus perustuu asianmukaiseen analyysiin haasteista ja tarpeista. Eri kumppaneiden erilaiset tarpeet on tunnistettu ja otettu hyvin huomioon. ▪ **Toiminta**: Virtuaalivaihdot on määritelty selkeästi, ja ne edistävät kulttuurien välistä vuoropuhelua ja pehmeiden taitojen kehittämistä, ja niillä voidaan vaikuttaa ennen kaikkea ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujien koulutukselliseen, henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehittymiseen. Ehdotetulla toiminnalla on mahdollista luoda keskinäistä luottamusta ja tehostaa rajat ylittävää yhteistyötä. Hakemuksessa esitetään näyttöä ehdotetun virtuaalivaihtoon perustuvan lähestymistavan tehokkuudesta. ▪ **EU:n arvot**: Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	▪ **Johdonmukaisuus:** Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden, menetelmien, toiminnan ja ehdotetun budjetin johdonmukaisuuden. Hakemuksessa esitetään kattava, realistinen ja johdonmukainen valikoima toimintamuotoja, jotka soveltuvat yksilöityjen tarpeiden täyttämiseen ja johtavat odotettuihin tuloksiin. ▪ **Menetelmä:** Ehdotuksessa osoitetaan ehdotetun menetelmän laatu ja toteutettavuus sekä sen soveltuminen yksilöityjen tarpeiden täyttämiseen, mukaan lukien eri kumppaneiden tarpeet. On laadittu selkeä malli siitä, miten näitä erilaisia tarpeita käsitellään. Myös valitut pedagogiset lähestymistavat vastaavat näitä erilaisia tarpeita. ▪ **Oppimistulokset**: Oppimistulokset arvioidaan ja tunnustetaan (esim. Youthpass). Oppimistulokset määritellään selkeästi ennen jokaista virtuaalivaihtotoimintoa ja mitataan kunkin toiminnon jälkeen, edistyminen kirjataan ja saavutukset tunnustetaan. ▪ **Budjetti:** Budjetti on kustannustehokas ja kokonaistaloudellinen. Tehtävät, roolit ja taloudelliset resurssit on jaettu kumppaneille johdonmukaisesti. Varainhoitoa koskevat järjestelyt ovat selkeät ja asianmukaiset. ▪ **Arviointi**: Erityistoimenpiteillä, joilla seurataan prosesseja ja tuotoksia (eli tavoitteiden saavuttamista koskevia indikaattoreita ja todentamiskeinoja), varmistetaan, että hankkeen toteutus on laadukasta. On olemassa selkeä laadunvarmistussuunnitelma, joka kattaa riittävästi myös hankehallinnon. Seurantastrategia sisältää riskien tunnistamisen ja riskejä lieventävän toimintasuunnitelman.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	▪ **Rakenne**: Kumppanuus pystyy varmistamaan hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kaikilta osin. Konsortiolla on kaikki tarvittavat taidot sekä asiantuntemusta ja kokemusta hankkeen kattamilla alueilla. Käytettävän ajan ja työpanoksen asianmukainen jako kumppaneiden kesken on varmistettu. Kumppanuuden taidot ja osaaminen täydentävät toisiaan. ▪ **Sitoutuneisuus**: Kukin osallistujaorganisaatio osoittaa täyden sitoutuneisuutensa omien valmiuksiensa ja oman erityisalansa mukaisesti. ▪ **Yhteistyö**: Yhteistyöjärjestelyt ovat tasapainoisia. Hanke-ehdotus sisältää tehokkaita mekanismeja, jotka takaavat, että osallistujaorganisaatioiden, sidosryhmien ja muiden asiaankuuluvien osapuolten välinen koordinointi, päätöksenteko ja viestintä ovat korkealaatuisia.

Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	▪ **Tulosten levittäminen:** Selkeällä tietoisuuden lisäämistä, tulosten levittämistä ja viestintää koskevalla strategialla varmistetaan asiaankuuluvien kohderyhmien sekä yleisten sidosryhmien ja suuren yleisön tavoittaminen hankkeen elinkaaren aikana. Strategiaan sisältyy suunnitelmia, joiden avulla tuotetut materiaalit saatetaan saataville avoimien lisenssien avulla. ▪ **Tulosten hyödyntäminen**: Hakemuksessa osoitetaan, että valittuja virtuaalivaihdon lähestymistapoja voidaan levittää onnistuneesti, että hankkeella on laajempi vaikutus ja että se vaikuttaa systeemiseen muutokseen. Tulosten hyödyntämistapa on kuvattu selkeästi ja ehdotetut toimenpiteet hankkeen tulosten hyödyntämiseksi ovat mahdollisesti tehokkaita. ▪ **Vaikuttavuus**: Odotettavissa olevat vaikutukset, erityisesti määritettyjen kohderyhmien osalta, on määritelty selkeästi, ja käytössä on toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että vaikutukset voidaan saavuttaa ja arvioida. Toiminnan tulokset ovat todennäköisesti merkittäviä. Hankkeen tuotokset voivat tukea pitkän aikavälin muutoksia, parannuksia tai kehitystä asianomaisten kohderyhmien ja järjestelmien hyväksi. Hakemuksessa selostetaan myös, miten virtuaalivaihdon avulla tapahtuvan oppimisen vaikutusta (oppimistulokset) arvioidaan, jotta voidaan tehdä tietoon perustuvia suosituksia virtuaalivaihtoon perustuvan opetuksen ja oppimisen parantamiseksi hankkeen jälkeen. ▪ **Jatkuvuus**: Hakemukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hakemuksen on saatava vähintään **60 pistettä** (kaikkiaan 100 pisteestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviointikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviointikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä luokissa ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Eri hankkeiden toiminnalla ja tuotoksilla pyritään saamaan aikaan myönteinen vaikutus ehdotuspyynnön tavoitteisiin, joiden olisi liityttävä tiiviisti virtuaalivaihdon oppimisulottuvuuteen, vaikka ne vaihtelevat hankkeiden erityispiirteiden mukaan.

Jokaisessa hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä tietoa tästä odotetusta vaikutuksesta. Hakijoita kannustetaan ennakoimaan osallistuvilta henkilöiltä ja organisaatioilta saatavaa palautetta erityisesti oppimisarvon osalta raportoidessaan hankkeiden vaikutuksista.

MAANTIETEELLISET KOHTEET

Tätä toimintoa tuetaan EU:n ulkoisen toiminnan välineillä. Käytettävissä olevat määrärahat on jaettu maailman eri alueiden kesken (Länsi-Balkan, itäiset naapurimaat, eteläisen Välimeren maat ja Saharan eteläpuolinen Afrikka), ja eri alueiden saamien määrärahakokonaisuuksien suuruus vaihtelee. Hanke-ehdotukset sijoitetaan paremmuusjärjestykseen alueittain (ks. edellä ”Mihin hakemus jätetään?” kunkin aiheen tunnisteen kohdalla) kunkin määrärahakokonaisuuden

mukaisesti. Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Saharan eteläpuolinen Afrikka: Hakijoita kannustetaan asettamaan etusijalle alueen vähiten kehittyneet maat ja kiinnittämään erityistä huomiota muuttoliikkeen kannalta ensisijaisiin maihin. Yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia kyseiselle alueelle myönnettävästä rahoituksesta. Hakijoita kannustetaan myös ottamaan ehdotukseensa mukaan osallistujia monista eri maista, mukaan lukien kumppanit, joilla on vähemmän kokemusta Erasmus+ -ohjelmasta.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyksien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arvioidun budjetin, arviointitulosten ja **95 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on 500 000 euroa hanketta kohden. Edunsaajille voidaan myöntää enintään 200 euroa virtuaalivaihdon osallistujaa (ts. osallistujanuorta tai fasilitaattoria) kohden. Esimerkiksi niiden edunsaajien virtuaalivaihdoissa, jotka saavat 500 000 euron enimmäisavustuksen, on oltava mukana vähintään 2 500 osallistujaa. Osallistujien ja koulutettujen fasilitaattorien kokonaismäärä on ilmoitettava hakulomakkeessa selvästi.

Myönnettävä avustus voi olla haettua määrää pienempi.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Tilintarkastusten kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[230] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Pk-yritysten omistajille aiheutuvat yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[231] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

230 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

231 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf.

- Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan kertakorvauksen erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa ”Tukikelpoiset välittömät kustannukset”.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa[232].

[232] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=ERASMUS2027?programmePeriod=2021-2027&frameworkProgramme=43353764.

AVAINTOIMI 2: ORGANISAATIOIDEN JA OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

- yhteistyöhankkeet, kuten kumppanuushankkeet ja pienimuotoiset kumppanuushankkeet
- huippuosaamiseen tähtäävät kumppanuudet, kuten ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt ja Erasmus Mundus -toiminto
- innovaatiokumppanuudet, kuten innovaatioyhteenliittymät ja tulevaisuuteen suuntautuvat hankkeet
- korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisoalan ja liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishankkeet
- voittoa tavoittelemattomat eurooppalaiset liikunta- ja urheilutapahtumat.

Tämän avaintoimen mukaisesti tuettujen toimintojen odotetaan edistävän huomattavasti ohjelman painopistealoja ja vaikuttavan myönteisesti ja pitkäkestoisesti osallistujaorganisaatioihin ja näitä toimintoja sääteleviin järjestelmiin sekä organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat järjestettävään toimintaan suoraan tai välillisesti.

Tämän avaintoimen odotetaan johtavan innovatiivisten käytäntöjen kehittämiseen, siirtämiseen ja/tai toteuttamiseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai Euroopan unionin tasolla.

Käsiteltävän alan ja hakijan tyypin mukaan näitä toimintoja hallinnoivat joko kansalliset toimistot tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA). Kaikki tiedot siitä, ketkä voivat hakea tukea ja mihin hakemus on jätettävä, esitetään seuraavissa jaksoissa.

Tämän avaintoimen tukemien hankkeiden tarkoituksena on tuottaa osallistujaorganisaatioille seuraavia tuloksia:

- innovatiivinen tarjonta kohderyhmille, esimerkiksi houkuttelevammat, yksilöllisiä tarpeita ja odotuksia vastaavat koulutusohjelmat, osallistavien lähestymistapojen sekä digitaalisten menetelmien käyttö, uudet tai entistä paremmat menettelyt osaamisen tunnustamista ja validointia varten, tehokkaammat tavat opettaa ja oppia perustaitoja, tavoitteena erityisesti ehkäistä muita heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden alisuoriutumista ja vauhdittaa perustaitojen hyvää osaamista, toiminnan tehostaminen paikallisyhteisöjen hyödyksi, uudet tai entistä paremmat tavat täyttää nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tarpeita sekä käsitellä maantieteelliseen ja sosioekonomiseen epätasa-arvoisuuteen perustuvia eroja oppimistuloksissa, uudet lähestymistavat yhteiskunnallisen, etnisen, kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden käsittelyyn, uudet lähestymistavat kilpailukyvyn ja työllisyyden tukemiseksi etenkin alueellisella ja paikallisella tasolla, mahdollisuus saada kielihankkeiden eurooppalainen laatuleima kieltenoppimisesta tai -opetuksesta nykyaikaisempi, dynaamisempi, sitoutuneempi ja ammattimaisempi organisaation sisäinen toimintaympäristö, jossa ollaan valmiita omaksumaan hyviä käytäntöjä ja uusia menetelmiä, muun muassa digitaalisia valmiuksia, päivittäisessä toiminnassa, joka on avoin synergioille muilla toimialoilla tai sosioekonomisilla aloilla toimivien organisaatioiden kanssa ja jossa henkilöstön ammattitaitoa kehitetään strategisen suunnittelun avulla kunkin omien tarpeiden ja organisaation tavoitteiden mukaisesti
- paremmat ammatilliset ja muut valmiudet toimia EU:n tai globaalilla tasolla: paremmat johtamistaidot ja kansainvälistymisstrategiat, tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien tai muita koulutus- ja nuorisoalan sektoreita ja/tai muita sosioekonomisia aloja edustavien kumppanien kanssa, enemmän varoja (muita kuin EU:n varoja) EU:n tai globaalien hankkeiden järjestämiseen koulutus- ja nuorisoalalla, EU:n tai maailmanlaajuisten hankkeiden laadukkaampi valmistelu, toteutus, seuranta ja jatkotoimet
- tiedon ja tietoisuuden lisääminen urheilusta ja liikunnasta
- tietoisuuden lisääminen liikunnan ja urheilun merkityksestä sosiaalisen osallisuuden, yhtäläisten mahdollisuuksien ja terveellisten elintapojen edistäjänä.

Tämän avaintoimen mukaisesti rahoitetut hankkeet vaikuttavat todennäköisesti myönteisesti myös henkilöihin, jotka osallistuvat toimintaan suoraan tai välillisesti, esimerkiksi seuraavin tavoin:

- aloitteellisuuden ja yrittäjähengen lisääntyminen
- kielitaidon koheneminen
- digitaitojen paraneminen
- sosiaalisen, etnisen, kielellisen, sukupuolen ja kulttuurisen moninaisuuden sekä erilaisten kykyjen syvällisempi tuntemus ja myönteisempi suhtautuminen niihin
- parempi osaaminen, joka lisää työllistettävyyttä ja mahdollisuuksia ryhtyä yrittäjäksi (yhteiskunnallinen yrittäjyys mukaan lukien)
- aktiivisempi yhteiskunnallinen osallistuminen
- myönteisempi suhtautuminen Euroopan yhdentymiseen ja EU:n arvoihin
- taitojen ja tutkintojen parempi ymmärtäminen ja tunnistaminen Euroopassa ja muualla maailmassa
- omaan ammattiprofiiliin (esimerkiksi opetus, koulutus, nuorisotyö tai valmennus) liittyvän osaamisen kehittäminen
- eri maiden koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan käytäntöjen, politiikan ja järjestelmien parempi tuntemus
- virallisen ja epävirallisen koulutuksen, ammatillisen koulutuksen sekä muiden oppimismuotojen ja toisaalta työmarkkinoiden välisten suhteiden parempi ymmärtäminen
- enemmän mahdollisuuksia ammatilliseen kehittymiseen
- lisääntynyt työmotivaatio ja tyytyväisyys
- lisääntynyt liikunnan ja urheilun harrastaminen.

Järjestelmätasolla hankkeiden odotetaan johtavan koulutusjärjestelmien ja nuorisopolitiikan nykyaikaistamiseen ja vahvistavan alan järjestelmien kykyä vastata nykymaailman suurimpiin haasteisiin: ympäristökestävyys, digitaalinen muutos, työllisyys, talouden vakaus ja talouskasvu sekä tarve edistää sosiaalisia, kansalais- ja monikulttuurisia taitoja, kulttuurienvälistä vuoropuhelua, demokraattisia arvoja ja perusoikeuksia, yhteiskunnallista osallisuutta, mielenterveyttä ja hyvinvointia, tasa-arvoisuutta ja aktiivista yhteiskunnallista osallistumista, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa.

Tämän avaintoimen suunnitellut vaikutukset ovat seuraavat:

- Koulutuksen, nuorisotyön sekä liikunnan ja urheilun laatu Euroopassa ja muualla maailmassa kohenee, ja niissä yhdistyvät lisääntynyt osaaminen ja vetovoima sekä paremmat osallistumismahdollisuudet kaikille.
- Koulutus- ja nuorisoalan järjestelmät vastaavat paremmin työmarkkinoiden tarpeita ja niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja kytkeytyvät läheisemmin elinkeinoelämään ja ympäröivään yhteisöön.
- Perus- ja laaja-alaisten taitojen – joita ovat erityisesti lukutaito, laskutaito, yrittäjyystaidot, sosiaalisuuteen ja kansalaisuuteen liittyvät taidot, monikulttuuriset taidot ja kielitaito, kriittinen ajattelu, digitaidot sekä medialukutaito – opetuksen ja arvioinnin laatu paranee.
- Erilaisten kansallisten koulutus- ja nuorisoalojen väliset synergiat ja yhteydet lisääntyvät ja siirtyminen niiden välillä helpottuu; osaamisen ja tutkintojen tunnustamista, validointia ja avoimuutta lisäävien eurooppalaisten vertailuvälineiden käyttö tehostuu.

- Oppimistulosten hyödyntäminen lisääntyy opetuksen ja oppimisen tukena, arvioinnissa sekä kuvattaessa ja määriteltäessä tutkintoja, tutkintojen osia ja opetussuunnitelmia.
- Tietoisuus sosiaalisesta moninaisuudesta sekä avoimuus sitä kohtaan lisääntyvät ja koulutusjärjestelmien ja -mahdollisuuksien osallistavuutta ja saatavuutta parannetaan.
- Koulutus- ja nuorisoalan viranomaisten kesken syntyy alueiden välistä ja transnationaalista uutta yhteistyötä, ja tällainen yhteistyö lisääntyy.
- Digiteknologiaa ja avoimia oppimisresursseja käytetään strategisemmin ja yhdennetymmin koulutus- ja nuorisoalan järjestelmissä.
- Kieltenopiskelumotivaatio lisääntyy innovatiivisten opetusmenetelmien ansiosta tai koska opiskelulla on parempi yhteys työmarkkinoilla edellytettyyn käytännön kielitaitoon.
- Käytännön, tutkimuksen ja politiikan välinen vuorovaikutus vahvistuu.
- Liikunta- ja urheilutoimintaan osallistuminen terveyttä ja hyvinvointia parantavana välineenä lisääntyy.
- Tietämys siitä, miten torjutaan urheilun integriteettiin kohdistuvia rajatylittäviä uhkia, kuten dopingia, urheilutulosten manipulointia ja väkivaltaa sekä kaikenlaista suvaitsemattomuutta ja syrjintää, lisääntyy, ja liikunnan ja urheilun hyvää hallintoa sekä urheilijoiden kaksoisuria tuetaan paremmin.
- Liikunta- ja urheilualan vapaaehtoistoiminta saa enemmän tunnustusta.
- Voittoa tavoittelemattomien liikunta- ja urheilualan organisaatioiden vapaaehtoistyön tekijöiden, valmentajien, johtajien ja henkilökunnan liikkuvuus lisääntyy.
- Sosiaalinen osallisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet liikunta- ja urheilualalla lisääntyvät.

YHTEISTYÖHANKKEET

MITÄ YHTEISTYÖHANKKEET OVAT?

Osallistujaorganisaatiot voivat tämän toiminnon ansiosta hankkia kokemusta kansainvälisestä yhteistyöstä, parantaa valmiuksiaan ja tuottaa samalla laadukkaita, innovatiivisia tuloksia. Yhteistyöhankkeiden koko ja laajuus voi vaihdella muun muassa hankkeen tavoitteiden, osallistujaorganisaatioiden, odotettujen vaikutuksien ja muiden tekijöiden mukaan, ja ne voivat mukauttaa toimintaansa näiden mukaisesti. Näiden hankkeiden laadullisessa arvioinnissa otetaan huomioon yhteistyön tavoitteet ja mukana olevien organisaatioiden luonne.

Tämän logiikan mukaisesti organisaatioille tarjotaan kahdentyyppisiä kumppanuuksia, joiden avulla ne voivat työskennellä, oppia ja kasvaa yhdessä:

- **kumppanuushankkeet**
- **pienimuotoiset kumppanuushankkeet.**

Nämä kaksi kumppanuushankkeiden tyyppiä esitellään tarkemmin seuraavilla sivuilla. Näissä kahdessa jaksossa annettavat tiedot auttavat valitsemaan organisaation profiiliin ja rakenteeseen sekä hankkeen ideoihin parhaiten sopivan kumppanuustyypin.

Lisäksi yhteistyöhankkeisiin kuuluvat koulujen ja kouluviranomaisten toteuttamat **koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet**. Koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet edistävät osaamisunionia tukemalla innovointia ja valmiuksien kehittämistä rajat ylittävää yhteistyötä varten yleissivistävän koulutuksen alalla.

MITÄ TOIMINTAA YHTEISTYÖHANKKEISSA TAVALLISESTI TOTEUTETAAN?

Hankkeen elinkaaren aikana organisaatiot toteuttavat yleensä monenlaista toimintaa. Ne vaihtelevat perinteisestä luovempaan ja innovatiivisempaan toimintaan, ja organisaatiot voivat valita niistä yhdistelmän, joka edistää parhaiten hankkeen tavoitteiden saavuttamista suhteessa sen soveltamisalaan ja kumppaniverkoston valmiuksiin. Esimerkkejä:

- **Hankehallinto:** Toiminnot, joilla varmistetaan asianmukainen hankkeiden suunnittelu, toteutus ja jatkotoimet, mukaan lukien sujuva ja tehokas yhteistyö hankekumppanien välillä. Tämän vaiheen toiminta sisältää tavallisesti muun muassa organisatorisia ja hallinnollisia tehtäviä, kumppanien virtuaalisia kokouksia, viestintämateriaalin laadintaa ja toiminnassa mukana olevien osallistujien valmentamista ja seurantaa.
- **Hankkeen toteuttaminen:** Tähän toimintaan voi sisältyä verkostoitumistapahtumia, kokouksia ja työistuntoja käytäntöjen vaihtamiseksi ja tulosten kehittämiseksi. Siihen voi liittyä myös henkilöstön ja oppijoiden osallistumista (mikäli näiden osallistuminen edistää hankkeen tavoitteiden saavuttamista).
- **Tulosten jakaminen ja tunnetuksi tekeminen:** konferenssit, tilaisuudet ja tapahtumat, joiden tarkoituksena on jakaa, selittää ja tehdä tunnetuksi hankkeen tuloksia, jotka voivat olla konkreettisia tuloksia, päätelmiä, hyviä käytäntöjä tai muunlaisia tuloksia.

TÄMÄN TOIMINNON PANOS POLIITTISTEN PAINOPISTEIDEN SAAVUTTAMISEEN

Euroopan komissio asettaa vuosittain yhteiset painopisteet ja tavoitteet, joihin koulutuksen, nuorisotoiminnan ja urheilun eri alueilla pyritään Erasmus+ -ohjelman tasolla. Tästä syystä yhteistyöhankkeiden tavoitteena on – hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden valmiuksien kehittämisen ohella – edistää ohjelman painopistetavoitteiden saavuttamista hanketulosten avulla.

Hankkeissa tehtävä työ on tästä syystä rajattava suhteessa yhteen tai useampaan näistä painopisteistä, jotka on valittava hakuvaiheessa. Hanke-ehdotuksia laadittaessa on myös suositeltavaa tutustua samanlaisten painopisteiden perusteella rahoitettujen aiempien hankkeiden tuloksiin, jotta varmistetaan johdonmukaisuus ja vältetään päällekkäisyyksiä, sekä

hyödyntää asteittain jo saatuja tuloksia ja edistää eri alojen yhteistä kehitystä. Hyödyllisiä tietoja rahoitetuista hankkeista on saatavilla Erasmus+ -hanketietokannassa[233]:

Jotta EU:n painopisteet voidaan yhdistää paremmin kansallisen tason erityistarpeisiin, Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot voivat määrittää yhden tai useamman näistä EU:n painopisteistä erityisen merkittäväksi niiden kansallisessa toimintaympäristössä ja kannustaa siten organisaatioita keskittymään toimissaan näihin valikoituihin aloihin tiettynä vuonna.

Vuonna 2026 kumppanuushankkeissa ja pienimuotoisissa kumppanuushankkeissa on käsiteltävä yhtä tai useampaa seuraavista painopistealoista:

KAIKKIIN ERASMUS+ -OHJELMAN SEKTOREIHIN SOVELLETTAVAT PAINOPISTEET

Kaikilla Erasmus+ -ohjelman eri sektoreilla esitettävissä hankkeissa voidaan käsitellä seuraavia neljää laaja-alaista painopistettä. Hakijoiden on selitettävä selkeästi, mitkä ovat niiden ehdotuksen vaikutukset ja minkä horisontaalisen painopisteen ne ovat valinneet alalla, jota hakemus koskee.

- **Osallisuus ja moninaisuus kaikilla koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan sektoreilla**: Ohjelmalla tuetaan hankkeita, joilla edistetään sosiaalista osallisuutta ja pyritään tavoittamaan paremmin henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kuten vammaisia, maahanmuuttajataustaisia, maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla asuvia, sukupuolten epätasa-arvoa kohtaavia, sosioekonomisissa vaikeuksissa olevia sekä muuta sukupuoleen, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää mahdollisesti kohtaavia henkilöitä. Hankkeilla autetaan puuttumaan näiden ryhmien kohtaamiin esteisiin ohjelman tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Ohjelmalla tuetaan sellaisten osallistavien ympäristöjen luomista, jotka edistävät osallistujien yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja mielenterveyttä.

- **Ympäristö ja ilmastonmuutoksen torjunta:** Ohjelman tavoitteena on lisätä vihreään siirtymään, ympäristöön ja ilmastonmuutokseen liittyviä haasteita koskevaa tietoisuutta. Etusijalle asetetaan ne hankkeet, joilla pyritään kehittämään osaamista kestävään kehitykseen liittyvillä aloilla, ottamaan käyttöön ympäristöystävällisiä menetelmiä ja luomaan tulevaisuuteen suuntautuneita opetussuunnitelmia, jotka on mukautettu yksilöiden tarpeisiin. Ohjelmalla tuetaan myös innovatiivisten käytäntöjen kokeilemista, jotta oppijoista, henkilöstöstä ja nuorisotyöntekijöistä voi tulla todellisia muutoksen aikaansaajia. Tähän voi sisältyä toimia resurssien säästämiseksi, energiankulutuksen ja jätteen vähentämiseksi, hiilidioksidipäästöjen kompensoimiseksi ja kestävien elintarvike- ja liikennevaihtoehtojen valitsemiseksi. Etusijalla ovat myös ne hankkeet, joilla rohkaistaan yksilöllisiin ja elämäntapoihin liittyviin muutoksiin ja kulutustottumuksiin uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen mukaisesti[234], sekä sellaiset hankkeet, joilla kehitetään kouluttajien kestävyyttä koskevaa osaamista.

- **Vastaaminen digitaaliseen muutokseen kehittämällä digitaalisia taitoja ja valmiuksia, häiriönsietokykyä ja kapasiteettia:** Ohjelmalla tuetaan digitaalisten taitojen kehittämistä, uusien digiteknologioiden ja innovaatioiden, myös tekoälyn, tarkoituksenmukaista käyttöä koulutuksessa, nuorisotoiminnassa ja urheilussa sekä hankkeita, joilla pyritään parantamaan instituutioiden ja organisaatioiden valmiuksia ja kapasiteettia hallita tehokasta siirtymistä digitaaliseen koulutukseen. Tähän sisältyy digipedagogiikan ja digitaalisten työkalujen käyttöön liittyvän asiantuntemuksen kehittäminen, mukaan lukien esteettömät ja avustavat teknologiat sekä digitaalisen koulutussisällön ja digitaalisen hyvinvoinnin luominen ja innovatiivinen käyttö. Ohjelmassa asetetaan etusijalle hankkeet, joilla torjutaan disinformaatiota, edistetään digitaalista lukutaitoa ja ehkäistään verkkokiusaamista.

[233] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_fi.

[234] Lisätietoja uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteesta on osoitteessa https://new-european-bauhaus.europa.eu.

- **Yhteiset arvot, kansalaistoiminta, varautuminen ja osallistuminen:** Ohjelmalla tuetaan kaikkien ikäryhmien aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita elinikäisessä oppimisessa sekä edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä ja sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta ja oppimista. Etusijalla ovat sellaiset hankkeet, jotka tarjoavat henkilöille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, mahdollistavat sosiaalista osallistamista ja kansalaistoimintaa virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta ja tukevat lähettiläiden verkostoja. Lisäksi etusijalla ovat ne hankkeet, joissa keskitytään EU:n ymmärtämiseen erityisesti EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden, eurooppalaisen kulttuuri-identiteetin, kulttuuritietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön osalta eurooppalaisen identiteetin vahvistamiseksi. Ohjelmalla tuetaan organisaatioita, instituutioita ja henkilöstöä kaikilla aloilla, kun ne osallistuvat väestön varautumiseen ja parantavat selviytymiskykyä. Sillä on keskeinen rooli digitaalisen lukutaidon, medialukutaidon ja kriittisen ajattelun sekä kansalaistoiminnan ja demokraattisen kansalaisuuden edistämisessä.

Edellä esitettyjen yleisten painopisteiden lisäksi eri sektoreilla pyritään seuraaviin erityistavoitteisiin.

ALAKOHTAISET PAINOPISTEET

Korkeakoulutuksessa:

Etusijalle asetetaan toiminnot, jotka ovat keskeisiä eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on tukea korkeakoulutusalaa keskinäisten yhteyksien, innovatiivisuuden, osallisuuden ja digitaalisuuden lisäämisessä. Tätä varten ohjelmalla kannustetaan syvällisempää ja monialaisempaa yhteistyötä korkeakoulujen välillä ja niitä ympäröivien innovaatioekosysteemien kanssa sekä koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin välisten yhteyksien vahvistamista. Painopiste on erityisesti osallisuuden, liikkuvuuden, digitalisaation, elinikäisen oppimisen, laadunvarmistuksen ja automaattisen tunnustamisen vahvistamisessa. Taustalla olevana tavoitteena on nopeuttaa korkeakoulutuksen muutosta kaikkialla Euroopassa, jotta tulevia sukupolvia voidaan kouluttaa luomaan yhdessä tietoa selviytymiskykyisen, osallistavan ja kestävän yhteiskunnan luomiseksi.

- **Laadukkaan oppimisen, opetuksen ja osaamisen kehittämisestä palkitseminen:** Osaamisunionin mukaisesti ja korkeasti koulutettujen osaajien kehittymisen edistämiseksi tällä painopisteellä tuetaan strategioiden suunnittelua ja toteuttamista sekä laatukulttuuria – palkitaan huippuosaamisesta opetuksessa ja taitojen kehittämisessä ja kannustetaan siihen. Tämä painopiste kattaa joustavien ja houkuttelevien akateemisten urien tukemisen, koulutuksen antamisen akateemiselle henkilöstölle uusista ja innovatiivisista opetusmenetelmistä sekä uusien opetussuunnitelmien suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin. Painopisteellä tuetaan myös pienten oppimisyksiköiden kehittämistä pieniä osaamiskokonaisuuksia koskevan eurooppalaisen lähestymistavan mukaisesti, elinikäistä oppimista korkeakoulutuksessa, innovointia ja yrittäjyyttä korkeakoulutuksessa, finanssiosaamista, kannustamista kumppanuuksiin yksityisen sektorin kanssa (jotta voidaan edistää opiskelijoiden tutustumista innovointiin ja yrittäjyyteen) sekä yhdenvertaista arvostamista opetuksen, tutkimuksen sekä sellaisten menetelmien välillä, joissa yhdistyvät koulutus ja tutkimus ja tarvittaessa innovointi. Lisäksi painopisteellä tuetaan korkeakouluja Bolognan prosessin keskeisten sitoumusten ja Tiranan julkilausuman painopisteiden täytäntöönpanossa esimerkiksi edistämällä akateemisia perusarvoja sekä laadunvarmistuksen standardeja ja suuntaviivoja.

- **STEM-alojen ja naisten STEM-aloille osallistumisen tukeminen:** Osaamisunionin mukaisesti tällä painopisteellä tuetaan STEM-aineiden opetussuunnitelmien kehittämistä ja täytäntöönpanoa, STEM-aineiden perus- ja erityistaitojen kehittämistä STEAM-lähestymistavan mukaisesti, naisten STEM-alojen, erityisesti insinööritieteiden, tieto- ja viestintätekniikan ja edistyneiden digitaalisten taitojen, opintoihin osallistumisen edistämistä, opiskelijoille suunnattujen ohjaus- ja mentorointiohjelmien kehittämistä, jotta he hakeutuisivat

STEM- ja tieto- ja viestintätekniikan alojen opintoihin ja ammatteihin, sekä STEM-alojen sukupuolistereotypioiden poistamista.

- **Korkeakoulujärjestelmien keskinäisten yhteyksien edistäminen**: Osaamisunionin tukemiseksi tällä painopisteellä pyritään vahvistamaan korkeakoulujärjestelmien välisiä yhteyksiä kaikkialla Euroopassa, jotta opiskelijoiden olisi helpompi hankkia tietoja, taitoja ja osaamista kansallisten rajojen yli. Se antaa korkeakoulujen opiskelijoille ja henkilöstölle mahdollisuuden opiskella, kouluttautua ja kehittää potentiaaliaan EU:ssa siellä, missä mahdollisuuksia tarjoutuu. Tällä painopisteellä tuetaan korkeakoulujen välisen strategisen, jäsennellyn yhteistyön vahvistamista esimerkiksi kehittämällä yhteisiä hallinnollisia prosesseja, jakamalla resursseja ja antamalla yhteistä tukea opiskelijoille, paperiton Erasmus -verkoston toteuttamista sekä eurooppalaisen opiskelijatunnuksen ja eurooppalaisen opiskelijakortin käyttöönottoa – kaikki eurooppalaista opiskelijakorttia koskevan aloitteen keskeisiä osia.

- **Korkeakoulujen tukeminen niiden tekemässä yhteistyössä ukrainalaisten korkeakoulujen kanssa Ukrainan sodasta johtuvien toimien toteuttamiseksi:** Tällä painopisteellä tuetaan Ukrainaa korkeakoulujärjestelmän uudistamisessa ja uudelleenrakentamisessa eurooppalaisten korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Yhteistyön aiheita ovat muun muassa monenlaisten oppijoiden saatavilla oleva laadukas, merkityksellinen koulutus ja oppiminen, innovatiiviset pedagogiset lähestymistavat, opiskelijakeskeiset, haasteisiin perustuvat ja eri tieteenaloja yhdistävät lähestymistavat, digitaidot ja vihreät taidot, elinikäisen oppimisen käytännöt, tutkintojärjestelmä, tehokkaat hallintokäytännöt, akateemisten arvojen varjeleminen, yhteistyö innovaatioekosysteemin kanssa, yhteisten koulutustoimien ja -ohjelmien kehittäminen ja toteuttaminen sekä Bolognan prosessin keskeisen sitoumuksen ja Tiranan julkilausuman painopisteiden täytäntöönpano.

Yleissivistävässä koulutuksessa:

- **Perustaitojen ja avaintaitojen kehittäminen, oppimisvaikeuksiin puuttuminen ja koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäiseminen:** Tämän painopisteen tavoitteena on auttaa parantamaan koulutustuloksia ja mahdollistaa koulumenestys kaikille oppijoille, myös varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. Painopisteen hankkeissa voidaan keskittyä avaintaitojen ja perustaitojen kehittämiseen edistämällä oppiaineiden välistä yhteistyötä, tukemalla huippuosaamista, käyttämällä innovatiivisia oppimistapoja, kehittämällä luovuutta, tukemalla opettajia osaamisperustaisen opetuksen toteuttamisessa sekä kehittämällä arviointia ja validointia, kouluopetuksen kansainvälistymistä ja riittävän kielitaitotason saavuttamista. Sillä myös tuetaan kokonaisvaltaisia lähestymistapoja opetukseen, oppimiseen ja arviointiin, koulujen kaikkien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä sekä yhteistyötä perheiden, paikallisten palvelujen, ammattilaisten ja muiden ulkoisten sidosryhmien kanssa. Lisäksi painopisteeseen kuuluvat riskioppilaiden varhainen tunnistaminen, ennaltaehkäisevät ja varhaisen tilanteeseen puuttumisen lähestymistavat vaikeuksissa oleville oppijoille sekä tuki koulunjohtajille ja kasvattajille. Painopisteeseen sisältyvät myös tietojen kerääminen ja seuranta, koulutusasteelta toiselle siirtymisen parantaminen sekä koulujen suunnittelun ja laadunvarmistusjärjestelmien tehostaminen.
- **Hyvinvoinnin edistäminen kouluissa:** Tämän painopistetavoitteen avulla autetaan kouluja, kasvattajia ja koulunjohtajia vahvistamaan valmiuksiaan toimia kouluhyvinvoinnin hyväksi koko koulun kattavasta näkökulmasta. Tähän painopisteeseen kuuluvissa hankkeissa voidaan keskittyä oppijoiden ja opettajien hyvinvoinnin (niin fyysisen terveyden kuin mielenterveyden) edistämiseen, hyvän ilmapiirin luomiseen koulussa, sosioemotionaalisen oppimisen sisällyttämiseen opetussuunnitelmaan varhaiskasvatuksesta alkaen toisen asteen koulutukseen asti, turvallisten koulujen luomiseen ja kaikentyyppiseltä väkivallalta, kuten kiusaamiselta, verkkokiusaamiselta ja sukupuoleen perustuvalta väkivallalta, suojaamiseen koulussa. Toisena keskeisenä tavoitteena tässä painopisteessä on vahvistaa ammatillisen oppimisen yhteisöjä ja yhteistyötä laajemman yhteisön ja erityisesti terveyden ja hyvinvoinnin ammattilaisten sekä vanhempien kanssa.

- **Opettajien, koulunjohtajien ja muiden opetusalan ammattilaisten tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan opetusalan ammattien harjoittajia (myös opettajankouluttajia) näiden uran kaikissa vaiheissa. Lisäksi sillä edistetään hankkeita, joilla tuetaan varhaiskasvatuksen järjestämiseen, johtamiseen ja tarjoamiseen osallistuvan henkilöstön ammatillista perus- ja täydennyskoulutusta. Tähän painopisteeseen kuuluvissa hankkeissa voidaan keskittyä opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen parantamiseen erityisesti kehittämällä opettajien liikkuvuuden poliittista kehystä ja konkreettisia mahdollisuuksia. Painopisteellä parannetaan myös opetusurien houkuttelevuutta ja moninaisuutta muun muassa tukemalla opettajien hyvinvointia sekä vahvistamalla opetusammatteihin liittyvää valintaa, rekrytointia ja arviointia kiinnittäen erityistä huomiota kriittisiin asioihin, kuten matematiikkaan ja luonnontieteisiin erikoistuneiden opettajien puutteeseen. Hankkeilla voidaan myös tukea suoraan koulujen vahvempaa johtamista ja innovatiivisten opetus- ja arviointimenetelmien kehittämistä.

- **Luonnontieteitä, teknologiaa, insinööritieteitä ja matematiikkaa (STEM) ja STEAM-opetusta koskeva kiinnostuksen, osallistumisen ja saavutusten parantaminen sekä tyttöjen kiinnostuksen lisääminen STEM-aloja kohtaan:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joilla edistetään STEM-lähestymistapaa koulutukseen monialaisen opetuksen avulla kulttuuri-, ympäristö-, talous-, suunnittelu- ja muissa yhteyksissä sekä tyttöjen kiinnostusta STEM-aloihin. Painopisteeseen sisältyy tehokkaiden ja innovatiivisten pedagogisten ja arviointimenetelmien kehittäminen ja edistäminen. Koulujen, yritysten, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja laajemman yhteiskunnan välisten kumppanuuksien kehittäminen on tässä yhteydessä erityisen arvokasta. Strategisella tasolla painopisteellä edistetään kansallisten STEM-strategioiden kehittämistä.

- **Laadukkaiden varhaiskasvatusjärjestelmien kehittäminen:** Tässä painopisteessä keskitytään edistämään laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä vuonna 2019 annetun neuvoston suosituksen liitteenä olevien EU:n varhaiskasvatuksen laatupuitteiden[235] täytäntöönpanoa. Se sisältää hankkeita, joilla tuetaan varhaiskasvatuksen järjestämiseen, johtamiseen ja tarjoamiseen osallistuvan henkilöstön ammatillista perus- ja täydennyskoulutusta. Lisäksi painopisteellä tuetaan strategioiden ja käytäntöjen luomista, testaamista ja toteuttamista kaikkien lasten, mukaan lukien lapset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, varhaiskasvatukseen osallistumisen edistämiseksi.

- **Eurooppalaisissa koulutusjärjestelmissä Ukrainan sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia pedagogisia lähestymistapoja ja työpohjaisia käytäntöjä Ukrainan sotaa paenneita oppilaita ja opetushenkilöstöä varten. Tämän painopisteen hankkeiden olisi pohjauduttava tiukkoihin laatuvaatimuksiin ja huomattavaan kokemukseen uusien tulokkaiden integroimisesta oppimis- ja koulutusympäristöihin. Hankkeissa voidaan keskittyä kielikoulutukseen, oppijoiden integroimiseen yleissivistävään koulutukseen (mahdollisimman pitkälti sotaa paenneiden ukrainalaisten opettajien ja kouluttajien tuella), taitojen ja tutkintojen tunnustamismenettelyihin, tutkimuksen soveltamiseen ja laajentamiseen, vaihtoon ukrainalaisten oppilaitosten kanssa tai sotaa paenneiden oppijoiden ja henkilöstön psykososiaalista hyvinvointia tukeviin hyviin käytäntöihin.

Ammatillisessa koulutuksessa (sekä perus- että täydennyskoulutuksessa):

- **Ammatillisen koulutuksen mukauttaminen työmarkkinoiden tarpeisiin ja heikkoihin perustaitoihin puuttuminen:** Tällä painopisteellä tuetaan sellaisten ammatillisen koulutuksen ohjelmien kehittämistä, jotka tarjoavat tasapainoisen yhdistelmän ammatillisia taitoja ja avaintaitoja. Jotta voidaan torjua perustaitojen hallinnan heikkenemistä EU:ssa, ammatillisen koulutuksen ohjelmissa kehitetään vankkoja lasku-, luku-, kieli- ja digitaitoja, sillä ne ovat perusta kilpailukyvylle, elinikäiselle oppimiselle, elinikäiselle työllistettävyydelle, sosiaaliselle osallisuudelle ja henkilökohtaiselle kehitykselle. Tällä painopisteellä edistetään myös sellaisten ammatillisen koulutuksen ohjelmien kehittämistä, joita päivitetään säännöllisesti työmarkkinoiden muuttuvien

[235] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32019H0605%2801%29&qid=1638446515934.

tarpeiden mukaisesti (osaamista koskevan tiedon perusteella) ja joihin sisältyy vahva työssäoppimisen tai oppisopimuskoulutuksen komponentti.

- **Ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksien joustavuuden lisääminen:** Tällä painopisteellä tuetaan aloitteita, joilla kehitetään joustavia, oppijakeskeisiä ammatillisen koulutuksen ohjelmia, jotka voidaan jakaa pienempiin yksiköihin eli moduuleihin. Tällaiset ohjelmat mahdollistavat myös epävirallisen ja arkioppimisen yhteydessä hankittujen oppimistulosten validoinnin. Tämän painopisteen hankkeilla edistetään myös aikuisten ammatillista täydennyskoulutusta koskevien ohjelmien kehittämistä.

- **Innovoinnin ja laadun edistäminen ammatillisessa koulutuksessa:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa ammatillinen koulutus sisällytetään talous-, teollisuus- ja innovointistrategioihin sekä osaamisekosysteemeihin paikallisella, alueellisella tai kansallisella tasolla. Siihen sisältyvät ammatillisen koulutuksen kehittäminen korkeammilla EQF-tasoilla (5–8), ammatillisen koulutuksen roolin vahvistaminen innovoinnin ja soveltavan tutkimuksen tukemisessa sekä ammatillisen koulutuksen järjestäjien toteuttamien uudentyyppisten palvelujen, kuten startup-tuen tai pk-yritysten teknologiansiirtotuen, tarjoaminen. Tällä painopisteellä tuetaan myös aloitteita, joissa keskitytään ammatillisen koulutuksen opettajien ja kouluttajien kiinnostuksen lisäämiseen ja heidän jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseensä. Sillä tuetaan myös hankkeita, joilla parannetaan ja sovelletaan laadunvarmistusmekanismeja ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen (EQAVET) mukaisesti.

- **Ammatillisen koulutuksen, erityisesti STEM-aineiden, houkuttelevuuden lisääminen ja ammatillisen koulutuksen kansainvälistymisen edistäminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joilla pyritään houkuttelemaan oppijoita osallistumaan työmarkkinoilla kysyttyihin ohjelmiin, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä EU:n kilpailukyvyn ja vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta. Erityisesti keskitytään puuttumaan sukupuolistereotypioihin ammatillisten ohjelmien valinnassa. Painopisteellä tuetaan myös aloitteita, joissa keskitytään ammatillisen koulutuksen kansainvälistymistä koskevaan strategiseen lähestymistapaan, johon voi sisältyä oppijoiden ja opettajien tai kouluttajien liikkuvuutta tai osallistumista kansainvälisiin ammattitaitokilpailuihin tai muuhun asiaankuuluvaan toimintaan. Erityisen tärkeitä näkökohtia ovat tutkintojen ja oppimistulosten automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen sekä oppijoiden liikkuvuutta tukevien palvelujen kehittäminen (liittyen tietoon, motivaatioon, ammatillisen koulutuksen oppijoiden valmistelemiseen sekä heidän kulttuurienvälisen tietoisuutensa ja aktiivisen kansalaisuutensa parantamiseen ja sosiaalisen integroitumisensa helpottamiseen vastaanottavassa maassa).

- **Eurooppalaisissa koulutusjärjestelmissä Ukrainan sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia lähestymistapoja Ukrainan sotaa paenneita ammatillisen koulutuksen oppijoita ja henkilöstöä varten. Tämän painopisteen hankkeiden olisi pohjauduttava tiukkoihin laatuvaatimuksiin ja huomattavaan kokemukseen uusien tulokkaiden integroimisesta oppimis- ja koulutusympäristöihin. Hankkeissa voidaan keskittyä muiden näkökohtien lisäksi esimerkiksi kielikoulutukseen, oppijoiden integroimiseen ammatilliseen koulutukseen, mukaan lukien työpohjainen oppiminen ja oppisopimusjärjestelmät (mahdollisuuksien mukaan sotaa paenneiden ukrainalaisten opettajien ja kouluttajien tuella), taitojen ja tutkintojen tunnustamiseen tai sotaa paenneiden oppijoiden ja henkilöstön psykososiaalista hyvinvointia tukeviin käytäntöihin.

Aikuiskoulutuksessa:

- **Aikuiskoulutuksen saavutettavuuden ja laadun, siihen osallistumisen ja sen tunnustamisen parantaminen:** Tällä painopisteellä tuetaan houkuttelevaa, korkealaatuista ja joustavaa oppimistarjontaa, joka on mukautettu kaikkien sukupolvien aikuisten oppimistarpeisiin. Sillä tuetaan myös hankkeita, joilla aikuisille annetaan mahdollisuus osallistua koulutukseen, jotta voidaan vähentää osaamisvajetta ja työvoimapulaa, kuten hankkeita, jotka perustuvat yksilöllisiin oppimistileihin ja mahdollistaviin puitteisiin, sekä hankkeita, jotka koskevat pienten osaamiskokonaisuuksien sertifioimien taitojen tai arkioppimisen ja epävirallisen oppimisen kautta hankittujen taitojen validointia. Lisäksi tällä painopisteellä tuetaan parempien laadunvarmistusmekanismien kehittämistä, kuten seurantamenetelmien kehittämistä ja siirtämistä

tehokkuuden ja oppijoiden edistymisen mittaamiseksi. Laadukkaan aikuiskoulutuksen tukemisessa etusijalla ovat hankkeet, joilla parannetaan aikuiskoulutuksen henkilöstön osaamista, keskitytään yksilöllisiin oppimistarpeisiin vastaavien taitojen kehittämiseen, aikuisopiskelijoiden aiempien tietojen ja taitojen arviointiin ja parempiin ja innovatiivisempiin opetusmenetelmiin sekä vahvistetaan aikuiskoulutuksen henkilöstön tukiroolia oppijoiden motivoimisessa, ohjaamisessa ja neuvomisessa haastavissa oppimistilanteissa.

- **Paikallisten oppimiskeskusten ja innovatiivisten oppimistilojen edistäminen:** Tämän painopisteen tavoitteena on tukea paikallisia oppimisympäristöjä, edistää sosiaalista osallisuutta, kansalaistoimintaa ja demokratiaa sekä tarjota kaikille yhteisön jäsenille houkuttelevia, elinikäisiä, koko elämän kattavia oppimismahdollisuuksia myös digiteknologian avulla oppijoiden saavuttamiseksi ja sitouttamiseksi toteutettavilla toimenpiteillä. Hankkeilla voitaisiin esimerkiksi kannustaa paikallisia oppimiskeskuksia, kirjastoja, museoita, vankiloita, kansalaisyhteiskuntaa ja laajempaa yhteisöä (kuten kansalaisjärjestöjä, paikallisviranomaisia sekä terveydenhuolto- ja kulttuurialaa) tekemään yhteistyötä, jotta kaikenikäiset aikuiset voisivat oppia elämänhallintataitoja ja avaintaitoja, joita kyky kestää muutoksia ja epävarmuutta ja sopeutua niihin edellyttävät.

- **Aikuisten täydennys- ja uudelleenkoulutusmahdollisuuksien edistäminen:** Tämän painopisteen tavoitteena on edistää uusia aikuiskoulutusmahdollisuuksia, tietoa ja osaamista erityisesti niiden aikuisten osalta, joiden perustaidot ovat heikolla tasolla. Hankkeiden olisi mahdollistettava se, että aikuisopiskelijat voivat parantaa perustaitojaan ja lopulta suorittaa korkeatasoisempia tutkintoja. Tämän lisäksi olisi kehitettävä ammatinvalinta- ja uraohjausta ja -neuvontaa sekä aikuisten uranhallintataitoja. Myös taitojen arvioinnin parantaminen, räätälöidyn oppimistarjonnan suunnittelu ja tehokkaan tiedotuksen kehittäminen ovat näkökohtia, joilla voidaan edistää aikuisten täydennys- ja uudelleenkoulutusta koskevaa yleistä tavoitetta.

- **Eurooppalaisissa koulutusjärjestelmissä Ukrainan sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia pedagogisia lähestymistapoja ja työpohjaisia käytäntöjä Ukrainan sotaa paenneita aikuisoppijoita ja aikuisopetushenkilöstöä varten. Tämän painopisteen hankkeiden olisi pohjauduttava tiukkoihin laatuvaatimuksiin ja huomattavaan kokemukseen uusien tulokkaiden integroimisesta oppimis- ja koulutusympäristöihin. Hankkeiden tavoitteena voi olla esimerkiksi kielijärjestelyjen tarjoaminen, tutkimustiedon soveltaminen ja tutkimustyön laajentaminen, tiedonvaihto ukrainalaisten instituutioiden kanssa tai sotaa paenneiden oppijoiden ja henkilöstön psykososiaalista hyvinvointia tukevien hyvien käytäntöjen kartoittaminen.

Nuorisoalalla:

Etusijalle asetetaan toiminnot, joilla edistetään EU:n nuorisostrategian 2019–2027 keskeisiä aloja: nuorten osallistamista, yhdistämistä ja vaikutusmahdollisuuksia. Erityistä huomiota kiinnitetään monialaisen yhteistyön vahvistamiseen, jotta voidaan lisätä synergiaa nuorten kannalta tärkeiden toiminta-alojen välillä, edistää nuorten osallistumista eri laajuudessa ja eri muodoissa ja tukea nuorten, erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorten, aktiivista kansalaisuutta. Nuorisoalan erityisiä painopisteitä ovat muun muassa seuraavat:

- **Perustaitojen, työllistettävyyden ja nuorten aloitteellisuuden ja yrittäjyyden vahvistaminen:** Painopisteellä pyritään vahvistamaan nuorten avaintaitoja ja perustaitoja virallista koulutusta täydentävällä toiminnalla sekä helpottamaan nuorten siirtymistä aikuisiksi, mihin kuuluu myös heidän integroitumisensa työmarkkinoille. Tämä voisi edistää nuorten luovuutta, innovointia ja kriittistä ajattelua. Tämän painopisteen ytimessä on toiminta, jossa keskitytään nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia (kuten työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien, vammaisten ja/tai maahanmuuttajataustaisten nuorten), osallisuuteen ja työllistettävyyteen. Painopisteellä pyritään myös vahvistamaan nuorten aloitteellisuutta erityisesti sosiaalisella alalla ja halukkuutta tukea yhteisöjään. Tähän painopisteeseen kuuluvilla hankkeilla voidaan edistää yrittäjähenkeä, luovaa oppimista ja sosiaalista yrittäjyyttä nuorten keskuudessa. Kulttuurien välinen vuoropuhelu, moninaisuuden tuntemus ja tunnustaminen sekä suvaitsevaisuuden edistäminen ovat avainasemassa tässä painopisteessä.

- **Nuorisotyön laadun parantaminen sekä innovoinnin ja tunnustamisen lisääminen**: Tällä painopisteellä pyritään edistämään nuorisotyön ja epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamista kaikilla tasoilla sekä tukemaan nuorisotyön laadun kehittämistä ja innovointia eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelmaan ja joulukuussa 2020 annettuun Bonnin julistukseen kirjattujen painopisteiden mukaisesti. Tähän sisältyvät nuorisotyöntekijöiden valmiuksien kehittäminen sekä tuki nuorisotyön erityisten menetelmien kehittämiseen ja jakamiseen. Tässä painopisteessä käsitellään myös tarvetta vahvistaa nuorisoalan politiikan, tutkimuksen ja käytännön välisiä yhteyksiä, jotta voidaan hankkia parempaa näyttöä tarpeista ja helpottaa päätöksentekoa.

- **Nuorisoalalla Euroopassa Ukrainan sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia lähestymistapoja ja käytäntöjä, joiden kohteena ovat Ukrainan sotaa paenneet nuoret ja nuorisotyöntekijät, sekä tällaiseen toimintaan aktiivisesti osallistuvia nuorisotyön järjestäjiä vastaanottajamaissa. Toiminnassa olisi toteutettava nuorisotyön periaatteita, kuten epävirallista ja kulttuurienvälistä oppimista, ja sen olisi edistettävä ihmisoikeuksien ja demokratian ymmärtämistä ja niiden levittämistä sekä lisättävä osallistujaorganisaatioiden valmiuksia. Hankkeiden tavoitteena voi olla esimerkiksi kielijärjestelyjen tarjoaminen, tutkimustiedon soveltaminen ja tutkimustyön laajentaminen, synergioiden ja täydentävyyksien parantaminen nuorisoalalla Ukrainassa toimivien organisaatioiden kanssa, ukrainalaisten pakolaisnuorten ja pakolaisiksi lähteneiden nuorisotyöntekijöiden psykososiaalista hyvinvointia tukevien hyvien käytäntöjen kartoittaminen tai Ukrainan ja vastaanottavien maiden nuorisotyöorganisaatioiden valmiuksien vahvistamisen tukeminen.

Liikunnan ja urheilun alalla:

Etusijalle asetetaan kumppanuushankkeet, joilla edistetään keskeisten poliittisten asiakirjojen, kuten EU:n urheilualan työsuunnitelman (2024–2027)[236] tai terveyttä edistävää liikuntaa koskevan neuvoston suosituksen[237], toimeenpanoa. Erityisiä painopisteitä liikunnan ja urheilun alalla ovat muun muassa seuraavat:

- **Kaikkien kannustaminen terveellisiin elämäntapoihin:** Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa kaikkien kannustamiseen terveellisiin elämäntapoihin – muun muassa lisäämällä tietoisuutta terveellisen, aktiivisen elämäntavan hyödyistä –, terveyttä edistävän liikunnan lisäämistä koskevan neuvoston suosituksen ja liikuntaa koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanoon, Euroopan urheiluviikon täytäntöönpanon tukemiseen, urheilun ja liikunnan edistämiseen terveyden välineenä, kaikenlaisten urheilun ja liikunnan harrastamiseen kannustavien toimintojen edistämiseen sekä perinteisen urheilulajien ja pelien edistämiseen.

- **Rehellisyyden ja arvojen edistäminen liikunnassa ja urheilussa**: Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa dopingin käytön torjuntaan, sopupelien ja korruption torjuntaan urheilussa sekä hyvän hallintotavan parantamiseen liikunnan ja urheilun alalla.

- **Koulutuksen edistäminen liikunnassa ja urheilussa sekä niiden avulla**: Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa osaamisen kehittämisen tukemiseen liikunnassa ja urheilussa, urheilijoiden kaksoisurien edistämiseen, valmennuksen ja henkilöstön laadun parantamiseen, liikkuvuuden käyttöön pätevyyden parantamisen välineenä sekä työllistyvyyden edistämiseen liikunnan ja urheilun avulla.

[236] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29.
[237] https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:354:0001:0005:FI:PDF.

KUMPPANUUSHANKKEET

Kumppanuushankkeiden ensisijaisena tavoitteena on antaa organisaatioille mahdollisuus parantaa toimintansa laatua ja tarkoituksenmukaisuutta, kehittää ja vahvistaa kumppaniverkostojaan, lisätä valmiuksiaan toimia yhdessä transnationaalisella tasolla, vahvistaa toimintansa kansainvälistymistä, vaihtaa ja kehittää uusia käytäntöjä ja menetelmiä sekä jakaa ja vertailla ideoita.

Kumppanuushankkeilla on tarkoitus tukea innovatiivisten käytäntöjen kehittämistä, siirtämistä ja/tai toteutusta sekä sellaisten yhteisten aloitteiden toteutusta, joilla edistetään yhteistyötä, vertaisoppimista ja kokemusten vaihtoa Euroopan tasolla. Tulosten olisi oltava toistettavissa, siirrettävissä ja laajennettavissa, ja niissä olisi mahdollisuuksien mukaan oltava vahva monitieteinen ulottuvuus.

Valittujen hankkeiden edellytetään jakavan toimintansa tulokset paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja transnationaalisella tasolla.

Kumppanuushankkeet ovat sidoksissa kunkin Erasmus+ -sektorin painopisteisiin ja poliittisiin kehyksiin sekä EU:n että kansallisella tasolla, mutta niillä pyritään tuottamaan kannustimia alojen väliselle ja horisontaaliselle yhteistyölle aihealueilla.

Hankkeen alan ja hakijan tyypin mukaan kumppanuushankkeita hallinnoivat joko **kansalliset toimistot** tai **Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)**. Lisätietoja tästä on kohdan ”**KELPOISUUSPERUSTEET**” jaksossa ”Mihin hakemus jätetään?”.

TOIMINNON TAVOITTEET

Kumppanuushankkeilla pyritään

- **parantamaan osallistuvien organisaatioiden ja instituutioiden työn, toiminnan ja käytäntöjen laatua** ja avaamaan mahdollisuuksia uusille toimijoille, jotka eivät luontaisesti kuulu yhdelle alalle
- **kehittämään organisaatioiden valmiuksia** tehdä transnationaalista ja eri alojen välistä yhteistyötä
- **käsittelemään yhteisiä tarpeita ja painopisteitä** koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualalla
- **mahdollistamaan muutoksia** (yksilöiden, organisaatioiden tai alojen tasolla), jotka johtavat parannuksiin ja uusiin lähestymistapoihin ja ovat suhteutettuja kunkin organisaation toimintaympäristöön.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA KUMPPANUUSHANKETTA?

Jotta kumppanuushanke-ehdotukset voivat saada Erasmus+ -avustusta, niiden on täytettävä seuraavat kelpoisuusperusteet:

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakijana/koordinaattorina voi olla mikä tahansa johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunut osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Hakija-/koordinaattoriorganisaation kelpoisuuden edellytyksenä on, että se on ollut laillisesti olemassa vähintään kahden vuoden ajan ennen hakuajan päättymistä. Koulutus- tai nuorisoalan kumppanuushankkeissa, joita hakevat eurooppalaiset kansalaisjärjestöt ja joita hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA), hakijana/koordinaattorina on oltava koulutus- tai

	nuorisoalalla toimiva eurooppalainen kansalaisjärjestö[238]. Asianomaisen eurooppalaisen kansalaisjärjestön Euroopan tason elin/sihteeristö tekee hakemuksen kansalaisjärjestön puolesta.
Minkä tyyppiset organisaatiot voivat osallistua hankkeisiin?	Kaikki johonkin EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan alueilla 1–3 (ks. kohta ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa) sijoittautuneet julkiset tai yksityiset organisaatiot[239] voivat osallistua kumppanuushankkeisiin.[240] **Poikkeus:** Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sijoittautuneet organisaatiot voivat osallistua joko hankkeen koordinaattorina tai kumppaniorganisaationa. Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevat organisaatiot eivät voi osallistua hankkeen koordinaattorina. Riippumatta siitä, mihin alaan hanke vaikuttaa, **kumppanuushankkeisiin voivat osallistua kaikki organisaatiot, jotka toimivat jollakin koulutus-, nuoriso- tai liikunta- ja urheilualan sektorilla tai muulla sosioekonomisella sektorilla**, sekä organisaatiot, jotka toteuttavat eri aloille yhteistä toimintaa (esimerkiksi paikallis- ja alueviranomaiset sekä kansalliset viranomaiset, osaamisen tunnustamisesta ja validoinnista vastaavat keskukset, kauppakamarit, toimialajärjestöt, neuvontakeskukset ja kulttuuri- sekä liikunta- ja urheilujärjestöt). Kumppanuushankkeissa tulee olla mukana hankkeen painopisteen ja tavoitteiden kannalta sopivimmat kumppanit, jotka edustavat eri aloja ja monenlaista kokemusta. Näin on mahdollista hyödyntää niiden erilaisia kokemuksia, profiileja ja asiantuntemusta sekä tuottaa hankkeissa merkityksellisiä, laadukkaita tuloksia.
Liitännäiskumppanien osallistuminen	Hankkeeseen virallisesti osallistuvien organisaatioiden (koordinaattori ja kumppaniorganisaatiot) lisäksi kumppanuushankkeissa voi olla mukana myös julkisella tai yksityisellä sektorilla toimivia muita kumppaneita, jotka osallistuvat hankkeeseen toteuttamalla tiettyjä tehtäviä / tiettyä toimintaa hankkeessa tai tukemalla sen tunnetuksi tekemistä tai jatkuvuustoimia. Erasmus+ -hankkeissa tällaisia kumppaneita kutsutaan liitännäiskumppaneiksi. Tukikelpoisuuteen ja sopimuksen hallinnointiin liittyvissä asioissa niitä ei pidetä

[238] Tässä ohjelmassa tällä tarkoitetaan kansalaisjärjestöjä, jotka toimivat virallisesti hyväksytyn rakenteen kautta, joka muodostuu eurooppalaisesta organisaatiosta/sihteeristöstä, joka on ollut laillisesti sijoittautuneena vähintään yhden vuoden ajan johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, ja kansallisista järjestöistä/osastoista, jotka toimivat vähintään yhdeksässä EU:n jäsenvaltiossa ja ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.
Näiden kansallisten järjestöjen/osastojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- niillä on oltava osoitettu lakisääteinen yhteys eurooppalaiseen organisaatioon/sihteeristöön
- niiden on toimittava koulutus- tai nuorisoalalla.

Näin ollen eurooppalaiseen kansalaisjärjestöön on kuuluttava vähintään yhdeksän yhteisöä (eurooppalainen organisaatio/sihteeristö + kahdeksan kansallista järjestöä/osastoa), jotka ovat sijoittautuneet yhdeksään eri EU:n jäsenvaltioon ja ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Määritelmä lakisääteisistä yhteyksistä Erasmus+ -ohjelmassa on tämän oppaan D-osassa.

[239] Tässä toiminnossa epävirallisia nuorten ryhmiä ei katsota organisaatioiksi, ja tästä syystä ne eivät voi osallistua siihen (sen paremmin hakijoina kuin kumppaneina).

[240] EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla, jotka haluavat osallistua kumppanuushankkeeseen, täytyy olla voimassa oleva korkeakoulutusta koskeva Erasmus-peruskirja. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvilta korkeakouluilta ei edellytetä Erasmus-peruskirjaa, mutta niiden on hyväksyttävä sen periaatteet.

	hankekumppaneina, eivätkä ne saa rahoitusta ohjelmasta osana hanketta. Jotta voidaan ymmärtää niiden rooli kumppanuudessa ja saada kattava kuva hanke-ehdotuksesta, niiden osallistuminen hankkeeseen ja sen eri toimenpiteisiin on kuitenkin kuvattava selkeästi. **Poikkeus**: Valko-Venäjän ja Venäjän organisaatiot eivät voi toimia liitännäiskumppaneina.
Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili	**Kumppanuushanke on transnationaalinen hanke, ja siihen kuuluu vähintään kolme organisaatiota kolmesta eri EU:n jäsenvaltiosta ja ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.** Yhden kumppaniverkoston osallistujaorganisaatioille ei ole asetettu enimmäismäärää. Kaikki osallistujaorganisaatiot on nimettävä avustusta haettaessa. Kun on kyse kansallisille toimistoille jätetyistä yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hakemuksista, • sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään **kymmenessä hakemuksessa** joko hakijana tai kumppanina.[241] **Kumppanuushankkeissa on** yleensä **kyse EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden välisestä yhteistyöstä.** Myös **ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot** (alueet 1–3 lukuun ottamatta Valko-Venäjää) voivat kuitenkin osallistua kumppanuushankkeeseen **kumppaneina** (mutta eivät hakijoina), **jos ne tuovat olennaista lisäarvoa hankkeeseen** ja jos vaatimus vähintään kolmessa eri EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa sijaitsevien kolmen organisaation osallistumisesta täyttyy.
Painopisteet	Jotta kumppanuushanke voisi saada rahoitusta, siinä on keskityttävä • **vähintään yhteen horisontaaliseen painopisteeseen ja/tai** • **vähintään yhteen koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualaan liittyvään erityiseen painopisteeseen, johon hankkeella on suurin vaikutus.** Kansallisten Erasmus+ -toimistojen suoraan hallinnoimien koulutus- ja nuorisoalan hankkeiden osalta kansalliset toimistot voivat korostaa painopisteitä, joilla on erityistä merkitystä niiden kansallisessa kontekstissa (”EU:n painopisteet kansallisessa kontekstissa”). Kansallisten toimistojen on tiedotettava tästä mahdollisille hakijoille virallisilla verkkosivuillaan. Liikunta- ja urheilualan hankkeissa voidaan käsitellä vain yhtä (horisontaalista tai erityistä) painopistettä.

[241] Tähän enimmäismäärään lasketaan mukaan kansallisille toimistoille jätetyt kaikkien näiden alojen hakemukset yhteensä.

Toiminnan tapahtumapaikka	**Kumppanuushankkeen kaiken toiminnan on tapahduttava hankkeeseen** joko täysivaltaisina kumppaneina tai liitännäiskumppaneina **osallistuvien organisaatioiden sijaintimaissa**. Jos se on hankkeen tavoitteiden tai toteutuksen kannalta perusteltua, • toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten[242] toimipaikassa, vaikka hankkeessa ei olisi osallistujaorganisaatioita toimielimen sijaintimaasta. • toimintaa, johon liittyy tulosten jakamista, voidaan toteuttaa myös muissa EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa taikka tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa.
Hankkeen kesto	12–36 kuukautta. Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteiden ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa. Kumppanuushankkeen kestoa voidaan pidentää edunsaajan perustellusta pyynnöstä ja kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston suostumuksella, kunhan kokonaiskesto ei ole yli 36 kuukautta. Kokonaisavustuksen määrä ei tällöin muutu.
Mihin hakemus jätetään?	**Koulutus- ja nuorisoalan kumppanuudet, joita hakee jokin näiden alojen organisaatio, eurooppalaiset kansalaisjärjestöt pois lukien:** • Hakemus jätetään sen maan **kansalliseen toimistoon**, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut. **Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen[243] hakemat kumppanuushankkeet koulutus- tai nuorisoalalla:** • **Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA)** EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta: - Eurooppalaiset kansalaisjärjestöt – ehdotuspyynnön tunniste: ▪ ERASMUS-EDU-2026-PCOOP-ENGO (Koulutus) ▪ ERASMUS-YOUTH-2026-PCOOP-ENGO (Nuoriso) **Liikunta- ja urheilualan kumppanuudet:** • **Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA)**: - Liikunta ja urheilu – ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2026-SCP Kaikissa tapauksissa sama kumppanikonsortio voi jättää vain yhden hakemuksen yhteen toimistoon hakuaikaa kohden.[244]

[242] EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa ja Strasbourgissa. Luettelo EU:n toimielimistä on saatavilla osoitteessa https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_fi.

[243] Määritelmä siitä, mikä Erasmus+ -ohjelmassa katsotaan eurooppalaiseksi kansalaisjärjestöksi, on tämän oppaan D-osassa.

Milloin hakemus jätetään?	**Koulutus- ja nuorisoalan kumppanuudet, joita hakee jokin näiden alojen organisaatio, eurooppalaiset kansalaisjärjestöt pois lukien[245]:** • Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **5. maaliskuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** samana vuonna 1. syyskuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. **Mahdollinen ylimääräinen hakuaika koulutus- ja nuorisoalan kumppanuuksille, joita hakee jokin näiden alojen organisaatio, eurooppalaiset kansalaisjärjestöt pois lukien:** • Koulutus- ja nuorisoalan kansalliset toimistot voivat järjestää **toisen hakukierroksen**, johon myös sovelletaan tässä oppaassa esitettyjä sääntöjä. Kansalliset toimistot ilmoittavat tästä mahdollisuudesta verkkosivuillaan. • Jos toinen hakukierros järjestetään, hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. elokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. **Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen hakemat kumppanuushankkeet koulutus-, nuoriso- ja urheilualalla:** • Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**. **Liikunta- ja urheilualan kumppanuudet:** • Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.

POISSULKEMIS- JA VALINTAPERUSTEET

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Kumppanuushanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen hanke-ehdotuksen rahoituksen hyväksymistä: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, hanke- ja oppimistulosten sekä toimintamuotojen määrittely, aikataulun laatiminen).
- Valmistelu (muun muassa toiminnan suunnittelu, työohjelman laatiminen, käytännön järjestelyt, suunnitellun toiminnan kohderyhmän tai -ryhmien vahvistaminen ja sopimusjärjestelyt kumppaneiden kanssa).
- Toiminnan toteutus.
- Jatkotoimet (toiminnan ja sen vaikutusten arviointi eri tasoilla, hanketulosten jakaminen ja hyödyntäminen).

Kumppanuushankkeissa voidaan myös järjestää henkilöiden ja ryhmien transnationaalisia oppimis- ja koulutustoimintaa, kunhan niistä saadaan lisäarvoa hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. Ehdotetun toiminnan muoto, tarkoitus sekä osallistujien tyyppi ja määrä kuvataan ja perustellaan hankehakemuksessa.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kumppanuushankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon suunnitellessaan kumppanuushankkeita.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia[246], jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Kumppanuushankkeet soveltuvat erityisesti hankkeisiin, joiden aiheena on osallisuus ja moninaisuus ja joissa kehitetään osallisuus ja moninaisuus huomioon ottavia käytäntöjä ja menettelyjä toimen vastaavan poliittisen painopisteen mukaisesti. Organisaatioiden olisi hankkeidensa aihepiiristä riippumatta suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasoilla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpiä tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuuksilla ovat keskeisiä tekijöitä kumppanuushankkeiden onnistumisen kannalta. Erityisesti yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään European School Education Platform -alustaa (ja siihen kuuluvaa eTwinning-verkostoa) tai aikuiskoulutuksen EPALE-portaalia yhteistyöhön ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen. Nuorisoalan hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään yhteistyössä Euroopan nuorisoportaalia ja EU:n nuorisostrategia-alustaa.

Osallistuminen ja kansalaistoiminta

Ohjelman kaikilla toiminnoilla tuetaan osallistumista ja aktiivista toimintaa. Kumppanuushankkeilla olisi tarjottava henkilöille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan. Painopiste on myös Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä henkilöiden kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

ARVIOINTIKRITEERIT

[246] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

Relevanssi (enintään 25 pistettä)	Missä määrin ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja painopisteiden kannalta. Lisäksi hanke-ehdotus katsotaan erityisen merkityksellisiksi, jos – siinä käsitellään painopistealuetta ”osallisuus ja moninaisuus” – jos kyse on Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimista hankkeista: käsitelläänkö siinä yhtä tai useampaa kansallisen toimiston ilmoittamaa ”EU:n painopistettä kansallisessa kontekstissa” – jos kyse on koulutus- ja nuorisoalan eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolta hakemista hankkeista: missä määrin hakija toteuttaa toimintaa, joka tukee EU:n toimintapolitiikkojen toimeenpanoa jollain näistä aloista. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Osallistujaorganisaatioiden profiili, kokemus ja toiminta ovat hanke-ehdotuksen alan kannalta merkityksellisiä. ▪ Se perustuu aitoon ja riittävään tarveanalyysiin. ▪ Sen avulla voidaan luoda koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan eri sektorien välisiä synergioita tai sillä saattaa olla voimakas vaikutus yhdellä tai useammalla näistä sektoreista. ▪ Hanke-ehdotus on innovatiivinen. ▪ Hanke-ehdotus täydentää osallistujaorganisaatioiden aiemmin toteuttamia muita hankkeita. ▪ Hanke-ehdotus tuottaa EU:n tasolla lisäarvoa tuloksilla, joihin ei päästäisi vain yhdessä maassa toteutettavalla toiminnalla.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ▪ Hankkeen tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistisesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden tarpeisiin ja tavoitteisiin ja niiden kohderyhmien tarpeisiin. ▪ Ehdotettu menetelmä on selkeä, asianmukainen ja toteuttamiskelpoinen: - Hankkeen työohjelma on selkeä, tarkoituksenmukainen ja tehokas ja se sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta ja hankkeen tulosten jakamista varten. - Hanke on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. - Hankkeessa ehdotetaan soveltuvia laadunvalvonta-, seuranta- ja arviointitoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. ▪ Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa henkilöille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä toimintamuotoja ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä. – Jos Erasmus+ -ohjelman verkkoalustoja ja välineitä on käytettävissä osallistujaorganisaatioiden sektoreilla, missä määrin hankkeessa hyödynnetään Erasmus+ -ohjelman verkkoalustoja ja tarvittaessa välineitä (European School Education Platform, mukaan lukien eTwinning, EPALE, Euroopan nuorisoportaali ja Youthpass) hanketoiminnan valmistelussa,

	toteutuksessa ja jatkotoimissa. ▪ Hanke on suunniteltu ympäristöystävälliseksi ja sen eri vaiheisiin sisältyy vihreitä käytäntöjä. ▪ Hankkeessa kannustetaan osallistumiseen ja kansalaisvaikuttamiseen. ▪ Hankkeessa kuvataan selvästi sekä laadulliset että määrälliset indikaattorit, jotka ovat realistisia ja toteuttamiskelpoisia ja auttavat parantamaan hankkeen yleistä laatua. Jos hankesuunnitelmaan sisältyy oppimis-, opetus- tai koulutustoimintaa ▪ edistääkö tämä toiminta hankkeen tavoitteita ja onko toimintaan osallistujien profiili ja määrä asianmukainen ▪ kuinka laadukkaita oppimis- ja opetustoiminnan käytännön järjestelyt sekä hallinto- ja tukijärjestelyt ovat ▪ kuinka laadukkaat ovat järjestelyt, joilla tunnustetaan ja validoidaan osallistujien oppimistulokset avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden ja periaatteiden mukaisesti.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ▪ Hankkeessa on mukana sopiva osallistujaorganisaatioiden yhdistelmä, joiden profiili, aiempi kokemus ohjelmasta ja asiantuntemus mahdollistaa kaikkien hankkeen tavoitteiden saavuttamisen, ruohonjuuritason organisaatiot mukaan luettuna. ▪ Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen hakemat kumppanuushankkeet koulutus- tai nuorisoalalla: konsortioon kuuluu kumppaniorganisaatioita hakijana olevan eurooppalaisen kansalaisjärjestön ulkopuolelta, mikä tekee mahdolliseksi yhteistyön, joka ulottuu järjestön kansallisia organisaatioita/haaraosastoja laajemmalle ▪ Hankkeella saadaan mukaan toimeen uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita. ▪ Ehdotettu tehtävänjako osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. ▪ Hanke-ehdotukseen sisältyy tehokkaita järjestelyjä osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten. ▪ Hanke-ehdotukseen mahdollisesti osallistuva ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan organisaatio tuo siihen olennaista lisäarvoa (jos tämä edellytys ei täyty, ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan osallistujaorganisaatio suljetaan pois hanke-ehdotuksesta arviointivaiheessa).
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	Missä määrin ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja loogisia toimia, joilla hanketulokset sisällytetään osallistujaorganisaatioiden perustyöhön. ▪ Hankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia sen osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin sekä niiden laajempiin yhteisöihin. ▪ Odotettavissa olevia hanketuloksia on mahdollista käyttää hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ulkopuolella hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen sekä paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai Euroopan tasolla. ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi osallistujaorganisaatioissa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta. ▪ Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen

	lisenssien avulla. Hakemus ei sisällä suhteettomia rajoituksia. ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla varmistetaan hankkeen jatkuvuus sekä sen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen.

Hakemuksen on saatava vähintään 70 pistettä (kaikkiaan 100 pisteestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviointikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 13 pistettä[247] arviointikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”vaikuttavuus”, 15 pistettä kriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” ja 10 pistettä kriteeristä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hankkeet, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi” ja toissijaisesti kriteeristä ”vaikuttavuus”.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Saatavilla on kolme ennalta määritettyyn kertakorvaukseen perustuvaa avustusta, jotka vastaavat hankkeen kokonaisavustusmäärää: **120 000 euroa, 250 000 euroa ja 400 000 euroa.** Hakijat valitsevat näiden kolmen ennalta määritellyn määrän välillä sen mukaan, millaista toimintaa ne haluavat toteuttaa ja mitä tuloksia ne haluavat saavuttaa.

Hankkeitaan suunnitellessaan hakijaorganisaatioiden on yhdessä hankekumppaneidensa kanssa **valittava hankkeidensa kustannusten kattamiseen tarkoituksenmukaisin kertakorvaus** omien tarpeidensa ja tavoitteidensa perusteella.

Hanke-ehdotuksissa on **kuvattava toiminta**, jota hakijat sitoutuvat toteuttamaan pyydetyllä kertakorvauksella, ja niiden on täytettävä taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet.

Kertakorvauksen valinnan olisi perustuttava hakijan arvioon hankkeen kokonaiskustannuksista. Tämän arvion perusteella hakijoiden on **valittava tarpeisiinsa parhaiten soveltuva kertakorvaus** ja varmistettava samalla varojen tehokas käyttö ja yhteisrahoitusperiaatteen noudattaminen (eli hankkeiden odotetaan saavan yhteisrahoitusta muista rahoituslähteistä, minkä vuoksi hankkeen odotettavissa olevien kokonaiskustannusten on oltava suuremmat kuin haettu kiinteämääräinen kertakorvaus).

Jos hakijoilla on epäilyksiä näiden kahden määrän suhteen, ne voivat a) vähentää hankkeen kustannuksia esimerkiksi etsimällä kustannustehokkaampia tapoja saavuttaa vastaavia tuloksia tai mukauttamalla hanketoimintojen määrää/laajuutta määrärahojen mukaiseksi, tai b) laajentaa hankettaan esimerkiksi pyrkimällä tavoittamaan toiminnoillaan enemmän osallistujia, lisäämällä toimintojen määrää tai tuottamalla lisää hanketuloksia.

Edellä kuvattujen arviointikriteerien mukaisesti tärkeä laadunarvioinnin osatekijä on ehdotetun hanketoiminnan määrän, laajuuden ja monimutkaisuuden riittävyys pyydettyyn määrään ja hankkeen tavoitteisiin nähden.

Hankkeen kuvaus

Kussakin hanke-ehdotuksessa on esitettävä selvästi hankkeen hallinnoinnin menetelmä (muun muassa tarveanalyysi, työsuunnitelma, selkeä tehtävänjako ja kumppaneiden väliset yhteistyöjärjestelyt). Hakijoiden olisi luettava arviointikriteerit yksityiskohtaisesti ja otettava ne kaikki huomioon hankehakemuksessaan.

Hakemuksessa hakijat kuvailevat hanke-ehdotustaan jakamalla sen ”**työpaketeiksi**”. Työpaketti määritellään sellaisten toimenpiteiden kokonaisuudeksi, jotka edistävät hankkeen tavoitteiden saavuttamista.

Kuhunkin hankkeeseen on sisällytettävä varsinainen hankkeen hallinnoinnin työpaketti ja useita toteuttamisen työpaketteja (hanketta kohden suositellaan enintään neljää toteuttamisen työpakettia). Kukin toteuttamisen työpaketti koostuu toimenpidekokonaisuudesta, ja sillä on oltava selvät tavoitteet ja odotetut tulokset (joita kutsutaan myös

[247] Koska toiminnon arvioinnissa ei käytetä desimaalipilkkuja, kriteerien vähimmäispistemäärä pyöristetään ylöspäin seuraavaan pisteeseen (esimerkiksi puolet 25 pisteestä on 12,5, joten huomioon otettava vähimmäispistemäärä on 13).

”tuotoksiksi”). Hankkeen hallinnoinnin työpaketti kattaa seurannan, koordinoinnin, viestinnän, arvioinnin, riskinhallinnan ja muut hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset toimet. Hankkeen hallinnoinnin työpakettiin voidaan osoittaa enintään 20 prosenttia hankkeen kokonaisbudjetista.

Näiden vaatimusten arvioinnissa noudatetaan suhteellisuusperiaatetta: mitä suurempi haettu määrä on, sitä yksityiskohtaisempia ja kattavampia hankemenetelmien odotetaan olevan.

Palvelujen alihankinta on sallittua, kunhan se ei kata ydintoimintaa, josta toiminnon tavoitteiden saavuttaminen on suoraan riippuvainen. Tällaisissa tapauksissa alihankintana hoidettavat tehtävät ja niihin budjetoitu määrä on kuvattava selvästi hankehakemuksessa, jollei hakemuslomakkeessa toisin ilmoiteta.

Kansallisille toimistoille toimitettujen hankkeiden osalta yhteistyöhankkeiden puitteissa myönnettäviä kertamaksuja koskevia lisäohjeita on saatavilla kertamaksurahoitusmallia koskevassa käsikirjassa.

Maksujärjestelyt

Koko avustuksen maksamisen ehtona on, että kaikki hakemuksessa kuvattu toiminta on saatettu päätökseen hankehakemuksessa kuvattujen laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yhtä tai useampaa toimintamuotoa ei ole saatettu päätökseen, se on saatettu päätökseen vain osittain tai se on arvioitu laadunarvioinnissa epätyydyttäväksi, avustuksen määrää voidaan alentaa asianmukaisessa suhteessa loppuraporttivaiheessa, jos toimeenpano on puutteellista, osittaista tai myöhässä, jättämällä hyväksymättä yksittäisiä työpaketteja tai toimintamuotoja tai vähentämällä kokonaismäärää kiinteällä prosenttiosuudella.

Loppuraportin arviointi perustuu kunkin toteutetun toimintamuodon yksityiskohtaiseen kuvaukseen, määrällisiin ja laadullisiin tietoihin, joista käy ilmi hakemuksessa esitettyjen hankkeen tavoitteiden saavuttamisaste, sekä Erasmus+ -hanketietokantaan ladattujen hankkeen tulosten laatuun.

PIENIMUOTOISET KUMPPANUUSHANKKEET

Pienimuotoisilla kumppanuushankkeilla on tarkoitus tuoda ohjelma myös sellaisten pienimuotoisten toimijoiden ja yksityishenkilöiden ulottuville, joita on vaikea tavoittaa yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunnan ja urheilun aloilla. Organisaatioille myönnettävät avustusmäärät ovat pienempiä, avustuksen kesto on lyhyempi ja hallinnolliset vaatimukset ovat yksinkertaisempia kuin kumppanuushankkeissa. Toimella pyritään tavoittamaan ruohonjuuritason organisaatioita, vähemmän kokeneita organisaatioita ja ohjelman uusia toimijoita ja madaltamaan ohjelmaan osallistumisen kynnystä organisaatioille, joiden organisatoriset valmiudet ovat heikommat. Lisäksi tämä toiminto tukee joustavia muotoja – joissa yhdistellään luonteeltaan transnationaalista ja kansallista toimintaa, joilla kuitenkin on eurooppalainen ulottuvuus – ja annetaan organisaatioille näin enemmän keinoja tavoittaa henkilöt, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Pienimuotoiset kumppanuushankkeet voivat myös edistää transnationaalisten verkostojen luomista ja kehittämistä ja edistää synergiaa paikallisten, alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimintapolitiikkojen kanssa ja niiden välillä.

TOIMINNON TAVOITTEET

- **Houkutellaan uusia toimijoita, vähemmän kokeneita organisaatioita ja pienimuotoisia toimijoita ja tuodaan ohjelma paremmin näiden ulottuville.** Näiden kumppanuuksien on tarkoitus toimia organisaatioiden ensimmäisenä askeleena kohti Euroopan tasolla tehtävää yhteistyötä.
- **Tuetaan sellaisten kohderyhmien osallistamista, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.**
- **Tuetaan aktiivista Euroopan kansalaisuutta ja tuodaan eurooppalainen ulottuvuus paikalliselle tasolle.**

Lisäksi kumppanuushankkeiden tärkeimmät tavoitteet koskevat myös pienimuotoisia kumppanuushankkeita suhteessa kunkin hankkeen laajuuteen ja määrään:

- **Parannetaan osallistuvien organisaatioiden ja instituutioiden työn, toimintojen ja käytäntöjen laatua** ja avataan mahdollisuuksia uusille toimijoille, jotka eivät luontaisesti kuulu yhdelle alalle.
- **Kehitetään organisaatioiden valmiuksia** tehdä transnationaalista ja eri alojen välistä yhteistyötä.
- **Käsitellään yhteisiä tarpeita ja painopisteitä koulutus-, nuoriso- ja liikunta- urheilualalla.**
- **Mahdollistetaan muutoksia** (yksilöiden, organisaatioiden tai alojen tasolla), jotka johtavat oikeasuhteisiin parannuksiin ja uusiin lähestymistapoihin kunkin organisaation toimintaympäristöön nähden.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA PIENIMUOTOISTA KUMPPANUUSHANKETTA?

Pienimuotoisten kumppanuushankkeiden on täytettävä seuraavat perusteet voidakseen saada Erasmus+ -avustusta:

KELPOISUUSPERUSTEET

Jotta pienimuotoisia kumppanuushankkeita koskevat ehdotukset voivat saada Erasmus+ -avustusta, niiden on täytettävä seuraavat kelpoisuusperusteet:

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Kun on kyse kansallisille toimistoille jätetyistä yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hakemuksista, sama organisaatio voi olla hakijana vain yhden kerran kunkin hakuajan puitteissa.[248]
Minkä tyyppiset organisaatiot voivat osallistua hankkeisiin?	Kaikki EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneihin kolmansiin maihin sijoittautuneen julkiset tai yksityiset organisaatiot[249] (ks. kohta ”Tukikelpoiset maat” oppaan A-osassa) voivat osallistua pienimuotoisiin kumppanuushankkeisiin[250]. Riippumatta siitä, mihin alaan hanke vaikuttaa, pienimuotoisiin kumppanuushankkeisiin voivat osallistua kaikki organisaatiot, jotka toimivat jollakin koulutus-, nuoriso- tai liikunta- ja urheilualan sektorilla tai muulla sosioekonomisella sektorilla, sekä organisaatiot, jotka toteuttavat eri aloille yhteistä toimintaa (esimerkiksi paikalliset, alueelliset ja kansalliset viranomaiset, osaamisen tunnustamisesta ja validoinnista vastaavat keskukset, kauppakamarit, toimialajärjestöt, neuvontakeskukset sekä kulttuuri- ja liikunta- ja urheilujärjestöt). Pienimuotoisissa kumppanuushankkeissa tulee olla mukana hankkeen painopisteen ja tavoitteiden kannalta sopivimmat kumppanit, jotka edustavat eri aloja ja monenlaista kokemusta, jotta on mahdollista hyödyntää niiden erilaisia kokemuksia, profiileja ja asiantuntemusta.

[249] Tässä toiminnossa epävirallisia nuorten ryhmiä ei katsota organisaatioiksi, ja tästä syystä ne eivät voi osallistua siihen (sen paremmin hakijoina kuin kumppaneina).

[250] EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla, jotka haluavat osallistua kumppanuushankkeeseen, täytyy olla voimassa oleva korkeakoulutusta koskeva Erasmus-peruskirja.

Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili	Pienimuotoinen kumppanuushanke on transnationaalinen, ja siihen kuuluu vähintään kaksi organisaatiota kahdesta eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. Yhden kumppaniverkoston osallistujaorganisaatioille ei ole asetettu enimmäismäärää. Kaikki osallistujaorganisaatiot on nimettävä avustusta haettaessa. Kun on kyse kansallisille toimistoille jätetyistä yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hakemuksista, sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään **5 hakemuksessa** joko hakijana tai kumppanina.[251]
Painopisteet	Jotta pienimuotoinen kumppanuushanke voisi saada tukea, siinä on keskityttävä • vähintään yhteen horisontaaliseen painopisteeseen ja/tai • vähintään yhteen koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualaan liittyvään erityiseen painopisteeseen, johon hankkeella on suurin vaikutus. Kansallisten Erasmus+ -toimistojen hallinnoimien ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hankkeiden osalta kansalliset toimistot voivat korostaa painopisteitä, joilla on erityistä merkitystä niiden kansallisessa kontekstissa (”EU:n painopisteet kansallisessa kontekstissa”). Kansallisten toimistojen on tiedotettava tästä mahdollisille hakijoille virallisilla verkkosivuillaan. Liikunta- ja urheilualan hankkeissa voidaan käsitellä vain yhtä (horisontaalista tai erityistä) painopistettä.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Pienimuotoisen kumppanuushankkeen kaiken toiminnan on tapahduttava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden sijaintimaissa. Lisäksi toimintoja voidaan toteuttaa myös Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa[252], vaikka hankkeessa ei olisi osallistujaorganisaatioita toimielimen sijaintimaasta, jos tämä on hankkeen tavoitteiden tai toteutuksen kannalta perusteltua.
Hankkeen kesto	6–24 kuukautta. Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteiden ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeeseen on suunniteltu sen elinkaaren ajaksi. Pienimuotoisen kumppanuushankkeen kestoa voidaan poikkeustapauksissa pidentää edunsaajan pyynnöstä ja kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston suostumuksella korkeintaan kuusi kuukautta. Kokonaisavustuksen määrä ei tällöin muutu.

[251] Tämä enimmäismäärä koskee kaikkia jätettyjä pienimuotoisia kumppanuuksia koskevia hakemuksia kaikilla tukikelpoisilla aloilla.
[252] EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa ja Strasbourgissa. Luettelo EU:n toimielimistä on saatavilla osoitteessa https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_fi.

Mihin hakemus jätetään?	**Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan alojen pienimuotoiset kumppanuushankkeet, joita hakee jollain näistä aloista toimiva organisaatio:** • Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut. **Liikunta- ja urheilualan pienimuotoiset kumppanuushankkeet:** • Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2026-SSCP Molemmissa tapauksissa sama kumppanikonsortio voi jättää vain yhden hakemuksen yhteen toimistoon hakuaikaa kohden.[253]
Milloin hakemus jätetään?	**Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan alojen pienimuotoiset kumppanuushankkeet**, joita hakee jollain näistä aloista toimiva organisaatio: Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **5. maaliskuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** samana vuonna 1. syyskuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. **Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan pienimuotoisten kumppanuushankkeiden mahdollinen ylimääräinen hakuaika:** • Kansalliset toimistot voivat järjestää ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hankkeille ylimääräisen hakukierroksen, johon myös sovelletaan tässä oppaassa esitettyjä sääntöjä. Kansalliset toimistot ilmoittavat tästä mahdollisuudesta verkkosivuillaan. • Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)** seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. elokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. **Liikunta- ja urheilualan pienimuotoiset kumppanuushankkeet:** • Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Pienimuotoinen kumppanuushanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen hanke-ehdotuksen rahoituksen hyväksymistä: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, hanke- ja oppimistulosten sekä toimintamuotojen määrittely, aikataulun laatiminen).

- Valmistelu (muun muassa toiminnan suunnittelu, työohjelman laatiminen, käytännön järjestelyt, suunnitellun toiminnan kohderyhmän tai -ryhmien vahvistaminen ja sopimusjärjestelyt kumppaneiden kanssa).
- Toiminnan toteutus.
- Jatkotoimet (toiminnan ja sen vaikutusten arviointi eri tasoilla, hanketulosten jakaminen ja hyödyntäminen).

Pienimuotoisissa kumppanuushankkeissa voidaan myös järjestää henkilöiden ja ryhmien transnationaalista oppimis- ja koulutustoimintaa, kunhan siitä saadaan lisäarvoa hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen.

Liikunta- ja urheilualan pienimuotoisten kumppanuushankkeiden osalta on suositeltavaa sisällyttää hanke-ehdotuksiin vähintään yksi paikallinen tai alueellinen urheiluseura.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kumppanuushankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon suunnitellessaan pienimuotoisia kumppanuushankkeita.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia[254], jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Pienimuotoiset kumppanuushankkeet soveltuvat erityisesti hankkeisiin, joiden aiheena on osallisuus ja moninaisuus ja joissa kehitetään osallisuuden ja moninaisuuden huomioon ottavia käytäntöjä ja menettelyjä toimen vastaavan poliittisen painopisteen mukaisesti. Organisaatioiden olisi hankkeidensa aihepiiristä riippumatta suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasoilla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpiä tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuuksilla ovat keskeisiä tekijöitä pienimuotoisten kumppanuushankkeiden onnistumisen kannalta. Erityisesti perusopetuksen ja aikuiskoulutuksen hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään yhteistyössä European School Education Platform- alustaa, eTwinningiä ja aikuiskoulutuksen EPALE-portaalia ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen. Nuorisoalan hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään yhteistyössä Euroopan nuorisoportaalia ja EU:n nuorisostrategia-alustaa ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Osallistuminen ja kansalaistoiminta

Ohjelman kaikilla toiminnoilla tuetaan osallistumista ja aktiivista toimintaa. Pienimuotoisilla kumppanuushankkeilla olisi tarjottava henkilöille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja

[254] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

kansalaistoimintaan. Painopiste on myös Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä henkilöiden kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

POISSULKEMIS- JA VALINTAPERUSTEET

Edellä esitettyjen kelpoisuusperusteiden lisäksi hakijoita arvioidaan asiaankuuluvien poissulkemisperusteiden ja valintaperusteiden mukaisesti. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Relevanssi (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja painopisteiden kannalta. Lisäksi hanke-ehdotus katsotaan erityisen merkitykselliseksi, jos – siinä käsitellään painopistealuetta ”osallisuus ja moninaisuus” – Jos kyse on Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimista hankkeista: käsitelläänkö siinä yhtä tai useampaa kansallisen toimiston ilmoittamaa ”EU:n painopistettä kansallisessa kontekstissa”. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Osallistujaorganisaatioiden profiili, kokemus ja toiminta ovat hanke-ehdotuksen alan kannalta merkityksellisiä. ▪ Hanke-ehdotus tuottaa EU-tasolla lisäarvoa kehittämällä organisaatioiden valmiuksia osallistua rajat ylittävään yhteistyöhön ja verkostoitumiseen.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ▪ Hankkeen tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistisesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden tarpeisiin ja tavoitteisiin ja niiden kohderyhmien tarpeisiin. ▪ Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa henkilöille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. ▪ Ehdotettu menetelmä on selkeä, asianmukainen ja toteuttamiskelpoinen: – Hankkeen työohjelma on selkeä, tarkoituksenmukainen ja tehokas ja se sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta ja hankkeen tulosten jakamista varten. – Hanke on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä toimintamuotoja ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa. o Tapauksen mukaan: missä määrin hankkeessa hyödynnetään Erasmus+ -verkkoalustoja (European School Education Platform, EPALE, Euroopan nuorisoportaali, EU:n nuorisostrategia-alusta) hanketoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien välineinä. ▪ Hanke on suunniteltu ympäristöystävälliseksi ja sen eri vaiheisiin sisältyy vihreitä käytäntöjä. ▪ Hankkeessa kannustetaan osallistumiseen ja kansalaisvaikuttamiseen.

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ▪ Hankkeessa on mukana profiililtaan sopiva osallistujaorganisaatioiden yhdistelmä. ▪ Hankkeella saadaan mukaan toimeen uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita. ▪ Ehdotettu tehtävänjako osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. ▪ Hanke-ehdotukseen sisältyy tehokkaita järjestelyjä osallistujaorganisaatioiden välistä koordinaatiota ja viestintää varten.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja loogisia toimia, joilla hanketulokset sisällytetään osallistujaorganisaation perustyöhön. ▪ Hankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia sen osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin sekä laajempaan yhteisöön. ▪ Hanke-ehdotus sisältää asianmukaisen tavan arvioida hanketuotoksia. ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi osallistujaorganisaatioissa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 60 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviointikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviointikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä arviointikriteereistä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hankkeet, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi” ja toissijaisesti kriteeristä ”vaikuttavuus”.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tarjolla on kaksi ennalta määritettyyn kertakorvaukseen perustuvaa avustusta: **30 000 euroa ja 60 000 euroa.** Hakijat valitsevat näiden kahden ennalta määritellyn määrän välillä sen mukaan, millaista toimintaa ne haluavat toteuttaa ja mitä tuloksia ne haluavat saavuttaa.

Hankkeitaan suunnitellessaan hakijaorganisaatioiden on yhdessä hankekumppaneidensa kanssa **valittava hankkeidensa kustannusten kattamiseen tarkoituksenmukaisin kertakorvaus** omien tarpeidensa ja tavoitteidensa perusteella.

Hanke-ehdotuksissa on **kuvattava toiminta**, jota hakijat sitoutuvat toteuttamaan pyydetyllä kertakorvauksella, ja niiden on täytettävä taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet.

Kertakorvauksen valinnan olisi perustuttava hakijan arvioon hankkeen kokonaiskustannuksista. Tämän arvion perusteella hakijoiden on valittava tarpeisiinsa parhaiten soveltuva kertakorvaus ja varmistettava samalla varojen tehokas käyttö ja yhteisrahoitusperiaatteen noudattaminen (eli hankkeiden odotetaan saavan yhteisrahoitusta muista rahoituslähteistä, minkä vuoksi hankkeen odotettavissa olevien kokonaiskustannusten on oltava suuremmat kuin haettu kiinteämääräinen kertakorvaus).

Jos hakijoilla on epäilyksiä näiden kahden määrän suhteen, ne voivat a) vähentää hankkeen kustannuksia esimerkiksi etsimällä kustannustehokkaampia tapoja saavuttaa vastaavia tuloksia tai mukauttamalla hanketoimintojen määrää/laajuutta määrärahojen mukaiseksi, b) laajentaa hankettaan esimerkiksi pyrkimällä tavoittamaan enemmän osallistujia toiminnoillaan, lisäämällä toimintojen määrää tai tuottamalla lisää hanketuotoksia.

Ehdotetun hanketoiminnan määrän, laajuuden ja monimutkaisuuden oikeasuhteisuus valittuun avustusmäärään nähden sekä niiden merkitys hankkeen tavoitteiden kannalta ovat tärkeitä laadunarvioinnin osatekijöitä edellä kuvattujen arviointikriteerien mukaisesti.

Hankkeen kuvaus

Koska pienimuotoiset kumppanuushankkeet ovat väline, jolla helpotetaan uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden osallistumista ohjelmaan, tämän toiminnon puitteissa myönnettävän avustuksen hakemiseen vaadittavat tiedot ovat tasoltaan yksinkertaisia, mutta niillä varmistetaan EU:n varainhoitoasetuksen noudattaminen.

Hakijoiden olisi luettava arviointikriteerit huolellisesti ja otettava ne huomioon hankehakemuksessaan. Ehdotuksen on sisällettävä hankkeen tavoitteet, ehdotettu toiminta ja odotetut tulokset, joiden on oltava johdonmukaisia ja selvästi sidoksissa toisiinsa. Hanke-ehdotuksessa on lueteltava ja kuvattava suunniteltu hanketoiminta sekä ilmoitettava, mikä osuus avustuksesta kullekin toimintamuodolle osoitetaan. Palvelujen alihankinta on sallittua, jos se ei kata ydintoimintaa, josta tavoitteiden saavuttaminen on suoraan riippuvaista. Tällaisissa tapauksissa alihankintana hoidettavat tehtävät ja niihin osoitettu määrä on kuvattava selvästi hankehakemuksessa.

Avustuksen maksaminen

Koko avustuksen maksamisen ehtona on, että kaikki hakemuksessa kuvattu toiminta on saatettu päätökseen hankehakemuksessa kuvattujen laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yhtä tai useampaa toimintamuotoa ei ole saatettu päätökseen, se on saatettu päätökseen vain osittain tai se on arvioitu laadunarvioinnissa epätyydyttäväksi, avustuksen määrää voidaan alentaa asianmukaisessa suhteessa loppuraporttivaiheessa, jos toimeenpano on puutteellista, osittaista tai myöhässä, jättämällä hyväksymättä yksittäisiä työpaketteja tai toimintamuotoja tai vähentämällä kokonaismäärää kiinteällä prosenttiosuudella.

Loppuraportin arviointi perustuu kunkin toteutetun toimintamuodon yksityiskohtaiseen kuvaukseen, tietoihin, joista käy ilmi hakemuksessa esitettyjen hankkeen tavoitteiden saavuttamisaste, sekä Erasmus+ -hanketietokantaan ladattujen hankkeen tulosten laatuun.

KOULUJEN KEHITTÄMISEN EUROOPPALAISET KUMPPANUUDET

Koulut ovat eturintamassa muovaamassa tulevia sukupolvia auttamalla lapsia ja nuoria hankkimaan perustaidot, oppimaan Euroopan unionista ja sen arvoista ja kehittymään aktiivisiksi kansalaisiksi osallistavissa yhteiskunnissa sekä herättämällä heidän kiinnostuksensa elinikäiseen oppimiseen jo nuorella iällä. Rajat ylittävissä hankkeissa koulut voivat opettaa eurooppalaisia arvoja paitsi periaatteina myös käytännössä vuorovaikutuksessa vertaisryhmien kanssa päästen uppoutumaan uusiin tilanteisiin ja paikkoihin.

Koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet tukevat strategista innovointia ja käytäntöjen vaihtoa yleissivistävän koulutuksen järjestelmien keskeisten toimijoiden – eli kouluviranomaisten, koordinointielinten, esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulujen sekä muiden sidosryhmien, kuten opettajajärjestöjen – kesken. Toiminnolla autetaan kouluviranomaisia kartoittamaan ja levittämään parhaita strategioita keskeisillä aloilla, kuten opettajien jatkuvan ammatillisen kehittymisen edistämisessä, opetusammatin houkuttelevuuden lisäämisessä sekä opetuksen ja koulutuksen laadun parantamisessa yleensä. Hankkeissa testataan ja integroidaan innovatiivisia opetusmenetelmiä ja opetussuunnitelmia, jotka koskevat esimerkiksi perustaitoja, kieltenoppimista, eurooppalaisia arvoja, kansalaiskasvatusta ja EU:ta koskevaa oppimista.

Koulujen kehittämisen eurooppalaisten kumppanuuksien perustamista koskeva ehdotuspyyntö perustuu eurooppalaisen koulutusalueen[255] ja osaamisunionin[256] poliittiseen kehykseen. Kumppanuudet edistävät eurooppalaisen koulutusalueen yhteydessä annettujen poliittisten suositusten, etenkin neuvoston suosituksen ”Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille”[257], täytäntöönpanoa.

TOIMINNON TAVOITTEET

Koulujen kehittämisen eurooppalaisten kumppanuuksien tavoitteena on kannustaa eri puolilla Eurooppaa sijaitsevia kouluja toteuttamaan keskenään rajat ylittävää yhteistyötä ja liikkuvuustoimintaa.

Koulujen kehittämisen eurooppalaisten kumppanuuksien tavoitteena on

- parantaa oppimisen ja opetuksen laatua kouluissa eurooppalaisen yhteistyön avulla
- vahvistaa institutionaalisia valmiuksia ja rakenteita, joita tarvitaan oppimiseen liittyvien liikkuvuusmahdollisuuksien laajentamiseksi yleissivistävässä koulutuksessa, erityisesti luomalla synergioita Erasmus+ -ohjelman avaintoimen 1 tarjoamien mahdollisuuksien kanssa
- edistää innovointia yleissivistävän koulutuksen käytänteissä, menettelyissä ja toimintapolitiikoissa soveltamalla onnistuneiden kansainvälisten hankkeiden tuloksia ja parhaita käytäntöjä sekä laajentamalla niiden vaikutusta hankkeiden kumppaniorganisaatioiden ulkopuolelle.

MITÄ TOIMINTAA KOULUJEN KEHITTÄMISEN EUROOPPALAISET KUMPPANUUDET VOIVAT TOTEUTTAA?

Koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet voivat laatia työsuunnitelmansa valitsemalla tehtäviä kahdesta kategoriasta:

1. **Oppimisen ja opetuksen laadun parantaminen koulussa:**

   - **Innovatiivinen opetus ja oppiminen:** Suunnitellaan ja testataan innovatiivisia oppimistoimia ja opetusmenetelmiä (kuten epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen lähestymistapoja) keskittyen EU:n politiikan painopisteisiin liittyviin aiheisiin – perustaidot, oppiminen EU:sta, aktiivinen kansalaisuus ja EU:n arvot – yleissivistävässä koulutuksessa sekä toimintaan, jota toteutetaan muulla kuin opetuskielellä (sisällön ja kielen

[255] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0625
[256] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_fi
[257] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403364

integroitu opetus, CLIL-menetelmä). Tällaista toimintaa on testattava useammin kuin kerran hankkeen elinkaaren aikana, jotta voidaan määrittää sen tehokkuus ja sovellettavuus eri yhteyksissä.

- **Yhteistoiminnallinen oppiminen:** Valmistellaan yhdessä oppimissisältöjä ja toteutetaan eri maista tulevien opettajien yhteisopetusta. Tuloksena oleva sisältö on toteutettava useammin kuin kerran hankkeen elinkaaren aikana, jotta voidaan luoda kestävää yhteistyötä eri maiden opettajien välille. Virtuaalista opetustoimintaa voidaan ottaa mukaan, jotta voidaan varmistaa suorat vertaisvaihdot, mutta ainakin osa yhteistoiminnallisesta oppimisesta on toteutettava fyysisesti useissa kumppanuuteen kuuluvissa kouluissa.
- **Vertaisoppiminen ja mentorointi:** Suunnitellaan ja testataan vertaisoppimista, työn varjostamista ja mentorointia koskevaa toimintaa, johon osallistuu opettajia, koulunjohtajia ja päättäjiä eri maista. Toiminnassa olisi keskityttävä oppimissisällön tuottamiseen tai koulujen menestyksekkäiden hallintokäytäntöjen siirtämiseen.
- **Opettajien sijaisuudet ja resurssien hallinta:** Kehitetään ja koordinoidaan paikallisen tai alueellisen tason mekanismeja opettajaresurssien yhdistämiseksi ja opettajien sijaisten saamisen helpottamiseksi, myös oppimiseen liittyvien liikkuvuusjaksojen aikana.

2. Yleissivistävän koulutuksen valmiuksien kehittäminen rajat ylittävää yhteistyötä varten:

- **Tukirakenteet ja asiantuntemus:** Luodaan erityisiä liikkuvuuskoordinaattoreita, yhteyspisteitä, kansainvälisiä toimistoja tai vastaavia tukipalveluja, jotka mahdollistavat resurssien yhdistämisen paikallisella tai alueellisella tasolla, jotta voidaan tukea transnationaalisen toiminnan toteuttamista yleissivistävässä koulutuksessa. Kehitetään tarvittaessa tukimekanismeja sellaisille osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja tarjotaan koulun henkilöstölle erityistä koulutusta.
- **Rajat ylittävän toiminnan valtavirtaistaminen:** Yhdenmukaistetaan menettelyt rajat ylittävän toiminnan toteuttamiseksi yleissivistävässä koulutuksessa, sisällytetään koulujen henkilöstön ja oppijoiden oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskevat eurooppalaiset ja kansalliset laatustandardit koulujen päivittäiseen toimintaan, tunnistetaan hallinnolliset esteet ja työskennellään niiden poistamiseksi sekä parannetaan koulunjohtajien, päättäjien ja muiden toimijoiden tietoisuutta oppimiseen liittyvän rajat ylittävän liikkuvuuden ja yhteistyön mahdollisuuksista ja hyödyistä.
- **”Liikkuvuusikkunoiden” testaaminen:** Määritellään yhden tai useamman viikon mittaiset jaksot lukuvuodesta, jolloin opettajien ja oppilaiden lähettämisen ja vastaanottamisen olisi oltava rutiininomaisesti osa koulun päivittäistä työtä ottaen huomioon koulun säännölliset työajat ja lomat. Tunnistetaan johtamis- ja opetuskäytäntöjä, jotka tukevat tai heikentävät tällaisten liikkuvuusikkunoiden onnistumista, sekä testataan ja siirretään parhaita ratkaisuja.
- **Oppimistulosten tunnustaminen:** Määritetään parhaat käytännöt ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten tunnustamiseksi (mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan automaattinen tunnustaminen) ja siirretään niitä yleissivistävän koulutuksen järjestelmässä mahdollisimman laajalti. Edistetään rajat ylittävää tunnustamista koskevien sopimusten, yhteisymmärryspöytäkirjojen ja muiden tunnustamiseen liittyvän kestävän yhteistyön mekanismien laatimista.
- **Hanketyön tunnustaminen:** Määritetään ja siirretään parhaita käytäntöjä koulujen henkilöstön tekemän hanketyön tunnustamiseksi, jotta mahdollistetaan rajat ylittävän yhteistyön kestävä, korkealaatuinen toteuttaminen.
- **Valmiuksien kehittäminen koulunjohtajien ja henkilöstön koulutuksen avulla:** Kehitetään sisäistä asiantuntemusta koulun henkilöstön kouluttamiseksi esimerkiksi hankkeiden suunnittelu- ja johtamistaitojen, ulkomailla olevien oppilaiden mukana matkustavien tai liikkuvuuteen osallistuvien oppilaiden etäohjausta tekevien opettajien koulutuksen sekä liikkuvuustoimintaan osallistuvien oppilaiden lähtöä edeltävän koulutuksen osalta. Alkuvaiheessa sisäisten valmiuksien kehittämiseksi (eli kouluttajien kouluttamiseksi) voidaan käyttää ulkoista asiantuntemusta. Hankkeessa on kuitenkin osoitettava kyky moninkertaistaa hyödyt siten, että osallistujaorganisaatioiden henkilöstöt toteuttavat koulutukset itsenäisesti.

Matkakustannukset ja oppimiseen liittyvä liikkuvuustoiminta osana koulujen kehittämisen eurooppalaisia kumppanuuksia

Tukikelpoisia hankekustannuksia ovat kaikki kustannukset, jotka liittyvät edellä mainitun toiminnan toteuttamiseen – myös matkakulut, jotka aiheutuvat hankekumppanien välisistä kokouksista –, erityisten oppimisohjelmien testaamiseen, yhteisopetusmenetelmiin, henkilöstön koulutukseen jne.

Samalla ”Erasmus+ -ohjelman oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan” käsitteellä on täsmällinen merkitys, joka on määritelty luvussa ”Yleissivistävän koulutuksen oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus”. Kyse on koulutukseen liittyvästä, strategisesta, transnationaalisesta ja jäsennellystä (dokumentoidusta) liikkuvuustoiminnasta. Oppimiseen liittyvää liikkuvuutta ei siksi pidä sekoittaa muihin ulkomaille matkustamisen syihin osana Erasmus+ -hanketta.

Koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet eivät voi järjestelmällisesti toistaa samoja toimintamuotoja, jota rahoitetaan avaintoimesta 1, mutta ne voivat toisinaan toteuttaa muodoltaan samankaltaista toimintaa kuin avaintoimessa 1, jos kyseinen toiminta on olennainen osa edellä lueteltuja hanketehtäviä.

Koulujen kehittämisen eurooppalaisten kumppanuuksien olisi luotava synergioita avaintoimen 1 liikkuvuushankkeiden ja erityisesti akkreditointijärjestelmän kanssa, jotta voidaan laajentaa hankkeiden tuloksia ja levittää onnistuneita käytäntöjä oppimiseen liittyvän liikkuvuuden parantamiseksi (esimerkiksi ottamalla mukaan useampia kouluja ja osallistujia).

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakijaorganisaation (koordinaattorin) on oltava paikallinen tai alueellinen kouluviranomainen tai koulujen koordinointielin, joka on sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Hakijaorganisaatio tekee hakemuksen kaikkien osallistujaorganisaatioiden puolesta. Organisaatio voi koordinoida ainoastaan yhtä hakemusta hakemusten jättämisen määräaikaa kohden.
Minkä tyyppiset organisaatiot voivat osallistua hankkeisiin?	Kumppaneina voivat osallistua seuraavan tyyppiset organisaatiot[258]: ▪ esiopetusta, perusopetusta tai toisen asteen yleissivistävää koulutusta tarjoavat oppilaitokset, mukaan lukien varhaiskasvatusta tarjoavat organisaatiot ▪ paikalliset ja alueelliset kouluviranomaiset tai koulujen koordinointielimet ▪ opettajien, koulunjohtajien ja yleissivistävän koulutuksen henkilöstön yhdistykset, vanhempainyhdistykset ja muut yleissivistävän koulutuksen järjestelmän sidosryhmät. Kumppaniorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.

[258] Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset organisaatiot, ja ne sekä asiaa koskevat esimerkit julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla. Samaa tukikelpoisten paikallis- ja alueviranomaisten määritelmää sovelletaan hankekoordinaattoreihin ja hankekumppaneihin. Kansallinen viranomainen voi päättää, että se ei määritä yhtään tukikelpoista organisaatiota kolmantena mainitun ryhmän osalta, jos kansallisessa yleissivistävän koulutuksen järjestelmässä ole asiaankuuluvia organisaatioita.

Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili	Jokaisessa kumppanuudessa on oltava mukana vähintään kuusi osallistujaorganisaatiota. Hakijaorganisaation maasta ja ainakin yhdestä toisesta maasta on oltava mukana seuraavat organisaatiot: vähintään yksi paikallinen tai alueellinen kouluviranomainen tai koulujen koordinointielin; vähintään kaksi esiopetusta, perusopetusta tai toisen asteen yleissivistävää koulutusta tarjoavaa oppilaitosta, mukaan lukien varhaiskasvatusta tarjoavat organisaatiot.
Tukikelpoinen toiminta	Luettelo tukikelpoisesta toiminnasta on kohdassa ”Mitä toimintaa koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet voivat toteuttaa?”. Jotta hankkeet olisivat tukikelpoisia, niissä on toteutettava vähintään kolme tehtävää, joista vähintään yhden on oltava jommastakummasta seuraavista luokista: ”Oppimisen ja opetuksen laadun parantaminen koulussa” ja ”Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistyminen ja valmiuksien kehittäminen”.
Toiminnan tapahtumapaikka	Kaiken hanketoiminnan on tapahduttava osallistujaorganisaatioiden sijaintimaissa. Jos se on hankkeen tavoitteiden tai toteutuksen kannalta perusteltua, ▪ Toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten[259] toimipaikassa, jos toiminto järjestetään jossakin EU:n toimielimessä tai yhteistyössä sen kanssa, vaikka hankkeessa ei olisi osallistujaorganisaatioita toimielimen sijaintimaasta. ▪ Toimintaa, johon liittyy tulosten jakamista, voidaan toteuttaa myös muissa EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **9. huhtikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)**. Kansalliset toimistot voivat päättää asettaa toisen määräajan. Tällöin kansallinen toimisto tiedottaa hakijoille asiasta verkkosivustollaan. Jos toinen määräaika asetetaan, hakemukset on jätettävä viimeistään **1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa)**.
Hankkeen aloituspäivä	Hankkeissa voidaan valita seuraavat aloituspäivät: ▪ Kierros 1: 1. lokakuuta samana vuonna ▪ Kierros 2 (jos se järjestetään): seuraavan vuoden 1. tammikuuta ja 31. toukokuuta välisenä aikana.
Hankkeen kesto	36 kuukautta

[259] EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa ja Strasbourgissa. Luettelo EU:n toimielimistä on saatavilla osoitteessa https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_fi.

POISSULKEMIS- JA VALINTAPERUSTEET

Edellä esitettyjen kelpoisuusperusteiden lisäksi hakijoita arvioidaan asiaankuuluvien poissulkemisperusteiden ja valintaperusteiden mukaisesti. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja painotusten perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 70 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin neljässä arviointikriteeriluokassa.[260]

Relevanssi (enintään 15 pistettä)	Missä määrin ehdotus täyttää seuraavat vaatimukset: ▪ **Relevanssi toiminnon tavoitteiden kannalta:** Hanke-ehdotus edistää koulujen kehittämisen eurooppalaisten kumppanuuksien tavoitteiden saavuttamista. ▪ **Tarveanalyysi:** Hakemus perustuu kattavaan analyysiin osallistujamaiden tai -alueiden yleissivistävän koulutuksen järjestelmien tarpeista ja haasteista. ▪ **Eurooppalainen lisäarvo:** Hanke-ehdotus tuottaa EU:n tasolla lisäarvoa tuloksilla, joihin ei päästäisi vain yhdessä maassa toteutettavalla toiminnalla. ▪ **EU:n arvot:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 30 pistettä)	Missä määrin ehdotus täyttää seuraavat vaatimukset: ▪ **Työpaketit:** – Ehdotettu menetelmä on selkeä, asianmukainen ja toteuttamiskelpoinen. – Hankkeen työsuunnitelma on johdonmukainen, selkeä, viimeistelty ja tehokas. ▪ **Seuranta:** Hankkeessa ehdotetaan soveltuvia laadunvalvonta-, seuranta- ja valvontatoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. ▪ **Budjetointi:** Hanke on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle ja kumppanille on osoitettu asianmukaiset resurssit. ▪ **Osallisuus ja moninaisuus:** Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi. ▪ **Digiala:** Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä, kuten European School Education Platform -alustaa (mukaan lukien eTwinning), ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä toimintamuotoja ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä. ▪ **Ympäristökestävyys:** Hanke on suunniteltu ympäristöystävälliseksi, ja sen eri vaiheisiin sisältyy vihreitä käytäntöjä. ▪ **Osallistuminen ja kansalaistoiminta:** Hankkeessa kannustetaan osallistumiseen ja kansalaisvaikuttamiseen.

[260] Desimaalilukuja ei käytetä. Vaadittu vähimmäispistemäärä pyöristetään tarvittaessa ylöspäin. Esimerkiksi puolet 25 pisteestä on 12,5, joten kyseisen kriteerin vähimmäispistemäärä on 13.

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	Missä määrin ehdotus täyttää seuraavat vaatimukset: ▪ **Hankekoordinaattori:** Koordinoivalla organisaatiolla on asianmukainen asiantuntemus, resurssit ja asema koulutusjärjestelmässä, jotta se voi johtaa hanketta menestyksekkäästi. ▪ **Kumppanuuden kokoonpano:** – Kumppanikouluviranomaisilla on toisiaan täydentävää kokemusta sekä toisiaan täydentäviä tarpeita ja tehtäviä koulutusjärjestelmässä. – Kumppanikouluilla on selkeä, oikeasuhteinen rooli hankkeessa. – Kumppanikoulut ovat riittävän monipuolisia rajat ylittävään liikkuvuuteen ja yhteistyöhön liittyvän kokemuksensa osalta. – Kumppanuuden koko ja laajuus soveltuvat suunniteltujen hanketulosten saavuttamiseen. ▪ **Tehtävänjako:** Ehdotettu tehtävänjako osoittaa kaikkien osallistujaorganisaatioiden, erityisesti koordinoivien ja kumppanikouluviranomaisten, sitoutumisen ja jatkuvan aktiivisen osallistumisen. ▪ **Täydentävyys:** Hanke-ehdotus täydentää muita, osallistujaorganisaatioiden jo toteuttamia aloitteita, erityisesti avaintoimen 1 Erasmus+ -akkreditointia. ▪ **Viestintä ja koordinointi:** Hanke-ehdotukseen sisältyy tehokkaita järjestelyjä osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten.
Vaikuttavuus (enintään 35 pistettä)	Missä määrin ehdotus täyttää seuraavat vaatimukset: ▪ **Hankkeen tulokset:** Hanke-ehdotuksessa yksilöidään selvästi hankkeen tuloksina ilmenevät kouluviranomaisten ja koulujen käytäntöjen, toimintaperiaatteiden ja menettelyjen parannukset. ▪ **Hankkeen tulosten seuranta:** Hanke-ehdotuksessa määritellään selvät täytäntöönpanon välitavoitteet sekä laadulliset ja määrälliset indikaattorit, joilla osoitetaan, että suunnitellut parannukset ovat toteutuneet. ▪ **Vaikutusten seuranta:** Hanke-ehdotuksessa määritellään selvät laadulliset ja määrälliset indikaattorit hankkeen tulosten vaikutusten seuraamiseksi. ▪ **Pitkän aikavälin vaikutukset:** – Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja loogisia toimia, joilla hanketulokset sisällytetään osallistujaorganisaatioiden perustyöhön. – Hankkeeseen sisältyy selkeä suunnitelma ja valmistelu tulosten hyödyntämiseksi hankkeen jälkeen. ▪ **Siirrettävät tulokset:** Hankkeen suunniteltuja tuloksia voidaan käyttää osallistujaorganisaatioiden ulkopuolella paikallisella, alueellisella, kansallisella tai Euroopan tasolla. ▪ **Tulosten jakaminen:** Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi osallistujaorganisaatioissa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kullekin valitulle hankkeelle annetaan kertakorvauksena **400 000 euron** avustus.

Hanke-ehdotuksissa on kuvattava toiminta, jota hakijat sitoutuvat toteuttamaan edellä mainitulla kertakorvauksella ja jonka on täytettävä taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet.

Hankkeen kuvaus

Kussakin hanke-ehdotuksessa on esitettävä selkeä hankkeen hallinnoinnin menetelmä (muun muassa tarveanalyysi, työsuunnitelma, tehtävänjako ja kumppaneiden väliset yhteistyöjärjestelyt). Hakijoiden olisi luettava arviointikriteerit huolellisesti ja otettava ne hankehakemuksessaan huomioon.

Hakemuksessa hakijat kuvailevat hanke-ehdotustaan jakamalla sen ”**työpaketeiksi**”. Kuhunkin kumppanuuteen voi sisältyä enintään 12 työpakettia: yksi pakollinen työpaketti hankehallintoa varten, yksi pakollinen työpaketti hankkeen pitkän aikavälin vaikutusten suunnittelua varten ja 3–10 toteuttamisen työpakettia. Kukin toteuttamisen työpaketti koostuu toiminnasta, jolla edistetään jonkin edellä kohdassa ”Mitä toimintaa koulujen kehittämisen eurooppalaiset kumppanuudet voivat toteuttaa?” kuvatun tehtävän toteuttamista.

Hankkeen hallinnoinnin työpaketti kattaa seurannan, koordinoinnin, viestinnän, arvioinnin, riskinhallinnan ja muut hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset toimet. Hankkeen hallinnoinnin työpakettiin voidaan osoittaa enintään 20 prosenttia hankkeen kokonaisbudjetista.

Palvelujen alihankinta on sallittua, kunhan se ei kata ydintoimintaa, josta toiminnon tavoitteiden saavuttaminen on suoraan riippuvainen. Tällaisissa tapauksissa alihankintana hoidettavat tehtävät ja niihin budjetoitu määrä on kuvattava selvästi hankehakemuksessa.

Maksujärjestelyt

Koko avustuksen maksamisen ehtona on, että kaikki hakemuksessa kuvattu toiminta on saatettu päätökseen hankehakemuksessa kuvattujen laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yhtä tai useampaa toimintamuotoa ei ole saatettu päätökseen, se on saatettu päätökseen vain osittain tai se on arvioitu laadunarvioinnissa epätyydyttäväksi, avustuksen määrää voidaan alentaa asianmukaisessa suhteessa loppuraporttivaiheessa, jos toimeenpano on puutteellista, osittaista tai myöhässä, jättämällä hyväksymättä yksittäisiä työpaketteja tai toimintamuotoja tai vähentämällä kokonaismäärää kiinteällä prosenttiosuudella.

Loppuraportin arviointi perustuu kunkin toteutetun toimintamuodon yksityiskohtaiseen kuvaukseen, määrällisiin ja laadullisiin tietoihin, joista käy ilmi hakemuksessa esitettyjen hankkeen tavoitteiden saavuttamisaste, sekä hankkeen tulosten laatuun.

HUIPPUOSAAMISEEN TÄHTÄÄVÄT KUMPPANUUDET

MITÄ HUIPPUOSAAMISEEN TÄHTÄÄVÄT KUMPPANUUDET OVAT?

Huippuosaamiseen tähtäävillä kumppanuuksilla tuetaan hankkeita pitkän aikavälin kestävästä näkökulmasta. Tällaisilla kumppanuuksilla tuetaan seuraavia toimintoja:

- Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt
- Erasmus+ Teacher Academies -toiminto
- Erasmus Mundus -toiminto:
    - Erasmus Mundus -maisteriohjelmat (EMJM)
    - Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu.

Näitä toimintoja hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköillä pyritään edistämään ammatillisen koulutuksen uudistuksia, varmistamaan laadukkaat, korkealaatuisiin työpaikkoihin ja koko uran mittaisiin mahdollisuuksiin johtavat taidot ja valmiudet, vastaamaan innovatiivisen, osallistavan ja kestävän talouden tarpeisiin sekä edistämään keskeisten talouden alojen haasteisiin vastaamista.

Päätavoitteena on perustaa transnationaalisia yhteistyöverkostoja, jotka kokoavat yhteen paikallisia ja alueellisia ammatillisen koulutuksen sidosryhmiä (muun muassa ammatillisia oppilaitoksia, yrityksiä, työmarkkinaosapuolia, viranomaisia, korkeakouluja ja tutkimuslaitoksia) ja näin luovat vahvoja, laajoja kumppanuuksia. Tällä tavoin saadaan kattavia osaamisekosysteemejä innovointia, aluekehitystä ja sosiaalista osallisuutta varten.

Aloite perustuu ammatillisen huippuosaamisen alhaalta ylöspäin suuntautuvaan lähestymistapaan, jonka avulla ammatilliset oppilaitokset voivat nopeasti mukauttaa osaamistarjontaansa muuttuviin taloudellisiin ja sosiaalisiin tarpeisiin, joita hankekumppanit ovat yksilöineet. Se täydentää muita osaamissopimukseen liittyviä aloitteita ja toimii niiden kanssa synergiassa.

Ammatillisen huippuosaamisen lähestymistapojen täytäntöönpano on keskeisellä sijalla EU:n yleisessä osaamista ja ammatillista koulutusta koskevassa politiikassa, joka esitetään osaamisunionissa, eurooppalaisessa koulutusalueessa, ammatillisesta koulutuksesta vuonna 2020 annetussa neuvoston suosituksessa sekä Osnabrückin julistuksessa ja sen seuraajassa eli Herningin julistuksessa. Ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjä koskeva aloite perustuu kiinteästi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja uuteen digitaalistrategiaan, ja sillä tuetaan teollisuus- ja pk-yritysstrategioita, neuvoston suositusta ”Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille”, STEM-aineiden opetusta koskevaa strategista suunnitelmaa ja puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaa.

Osaamisunioni[261] on investointi ihmisiin matkalla kohti kilpailukykyistä Euroopan unionia, joka tarvitsee ammattitaitoista väkeä vastatakseen uusiin haasteisiin ja säilyttääkseen kilpailukykynsä. Se on aloite, jonka tavoitteena on parantaa koulutuksen ja elinikäisen oppimisen laatua. Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt voivat edistää osaamisunionia ja tulevaa ammatillisen koulutuksen strategiaa myös julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kautta sekä laajentamalla pienten osaamiskokonaisuuksien käyttöä.

Lisäksi aloitteella tuetaan ammatillista koulutusta koskevien EU:n politiikkatoimien ja muiden toimien, joista on sovittu yhdessä jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa, toteuttamista ja luodaan siten ammatillisen huippuosaamisen ”eurooppalainen ulottuvuus”.

TOIMINNON TAVOITTEET

Ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjä koskevan aloitteen päätavoitteena on perustaa ja kehittää transnationaalisia yhteistyöverkostoja, jotka kokoavat yhteen paikallisia ja alueellisia ammatillisen koulutuksen sidosryhmiä (muun muassa ammatillisia oppilaitoksia, yrityksiä ja muita työnantajia, työmarkkinaosapuolia, viranomaisia, korkeakouluja sekä tutkimuslaitoksia) ja näin luovat vahvoja, laajoja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia. Tällä tavoin saadaan kattavia osaamisekosysteemejä innovointia, aluekehitystä ja sosiaalista osallisuutta varten sekä tuetaan Euroopan kilpailukykyä.

Kumppanuuksien tavoitteina on

- varmistaa ammatillisen koulutuksen joustavan, oppijakeskeisen tarjonnan avulla korkean tason taidot ja valmiudet, jotka johtavat laadukkaisiin työpaikkoihin ja koko uran mittaisiin mahdollisuuksiin ja vastaavat innovatiivisen, osallistavan, kilpailukykyisen ja kestävän talouden tarpeita ja sosiaalisia tarpeita
- tukea ja edistää paikallista ja alueellista kehitystä, innovointia ja sosiaalista osallisuutta

[261] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_fi.

- myötävaikuttaa ylöspäin suuntautuvaan lähentymiseen ammatillisen koulutuksen huippuosaamisessa ja parantaa ammatillisen koulutuksen laatua järjestelmätasolla yhä useammissa maissa
- varmistaa, että tuotoksia ja tuloksia hyödynnetään ja että niillä on vaikutusta hankkeen kumppaniorganisaatiota laajemmalle ja hankkeen toteuttamisjakson jälkeenkin.

TOIMINNON LAAJUUS

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden odotetaan muun muassa kehittävän innovatiivisia ammatillisen koulutuksen käytäntöjä, jotka koskevat esimerkiksi digiteknologioiden, kuten tekoälyn, käyttöä, edistävän ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta ja osallisuutta ja soveltavaa tutkimusta ja innovointia, helpottavan liikkuvuutta, oppisopimuskoulutusta ja opettajien ja kouluttajien ammatillista kehitystä sekä tekevän yhteistyötä ammatillisen koulutuksen yhteisen tarjonnan, myös pienten osaamiskokonaisuuksien, parissa.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden käyttämälle ammatillisen huippuosaamisen käsitteelle on tunnusomaista kokonaisvaltainen, oppijakeskeinen lähestymistapa, jossa ammatillinen koulutus

- on kiinteä osa **osaamisen ekosysteemejä**[262] ja edistää alueellista kehitystä[263], innovointia[264], älykästä erikoistumista[265] ja klusteristrategioita[266] sekä erityisiä arvoketjuja ja teollisuuden ekosysteemejä
- on osa **osaamiskolmioita**[267] ja tekee tiivistä yhteistyötä muiden koulutussektorien, tiedeyhteisön ja elinkeinoelämän kanssa
- antaa oppijoille mahdollisuuden hankkia **ammatillisia** (työtehtäväkohtaisia) taitoja ja **avaintaitoja**[268] **laadukkaalla tarjonnalla**, jota tuetaan laadunvarmistuksella
- luo **innovatiivisia kumppanuusmuotoja**[269] työelämän kanssa ja perustuu opettajien ja kouluttajien jatkuvaan ammatillisen kehittymiseen, innovatiivisiin opetusmenetelmiin, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuteen ja ammatillisen koulutuksen kansainvälistymisstrategioihin.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt toimivat kahdella tasolla:

1. **kansallisella tasolla**, jolloin niihin osallistuu monia eri paikallisia ja alueellisia sidosryhmiä ja ne luovat osaamisen ekosysteemejä innovointia, alueellista kehitystä ja sosiaalista osallisuutta varten tehden samalla yhteistyötä muissa maissa toimivien ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjen kanssa kansainvälisten yhteistyöverkostojen kautta
2. **transnationaalisella tasolla** kokoamalla yhteen ammatillisen koulutuksen huippuyksiköitä, jotka

---

[262] **Osaamisen ekosysteemeillä** tarkoitetaan alueellisia tai alakohtaisia sosiaalisia muodostelmia, joissa kehitetään ja hyödynnetään inhimillisiä valmiuksia tuottaviin tarkoituksiin (Finegold 1999). Niiden perusosatekijöitä ovat liiketoimintaympäristöt ja niihin liittyvät liiketoimintamallit, institutionaaliset/poliittiset kehykset, työvoiman sitouttamisen muodot, työpaikkojen rakenne sekä niiden muodostamiseen liittyvien taitojen ja järjestelmien taso (Buchanan ym. 2001). Ks. A guide to the skill ecosystem approach to workforce development.

[263] **Aluekehityspolitiikka** – Alueellinen kehitys on laaja termi, mutta sitä voidaan pitää yleisenä pyrkimyksenä vähentää alueellisia eroja tukemalla (työllisyyttä ja vaurautta tuottavaa) taloudellista toimintaa alueilla.

[264] Innovoinnilla tarkoitetaan uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen (tavaran tai palvelun) tai menetelmän, uuden markkinointimenetelmän tai uuden organisatorisen menetelmän toteuttamista liiketoimintakäytännöissä, työpaikkaorganisaatiossa tai ulkoisissa suhteissa.

[265] Älykäs erikoistuminen on paikkalähtöinen lähestymistapa, jolle on tunnusomaista strategisten toiminta-alueiden määrittely, joka perustuu sekä talouden vahvuuksien ja mahdollisuuksien analyysiin että yrittäjyyttä edistävään prosessiin, johon sidosryhmät osallistuvat laajasti. Se on ulospäin suuntautuva, ja siinä sovelletaan laajaa tulkintaa innovoinnista.

[266] Teollisuuden klusterit ovat samassa paikassa sijaitsevien, tiivistä yhteistyötä tekevien erikoistuneiden yritysten (usein pk-yritysten) ja muiden niihin liittyvien tukitoimijoiden muodostamia ryhmiä. Euroopassa on noin 3000 erikoistunutta klusteria. Uudistetussa EU:n teollisuuspolitiikassa klusterit katsotaan tehokkaaksi teollista innovointia tukevaksi välineeksi. Ks. Euroopan klusteriyhteistyöfoorumi (ECCP).

[267] Ks. julkaisu Education in the knowledge triangle.

[268] Sellaisina kuin ne on määritelty elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa.

[269] Ks. Euroopan koulutussäätiön (ETF) julkaisu Public-Private Partnerships for inclusive skills development.

- ovat suuntautuneet samoille erityisaloille[270] tai samoihin teollisuuden ekosysteemeihin[271]
- keskittyvät samoihin innovatiivisiin toimintatapoihin, joilla vastataan taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin haasteisiin (esimerkiksi ilmastonmuutos, digitalisaatio, tekoäly, kestävän kehityksen tavoitteet[272], maahanmuuttajien kotouttaminen ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien integroiminen, matalan koulutustason henkilöiden osaamisen kehittäminen) tai
- keskittyvät samoihin innovatiivisiin toimintatapoihin, joilla lisätään olemassa olevien ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden saavutettavuutta, laatua ja vaikuttavuutta.

Näin ollen tällä ehdotuspyynnöllä tuetaan hankkeita, jotka kokoavat yhteen paikallisia tai alueellisia kumppaneita eri maista ja joissa kehitetään kolmeen eri klusteriin kuuluvia toimenpiteitä: 1) Opettaminen ja oppiminen, 2) Yhteistyö ja kumppanuudet ja 3) Hallinto ja rahoitus.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden on tarvittaessa käytettävä EU:n laajuisia välineitä ja työkaluja[273]. Esimerkiksi myönnettäessä pienistä osaamiskokonaisuuksista todistuksia, joissa kuvataan virallisen, epävirallisen tai arkioppimisen yhteydessä saavutetut taidot tai oppimistulokset, hankkeissa on noudatettava pieniä osaamiskokonaisuuksia koskevaa eurooppalaista lähestymistapaa, johon kuuluvat yhteinen määritelmä, pientä osaamiskokonaisuutta kuvaavat vakiotiedot sekä pienten osaamiskokonaisuuksien suunnittelua ja myöntämistä koskevat periaatteet. Jos edunsaajat haluavat antaa todistuksia pienistä osaamiskokonaisuuksista digitaalisessa muodossa, niitä pyydetään harkitsemaan eurooppalaisen digitaalisen osaamistodistuksen käyttöä.

Hankkeeseen on sisällyttävä **pitkän aikavälin toimintasuunnitelma** tuotosten asteittaiseksi käyttöön ottamiseksi hankkeen loppumisen jälkeen. Suunnitelman on perustuttava koulutuksen järjestäjien ja asianmukaisella tasolla toimivien keskeisten työmarkkinatoimijoiden kestäviin kumppanuuksiin. Siinä pitäisi nimetä asianmukaiset hallintorakenteet, ja sen pitäisi sisältää suunnitelmat laajentamista ja taloudellista kestävyyttä varten.

Erasmus+ -ohjelman ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjä koskevalla aloitteella edistetään **ammatillisen koulutuksen huippuosaamisen** eurooppalaista ulottuvuutta, mutta siihen liittyvällä EU:n politiikalla on myös **kansainvälinen ulottuvuus**, jota **Euroopan koulutussäätiö** (ETF) tukee. ETF on kehittänyt itsearviointivälineen (ISATCOVE) ja konseptin huippuosaamisen laatumerkistä, ja se tarjoaa tukea organisaatioille, jotka ovat kiinnostuneita ammatillisesta huippuosaamisesta.

Tietoa jo rahoitetuista ammatillisen koulutuksen huippuyksiköistä on EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa sekä työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston verkkosivustolla[274]. Tietoa jo rahoitetuista blueprint-hankkeista on saatavilla sitä varten luodulla verkkosivustolla[275].

---

[270] Ks. esimerkiksi maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP-AGRI) tekemä työ kilpailukykyisen, kestävän maa- ja metsätalouden edistämiseksi.

[271] Ks. 14 teollisuuden ekosysteemiä, jotka on kuvattu vuoden 2020 uuden teollisuusstrategian päivittämistä koskevassa komission tiedonannossa sekä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa SWD(2021) 351, Annual Single Market Report 2021.

[272] Ks. Berliinin julistus kestävää kehitystä edistävästä koulutuksesta.

[273] Esimerkiksi eurooppalaista tutkintojen viitekehystä (EQF), ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaista viitekehystä (EQAVET), neuvoston suositusta laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista ja neuvoston suositusta avaintaidoista.

[274] https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=25692; https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=25693; https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26252; https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26951.

[275] https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/blueprint-sectoral-cooperation-skills_en?prefLang=fi.

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjä koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Tukikelpoiset osallistuvat organisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat ▪ ovat **oikeussubjekteja** (julkisia tai yksityisiä elimiä) ▪ ovat sijoittautuneita **tukikelpoiseen maahan** eli johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan ▪ **toimivat ammatillisen koulutuksen alalla tai työelämässä**. Myös ammatillisen koulutuksen alalla tai työelämässä toimivat organisaatiot ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista alueilta 1–3 voivat osallistua edunsaajina tai sidosyhteisöinä – mutta **eivät koordinaattoreina**. Organisaatiot muista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua liitännäiskumppaneina. **Poikkeus**: Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. Osallistujaorganisaatiot voivat olla esimerkiksi seuraavia (luettelo ei ole tyhjentävä): ▪ ammatillisen koulutuksen järjestäjät ▪ ammatillisen koulutuksen järjestäjiä edustavat organisaatiot ▪ yritykset, teollisuus, muut työnantajat tai toimialaa edustavat organisaatiot ▪ kansalliset/alueelliset tutkinnoista vastaavat viranomaiset ▪ tutkimuslaitokset ▪ innovaatiokeskukset ▪ aluekehitysviranomaiset ▪ ammatillisen koulutuksen alalla toimivat kansainväliset organisaatiot.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Kumppanuuteen on kuuluttava vähintään **kahdeksan hakijaa** (edunsaajat) vähintään **neljästä EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta**. Kustakin tällaisesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta on oltava a) vähintään **yksi yrityksiä, teollisuutta, muita työnantajia tai toimialaa edustava organisaatio** ja b) vähintään **yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä** (toisella ja/tai korkea-asteella). Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon. Ne eivät voi toimia koordinoivana organisaationa. **Koordinoivan organisaation** on oltava jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. Myös organisaatiot tukikelpoisista **ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista alueilta 1–3** voivat osallistua edunsaajina tai sidosyhteisöinä, jos osoitetaan, että niiden osallistuminen tuo hankkeeseen olennaista lisäarvoa. Organisaatiot muista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua liitännäiskumppaneina. **Poikkeus**: Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

Tukikelpoinen toiminta	Hakijan on käsiteltävä kolmeen klusteriin kuuluvaa toimintaa (ja esitettävä yksityiskohtaisesti konkreettiset toimintamuodot ja tuotokset). Kunkin klusterin osalta on valittava vähimmäismäärä toimintamuotoja seuraavasti: ▪ **vähintään neljä** toimintamuotoa, jotka kuuluvat **klusteriin 1 – Opetus ja oppiminen** ▪ **vähintään kolme** toimintamuotoa, jotka kuuluvat **klusteriin 2 – Yhteistyö ja kumppanuus** ▪ **vähintään kaksi** toimintamuotoa, jotka kuuluvat **klusteriin 3 – Hallinto ja rahoitus**. Klusterit kuvataan jäljempänä kohdassa ”Hankkeen suunnittelu ja valmistelu”.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 48 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta. Ehdotuspyynnön tunniste: **ERASMUS-EDU-2026-PEX-COVE**. Tutustu ennen hakemuksen jättämistä FTOP-portaalin usein kysyttyihin kysymyksiin.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. syyskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hankkeissa voidaan toteuttaa ammatilliseen koulutukseen EQF-tasoilla 3–8 – kuten toisen asteen koulutukseen, toisen asteen jälkeiseen koulutukseen, joka ei ole korkeakoulutusta, ja korkeakoulutukseen (esimerkiksi ammattikorkeakoulut) – liittyvää toimintaa. Hakemuksissa olisi kuitenkin **keskityttävä ensisijaisesti EQF-tasoihin 3–5**, eikä niihin saisi sisältyä ainoastaan korkea-asteen opiskelijoihin (EQF-tasot 6–8) kohdennettua toimintaa. EQF-tasoja 6–8 koskevassa toiminnassa olisi oltava vahva työpaikalla tapahtuvan oppimisen komponentti.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköissä käytetään **systeemistä lähestymistapaa**, jonka avulla ammatilliset oppilaitokset osallistuvat aktiivisesti ”**osaamisen ekosysteemien**” edistämiseen yhdessä monien muiden paikallisten tai alueellisten kumppaneiden kanssa. Huippuyksiköiden odotetaan tarjoavan paljon muutakin kuin pelkän laadukkaan ammattitutkinnon.

Jäljempänä esitetään luettelo ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden tarjoamista tyypillisistä toimintamuodoista. Hankkeet saavuttavat tavoitteensa yhdistelemällä erilaisia toimintamuotoja (luetelmakohdat ovat suuntaa-antavia esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä kussakin toimintamuodossa).[276]

Hanketta perustettaessa hakijoiden odotetaan kuvailevan, miten hanke-ehdotuksen toiminta täydentää ja/tai luo synergioita ja välttää päällekkäisyyksiä jo käynnissä olevien ammatillisen koulutuksen huippuyksiköitä koskevien

[276] Niitä voidaan myös täydentää muulla kumppaneiden kesken sovitulla toiminnalla.

hankkeiden ja niihin liittyvien suunnitelmien (blueprint), Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien ja muiden taitoakatemioiden kanssa.

Klusterien kuvaus:

Klusteri 1 – Opetus ja oppiminen

Toimenpide 1. Tarjotaan ihmisille **työmarkkinoiden kannalta merkityksellisiä taitoja**

- sovittamalla yhteen osaamistarjonta ja työmahdollisuudet ottaen huomioon myös alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevan suunnitelman (blueprint)[277], Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien, taitoakatemioiden ja toiminnassa olevien Erasmus+ -ohjelman ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden puitteissa tehty työ, kun se on tarkoituksenmukaista
- keskittymällä sekä **teknisiin taitoihin, mukaan lukien STEM-aineet[278]**, että **avaintaitoihin**[279]
- ennakoimalla tulevia osaamistarpeita käyttäen tehokkaita menetelmiä, jotta voidaan nopeasti tunnistaa muuttuvia työmarkkinatarpeita[280] erityisesti paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla, ottaen huomioon myös alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevan suunnitelman (blueprint)[281], Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien ja käynnissä olevien Erasmus+ -ohjelman ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden puitteissa tehty työ, kun se on tarkoituksenmukaista
- sisällyttämällä tarjontaan **vihreän** ja **digitaalisen** siirtymän edellyttämät taidot.[282]

Toimenpide 2. Tavoitellaan **elinikäiseen oppimiseen perustuvaa ja osallistavaa** lähestymistapaa ammatillisessa koulutuksessa

- varmistamalla oppimismahdollisuuksia kaiken ikäisille ja kaikenlaisista sosioekonomisista lähtökohdista tuleville ihmisille[283]
- yhdistämällä **ammatillisen peruskoulutuksen** tutkintoja koskeva tarjonta ja **täydennys- ja uudelleenkoulutuksen** tarjonta osaamista koskevan tiedon hankinnan avulla[284]
- tarjoamalla korkeamman asteen ammatillisen koulutuksen ohjelmia ja kehittämällä joustavia polkuja ja yhteistyömekanismeja ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen välillä.[285]

Toimenpide 3. **Ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien ja tutkintojen** kehittäminen siten, että mahdollistetaan tarjonnan joustavuus ja yksilöllistäminen

- kehittämällä ja/tai käyttämällä pieniä osaamiskokonaisuuksia[286] nopeasti muuttuvaan yhteiskuntaan ja työmarkkinoihin mukautettujen lyhytkestoisten oppimismahdollisuuksien tulosten tunnustamiseksi
- kehittämällä yhteistä koulutustarjontaa, mukaan lukien STEM-aineiden pienet osaamiskokonaisuudet, noudattaen eurooppalaista lähestymistapaa, jolla edistetään oppijoiden ja työntekijöiden liikkuvuutta sekä varmistetaan sen tunnustaminen ja oppimistulosten avoimuus, ymmärtäminen ja siirrettävyys

---

277 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=fi.

278 Ks. STEM-aineita koskeva strateginen suunnitelma (oikeudellinen asiakirja) – eurooppalainen koulutusalue.

279 Sellaisina kuin ne on määritelty elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa.

280 Ks. Cedefopin työ aiheista Skills for the labour market ja Matching skills.

281 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=fi.

282 Ks. Cedefopin julkaisut Digital, greener and more resilient ja The green employment and skills transformation sekä vihreässä siirtymässä tarvittavien taitojen luokitusjärjestelmä ESCO.

283 Osallistavaa teknistä ja ammatillista koulutusta ja taitojen kehittämistä koskeva ILO:n opas Guide on making TVET and skills development inclusive for all.

284 Tässä hyödynnetään myös jo olemassa olevia osaamista koskevan tiedon hankinnan välineitä, kuten Cedefopin OVATE-työkalua, ja muita taitoja koskevia aloitteita, joilla pyritään tarjoamaan työmarkkinoiden kannalta merkityksellistä koulutusta, esimerkiksi osaamissopimusta ja alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevia suunnitelmia (blueprint).

285 Ks. Process model for the cooperation between VET and HE institutions ja tuleva OECD:n tutkimus ”Pathways to Professions: Understanding higher vocational and professional tertiary education systems”.

286 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627(02)&qid=1656349729862.

- sisällyttämällä kansainvälinen oppijaliikkuvuus opetusohjelmiin ja varmistamalla ulkomailla hankittujen oppimistulosten validointi ja tunnustaminen
- kehittämällä yksilöllisiä oppimissuunnitelmia tai -polkuja jokaiselle oppijalle, myös aikuisoppijoille
- suunnittelemalla tutkintoja, joissa yhdistellään koulussa ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen komponentteja
- hyödyntämällä eurooppalaisia digitaalisia osaamistodistuksia, joiden avulla voidaan helposti todentaa, validoida ja tunnustaa kaikenkokoisia ja -muotoisia osaamiskokonaisuuksia
- kehittämällä eteenpäin olemassa olevia alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevia suunnitelmia (blueprint), kun se on tarkoituksenmukaista.

Toimenpide 4. Kehitetään **innovatiivisia oppijakeskeisiä opetus- ja oppimismateriaaleja ja -menetelmiä**

- kuten monitieteellistä, hankepohjaista, osaamisperustaista oppimista, ”oppimistehtaita”, värkkäystiloja (makerspaces)[287] ja muita innovatiivisia menetelmiä[288]
- hyödyntämällä eurooppalaisia osaamiskehyksiä[289] ja niistä johdettuja välineitä (esimerkiksi DigComp[290], EntreComp[291], FreenComp, LifeComp[292], GreenComp[293], SELFIE WBL[294], Test your digital skills[295] ja eurooppalainen digitaalisten taitojen todistus[296])
- käyttämällä niin koulussa tapahtuvassa oppimisessa kuin työssäoppimisessakin innovatiivisia opetusvälineitä ja digiteknologiaa, kuten kaikille avoimia verkkokursseja (MOOC-kurssit), simulaattoreita, virtuaalitodellisuutta ja täydennettyä todellisuutta sekä tekoälyä
- edistämällä **oppijoiden huippuosaamista**[297] toimilla, jotka kannustavat ammattiin opiskelevia tutkimaan **potentiaaliaan innovointiin ja luovuuteen**[298]. Tämä käynnistää suotuisan kierteen, josta hyötyvät oppijat, opettajat/kouluttajat ja ammatilliset oppilaitokset, jotka voivat integroida parhaita käytäntöjä tavanomaisiin ohjelmiin.[299]

Toimenpide 5. Investoidaan **opettajien ja kouluttajien ammatilliseen perus-** ja **täydennyskoulutukseen**[300]

- pedagogisten, teknisten, vihreiden ja digitaitojen osalta, mukaan lukien verkko- ja etäoppimisen edellyttämät taidot
- sisällyttämällä opettajien ja kouluttajien liikkuvuus oppimis-, kehittämis- ja kansainvälistymisstrategioihin[301]
- tukemalla määriteltyihin hallintojärjestelmiin perustuvan laatukulttuurin toteuttamista.[302]

Toimenpide 6. Perustetaan vahvoja **laadunvarmistusmekanismeja**

- joiden perustana ovat eurooppalaiset välineet, kuten EQAVET
- tekemällä työtä koulutuksen järjestäjien sertifioimiseksi asiaankuuluvien kansallisten ja/tai **kansainvälisten standardointi**organisaatioiden – ISO 21001 tai EFQM – laatimien standardien pohjalta.

---

[287] Värkkäystilat ovat yhteisiä työtiloja tekemistä, oppimista, tutkimista ja jakamista varten (ks. JRC:n raportti).
[288] Ks. The state of positive education ja IPEN international positive education network.
[289] Ks. Margherita Bacigalupon tutkimus Competence frameworks as orienteering tools.
[290] Eurooppalainen digitaalisten taitojen puitekehys.
[291] Eurooppalainen yrittäjyystaitojen viitekehys EntreComp.
[292] Eurooppalainen henkilökohtaista, sosiaalista ja oppimaan oppimista koskevan osaamisen viitekehys.
[293] Ks. eurooppalainen kestävän kehityksen osaamiskehys GreenComp ja UNESCO-UNEVOCin opas Greening Technical and Vocational Education and Training: A Practical Guide for Institutions.
[294] Tiedot SELFIE-välineen mukauttamisesta työssäoppimiseen ovat verkossa.
[295] Ks. Testaa digitaitosi | Europassi
[296] Eurooppalainen digitaalisten taitojen todistus on digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmassa suunniteltu toimi.
[297] Ks. esimerkiksi alankomaalainen MBO Excellence -aloite.
[298] JRC on tutkinut, miten luovuutta edistetään elinikäisessä oppimisessa, myös ammatillisessa koulutuksessa.
[299] Katso esimerkkejä JRC:n tutkimuksen ”Creativity – a transversal skill for lifelong learning” taulukossa 3.
[300] Ks. opettajien ja kouluttajien ammatillista kehittymistä koskeva Cedefopin työ.
[301] Ks. neuvoston päätelmät opettajien ja kouluttajien liikkuvuuden lisäämisestä erityisesti EU:n alueella perus- ja täydennyskoulutuksen aikana.
[302] Ks. myös EU:n Teacher Academies -aloite.

Toimenpide 7. Perustetaan **tehokkaita palautejärjestelmiä** ja **tutkinnon suorittaneiden seurantajärjestelmiä**

- ottamalla käyttöön menettelyjä, mekanismeja ja välineitä tehokasta palautteenantoa ja arviointia varten osana strategista oppimisprosessia ammatillisen koulutuksen järjestämisessä, jotta voidaan tukea korkealaatuisen koulutustarjonnan kehittämistä ja parantaa oppijoiden mahdollisuuksia
- mahdollistamalla koulutustarjonnan oikea-aikainen mukauttaminen tutkinnon suorittaneiden tehokkaiden seurantajärjestelmien[303] pohjalta.

Toimenpide 8. Tarjotaan **ohjauspalveluja**

- Huolehditaan niin nuorten kuin aikuisten laadukkaasta ohjauksesta[304], jolla tuetaan heidän ura- ja opiskeluvalintojaan sekä osallistumista elinikäiseen oppimiseen.
- Tarjotaan räätälöityä tukea haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille.
- Annetaan aikuisille mahdollisuuksia käyttää oikeuttaan koulutukseen.

Toimenpide 9. Tarjotaan keinoja aiemman oppimisen **validointiin**

- Tarjotaan keinoja taitojen validointiin – riippumatta siitä, miten taidot on hankittu, eli myös virallisen koulutuksen ulkopuolella: työssä, kotona tai vapaaehtoistoiminnassa[305] – yksilöllisen koulutustarjonnan pohjaksi.

Klusteri 2 – Yhteistyö ja kumppanuudet

Toimenpide 10. **Yritysten ja oppilaitosten välisten kumppanuuksien** perustaminen

- Luodaan kumpaakin osapuolta hyödyttäviä suhteita elinkeinoelämän kanssa muodostamalla pitkäaikaisia yritysten ja oppilaitosten välisiä kumppanuuksia muun muassa innovointia ja osaamistarpeiden ennakointia varten.
- Tehdään yhteistyötä opetussuunnitelmien jatkuvaa arvioimista ja päivittämistä varten, jotta voidaan varmistaa niiden merkityksellisyys oppijoiden ja työmarkkinatarpeiden sekä erityisesti työssäoppimisen ja oppisopimuskoulutuksen kannalta. Tämä on linjassa laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisten puitteiden kanssa ja luo synergiaa eurooppalaisen oppisopimusyhteenliittymän[306] kanssa.
- Tuetaan yrityksiä, muita työnantajia ja erityisesti pk-yrityksiä räätälöidyllä **uudelleen- ja täydennyskoulutuksella**.
- Tehdään yhteistyötä julkisten työvoimapalvelujen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa uudelleen- ja täydennyskoulutuksen tarjoamiseksi työttömille ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville.
- Tuetaan alakohtaista ja alueellista yhteistyötä, muun muassa **osaamissopimukseen**[307] liittymistä, ja luodaan synergioita mahdollisen alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevan suunnitelman (blueprint) kanssa tarpeen mukaan.
- Tarjotaan pk-yrityksille teknistä tukea, osaamistarpeiden arviointia, välineitä ja menetelmiä.
- Järjestetään oppijoille työssäoppimis-, oppisopimus- ja harjoittelumahdollisuuksia, välineiden jakamista sekä opettaja- ja kouluttajavaihtoja yritysten ja ammatillisten oppilaitosten välillä.[308]

---

[303] Ks. Tracking Learning and Career Paths of VET graduates to improve quality of VET provision, Mapping of VET graduate tracking measures ja Mapping the state of graduate tracking policies and practices sekä neuvoston suositus tutkinnon suorittaneiden seurannasta.

[304] Ks. Euroguidance-verkko, neuvoston päätöslauselma elinikäisen ohjauksen suuremmasta roolista elinikäisen oppimisen strategioissa, julkaisu Investing in career guidance sekä Cedefopin työ aiheesta elinikäinen ohjaus.

[305] Ks. Cedefopin työ aiheesta Validation of non-formal and informal learning sekä neuvoston suositus epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista.

[306] Eurooppalainen oppisopimusyhteenliittymä – Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus – Euroopan komissio (europa.eu)

[307] Ks. osaamissopimus.

[308] Tähän voi sisältyä koulutusyhteenliittymien (ks. Itävallan malli) ja yritysten yhteisten koulutuskeskusten (ks. Saksan malli) perustamista ja toimintaa. Ks. myös Alankomaiden esimerkki yritysten ja koulutussektorin välisistä kumppanuuksista tieto- ja viestintätekniikan alalla.

Toimenpide 11. **Soveltava tutkimus** ja **innovointi**

- Tehdään yritysten, erityisesti pk-yritysten, kanssa yhteistyötä **soveltavan tutkimuksen**[309] hankkeissa, joissa on mukana ammattiin opiskelevia ja ammatillisen koulutuksen henkilöstöä.
- Hyödynnetään tai luodaan yhdessä **innovaatiokeskittymiä** ja **teknologian levittämiskeskuksia**[310] tukemaan pk-yritysten innovaatioprosesseja, joihin osallistuu ammattiin opiskelevia ja henkilöstöä.
- Edistetään uuden tiedon luomista ja levittämistä.[311]

Toimenpide 12. **Ammatillisen koulutuksen kansainvälistyminen** ja **liikkuvuusjaksot ulkomailla**

- Kehitetään kansainvälistä toimintaa koskevaa strategista suunnittelua, joka liittyy kiinteästi ammatillisen oppilaitoksen kehittämiseen, sekä opetus- ja oppimiskäytäntöjen laatua.[312]
- Luodaan tukirakenteita ja toimenpiteitä, joilla edistetään ammatillisen koulutuksen liikkuvuusjaksojen (myös virtuaaliliikkuvuuden) laatua ja varmistetaan se ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden verkoston osapuolten kesken Erasmus+ -laatustandardien[313] mukaisesti.
- Käynnistetään aloitteita, joiden avulla pyritään saamaan oppijoita, opettajia ja kouluttajia (myös yrityksistä) sekä asiantuntijoita hyödyntämään Erasmus+ -ohjelman (avaintoimi 1) tarjoamia mahdollisuuksia osallistua liikkuvuustoimintoihin ulkomailla.
- Kehitetään kansainvälistä toimintaa koskevaa strategista suunnittelua, joka liittyy kiinteästi ammatillisen oppilaitoksen kehittämiseen, sekä opetus- ja oppimiskäytäntöjen laatua.[314]

Toimenpide 13. **Yrittäjyystaitojen ja -aloitteiden** edistäminen

- Kehitetään ammattikoulutusorganisaatioihin yrittäjyyskulttuuri315, johon kuuluvat johtajat, henkilökunta, opettajat ja kouluttajat sekä oppijat.[316]
- Tehdään yhteistyötä paikallisten kumppaneiden kanssa oppijoiden yrittäjyystaitojen ja -asenteiden kehittämiseksi, jotta voidaan vastata reaalimaailman haasteisiin.
- Ohjataan ammattiin opiskelevia paikallisiin yrityshautomoihin heidän yrittäjyystaitojensa ja yrittäjyyttä koskevien aloitteidensa kehittämiseksi.[317]

Toimenpide 14. Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuuden lisääminen

- Tiedotetaan ammatillisen koulutuksen kautta saatavilla olevista työmahdollisuuksista ja houkutellaan nuoria ja aikuisia (myös peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten oppilaita) ammatillisen koulutuksen oppimispoluille.
- Torjutaan **sukupuolistereotypioita** ammatillisessa koulutuksessa, myös STEM-alojen koulutuksessa[318].
- Toteutetaan tiedotuskampanjoita ja -toimenpiteitä[319], joilla pyritään lisäämään ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta, ja osallistutaan niihin aktiivisesti.

---

[309] Ks. esimerkki Kanadan korkeakouluista ja laitoksista, jotka hyödyntävät soveltavaa tutkimusta vahvistaakseen valmiuksiaan innovoida ja hyödyntää vahvoja yhteyksiään teollisuuteen ja yhteisöihin, Itävallan ammatillisen koulutuksen keskuksen NCVER:n julkaisu Developing VET applied research: steps towards enhancing VET's role in the innovation system (ammatillisen koulutuksen soveltavasta tutkimuksesta) sekä SMEs and TAFEs collaborating through applied research for growth.

[310] Ks. Fraunhofer-instituutin esimerkki tietämyksen siirtämisestä instituutin tutkimuksesta yksityisille yrityksille.

[311] Ks. EU valorisation policy: making research results work for society ja komission suositus teollisuuden ja tiedeyhteisön välistä yhteiskehittämistä koskevista käytännesäännöistä tietämyksen hyödyntämiseksi.

[312] Ks. GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET.

[313] Ks. Erasmus Quality Standards for mobility projects in the fields of adult education, vocational education and training, and school education ja mallit liikkuvuus- ja opintosopimuksia varten.

[314] Ks. GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET.

[315] Ks. Unescon (UNEVOCin) opas Entrepreneurial learning for TVET institutions – A practical guide.

[316] Ks. EntreComp: eurooppalainen yrittäjyystaitojen viitekehys. Ks. JA Europe ihmisten valmentamisesta työelämään ja yrittäjyyteen.

[317] Ks. asiantuntijaryhmän loppuraportti Entrepreneurship in Vocational Education and Training, esimerkki yrittäjyyskasvatuksesta: Itävallan kansallinen toimintasuunnitelma ja asiakirja A guide for fostering entrepreneurship education.

[318] Ks. STEM-aineita koskeva strateginen suunnitelma (oikeudellinen asiakirja) – eurooppalainen koulutusalue.

[319] Ks. esimerkiksi saksalainen Sommer der Berufsausbildung.

- Perustetaan **kansainvälisiä ammatillisen koulutuksen kampuksia tai kesäkursseja**[320], jotka on suunnattu ammatillisten oppilaitosten oppijoille, opettajille ja kouluttajille ja johtajille, ammattiliitoille sekä henkilöille, jotka pohtivat tulevia ammatillisia opiskeluvaihtoehtoja. Niissä voitaisiin keskittyä tiettyihin ammattialoihin, tuotteisiin tai palveluihin sekä monitahoisiin yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti merkittäviin haasteisiin.
- Torjutaan **sukupuolistereotypioita** ammatillisessa koulutuksessa, myös STEM-alojen koulutuksessa[321].

Toimenpide 15. **Ammattitaitokilpailut**

- Edistetään oppijoiden osallistumista alakohtaisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin ammattitaitokilpailuihin tavoitteena lisätä ammattikoulutuksen houkuttelevuutta ja siihen liittyvää huippuosaamista (esim. WorldSkills- ja/tai EuroSkills-ammattitaitokilpailut). On huomattava, että palkinnot eivät kuulu tukikelpoisiin kustannuksiin budjetissa.

Klusteri 3 – Hallinto ja rahoitus

Toimenpide 16. Ammatillisen koulutuksen autonomia ja tehokas **hallinto**

- Parannetaan ammatillisen koulutuksen järjestäjien valmiuksia tehdä itsenäisesti ja vastuullisesti päätöksiä koulutukseen, organisaatioon, rahoitukseen, henkilöstöön ja muihin tekijöihin liittyvistä seikoista niiden toteuttaessa toimintaa kansallisissa säännöissä ja säännöksissä määritellyissä puitteissa.[322]
- Otetaan ammatillisen koulutuksen järjestelmien hallintoon mukaan asianomaisia sidosryhmiä, erityisesti yrityksiä, kauppakamareita, ammatillisia ja alakohtaisia järjestöjä, ammattiliittoja, kansallisia ja alueellisia viranomaisia sekä työmarkkinaosapuolia, oppijoiden edustajat mukaan lukien.

Toimenpide 17. **Osaamisen kehittämistä ja hallintaa** koskeva strateginen lähestymistapa

- Osallistutaan aktiivisesti kansallisiin ja alueellisiin osaamisen hallintajärjestelmiin.
- Annetaan osaamisnäkökulmasta aineksia työllisyys- ja sosiaalipolitiikan laadintaan paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla.

Toimenpide 18. Luodaan yhdessä **osaamisen ekosysteemejä**

- Innostetaan asiaankuuluvia talouselämän osapuolia ja työmarkkinaosapuolia, oppilaitoksia ja koulutuslaitoksia sekä asiaankuuluvia viranomaisia osallistumaan paikallisiin osaamisen ekosysteemeihin tai luomaan ekosysteemejä, jotka tukevat innovointia, älykkään erikoistumisen strategioita, klustereita ja sektoreita sekä arvoketjuja (teollisuuden ekosysteemejä).
- Mahdollistetaan paikallisten osaamisekosysteemien osallistuminen ulkomaisten investointien[323] houkuttelemiseen varmistamalla osaamisen oikea-aikainen tarjoaminen yrityksille, jotka investoivat paikallisesti.
- Yhteistyön tekeminen Erasmus+ -ohjelman muiden ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden hankkeiden kanssa, etenkin ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden käytäntöyhteisön[324] kautta, jakamalla kokemuksia ja tuloksia. Näin laajennetaan ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjä kokevan aloitteen vaikutuksia.

Toimenpide 19. Kehitetään **kestäviä rahoitusmalleja**

[320] Ks. esimerkit: kesäkurssi, tech camp -tapahtuma ja kesäleiri vammaisille lapsille.

[321] Ks. STEM-aineita koskeva strateginen suunnitelma (oikeudellinen asiakirja) – eurooppalainen koulutusalue.

[322] Ottaen huomioon pedagoginen, rahoituksellinen ja hallinnon toiminnallinen autonomia, joka on mukautettu tehokkaisiin vastuuvelvollisuusmekanismeihin. Ks. myös Georg Spöttlin artikkeli ”Autonomy of (Vocational) Schools as an Answer to Structural Changes”.

[323] Ks. Kanadan ja Singaporen esimerkit.

[324] Ks. ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden käytäntöyhteisö.

- Yhdistetään julkinen ja yksityinen rahoitus[325] sekä tuloja tuottava toiminta, ja hyödynnetään täysimääräisesti tulosperusteisia rahoitusjärjestelmiä (tapauksen mukaan).

Toimenpide 20. Hyödynnetään täysimääräisesti **kansallisia** ja **EU:n rahoitusvälineitä**

- Tähän voi sisältyä koulutustoimien tukeminen, oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuus, soveltava tutkimustoiminta, infrastruktuuri-investoinnit ammatillisten oppilaitosten nykyaikaistamiseksi kehittyneillä laitteilla sekä johtamisjärjestelmien käyttöönotto ammatillisen koulutuksen organisaatioiden ja niiden tarjoamien palvelujen huippuosaamisen ja kestävyyden varmistamiseksi.

Hankkeessa on **yksilöitävä selkeästi kukin valittu toimenpide ja esitettävä hakemuksessa perustelut niiden valinnalle** sekä kuvailtava, miten kyseisten toimenpiteiden avulla toteutettava työ edistää konkreettisesti asiaankuuluvien työpakettien toteuttamista ja hankkeen yleisten tavoitteiden saavuttamista.

ODOTETTU VAIKUTUS

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden eurooppalaisten verkostojen asteittaisen perustamisen ja kehittämisen odotetaan lisäävän ammatillisen koulutuksen järjestelmien kykyä mukauttaa osaamistarjontaa talouden ja yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin ja varmistaa, että ammatillinen koulutus on eturintamassa tarjoamassa ratkaisuja nopeasti muuttuvien taitotarpeiden asettamiin haasteisiin.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt muodostavat oleellisen osan ”osaamiskolmiosta” – hankkeiden olisi edistettävä yritysten, koulutusalan ja tutkimusalan yhteistyötä – ja niillä on keskeinen rooli innovointia ja älykästä erikoistumista tukevien taitojen tarjoamisessa. Tästä syystä niiden odotetaan varmistavan laadukkaat taidot ja valmiudet, jotka johtavat laadukkaisiin työpaikkoihin ja koko uran mittaisiin mahdollisuuksiin ja vastaavat innovatiivisen, osallistavan ja kestävän talouden tarpeita.

Kun hankkeiden tuotoksia levitetään laajalti transnationaalisella, kansallisella ja/tai alueellisella tasolla sekä laatimalla hankkeen tuotosten asteittaista käyttöönottoa koskeva pitkän aikavälin toimintasuunnitelma, jossa otetaan huomioon kansalliset ja alueelliset kehittämisstrategiat ja älykkään erikoistumisen strategiat, hankkeiden odotetaan sitouttavan alan sidosryhmiä osallistujaorganisaatioista ja niiden ulkopuolelta, erityisesti asiaankuuluvia viranomaisia, ja varmistavan kestävän vaikutuksen vielä hankkeen jälkeen.

ARVIOINTIKRITEERIT

Tässä yhteydessä sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 35 pistettä)	▪ **Yhteys toimintapolitiikkaan:** Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, miten ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden transnationaalinen yhteistyöverkosto edistää kestävää kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta annetussa neuvoston suosituksessa[326], Osnabrückin julistuksessa[327] ja sen seuraajassa Herningin julistuksessa[328], osaamisunionissa[329] sekä kilpailukykykompassissa esitettyjen poliittisten painopisteiden tavoitteiden saavuttamista. ▪ **EU:n arvot**: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.

[325] Ks. OECD Education GPS ja Funding Mechanisms for Financing Vocational Training: An Analytical Framework.
[326] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01).
[327] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf.
[328] https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning-declaration-2025-english.pdf.
[329] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_fi.

	▪ **Johdonmukaisuus:** Missä määrin hanke-ehdotuksella vastataan ehdotuspyynnön tavoitteisiin, tavoitteet ovat selkeästi määriteltyjä ja realistisia ja ehdotuksella käsitellään osallistujaorganisaatioille merkittäviä kysymyksiä. Missä määrin hanke-ehdotus perustuu riittävään tarveanalyysiin. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, miten tavoitteet ja toiminta luovat synergioita ja välttävät päällekkäisyydet vuosien 2021–2024 ehdotuspyynnöistä jo käynnissä olevien ammatillisen koulutuksen huippuyksiköitä koskevien hankkeiden ja suunnitelmien (blueprint), Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien[330] sekä muiden taitoakatemioiden kanssa ja/tai täydentävät niitä (sen mukaan, mikä on merkityksellistä). Missä määrin hanke-ehdotus liittyy puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaan, autoteollisuuden toimintasuunnitelmaan ja muihin työvoimapulasta kärsiviin aloihin. ▪ **Innovointi:** Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat, ja ehdotus johtaa innovatiivisiin tuloksiin ja ratkaisuihin sen toiminta-alalla yleensä tai siinä maantieteellisessä toimintaympäristössä, jossa hanke toteutetaan (esimerkiksi sisältö, tuotokset, sovelletut työskentelymenetelmät, mukana tai kohteena olevat organisaatiot ja henkilöt). ▪ **Alueellinen ulottuvuus:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, että se liittyy alueelliseen kehittämisen ja älykkään erikoistumisen strategioihin, jotka perustuvat paikallisten/alueellisten haasteiden tunnistamiseen kussakin osallistuvassa maassa. ▪ **Eurooppalainen lisäarvo:** Hanke-ehdotuksesta käy selkeästi ilmi tulosten avulla yksilöiden (oppijoiden ja/tai henkilöstön), oppilaitosten ja järjestelmän tasolla tuotettava lisäarvo, jota kumppanien olisi vaikea saada aikaan ilman eurooppalaista yhteistyötä. ▪ **Kansainvälistyminen:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi sen panos ammatillisen koulutuksen huippuosaamisen kansainväliseen ulottuvuuteen, mukaan lukien ammatillisen koulutuksen oppijoiden ja henkilöstön transnationaalista liikkuvuutta ja kestäviä kumppanuuksia edistävien strategioiden laatiminen. ▪ **Digitaidot:** Missä määrin hanke-ehdotus sisältää digitaitojen kehittämiseen liittyviä toimintoja (kuten osaamistarpeiden ennakointia, innovatiivisia opetussuunnitelmia ja opetusmenetelmiä ja ohjausta). ▪ **Vihreät taidot:** Missä määrin hanke-ehdotus sisältää kierto- ja vihreään talouteen siirtymiseen liittyviä toimintoja (kuten osaamistarpeiden ennakointia, innovatiivisia opetussuunnitelmia ja opetusmenetelmiä ja ohjausta). ▪ **Sosiaalinen ulottuvuus:** Hanke-ehdotukseen sisältyy horisontaalinen pyrkimys käsitellä eri toiminnoissa moninaisuutta ja edistää yhteisiä arvoja, tasa-arvoa, sukupuolten tasa-arvo mukaan luettuna, ja syrjimättömyyttä sekä sosiaalista osallisuutta myös erityistarpeisten tai sellaisten henkilöiden osalta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	▪ **Johdonmukaisuus:** Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden ja toiminnan johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintamuotoja ja palveluja, joilla täytetään yksilöidyt tarpeet ja jotka johtavat odotettuihin tuloksiin. ▪ **Toiminta**: Kunkin kolmesta klusterista valitun toimintamuodon mukaisesti toteutettava työ kuvaillaan selvästi: sen odotetut tulokset/tuotokset sekä sen konkreettinen vaikutus asiaankuuluvien työpakettien toteuttamiseen ja hankkeen yleisten tavoitteiden saavuttamiseen. Hankkeessa keskitytään ensisijaisesti EQF-tasoihin 3–5. ▪ **Menetelmä:** Ehdotetun menetelmän laatu, käyttökelpoisuus ja asianmukaisuus

[330] Euroopan aurinkoalan koulutuskeskus ja Euroopan akkualan yhteenliittymän koulutuskeskus.

	odotettujen tulosten tuottamiseksi. ▪ **Hallinto:** Koordinaattori osoittaa kykenevänsä hallinnoimaan ja koordinoimaan transnationaalisia verkostoja ja johtamaan niitä monimutkaisessa ympäristössä moitteettomasti sekä vakiinnuttaa vankat hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa määritellään selkeät keskeiset suorituskykyindikaattorit ja niiden arvioinnin ja saavuttamisen aikataulu. ▪ **Budjetti:** Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu. Hanke-ehdotus on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. ▪ **Työohjelma:** Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. Työohjelma **sisältää** asianmukaiset valmistelu-, toteutus-, seuranta-, hyödyntämis-, arviointi- ja tulostenlevitysvaiheet. ▪ **Laadunvalvonta:** Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarviointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti. Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin. Hankkeeseen on sisällytetty asiantuntijoiden suorittamia arviointiprosesseja. Näihin prosesseihin sisältyy riippumaton ulkoinen arviointi hankkeen puolivälissä ja sen päättyessä. ▪ Jos hankkeeseen sisältyy liikkuvuustoimintaa (oppijoille ja/tai henkilöstölle): ▪ kuinka laadukkaita ovat kyseisen toiminnan käytännön järjestelyt sekä hallinto- ja tukijärjestelyt ▪ edistääkö tämä toiminta hankkeen tavoitteita, ja onko siinä asianmukainen määrä osallistujia ▪ kuinka laadukkaat ovat järjestelyt, joilla tunnustetaan ja validoidaan osallistujien oppimistulokset avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden ja periaatteiden mukaisesti.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	▪ **Rakenne:** Hankkeessa on mukana toisiaan täydentäviä organisaatioita, joiden profiili, osaaminen, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. Kunkin kumppanin rooli on määritelty selkeästi ja sen tuoma lisäarvo selitetty. Missä määrin hanke-ehdotuksessa on mukana viranomaisia. Hanke-ehdotuksessa selitetään, miten kumppanuudet sekä paikallisella, alueellisella että transnationaalisella tasolla ovat vastavuoroisia ja molempia osapuolia hyödyttäviä, ja että niillä on pitkän aikavälin näkökulma. ▪ **Ylöspäin suuntautuva lähentyminen:** Missä määrin kumppanuus kokoaa yhteen ammatillisen koulutuksen tai työelämän alalla toimivia organisaatioita, joiden ammatillista koulutusta koskevat lähestymistavat ovat eri kehitysvaiheissa, ja mahdollistaa sujuvan ja tehokkaan asiantuntemuksen ja tietämyksen vaihdon näiden kumppanien välillä. ▪ **Maantieteellinen ulottuvuus:** Missä määrin hakija on perustellut kumppaniverkoston maantieteellisen kokoonpanon ja osoittanut, että se on merkittävä ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Kumppanuuksiin kuuluu laaja joukko asianmukaisia paikallisen ja alueellisen tason toimijoita ammatillisen koulutuksen ja työelämän välillä. ▪ **Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden edunsaajien osallistuminen alueilta 1–3 (lukuun ottamatta Valko-Venäjää):** Hankkeeseen mahdollisesti osallistuvat ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden

	organisaatiot tuovat siihen olennaista lisäarvoa. ▪ **Yhteistyö:** Osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja muiden mahdollisten sidosryhmien välinen päätöksenteko ja viestintä on kuvailtu selkeästi ja yksityiskohtaisesti (kuten kokousten määrä ja aikataulu, ryhmien kokoonpano, tavoitteiden ja odotettujen saavutusten kuvaus) ja esitetty hanketta koskevassa Ganttin prosessikaaviossa / aikajanassa.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	▪ **Tulosten hyödyntäminen:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia. Se sisältää keinot hyödyntämisen mittaamiseksi hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. ▪ **Tulosten levittäminen:** Hanke-ehdotus sisältää selkeän tulostenlevityssuunnitelman sekä tavoitteet, toiminnot, aikataulun, välineet ja kanavat, joiden avulla tulokset ja hyödyt saadaan tehokkaasti levitettyä muun muassa sidosryhmille, päättäjille, ammatinvalinnanohjaajille, yrityksille ja nuorille oppijoille sekä hankkeen aikana että sen jälkeen. Hanke-ehdotuksesta käy myös ilmi, mitkä kumppanit vastaavat tulosten levittämisestä. ▪ **Vaikuttavuus:** Hanke-ehdotuksesta käyvät ilmi hankkeen mahdolliset vaikutukset - osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen - muihin kuin hankkeeseen suoraan osallistuviin organisaatioihin ja henkilöihin, sekä mahdollisuus laajentaa vaikutuksia ammattitaitojen kehittämiseen alueellisella, valtakunnallisella ja/tai Euroopan tasolla. Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä sekä selkeästi määriteltyjä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). ▪ **Jatkuvuus:** Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten ammatillisen koulutuksen huippuyksikköä kehitetään edelleen. Hanke-ehdotus sisältää pitkän aikavälin toimintasuunnitelman hankkeen tuotosten asteittaista käyttöönottoa sekä koulutuksen järjestäjien ja asianmukaisella tasolla toimivien keskeisten teollisuuden sidosryhmien kestäviä kumppanuuksia varten. Suunnitelmassa esitetään asianmukaiset hallintorakenteet sekä skaalattavuutta ja rahoituksen kestävyyttä koskevat suunnitelmat, mukaan lukien (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoitusvarat, joiden avulla varmistetaan, että aikaansaadut tulokset ja hyödyt ovat kestäviä pitkällä aikavälillä.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **75 pistettä** (kaikkiaan 100 pisteestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Tässä otetaan huomioon myös kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 18 pistettä arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”, vähintään 13 pistettä kriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” ja 11 pistettä sekä kriteeristä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” että kriteeristä ”vaikuttavuus”.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyksien asettamissa rajoissa saataville **avoimina oppimisresursseina** sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

Huippuosaamismerkki

Hanke-ehdotuksille, jotka saavat laatupisteitä yli kynnysarvon ja kokonaispisteistä **vähintään 75 prosenttia** mutta joita ei voida rahoittaa Erasmus+ -ohjelmasta ehdotuspyynnön puitteissa käytettävissä olevan rahoituksen puuttumisen vuoksi, voidaan myöntää **huippuosaamismerkki** eli todistus, joka on osoitus ehdotuksen laadukkuudesta ja jonka avulla sille on helpompi saada vaihtoehtoista kansallista tai alueellista rahoitusta.

Huippuosaamismerkki on laatutodistus, joka myönnetään korkealaatuisille hanke-ehdotuksille, joille ei voida myöntää Erasmus+ -rahoitusta varojen puutteen vuoksi.[331] Merkillä tunnustetaan ehdotuksen laatu, ja se helpottaa vaihtoehtoisen rahoituksen hakemista. Paikallisen tai alueellisen tason rahoituselimet voivat suoraan päättää rahoittaa huippuosaamismerkin saanutta hanke-ehdotusta komission riippumattomien asiantuntijoiden suorittaman korkealaatuisen arviointimenettelyn perusteella ilman uuden täyden arviointimenettelyn suorittamista. Huippuosaamismerkin myöntäminen voi myös helpottaa vaihtoehtoisen rahoituksen saamista Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) tai Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+).[332]

Hakijoille olisi tehtävä selväksi, että huippuosaamismerkin myöntäminen ei takaa vaihtoehtoisen rahoituksen saamista automaattisesti, koska mahdollinen päätös merkin saaneen hanke-ehdotuksen rahoittamisesta kuuluu EAKR:n, ESR+:n tai muiden kansallisen tai alueellisen tason rahoituselinten hallintoviranomaisten, jotka hallinnoivat koheesiopolitiikan varoja, yksinomaiseen **harkintavaltaan**.

Jos hakija antaa hakemuslomakkeella asiaa koskevan ennakkoluvan, merkin saanutta hanke-ehdotusta koskevat tiedot voidaan jakaa koheesiopolitiikan varojen käytöstä vastaaville hallintoviranomaisille ja muille mahdollisille kansallisen tai alueellisen tason rahoituselimille, joita asia koskee, kansallisten toimistojen välityksellä kunnioittaen täysin ehdotuksen luottamuksellisuutta ja henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arvioidun budjetin, arviointitulosten ja **80 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on 4 000 000 euroa hanketta kohden.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Tilintarkastusten kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[333] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Pk-yritysten omistajille aiheutuvat yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[334] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Asiaa koskevaan työpakettiin olisi sisällyttävä vähintään yhden sellaisen vuotuisen kokouksen kustannukset (yksi edustaja hankkeen kustakin täysivaltaisesta kumppaniorganisaatiosta), jonka Euroopan komissio / Euroopan koulutuksen ja

[331] Erasmus+ -asetuksen (asetus (EU) 2021/817) 32 artiklan 3 kohta.

[332] Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (asetus (EU) 2021/1060) 73 artiklan 4 kohta, EUR-Lex - 32021R1060 - FI - EUR-Lex (europa.eu).

[333] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

[334] unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf (europa.eu).

kulttuurin toimeenpanovirasto järjestää tai jota ne suosittelevat ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden välistä hyvien käytäntöjen vaihtamista ja vastavuoroista oppimista varten.

MITEN HANKKEEN KERTAKORVAUS MÄÄRITETÄÄN?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).
b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan kertakorvauksen erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
d) Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa ”Tukikelpoiset välittömät kustannukset”.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

ERASMUS MUNDUS -TOIMINTO

Erasmus Mundus -toimintoon sisältyvät:

- **Kategoria 1: Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ja**
- **Kategoria 2: Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu.**

Tällä toiminnolla pyritään edistämään korkeakoulujen huippuosaamista ja maailmanlaajuista kansainvälistymistä Eurooppaan sijoittautuneiden korkeakoulujen yhteisesti tarjoamilla ja tunnustamilla maisteriohjelmilla, jotka ovat avoimia maailman muiden maiden korkeakouluille.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat (EMJM) ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu (EMDM) muodostavat kaksi itsenäistä kategoriaa. Erasmus Mundus -maisteriohjelman valmistelua (EMDM) ei ole välttämätöntä toteuttaa ennen Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa (EMJM). Myönnetty EMDM-tuki ei automaattisesti johda EMJM-tukeen, eikä EMDM-hankkeen läpivienti ole EMJM-hankehakemusten arviointikriteeri.

Kategoria 1: Erasmus Mundus -maisteriohjelmat (EMJM)

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat tukevat korkealaatuisia integroituja transnationaalisia maisteriohjelmia[335], joita tarjoavat kansainväliset korkeakoulujen konsortiot. Konsortioihin kuuluu eri maiden korkeakouluja ja tarvittaessa muita koulutusalalla ja/tai muilla aloilla toimivia kumppaneita, joilla on erityisosaamista kyseisillä opinto- tai ammattialoilla ja kiinnostusta niihin.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ovat huippuosaamisen ohjelmia, joilla on tarkoitus edistää eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) yhdentymistä ja kansainvälistymistä. Erasmus Mundus -maisteriohjelmien erityispiirteitä ovat ohjelmaa tarjoavien korkeakoulujen tiivis ja syvälle menevä keskinäinen yhteistyö sekä akateemisen sisällön korkea taso.

ERASMUS MUNDUS -MAISTERIOHJELMIEN TAVOITTEET

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien tarkoituksena on vahvistaa eurooppalaisen korkeakoulutuksen vetovoimaisuutta sekä huippuosaamista. Ohjelmat pyrkivät houkuttelemaan osaajia Eurooppaan seuraavien seikkojen yhdistelmällä:

(i) korkeakoulujen välinen akateeminen yhteistyö, jolla nostetaan esille eurooppalaisen korkeakoulutuksen huippuosaamista
(ii) kaikkien Erasmus Mundus -maisteriohjelmaan osallistuvien opiskelijoiden liikkuvuus; parhaille opiskelijoille myönnetään EU:n rahoittamia apurahoja.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA ERASMUS MUNDUS -MAISTERIOHJELMAA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta Erasmus Mundus -maisteriohjelmia koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

[335] Kansainvälisen koulutusluokituksen (ISCED 2011) mukainen taso 7.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt) • ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) • ovat korkeakouluja, jotka ovat sijoittautuneet johonkin tukikelpoiseen maahan eli EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan tukikelpoiseen kolmanteen maahan. EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvilta korkeakouluilta ei edellytetä Erasmus-peruskirjaa, mutta niiden on sitouduttava sen periaatteisiin. Myös korkeakoulujen yhdistykset tai organisaatiot, julkiset tai yksityiset organisaatiot (niiden sidosyhteisöt mukaan lukien), jotka osallistuvat suoraan ja aktiivisesti Erasmus Mundus -maisteriohjelmien toteuttamiseen ja jotka ovat sijoittautuneet johonkin EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan tukikelpoiseen kolmanteen maahan, voivat osallistua, mutta eivät koordinaattorina. Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksessa voi olla mukana myös liitännäiskumppaneita (valinnaista). Täysivaltaisina kumppaneina osallistuvien korkeakoulujen on hakuvaiheessa[336] osoitettava, että ne ovat täyttäneet ulkoista laadunvarmistusta koskevat lainkäyttöalueensa vaatimukset yhteisohjelman osalta. Tämä voidaan tehdä joko i) osoittamalla, että ne käyttävät yhteisohjelmien laadunvarmistusta koskevaa eurooppalaista lähestymistapaa (jos kansallinen lainsäädäntö sen sallii), tai se voi perustua ii) Erasmus Mundus -yhteisohjelman akkreditointiin tai iii) Erasmus Mundus -maisteriohjelman kunkin kansallisen komponentin akkreditointeihin. **Poikkeus:** Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Hanke-ehdotuksen voi jättää konsortio, johon kuuluu vähintään kolme korkeakoulua (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) kolmesta eri maasta, joista vähintään kaksi on eri EU:n jäsenvaltioita ja/tai ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa.

[336] Ellei kansallisella/alueellisella tasolla ole erityisiä ja virallisia Erasmus Mundus -ohjelman toteuttamiseen liittyviä säännöksiä (EACEA tutkii tämän tapauskohtaisesti).

Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 74 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta). Aiemmin rahoitetut yhteiset Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmat voivat hakea sopimuksen uusimista aikaisintaan vuotta ennen sopimuksen päättymistä. **Poikkeus:** Vuonna 2021 valitut Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ovat tukikelpoisia, jos niiden voimassa oleva sopimus päättyy ennen maaliskuun 31. päivää 2028. Saman maisteriohjelman kaksi vuosikurssia, jotka rahoitetaan kahdella eri avustussopimuksella, eivät voi missään tapauksessa alkaa saman lukuvuoden aikana.
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-PEX-EMJM-MOB Tutustu ennen hakemuksen jättämistä FTOP-portaalin usein kysyttyihin kysymyksiin.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien odotetaan täyttävän seuraavat vaatimukset:

1) Ohjelmissa on oltava **yhdessä suunniteltu ja täysin integroitu opinto-ohjelma**, joka on Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa koskevan hakemuksen jättämisajankohtana sovellettavien eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) yhteisten ohjelmien laadunvarmistusstandardien[337] mukainen. Nämä standardit kattavat kaikki yhteisohjelmien keskeiset elementit, kuten yhteisen suunnittelun, toimeenpanon, toteutuksen ja laadunvarmistuksen.

   Yhteisohjelmien laadunvarmistusstandardien lisäksi Erasmus Mundus -maisteriohjelmissa painotetaan seuraavia yhteisiä toimeenpanomenettelyjä:

   - yhteiset opiskelijoiden pääsyvaatimukset ja hakua, valintaa, seurantaa sekä tenttien ja opintosuoritusten arviointia koskevat säännöt ja menettelyt
   - yhteisesti suunniteltu koulutusohjelman rakenne ja integroidut opetus- ja harjoittelumenetelmät, mukaan lukien konsortion yhteisesti sopima kielipolitiikka sekä opintosuoritusten tunnustamisen ja hyväksiluvun prosessi
   - opiskelijoille tarjottavat yhteiset palvelut (esimerkiksi kielikurssit, maahantulon tukipalvelut)
   - yhteiset markkinointi- ja tiedotustoimenpiteet ohjelman ja Erasmus Mundus -apurahajärjestelmän maailmanlaajuisen näkyvyyden varmistamiseksi; markkinointistrategiaan on kuuluttava yhteinen ja kattava verkkosivusto (joka laaditaan englanniksi sekä pääasiallisella opetuskielellä, jos se on muu kuin englanti), jolla tarjotaan opiskelijoille ja muille asiaan kuuluville sidosryhmille, kuten tuleville työnantajille, kaikki tarvittava tieto ohjelmasta
   - konsortion yhteinen hallinto ja taloushallinto

[337] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/.

- yhteistutkintoja suositellaan, jos ne sallitaan kansallisessa lainsäädännössä.

2) Ohjelman **toteuttaa korkeakoulujen** ja tarvittaessa muiden koulutusalan ja/tai koulutusalan ulkopuolisten kumppanien **muodostama konsortio**, joka on sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan. Konsortiossa on oltava mukana korkeakouluja ainakin kolmesta eri maasta, joista vähintään kahden on oltava EU:n jäsenvaltioita ja ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita.

   Kaikkien (EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa taikka ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevien) korkeakoulujen, jotka ovat täysivaltaisia kumppaneita, on oltava korkeakouluja, joilla on oikeus myöntää ylempiä korkeakoulututkintoja, ja myönnettävä tutkintovaatimukset täyttäville opiskelijoille joko yhteis- tai kaksoistutkinto tai niiden yhdistelmä todistuksena Erasmus Mundus -maisteriohjelman suorittamisesta. Jotta hankkeen tuki ja luja juurtuminen Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa toteuttavan konsortion organisaatioihin voidaan taata, on varmistettava osallistuvien organisaatioiden riittävä sitoutuneisuus jo suunnitteluvaiheessa ennen ensimmäisten opiskelijoiden valintaa. Tämä sitoutuneisuus ilmaistaan Erasmus Mundus -kumppanuussopimuksessa, joka kaikkien kumppanikorkeakoulujen (tarvittaessa myös liitännäiskumppanien, jos kyseinen konsortio katsoo sen tarpeelliseksi) on allekirjoitettava. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvien korkeakoulujen on sitouduttava tässä kumppanuussopimuksessa noudattamaan Erasmus-peruskirjan periaatteita. Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa koskevan kumppanuussopimuksen on katettava mahdollisimman tarkoin kaikki Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteuttamiseen ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmien apurahojen hallinnointiin liittyvät akateemiset, operatiiviset, hallinnolliset ja taloudelliset näkökohdat (ks. jäljempänä). Kumppanuussopimuksen luonnos on toimitettava hakuvaiheessa.

   Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksessa voi olla mukana myös liitännäiskumppaneita (valinnaista). Tällaiset organisaatiot ovat välillisesti mukana maisteriohjelman tiettyjen tehtävien ja toiminnan toteutuksessa ja/tai tukevat sen tulosten levittämistä ja jatkuvuutta. Ne voivat esimerkiksi siirtää tietoa ja taitoja tai tarjota opiskelijoille täydentäviä opintojaksoja tai mahdollisuuksia työelämäjaksoihin tai työharjoitteluun. Tukikelpoisuuden ja sopimusten hallinnoinnin osalta niitä ei pidetä ohjelmarahoituksen edunsaajina.

3) **Ohjelmaan osallistuu huippuluokan opiskelijoita kaikkialta maailmasta**. Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa toteuttava konsortio vastaa itsenäisesti opiskelijoidensa valinnasta, rekrytoinnista ja seurannasta. Opiskelijavalinta on järjestettävä avoimesti, puolueettomasti ja tasapuolisesti. Valituista opiskelijoista osa voi saada Erasmus Mundus -apurahan.

   Erasmus Mundus -maisteriohjelmiin osallistuu maisteritason opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet alemman korkeakoulututkinnon tai osoittavat suorittaneensa vastaavan tasoiset, kyseisen tutkinnon myöntäneen maan/korkeakoulun kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti tunnustetut opinnot. Ensimmäisen opiskelijavuosikurssin olisi aloitettava opintonsa viimeistään hankkeen hyväksymisvuotta seuraavana lukuvuonna.

   Täyden avoimuuden varmistamiseksi ja osallistuvien opiskelijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien määrittelemiseksi molempien osapuolten (eli hyväksyttyjen opiskelijoiden ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa koskevan konsortion) on allekirjoitettava opiskelijasopimus (Student Agreement) opiskelijavalinnan jälkeen. Opiskelijasopimuksen malli on julkaistava Erasmus Mundus -maisteriohjelman verkkosivustolla.

4) Ohjelmaan sisältyy **kaikkien siihen osallistuvien opiskelijoiden pakollinen fyysinen liikkuvuus**: Konsortion täytyy olla sopinut liikkuvuusreiteistä ja kumppanikorkeakoulujen välisestä opiskelujaksojen tunnustamismekanismista hankkeen hakuvaiheessa.

   Erasmus Mundus -maisteriohjelmaan on sisällytettävä kaikkien siihen osallistuvien opiskelijoiden (riippumatta siitä, ovatko he saaneet Erasmus Mundus -apurahan) pakollinen fyysinen liikkuvuusjakso, joka koostuu vähintään kahdesta opiskelujaksosta kahdessa maassa, joista vähintään toisen on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa. Opiskelijan asuinmaa ohjelmaan kirjoittautuessa ei saa olla yksi näistä maista. Kummankin pakollisen liikkuvuusjakson työmäärän on vastattava vähintään yhtä korkeakoulun

lukukautta (30 ECTS-järjestelmän opintopistettä tai vastaava).[338] Muut opintojaksot voidaan järjestää vapaasti. Kaikki maisteriohjelman liikkuvuusjaksot on suoritettava täysivaltaisena kumppanina osallistuvissa korkeakouluissa tai niiden välittömässä valvonnassa.

Pakollisia liikkuvuusjaksoja ei voida korvata virtuaaliliikkuvuudella (etäoppiminen).

5) Ohjelmalla edistetään **henkilöstön ja kutsuttujen tutkijoiden vaihtoa** opetus-, koulutus-, tutkimus- ja hallintotoimintojen edistämiseksi.

6) **Erasmus Mundus -maisteriohjelman loppuun suorittamisesta on myönnettävä joko yhteistutkinto** (eli yksi tutkintotodistus, jonka myöntäjinä on vähintään kaksi korkeakoulua eri maista, joista vähintään toisen on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa) tai **usean tutkinnon yhdistelmä** (eli vähintään kaksi tutkintotodistusta, joiden myöntäjinä on kaksi korkeakoulua eri maista, joista vähintään toisen on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa), tai näiden yhdistelmä.

7) **Ohjelman suorittaneille opiskelijoille myönnettävän tutkinnon tai tutkintojen** on kuuluttava niiden maiden korkeakoulututkintojen järjestelmiin, joissa korkeakoulut sijaitsevat. Kaikkien tutkintoja myöntävien täysivaltaisina kumppaneina osallistuvien korkeakoulujen on tunnustettava tutkinto tai tutkinnot vastavuoroisesti. Konsortioiden on annettava opiskelijoille heidän opintojensa päätyttyä yhteinen korkeakoulututkintotodistuksen liite (Joint Diploma Supplement), joka kattaa koko maisteriohjelman sisällön.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmia koskevissa hankehakemuksissa ohjelmien täytyy olla valmiita jo hakuvaiheessa, jotta niitä voidaan tarjota opiskelijoille ja mainostaa maailmanlaajuisesti heti niiden valinnan jälkeen. Erasmus Mundus -maisteriohjelman voi suorittaa millä tieteenalalla tahansa.

Seuraavat tekijät on sisällytettävä hakemukseen **pääasiallisina odotettuina tuotoksina** hankkeen toteutuksen aikana:

- hankkeen verkkosivusto
- tiedotusmateriaali
- opiskelijasopimuksen malli
- tutkintotodistuksen/-todistusten malli(t)
- allekirjoitettu valintakokouksen pöytäkirja
- raportit sisäisistä/ulkoisista laadunarvioinneista
- kestävyys-/toimintasuunnitelma.

Hakijoiden suositellaan rajaavan tuotoskategorioiden kokonaismäärän enintään 15:een.

Yhteisten maisteriohjelmien järjestämiseen myönnettävän rahoituksen lisäksi (ks. jäljempänä rahoitussääntöjä koskeva luku) kaikki Erasmus Mundus -toiminnosta rahoitetut hankkeet, jotka päättyvät vuosina 2021–2027 (mukaan lukien vuosien 2014–2020 aikana aloitetut hankkeet), voivat jatkaa ohjelman järjestämistä Erasmus Mundus -maisteriohjelmana enintään kolmen vuosikurssin ajan toiminnon päättymisen jälkeen edellyttäen, että EACEA:n loppuraportointivaiheessa toteuttaman avustussopimusten arvioinnin tulos on vähintään 75 pistettä. Asianomaisten maisteriohjelmien on sitouduttava i) noudattamaan edelleen toiminnon tavoitteita, soveltamisalaa ja odotettuja vaikutuksia, ii) varmistamaan jatkuvuus aiemmin rahoitetun maisteriohjelman kanssa ja iii) antamaan toimintakertomus kyseisen ajanjakson lopussa.

[338] Koulutusohjelmissa, joiden laajuus on 60 ECTS-järjestelmän opintopistettä, kumpikin pakollinen opintojakso voi poikkeuksellisesti olla laajuudeltaan vähintään 20 ECTS-järjestelmän tai muun vastaavan järjestelmän opintopistettä.

ODOTETTU VAIKUTUS

Järjestelmän tasolla

- Edistetään akateemista yhteistyötä eurooppalaisella korkeakoulutusalueella ja sen ulkopuolella tukemalla yhteistä opetusta ja yhteisiä tutkintoja, laadun parantamista ja akateemisen huippuosaamisen edistämistä.
- Vahvistetaan korkeakoulutuksen kansainvälisyyttä korkeakoulujen välisellä yhteistyöllä Euroopassa ja sen ulkopuolella sekä kaikkialta maailmasta tulevien parhaiden opiskelijoiden liikkuvuudella.
- Lisätään korkeakoulutuksen, innovoinnin ja tutkimuksen välisiä synergiavaikutuksia.
- Poistetaan oppimisen esteitä parantamalla laadukkaan ja innovaatiovetoisen koulutuksen saatavuutta ja helpottamalla oppijoiden siirtymistä eri maiden välillä.
- Vastataan yhteiskunnan ja työmarkkinoiden tarpeisiin.
- Edistetään koulutusta koskevien innovatiivisten toimintapolitiikkojen kehittämistä.

Korkeakoulujen tasolla

- Tarjotaan eurooppalaisille ja Euroopan ulkopuolisille korkeakouluille enemmän mahdollisuuksia järjestelmälliseen ja kestävään akateemiseen yhteistyöhön kaikkialla maailmassa.
- Parannetaan maisteritason ohjelmien laatua ja ohjausjärjestelyjä.
- Lisätään osallistujaorganisaatioiden kansainvälistymistä ja kilpailukykyä.
- Tuetaan uusien verkostojen luomista ja parannetaan nykyisten verkostojen laatua.
- Lisätään osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden vetovoimaa lahjakkaiden opiskelijoiden silmissä.
- Edistetään korkeakoulujen kansainvälistymistoimia luomalla kansainvälistä tietoisuutta niiden opetussuunnitelmien avulla ja suunnittelemalla kattavia kansainvälistymisstrategioita (korkeakoulujen yhteistyö ja henkilöiden rajat ylittävä liikkuvuus).

Henkilöiden tasolla

- Parannetaan osallistuvien opiskelijoiden työllistettävyyttä.
- Parannetaan opiskelijoiden avaintaitoja ja osaamista.
- Luodaan uusia ajattelutapoja ja lähestymistapoja akateemisiin opintoihin kansainvälisen, monitieteellisen, monialaisen ja kulttuurien välisen kokemuksen avulla.
- Parannetaan opiskelijoiden verkostoitumis- ja viestintävalmiuksia.
- Lisätään yksilöiden panosta osaamiseen perustuvaan talouteen ja yhteiskuntaan.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	**Tausta ja yleiset tavoitteet** • Hankkeen yleiset päämäärät ja tavoitteet sekä niiden relevanssi Erasmus Mundus -toiminnon kannalta. **EU:n arvot**: • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. **Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet** • Hankkeen perusajatus ja tarveanalyysi, johon hanke-ehdotus perustuu. • Ongelmat/haasteet/puutteet ja erityistavoitteet, joihin hankkeella pyritään puuttumaan akateemisesti sekä yhteiskunnallisten ja työmarkkinoiden tarpeiden osalta. **Täydentävyys muiden toimintojen kanssa ja innovointi** • Strategia huippuosaamisen ja innovoinnin edistämiseksi. • Kumppanikorkeakoulujen nykyaikaistamis- ja kansainvälistymisstrategian tukeminen. • Hankkeen ainutlaatuisuus ja lisäarvo verrattuna olemassa olevaan maisteriohjelmien tarjontaan. • Strategia vetovoiman, yhdentymisen ja kansainvälistymisen lisäämiseksi ja eurooppalaisen korkeakoulualueen poliittisten tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi.

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	**Käsite ja menetelmät** • Erasmus Mundus -maisteriohjelman yhteisyys/integraatio ottaen huomioon kohdassa ”Hankkeen suunnittelu ja valmistelu” kuvatut vaatimukset. Hanke-ehdotuksessa on kuvailtava etenkin - opetusohjelma sekä se, miten huippuosaaminen ja oppimiskokemuksen innovatiiviset osatekijät varmistetaan koko konsortiossa - opiskelujaksojen järjestäminen, mukaan lukien liikkuvuutta koskevat vähimmäisvaatimukset ja oppimistulosten/opintopisteiden vastavuoroinen tunnustaminen - opiskelijoiden hakemuksia, valintaa, ohjelmaan osallistumista sekä opiskelija-apurahojen jakamista koskevat periaatteet ja vaatimukset - opiskelijoille tarjottavat palvelut - henkilöstön liikkuvuuden ja kutsuttujen tutkijoiden panos opetus-, koulutus-, tutkimus- ja hallintotoiminnan edistämiseksi - erityiset tukitoimenpiteet, joilla helpotetaan osallistujien yhdenvertaista ja osallistavaa pääsyä ohjelmaan sekä sellaisten opiskelijoiden, henkilöstön jäsenten ja kutsuttujen tutkijoiden osallistumista, joilla on pitkäaikaiseen ruumiilliseen, henkiseen, älylliseen tai aisteihin liittyvään vammaan liittyviä yksilöllisiä tarpeita. **Laadunvarmistus-, seuranta- ja arviointistrategia** • Maisteriohjelman sisäiset ja ulkoiset laadunvarmistustoimenpiteet. • Missä määrin yhdessä suunniteltu ja täysin integroitu opetussuunnitelma on eurooppalaisen korkeakoulutusalueen yhteisohjelmien laadunvarmistusstandardien mukainen. • Myönnettävä yhteistutkinto tai -tutkinnot ja sen/niiden tunnustaminen tutkintoja myöntävissä täysivaltaisina kumppaneina osallistuvissa korkeakouluissa sekä yhteinen korkeakoulututkintotodistuksen liite. **Hankeryhmät, henkilöstö ja asiantuntijat** • Hankeryhmät ja niiden yhteistyö hankkeen toteuttamiseksi. **Kustannustehokkuus ja varainhoito** • EU:n rahoituksen hallinnointi, täydentävän rahoituksen hankinta ja budjettia koskeva suunnitelma. **Riskinhallinta** • Hankkeen toteutukseen liittyvien riskien tunnistaminen ja asianmukaisten riskinhallintatoimenpiteiden suunnittelu.

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	**Konsortion kokoonpano** • Konsortion kokoonpanon perusteet ja kumppanien täydentävyys; niiden tuoma lisäarvo Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksen kannalta sekä se, miten kukin kumppani hyötyy hankkeeseen osallistumisesta. • Konsortion innovatiivinen luonne ja sellaisten kumppanien osallistaminen, joilla on vaihtelevassa määrin kokemusta Erasmus Mundus -toiminnosta. Tapauksen mukaan: - miten nykyistä Erasmus Mundus -konsortiota on laajennettu - miten yhteistyö koulutusalan ulkopuolisten toimijoiden kanssa on järjestetty ja mikä on sen tarkoitus. • Kunkin kumppanin roolin ja tehtävien määrittely sekä hanketoimintaan osallistumisen aste. **Konsortion hallinnointi ja päätöksenteko** • Yhteistyöjärjestelyt sekä hallintoa ja taloudenhoitoa koskevat hallintomenettelyt ja -elimet. • Kumppanikorkeakoulujen institutionaalinen sitoutuminen Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutukseen. • Kumppanuussopimusluonnoksen asianmukaisuus Erasmus Mundus -maisteriohjelman tehokkaan hallinnoinnin kannalta.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	**Vaikutukset ja tavoitteet** • Vaikutukset järjestelmän tasolla (tiedeyhteisössä ja sen ulkopuolella, muun muassa suuren yleisön keskuudessa ja yhteiskunnassa), korkeakoulujen tasolla (kumppaniorganisaatiot) ja yksilöiden tasolla (erityisesti työllistettävyyden suhteen). • Ennusteet osallistuvien opiskelijoiden määrästä hankkeen aikana. Toimenpiteet maantieteellisen tasapainon varmistamiseksi opiskelijoiden rekrytoinnissa. **Viestintä, levitys ja näkyvyys** • Markkinointistrategia lahjakkaiden opiskelijoiden houkuttelemiseksi kaikkialta maailmasta: kohderyhmät, kumppanien tehtävät ja se, miten opiskelijoita kannustetaan edistämään Erasmus+ -identiteettiä/-yhteisöä. • Tulosten levittämistä ja hyödyntämistä sekä näkyvyyttä koskeva strategia. **Kestävyys ja jatkuvuus** • Keskipitkän tai pitkän aikavälin kehitys- ja jatkuvuusstrategia EU-rahoituksen loppumisen jälkeen, mukaan lukien muiden rahoituslähteiden hankkiminen. • Synergia/täydentävyys muun (EU:n ja muiden tahojen rahoittaman) toiminnan kanssa, jossa voidaan hyödyntää hankkeen tuloksia.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä, ja sen on oltava kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavan vähimmäispistemäärän mukainen (eli vähintään 22 pistettä kriteeristä ”hankkeen relevanssi”, vähintään 15 pistettä kriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” ja vähintään 10 pistettä kriteereistä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella. Jos

paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien avustus lasketaan seuraavien kolmen osatekijän perusteella:

- tuki institutionaalisiin kustannuksiin ohjelman toteuttamiseksi
- sopimuksen voimassaoloaikana myönnettävien opiskelija-apurahojen enimmäismäärä
- lisätuki, jolla on tarkoitus kattaa vammaisten opiskelijoiden yksilölliset tarpeet.

Avustussopimuksella rahoitetaan vähintään neljä maisteriohjelman vuosikurssia, joista kukin kestää yhdestä kahteen lukuvuotta (60, 90 tai 120 ECTS-opintopistettä).

Tuki Erasmus Mundus -maisteriohjelman institutionaalisiin kustannuksiin

Tätä tukea myönnetään yksikkökustannusten perusteella ohjelmaan valittua opiskelijaa kohden, ja sen on tarkoitus kattaa Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksesta aiheutuvat kustannukset.

Yksikkökustannuksiin sisältyvät henkilöstökulut (opetus, matkat), kutsutut vierailevat luennoijat, markkinointi, tulosten levittäminen, organisaatioon liittyvät kustannukset (mukaan lukien opiskelijoiden täydellinen vakuutussuoja, erityistarpeisten opiskelijoiden taloudellinen tuki, mikäli he eivät kuulu lisätuen (ks. jäljempänä) piiriin, apu majoituksen löytämisessä sekä muut opiskelijoiden palvelut), hallintokustannukset ja kaikki muut laadukkaan maisteriohjelman toteuttamiseksi tarvittavat kustannukset.

Valitut hankkeet eivät voi veloittaa opiskelijoilta hakemusmaksuja. Lisäksi hankkeet eivät voi periä Erasmus Mundus -apurahan saajilta lukukausimaksuja tai muita opiskelijan osallistumiseen liittyviä pakollisia kustannuksia.

Institutionaalisiin kustannuksiin myönnettävä enimmäistuki on **750 euroa/kuukaudessa x DR x NRES**

jossa

- **DR** = maisteriohjelman enimmäiskesto kuukausina (eli 12, 18 tai 24 kuukautta)
- **NRES** = avustussopimuksen koko voimassaolon aikana ohjelmaan valittujen opiskelijoiden (apurahan saajien ja muiden) määrä.

On huomattava, että avustusta laskettaessa NRES-määrä voi olla enintään 100 (pois lukien prioriteettialueiksi määritellyiltä alueilta tuleville opiskelijoille tarvittaessa myönnettävät lisäapurahat).

Opiskelija-apurahat

Apuraha on tuki opiskelijoille aiheutuviin kuluihin ja kattaa matka-, viisumi-, asettautumis- ja oleskelukustannukset. Se lasketaan kuukausittaisten yksikkökustannusten perusteella koko siltä ajalta, jonka ohjelmaan valittu apurahan haltija tarvitsee koulutusohjelman suorittamiseen (määräsuhteisesti päivien todellisen määrän mukaan). Tämä ajanjakso kattaa opiskelun, tutkimuksen, harjoittelutoiminnan sekä opinnäytetyön kirjoittamisen ja esittämisen maisteriohjelman vaatimusten mukaisesti. Tänä aikana apuraha voidaan myöntää vain täysimääräisenä ja päätoimisille opiskelijoille.

Apuraha myönnetään päätoimiseen opiskeluun ja se kattaa maisteriohjelman koko keston (eli 12, 18 tai 24 kuukautta). Apurahan kestoa lyhennetään, jos aiemmin hankittu osaaminen tunnustetaan (tällöin apurahan vähimmäiskesto on yksi lukuvuosi).

Opiskelijat, jotka ovat aiemmin saaneet Erasmus Mundus -maisteriohjelman apurahan, eivät voi hakea uudelleen apurahaa Erasmus Mundus -maisteriohjelman puitteissa.

Erasmus Mundus -maisteriohjelman apurahoja voidaan tarjota kaikkialta maailmasta tuleville opiskelijoille. Konsortioiden olisi kuitenkin varmistettava maantieteellinen tasapaino, eli enintään 10 prosenttia kaikista hankkeen toteutuksen aikana myönnettävistä apurahoista voidaan myöntää samaa kansallisuutta oleville hakijoille (tätä sääntöä ei sovelleta mahdollisiin lisäapurahoihin prioriteettialueilta tuleville opiskelijoille).

Opiskelijaa kohden myönnettävän apurahan enimmäismäärän laskeminen:

Apuraha lasketaan seuraavasti: **1 400 euroa/kuukaudessa x DS**

jossa **DS** = maisteriohjelman kesto.

Avustussopimuksen voimassaolon aikana myönnettävän Erasmus Mundus -maisteriohjelman apurahan enimmäismäärän laskeminen:

Apurahan enimmäismäärä lasketaan seuraavasti: **1 400 euroa/kuukaudessa x DR x NRS**

jossa

- **DR** = maisteriohjelman enimmäiskesto kuukausina (eli 12, 18 tai 24 kuukautta)
- **NRS** = avustussopimuksen koko voimassaolon aikana myönnettävien apurahojen määrä (enintään 50 apurahaa, pois lukien prioriteettialueiksi määritellyiltä alueilta tuleville opiskelijoille tarvittaessa myönnettävät lisäapurahat).

Tuki vammaisten opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin

Yksilöllisiin tarpeisiin voidaan myöntää rahoitusta, jos se täyttää avustussopimuksessa vahvistetut yleiset kelpoisuusehdot. Sitä myönnetään ohjelmaan osallistuville opiskelijoille (katsomatta siihen, onko näille myönnetty apuraha), joilla on vammoja (kuten pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma), esimerkiksi erityisten tarvikkeiden tai palvelujen hankintaan (kolmansien henkilöiden antama apu, työympäristön mukauttaminen, ylimääräiset matka- tai kuljetuskustannukset).

Tuki ohjelmaan osallistuvien opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden kattamiseksi muodostuu seuraavista erityistarpeiden yksikkökustannuksista:

a) 3 000 euroa
b) 4 500 euroa
c) 6 000 euroa
d) 9 500 euroa
e) 13 000 euroa
f) 18 500 euroa
g) 27 500 euroa
h) 35 500 euroa
i) 47 500 euroa
j) 60 000 euroa

Opiskelijaa kohden myönnettävän yksikkökustannuksiin perustuvan tuen laskeminen:

Ohjelmaan osallistuvat opiskelijat ilmoittavat, millaisia tarvikkeita/palveluja tarvitaan ja mitä ne maksavat. Sovellettava yksikkökustannus määritetään arvioituja kustannuksia vastaavaksi tai niitä välittömästi alhaisemmaksi määräksi. Tämä yksikkökustannus on osittainen tuki, eikä sen tarkoituksena ole kattaa kaikkia todellisia kustannuksia.

Huom. Pienimmän määrän (eli 3 000 euroa) alittaviin kustannuksiin ei voida myöntää lisätukea, vaan ne on katettava Erasmus Mundus -maisteriohjelman institutionaalisiin kustannuksiin myönnettävästä tuesta tai muista edunsaajakorkeakoulujen rahoituslähteistä.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmalle avustussopimuksen keston aikana myönnettävän rahoituksen enimmäismäärän laskeminen:

Hakuvaiheessa hakijat hakevat arvionsa perusteella enintään kahta yksikkökustannusta, jotka vastaavat luokituksen korkeimpia yksikkökustannuksia, eli enintään 2 x 60 000 euroa. Tämän määrän perusteella yksikkökustannukset jaetaan asianomaisille opiskelijoille.

Hankkeen toteutusvaiheessa yksikkökustannukset lasketaan kuukausittaisena yksikkökorvauksena seuraavasti:

{erityistarpeiden yksikkökustannus x (1/kuukausien määrä)}

Edellä olevan kaavan kuukausien lukumäärän on vastattava niiden kuukausien lukumäärää, joina erityistarpeiden edellyttämiä tarvikkeita tai palveluja käytettiin tai tuotettiin toiminnon toteuttamiseksi, riippuen tarvikkeiden tai palvelujen luonteesta. Kun kyse on kertaluonteisista kustannuksista, kuukausien määrä on 1.

LISÄTUKI PRIORITEETTIALUEIKSI MÄÄRITELLYILTÄ ALUEILTA TULEVILLE OPISKELIJOILLE

Hakijat voivat hakea lisärahoitusta opiskelijoille, jotka tulevat sellaisista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista alueilta 1, 3, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11, joita tuetaan EU:n ulkoisen toiminnan rahoitusvälineistä.

Rahoitettavaksi ehdotetut Erasmus Mundus -maisteriohjelmat voivat saada enintään 18 lisäapurahaa (mukaan lukien vastaavat institutionaaliset kustannukset), jotka rahoitetaan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön Globaali Eurooppa -välineestä (NDICI)[339], ja enintään kaksi lisäapurahaa (mukaan lukien vastaavat institutionaaliset kustannukset), jotka rahoitetaan liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (IPA III)[340] koko maisteriohjelman keston ajan. Lisäapurahojen tarkoituksena on saavuttaa asetetut EU:n ulkoisen toiminnan tärkeimmät korkeakoulupoliittiset tavoitteet ja ottaa huomioon tasoerot, joita asianomaisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden talous- ja yhteiskuntakehityksessä ilmenee. Apurahat jaetaan rahoitettaviksi valituille Erasmus Mundus -maisteriohjelmille näiden saaman pistemäärän mukaan laskevassa järjestyksessä käytettävissä olevat määrärahat ja alueiden 5, 6 ja 8–11 Global Gateway -strategian painopisteet huomioon ottaen.

Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa. Varojen käytössä on sovellettava maantieteellistä tasapainoa ja korkeakouluja kannustetaan rekrytoimaan opiskelijoita köyhimmistä ja vähiten kehittyneistä ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista.

Tälle toiminnolle asetetut maantieteelliset tavoitteet ja sen ohjeellinen osuus määrärahoista ovat seuraavat:

- Alue 1 (Länsi-Balkan): Erityistä huomiota kiinnitetään ilmastonmuutoksen, ympäristön ja energian, digiteknologian, insinööritieteiden, kestävän kasvun ja työpaikkojen aloilla myönnettäviin apurahoihin.
- Alue 3 (eteläinen naapurialue): 18 prosenttia NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Vähintään 20 prosenttia tästä määrästä olisi osoitettava Tunisialle.
- Alue 5 (Aasia): 21 prosenttia NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 6 (Keski-Aasia): 9 prosenttia NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 7 (Lähi-itä): 3 prosenttia NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 8 (Tyynenmeren alue): 1 prosentti NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka): 27 prosenttia NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat. Erityistä huomiota kiinnitetään myös muuttoliikkeen kannalta

[339] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2021:209:TOC.

[340] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1529.

ensisijaisiin maihin. Yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia kyseiselle alueelle myönnetystä rahoituksesta.

- Alue 10 (Latinalainen Amerikka): 20 prosenttia NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Määrärahoista voidaan myöntää Brasilialle ja Meksikolle yhteensä enintään 30 prosenttia.
- Alue 11 (Karibian alue): 1 prosentti NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista.

Alueellisia tavoitebudjetteja ja painopisteitä sovelletaan ohjeellisesti hanketasolla ja niitä seurataan toteutusvaiheessa.

Lisäksi hanke-ehdotuksissa, joissa pyydetään lisäapurahoja otsakkeesta 6 alueille 5, 6, 8, 9, 10 ja 11, etusijalla ovat hankkeet, jotka koskevat vähintään yhtä Global Gateway -strategian painopisteistä eli digitaalialaa, ilmastoa ja energiaa, liikennettä tai terveyttä.

Lopullisen avustusmäärän laskeminen

Lopullinen avustusmäärä lasketaan loppuraportointivaiheessa myönnettyjen apurahojen määrän, ohjelmaan valittujen opiskelijoiden määrän ja erityistarpeisiin osoitettujen yksikkökustannusten todellisen määrän perusteella, edellyttäen, että kokonaismäärä ei ylitä myönnettävän avustuksen enimmäismäärää. Hankkeet voivat siirtää varoja apurahojen (prioriteettialueiksi määritellyiltä alueilta tuleville opiskelijoille myönnettävät lisäapurahat pois luettuna) ja yksilöllisten tarpeiden rahoituksen välillä todellisten tarpeiden mukaan avustussopimusta noudattaen. Siirrot kululuokkien ja rahoitusvälineiden välillä eivät ole sallittuja.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Kategoria 2: Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelulla vahvistetaan eurooppalaisen koulutusalueen integraatiota ja kansainvälistä ulottuvuutta. Tavoitteena on parantaa Euroopan korkeakoulujen kapasiteettia nykyaikaistaa ja kansainvälistää opetusohjelmiaan kehittämällä uusia maisteriohjelmia yhteistyössä eri yliopistojen kanssa.

Innovatiivisten kansainvälisten maisteriohjelmien kehittäminen on ratkaisevan tärkeää Euroopan yliopistoille. Kansainvälinen yhteistyö tuo mukanaan erilaisia akateemisia näkemyksiä ja opetusmenetelmiä ja siten monipuolistaa opetusohjelmia ja laajentaa opiskelijoiden koulutuskokemuksia. Kansainväliset maisteriohjelmat myös houkuttelevat opiskelijoita kaikkialta maailmasta, mikä lisää moninaisuutta ja osaamisreserviä ja kasvattaa yliopistojen globaalia mainetta ja kilpailukykyä.

Tekemällä yhteistyötä Euroopassa ja sen ulkopuolella olevien oppilaitosten kanssa Euroopan yliopistot voivat yhdistää resursseja ja osaamista globaalien uhkien, kuten ilmastonmuutoksen, ratkaisemista sekä digitaalisen muutoksen ja kestävän kehityksen toteuttamista varten. Pitkällä aikavälillä Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu edistää korkeakoulujen laadunvarmistukseen, akkreditointiin sekä tutkintojen ja opintosuoritusten tunnustamiseen liittyvien yhteisten menettelyjen kehittämistä.

Sen vuoksi Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelun päätavoitteena on edistää innovatiivisten ja pitkälle integroitujen uusien kansainvälisten koulutusohjelmien kehittämistä. Näitä kansainvälisiä koulutusohjelmia tarjoavat kansainvälisen korkeakoulujen konsortion jäsenet yhdessä. Konsortioihin kuuluu EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluja. Tarvittaessa ohjelmiin voi osallistua myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakouluja.[341] Myös muut koulutusalan ja/tai muiden alojen kumppanit, joilla on erityisosaamista kyseisillä koulutus- tai ammattialoilla ja kiinnostusta niihin, voivat tulla mukaan.

Edunsaajien olisi tarjottava koulutusta, joka vastaa kansainvälisen koulutusluokituksen (ISCED 2011) mukaista tasoa 7.

[341] Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA ERASMUS MUNDUS -MAISTERIOHJELMAN VALMISTELUA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustuksen Erasmus Mundus -maisteriohjelman valmistelua koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat ovat • oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) • tukikelpoiseen maahan eli johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneita korkeakouluja • korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan (ECHE) haltijoita.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 15 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-EMJM-DESIGN Tutustu ennen hakemuksen jättämistä FTOP-portaalin usein kysyttyihin kysymyksiin.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ovat yhden edunsaajan hankkeita. Edunsaaja luo yhteyksiä ja käynnistää yhteistyötoimintaa ”integroidun maisteriohjelman” määritelmän mukaisen maisteriohjelman suunnittelemiseksi ja valmistelemiseksi (ks. Erasmus Mundus -maisteriohjelmia koskeva jakso ”Hankkeen suunnittelu ja valmistelu”). Edunsaajan olisi hakuvaiheessa yksilöitävä osallistujaorganisaatiot. Ne eivät kuitenkaan osallistu avustussopimuksen allekirjoitusprosessiin. Suunniteltu toiminta kuvataan hakulomakkeen B osassa ja yhdessä työpaketissa.

Rahoituskauden päättyessä yhteisesti suunnitellun maisteriohjelman olisi

- tarjottava täysin integroitu opetussuunnitelma, jonka toteuttaa korkeakoulujen konsortio (johon kuuluu vähintään kolme korkeakoulua kolmesta eri maasta ja joista vähintään kahden on oltava EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta)
- pyrittävä rekrytoimaan huippuluokan opiskelijoita kaikkialta maailmasta
- sisällettävä pakollisia fyysisiä liikkuvuusjaksoja kaikille opiskelijoille
- johdettava joko yhteistutkintoon (konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät yhden tutkintotodistuksen) tai useaan tutkintoon (konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät erilliset tutkintotodistukset) tai näiden yhdistelmään (jotkin konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät yhteistutkinnon ja toiset konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät omat tutkintotodistuksensa).

Lisäksi hankkeessa on täytynyt suunnitella seuraavat yhteiset mekanismit:

- yhteiset opiskelijoiden pääsyvaatimukset ja hakua, valintaa, seurantaa sekä tenttien ja opintosuoritusten arviointia koskevat säännöt ja menettelyt
- yhteinen ohjelma ja integroidut opetus- ja harjoittelumenetelmät

- suunnitelma yhteisistä opiskelijoille tarjottavista palveluista (esimerkiksi kielikurssit, maahantulon tukipalvelut)
- yhteinen markkinointi- ja tiedotusstrategia
- yhteinen hallinto- ja taloushallintostrategia
- yhteiset tutkintoja koskevat periaatteet
- luonnos yhteiseksi kumppanuussopimukseksi, jossa on mukana vähintään kolme korkeakoulua. Sopimuksen on tarkoitus kattaa kaikki maisteriohjelman toteutukseen liittyvät akateemiset, toiminnalliset, hallinnolliset ja taloudelliset näkökohdat
- luonnos yhteiseksi opiskelijasopimukseksi.

Edellä mainitut tekijät on sisällytettävä hakemukseen **pääasiallisina odotettuina tuotoksina** hankkeen toteutuksen päättyessä.

Kehitettävän maisteriohjelman odotetaan noudattavan eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) yhteisohjelmien laadunvarmistusstandardeja[342].

On suositeltavaa käynnistää ainakin jokin akkreditointi- tai arviointiprosessi ennen hankkeen päättymistä ja tutkia yhteisohjelmien laadunvarmistusta koskevan eurooppalaisen lähestymistavan tarjoamia mahdollisuuksia (jos kansallinen lainsäädäntö tämän sallii).

ODOTETTU VAIKUTUS

- Tarjotaan eurooppalaisille ja Euroopan ulkopuolisille korkeakouluille mahdollisuuksia kehittää uusia kumppanuuksia.
- Parannetaan maisteritason ohjelmien laatua ja ohjausjärjestelyjä ja edistetään innovointia näissä ohjelmissa.
- Lisätään osallistujaorganisaatioiden kansainvälistymistä ja kilpailukykyä.
- Lisätään osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden vetovoimaa eri puolilta maailmaa tulevien lahjakkaiden opiskelijoiden silmissä.
- Edistetään yliopistojen kansainvälistymistoimia luomalla kansainvälistä tietoisuutta niiden opetussuunnitelmien avulla ja suunnittelemalla kattavia kansainvälistymisstrategioita (korkeakoulujen yhteistyö ja henkilöiden rajat ylittävä liikkuvuus).

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	• Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Ehdotus on innovatiivinen verrattuna olemassa olevaan maisteriohjelmien tarjontaan. **Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet** Pitkälle integroidun maisteriohjelman suunnittelun perusajatus. Ehdotus perustuu aitoon ja riittävään tarveanalyysiin.

[342] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/.

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	**Käsite ja menetelmät** • Tavoitteiden ja odotettujen tulosten saavuttamiseksi suunnitellun toiminnan asianmukaisuus ja toteuttamiskelpoisuus. **Hankehallinta ja laadunvarmistus** • Hanke-ehdotus sisältää toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että hanke toteutetaan laadukkaasti ja aikataulun mukaisesti. • Ehdotettua maisteriohjelmaa koskevan akkreditointi- tai arviointiprosessin käynnistämiseksi suunnitellut toimet, joissa mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään yhteisohjelmien laadunvarmistusta koskevan eurooppalaisen lähestymistavan tarjoamia mahdollisuuksia. **Hankeryhmät, henkilöstö ja asiantuntijat** • Suunnitellut toiminnalliset resurssit (mukaan lukien osallistujaorganisaatiot) suhteessa suunniteltuun toimintaan ja tuloksiin. • Hankeryhmän roolien määrittely ja tehtävien jakautuminen.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	**Konsortion kokoonpano** • Osallistujaorganisaatioiden odotettu rooli. Niiden panos hankkeen toteuttamiseen ja maisteriohjelman suunnitteluun. • Niiden osallistumisen perusajatus, lisäarvo ja täydentävyys.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	**Vaikutukset ja tavoitteet** • Erasmus Mundus -maisteriohjelman valmisteluhankkeen odotetut vaikutukset ja tavoitteet, mukaan lukien houkuttelevuus opiskelijoiden, opettajien ja kumppaniorganisaatioiden kannalta ympäri maailman. **Viestintä, levitys ja näkyvyys** • Uuden maisteriohjelman ja hankkeen tuotosten tunnetuksi tekemiseksi ja levittämiseksi esitetty toiminta. **Kestävyys ja jatkuvuus** • Suunnitellut toimet uuden maisteriohjelman onnistuneen käynnistämisen/toteuttamisen (myös sen hyväksynnän korkeakoulun sisällä) sekä sen kestävyyden varmistamiseksi (mukaan lukien mahdollisten rahoituslähteiden yksilöiminen).

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 60 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä, ja sen on oltava kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavan vähimmäispistemäärän mukainen (eli vähintään 16 pistettä kriteeristä ”hankkeen relevanssi”, 12 pistettä kriteereistä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” ja ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja 10 pistettä kriteeristä ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella. Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko

asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia.

EU-avustuksen määrä hanketta kohden on 60 000 euroa.

Kertakorvaus kattaa uuden maisteriohjelman perustamisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten kokouksista ja konferensseista, tutkimuksista ja kyselytutkimuksista ja akkreditointi- tai arviointiprosessista, suoraan aiheutuvat kustannukset. Rahoitusta voidaan käyttää myös henkilöstökustannusten, matka- ja majoituskustannusten, hallintokustannusten ja alihankkijoilla teetettävän toiminnan kattamiseen, mikäli ne liittyvät Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelun toteuttamiseen.

Avustusperusteet vahvistetaan avustussopimuksessa.

Avustuksen loppusuoritusta varten edunsaajien on toimitettava näyttöä siitä, että niiden hakemuksessa esitetty toiminta ja tuotokset ovat toteutuneet täysimääräisesti ja tyydyttävästi.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

INNOVAATIOKUMPPANUUDET

Innovaatiokumppanuuksilla tuetaan hankkeita, joilla pyritään saamaan aikaan järjestelmävaikutuksia Euroopan tasolla ja joilla on valmiudet ottaa hankkeen tuotokset käyttöön Euroopan laajuisesti ja/tai siirtää ne erilaisiin temaattisiin tai maantieteellisiin toimintaympäristöihin. Niissä keskitytään Euroopan kasvun ja kilpailukyvyn ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta strategisiin aihealueisiin. Tällaisiin kumppanuuksiin kuuluvat seuraavat toiminnot:

- innovaatioyhteenliittymät

Näitä toimintoja hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

INNOVAATIOYHTEENLIITTYMÄT

Innovaatioyhteenliittymillä pyritään vahvistamaan Euroopan innovointikykyä tehostamalla innovointia **yhteistyöllä ja tiedonkululla** korkeakoulutuksen, ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen sekä laajemman sosioekonomisen toimintaympäristön, myös tutkimuksen, keskuudessa.

Niillä pyritään myös tehostamaan uusien taitojen tarjontaa ja puuttumaan osaamisen kohtaanto-ongelmaan suunnittelemalla ja luomalla uusia **korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen** opetussuunnitelmia, joilla tuetaan **aloitteellisuuden** ja **yrittäjähenkisyyden** kehittämistä EU:ssa.

TOIMINNON TAVOITTEET

Näillä kumppanuuksilla toteutetaan yhtenäinen ja kattava **alakohtaisen tai monialaisen** toiminnan kokonaisuus. Toiminnan olisi oltava mukautettavissa tietämyksen tulevaan kehitykseen kaikkialla EU:ssa.

Innovoinnin tehostamiseksi niissä keskitytään **osaamisen ja taitojen** kehittämiseen. Ennen kaikkea digiosaamisen merkitys on kasvanut kaikissa työprofiileissa koko työmarkkinoilla. Lisäksi kiertotalouteen siirtymistä ja talouden viherryttämistä on tuettava mukauttamalla pätevyysvaatimuksia ja kansallisia opetussuunnitelmia **vihreän osaamisen** ja kestävän kehityksen edellyttämien uusien ammattitaitotarpeiden mukaisiksi. Kolmanneksi digitaalinen ja vihreä siirtymä edellyttävät uusien teknologioiden nopeampaa käyttöönottoa kaikilla talouden ja yhteiskunnan aloilla sekä STEM-osaamisen ja -taitojen edistämistä.

Innovaatioyhteenliittymien tavoitteet voidaan saavuttaa tekemällä hakemus toisen tai kummankin seuraavan kategorian mukaisesti (organisaatio voi olla hakijana useissa hanke-ehdotuksissa):

Kategoria 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät

Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät ovat transnationaalisia, järjestelmällisiä ja tulosjohteisia hankkeita, joissa kumppaneilla on yhteiset tavoitteet ja ne tekevät yhteistyötä innovoinnin, uusien taitojen, aloitteellisuuden ja yrittäjähenkisyyden edistämiseksi.

Niillä pyritään edistämään innovointia korkeakoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, yrityksissä ja laajemmassa sosioekonomisessa toimintaympäristössä. Tähän sisältyy vastaaminen yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin – kuten ilmastonmuutokseen, väestörakenteen muutokseen, digitalisaatioon, STEM-osaamiselle ja -taidoille kysyntää luovan murroksellisen uuden teknologian, muun muassa tekoälyn, kehittymiseen ja työllisyyden nopeisiin muutoksiin – sosiaalisten innovaatioiden, yhteisöjen selviytymiskyvyn ja työmarkkinoiden innovaatioiden avulla. Vuonna 2026 tällä aihealueella käsitellään myös vakavien osaamisvajeiden haastetta aloilla, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan kilpailukyvyn kannalta osaamisunionia koskevan aloitteen mukaisesti.

Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät kokoavat yhteen yrityksiä ja sekä korkeakoulutuksen että ammatillisen koulutuksen järjestäjiä tekemään yhteistyötä kumppaneina. Ne toimivat yhdellä tai useilla talouden aloilla, niillä luodaan luotettavia ja kestäviä suhteita, ja ne osoittavat innovatiivisen ja transnationaalisen luonteensa kaikilla osa-alueilla. Vaikka jokaisessa kumppanuudessa on oltava mukana vähintään yksi ammatillisen koulutuksen ja yksi korkeakoulutuksen organisaatio, kumppanuudet voivat koskea joko molempia tai vain toista näistä koulutuksen aloista. Ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen organisaatioiden yhteistyön olisi oltava merkityksellistä ja hyödytettävä kumpaakin alaa.

Yhteenliittymillä on yksi tai useampia seuraavista tavoitteista:

- Edistetään **uusia, innovatiivisia ja monitieteisiä lähestymistapoja opetukseen ja oppimiseen**: edistetään koulutuksen suunnittelua ja toteutusta, opetusmenetelmiä, arviointimenetelmiä, oppimisympäristöjä ja/tai uusien taitojen kehittämistä koskevaa innovointia.
- **Tuetaan STEM-alojen taitojen kehittämistä**. Tuetaan Euroopan innovointikapasiteettia laajentamalla uusien, murroksellisten teknologioiden osaajareserviä.
- Edistetään **yrityshautomoiden perustamista** koulutuslaitoksiin joka puolella Eurooppaa.

- Edistetään **yritysten yhteiskuntavastuuta** (esimerkiksi yhdenvertaisuutta, osallisuutta, ilmastonmuutoksen torjuntaa, ympäristönsuojelua ja kestävää kehitystä).
- Edistetään **aloitteellisuutta** ja **yrittäjäasennetta, -henkisyyttä ja taitoja** oppijoiden, opetushenkilöstön ja muiden työntekijöiden keskuudessa yrittäjyysosaamiskehyksen (EntreComp) mukaisesti.[343]
- Parannetaan koulutusjärjestelmillä kehitettävien ja varmennettavien **taitojen laatua ja merkityksellisyyttä** (mukaan lukien uudet taidot ja taitojen kohtaanto-ongelman ratkaiseminen).
- Helpotetaan **tietämyksen vaihtoa ja yhteistä kehittämistä** korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen, tutkimuksen, julkisen sektorin ja elinkeinoelämän välillä.
- Luodaan ja tuetaan tuloksellisia ja tehokkaita korkeakoulutuksen ja ammatillisen **koulutuksen järjestelmiä**, jotka ovat verkostoituneita ja osallistavia ja edistävät innovointia.

- Tuetaan erityisiä yhteisohjelmia tai kehitetään yhdessä pieniä osaamiskokonaisuuksia sekä tuetaan startup- ja scaleup-yritysten mentorointia aloilla, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan kilpailukyvyn kannalta ja joilla esiintyy vakavia osaamisvajeita.

Korkeakouluja kannustetaan käyttämään HEInnovate-itsearviointivälinettä[344] ennen hakemista, etenkin jos ne toimivat hankkeen koordinaattorina. HEInnovate-välineen avulla ne voivat tunnistaa yrittäjyysosaamiseen ja innovointiin liittyviä vahvuuksiaan ja heikkouksiaan. Siten ne voivat paremmin valmistella hakemuksensa ja konsortion kokoonpanon ja sisällyttää siihen kaiken tarvittavan asiantuntemuksen.

Kategoria 2: Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät[345])

Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien tarkoituksena on luoda uusia strategisia lähestymistapoja ja yhteistyötä konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi ammattitaitojen kehittämiseksi – sekä lyhyellä että keskipitkällä aikavälillä – alueilla, jotka toteuttavat jotakin kestävän kilpailukyvyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi laaditun Euroopan osaamisohjelman merkittävistä toimista eli osaamissopimusta. Kyseessä on Euroopan osaamisohjelman puitteissa vuonna 2020 käynnistetty toimi, joka on nykyään keskeinen osa osaamisunionin (kattavan eurooppalaisen osaamisstrategian) alakohtaista lähestymistapaa. Aloite tarjoaa osaamissopimuksen nojalla perustetuille laajamittaisille kumppanuuksille mahdollisuuden saada tukea alakohtaisten osaamisstrategioiden kehittämiseen sekä työprofiilien ja niihin liittyvien koulutusohjelmien tarkistamiseen ja kehittämiseen. Osaamissopimuksen päätavoitteena on aktivoida ja kannustaa kaikkia asianomaisia sidosryhmiä sekä hyödyntää julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia, jotta voidaan toteuttaa konkreettisia toimia työvoiman täydennys- ja uudelleenkoulutuksen järjestämiseksi yhdistämällä toimia ja perustamalla kumppanuuksia myös EU:n tasolla. Näin voidaan vastata työmarkkinoiden tarpeisiin sekä tukea vihreää ja digitaalista siirtymää ja kansallisia, alueellisia ja paikallisia osaamis- ja kasvustrategioita. Sen vuoksi alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien tuotokset, kuten alakohtainen osaamista koskevan tiedon hankinta, osaamisstrategiat, ammattiprofiilit, koulutusohjelmat ja pitkän aikavälin suunnittelu, muodostavat tärkeän panoksen osaamissopimukseen liittyneiden ekosysteemipohjaisten laajamittaisten kumppanuuksien työhön.

Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymillä pyritään korjaamaan työmarkkinoiden osaamisvajeita, jotka haittaavat kasvua, innovointia ja kilpailukykyä tietyillä sektoreilla tai alueilla. Niillä pyritään saamaan aikaan sekä lyhyen aikavälin toimenpiteitä että pitkän aikavälin strategioita. Näitä yhteenliittymiä toteutetaan Euroopan uudessa teollisuusstrategiassa[346] määritellyissä 14:ssä teollisuuden ekosysteemissä (ks. kelpoisuusperusteet).

Laajamittaiset osaamissopimukseen perustuvat kumppanuudet ekosysteemeissä pohjautuvat alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevaan suunnitelmaan (blueprint). Näin ollen kategoriaan 2 kuuluvat yhteenliittymät tukevat osaamissopimuksen mukaisten sitoumusten toimeenpanoa kehittämällä alakohtaisia osaamisstrategioita. Strategioilla on vähennettävä järjestelmällisesti ja rakenteellisesti osaamisvajeita ja -puutteita ja osaamisen kysynnän ja tarjonnan

[343] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfna27939enn.pdf.

[344] https://heinnovate.eu/en.

[345] Euroopan osaamisohjelma kestävän kilpailukyvyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223.

[346] COM/2020/102 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102.

vastaamattomuutta, parannettava alan kilpailukykyä sekä varmistettava osaamisen asianmukainen laatu ja taso. Alakohtaisten osaamisstrategioiden täytyy sisältää selkeitä toimenpidekokonaisuuksia, välitavoitteita ja hyvin määritettyjä tuotoksia, joiden tavoitteena on saada osaamisen kysyntä ja tarjonta vastaamaan toisiaan ja tukea osaamissopimuksen mukaisten ekosysteemipohjaisten laajamittaisten osaamiskumppanuuksien yleistä toteuttamista. Yhteenliittymien tavoitteena on luoda perusta näille osaamiskumppanuuksille ja määritellä etenemisreitti, jota on tarkoitus jatkaa hankkeen toteuttamisen jälkeen.

Blueprint-yhteenliittymissä hyödynnetään osaamistarpeista saatavilla olevia tietoja ja tuetaan transnationaalisen ammatillisen koulutuksen sisällön suunnittelua ja toteuttamista sekä opetus- ja koulutusmenetelmiä, jotta ne otetaan nopeasti käyttöön alue- ja paikallisella tasolla ja uusia kehittymässä olevia ammatteja varten. Sen vuoksi yhteenliittymien olisi perustettava ehdotuksensa työhön, jota nykyisin tehdään ammatillisen koulutuksen huippuyksiköissä[347], älykkään erikoistumisen strategioita toteuttavilla alueilla[348], eurooppalaisissa klusterikumppanuuksissa[349] sekä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) osaamis- ja innovaatioyhteisöissä[350], jotka toimivat samassa teollisuuden ekosysteemissä.

Hanke-ehdotuksiin olisi sisällyttävä sellaisten ammatillisten täydennyskoulutusohjelmien suunnittelu, joilla vastataan työikäisten kiireellisiin osaamistarpeisiin. Hanke-ehdotuksiin olisi myös sisällyttävä uusien ammattiprofiilien kehittäminen ja niihin liittyvät tutkinnot, joiden olisi katettava ammattitutkintotasot (EQF-tasot 3–5) ja korkea-asteen tasot (EQF-tasot 6–8). Lisäksi hanke-ehdotuksiin olisi sisällyttävä niihin liittyvien opetussuunnitelmien ja kyseisiin tutkintoihin johtavien koulutusohjelmien suunnittelu.

Kussakin hankkeessa on oltava mukana kumppaneina sekä ammatillisen koulutuksen alalla että korkeakoulutuksen alalla toimivia organisaatioita ja työmarkkinatoimijoita. Niissä olisi mieluiten oltava mukana myös toimintapolitiikasta vastaavia elimiä, sertifiointiviranomaisia sekä Euroopan tason alakohtaisia järjestöjä ja teollisuuden edustajia.

Kategoria 3: STEM-alojen taitopajat

STEM-alojen taitopajojen tavoitteena on luoda korkeakoulujen, ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja yritysten välille alakohtaista, transnationaalista ja kestävää yhteistyötä, joka edistäisi uusia, innovatiivisia ja monialaisia lähestymistapoja opetukseen ja oppimiseen tarjoamalla nuorille opiskelijayrittäjille todenmukaisia näkökulmia yritysmaailmaan ja mentorointimahdollisuuksia, jotka on mukautettu heidän kykyihinsä, tarpeisiinsa ja tavoitteisiinsa. Tämän aiheen erityisinä painopisteinä ovat innovoinnin edistäminen, yrittäjähenkisyyden luominen, nuorten opiskelijayrittäjien pääsyn mahdollistaminen laboratorioihin, teknisiin infrastruktuureihin ja laitteisiin, teollis- ja tekijänoikeuksien kehittämisen tukeminen, nuorten opiskelijayrittäjien ohjaaminen heidän maisterintutkielmiensa tai liiketoimintaideoidensa kehittämisessä sekä riskipääoman saatavuuden helpottaminen kilpailukykykompassissa määritellyillä strategisilla aloilla.

Aiheen puitteissa tuettavilla hankkeilla pyritään edistämään innovointia tekemällä yhteistyötä korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja työmarkkina- ja yrittäjyystoimijoiden välillä sekä hyödyntämällä mahdollisesti riskipääomarahastoja EIT:n osaamis- ja innovaatioyhteisöjen tuella.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA INNOVAATIOKUMPPANUUTTA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta hanke-ehdotusten, jotka kuuluvat **kategoriaan 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät**, on täytettävä seuraavat perusteet:

[347] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501.
[348] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home.
[349] https://www.clustercollaboration.eu.
[350] https://eit.europa.eu/.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Hakijoiden (edunsaajien ja tapauksen mukaan sidosyhteisöjen) on oltava EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneita julkisia tai yksityisiä organisaatioita: - korkeakoulut - ammatillisen koulutuksen järjestäjät tai ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkostot - pienet ja keskisuuret sekä suuret yritykset (mukaan lukien yhteiskunnalliset yritykset) - tutkimuslaitokset - kansalaisjärjestöt - paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset julkisyhteisöt - koulutus- ja nuorisoaloilla toimivat organisaatiot - koulutus- tai nuorisoalan organisaatioita tai yrityksiä edustavat välittäjäorganisaatiot, akkreditointeja, sertifiointeja, tutkintojen tunnustamisia tai tutkintoja myöntävät elimet, kauppa- tai teollisuuskamarit, käsiteollisuus- tai muita työntekijöitä edustavat järjestöt, Euroopan tason tai kansalliset työmarkkinaosapuolet, sairaalat tai muut hoitolaitokset (mukaan lukien pitkäaikaishoito), koulutuksesta tai työllisyydestä alueellisella tai kansallisella tasolla vastaavat viranomaiset, työvoimapalvelut, kansalliset tilastokeskukset, elinkeinoelämän kehittämisvirastot, alakohtaiset järjestöt tai ammattijärjestöt, alakohtaiset osaamisneuvostot tai ammatinvalinnanohjausta, uraohjausta, ammatillista ohjausta, tietopalveluja ja työvoimapalveluja tarjoavat elimet. Myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot alueilta 1–3 voivat osallistua hankkeeseen edunsaajina, sidosyhteisöinä tai liitännäiskumppaneina mutta eivät koordinaattorina. Organisaatiot muista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua vain liitännäiskumppaneina. **Poikkeus:** Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. **EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden** korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvilta korkeakouluilta ei vaadita Erasmus-peruskirjaa.

Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Oppilaitosten ja yritysten välisten yhteenliittymien • on katettava vähintään neljä EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata ja niihin on osallistuttava vähintään kahdeksan hakijaa (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä). • Konsortiossa on oltava hakijoina (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä) vähintään kolme työmarkkinatoimijaa (yritystä tai yrityksiä edustavaa välittäjäorganisaatiota, esimerkiksi kauppa- tai teollisuuskamaria, ammattijärjestöä tai ammattialajärjestöä) ja vähintään kolme koulutuksen järjestäjää (ammatillista oppilaitosta tai korkeakoulua). • Jokaisessa hanke-ehdotuksessa on oltava hakijoina (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä) vähintään yksi korkeakoulu ja yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Myös organisaatiot tukikelpoisista **ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista alueilta 1–3** voivat osallistua edunsaajina tai sidosyhteisöinä, jos osoitetaan, että niiden osallistuminen tuo hankkeeseen olennaista lisäarvoa. Organisaatiot muista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua liitännäiskumppaneina. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon, ja ne eivät voi toimia koordinaattorina.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 24 tai 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta). Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteen ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa.
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta. Kategoriaa 1 koskevan ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **10. maaliskuuta klo 17.00.00** (Brysselin aikaa).

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta hanke-ehdotusten, jotka kuuluvat **kategoriaan 2**: **Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät)**, on täytettävä seuraavat perusteet:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Hakijoiden (edunsaajien ja tapauksen mukaan sidosyhteisöjen) on oltava **EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan** laillisesti sijoittautuneita julkisia tai yksityisiä organisaatioita: - korkeakoulut - ammatillisen koulutuksen järjestäjät - ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkostot - pienet ja keskisuuret sekä suuret yritykset (mukaan lukien yhteiskunnalliset yritykset) - tutkimuslaitokset - kansalaisjärjestöt - paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset julkisyhteisöt - koulutus- ja nuorisoalolla toimivat organisaatiot - koulutus- tai nuorisoalan organisaatioita tai yrityksiä edustavat välittäjäorganisaatiot - akkreditointeja, sertifiointeja tai tutkintojen tunnustamisia tai tutkintoja myöntävät elimet - kauppa- ja teollisuuskamarit, käsiteollisuus- tai muut työntekijöitä edustavat järjestöt - Euroopan tason tai kansalliset työmarkkinaosapuolet - sairaalat tai muut hoitolaitokset, mukaan lukien pitkäaikaishoito - koulutuksesta tai työllisyydestä alueellisella tai kansallisella tasolla vastaavat viranomaiset - työllisyyspalvelut - kansalliset tilastokeskukset - elinkeinoelämän kehittämisvirastot - alakohtaiset järjestöt tai ammattialajärjestöt - alakohtaiset osaamisneuvostot - ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta, tietopalveluja ja työvoimapalveluja tarjoavat elimet. Myös organisaatiot ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua, mutta vain liitännäiskumppaneina. **EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden** korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE).
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien (blueprint-yhteenliittymien) • on katettava vähintään kahdeksan EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata, ja niissä on oltava mukana vähintään 12 hakijaa (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä). • Konsortiossa on oltava hakijoina (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä) vähintään viisi työmarkkinatoimijaa (yritystä tai yrityksiä edustavaa välittäjäorganisaatiota, esimerkiksi kauppa- tai teollisuuskamaria, ammattijärjestöä tai ammattialajärjestöä) ja vähintään viisi koulutuksen järjestäjää (ammatillista oppilaitosta ja korkeakoulua). • Jokaisessa hanke-ehdotuksessa on oltava hakijoina (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä) vähintään yksi korkeakoulu ja yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon, ja ne eivät voi toimia koordinaattorina.

Alat tai alueet	**Euroopan uudessa teollisuusstrategiassa 2021**[351]**. yksilöidyt 14 teollisuuden ekosysteemiä.** Hakijan on valittava ainoastaan yksi seuraavista 14 ekosysteemistä: **1. Liikkuvuus, liikenne, autonvalmistus:** Moottoriajoneuvojen, laivojen ja junien sekä lisävarusteiden tuotanto, niiden korjaus ja huolto, rahtiliikenne, tekoäly, puhdas teknologia, kehittyneet materiaalit jne. **2. Tekstiilit:** Tekstiilien, vaatteiden, jalkineiden, nahkatuotteiden ja korujen yms. valmistus. **3. Uusiutuva energia:** Sähkömoottorit, moottorit ja turbiinit, sähkövoiman tuottaminen, kaasun valmistus ja jakelu, tekoäly, puhdas teknologia, kehittyneet materiaalit jne. **4. Elektroniikka:** raaka-aineet (puolijohdekiekot), puolijohteiden valmistustyökalut, puolijohdekomponenttien suunnittelu ja valmistus, robotiikka, kehittyneet materiaalit jne. **5. Vähittäiskauppa:** Vähittäiskauppa, kuluttajiin liittyvä tukkukauppa jne. **6. Rakentaminen:** Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen, teiden ja rautateiden rakentaminen, yleishyödyllisten laitosten rakentaminen sekä maa- ja vesirakentaminen, rakentamiseen liittyvä toiminta, tekoäly, puhdas teknologia, kehittyneet materiaalit jne. **7. Ilmailu-, avaruus- ja puolustusteollisuus:** Ilma-alusten tuotanto, avaruusteknologia ja avaruusalan valmistusteollisuus ja palvelut, puolustukseen liittyvät tuotteet ja teknologia, tekoäly, puhdas teknologia, robotiikka jne. **8. Vähähiiliset energiaintensiiviset teollisuudenalat:** fossiilisten polttoaineiden ja raaka-aineiden talteenotto, jalostus, ympäristövaikutuksiltaan merkittävien tuotteiden valmistus: muovit, kemikaalit, lannoitteet, rauta ja teräs, metsäpohjaiset tuotteet, sementti, kumi, muut kuin rautametallit, puhdas teknologia, kehittyneet materiaalit jne. **9. Matkailu:** matkustajaliikenne ja matkustaminen, hotellit ja lyhytaikainen majoitus, ravintolat ja ateriapalvelut, tapahtumat ja teemapuistot jne. **10. Elintarviketeollisuus:** Kasvi- ja eläintuotanto, elintarvikkeiden jalostus, eläinlääkintäpalvelut, tekoäly, puhdas teknologia, kehittyneet materiaalit jne. **11. Luova ja kulttuuriala:** sanoma- ja aikakauslehdet ja kirjat, elokuvat, videot ja televisio, radiotoiminta ja musiikkiala, tekoäly jne. **12. Digiala:** tietoliikenne, ohjelmistot ja ohjelmointi, verkkoportaalit, tietokoneiden ja lisälaitteiden valmistus, tekoäly, kvanttilaskenta, robotiikka jne. **13. Lähi- ja yhteisötalous:** yhteiskunnalliset yritykset, yhdistykset ja osuuskunnat, joiden tavoitteena on saada aikaan yhteiskunnallisia vaikutuksia, jne.

[351] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102.

	14. Terveys: lääkkeet ja lääkinnälliset laitteet, sairaalat, hoivakodit, laitoshoito, pitkäaikaishoito, biotieteet, neuroteknologia, tekoäly, kehittyneet materiaalit jne. Yhteenliittymien on valittava hanke-ehdotukseensa yksi teollisuuden ekosysteemi, jota hankkeessa käsitellään.[352] Hanke-ehdotus voi koskea ekosysteemiä, joka ei kuulu minkään käynnissä olevan blueprint-hankkeen tai EU:n taitoakatemian piiriin, tai ekosysteemiä, jolla jo on käynnissä blueprint-hanke tai EU:n taitoakatemia. Jälkimmäisessä tapauksessa hanke-ehdotuksessa on niitä käsiteltävä sektoreita ja aloja, jotka eroavat selvästi käynnissä olevissa blueprint-hankkeissa[353] tai EU:n taitoakatemioissa käsiteltävistä sektoreista ja aloista.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 48 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta. Kategoriaa 2 koskevan ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **10. maaliskuuta klo 17.00.00** (Brysselin aikaa).

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta hanke-ehdotusten, jotka kuuluvat **kategoriaan 3: STEM-alojen taitopajojen** on täytettävä seuraavat vaatimukset:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Hakijoiden (edunsaajien ja tapauksen mukaan sidosyhteisöjen) on oltava **EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan** sijoittautuneita julkisia tai yksityisiä organisaatioita: - korkeakoulut - ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkostot - pienet ja keskisuuret sekä suuret yritykset (mukaan lukien yhteiskunnalliset yritykset) - pääomasijoitusyritykset - tutkimuslaitokset - kansalaisjärjestöt - paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset julkisyhteisöt - koulutus- ja nuorisoaloilla toimivat organisaatiot - koulutus- tai nuorisoalan organisaatioita tai yrityksiä edustavat välittäjäorganisaatiot - akkreditointeja, sertifiointeja tai tutkintojen tunnustamisia tai tutkintoja myöntävät elimet - kauppa- ja teollisuuskamarit tai työntekijöitä edustavat järjestöt - käsiteollisuustyöntekijöitä edustavat järjestöt - Euroopan tason tai kansalliset työmarkkinaosapuolet

[352] Esimerkiksi sisävesiliikenteen tai siviili-ilmailun alat kuuluvat osittain kahteen eri teollisuuden ekosysteemiin: matkustajaliikenne kuuluu ”matkailuun”, mutta tavaraliikenne kuuluu ekosysteemiin ”liikkuvuus, liikenne, autonvalmistus”. Vety on sen käyttötarkoituksesta riippuen merkittävä mahdollistaja seuraavissa ekosysteemeissä: liikkuvuus, liikenne, autonvalmistus, uusiutuva energia, energiaintensiiviset teollisuudenalat, rakentaminen, ilmailu-, avaruus- ja puolustusteollisuus. Hanke-ehdotuksessa olisi käsiteltävä vain yhtä ekosysteemiä.

[353] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=fi.

	- koulutuksesta tai työllisyydestä alueellisella tai kansallisella tasolla vastaavat viranomaiset - työllisyyspalvelut - kansalliset tilastokeskukset - elinkeinoelämän kehittämisvirastot - alakohtaiset järjestöt tai ammattialajärjestöt - alakohtaiset osaamisneuvostot - ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta, tietopalveluja ja työvoimapalveluja tarjoavat elimet. Organisaatiot ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua vain liitännäiskumppaneina.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	STEM-alojen taitopajojen • on katettava organisaatioita vähintään neljästä EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta, ja niihin on osallistuttava vähintään kahdeksan hakijaa (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä). • Konsortiossa on oltava hakijoina (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä) vähintään kolme työmarkkinatoimijaa (yritystä, pääomasijoitusyritystä tai yrityksiä edustavaa välittäjäorganisaatiota, esimerkiksi kauppa- tai teollisuuskamaria, ammattijärjestöä tai ammattialajärjestöä) ja vähintään kolme koulutuksen järjestäjää (ammatillista oppilaitosta ja korkeakoulua). • Jokaisessa hanke-ehdotuksessa on oltava hakijoina (edunsaajina, ei sidosyhteisöinä) vähintään yksi korkeakoulu ja yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon, ja ne eivät voi toimia koordinaattorina.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 24 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta). Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteen ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa.
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta. Kategoriaa 3 koskevan ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-PI-ALL-INNO-STEM
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **10. maaliskuuta klo 17.00.00** (Brysselin aikaa).

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Kukin alakohtainen osaamisyhteenliittymä toteuttaa kattavan valikoiman johdonmukaisia ja vaihtelevia toisiinsa liittyviä toimenpiteitä, joilla lisätään innovointia korkeakoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja yrityksissä (mukaan lukien suuret sekä pienet ja keskisuuret yritykset ja yhteiskunnalliset yritykset) ja laajemmassa sosioekonomisessa toimintaympäristössä.

<u>Kategoria 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät</u>

Kuhunkin oppilaitosten ja yritysten väliseen yhteenliittymään olisi sisällyttävä vähintään yksi seuraavista toimenpiteistä (luettelo ei ole tyhjentävä):

Innovoinnin edistäminen

- Kehitetään ja toteutetaan yhdessä uusia oppimis- ja opetusmenetelmiä (esimerkiksi uusia monitieteisiä opetussuunnitelmia ja oppijakeskeistä ja todellisiin ongelmiin perustuvaa opetusta ja oppimista, jossa käytetään innovatiivista teknologiaa ja hyödynnetään laajemmin pieniä osaamiskokonaisuuksia).
- Kehitetään ja testataan täydennyskoulutusohjelmia ja -toimintaa yrityksissä ja yhdessä niiden kanssa.
- Kehitetään ja toteutetaan koulutusohjelmia, jotka tukevat STEM-osaamisen ja -taitojen kehittämistä.
- Perustetaan yrityshautomoita koulutuslaitoksiin eri puolilla Eurooppaa yhteistyössä yritysmaailman kanssa, jotta voidaan auttaa opiskelijayrittäjiä jalostamaan ideansa liiketoiminnaksi. Tämä on mahdollista esimerkiksi tarjoamalla monia erilaisia palveluja, kuten osaamiseen, rahoitukseen, yritystoimintaan ja hallintoon liittyvää koulutusta, sekä tarjoamalla toimitiloja ja helpottamalla riskipääomarahoituksen saantia.
- Kehitetään ja testataan haavoittuvassa asemassa oleville yhteiskuntaryhmille suunnattuja ratkaisuja kiireellisiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin, joita markkinat eivät täytä. Vastataan yhteiskunnallisiin haasteisiin tai haasteisiin, jotka liittyvät asenteiden ja arvojen, strategioiden ja toimintapolitiikkojen, organisaatiorakenteiden ja -prosessien sekä toteutusjärjestelmien ja -palvelujen muutoksiin.
- Kehitetään ratkaisuja vaativiin ongelmiin sekä tuote- ja prosessi- innovaatioita (opiskelijat, professorit ja käytännön toimijat yhteistyössä).

Aloitteellisuuden sekä yrittäjähengen ja yrittäjyysosaamisen ja -taitojen kehittäminen

- Kehitetään uusia opetusmenetelmiä ja oppimisvälineitä, joilla sisällytetään laaja-alaisten taitojen oppiminen ja soveltaminen yhdessä yritysten kanssa laadittuihin korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ohjelmiin ja joiden tarkoituksena on edistää työllistyvyyttä, luovuutta ja uusia ammattiväyliä.
- Sisällytetään tarvittaessa eri tieteenalojen, opetussuunnitelmien tai kurssien opiskeluun yrittäjyyskasvatusta, joka tarjoaa opiskelijoille, tutkijoille, henkilöstölle ja kouluttajille tietoja ja taitoja sekä motivaatiota kehittää aloitteellisuutta ja yrittäjähenkeä, joiden avulla he voivat vastata erilaisiin haasteisiin koulutuksessa sekä ammatti- ja yksityiselämässään.
- Luodaan uusia oppimistilaisuuksia käytännön kokemusten sekä aloitteellisuuden ja yrittäjyystaitojen käytännön soveltamisen kautta; tämä voi tarkoittaa uusien palvelujen, tuotteiden tai prototyyppien kaupallistamista tai start-up- tai spin-off-yritysten perustamista taikka johtaa niihin.
- Otetaan käyttöön enemmän ”opiskelijakeskeisiä toimintatapoja”, joissa opiskelijat räätälöivät omat koulutuspolkunsa.
- Tuetaan erityisiä yhteisohjelmia ja kehitetään yhdessä pieniä osaamiskokonaisuuksia aloille, joilla on vakavia osaamisvajeita.
- Tuetaan startup- ja scaleup-yritysten yrittäjyyttä ja mentorointia.

Tiedonkulun ja -vaihdon edistäminen korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yritysten ja tutkimuksen välillä

- Luodaan osallistavia ja yhteenliitettyjä korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen sekä yritysten järjestelmiä, jotka perustuvat keskinäiseen luottamukseen, rajat ylittävään tunnustamiseen ja todistusten myöntämiseen, joustaviin polkuihin ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen välillä, ammatillisen koulutuksen edistämiseen korkeammilla EQF-tasoilla sekä oppijoiden ja työntekijöiden liikkuvuuden lisäämiseen.
- Toteutetaan oppisopimuskoulutusta sekä opetussuunnitelmaan täysin integroituja, tunnustettuja ja opintopisteitä kerryttäviä opiskelualaan liittyviä toimintoja yrityksissä, järjestelyjä innovatiivisten toimenpiteiden kokeilemiseksi ja testaamiseksi sekä määräaikaisia opiskelija-, tutkija-, opettaja- ja yrityshenkilöstövaihtoja. Lisäksi luodaan kannustimia yrityshenkilöstön osallistumiselle opettamiseen ja

tutkimustyöhön sekä analysoidaan tutkimusaineistoja. Jos aiheellista, hankkeet voidaan kytkeä eurooppalaiseen oppisopimusyhteenliittymään[354].

Selviytymis- ja palautumiskykyyn liittyvien markkinatarpeiden ja uusien ammattien tunnistaminen

- Tunnistetaan markkinatarpeet ja uudet ammatit (kysyntäpuoli) ja edistetään sitä, että järjestelmissä vastataan kaikilla tasoilla työmarkkinoiden tarpeisiin (tarjontapuoli). Mukautetaan korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen tarjonta osaamistarpeisiin suunnittelemalla ja toteuttamalla transnationaalisia koko alan kattavia opetussuunnitelmia, joihin kuuluu työssäoppimista ja oppimista reaalimaailman toimintaympäristöissä.
- Tunnistetaan taidot, joita tarvitaan julkisella sektorilla yhteiskunnallisten haasteiden (esimerkiksi ilmastonmuutoksen, terveydenhuollon ja STEM-osaamisen) ratkaisemiseksi, sekä kehitetään selviytymis- ja palautumiskykyä yhteiskunnan ja yhteisöjen tasolla muun muassa korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien alue- ja paikallisviranomaisten ja yksityissektorin kanssa tekemällä yhteistyöllä, jolla edistetään älykkään erikoistumisen strategioiden suunnittelua ja toteuttamista alueilla.
- Annetaan tukea osaamisen kohtaanto-ongelman poistamiseksi sekä selviytymis- ja palautumiskyvyn että markkinatarpeiden osalta vakavien osaamisvajeiden korjaamiseksi Euroopan kilpailukyvyn kannalta keskeisillä aloilla.

Kategoria 2: Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät)

Seuraavat toimenpiteet olisi toteutettava:

Alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevan strategisen lähestymistavan kehittäminen

- Käynnistetään osaamisen kehittämistä koskeva kestävä yhteistyö tärkeimpien teollisuuden sidosryhmien, myös työmarkkinaosapuolien, koulutuksen järjestäjien ja julkisten viranomaisten kanssa (kansallisella ja alueellisella tasolla). Hankkeen tavoitteena on myös saada aikaan suuryritysten sekä mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) välistä yhteistyötä koko arvoketjussa tietyssä teollisuuden ekosysteemissä.
- Osaamista koskevien tietojen jatkuva kerääminen: Toimitetaan kaikki asiaankuuluvat EU-, maa- ja/tai aluetason laadulliset ja määrälliset tiedot liitteenä olevassa avoimessa tietomuodossa; laaditaan yhteinen menetelmä tulevien osaamistarpeiden ennakoimiseksi sekä seurataan (vuosittain) osaamisen kysynnän ja tarjonnan edistymistä ja kehittymistä uskottavien ennakoivien skenaarioiden avulla hyödyntäen EU:n osaamispanoraamaa ja tarvittaessa OECD:n, Maailman talousfoorumin ja olemassa olevien alakohtaisten osaamisyhteenliittymien työtä.
- Kartoitetaan sektorilla/ekosysteemissä tarjolla olevan (teollisuuden ja julkisten ja yksityisten sidosryhmien tarjoaman) täydennys- ja uudelleenkoulutuksen nykyinen tuki ja määritetään, mitä näistä toimista voitaisiin laajentaa tukemaan yrityksiä arvoketjuissa.
- Kehitetään osaamista koskevan tiedon hankinnan pohjalta teollisuuden ekosysteemin osaamisstrategia, johon sisältyy painopisteitä toimenpiteille, joilla tuetaan teollisuuden ekosysteemin työvoiman sekä siihen mahdollisesti liittyvien (esimerkiksi työvoimaan kuulumattomien) henkilöiden uudelleen- ja täydennyskoulutusta koskevia tavoitteita. Strategiassa pitäisi esittää yksityiskohtaisesti, miten merkittävät kehityssuuntaukset, kuten maailmanlaajuinen, yhteiskunnallinen ja teollisuuden ekosysteemin teknologinen kehitys, todennäköisesti vaikuttavat työpaikkoihin ja osaamistarpeisiin. Siinä olisi kuvattava ennakoitu aikajänne ja kiinnitettävä erityistä huomiota digi- ja syväteknologioiden vaikutukseen. Siinä olisi yksilöitävä ja määriteltävä alalla todennäköisesti syntyvät (eli täysin uudet) ammattiprofiilit ja niihin liittyvät taidot. Siinä olisi myös yksilöitävä keskeiset teollisuuden toimijat ja sidosryhmät, joiden olisi osallistuttava strategian toteuttamiseen. Strategia on hankkeen ensimmäinen keskeinen tuotos, ja siinä ehdotetaan selkeitä toimenpidekokonaisuuksia, välitavoitteita ja hyvin määritettyjä tuloksia sekä konkreettisia ensisijaisia toimenpiteitä, joiden avulla näihin

354 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=en#:~:text=The%20European%20Alliance%20for%20Apprenticeships%20%28EAfA%29%20unites%20governments,through%20national%20commitments%20and%20voluntary%20pledges%20from%20stakeholders.

uusiin ammatteihin liittyvän osaamisen kysyntä ja tarjonta saadaan vastaamaan toisiaan. Strategiaa olisi käytettävä perustana osaamissopimuksen mukaisen kumppanuuden luomiselle.
- Varmistetaan tarvittaessa, että hankkeen tulokset ovat saatavilla avoimena datana, jotta niitä voidaan hyödyntää Cedefopin toteuttamassa osaamista koskevan tiedon hankinnassa[355], osaamista koskevan tiedon hankinnan eurooppalaisen seurantakeskuksen työssä ja eurooppalaisessa taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokituksessa (ESCO).
- Toimitetaan kaikki asiaankuuluvat EU-, maa- ja/tai aluetason laadulliset ja määrälliset tiedot liitteenä olevassa avoimessa tietomuodossa.

Hakijoiden odotetaan kuvailevan, miten hanke-ehdotus täydentää ja/tai luo synergioita ja välttää päällekkäisyyksiä jo käynnissä olevien ammatillisen koulutuksen huippuyksiköitä koskevien hankkeiden, Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien ja muiden taitoakatemioiden kanssa.

Eurooppalaisten sektorinlaajuisten sovittujen ”keskeisten” opetussuunnitelmien ja koulutusohjelmien suunnittelu

- **18 ensimmäisen toimintakuukauden aikana (reaktiiviset toimet)**

Edellä mainittujen toimenpiteiden rinnalla kaikissa hankkeissa olisi puututtava nopeasti **teollisuuden ekosysteemin ammattien kiireellisiin osaamistarpeisiin, jotka johtuvat digitaalisesta ja vihreästä siirtymästä** (tätä koskeva näyttö on esitettävä hanke-ehdotuksessa):

- Hyödynnetään soveltuvin osin ESCO-luokituksen ammattiprofiileja ja nykyisiä taitokehyksiä[356].
- Suunnitellaan tai tarkistetaan koulutusohjelmia työvoiman täydennys- ja uudelleenkouluttamiseksi tarpeen mukaan innovatiivisen monimuoto-oppimisen ja työssäoppimisen avulla.
- Varmistetaan uusien koulutusohjelmien sisällön ja tarjonnan hyvä laatu soveltamalla laadunvarmistusmenetelmiä EQAVET-kehyksen ja eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaisesti.
- Varmistetaan koulutusohjelmien nopea käyttöönotto ja käyttö luomalla yhteyksiä arvoketjujen tärkeimpiin toimijoihin teollisuuden ekosysteemissä, ammatillisen koulutuksen huippuyksiköihin[357], älykkään erikoistumisen strategioita toteuttaviin alueisiin[358] tai eurooppalaisiin klusterikumppanuuksiin[359] sekä samassa teollisuuden ekosysteemissä toimiviin Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) osaamis- ja innovaatioyhteisöihin[360].
- **Koko hankkeen ajan (ennakoivat toimet)**

Sen jälkeen hankkeissa olisi **kehitettävä ammattiprofiileja ja koulutussisältöä muuttuvia ja uusia ammattiprofiileja varten**:

- Suunnitellaan teollisuuden ekosysteemien uusien ammattiprofiilien yksilöityjen osaamistarpeiden perusteella uusia modulaarisia ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmia ja niihin liittyviä peruskoulutuksen tutkintoja (täysimittaisia opetussuunnitelmia kansallisiin koulutusjärjestelmiin sisällyttämistä varten) ja koulutusohjelmia työikäisten täydennys- tai uudelleenkoulutusta varten (moduuleja, joilla vastataan uusiin osaamistarpeisiin).
- Nämä opetussuunnitelmat ja koulutusohjelmat koostuvat oppimistulosyksiköistä eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) / kansallisten tutkintojen viitekehysten (NQF) mukaisesti ja ESCO-luokituksen mukaisesti.

[355] https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence.

[356] Esim. kansalaisille tarkoitettu eurooppalainen digitaalisten taitojen puitekehys, yrittäjyysosaamiskehys ja eurooppalaiset tietoteknisen osaamisen puitteet (e-CF).

[357] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501.

[358] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home.

[359] https://www.clustercollaboration.eu.

[360] https://eit.europa.eu/.

Opetussuunnitelmiin olisi sisällyttävä työtehtäväkohtaisten taitojen ja avaintaitojen[361] hankkiminen, mukaan lukien erityisesti laaja-alaiset taidot ja STEAM-aineiden taidot[362].

- Yhdistetään työssäoppimisjaksoja uuteen koulutussisältöön, muun muassa mahdollisuuksia soveltaa tietämystä käytännön ”tosielämän” tilanteissa työpaikalla, ja otetaan transnationaalinen oppimiskokemus mukaan aina, kun se on mahdollista.
- Varmistetaan uuden koulutussisällön laatu joko soveltamalla EQAVET-kehyksen ja ESG-ohjeiden laadunvarmistusperiaatteita tai käyttämällä olemassa olevia laadunvarmistusjärjestelmiä, joiden on kuitenkin oltava EQAVET-kehyksen ja ESG-ohjeiden mukaisia.
- Edistetään alakohtaisia tutkintoja, mukaan lukien transnationaaliset yhteisohjelmat (joihin sisältyvät eurooppalaiset ammatillisen koulutuksen ydinprofiilit[363]), joilla on useampi kuin yksi koulutuksen järjestäjä, ja helpotetaan näin rajat ylittävää sertifiointia ja rakennetaan keskinäistä luottamusta alan oppijoiden ja työvoiman liikkuvuuden lisäämiseksi. oppijoiden ja työvoiman liikkuvuuden lisäämiseksi.

Keskeisten opetussuunnitelmien ja koulutusohjelmien toteuttaminen

- Kehitetään opetussuunnitelmille ja koulutusohjelmille eri kohderyhmille mukautettuja toteutusmenetelmiä, joissa käytetään innovatiivisia opetus- ja oppimistapoja, kuten työssäoppimista ja tieto- ja viestintätekniikan käyttöä (esimerkiksi monimuoto-oppiminen, simulaattorit, laajennettu todellisuus), oppijoiden ja henkilökunnan virtuaali- tai monimuotoliikkuvuusratkaisuja sekä avoimia oppimisresursseja (esimerkiksi tekoälyavusteista oppimista tai MOOC-kursseja[364]).
- Kehitetään toimintaa, jolla helpotetaan ammatillisen tietämyksen siirtämistä sukupolvelta toiselle.
- Kuvaillaan tapoja, joilla arviointimenetelmissä ja -menettelyissä voidaan ottaa huomioon kaikki oppimismuodot, esimerkiksi työssäoppiminen, ja niillä voidaan helpottaa ennen koulutusta hankittujen taitojen ja osaamisen validointia.
- Hyödynnetään vakiintuneita kontakteja ja uusia kontakteja, joita on luotu taitojen kysyntäpuoleen osaamista koskevan tiedon hankintavaiheessa, ja pidetään yhteyttä työllistymismahdollisuuksien tarjoajiin, kuten yksityisiin ja julkisiin työnantajiin ja työvoimapalveluihin, jotta kysyntä voidaan mahdollisesti sovittaa yhteen koulutuksen suorittaneiden taitojen kanssa.
- Määritetään toimenpiteitä, joilla oppijoita voidaan seurata koulutuksen päättymisen jälkeen, palautejärjestelmän[365] muodostamista varten. Nämä seuranta- ja palautejärjestelmät voivat perustua yrityksiltä, oppijoilta/ työntekijöiltä sekä julkisista tietolähteistä ja työmarkkinoiden sidosryhmiltä saataviin tietoihin;
- Ehdotetaan toimenpiteitä ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen uusien tai mukautettujen opetussuunnitelmien ja tutkintojen virallista tunnustamista varten kumppanien sijaintimaissa ja kyseessä olevassa teollisuuden ekosysteemissä.

Pitkän aikavälin toimintasuunnitelma hankkeen tuotosten asteittaiseksi käyttöön ottamiseksi hankkeen loppumisen jälkeen

- Suunnitelman on perustuttava koulutuksen järjestäjien ja teollisuuden keskeisten sidosryhmien ja (alueellisten tai kansallisten) viranomaisten kestäviin kumppanuuksiin asianmukaisella tasolla, jotta helpotetaan/vahvistetaan osaamissopimuksen mukaisia useiden sidosryhmien välisiä kumppanuuksia

---

[361] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.189.01.0001.01.FIN&toc=OJ%3AC%3A2018%3A189%3ATOC.

[362] Luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet, taideala ja matematiikka.

[363] Eurooppalaisissa ammatillisen koulutuksen ydinprofiileissa kuvaillaan ammattiprofiileja vastaavat keskeiset oppimistulokset, jotka ovat yhteisiä ja merkityksellisiä kaikkien EU-maiden kansallisille ammatillisen koulutuksen ohjelmille tietyillä ammattialoilla.

[364] MOOC (Massive Open Online Course) on kaikille avoin verkkokurssi, jolla voi olla rajattomasti osallistujia ja joka on avoimesti saatavilla verkossa. Videoitujen luentojen, lukemistojen ja harjoitustehtävien kaltaisten perinteisten kurssimateriaalien lisäksi moniin MOOCeihin sisältyy interaktiivinen käyttäjäfoorumi, jossa opiskelijat, professorit ja opetusassistentit voivat olla yhteydessä toisiinsa.

[365] Ks. toinen keskipitkän aikavälin tavoite vuonna 2015 annetuissa Riian päätelmissä: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-en.

työvoiman uudelleen- ja täydennyskoulutusta varten. Siinä olisi nimettävä asianmukaiset hallintorakenteet, ja sen olisi sisällettävä suunnitelmat laajentamista ja taloudellista kestävyyttä varten.

- Suunnitelmalla on varmistettava tulosten asianmukainen näkyvyys ja laaja levitys myös EU:n ja kansallisella poliittisella tasolla ja niiden olisi sisällettävä tietoja siitä, miten käyttöönotto toteutetaan kansallisella ja/tai alueellisella tasolla asianomaisten viranomaisten kanssa.
- Suunnitelmassa on esitettävä, miten hankkeen tuotokset, erityisesti osaamista koskevan tiedon hankinta, strategia ja koulutusohjelmat, päivitetään hankkeen nelivuotisen keston jälkeen, ja ennakoitava myös sen tulevia rahoituslähteitä.
- Suunnitelmasta on käytävä ilmi, miten EU:n rahoitusmahdollisuudet (esimerkiksi elpymis- ja palautumistukiväline, EU:n monivuotinen rahoituskehys 2021–2027, rakennerahastot mukaan lukien, InvestEU ja Erasmus+) sekä yksityiset investoinnit ja kansallinen/alueellinen rahoitus voivat tukea osaamisstrategioita. Tässä olisi otettava huomioon älykkään erikoistumisen strategiat, eurooppalaiset klusterikumppanuudet, ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden verkostot ja EIT:n innovaatioyhteisöt.

Kategoria 3: STEM-alojen taitopajat

Yksi tai useampi seuraavista toimenpiteistä olisi toteutettava:

- Kehitetään opetussuunnitelmia, joissa korostetaan strategisilla aloilla tarvittavia STEM-taitoja ja joihin sisältyy moduuleja, jotka kattavat tosielämän ongelmanratkaisun, yrittäjyysajattelun, teollis- ja tekijänoikeuksien perusteet ja varhaisvaiheen innovaatioiden rahoittamisen.
- Perustetaan strategisille aloille keskittyviä yrityshautomoita, jotka tarjoavat kattavaa tukea, kuten pääsyn laboratorioihin, teknisiin infrastruktuureihin ja laitteisiin sekä mentorointia teollis- ja tekijänoikeuksien hallinnassa, riskipääoman saamisessa ja liiketoiminnan kasvattamisessa.
- Edistetään opiskelijoiden, tiedeyhteisön ja teollisuuden välisiä kumppanuuksia strategisilla aloilla EIT:n osaamis- ja innovaatioyhteisöjen tuella, integroidaan teollis- ja tekijänoikeusstrategioita hankkeiden arvon vahvistamiseksi ja mahdollisesti otetaan mukaan riskipääomarahastoja lupaavien innovaatioiden arvioimiseksi ja tukemiseksi.

Tämä toiminta on jäsenneltävä kokonaisvaltaisesti, jotta opiskelijoita voidaan valmistella strategisille aloille yhdistämällä kriittiset tekniset taidot, teollis- ja tekijänoikeuksien hallinnan asiantuntemus ja riskipääoman saatavuus. Näin varmistetaan, että heillä on täydet valmiudet innovoida ja kaupallistaa ideoitaan. Tällä toiminnalla pyritään luomaan vankat tukijärjestelmät strategisille aloille tuleville opiskelijoille ja varmistamaan, että heillä on pääsy verkostoihin ja resursseihin, joita he tarvitsevat menestyäkseen innovoijina ja yrittäjinä.

Kaikki kategoriat (kategoria 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät, kategoria 2: Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät) ja kategoria 3: STEM-alojen taitopajat)

Innovaatioyhteenliittymien on tarvittaessa käytettävä EU:n laajuisia välineitä, kuten eurooppalaista tutkintojen viitekehystä (EQF), eurooppalaista taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokittelua (ESCO), Europassia (mukaan lukien eurooppalaiset digitaaliset osaamistodistukset ja eurooppalainen oppimismalli[366]), EQAVET-kehystä ja eurooppalaisia korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardeja ja -ohjeita (ESG). Jos ehdotuksissa esitetään esimerkiksi käytäntöyhteisöjen perustamista tai verkkosivustojen kehittämistä yhteistyötä varten, niiden olisi tarvittaessa perustuttava olemassa oleviin verkkoalustoihin (kuten European School Education Platform, EPALE tai EPALEn ammatillisen aikuiskoulutuksen yhteisö[367]) ja hyödynnettävä niitä.

Uusien opetussuunnitelmien tai uusien opetus- ja oppimismenetelmien kokeilemiseksi ja testaamiseksi innovaatioyhteenliittymät voivat järjestää opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja henkilöstön oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa, mikäli sillä tuetaan tai täydennetään kumppaniverkoston toimintaa ja luodaan lisäarvoa hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen.

[366] https://europass.europa.eu/fi/node/2128.

[367] https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet.

ODOTETTU VAIKUTUS

Innovaatioyhteenliittymät ankkuroidaan Euroopan innovointikyvyn vahvistamiseksi yhdessä työskentelevien ammatillisten oppilaitosten, korkeakoulujen ja yritysten strategiseen ja kestävään yhteistyöhön. Niillä vahvistetaan huomattavasti molempien koulutusalojen synergiavaikutuksia, joilla edistetään innovointia, uusia taitoja, aloitteellisuutta ja yrittäjähenkisyyttä. Näihin korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yritysten yhteenliittymiin yhdistyy työssäoppiminen, joten niiden odotetaan edistävän alueellisten innovaatioekosysteemien kehittymistä ja antavan välittömän ja arvokkaan panoksen talouteen. Yliopistoilla on tutkimusosaamista ja dataa, joiden avulla niistä voi olla välitöntä hyötyä pienille ja keskisuurille yrityksille paikallisen talouden tehostamiseksi, kun taas ammatillisen koulutuksen järjestäjät toimittavat yritysten tarvitsemia osaajia ja voivat edistää paikallisen talouden kasvua.

Laajemmassa mittakaavassa innovaatioyhteenliittymien odotetaan puuttuvan yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin sekä koulutuksessa että työelämässä ja toteuttavan toimia keskeisillä aloilla, joita ovat esimerkiksi innovointiin liittyvät haasteet, osaamisen tarjoaminen, vakaviin osaamisvajeisiin vastaaminen, ilmastonmuutos, vihreä talous, väestörakenne, digitalisaatio ja tekoäly. Myös suurten yritysten kanssa tehtävästä yhteistyöstä voidaan saada hyötyjä. Innovaatioyhteenliittymissä keskitytään kansalaisten tarpeisiin ja niillä vauhditetaan korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen nykyaikaistamista.

Osaamissopimuksella luodaan puitteet osaamisunionin toimien toteuttamiselle sekä innovaatioyhteenliittymien hanketulosten levittämiselle ja hyödyntämiselle. Osaamissopimukseen perustuvien kumppanuuksien pohjana käytetään erityisesti alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien (blueprint-yhteenliittymien) tuloksia. Ne tukevat kilpailukykykompassin[368], puhtaan teollisen kehityksen ohjelman[369], autoteollisuuden toimintasuunnitelman[370], Euroopan puolustusvalmiutta vuoteen 2030 mennessä koskevan valkoista kirjan[371] sekä tekoälyn soveltamisstrategian osaamisulottuvuutta.

Lisäksi yhteenliittymät auttavat EU:n uutta korkeakoulutussuunnitelmaa koskevan komission tiedonannon[372] toimeenpanossa ja edistävät eurooppalaisen koulutusalueen[373] luomista. Ne edistävät myös uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman[374.] toteuttamista. Yhteenliittymät voivat myös osaltaan edistää Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT)[375] osaamis- ja innovaatioyhteisöjen työtä ja tehdä yhteistyötä niiden kanssa omilla toiminta-aloillaan.

Innovaatioyhteenliittymissä otetaan toiminnon yleisperiaatteina huomioon myös Agenda 2030 -toimintaohjelman kestävän kehityksen tavoitteet[376] ja ilmastonmuutosta koskeva Pariisin sopimus[377] ja autetaan näin Euroopan komissiota panemaan toimeen uusi vihreän kehityksen ohjelma[378] ja Euroopan elpymissuunnitelma[379]. Yhteenliittymillä on vaikutusta myös uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteeseen[380], jonka tavoitteena on suunnitella uusia kestäviä ja osallistavia asumisen tapoja vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Innovaatioyhteenliittymät pyrkivät vaikuttamaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä mukana oleviin eri alojen sidosryhmiin ja niihin kuuluviin henkilöihin, organisaatioihin ja järjestelmiin. Näiden vaikutusten odotetaan ulottuvan hankkeen

368 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_25_339.
369 https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/clean-industrial-deal_en.
370 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/qanda_25_636.
371 https://commission.europa.eu/topics/defence/future-european-defence_fi.
372 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247.
373 https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_fi.
374 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0332.
375 https://eit.europa.eu/.
376 https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/.
377 https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement.
378 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf.
379 https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_fi.
380 https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_fi.

elinkaarta pidemmälle ja kumppanuuksiin osallistuvia organisaatioita laajemmalle. Kumppanuuksilta ja toiminnalta odotetaan jatkuvuutta. Tästä syystä tulokset tai tuotokset eivät saisi olla irrallisia, vaan niiden olisi liityttävä jo olemassa oleviin hankkeisiin, järjestelyihin, projekteihin, alustoihin tai toimiin tai olla osa niitä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Kategoriassa 1 – Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	**Tausta ja yleiset tavoitteet** • **Yhteys EU:n politiikkaan ja aloitteisiin:** Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon korkeakoulutusta, ammatillista koulutusta, osaamista ja innovointia koskevat Euroopan komission politiikan painopisteet sekä niiden erityiset tavoitteet, ja sillä edistetään niiden saavuttamista. Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon osaamisen ja taitojen kehittämistä koskevat EU:n välineet ja aloitteet, ja sillä edistetään niiden näkyvyyttä. • **Tarkoitus:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja toiminnan kannalta. • **EU:n arvot:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. **Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet** • **Johdonmukaisuus ja ongelmalähtöinen toimintatapa**: Tavoitteet ja toiminta perustuvat kattavaan, perusteltuun ja laadukkaaseen ongelmien ja tarpeiden analysointiin. Ne on määritelty selkeästi ja realistisesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden, toiminnon ja Euroopan komission painopistetavoitteiden kannalta merkittäviin kysymyksiin. • **Digitaidot:** Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan digitaalisia taitoja (tekoäly mukaan lukien) yhden tai useamman toisiinsa liittyvän ammattiprofiilin koulutussisältöön. • **Vihreät taidot:** Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan kiertotalouteen siirtymiseen ja talouden viherryttämiseen liittyviä taitoja yhden tai useamman toisiinsa liittyvän ammattiprofiilin koulutussisältöön. • **Selviytymis- ja palautumiskykyyn liittyvät taidot:** Missä määrin hanke-ehdotukseen sisältyy taitoja, jotka liittyvät kykyyn sopeutua, hallita muutoksia ja huolehtia muista yhteisönä. • **STEM-osaaminen:** Missä määrin hanke-ehdotukseen integroidaan STEM-aloihin liittyvää osaamista (tapauksen mukaan). • **Vaikutus vakavien osaamisvajeiden korjaamiseen Euroopan kilpailukyvyn kannalta keskeisillä aloilla** **Täydentävyys muiden toimintojen kanssa ja innovointi – eurooppalainen lisäarvo** • **Innovointi:** Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat (kuten yrityshautomojen ja reaalimaailman oppimisympäristöjen perustaminen koulutuslaitoksiin). Ehdotus johtaa hankekohtaisiin innovatiivisiin tuloksiin ja markkinoiden tarpeisiin vastaaviin ratkaisuihin, koska sillä esimerkiksi edistetään osaamisunionia ja STEM-aineiden opetusta koskevaa strategista suunnitelmaa. • **Eurooppalainen lisäarvo:** Hanke-ehdotuksesta käy selvästi ilmi transnationaalisuuden ja potentiaalisen siirrettävyyden tuoma lisäarvo.

	• **Koulutusalan edustus:** Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi koulutuksen järjestäjiä, ja siitä käyvät selvästi ilmi hyödyt ja relevanssi sekä korkeakoulutuksen että ammatillisen koulutuksen kannalta.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	**Käsite ja menetelmät** • **Johdonmukaisuus**: Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden, menetelmien, toiminnan ja ehdotetun budjetin johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintamuotoja, joilla voidaan vastata määritettyihin tarpeisiin ja tuottaa odotettuja tuloksia, joita lopulliset edunsaajat/kohderyhmät voivat hyödyntää, sekä saavuttaa toiminnan välitavoitteita ja saada aikaan pitkän aikavälin vaikutuksia. • **Rakenne**: Työohjelma on selkeä ja ymmärrettävä, ja se kattaa kaikki vaiheet (valmistelu, toteutus, hyödyntäminen, seuranta, arviointi ja tulosten levitys). • **Menetelmä:** Hanke-ehdotuksessa hyödynnetään tarvittaessa esimerkiksi seuraavia osaamiseen ja ammatteihin liittyviä EU:n välineitä: EQF, ESCO, Europassi, eurooppalainen oppimismalli, EQAVET ja ESG. **Hankehallinto, laadunvarmistus sekä seuranta- ja arviointistrategia** • **Hallinto**: Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa osoitetaan asianmukaiset resurssit kullekin toimintamuodolle. • **Työohjelma:** Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • **Tutkintojen tunnustamis- ja validointijärjestelyjen laatu**: Järjestelyt ovat avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden ja periaatteiden mukaiset, myös pienten osaamiskokonaisuuksien osalta. **Kustannustehokkuus ja varainhoito** • **Budjetti:** Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu. • **Varainhoidon valvonta ja laadunvarmistus:** Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarviointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin. Hankkeeseen on sisällytetty asiantuntijoiden suorittamia arviointiprosesseja. Yhteenliittymän työohjelmaan kuuluu riippumaton ulkoinen laadunarviointi hankkeen puolivälissä ja sen päättyessä.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	**Konsortion kokoonpano** • **Rakenne:** Kumppanuuden kokoonpano vastaa toimen ja hankkeen tavoitteita. Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä asianomaisia organisaatioita, kuten ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen organisaatioita ja yrityksiä, joiden profiili ja taidot, niiden rooliin hankkeessa liittyvä asiaankuuluva kokemus, asiantuntemus ja hallinnollinen tuki takaavat hankkeen onnistuneen toteutuksen. Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi asianomaista alaa tai kyseistä monialaista lähestymistapaa. • **Sitoutuneisuus:** Kumppanien panokset ovat merkittäviä, välttämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Vastuun- ja tehtävänjako on selkeä ja asianmukainen ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta hankkeeseen ja aktiivisesta osallistumisesta sen toteuttamiseen oman asiantuntemuksensa ja omien valmiuksiensa mukaisesti.

	• **Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuminen:** Yhteenliittymään mahdollisesti osallistuvat ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot tuovat siihen olennaista lisäarvoa. **Konsortion hallinnointi ja päätöksenteko** • **Tehtävät:** Koordinaattorilla osoitetaan olevan kokemusta transnationaalisten verkostojen korkealuokkaisesta hallinnoinnista ja koordinoinnista ja johtamisesta monitahoisissa ympäristöissä. Yksittäiset tehtävät on jaettu kunkin kumppanin taitotiedon mukaisesti. • **Yhteistyö- ja ryhmähenki**: Hanke-ehdotukseen sisältyy vahva menettely, jolla taataan tehokas koordinointi, konfliktienratkaisu, päätöksenteko ja viestintä osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja kaikkien muiden sidosryhmien välillä. • **Hyöty**: Yhteenliittymä tuo selkeää lisäarvoa ja hyötyä kaikille kumppaniorganisaatioille.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	**Vaikutukset ja tavoitteet** • **Tulosten hyödyntäminen:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät yhteenliittymän tuloksia. Se sisältää keinot hyödyntämisen mittaamiseksi hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. • **Vaikuttavuus:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi hankkeen yhteiskunnallinen, taloudellinen ja toimintapoliittinen merkittävyys ja vaikuttavuus. Sillä varmistetaan paikallisella/alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla syntyvä vaikutus asiaankuuluviin kohderyhmiin ja sidosryhmiin, joilla on merkittävä asema asianomaisella alalla ja koulutuksessa. Siihen sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä (tarvittaessa mukaan lukien koulutettujen henkilöiden lukumäärä) ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). Tapauksen mukaan myös mahdolliset vaikutukset ja tuki päätöksentekoon olisi otettava huomioon. **Viestintä, levitys ja näkyvyys** • **Tulosten levittäminen:** Hanke-ehdotuksessa määritellään selkeästi kohdeyleisö (sidosryhmät, asiantuntijat, ammattilaiset, loppukäyttäjät, poliittiset päättäjät jne.) ja esitetään toimiva tulostenlevityssuunnitelma, johon sisältyy asianmukaisia toimenpiteitä ja niiden aikataulu sekä välineet ja kanavat, joiden avulla hankkeen tuloksia ja hyötyjä saadaan tehokkaasti levitettyä hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Ehdotuksen olisi sisällettävä myös indikaattorit, joiden avulla mitataan levittämistoimenpiteiden vaikuttavuutta. **Kestävyys ja jatkuvuus** • **Avoin julkaiseminen**: Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, eikä se sisällä suhteettomia rajoituksia. • **Jatkuvuus:** Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten kansallista ja alueellista käyttöönottoa koskevaa toimintasuunnitelmaa kehitetään. Hanke-ehdotuksessa esitetään toimenpiteet sekä (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoituslähteet, joiden avulla varmistetaan, että yhteenliittymän tuottamat tulokset ja hyödyt jatkuvat hankkeen päätyttyä. Tarvittaessa ehdotuksessa selitetään, miten sillä varmistetaan hanketulosten hyödyntäminen Euroopan, kansallisen tai aluetason politiikassa.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **70 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Tässä otetaan huomioon kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 13 pistettä kriteeristä

”hankkeen relevanssi”, 16 pistettä kriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu”, 13 pistettä kriteeristä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja 11 pistettä kriteeristä ”vaikuttavuus”.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Kategoriassa 2 – Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät) sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	**Tausta ja yleiset tavoitteet** • **Yhteys EU:n politiikkaan ja aloitteisiin:** Hanke-ehdotuksella edistetään osaamissopimuksen täytäntöönpanoa, mikä puolestaan tukee osaamisunionin toteuttamista. Ehdotuksessa esitetään yksityiskohtaisesti, miten se tukee osaamissopimukseen perustuvan kumppanuuden työtä. Siinä otetaan huomioon EU:n tavoitteet korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja kyseessä olevan teollisen ekosysteemin kannalta merkityksellisten EU:n alakohtaisten politiikkojen alalla ja edistetään niiden saavuttamista, tuetaan osaamisen kehittämistä osaamissopimukseen perustuvassa kumppanuudessa kyseisessä teollisuuden ekosysteemissä sekä sovelletaan EU:n avoimuusvälineitä. Hanke-ehdotuksessa, jossa käsitellään sellaista teollisuuden ekosysteemiä, jossa on jo toteutettu blueprint-yhteenliittymä tai ammatillisen koulutuksen huippuyksikköä koskeva hanke tai jossa on perustettu Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymä tai muu EU:n taitoakatemia, on täsmennettävä selvästi, miten se perustuu aiempaan hankkeeseen tai olemassa olevaan akatemiaan ja miten se täydentää asianomaisten taitoakatemioiden työtä. Soveltamisala, tuotokset tai toiminnot eivät saa olla päällekkäisiä. Strategisina painopisteinä pidetään näitä aloja: energiaintensiiviset teollisuudenalat (mukaan lukien raaka-aineet), puhdas teknologia, uusiutuvat energialähteet[381], tekoäly, kvanttilaskenta, puolijohteet, biotieteet, pitkäaikaishoito, neuroteknologia, kehittyneet materiaalit, robotiikka, avaruusteknologia[382], autoteollisuus[383] ja puolustusteollisuus[384]. • **Tarkoitus:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja toimintojen kannalta. Hanke-ehdotukseen sisältyy erityisesti erittäin relevanttien uusien ammattiprofiilien kehittämistä ja siinä suunnitellaan niihin liittyvät tutkinnot, jotka on järjestetty oppimistulosyksikköinä sekä EQF-tasoilla 3–5 että EQF-tasoilla 6–8. Hanke-ehdotukseen sisältyy asiaan liittyvien koulutusohjelmien suunnittelu, testaus ja alustava tarjonta, jotka on suunniteltu ja toteutettu modulaarisina, joustavina ja esteettöminä oppimismahdollisuuksina ottaen huomioon aiemmin hankittujen taitojen validointi. • **EU:n arvot:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. **Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet**

[381] Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma – Euroopan komissio.
[382] EU:n kompassi kilpailukyvyn palauttamiseksi.
[383] Autoteollisuuden innovointia, kestävyyttä ja kilpailukykyä koskeva komission toimintasuunnitelma.
[384] Euroopan puolustuksen tulevaisuus – Euroopan komissio.

	• **Johdonmukaisuus:** Tavoitteet ja toiminta perustuvat kattavaan, perusteltuun ja laadukkaaseen ongelmien ja tarpeiden analysointiin. Ne on määritelty selkeästi ja realistisesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden ja toiminnon kannalta merkittäviin kysymyksiin. • **Alan/alueen edustus:** Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi asianomaista teollisuuden ekosysteemiä. • **Digitaidot:** Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan digitaalisia taitoja yhden tai useamman toisiinsa liittyvän ammattiprofiilin koulutussisältöön. • **Vihreät taidot:** Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan kiertotalouteen siirtymiseen ja talouden viherryttämiseen liittyviä taitoja yhden tai useamman toisiinsa liittyvän ammattiprofiilin koulutussisältöön. • **Selviytymis- ja palautumiskykyyn liittyvät taidot:** Missä määrin hanke-ehdotukseen sisältyy taitoja, jotka liittyvät kykyyn sopeutua, hallita muutoksia ja huolehtia muista yhteisönä. • **Syväteknologiaosaaminen**: Missä määrin hanke-ehdotukseen integroidaan syväteknologia-aloihin liittyvää osaamista (tapauksen mukaan). **Täydentävyys muiden toimintojen kanssa ja innovointi – eurooppalainen lisäarvo** • **Innovointi**: Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat, ja ehdotus johtaa innovatiivisiin tuloksiin ja ratkaisuihin. • **Eurooppalainen lisäarvo**: Hanke-ehdotuksesta käy selvästi ilmi transnationaalisuuden tuoma lisäarvo. • **Koulutusalan edustus**: Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi koulutuksen järjestäjiä.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	**Käsite ja menetelmät** • **Johdonmukaisuus**: Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman asianmukaista, konkreettista ja tarkoituksenmukaista toimintaa, jolla täytetään nimetyt tarpeet ja joka johtaa odotettuihin tuloksiin. • **Rakenne**: Työohjelma on selkeä ja ymmärrettävä, ja se kattaa kaikki vaiheet (valmistelu, toteutus, hyödyntäminen, seuranta, arviointi ja tulosten levitys). • **Menetelmä:** Hanke-ehdotuksessa hyödynnetään tarvittaessa esimerkiksi seuraavia osaamiseen ja ammatteihin liittyviä EU:n välineitä: EQF, ESCO, Europassi, eurooppalainen digitaalinen osaamistodistus, EQAVET ja ESG. **Hankehallinto, laadunvarmistus sekä seuranta- ja arviointistrategia** • **Hallinto:** Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa osoitetaan asianmukaiset resurssit kullekin toimintamuodolle. • **Työohjelma:** Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • **Tutkintojen tunnustamis- ja validointijärjestelyjen laatu:** Järjestelyt ovat avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden ja periaatteiden mukaiset. **Kustannustehokkuus ja varainhoito** • **Budjetti:** Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu, ja on oikeasuhteinen hanke-ehdotuksen laajuuteen nähden. Sellaista teollisuuden ekosysteemiä koskevassa ehdotuksessa, jossa on jo käynnissä blueprint-yhteenliittymä, odotetaan esitettävän budjetti, josta käy selvästi ilmi, että päällekkäinen rahoitus estetään, koska se täydentää käynnissä olevan, suunnitelmaa toteuttavan yhteenliittymän jo tekemää työtä ja perustuu siihen. • **Varainhoidon valvonta ja laadunvarmistus:** Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarviointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) ja laatuindikaattoreilla

	varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin. Hankkeeseen on sisällytetty asiantuntijoiden suorittamia arviointiprosesseja. Yhteenliittymän työohjelmaan kuuluu riippumaton ulkoinen laadunarviointi hankkeen puolivälissä ja sen päättyessä.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	**Konsortion kokoonpano** • **Rakenne:** Kumppanuus koostuu osaamissopimuksen jäsenistä, ja siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä asiaan liittyviä organisaatioita, kuten ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja teollisuuden organisaatioita, mukaan lukien pk-yritykset, joiden profiili, taidot, kokemus ja asiantuntemus ja hallinnollinen tuki takaavat hankkeen onnistuneen toteutuksen. Hakemuksessa ehdotettu kumppanuus osoittaa asiantuntemuksen ja edustavuuden suhteessa kyseiseen teollisuuden ekosysteemiin sekä selvän yhteyden osaamissopimukseen perustuvaan kumppanuuteen tässä teollisuuden ekosysteemissä. Hakemuksia, joissa on mukana eurooppalaisia ja/tai yhteenliittymän kattamien maiden kansallisia työmarkkinaosapuolia, pidetään erityisen relevantteina. Yhteenliittymässä mukana olevien kumppaneiden olisi jakauduttava EU:n jäsenvaltioihin ja alueille siten, että yhteenliittymällä olisi hyvät mahdollisuudet toteuttaa hanke kattamissaan maissa ja kattamillaan alueilla (esimerkiksi niin, että mukana olisi Euroopan laajuinen toimialajärjestö ja/tai Euroopan tason työmarkkinaosapuolia, jotka osallistuisivat osaamissopimukseen perustuvaan kumppanuuteen). • **Sitoutuneisuus**: Kumppanien panokset ovat merkittäviä, välttämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Vastuun- ja tehtävänjako on selkeä ja asianmukainen ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta hankkeeseen ja aktiivisesta osallistumisesta sen toteuttamiseen oman asiantuntemuksensa ja omien valmiuksiensa mukaisesti. **Konsortion hallinnointi ja päätöksenteko** • **Tehtävät**: Koordinaattorin osoitetaan kykenevän moitteettomasti hallinnoimaan ja koordinoimaan transnationaalisia verkostoja ja johtamaan niitä monimutkaisessa ympäristössä. Yksittäiset tehtävät on jaettu kunkin kumppanin taitotiedon mukaisesti. • **Yhteistyö- ja ryhmähenki**: Hanke-ehdotus sisältää tehokkaan mekanismin, joka takaa, että osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja muiden mahdollisten sidosryhmien välinen koordinointi, päätöksenteko ja viestintä ovat korkealaatuisia. • **Hyöty**: Yhteenliittymä tuo selkeää lisäarvoa ja hyötyä asianomaiselle laajamittaiselle osaamiskumppanuudelle.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	**Vaikutukset ja tavoitteet** • **Tulosten hyödyntäminen:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten yhteenliittymän tulokset otetaan käyttöön asiaankuuluvien osaamissopimuksen jäsenten tavoitteiden ja sitoumusten mukaisesti. • **Vaikuttavuus**: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi hankkeen yhteiskunnallinen ja taloudellinen vaikuttavuus ja ulottuvuus. Sillä varmistetaan paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla syntyvä vaikutus kohderyhmiin ja sidosryhmiin, joilla on merkittävä asema kyseisessä ekosysteemissä ja koulutuksessa – esimerkiksi niihin, jotka ovat liittyneet osaamissopimukseen. Siihen sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä (tarvittaessa mukaan lukien koulutettujen henkilöiden lukumäärä) ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). **Viestintä, levitys ja näkyvyys**

	• **Tulosten levittäminen**: Hanke-ehdotus sisältää selkeän tulostenlevityssuunnitelman sekä asianmukaiset toimenpiteet ja niiden aikataulun, välineet ja kanavat, joiden avulla tulokset ja hyödyt saadaan tehokkaasti levitettyä sidosryhmille. **Kestävyys ja jatkuvuus** • **Avoin julkaiseminen**: Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien ja toisiinsa yhdistettyjen avoimien tietoaineistojen avulla ilman suhteettomia rajoituksia. • **Jatkuvuus**: Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten kansallista ja alueellista käyttöönottoa koskevaa toimintasuunnitelmaa kehitetään. Hanke-ehdotuksessa esitetään toimenpiteet sekä (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoituslähteet, joiden avulla varmistetaan, että yhteenliittymän tuottamat tulokset ja hyödyt jatkuvat hankkeen päätyttyä.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **70 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Tässä otetaan huomioon kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 13 pistettä arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”, 16 pistettä kriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu”, 13 pistettä kriteeristä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja 11 pistettä kriteeristä ”vaikuttavuus”.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Kategoriassa 3 – STEM-alojen taitopajat sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	**Yleiset tavoitteet** • **Yhteys EU:n politiikkaan ja aloitteisiin:** Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon korkeakoulutusta, ammatillista koulutusta, osaamista ja innovointia koskevat Euroopan komission politiikan painopisteet sekä niiden erityiset tavoitteet, ja sillä edistetään niiden saavuttamista. Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon osaamisen ja taitojen kehittämistä koskevat EU:n välineet ja aloitteet, ja sillä edistetään niiden näkyvyyttä. • **Tarkoitus:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja toiminnan kannalta. • **EU:n arvot:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. **Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet** • **Johdonmukaisuus ja ongelmalähtöinen toimintatapa**: Tavoitteet ja toiminta perustuvat kattavaan, perusteltuun ja laadukkaaseen ongelmien ja tarpeiden analysointiin. Ne on määritelty selkeästi ja realistisesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden, toiminnon ja Euroopan komission painopistetavoitteiden kannalta merkittäviin kysymyksiin.

	• **Yrittäjyystaidot:** Missä määrin hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon taidot, jotka liittyvät yrittäjähenkisyyteen, teollis- ja tekijänoikeuksien kehittämiseen ja kykyyn esitellä liiketoimintaideoita riskipääomasijoittajille. • **STEM-osaaminen:** Missä määrin hanke-ehdotukseen integroidaan STEM-aloihin liittyvää osaamista. **Täydentävyys muiden toimintojen kanssa ja innovointi – eurooppalainen lisäarvo** • **Innovointi:** Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat (kuten yrityshautomojen ja reaalimaailman oppimisympäristöjen perustaminen koulutuslaitoksiin). Ehdotus johtaa hankekohtaisiin innovatiivisiin tuloksiin ja markkinoiden tarpeisiin vastaaviin ratkaisuihin, koska sillä esimerkiksi edistetään osaamisunionia ja STEM-aineiden opetusta koskevaa strategista suunnitelmaa. • **Eurooppalainen lisäarvo:** Hanke-ehdotuksesta käy selvästi ilmi transnationaalisuuden ja potentiaalisen siirrettävyyden tuoma lisäarvo. • **Koulutusalan edustus:** Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi koulutuksen järjestäjiä, ja siitä käyvät selvästi ilmi hyödyt ja relevanssi sekä korkeakoulutuksen että ammatillisen koulutuksen kannalta.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	**Käsite ja menetelmät** • **Johdonmukaisuus:** Hankkeen yleisrakenne takaa, että hankkeen tavoitteet, menetelmät ja toiminnot ovat ehdotetun budjetin mukaisia. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintamuotoja, joilla voidaan vastata määritettyihin tarpeisiin ja tuottaa odotettuja tuloksia, joita lopulliset edunsaajat/kohderyhmät voivat hyödyntää, sekä saavuttaa toiminnan välitavoitteita ja saada aikaan pitkän aikavälin vaikutuksia. • **Rakenne:** Työohjelma on selkeä ja ymmärrettävä, ja se kattaa kaikki vaiheet (valmistelu, toteutus, hyödyntäminen, seuranta, arviointi ja tulosten levitys). • **Menetelmä:** Hanke-ehdotuksessa hyödynnetään tarvittaessa esimerkiksi seuraavia osaamiseen ja ammatteihin liittyviä EU:n välineitä: EQF, ESCO, Europassi, eurooppalainen oppimismalli, EQAVET ja ESG. **Hankehallinto, laadunvarmistus sekä seuranta- ja arviointistrategia** • **Hallinto:** Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa osoitetaan asianmukaiset resurssit kullekin toimintamuodolle. • **Työohjelma:** Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • **Tutkintojen tunnustamis- ja validointijärjestelyjen laatu:** Järjestelyt ovat avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden ja periaatteiden mukaiset, myös pienten osaamiskokonaisuuksien osalta. **Kustannustehokkuus ja varainhoito** • **Budjetti:** Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu. • **Varainhoidon valvonta ja laadunvarmistus:** Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarviointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin.

	Hankkeeseen on sisällytetty asiantuntijoiden suorittamia arviointiprosesseja. Yhteenliittymän työohjelmaan kuuluu riippumaton ulkoinen laadunarviointi hankkeen puolivälissä ja sen päättyessä.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	**Konsortion kokoonpano** • **Rakenne:** Kumppanuuden kokoonpano vastaa toimen ja hankkeen tavoitteita. Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä asianomaisia organisaatioita, kuten ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen organisaatioita ja yrityksiä, joiden profiili ja taidot, niiden rooliin hankkeessa liittyvä asiaankuuluva kokemus, asiantuntemus ja hallinnollinen tuki takaavat hankkeen onnistuneen toteutuksen. Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi asianomaista alaa tai kyseistä monialaista lähestymistapaa. • **Sitoutuneisuus:** Kumppanien panokset ovat merkittäviä, välttämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Vastuun- ja tehtävänjako on selkeä ja asianmukainen ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta hankkeeseen ja aktiivisesta osallistumisesta sen toteuttamiseen oman asiantuntemuksensa ja omien valmiuksiensa mukaisesti. **Konsortion hallinnointi ja päätöksenteko** • **Tehtävät:** Koordinaattorilla osoitetaan olevan kokemusta transnationaalisten verkostojen korkealuokkaisesta hallinnoinnista ja koordinoinnista ja johtamisesta monitahoisissa ympäristöissä. Yksittäiset tehtävät on jaettu kunkin kumppanin taitotiedon mukaisesti. • **Yhteistyö- ja ryhmähenki**: Hanke-ehdotukseen sisältyy vahva menettely, jolla taataan tehokas koordinointi, konfliktienratkaisu, päätöksenteko ja viestintä osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja kaikkien muiden sidosryhmien välillä. • **Hyöty**: Yhteenliittymä tuo selkeää lisäarvoa ja hyötyä kaikille kumppaniorganisaatioille.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	**Vaikutukset ja tavoitteet** • **Tulosten hyödyntäminen:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät yhteenliittymän tuloksia. Se sisältää keinot hyödyntämisen mittaamiseksi hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. • **Vaikuttavuus:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi hankkeen yhteiskunnallinen, taloudellinen ja toimintapoliittinen merkittävyys ja vaikuttavuus. Sillä varmistetaan paikallisella/alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla syntyvä vaikutus asiaankuuluviin kohderyhmiin ja sidosryhmiin, joilla on merkittävä asema asianomaisella alalla ja koulutuksessa. Siihen sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä (tarvittaessa mukaan lukien koulutettujen henkilöiden lukumäärä) ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). Tapauksen mukaan myös mahdolliset vaikutukset ja tuki päätöksentekoon olisi otettava huomioon. **Viestintä, levitys ja näkyvyys** • **Tulosten levittäminen:** Hanke-ehdotuksessa määritellään selkeästi kohdeyleisö (sidosryhmät, asiantuntijat, ammattilaiset, loppukäyttäjät, poliittiset päättäjät jne.) ja esitetään toimiva tulostenlevityssuunnitelma, johon sisältyy asianmukaisia toimenpiteitä ja niiden aikataulu sekä välineet ja kanavat, joiden avulla hankkeen tuloksia ja hyötyjä saadaan tehokkaasti levitettyä hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Ehdotuksen olisi sisällettävä myös indikaattorit, joiden avulla mitataan levittämistoimenpiteiden vaikuttavuutta. **Kestävyys ja jatkuvuus**

	• **Avoin julkaiseminen**: Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, eikä se sisällä suhteettomia rajoituksia. • **Jatkuvuus:** Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten kansallista ja alueellista käyttöönottoa koskevaa toimintasuunnitelmaa kehitetään. Hanke-ehdotuksessa esitetään toimenpiteet sekä (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoituslähteet, joiden avulla varmistetaan, että yhteenliittymän tuottamat tulokset ja hyödyt jatkuvat hankkeen päätyttyä. Tarvittaessa ehdotuksessa selitetään, miten sillä varmistetaan hanketulosten hyödyntäminen Euroopan, kansallisen tai aluetason politiikassa.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **70 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Tässä otetaan huomioon kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 13 pistettä kriteeristä ”hankkeen relevanssi”, 16 pistettä kriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu”, 13 pistettä kriteeristä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja 11 pistettä kriteeristä ”vaikuttavuus”.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arvioidun budjetin, arviointitulosten ja **80 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärät hanketta kohden ovat seuraavat:

- **Kategoria -1 – Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät:**
  - 1 miljoona euroa (kaksi vuotta kestävä hanke)
  - 1,5 miljoona euroa (kolme vuotta kestävä hanke)
- **Kategoria 2 – Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät)**:
  - 4 miljoona euroa (neljä vuotta kestävä hanke)
- **Kategoria 3 – STEM-alojen taitopajat**
  - 1,5 miljoona euroa (kaksi vuotta kestävä hanke)

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[385] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella. Pk-yritysten omistajille, jotka eivät saa palkkaa, aiheutuvat pk-yritysten yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[386,387] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

385 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

387 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).
b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
d) Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella. Kertakorvaus on enintään 80 prosenttia arvioinnin jälkeen määritellystä alustavasta budjetista.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa ”Tukikelpoiset välittömät kustannukset”.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

KORKEAKOULUSEKTORIN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET

Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeita koskeva toiminto tukee kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin korkeakoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden välillä. Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeiden toiminnan ja tulosten on hyödytettävä tukikelpoisia ohjelmaan assosioitumattomia kolmansia maita, niiden korkeakouluja ja korkeakoulutusjärjestelmiä. Kestävän kehityksen tavoitteiden ja Pariisin sopimuksen mukaisesti sillä tuetaan korkeakoulutuksen relevanssia, laatua, nykyaikaistamista ja reagointikykyä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Sen avulla pyritään edistämään sosioekonomista elpymistä, kasvua ja hyvinvointia sekä reagoimaan viimeaikaisiin kehityssuuntauksiin, erityisesti talouden globalisaatioon, samoin kuin inhimillisen kehityksen viimeaikaiseen taantumiseen, haavoittuvuuteen ja kasvavaan sosiaaliseen, taloudelliseen ja ympäristöön liittyvään eriarvoisuuteen. Korkeakoulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeiden odotetaan osaltaan edistävän Euroopan komission ja asianomaisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden tai alueiden laajempien politiikkatavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien Global Gateway -investointipaketit ja Välimeren sopimus[388] kohdemaissa.

TOIMINNON TAVOITTEET

Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa toiminnolla pyritään erityisesti

- lisäämään korkeakoulutuksen merkitystä EU:n Global Gateway -strategian ja siinä asetettujen investointitavoitteiden onnistuneen toteuttamisen kannalta
- parantamaan korkeakoulutuksen laatua ja sen merkityksellisyyttä työmarkkinoiden ja yhteiskunnan kannalta
- parantamaan korkeakoulujen opiskelijoiden osaamista, taitoja ja työllistymismahdollisuuksia kehittämällä uusia, tarkoituksenmukaisia ja innovatiivisia koulutusohjelmia
- edistämään osallisuutta, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja kansalaistaitojen edistämistä korkeakoulutuksessa
- parantamaan korkeakoulujen henkilöstön ja opiskelijoiden opetus- ja arviointimekanismeja, laadunvarmistusta, johtamista, hallintoa, osallisuutta, innovointia, tietopohjaa, digitaalisia ja yrittäjyysvalmiuksia sekä korkeakoulujen kansainvälistymistä
- lisäämään korkeakoulujen, korkeakoulutuksesta vastaavien elinten ja toimivaltaisten viranomaisten valmiuksia nykyaikaistaa korkeakoulujärjestelmiään erityisesti hallinnon ja rahoituksen osalta tukemalla uudistusprosessien määrittelyä, toteuttamista ja seurantaa
- parantamaan opettajien koulutusta ja jatkuvaa ammatillista kehitystä, jotta voidaan vaikuttaa koulutusjärjestelmien laatuun pitkällä aikavälillä
- edistämään korkeakoulujen yhteistyötä, valmiuksien kehittämistä ja hyvien käytäntöjen vaihtoa
- edistetään korkeakoulujen sitoutumista yhteisön ja teollisuuden sidosryhmiin sekä lisätään akateemisen tutkimuksen ja tietämyksen soveltamista tosimaailman haasteisiin
- edistämään yhteistyötä maailman eri alueiden välillä yhteisten aloitteiden avulla.

ODOTETUT VAIKUTUKSET

- Korkeakoulutukseen tehtävien investointien relevanssin, vaikutusten ja näkyvyyden lisääminen EU:n Global Gateway -strategian täytäntöönpanossa EU:n kumppanimaissa sekä Välimeren sopimuksen täytäntöönpanossa kohdemaissa.
- Nykyaikaistetut korkeakoulut, jotka paitsi siirtävät tietämystä myös luovat taloudellista ja sosiaalista arvoa siirtämällä opetus- ja tutkimustuloksensa yhteisöön/maahan.
- Korkeakoulutuksen saatavuuden ja laadun parantaminen erityisesti sellaisten henkilöiden osalta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja eri alueiden köyhimmissä maissa.
- Syrjäisillä alueilla sijaitsevien korkeakoulujen osallistumisen lisääminen.
- Tehokasta ja vaikuttavaa päätöksentekoa ja politiikan toimeenpanoa korkea-asteen koulutuksen alalla edistävä hallinto.
- Alueellinen yhdentyminen ja vertailukelpoisten tunnustamisen ja laadunvarmistuksen välineiden luominen akateemisen yhteistyön tukemiseksi sekä opiskelijoiden, henkilöstön ja tutkijoiden liikkuvuus.

[388] https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_en.

- Vahvempi yhteys ja yhteistyö yksityisen sektorin kanssa keskeisillä aloilla innovoinnin ja yrittäjyyden edistämiseksi.
- Tiedemaailman mukauttaminen työmarkkinoihin opiskelijoiden työllistettävyyden parantamiseksi.
- Opiskelijoiden aloitteellisuuden ja yrittäjähengen lisääntyminen.
- Opiskelijoiden ja henkilöstön digitaitojen kohentuminen.
- Korkeakoulujen omavastuullisuus korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeiden tuloksista jatkuvuuden varmistamiseksi.
- Kansallinen omavastuullisuus kokeilemalla ja valtavirtaistamalla korkeakoulutuksen myönteisiä ja parhaita käytäntöjä.
- Paremmat ammatilliset ja muut valmiudet toimia kansainvälisellä tasolla: paremmat johtamistaidot ja kansainvälistymisstrategiat.

TOIMINNON PAINOPISTETAVOITTEET

Toiminnon odotetaan edistävän seuraavia painopistetavoitteita:

Vihreän kehityksen ohjelma – Korkeakoulutusjärjestelmät ovat ratkaisevan tärkeitä vihreän kehityksen ohjelman tukemisessa, sillä ne pystyvät kehittämään tietoa, osaamista, taitoja ja arvoja ja mahdollisesti saamaan aikaan syvällisiä muutoksia ihmisten käyttäytymisessä. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- tukemaan talouksien uudenaikaistamista, tekemään niistä kilpailukykyisempiä ja innovatiivisempia samalla kun varmistetaan oikeudenmukainen vihreä siirtymä, lisätään vihreitä työpaikkoja ja luodaan pohjaa ilmastoneutraalille yhteiskunnalle, sekä muuttamaan sukupuolijärjestelmää eikä keskitytä ainoastaan miesvaltaisiin aloihin
- tarjoamaan niin valtakunnallisella kuin aluetasolla toimivia vastauksia ympäristöhaasteisiin, mukaan lukien kaupunkien ja maaseudun kehittäminen, vihreä ja tehokas energia, terveys, vesi- ja jätehuolto, kestävä liikenne, aavikoituminen, luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja luonnonvarojen kestävä käyttö, maatalouselintarvikkeiden arvoketjun vahvistaminen
- parantamaan ilmastotietoisuutta, kestävyyttä ja häiriönsietokykyä kaikilla yhteiskunnan ja talouden sektoreilla
- vauhdittamaan siirtymistä oikeudenmukaiseen vihreään kiertotalouteen ja tarttumaan alueellisiin ja alueiden välisiin ympäristöhaasteisiin erityisesti tiivistämällä yhteyksiä yksityiseen sektoriin ja lisäämällä osaamista ja vihreitä taitoja, joita nykyaikainen työvoima tarvitsee
- kehittämään osaamista erilaisilla kestävyyden kannalta merkityksellisillä aloilla ja laatimaan alakohtaisia vihreän osaamisen strategioita ja menetelmiä sekä tulevaisuuteen suuntautuvia opetussuunnitelmia, jotka vastaavat paremmin yksilöiden tarpeita.

Digitaalinen muutos – Koulutuksen laadun ja osallistavuuden parantaminen digiteknologian avulla, samalla kun oppijoille annetaan mahdollisuuksia hankkia olennaista digiosaamista ja alakohtaisia digitaitoja, on strategisesti tärkeää EU:lle ja monille maailman maille. Digitaalisella muutoksella on yhä suurempia vaikutuksia korkeakoulujärjestelmään, mutta samalla korkeakouluilla on keskeinen tehtävä hyödyntää digiteknologian etuja ja mahdollisuuksia ja kuroa umpeen digitaalisia kuiluja. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- tukemaan digitaitojen kehittämistä ja omaksumista, jotta digitaalisesta muutoksesta tulisi niin kattava ja osallistava kuin mahdollista
- auttamaan digitaalisen kuilun umpeen kuromisessa edistämällä digilukutaitoa, digiyrittäjyyttä ja sukupuolisensitiivisiä ohjelmia ja strategioita etenkin syrjäisillä ja maaseutualueilla sekä haavoittuvimmissa yhteisöissä
- kehittämään yhteysratkaisuja, jotka voimaannuttavat kansalaisia etäoppimisen ja opetusinnovaatioiden avulla
- tukemaan digitaloutta ja vahvistamaan tieteellisiä, teknisiä ja innovointiin liittyviä valmiuksia luomalla yhteyksiä koulutuksen, tutkimuksen ja liiketoiminnan välille digitalisaatioon liittyen hankkeilla, jotka koskevat muun muassa datainfrastruktuuria, datahallintoa, tekoälyä ja (pk-)yritysten digitalisaatiota
- parantamaan digitaalisen koulutuksen ekosysteemeitä vahvistamalla opettajien ja akateemisen henkilöstön digitaitoja ja -osaamista.

Maahanmuuttajien kotouttaminen – Koulutusjärjestelmät ovat merkittävässä osassa maahanmuuton haasteiden käsittelemisessä ja sen hyötyjen saamisessa käyttöön. Ne auttavat hiljattain saapuneita maahanmuuttajia hankkimaan

työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista ja ymmärtämään vastaanottavan maan kulttuuria sekä edistävät alkuperäisväestön avoimuutta moninaisuudelle ja muutokselle. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- tukemaan tutkintojen ja osaamiskokonaisuuksien tunnustamista ja edistämään alueellista opintosuoritusten siirtojärjestelmää alueellisten korkeakoulutusalueiden luomiseksi ja alueiden sisäisten yhteyksien parantamiseksi
- antamaan maahanmuuttajille ja siirtymään joutuneille henkilöille mahdollisuus koulutukseen vastaanottavissa maissa, kielikoulutus ja apurahat mukaan lukien
- kehittämään kokonaisvaltaisia malleja, joilla vastataan pakolaisopiskelijoiden erityisiin tarpeisiin ja varmistetaan heille pääsy koulutukseen tukien vahvasti akateemista, sosiaalista, fyysistä ja psykologista kehitystä.

Hallinto, rauha, turvallisuus ja inhimillinen kehitys – Oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien, tasa-arvon, demokratian ja hyvän hallintotavan kunnioittaminen muodostavat perustan vakaalle, oikeudenmukaiselle ja kukoistavalle yhteiskunnalle. Tällä toiminnolla voidaan auttaa luomaan perustaa aktiivisen kansalaisuuden vahvistamiselle ja erityisosaamisen rakentamiselle kyseisillä aloilla. Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeet voivat auttaa löytämään pitkän aikavälin ratkaisuja korkeakoulutusalan heikon hallinnon ongelmiin. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään tukemaan akateemista yhteistyötä ja aloitteita seuraavilla aloilla:

- hallinto, oikeusvaltioperiaate, demokratia, perusarvot, ihmisoikeuksien suojelu ja korruption torjunta
- rikollisuuden torjunta, medialukutaidon edistäminen sekä riippumattoman median ja kansalaisyhteiskunnan rooli
- rauha ja turvallisuus, inhimillinen kehitys, kulttuurienvälinen vuoropuhelu, moninaisuuden kunnioittaminen, suvaitsevaisuus, sukupuolten yhdenvertaisuus, naisten ja nuorten voimaannuttaminen
- sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset oikeudet, terveys ja hyvinvointi.

Kestävä kehitys ja työpaikat – Korkeakoulutusta tarvitaan elämäntaitojen ja työssä tarvittavien taitojen hankkimiseen. Korkeakoulutus tukee myös työllistettävyyttä ja on kestävän kasvun edellytys. Keskeinen tavoite on puuttua nykyiseen koulutustulosten ja työmarkkinatarpeiden kohtaanto-ongelmaan muun muassa kehittämällä työssäoppimista. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- edistämään luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden, taidealan ja matematiikan (STEAM-aineet) osaamiseen liittyvää koulutustarjontaa ja opiskelua ja sukupuolten tasa-arvoa näillä aloilla siten, että otetaan huomioon oikeudenmukainen vihreä siirtymä ilmastoneutraaliuteen
- edistämään nuorten ja naisten yrittäjyyttä, kehittämään innovointikeskuksia ja startup-yrityksiä paikallisten työllistymismahdollisuuksien luomiseksi ja aivoviennin estämiseksi
- vahvistamaan yhteyksiä akateemisten alojen, tutkimuksen ja yritystoiminnan välillä, jotta voidaan täyttää nykyisiä ja tulevia osaamistarpeita ja ennen kaikkea kehittää yrittäjyystaitoja sekä taitoja, joita tarvitaan valtakunnallisten ja alueellisten arvoketjujen kehittämiseen
- tukemaan nuorison osaamisen kehittämistä
- vahvistamaan yhteyksiä työmarkkinoihin edistämään työpaikkojen syntymistä, työmahdollisuuksia ja yksityisen sektorin osallistumista osaamisen kehittämiseen
- kehittämään perusopetuksen ja toisen asteen opettajien koulutusta ja täydennyskoulutusta, jotta voidaan puuttua koulupudokkuuden rakenteellisiin syihin ja torjua sitkeää taloudellista eriarvoisuutta ja sukupuolten epätasa-arvoa.

Näitä painopisteitä sovelletaan koko toimintoon, joka on jaettu alueisiin ja lohkoihin.

Lohkojen 1 ja 2 (ks. jäljempänä oleva lohkojen määritelmä) osalta edellä mainittuja painopisteitä sovelletaan kussakin alueellisessa kontekstissa seuraavasti:

- **Länsi-Balkan:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja inhimillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Itäiset naapurimaat:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja inhimillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.

- **Eteläiset Välimeren maat:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja inhimillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat. Lohkon 2 (eteläisen Välimeren maat) osalta etusijalle asetetaan innovatiivisten yhteisten koulutusohjelmien kehittäminen Euro–Välimeri-alueella, jotta Välimeren molemmin puolin toimivat korkeakoulut voivat suunnitella ja toteuttaa yhteisiä innovatiivisia opetussuunnitelmia.
- **Aasia:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja inhimillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Keski-Aasia:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Lähi-itä:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Tyynimeri:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Saharan eteläpuolinen Afrikka:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat, inhimillinen kehitys, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha ja turvallisuus.
- **Latinalainen Amerikka:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, hallinto, rauha, turvallisuus ja inhimillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Karibian alue:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, hallinto, rauha, turvallisuus ja inhimillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.

MAANTIETEELLISET KOHTEET

Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeiden toteuttamismuotoja voivat olla:

- **Kansalliset hankkeet** eli hankkeet, joissa on mukana oppilaitoksia vain yhdestä tukikelpoisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta.
- Useiden maiden **(alueelliset) hankkeet** yhdellä tukikelpoisella alueella.
- Useiden maiden hankkeet, joissa on mukana useampi kuin yksi alue **(alueiden väliset hankkeet)**. Alueiden välisissä hankkeissa on käsiteltävä kaikkien asianomaisten alueiden kannalta merkittäviä painopistealoja, niiden merkitys kullekin alueelle on osoitettava ja se on perusteltava yhteisiä tarpeita ja tavoitteita koskevalla yksityiskohtaisella analyysillä.

Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamista koskevan toimen talousarvio käytetään hankkeiden tukemiseen seuraavasti:

- Kansalliset ja alueelliset hankkeet: alustavasti 90 % toimen talousarviosta.
- Alueiden väliset hankkeet: alustavasti 10 % toimen talousarviosta.

Toimen tavoitteena on edistää hankkeiden temaattista monipuolisuutta ja riittävää maantieteellistä edustusta tietyllä alueella siltä osin kuin on kyse hankkeiden lukumäärästä kussakin maassa. Saharan eteläpuolisessa Afrikassa lohkoissa 1 ja 2 yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia alueelle osoitetusta rahoituksesta.

Kullekin kunkin alueen kolmelle lohkolle asetetaan alustava budjetti, mutta määrärahojen siirto lohkosta toiseen on mahdollista.

Lisätietoja käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

HANKELOHKOT

Jotta voidaan vastata ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden erilaisiin haasteisiin, korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeita koskeva toiminto koostuu kolmesta erityisestä lohkosta:

Lohko 1: Korkeakoulusektorin yhteistyömahdollisuuksien edistäminen

Tämän lohkon tarkoituksena on houkutella vähemmän kokeneita korkeakouluja ja pienimuotoisia toimijoita korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeita koskevaan toimintoon, jotta helpotetaan Erasmus+ -ohjelmassa

uusien organisaatioiden[389] mukaanpääsyä. Näiden kumppanuuksien olisi oltava ensimmäinen askel niille ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitseville korkeakouluille ja organisaatioille, joiden toimintavalmiudet ovat vähäisemmät, jotta ne voivat hyödyntää ja lisätä keinoja tavoittaa henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tästä lohkosta rahoitetaan pienimuotoisia hankkeita, joilla kavennetaan tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden samassa maassa tai samalla alueella sijaitsevien korkeakoulujen välisiä kansainvälistymiseroja. Tähän lohkoon kuuluvien hankkeiden kohteena ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa ovat pääasiassa seuraavat:

- ohjelmaan assosioitumattomien vähiten kehittyneiden kolmansien maiden korkeakoulut
- ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden syrjäisillä alueilla sijaitsevat korkeakoulut
- Erasmus+ -ohjelmassa uudet toimijat tai vähemmän kokeneet korkeakoulut ja tiedekunnat ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- opiskelijat ja henkilöstö, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Toiminta

Ehdotetun toiminnan ja hanketulosten olisi tuotettava selvää lisäarvoa kohteena oleville edunsaajille seuraavilla aloilla:

- toiminta, jolla pyritään parantamaan kohteena olevien korkeakoulujen johtamista koskevia tai hallinnollisia valmiuksia
- toiminta, jolla pyritään varmistamaan laadukas, merkityksellinen koulutus
- toiminta, jolla pyritään lisäämään opiskelijoiden tai henkilöstön, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumismahdollisuuksia.

Esimerkkejä toiminnasta, jota voidaan toteuttaa lohkon 1 puitteissa, on FTOP-portaalissa.

Lohko 2: Korkeakoulutuksen muutoskumppanuudet

Tähän lohkoon kuuluvissa hankkeissa otetaan käyttöön korkeakoulutuksessa uusia lähestymistapoja ja aloitteita, jotka perustuvat vertaisoppimiseen ja kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtoon ja jotka vaikuttavat korkeakoulujen lisäksi koko yhteiskuntaan. Hankkeiden tuloksilla olisi oltava kohteena oleviin korkeakouluihin merkittävä ja pitkäaikainen vaikutus, joka jatkuu myös hankkeiden päättymisen jälkeen ja hyödyttää siten koko yhteiskuntaa.

Hankkeissa yhdistyvät erityisesti seuraavat tekijät ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulujen hyväksi:

- **Korkeakoulutuksen innovointi** sen merkityksellisyyden lisäämiseksi työmarkkinoiden ja yhteiskunnan kannalta. Ehdotetuilla hankkeilla on tarkoitus puuttua työnantajien vaatimusten ja korkeakoulujen tarjonnan kohtaanto-ongelmaan ja ehdottaa integroituja ratkaisuja opiskelijoiden työllistyvyyden parantamiseksi. Tämä voidaan saada aikaan toteuttamalla kattavia toimia, joita ovat esimerkiksi seuraavat:
    - innovatiivisten opetussuunnitelmien suunnittelu ja innovatiivisten elementtien sisällyttäminen nykyisiin opetussuunnitelmiin
    - innovatiivisten oppimis- ja opetusmenetelmien käyttöönotto (oppijakeskeinen ja todellisiin ongelmiin perustuva opetus ja oppiminen)
    - aktiivinen yhteistoiminta elinkeinoelämän ja tutkimuksen kanssa, täydennyskoulutusohjelmien ja -toimintojen järjestäminen yritysten kanssa ja niiden sisällä
    - korkeakoulujen kapasiteetin vahvistaminen, jotta ne voivat verkostoitua tehokkaasti tutkimusta sekä tieteellistä ja teknologista innovointia varten.
- **Korkeakoulujen uudistusten edistäminen**, jotta niistä voi tulla taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen liikkeellepanijoita. Hankkeilla olisi tuettava korkeakouluja sellaisten institutionaalisten uudistusten kehittämisessä ja toteuttamisessa, joilla niistä tehdään entistä demokraattisempia, osallistavampia, tasapuolisempia ja vastuullisempia kansalaisyhteiskunnan täysivaltaisia osatekijöitä. Institutionaalisia uudistuksia ovat muun muassa uudet hallinto- ja johtamisjärjestelmät ja -rakenteet, digitaitoihin liittyvät valmiudet, nykyaikaiset yliopistopalvelut, laadunvarmistusprosessit sekä johtavan, akateemisen, teknisen ja hallinnollisen henkilöstön ammatillistamisen ja ammattitaidon kehittymisen välineet ja menetelmät. Yrittäjähenkisyyden kehittäminen ja osaamisen ja taitojen parantaminen korkeakouluissa ovat keskeisiä tekijöitä

[389] Ks. käsitteen ”Erasmus+ -ohjelmassa uusi organisaatio” määritelmä D-osassa ”Sanasto”.

tämän lohkon onnistumisen kannalta. Monialaisten taitojen oppiminen, yrittäjyyskoulutus ja yrittäjyystaitojen käytännön soveltaminen mahdollistavat sen, että korkeakoulut voivat hyödyntää tietojaan ja resurssejaan paikallisten/kansallisten/alueellisten yhteisöjensä hyväksi.

Toiminta

Ehdotetun toiminnan ja hanketulosten olisi tuotettava selkeää lisäarvoa kohteena oleville edunsaajille. Ne voivat kohdistua innovatiivisiin opetussuunnitelmiin sisällön tai rakenteen osalta, uusiin oppimismenetelmiin, -välineisiin ja -materiaaleihin, Bolognan prosessin mukaisiin uudistuksiin, tunnustettujen ja opintopisteitä kerryttävien käytännön koulutusjärjestelmien, työssäoppimisen tai harjoittelujen käyttöönottoon, harjoittelu- ja opintojaksoja yhdisteleviin oppimisjärjestelmiin, ratkaisuihin haastaviin kysymyksiin, kiireellisiin sosiaalisiin tarpeisiin tai haavoittuvien ryhmien tai asenteiden ja arvojen muutosten käsittelyyn, innovaatiokeskusten ja -hautomoiden perustamiseen, rajoitetun ajan kestäviin henkilöstön tai opiskelijoiden vaihtoihin, korkeakoulujen kansainvälistymisstrategioihin ja -välineisiin, hallinto- ja johtamisjärjestelmien uudistusstrategioihin, akateemisen henkilöstön taitojen parantamisen välineisiin ja menetelmiin tai sellaisten asiaankuuluvien opinto-ohjelmien, uusien koulutusohjelmien ja oppimismenetelmien vahvistamiseen, jotka ovat Global Gateway -strategian mukaisia ja joista saadaan tietoa maan ja/tai alueellisten painopisteiden käyttöön.

Esimerkkejä toiminnasta, jota voidaan toteuttaa lohkon 2 puitteissa, on FTOP-portaalissa.

KELPOISUUSPERUSTEET – Lohko 1 ja lohko 2

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat julkisia tai yksityisiä oikeussubjekteja ja kuuluvat seuraaviin kategorioihin: - korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot - työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisoalalla toimivat organisaatiot tai oppilaitokset. Näiden yhteisöjen on oltava sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin seuraavista: - EU:n jäsenvaltiot - ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat - ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat tukikelpoiselta alueelta. Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat **alueet 1, 2[390], 3, 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9, 10 ja 11**. **Koordinaattori** Edellä mainituista yhteisöistä **ainoastaan korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot** voivat toimia koordinaattoreina korkeakoulujen kapasiteetinvahvistamista koskevissa hakemuksissa. Organisaatio voi olla enintään kahden tässä ehdotuspyynnössä jätetyn ehdotuksen koordinaattori. **Korkeakouluja koskevat yleiset säännöt:**

[390] Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

	• EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevilla korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). • Korkeakoulujen, jotka ovat sijoittautuneet ohjelmaan assosioitumattomiin tukikelpoisiin kolmansiin maihin, (mahdollisine) sidosyhteisöineen, on oltava toimivaltaisten viranomaisten korkeakouluiksi tunnustamia. Niiden on tarjottava täydellisiä korkeakoulututkintoihin johtavia opinto-ohjelmia ja tunnustettuja korkea-asteen tutkintoja[391].
Konsortion kokoonpano	Kokoonpanossa on oltava mukana vähintään seuraavat: **Kansalliset hankkeet** (avoin vain alueille 2[392], 3, 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9)**:** • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: o jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi korkeakoulu. • Vain yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa: o mukana on oltava vähintään kaksi korkeakoulua[393]. • Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrän **on oltava vähintään yhtä suuri kuin** EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrä. **Useiden maiden hankkeet** (avoimia kaikille tukikelpoisille alueille): • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: o jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi korkeakoulu. • Vähintään kaksi tukikelpoista ohjelmaan assosioitumatonta kolmatta maata: o tämän vähimmäismäärän osalta kustakin maasta on oltava mukana vähintään kaksi korkeakoulua.[394] Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat voivat olla samalta alueelta (alueelliset hankkeet) tai eri alueilta (alueiden väliset hankkeet). • Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrän **on oltava vähintään yhtä suuri kuin** EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrä. **Kaikkia konsortioita koskevat yleiset säännöt:** • Edellä kuvatun konsortion koostumusta koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattamiseksi korkeakoulujen organisaatiota **ei katsota** korkeakouluksi. • Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti	Toiminnan on tapahduttava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa.

[391] Kansainvälinen koulutusluokitus (ISCED 2013), korkea-asteen koulutus, vähintään taso 5. Toisen asteen jälkeistä koulutusta, joka ei ole korkea-asteen koulutusta (ISCED 2011, taso 4), ei hyväksytä.

[392] Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

[393] Poikkeus: Jos ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa on vähemmän kuin viisi toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tunnustamaa korkeakoulua tai jos yhden korkeakoulun osuus on yli 50 prosenttia maan kaikista opiskelijoista, hyväksytään hakemukset, joissa on mukana vain yksi korkeakoulu kyseisistä maista.

[394] Poikkeus: Ks. edellinen alaviite.

(Toiminnan tapahtumapaikka)	
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 24 tai 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän kautta. **Alue 1 – Länsi-Balkan** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-1 **Alue 2 – Itäiset naapurimaat** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-2 **Alue 3 – Eteläisen Välimeren maat** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-3 **Alue 5 a – Aasia** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-5a **Alue 6 – Keski-Aasia** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 6 **Alue 7 a – Lähi-itä** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 7a **Alue 8 a – Tyynimeri** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 8a **Alue 9 – Saharan eteläpuolinen Afrikka** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 9 **Alue 10 – Latinalainen Amerikka** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 10 **Alue 11 – Karibian alue** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION 11

	Alue C-R – Alueiden välinen Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-CROSS-REGIONAL
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **10. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.

Lohko 3: Rakenneuudistushankkeet

Tämän lohkon hankkeilla tuetaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden toimintaa, jolla kehitetään johdonmukaisia, osallistavia ja kestäviä korkeakoulutusjärjestelmiä maiden sosioekonomisten tarpeiden täyttämiseksi ja laajemmin tietoon perustuvan talouden luomiseksi, myös luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM) aloilla. Tähän lohkoon kuuluvia elementtejä ovat myös onnistuneiden tulosten valtavirtaistaminen ja laajentaminen sekä synergiat meneillään olevan tai suunnitellun tuen kanssa kahdenvälisten tukiohjelmien alalla. Rakenneuudistushankkeissa otetaan huomioon tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden tarve uudistua ja nykyaikaistaa järjestelmiään tukemalla kestäviä systeemisiä ja rakenteellisia parannuksia ja innovaatioita korkeakoulusektorilla. Niissä olisi oltava mukana ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden toimivaltaisia kansallisia viranomaisia (erityisesti opetusministeriöt), korkeakouluja, tutkimuslaitoksia ja muita asiaankuuluvia viranomaisia/elimiä ja sidosryhmiä.

Lohko 3 ja Global Gateway -strategian painopisteet

Seuraavassa luetelluilla alueilla toteutettavien lohkon 3 hankkeiden **on oltava linjassa** Global Gateway -strategian painopisteiden kanssa. Tämä on olennainen vaatimus, ja sen täyttyminen otetaan tarkasti huomioon arviointikriteerin ”Relevanssi” yhteydessä.

- 5 a (Aasia)
- 6 (Keski-Aasia)
- 8 a (Tyynimeri)
- 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka)
- 10 (Latinalainen Amerikka)
- 11 (Karibian alue)

Asianomaisten maiden kannalta merkittävät painopisteet ovat nähtävissä täällä: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

EU:n ja Moldovan Eurooppa-asioiden maisteriohjelma

Lohkossa 3 olevalla toiminnolla tuetaan myös rakenneuudistushanketta, jonka tarkoituksena on perustaa Moldovaan Eurooppa-asioiden lippulaivamaisteriohjelma, joka perustuisi moldovalaisten ja muiden eurooppalaisten yliopistojen väliseen yhteistyöhön. Se kohdennetaan nuorille ammattilaisille ja virkamiehille, jotka valitaan ansioihin perustuvalla, avoimella menettelyllä. Tavoitteena on parantaa Moldovan institutionaalisia valmiuksia EU:hun liittymistä varten.

Tavoitteena on myös, että Moldovan oppilaitokset toteuttaisivat akateemisen sisällön ja tutkinnon ensisijaisesti englannin kielellä ja että eurooppalaiset akateemiset ja poliittiset asiantuntijat antaisivat tähän merkittävän panoksen yhteisen opetussuunnitelman kehittämisen, vierailuluentojen ja lyhytaikaisten komennusten sekä asianmukaisten tutkintotodistusjärjestelyjen kautta.

Ohjelma mukautetaan Moldovan julkishallinnon EU:hun liittymisprosessiin liittyviin koulutustarpeisiin. Hankkeella vahvistetaan myös Moldovan korkeakoulutusjärjestelmän käynnissä olevia rakenneuudistuksia valmiuksien kehittämisen, opinto-ohjelmien innovoinnin sekä Bolognan prosessiin ja eurooppalaiseen koulutusalueeseen mukauttamisen avulla.

Hankkeen odotetut tavoitteet ovat seuraavat:

- Tuetaan Moldovan hallinnollista valmiutta EU:n jäsenyyteen kouluttamalla uutta virkamiessukupolvea, jolla on kattavat tiedot EU:n toimielimistä, politiikoista ja lainsäädännöstä.
- Vahvistetaan korkeakoulutuksen tarjonnan laatua ja kansainvälistymistä Moldovassa sisällön, menetelmien ja opetushenkilöstön avulla.
- Edistetään inhimillisen pääoman kehittämistä ja pätevien ammattilaisten pysymistä maassa.

- Vahvistetaan yhteiskunnallista yhteyttä Eurooppaan liittymisen hankkeeseen lisäämällä tietoisuutta EU:n arvoista, toimielimistä ja liittymisen hyödyistä, mikä syventää tunnetta Euroopan kansalaisuudesta.

Keskipitkällä aikavälillä maisteriohjelma voisi toimia perustana EU-opintojen osaamiskeskuksen perustamiselle Moldovaan, mikä edistäisi laajempia rakenneuudistuksia koulutuksen ja julkishallinnon aloilla Moldovassa ja naapuruusmaissa.

Lisätietoja ja hanketta koskevat vaatimukset julkaistaan rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa (Funding and Tender Opportunities Portal, FTOP): https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Esimerkkejä toiminnasta, jota voidaan toteuttaa lohkon 3 puitteissa, on FTOP-portaalissa.

KELPOISUUSPERUSTEET - Lohko 3

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot **(Kuka voi hakea?)**	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat (julkisia tai yksityisiä) oikeussubjekteja ja kuuluvat seuraaviin kategorioihin: - korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot - työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisoalalla toimivat organisaatiot tai oppilaitokset. Näiden yhteisöjen on oltava sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin seuraavista: - EU:n jäsenvaltiot - ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat - ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat tukikelpoiselta alueelta. Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat **alueet 1, 2[395], 3, 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9, 10 ja 11**. **Koordinaattori** Edellä mainituista yhteisöistä **ainoastaan korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot** voivat toimia koordinaattoreina korkeakoulujen kapasiteetinvahvistamista koskevissa hakemuksissa. Yhteisö voi olla enintään kahden tässä ehdotuspyynnössä jätetyn ehdotuksen koordinaattori. **Korkeakouluja koskevat yleiset säännöt:** • EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevilla korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). • Korkeakoulujen, jotka ovat sijoittautuneet ohjelmaan assosioitumattomiin tukikelpoisiin kolmansiin maihin, (mahdollisine) sidosyhteisöineen, on oltava toimivaltaisten viranomaisten korkeakouluiksi tunnustamia. Niiden on tarjottava täydellisiä korkeakoulututkintoihin johtavia opinto-ohjelmia ja tunnustettuja korkea-asteen tutkintoja[396].

[395] Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

[396] Kansainvälinen koulutusluokitus (ISCED 2013), korkea-asteen koulutus, vähintään taso 5. Toisen asteen jälkeistä koulutusta, joka ei ole korkea-asteen koulutusta (ISCED 2011, taso 4), ei hyväksytä.

Konsortion kokoonpano	Kokoonpanossa on oltava mukana vähintään seuraavat: • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: o jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi korkeakoulu. • Vähintään yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa: o jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään kaksi korkeakoulua[397]**;** ja o Korkeakoulutuksesta vastaava kansallinen toimivaltainen viranomainen (esim. ministeriö) kyseisessä maassa. • Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrä. **EU:n ja Moldovan Eurooppa-asioiden maisteriohjelma** Vuonna 2026 lohkoon 3 kuuluvalla toiminnolla tuetaan Eurooppa-asioiden maisteriohjelman perustamista Moldovaan. Tämän toiminnon kokoonpanossa on oltava mukana vähintään seuraavat: • vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi korkeakoulu; • vähintään yksi Moldovan tasavaltaan sijoittautunut korkeakoulu, • korkeakoulutuksesta, Eurooppa-asioista tai ulkoasioista vastaava kansallinen toimivaltainen viranomainen (esim. ministeriö) kyseisessä maassa. **Kaikkia konsortioita koskevat yleiset säännöt** Edellä kuvatun konsortion koostumusta koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattamiseksi korkeakoulujen organisaatiota ei katsota korkeakouluksi. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 tai 48 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän kautta. **Alue 1 – Länsi-Balkan** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-1 **Alue 2 – Itäiset naapurimaat** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE

[397] Poikkeus: Jos ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa on vähemmän kuin viisi toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tunnustamaa korkeakoulua tai jos yhden korkeakoulun osuus on yli 50 prosenttia maan kaikista opiskelijoista, hyväksytään hakemukset, joissa on mukana vain yksi korkeakoulu kyseisistä maista.

	Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-2 **Alue 3 – Eteläisen Välimeren maat** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-3 **Alue 5 a – Aasia** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-5a **Alue 6 – Keski-Aasia** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-6 **Alue 7 a – Lähi-itä** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-7a **Alue 8 a – Tyynimeri** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-8a **Alue 9 – Saharan eteläpuolinen Afrikka** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-9 **Alue 10 – Latinalainen Amerikka** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-10 **Alue 11 – Karibian alue** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-REGION-11 **Alue C-R – Alueiden välinen** Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2026-CBHE-CROSS-REGIONAL
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **10. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.

KAIKKIIN LOHKOIHIN SOVELLETTAVAT ARVIOINTIKRITEERIT:

Hanke-ehdotukset arvioidaan **kaksivaiheisella menettelyllä** seuraavin perustein:

Vaihe 1

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	• **Tarkoitus:** Hanke-ehdotus edistää EU:n laajempien politiikkatavoitteiden ja erityisesti Global Gateway -strategian tavoitteiden saavuttamista. Hankkeessa käsitellään selkeästi kohdealueiden määriteltyjä alueellisia painopisteitä, ja se on merkityksellinen korkeakoulujen kapasiteetinvahvistamista koskevan toiminnon ja kyseisen lohkon kannalta Sillä vastataan asianmukaisesti kohdemaan tai -alueen (kohdemaiden tai -alueiden) sekä kohderyhmien ja lopullisten edunsaajien nykyisiin tarpeisiin ja rajoitteisiin. Kohteena olevien osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tarpeet otetaan huomioon. • **EU:n arvot**: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • **Tavoitteet:** Tavoitteet perustuvat luotettavaan tarveanalyysiin. Ne on määritelty selkeästi ja ne ovat täsmällisiä, mitattavissa ja saavutettavissa olevia, realistisia ja aikasidonnaisia (SMART). Niissä käsitellään osallistujaorganisaatioiden kannalta merkittäviä kysymyksiä (kohteena olevien korkeakoulujen nykyaikaistamis-, kehittämis- ja kansainvälistymisstrategian mukaisesti) sekä tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulutuksen kehittämisstrategioita. • **Eurooppalainen lisäarvo**: Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, että vastaavia tuloksia ei voida saavuttaa ilman EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakoulujen yhteistyötä ja ilman EU-rahoitusta. **Erityisesti lohkon 2 osalta:** • Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeä analyysi siitä, miten toiminta-ala vastaa tietyn alueen sosioekonomista kasvua ja itsenäisyyttä koskeviin painopistetavoitteisiin, ja hankkeessa hyödynnetään innovatiivisia osatekijöitä ja kehittyneimpiä menetelmiä ja tekniikkoja määritellyllä toiminta-alalla. • Alueilla 5 a, 6, 8 a, 9, 10 ja 11 ehdotuksia, jotka koskevat Global Gateway -strategiaan liittyviä painopistealoja, pidetään erityisen merkityksellisinä. **Erityisesti lohkon 3 osalta:** • Hanke-ehdotuksessa käsitellään korkeakoulujärjestelmien uudistamista ja nykyaikaistamista kohteena olevien ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kehittämisstrategioiden mukaisesti. • Tärkeää: Alueiden 5 a, 6, 8 a, 9, 10 ja 11 osalta ehdotus koskee yksilöityjä painopistealoja[398]. On huomattava, että jos hanke-ehdotus ei näiden alueiden osalta vastaa kyseisiä painopistealoja, ehdotus ei saa vaadittua vähimmäispistemäärää arviointikriteeristä ”Relevanssi”.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	• **Johdonmukaisuus**: Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden, menetelmien, toiminnan ja ehdotetun budjetin johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintamuotoja, joilla täytetään yksilöidyt tarpeet ja jotka johtavat odotettuihin tuloksiin.

[398] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities.

	• **Menetelmä**: Toimenpiteen toimintalogiikka on laadukas, suunnitellut tuotokset ja vaikutukset ovat johdonmukaisia ja toteuttamiskelpoisia, ja keskeiset oletukset ja riskit on määritelty selkeästi. Ehdotuksen rakenne ja sisältö, muun muassa objektiivisesti todennettavissa olevien indikaattorien valinta, tietojen saatavuus, perustason tiedot ja tavoitearvot, ovat asianmukaiset. • **Työohjelma:** Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. Resurssien suhde odotettuihin tuloksiin on riittävä ja työsuunnitelma on realistinen ja se sisältä tarkasti määritellyt toiminnot, aikataulut, selkeät tuotokset ja välitavoitteet. • **Budjetti:** Hanke-ehdotus on kustannustehokas ja siinä osoitetaan hankkeen onnistuneeseen toteuttamiseen tarvittavat varat. • **Laadunvalvonta:** Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarviointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit ja lieventävät toimet) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti. • **Ympäristökestävyys:** Hanke on suunniteltu ympäristöystävällisesti ja sen eri vaiheisiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä (esimerkiksi vihreä matkustaminen).
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	• **Hallinto:** Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hallintorakenteet, yhteistyöjärjestelyt ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. • **Kokoonpano**: Kumppanuudessa on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä organisaatioita, joilla on ehdotuksen tavoitteiden ja lohkon erityispiirteiden kannalta tarpeellinen osaaminen. Hanke-ehdotuksessa ovat mukana sopivimmat ei-akateemiset kumppanit, jotka edustavat eri aloja ja monenlaista kokemusta. Alueen 2 maat: Lohkoissa 1 ja 2 etusijalle asetetaan hankkeet, joihin osallistuu korkeakouluja muualta kuin pääkaupungeista ja/tai maaseutu- ja/tai syrjäisiltä alueilta. Alueiden 5 a, 6, 7 a, 8 a maat: Lohkoissa 1 ja 2 etusijalle asetetaan hankkeet, joihin osallistuu korkeakouluja tai organisaatioita vähiten kehittyneistä maista. • **Tehtävät:** Roolit ja tehtävät on jaettu kunkin kumppanin taitotiedon, profiilin ja kokemuksen mukaisesti ja ne ovat asianmukaiset. • **Yhteistyö:** Hanke-ehdotus sisältää tehokkaita mekanismeja, joilla taataan, että osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien välinen yhteistyö, viestintä ja konfliktinratkaisu on tehokasta. • **Sitoutuneisuus:** Hankekumppanien panokset ovat merkittäviä, välttämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Hanke-ehdotuksesta käy ilmi erityisesti ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kumppaneiden osallistuminen, sitoutuminen ja omavastuullisuus hankkeen erityistavoitteiden ja tulosten suhteen. **Erityisesti lohkon 2 osalta:** • Hanke-ehdotukseen liittyy asiaankuuluvia muita kuin akateemisia organisaatioita ja sidosryhmiä, jotka tuovat innovatiivista lisäarvoa hanke-ehdotuksen tavoitteisiin. Ehdotuksissa, joiden tavoitteena on tukea arvoketjuja keskeisillä kansallisen tai alueellisen tason ensisijaisilla investointialoilla, yksityinen sektori on mukana kumppanuudessa ja selvästi sitoutunut kaikilla tarvittavilla tasoilla. **Erityisesti lohkon 3 osalta:**

	• Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, että korkeakoulutuksesta vastaavat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset osallistuvat tehokkaasti toiminnon ohjaamiseen ja toteutukseen. • Tarvittaessa ehdotukseen osallistuu muita kuin akateemisia sidosryhmiä (esimerkiksi yrityksiä ja teollisuutta), jotka tuovat ehdotettuihin tavoitteisiin ja toimintaan osaamis- ja työmarkkinanäkökulman.
Jatkuvuus, vaikuttavuus ja odotettujen tulosten levittäminen (enintään 20 pistettä)	• **Tulosten hyödyntäminen:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia ja miten varmistetaan kerrannaisvaikutukset (mukaan lukien mahdollisuudet toistaa ja laajentaa toimen tuloksia alakohtaisella tasolla sekä paikallisella, alueellisella, kansallisella tai kansainvälisellä tasolla), ja siinä esitetään keinoja mitata tulosten hyödyntämistä hankkeen rahoittamisen aikana ja sen jälkeen. • **Viestintä ja tulosten levittäminen** Hanke-ehdotus sisältää selkeän ja tehokkaan viestintäsuunnitelman ja strategian tulosten levittämiseksi sekä aikataulutetut toimenpiteet ja välineet ja kanavat, joiden avulla saadaan tehokkaasti levitettyä tulokset ja hyödyt kaikille asiaankuuluville sidosryhmille ja hankkeen ulkopuolisille tahoille ja voidaan tavoittaa merkitykselliset sidosryhmät ja saada nämä kiinnostumaan hankkeen tuloksista niin hankkeen rahoittamisen aikana kuin sen jälkeen. • **Vaikuttavuus:** Hanke-ehdotuksella varmistetaan paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla syntyvä vaikutus kohderyhmiin ja asianomaisiin sidosryhmiin. Siihen sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä) yksilöiden, korkeakoulujen ja järjestelmän tasolla. • **Jatkuvuus:** Hanke-ehdotuksessa selvitetään, miten hankkeen tuloksia ylläpidetään taloudellisesti (hankerahoituksen päättymisen jälkeen) ja institutionaalisesti (toiminnan ja palvelujen jatkaminen), miten varmistetaan paikallinen omistajuus sekä tarvittaessa se, miten yksityinen sektori on mukana hankerahoituksen aikana ja sen jälkeen. **Erityisesti lohkon 1 osalta:** • Hanke-ehdotuksella varmistetaan jatkuva ja kestävä toiminta olemassa olevien esteiden poistamiseksi sekä korkeakoulujen tarjoamien oppimismahdollisuuksien ja -resurssien saavutettavuuden parantaminen opiskelijoiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja henkilöstön kannalta. • Hanke-ehdotus on omiaan lisäämän ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulujen valmiuksia kansainväliseen yhteistyöhön. **Erityisesti lohkon 2 osalta:** • Hanke-ehdotuksella varmistetaan merkittävä vaikutus ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakouluihin, erityisesti niiden innovointivalmiuksien kehittämiseen ja hallinnon nykyaikaistamiseen, kun ne avautuvat koko yhteiskunnalle, työmarkkinoille ja muulle maailmalle. • Hanke-ehdotuksesta käyvät selvästi ilmi hankkeen laajemmat mahdollisuudet vaikuttaa yhteiskuntaan ja/tai kyseiseen talouden alaan. **Erityisesti lohkon 3 osalta:**

	• Hanke-ehdotuksessa osoitetaan selvästi, miten hanketulokset johtavat politiikan uudistamiseen tai korkeakoulutuksen nykyaikaistamiseen järjestelmän tasolla. • Alueilla 5 a, 6, 8 a, 9, 10 ja 11 ehdotuksessa osoitetaan, miten hanketulokset johtavat korkeakoulujen ja korkeakoulutusalan kestävään sitoutumiseen asianomaiseen Global Gateway -strategian painopistealaan.

Hanke-ehdotukset voivat saada enintään 100 pistettä. Hakemuksen on saatava vähintään **60** pistettä (kaikkiaan 100 pisteestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviointikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviointikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä luokissa ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Tämän jälkeen hanke-ehdotukset sijoitetaan laskevaan paremmuusjärjestykseen alueittain ja lohkoittain.

Vaihe 2

Seuraavassa vaiheessa ehdotuksista, joita arviointikomitea ehdottaa rahoitettaviksi, (ja varallaololuettelosta) kuullaan asianomaisten tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden EU:n edustustoja.

Vain hankkeille, jotka ovat läpäisseet EU:n edustustojen kuulemisen, ehdotetaan EU:n rahoitusta kunkin alueen käytettävissä olevien määrärahojen rajoissa.

LISÄTIEDOT

Hakemuksen hyväksyminen ei tarkoita, että hakijalle välttämättä myönnetään hakemuksessa haettu avustusmäärä. Tukea voidaan pienentää toiminnon lohkoja koskevien erityisten rahoitussääntöjen ja arvioinnin tulosten perusteella.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyksien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Huomioon olisi otettava seuraavat näkökohdat:

1. **Kumppanikorkeakoulujen sitoutuminen hankkeeseen**

Tuloksellisessa korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeessa on varmistettava kaikkien kumppanikorkeakoulujen, erityisesti ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulujen, vahva osallistuminen. Yhteinen vastuu hanke-ehdotuksen laadinnasta saa ne ottamaan vastuun hankkeen tuloksista ja hankkeen jatkuvuudesta. Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeissa voi olla mukana ”liitännäiskumppaneita”, jotka osallistuvat hankkeen tiettyjen tehtävien/toimenpiteiden toteuttamiseen tai tukevat

tulosten levittämistä ja hankkeen jatkuvuutta. Sopimuksen hallinnointiin liittyvissä asioissa ”liitännäiskumppaneita” ei pidetä hankekumppaneina, eivätkä ne saa rahoitusta.

2. Tarveanalyysi

Tarpeiden arviointi on ensimmäinen tärkeä vaihe laadittaessa ehdotusta korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeesta. Tarvearvioinnin tarkoituksena on tunnistaa vahvistettavat alat ja niillä olevien puutteiden syyt. Tämä puolestaan tarjoaa perustan asianmukaisille toimille puutteiden korjaamiseksi ja siten korkeakoulujen kapasiteetin vahvistamiseksi.

3. Toteutus ja seuranta

Tarveanalyysin valmistuttua voidaan laatia toteutussuunnitelma havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon seuraavat keskeiset seikat:

- **Nykyaikaistaminen / uudet opetussuunnitelmat:** Etenkin hankkeiden, joihin sisältyy ”opetussuunnitelmien kehittämistä”, odotetaan sisältävän opetushenkilöstölle tarkoitettua koulutusta ja liittyvän esimerkiksi laadunvarmistukseen tai tutkinnon suorittaneiden työllistettävyyteen työmarkkinayhteyksien avulla. Koulutusohjelmat olisi akkreditoitava virallisesti ja/tai niiden olisi saatava lisenssi ennen hankkeen rahoituskauden päättymistä. Uusien tai ajantasaistettujen kurssien opettaminen on aloitettava hankkeen kestäessä, niissä on oltava riittävästi opiskelijoita ja uudelleenkoulutettuja opettajia, ja niitä on opetettava vähintään kolmannes ajasta, jonka hanke kestää. Opetussuunnitelmien uudistushankkeiden aikana annettavan koulutuksen kohderyhmänä voi olla myös hallintohenkilöstö, esimerkiksi kirjasto-, laboratorio- tai tietotekninen henkilöstö. On erittäin suositeltavaa, että hankkeissa sisällytetään nykyaikaistettuihin opetussuunnitelmiin opiskelijoiden työharjoittelujaksoja yrityksissä. Harjoittelujaksojen keston on oltava riittävä tarvittavien taitojen hankkimiseen.
- **Opiskelijoiden osallistuminen**: Hankkeisiin olisi sisällyttävä opiskelijoiden osallistuminen (esimerkiksi uusien koulutusohjelmien laatimiseen) muutoinkin kuin hankkeen testaus-/pilotointivaiheessa.
- **Henkilöstön ja opiskelijoiden liikkuvuus:** Liikkuvuustoiminta on suunnattava pääasiassa ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden opiskelijoille ja henkilöstölle, ja se on tarkoitettu hankkeeseen osallistuvalle henkilöstölle (esimerkiksi johtajat, tutkimus ja teknologiansiirto, tekninen ja hallinnollinen henkilöstö), jolla on virallinen työsopimus edunsaajakorkeakoulujen kanssa, sekä jossakin edunsaajakorkeakouluista opintoja [niin kutsutut ”short cycle” -tutkinnot, alempi korkeakoulututkinto (kandidaatti tai vastaava), ylempi korkeakoulututkinto (maisteri tai vastaava) ja jatko- tai tohtorintutkinto] suorittaville opiskelijoille. Opiskelijoiden liikkuvuus EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa ja niiden välillä ei ole tukikelpoista. Liikkuvuusjaksojen keston on oltava riittävä tarvittavien taitojen oppimiseksi ja hankkimiseksi hankkeen tavoitteiden mukaisesti, ja yleensä keston on oltava vähintään yksi viikko. Fyysisen liikkuvuuden ja virtuaaliliikkuvuuden yhdistäminen on suositeltavaa. Virtuaaliliikkuvuusjaksoa voidaan käyttää fyysisen liikkuvuuden jakson valmisteluun, tukeen ja seurantatoimiin. Se voidaan myös järjestää avuksi erityistarpeisille tai henkilöille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotka eivät kykene suorittamaan pitkäkestoisia fyysisen liikkuvuuden jaksoja.
- **Laadunvarmistuksen** on oltava hankkeisiin sulautettu komponentti, jolla varmistetaan, että korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeet tuottavat onnistuneesti odotetut tulokset ja saavat aikaan vaikutuksen, joka ulottuu itse kumppanuutta laajemmalle. On otettava käyttöön laadunvalvontatoimia, myös indikaattoreita ja viitearvoja, joiden avulla voidaan varmistaa, että hanke toteutetaan laadukkaasti, aikataulua noudattaen ja kustannustehokkaasti.
- **Konsortiosopimus**: Käytännöllisistä ja oikeudellisista syistä suoritellaan voimakkaasti, että konsortion jäsenten kesken vahvistetaan sisäiset järjestelyt poikkeuksellisissa tai odottamattomissa tilanteissa toimimista varten. Konsortion jäsenet voisivat allekirjoittaa sopimuksen hankkeen alkaessa.
- **Laitteet**: Tukikelpoisiksi menoiksi voidaan katsoa ainoastaan sellaiset laitehankinnat, jotka ovat suoraan merkityksellisiä lohkon tavoitteiden kannalta ja jotka tehdään viimeistään 12 kuukautta ennen hankkeen

päättymistä. Laitteet on tarkoitettu yksinomaan kumppanuuteen kuuluville ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakouluille, ja ne on kirjattava niiden korkeakoulujen viralliseen luetteloon, joita varten ne on ostettu.

- **Vaikutus ja kestävyys:** Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeilla odotetaan olevan pitkäaikaisia rakenteellisia vaikutuksia tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Hanke-ehdotuksissa on tarvittaessa osoitettava odotetut vaikutukset kolmella tasolla (yksilöiden, korkeakoulujen ja järjestelmän tasolla), ja niissä olisi esitettävä menetelmä ja määritettävä välineet vaikutusten mittaamiseksi.

- **Ympäristöystävällinen toteutus:** Hankkeissa olisi harkittava ympäristöystävällisiä käytäntöjä niiden toiminnan, myös hankehallinnon, toteuttamisessa.

- **Avoin saatavuus**: Ehdotuksella olisi varmistettava, että tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet asetetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla ilman suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotuksen, arviointitulosten, 90 prosentin rahoitusosuuden ja avustuksen enimmäismäärän pohjalta.

EU-avustuksen määrät hanketta kohti ovat seuraavat.

- **Lohko 1**: Korkeakoulusektorin yhteistyömahdollisuuksien edistäminen: 200 000–400 000 euroa hanketta kohti.

- **Lohko 2**: Korkeakoulutuksen muutoskumppanuudet: 400 000–800 000 euroa hanketta kohti.

  Lohko 3: Rakenneuudistushankkeet: 600 000–1 000 000 euroa hanketta kohti. Erityisesti EU:n ja Moldovan Eurooppa-asioiden maisteriohjelman osalta: enintään 2 000 000 euroa hanketta kohti.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- Edunsaajien on eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen”, ”laadunvarmistus” ja ”laitteet”).

- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattamat toiminta/tuotokset.

- Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).

- Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

- Laitekustannusten osuus saa olla enintään 35 prosenttia myönnetystä EU:n avustuksesta, ja EU:n avustus kattaa 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

- Alihankinnan osuus saa olla enintään 10 prosenttia myönnetystä EU:n avustuksesta.

- Kolmansille osapuolille annettava rahoitustuki ei ole sallittua.

- Hankkeeseen osallistuviin vapaaehtoisiin liittyvät kustannukset sallitaan. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[399] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

- Pk-yritysten yksikkökustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella. Ehdotuksessa painotetaan yleistä laatua ja mitattavissa olevia tavoitteita.

Tarkempia tietoja on C-osan kohdassa ”Varmista, että hanke täyttää taloudelliset ehdot” sekä avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

399 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET

Kapasiteetinvahvistamishankkeet ovat kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin EU:n jäsenvaltioissa, ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa ja ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden välillä. Niillä pyritään tukemaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien tarkoituksenmukaisuutta, saavutettavuutta ja kykyä vastata tarpeisiin kestävän sosioekonomisen kehityksen edistäjinä.

Tämän toiminnon tavoitteena on lisätä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kapasiteettia erityisesti johtamisen, hallinnon, osallisuuden, laadunvarmistuksen ja innovoinnin osalta, jotta ne saavat paremmat valmiudet yhteistyössä yksityisen sektorin / yritysten / yrittäjäjärjestöjen kanssa tarkastella työllisyysmahdollisuuksia ja kehittää työvoimatarpeisiin vastaavia ammatillisen koulutuksen toimia. Sitä varten toteutetaan yhteisiä aloitteita, joilla edistetään yhteistyötä maailman eri alueiden välillä. Kansainvälisillä kumppanuuksilla olisi edistettävä ammatillisen koulutuksen laatua ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa erityisesti vahvistamalla ammatillisen koulutuksen henkilöstön ja opettajien kapasiteettia sekä lujittamalla ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja työmarkkinoiden välistä yhteyttä.

Ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeiden odotetaan osaltaan edistävän Euroopan komission ja asianomaisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden tai alueiden laajempien politiikkatavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien Global Gateway -investointipaketit sekä komission huhtikuussa 2022 antaman tiedonannon[400] mukaisten osaamiskumppanuuksien ja osaamisreservin kehittäminen.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon tarkoituksena on erityisesti

- vahvistaa ammatillisen koulutuksen järjestäjien kapasiteettia, jotta voidaan tehostaa yksityisen ja julkisen sektorin sidosryhmien välistä yhteistyötä ammatillisen koulutuksen alalla kysyntälähtöisten ja mahdollisuuksiin perustuvien ammatillisen koulutuksen toimien toteuttamiseksi
- parantaa ammatillisen koulutuksen laatua ja kykyä mukautua sosioekonomisiin mahdollisuuksiin ja yhteiskunnan muutoksiin, jotta osaamisen tarjonta olisi työmarkkinoiden kannalta merkityksellisempää
- tehdä ammatillisesta koulutuksesta paikallisten, alueellisten ja kansallisten kehitysstrategioiden mukaista.

AIHEALUEET

Ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeiden ominaispiirteisiin sisältyy eräitä seuraavassa esiteltäviä aihealueita. Hanke-ehdotuksissa olisi keskityttävä yhteen tai useampaan seuraavista aiheista:

- työssäoppiminen (nuorille ja/tai aikuisille)
- laadunvarmistusmekanismit
- ammatillisen koulutuksen opettajien/kouluttajien ammatillinen kehittyminen
- avaintaidot, mukaan lukien yrittäjyystaidot ja kansalaistaidot
- julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelu ja kumppanuudet ammatillisessa koulutuksessa
- innovointi ammatillisessa koulutuksessa
- vihreän ja digitaalisen siirtymän edellyttämät taidot
- ammatillisen koulutuksen STEM-aineiden[401] työmarkkinoiden tarpeiden mukainen opetus
- osaamisen sovittaminen yhteen nykyisten ja tulevien työmahdollisuuksien kanssa jäljempänä mainittujen alueellisten painopisteiden mukaisesti
- opetussuunnitelmien ja -moduulien kehittäminen.

[400] eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0657.

[401] Luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet ja matematiikka.

Hakijat voivat käsitellä myös muita kuin edellä mainittuja aihealueita. Niiden yhteydessä on osoitettava, että ne ovat erityisen tarkoituksenmukaisia ehdotuspyynnön tavoitteiden ja yksilöityjen tarpeiden täyttämiseksi.

TOIMINTA

Ehdotetun toiminnan on liityttävä suoraan toiminnon yleisiin tavoitteisiin ja aihealueisiin eli sen on vastattava yhtä tai useampaa edellä mainittua aihealuetta ja se on eriteltävä koko hankkeen toteutusajan kattavassa hankekuvauksessa.

Tämän kansainvälisen maailmanlaajuisen toiminnon yhteydessä hankkeiden toiminnan on keskityttävä ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kapasiteetin kehittämiseen ja vahvistamiseen pääasiassa toiminnon piiriin kuuluvissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa.

Rahoitettavissa hankkeissa voidaan yhdistellä monenlaista yhteistyö-, vaihto-, viestintä- ja muuta toimintaa, esimerkiksi:

- luodaan ja kehitetään verkostoja ja hyvien käytäntöjen vaihtoa ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ja EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien välillä
- luodaan välineitä, ohjelmia ja muuta materiaalia ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden oppilaitosten valmiuksien kehittämiseksi (käytännölliset koulutusohjelmat, harjoitteluohjelmat ja välineet ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arvioimiseksi ja validoimiseksi, osallistuvien oppilaitosten yksittäiset toimintasuunnitelmat, ammatinvalinnan- ja uraohjauksen ja neuvonnan menetelmät jne.)
- luodaan mekanismeja, joilla yksityissektori otetaan mukaan sekä opetussuunnitelmien suunnitteluun että toteutukseen ja tarjotaan ammattiin opiskeleville laadukas työssäoppimiskokemus
- kehitetään ja siirretään pedagogisia lähestymistapoja, opetus- ja koulutusmateriaaleja ja -menetelmiä, mukaan lukien työssäoppiminen, virtuaaliliikkuvuus, avoimet oppimisresurssit ja tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksien parempi hyödyntäminen
- kehitetään ja toteutetaan kansainvälistä (virtuaalista) vaihtotoimintaa ensisijaisesti henkilöstölle (mukaan lukien opettajat ja muu kuin opetushenkilöstö, kuten koulunjohtajat, muut johtajat, opinto-ohjaajat, tukihenkilöt jne.).

Jos ehdotetaan oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoimintaa, sillä olisi edistettävä suoraan hankkeen tavoitteita ja sillä olisi oltava vahva sija koko hankkeen toimintalogiikassa.

Ehdotetun toiminnan olisi tuotettava lisäarvoa, ja sillä on oltava suora vaikutus hankkeen tulosten saavuttamiseen.

ALUEELLISET PAINOPISTEET

Käytettävissä olevat määrärahat on jaettu maailman eri alueiden kesken (Länsi-Balkan, itäiset naapurimaat, eteläisen Välimeren maat, Saharan eteläpuolinen Afrikka, Latinalainen Amerikka ja Karibian alue), ja eri alueiden saamien määrärahakokonaisuuksien suuruus vaihtelee. Hanke-ehdotukset sijoitetaan paremmuusjärjestykseen alueittain (ks. jäljempänä oleva aiheen tunniste) kunkin määrärahakokonaisuuden mukaisesti.

Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

EU on asettanut useita painopisteitä, jotka koskevat maantieteellistä tasapainoa ja erityistavoitteita. Lisäksi organisaatioita kannustetaan tekemään yhteistyötä köyhimpien ja vähiten kehittyneiden ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kumppaneiden kanssa.

Tälle toiminnolle asetetut alueelliset painopisteet ovat seuraavat:

Jos hakemus koskee yhtä tai useampaa Euroopan koulutussäätiön (ETF) kumppanimaata, siinä olisi esitettävä näyttöä asiaankuuluvissa saatavilla olevissa Torinon prosessin[402] mukaisissa maaraporteissa[403] muotoiltujen ETF:n suositusten huomioon ottamisesta.

Länsi-Balkan

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät alueen talous- ja investointisuunnitelman[404],, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden uudistusohjelmien[405] ja/tai Torinon prosessissa annettujen Euroopan koulutussäätiön suositusten (ks. edellä) täytäntöönpanoa.
- Etusijalla on myös oppijoiden (opiskelijoiden) ja henkilöstön (opettajien, kouluttajien, johtajien jne.) liikkuvuus.

Itäiset naapurimaat

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät alueen talous- ja investointisuunnitelman[406],, Moldovan kasvusuunnitelman ja uudistusohjelman[407], Ukrainan tukivälineen[408] ja/tai Torinon prosessissa annettujen Euroopan koulutussäätiön suositusten (ks. edellä) täytäntöönpanoa.

Eteläisen Välimeren maat

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät alueen talous- ja investointisuunnitelman[409], Välimeren sopimuksen[410] ja/tai Torinon prosessissa annettujen Euroopan koulutussäätiön suositusten (ks. edellä) täytäntöönpanoa.

Saharan eteläpuolinen Afrikka

- Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat; erityistä huomiota kiinnitetään myös muuttoliikkeen kannalta ensisijaisiin maihin. Yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia kyseiselle alueelle myönnettävästä rahoituksesta.
- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka koskevat vähintään yhtä Global Gateway -strategiaan liittyvää painopistettä Saharan eteläpuolisessa Afrikassa[411].
- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelua ja tehokasta yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten ja yksityisen sektorin välillä.

Latinalainen Amerikka

- Etusijalle asetetaan alueelliset hankkeet (hankkeet, joissa on mukana useampi kuin yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa) tai alhaisen tulotason ja ylemmän keskitulotason maissa toteutettavat hankkeet.

---

[402] Torinon prosessi on osallistava prosessi, jossa analysoidaan näytön perusteella tietyn maan ammatillisen koulutuksen toimintapolitiikkoja. Torinon prosessi otettiin käyttöön vuonna 2010, ja se toteutetaan joka toinen vuosi. Siinä esitetään tilannekuva ammatillisen koulutuksen järjestelmien kehitystilanteesta ETF:n kumppanimaissa, katsaus saavutettuun kehitykseen sekä tulevaisuuden ensisijaisiin tavoitteisiin.

[403] https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/trp-assessment-reports.

[404] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0641&qid=1762429635382.

[405] https://enlargement.ec.europa.eu/commission-implementing-decision-approving-reform-agendas-and-multiannual-work-programme-under_en?prefLang=fi

[406] https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/swd_2021_186_f1_joint_staff_working_paper_en_v2_p1_1356457_0.pdf (Talous- ja investointisuunnitelma on liitteessä 1).

[407] https://enlargement.ec.europa.eu/growth-plan-moldova-commission-proposal_en?prefLang=fi

[408] Ks. Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 3 artikla: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202400792.

[409] https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/joint-staff-working-document-renewed-partnership-southern-neighbourhood-economic-and-investment-plan_en.

[410] https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_en.

[411] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities.

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka koskevat vähintään yhtä Global Gateway -strategiaan liittyvää painopistettä Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella[412].
- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelua ja tehokasta yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten ja yksityisen sektorin välillä.

Karibian alue

- Etusijalle asetetaan alueelliset hankkeet (hankkeet, joissa on mukana useampi kuin yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa) tai vähiten kehittyneissä maissa sekä alhaisen tulotason ja ylemmän keskitulotason maissa toteutettavat hankkeet.
- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka koskevat vähintään yhtä Global Gateway -strategiaan liittyvää painopistettä Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella[413].

Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelua ja tehokasta yhteistyötä ammatillisten oppilaitosten ja yksityisen sektorin välillä. Jos hankkeissa käsitellään edellä mainittuja alueellisia painopisteitä, niissä on osoitettava, miten ja missä määrin niitä käsitellään.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Ammatillisen koulutuksen alan kapasiteetinvahvistamishanke koostuu neljästä vaiheesta:

- hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen
- hankkeen valmistelu ja suunnittelu,
- hankkeen toteutus ja toimintojen seuranta
- hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arviointi.

Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:**

  Yksilöidään ehdotuspyynnön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.

- **Valmistelu ja suunnittelu:**

  Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa. Hahmotellaan selkeästi ehdotetut menetelmät, joilla varmistetaan hankkeen tavoitteiden ja toimintojen johdonmukaisuus. Päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkevät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrättyjä). Yksilöidään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonaistalousarvio ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma sekä järkevä ja realistinen viestintäsuunnitelma, mukaan lukien hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohdat.

[412] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities.
[413] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities.

Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunnitellun toiminnan kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimukset kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.

- **Toteutus ja toiminnan seuranta**

  Toteutetaan hanke suunnitelmien mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevaa toimintaa ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmista sekä ongelmiin ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetetuista laatustandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.

- **Tarkastelu ja vaikutusten arviointi**

  Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintaa ja sen vaikutuksia eri tasoilla, hanketulosten jakamista ja hyödyntämistä jne.

Lisäksi odotetaan, että hankkeissa soveltuvin osin ja oikeasuhteisesti

- esitetään pitkän aikavälin toimintasuunnitelma hankkeen tulosten asteittaista käyttöönottoa varten hankkeen päätyttyä (kestävien kumppanuuksien pohjalta), mukaan lukien skaalattavuutta ja rahoituksen kestävyyttä koskevat toimenpiteet
- varmistetaan hankkeen tulosten asianmukainen näkyvyys ja laaja levittäminen transnationaalisella, kansallisella ja/tai alueellisella tasolla asiaankuuluvien kumppaneiden kanssa.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kapasiteetinvahvistamishankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa.

Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

- **Osallisuus ja moninaisuus**

  Ohjelmalla tuetaan hankkeita, joilla edistetään sosiaalista osallisuutta ja pyritään paremmin tavoittamaan henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, mukaan lukien vammaiset henkilöt, maahanmuuttajataustaiset henkilöt, maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla asuvat henkilöt, sosioekonomisissa vaikeuksissa olevat henkilöt sekä muuta sukupuoleen, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää kohtaavat henkilöt.

  Näillä hankkeilla autetaan puuttumaan näiden ryhmien kohtaamiin esteisiin ohjelman tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämisessä ja luomaan osallistavia ympäristöjä, jotka edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja vastaavat laajemman yhteisön tarpeita.

- **Ympäristökestävyys**

  Ohjelmalla tuetaan ympäristön ja ilmastonmuutoksen haasteisiin liittyvän tietoisuuden lisäämistä kaikilla aloilla.

  Hankkeita kannustetaan kehittämään osaamista erilaisilla kestävyyden kannalta merkityksellisillä aloilla ja laatimaan vihreän sektorin osaamisstrategioita ja -menetelmiä sekä tulevaisuuteen suuntautuvia opetussuunnitelmia, jotka vastaavat paremmin yksilöiden tarpeita.

  Ohjelmalla tuetaan myös innovatiivisten käytäntöjen kokeilemista, jotta oppijoista ja ammatillisen koulutuksen järjestäjistä voi tulla todellisia muutoksen aikaansaajia (esimerkiksi resurssien säästäminen, energiankulutuksen ja jätteiden vähentäminen, hiilijalanjäljen kompensointi ja kestävien ruoka- ja liikkuvuusvaihtoehtojen valitseminen).

- **Digitaalinen ulottuvuus**

Ohjelmalla tuetaan perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen digitalisaatiosuunnitelmia. Sillä edistetään digiteknologian tarkoituksenmukaista käyttöä.

Tähän sisältyy digipedagogiikan ja digitaalisten työkalujen käyttöön liittyvän asiantuntemuksen kehittäminen, mukaan lukien esteettömät ja avustavat teknologiat sekä digitaalisen koulutussisällön luominen ja innovatiivinen käyttö.

- **Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen**

Ohjelmalla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita elinikäisessä oppimisessa. Hankkeilla olisi tarjottava henkilöille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan.

Painopiste on myös Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä henkilöiden kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN ALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta ammatillisen koulutuksen alan kapasiteetinvahvistamishankkeita koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) • ovat **oikeussubjekteja** (julkisia tai yksityisiä elimiä) • **toimivat ammatillisen koulutuksen alalla tai työmarkkinoilla** Osallistujaorganisaatiot voivat olla esimerkiksi seuraavia (luettelo ei ole tyhjentävä): - ammatillisen koulutuksen järjestäjät - yritykset, teollisuus, muut työnantajat tai toimialaa edustavat organisaatiot - kansalliset/alueelliset tutkinnoista vastaavat viranomaiset - työvoimapalvelut - tutkimuslaitokset - innovaatiokeskukset - aluekehitysviranomaiset - kansainväliset organisaatiot • Niiden on oltava sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli **johonkin EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan tukikelpoiselta alueelta**. Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat **alueet 1, 2[414], 3, 9, 10 ja 11** (ks. tämän oppaan A-osa). **Koordinaattorin** on oltava **ammatillisen koulutuksen alalla toimiva** organisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Se ei voi olla sidosyhteisö. Organisaatio voi olla enintään kahden tässä ehdotuspyynnössä jätetyn ehdotuksen koordinaattori. Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevat organisaatiot eivät voi toimia koordinaattorina. Muut yhteisöt voivat osallistua muissa konsortion tehtävissä, kuten liitännäiskumppaneina. **Poikkeus**: Valko-Venäjän ja Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon liitännäiskumppaneina.

[414] Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään **neljä hakijaa** (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) **vähintään kolmesta tukikelpoisesta maasta**: • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: o jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi organisaatio. • Vähintään yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa: o vähintään kaksi organisaatiota osallistuvista tukikelpoisista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista samalta alueelta. o Eri tukikelpoisilta alueilta tulevat organisaatiot eivät voi osallistua samaan hankkeeseen. Alueiden väliset hankkeet eivät ole tukikelpoisia. **Konsortiossa on oltava vähintään yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä <u>toiselta asteelta</u>.** EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden lukumäärä **ei saa olla suurempi** kuin tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden määrä. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti **(Toiminnan tapahtumapaikka)**	Toiminnan on tapahduttava **hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa**. Jos se on hankkeen tavoitteiden tai toteutuksen kannalta **perusteltua**, ▪ toimintaa voidaan toteuttaa myös **jossain Euroopan unionin toimielinten toimipaikassa**, vaikka hankkeessa ei olisi osallistujaorganisaatioita toimielimen sijaintimaasta ▪ toimintaa, johon liittyy **tulosten jakamista ja tunnetuksi tekemistä**, voidaan toteuttaa myös muissa EU:n jäsenvaltioissa, ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa tai tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa järjestettävissä transnationaalisissa aihekohtaisissa tapahtumissa tai konferensseissa.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä **36 kuukautta** (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).

Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta. **Ehdotuspyynnön tunnisteet:** • **ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-WB** – ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistaminen Länsi-Balkanilla • **ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-NE** – ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistaminen itäisissä naapurimaissa • **ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-SMC** – ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistaminen eteläisen Välimeren maissa • **ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-SSA** – ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistaminen Saharan eteläpuolisessa Afrikassa • **ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-LA** – ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistaminen Latinalaisessa Amerikassa • **ERASMUS-EDU-2026-CB-VET-CA** – ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistaminen Karibian maissa Tutustu usein kysyttyihin kysymyksiin EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa ennen hakemuksen jättämistä.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **26. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Tässä yhteydessä sovelletaan seuraavia kriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	▪ **Yhteys tavoitteisiin, aihealueisiin, horisontaalisiin näkökohtiin ja kapasiteetinvahvistamiseen:** Hanke-ehdotus on selkeä ja linjassa toiminnon tavoitteiden ja aihealueiden sekä horisontaalisten näkökohtien kanssa. Erityisesti kapasiteetinvahvistamistoimenpiteet on määritelty selkeästi, ja niiden tarkoituksena on vahvistaa osallistujaorganisaatioiden, pääasiassa ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujaorganisaatioiden, kapasiteettia. ▪ **Alueelliset painopisteet:** Hanke-ehdotuksessa viitataan nimenomaisesti alueellisiin painopisteisiin ja käsitellään niitä, **mukaan lukien tämä toiminnon kohdalla luetellut asiaankuuluvat politiikka-asiakirjat** (EU:n ja Afrikan Global Gateway -investointipaketti, EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden Global Gateway -investointiohjelma, talous- ja investointisuunnitelmat sekä Torinon prosessin mukaiset alueelliset raportit (asiaankuuluvien maiden osalta)). ▪ **EU:n arvot:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu	▪ **Paikalliset tarpeet ja toimintaympäristö:** Ehdotus perustuu ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujaorganisaatioiden, lopullisten edunsaajien ja kohderyhmien tarpeiden perusteelliseen analyysiin ja on toteutettavissa

(enintään 30 pistettä)	niiden paikallisissa toimintaympäristöissä. ▪ **Johdonmukaisuus ja menetelmät:** Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden ja toiminnan johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintoja ja palveluja, joilla nimetyt tarpeet täytetään ja jotka johtavat odotettuihin tuloksiin. Hanke-ehdotus sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta, seurantaa, hyödyntämistä, arviointia ja tulosten levittämistä varten. ▪ **Työohjelma:** Työohjelma on selkeä, uskottava ja tasapainoinen, ja toiminnassa ja tuotoksissa käytetään laadullisia ja määrällisiä indikaattoreja. ▪ **Osallistujien valinta:** Ehdotuksen mukaiseen toimintaan osallistujien valintamenettelyjen laatu suhteessa osallisuutta ja moninaisuutta koskeviin tavoitteisiin. ▪ **Tunnustaminen ja validointi:** Osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen olemassaolo ja laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden (EQF[415], EQAVET[416], Europassi[417], ESCO[418] ja asiaankuuluvat osaamiskehykset kuten DigComp[419], EntreComp[420], LifeComp[421], GreenComp[422]) johdonmukainen hyödyntäminen. ▪ **Laadunvalvontatoimenpiteet:** Käytössä on laadunvalvontatoimenpiteet, ja ne soveltuvat sen varmistamiseen, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. ▪ **Kustannustehokkuus:** Hanke-ehdotus on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. Talousarvio on tasapainoinen ja siinä otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeiden tavoitteet: tukea ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien merkityksellisyyttä, saavutettavuutta ja kykyä vastata tarpeisiin. ▪ **Liikkuvuustoiminta:** Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, joilla osallistujia valitaan ja/tai otetaan mukaan liikkuvuustoimintaan (ks. tämän oppaan A-osassa oleva jakso ”Osallistujien suojelu, terveys ja turvallisuus” sekä muut avaintoimen 1 liikkuvuushankkeisiin sovellettavat vaatimukset ja suositukset) – tarvittaessa, eli jos hakemukseen sisältyy liikkuvuustoimintaa. ▪ **Innovointi:** Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat sekä aiemmat samanlaiset aloitteet, joita osallistujaorganisaatiot ovat jo toteuttaneet, ja ehdotus johtaa innovatiivisiin tuloksiin ja ratkaisuihin sen toiminta-alalla yleensä tai siinä maantieteellisessä toimintaympäristössä, jossa hanke toteutetaan.

[415] https://europa.eu/europass/en/europass-tools/european-qualifications-framework.
[416] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1536&langId=fi.
[417] https://europa.eu/europass/fi/europass-tyokalut.
[418] https://esco.ec.europa.eu/fi.
[419] https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/actions/european-initiatives/digital-competence-framework-digcomp.
[420] https://joint-research-centre.ec.europa.eu/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework_en.
[421] https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-resources/publications-and-documents/lifecomp-european-framework-personal-social-and-learning-learn-key-competence_fi.
[422] https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-resources/publications-and-documents/greencomp-european-sustainability-competence-framework_fi.

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	• **Rakenne:** Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. • **Sitoutuneisuus:** Hankekumppanien panokset ovat merkittäviä, välttämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Hanke-ehdotuksesta käy ilmi erityisesti ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kumppaneiden osallistuminen, sitoutuminen ja omavastuullisuus hankkeen erityistavoitteiden ja tulosten suhteen. • **Koordinointi ja yhteistyö:** Käytössä on tehokkaat järjestelyt osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota, yhteistyötä ja viestintää varten.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	• **Vaikuttavuus:** Hankkeen mahdolliset vaikutukset o osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen elinkaaren aikana (lyhytaikaisvaikutukset) ja sen jälkeen (keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset) o paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon hankkeeseen suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä. o vaikutusindikaattoreiden järkevyys (niiden tulisi olla tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrättyjä). • **Tulosten levittäminen:** Tulostenlevityssuunnitelman laatu: niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella. • **Tulosten hyödyntäminen:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia. Siinä kuvataan hyödyntämistapoja hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. • **Avoin saatavuus:** Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, mihin ei sisälly suhteettomia rajoituksia. • **Jatkuvuus:** Hankkeen jatkuvuuden varmistamiseksi laadittujen suunnitelmien laatu: hankkeen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen. Tarvittaessa se, miten yksityinen sektori on mukana hankerahoituksen aikana ja sen jälkeen.

Hakemuksen on saatava vähintään **60** pistettä (kaikkiaan 100 pisteestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviointikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviointikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä luokissa ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavien hankkeiden on osoitettava odotettu vaikutuksensa saavuttamalla seuraavat tulokset:

- tiiviimmät yhteydet ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisen koulutuksen järjestelmien ja työmarkkinoiden välillä
- paremmat yhteydet ammatillisen koulutuksen profiilien ja paikallisten/alueellisten/kansallisten strategioiden ja painopisteiden välillä
- ammatillisen koulutuksen järjestäjien paremmat valmiudet erityisesti johtamisen, hallinnon, osallisuuden, laadunvarmistuksen, innovoinnin ja kansainvälistymisen aloilla
- henkilöstön, johtajien, päättäjien ja kokeneiden opettajien parempi tiedonsaanti työmarkkinoita ja ammatillista koulutusta lähentävistä lähestymistavoista
- ammatillisen koulutuksen opettajien ja kouluttajien paremmat tiedot sekä tekniset, johtamis- ja pedagogiset taidot
- opettajien/kouluttajien, ammattiin opiskelevien ja työnantajien antaman palautteen parempi sisällyttäminen opetussuunnitelmaan, profiilien suunnitteluun ja koulutuksen uudistamiseen
- ammattiin opiskelevien osaamistason, taitojen ja työllistymismahdollisuuksien parantuminen
- lisääntynyt yhteistyö maailman eri alueiden välillä yhteisten aloitteiden avulla
- osallistujaorganisaatioiden kestävyyttä koskevien valmiuksien kehittäminen
- kohderyhmän digitaitojen ja -osaamisen parantaminen asianmukaisen toiminnan ja aloitteiden avulla
- sosiaalisten ja monikulttuuristen taitojen lisääntyminen ammatillisen koulutuksen alalla.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyksien asettamissa rajoissa saataville **avoimina oppimisresursseina** sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat sekä audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, mikä ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arvioidun budjetin, arviointitulosten ja **80 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on **500 000 euroa** hanketta kohden.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Tilintarkastusten kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[423] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Pk-yritysten omistajille aiheutuvat yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[424] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

MITEN HANKKEEN KERTAKORVAUS MÄÄRITETÄÄN?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

[423] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

[424] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf.

- Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan kertakorvauksen erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).
- Alihankinnan osuus saa olla enintään 10 prosenttia myönnetystä EU:n avustuksesta.

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa ”Tukikelpoiset välittömät kustannukset”.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

NUORISOALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET

Nuorisoalan kapasiteetinvahvistamishankkeet ovat kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin yhtäältä EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa ja toisaalta ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa nuorisoalalla toimivien organisaatioiden välillä. Jälkimmäisen ryhmän osalta tämä toiminto koskee ainoastaan alueita 1 (Länsi-Balkan), 2 (itäiset naapurimaat), 3 (eteläinen Välimeri) ja 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka). Hankkeiden tavoitteena on tukea kansainvälistä yhteistyötä nuorisoalalla ja epävirallisen oppimisen alalla edistämään kestävää sosioekonomista kehitystä ja hyvinvointia nuoriso-organisaatioiden ja nuorten piirissä.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon kohteena ovat nuorisoalalla toimivat organisaatiot, ja sen tavoitteena on

- vahvistaa virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella nuorten kanssa työskentelevien organisaatioiden valmiuksia
- edistää epävirallista oppimistoimintaa tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa – erityisesti organisaatioissa, joiden kohderyhmänä ovat nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotta voidaan parantaa kyseisten organisaatioiden osaamistasoa ja toimintamahdollisuuksia ja siten antaa niille mahdollisuus huolehtia nuorten aktiivisesta osallistumisesta yhteiskunnalliseen toimintaan
- tukea nuorisotyön kehittämistä tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa ja parantaa sen laatua ja tunnustamista
- edistää tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sellaisten järjestelmien ja ohjelmien kehittämistä, testaamista ja käynnistämistä, jotka antavat organisaatioille mahdollisuuden lisätä epäviralliseen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta
- edistää tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa organisaatioiden osallistumista EU:n nuorisostrategian (2019–2027), myös sen 11 eurooppalaisen nuorisotavoitteen, eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman ja EU:n ulkoiseen toimintaan liittyvän nuorisotoimintasuunnitelman (2022–2027) toteuttamiseen sekä Euroopan osaamisen teemavuoden (2023) jatkotoimiin
- tukea nuorisoalalla Välimeren sopimuksen[425] tavoitteita kohdemaissa (alue 3)
- tukea nuorisoalan organisaatioiden yhteisten aloitteiden avulla yhteistyötä toisaalta EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja toisaalta tässä toiminnossa tukikelpoisilla maailman eri alueilla sijaitsevien ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden välillä
- edistää pienempien organisaatioiden samoin kuin syrjäisiltä alueilta ja pienemmiltä paikkakunnilta tulevien organisaatioiden osallistumista
- lisätä virallisen oppimisen ulkopuolella nuorten kanssa työskentelevien nuoriso-organisaatioiden sekä virallisten koulutusjärjestelmien ja/tai työmarkkinoiden välistä synergiaa ja täydentävyyttä.

ALUEESEEN 9 (SAHARAN ETELÄPUOLINEN AFRIKKA) KOHDISTUVIA HANKKEITA KOSKEVAT LISÄTAVOITTEET

Edellä olevassa jaksossa kuvatut yleiset tavoitteet koskevat myös hankkeita, jotka kohdistuvat alueeseen 9. Lisäksi tätä toimintoa kehitetään ainoastaan alueen 9 osalta Afrikan ja Euroopan nuorisoakatemian[426] puitteissa, ja sillä edistetään myös nuorten liikkuvuutta Afrikassa koskevan lippulaiva-aloitteen tavoitteiden saavuttamista. Kyseinen aloite kuuluu Global Gateway -strategian mukaiseen Afrikan ja Euroopan investointipakettiin. Tavoitteena on lisätä EU:n ja Afrikan välillä strategista sitoutumista oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen ja nuorisotoimintaan kummallakin mantereella, ja aloitteella edistetään siihen liittyviä politiikkatavoitteita. Aloite edistää EU:n ulkoiseen toimintaan liittyvän nuorisotoimintasuunnitelman (2022–2027) ja vuonna 2022 pidetyssä EU:n ja Afrikan unionin kuudennessa huippukokouksessa annettujen sitoumusten toteuttamista.

[425] https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_en.
[426] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/youth-mobility-africa.

Näissä puitteissa nuorisoalan kapasiteetinvahvistamistoimilla on Saharan eteläpuolisen Afrikan osalta tavoitteena tukea hankkeita, joilla edistetään nuorten liikkuvuutta, jotta he voivat aktiivisemmin osallistua yhteiskunnan toimintaan, ja autetaan heitä hankkimaan ja kehittämään osaamista arkielämää ja ammatillista tulevaisuutta varten.

AIHEALUEET

Hanke-ehdotuksilla olisi tuettava nuoriso-organisaatioita, jotka tekevät työtä nuorten kanssa virallisen oppimisen ulkopuolella, yhdellä tai useammalla seuraavista aihealueista:

- poliittinen osallistuminen, kansalaistoiminta ja vuoropuhelu päätöksentekijöiden kanssa
- niiden nuorten osallisuus, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia
- demokratia, oikeusvaltioperiaate ja arvot, nuorten johtajuus
- nuorten voimaannuttaminen/osallistuminen/työllistyvyys
- rauha ja konfliktin jälkeinen sovittelu
- ympäristö ja ilmasto
- syrjinnän torjunta ja sukupuolten tasa-arvo
- digitaidot (mukaan lukien tekoäly) ja yrittäjyystaidot.

TOIMINTA

Kaikkiin tukikelpoisiin alueisiin kohdistuvien hankkeiden kannalta merkityksellinen toiminta

Ehdotetun toiminnan on liityttävä suoraan toiminnon yleisiin tavoitteisiin ja erityistavoitteisiin eli sen on vastattava yhtä tai useampaa edellä mainittua aihealuetta ja se on eriteltävä koko hankkeen toteutusajan kattavassa hankekuvauksessa. Tämän kansainvälisen maailmanlaajuisen toiminnon yhteydessä hanketoiminnassa on tärkeää keskittyä **nuoriso-organisaatioiden kapasiteetin kehittämiseen ja vahvistamiseen, jotta ne pystyvät paremmin tukemaan nuoria pääasiassa toiminnon piiriin kuuluvissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa**.

Rahoitettavissa hankkeissa voidaan yhdistellä nuoriso-organisaatioiden, jotka tekevät työtä nuorten kanssa virallisen oppimisen ulkopuolella, **monenlaista yhteistyö-, vaihto-, viestintä- ja muuta toimintaa**, jolla

- edistetään toimintapoliittisia linjauksia koskevaa vuoropuhelua, yhteistyötä, verkostoitumista ja käytäntöjen vaihtoa
- edistetään strategista yhteistyötä nuoriso-organisaatioiden ja viranomaisten välillä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- edistetään yhteistyötä nuoriso-organisaatioiden ja koulutusalalla toimivien järjestöjen sekä työmarkkinoilla toimivien organisaatioiden välillä
- vahvistetaan nuorisovaltuustojen, nuorisofoorumien sekä nuorisoalasta vastaavien paikallisten, alueellisten ja valtion viranomaisten kapasiteettia erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- kohennetaan nuoriso-organisaatioiden johtamis-, hallinto- ja innovointivalmiuksia, johtajuutta ja kansainvälistymistä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- tuetaan tiedotus- ja valistuskampanjoiden sekä tiedotus-, viestintä- ja mediatyökalujen kehittämistä nuoriso-organisaatioissa erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- autetaan nuoriso-organisaatioita erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa kehittämään nuorisotyön menetelmiä, välineitä ja materiaaleja sekä kannustetaan toteuttamaan aloitteita, joissa laaditaan ja suunnitellaan hankkeita yhdessä ja jotka mahdollistavat osallistavan hankesuunnittelun
- autetaan nuoriso-organisaatioita erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa kehittämään uusia nuorisotyön sekä koulutuksen ja tuen antamisen muotoja helpotetaan epäviralliseen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta.

Esimerkkejä toimintamuodoista ovat muun muassa seuraavat:

- nuorisotyöntekijöiden ja kouluttajien sosiaalisen ja ammatillisen kehittämisen välineiden ja menetelmien kehittäminen

- epävirallisten oppimismenetelmien, etenkin medialukutaidon ja muiden valmiuksien hankintaa tai parantamista koskevien menetelmien, kehittäminen
- uudenlaisten käytännöllisten koulutusohjelmien ja aitojen yhteiskunnallisten tilanteiden simulointien kehittäminen
- nuorisotyön uusien muotojen kehittäminen, erityisesti avoimen ja joustavan oppimisen, virtuaaliliikkuvuuden ja avointen oppimisresurssien strateginen käyttö sekä tietoteknisten välineiden parempi hyödyntäminen
- tapahtumien, seminaarien ja työpajojen järjestäminen ja hyvien käytäntöjen vaihto yhteistyötä, verkostoitumista, tietoisuuden lisäämistä ja vertaisoppimista varten
- nuorisotyöntekijöiden liikkuvuustoiminnan järjestäminen kumppanuushankkeessa kehitettyjen välineiden ja menetelmien testaamiseksi; huomaa, että liikkuvuustoiminnan on oltava toissijaista toiminnon päätavoitteisiin nähden, ja sen on oltava olennaista näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuettava sitä.

Alueeseen 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka) kohdistuvia hankkeita koskevat pakolliset lisätavoitteet
Alueeseen 9 kohdistuvien hankkeiden hakemuksiin on sisällyttävä jäljempänä kuvattuja nuorisovaihtoja **ja/tai** nuorten osallistumishankkeita.

Nuorisovaihdot[427]
Nuorisovaihdot ovat tapaamisia, joissa nuorten[428] ryhmät eri maista – tässä toiminnossa yhtäältä EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista ja toisaalta Saharan eteläpuolisen Afrikan maista – kokoontuvat lyhyeksi ajaksi toteuttamaan yhdessä jonkin epävirallisen oppimisen ohjelman (työpajoja, harjoitteita, keskusteluja, roolipelejä, simulaatioita, ulkoilma-aktiviteetteja jne.) heitä kiinnostavasta aiheesta.[429] Laadukkaan nuorisovaihdon tunnusmerkkejä ovat seuraavat:

- Toiminta perustuu nuorten selvästi määriteltyihin tarpeisiin. Nuoret osallistuvat aktiivisesti ja suoraan toiminnan valmisteluun, toteuttamiseen ja jatkotoimiin.
- Mukaan otetaan erilaisia osallistujaryhmiä ja toiminnassa hyödynnetään tätä moninaisuutta.
- Osallistujia kannustetaan pohtimaan yhteistä etua koskevia aiheita ja arvoja.
- Käytössä on oltava tehokkaat menettelyt ja järjestelyt osallistujien turvallisuuden, suojelun ja syrjimättömyyden edistämiseksi ja takaamiseksi, varsinkin kun on kyse alaikäisistä osallistujista.
- Osallistujaorganisaatiot huolehtivat osallistujien epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tulosten tunnustamisesta.

Nuorten osallistumishankkeet
Virallisen koulutuksen ulkopuolinen toiminta, jolla kannustetaan, edistetään ja helpotetaan nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan. Se käsittää työpajoja, kokouksia, seminaareja tai muita tapahtumia, joihin kokoontuu nuoria eri maista (sekä Saharan eteläpuolisesta Afrikasta että EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista), joissa nuorilla on mahdollisuus saada tietoa, keskustella ja osallistua aktiivisesti oman arkielämänsä kannalta merkityksellisten asioiden käsittelyyn. Toiminnan tavoitteena on

- tarjota nuorille tilaisuuksia sitoutua ja oppia toimimaan kansalaisyhteiskunnassa
- lisätä nuorten tietoisuutta yhteisistä arvoista ja perusoikeuksista sekä edistää yhden tai useamman EU:n 11 nuorisotavoitteen[430] saavuttamista
- parantaa nuorten valmiuksia torjua disinformaatiota, väärää tietoa ja propagandaa
- voimaannuttaa nuoria, jotta he voisivat vaikuttaa omaa elämäänsä koskevaan politiikkaan, tuomalla heitä yhteen paikallis-, alue-, kansallisen ja kansainvälisen tason päättäjien kanssa.

[427] Hakijoita, jotka haluavat järjestää nuorisovaihtoja alueiden 1, 2 ja 3 kanssa, muistutetaan, että se on mahdollista avaintoimessa 1 – katso tämän ohjelmaoppaan jakso ”Oppimiseen liittyvä liikkuvuus nuorisoalalla”.
[428] Tässä toiminnossa 18–30-vuotiaat.
[429] Seuraavanlainen toiminta ei ole mahdollista: akateemiset opintomatkat, vaihtotoiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa, tai joita voidaan pitää matkailuna, festivaalit, lomamatkailu, esiintymiskiertueet, sääntömääräiset kokoukset ja aikuisten nuorille pitämät kurssit.
[430] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Nuorisoalan kapasiteetinvahvistamishanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen kuin hanke-ehdotus on valittu rahoitettavaksi.[431] Nämä vaiheet ovat 1) hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen, 2) hankkeen valmistelu ja suunnittelu, 3) hankkeen toteutus ja toimintojen seuranta ja 4) hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arviointi.

Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:** Yksilöidään ehdotuspyynnön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.
- **Valmistelu ja suunnittelu:** Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa. Hahmotellaan selkeästi ehdotetut menetelmät, joilla varmistetaan hankkeen tavoitteiden ja toimintojen johdonmukaisuus. Päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkevät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrättyjä). Yksilöidään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonaistalousarvio ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma sekä järkevä ja realistinen viestintäsuunnitelma, mukaan lukien hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohdat. Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunnitellun toiminnan kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimukset kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.
- **Toteutus ja toimintojen seuranta:** Toteutetaan hanke suunnitelmien mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevia toimintoja ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmista sekä ongelmiin ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetetuista laatustandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.
- **Tarkastelu ja vaikutusten arviointi:** Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintoja ja niiden vaikutuksia eri tasoilla, jaetaan ja hyödynnetään hanketuloksia jne.

<u>Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:</u>

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kapasiteetinvahvistamishankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri

[431] Huomaa, että vaikka valmistelutoimet voivat alkaa ennen hanke-ehdotuksen jättämistä tai rahoituksen myöntämistä, niistä voi aiheutua kustannuksia ja ne voidaan toteuttaa vasta avustussopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

tasoilla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpiä tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuuksilla ovat keskeisiä tekijöitä hankkeiden onnistumisen kannalta. Hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään etenkin Euroopan nuorisoportaalia ja EU:n nuorisostrategia-alustaa yhteistyöhön ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen

Hankkeilla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita ja edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on myös lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä Euroopan unionin tilanteesta maailmassa.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA NUORISOALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta nuorisoalan kapasiteetinvahvistamishankkeita koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Kuka voi hakea?	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - oikeussubjekteja • nuorisoalalla toimivia kansalaisjärjestöjä (mukaan lukien eurooppalaiset nuorisoalan kansalaisjärjestöt ja kansalliset nuorisoneuvostot) tai • nuorisoalalla toimivia paikallis-, alue- tai kansallisen tason viranomaisia • myös muut julkiset tai yksityiset organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattorina. – laillisesti sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin alueilta 1 (Länsi-Balkan), 2 (itäiset naapurimaat[432]), 3 (eteläisen Välimeren maat) tai 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka). On huomattava, että Saharan eteläpuolisen Afrikan organisaatiot voivat osallistua mutta eivät koordinaattoreina. Ks. myös jakso ”Tukikelpoiset maat” ohjelmaoppaan A-osassa. Sama organisaatio voi jättää koordinaattorina vain yhden hakemuksen samassa ehdotuspyynnössä määräaikaan mennessä.

[432] Valko-Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. Armenian ja Azerbaidžanin organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattoreina.

Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään neljä hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset: • vähintään yksi oikeussubjekti jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta • vähintään kaksi oikeussubjektia kahdesta eri tukikelpoisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta, jotka kuuluvat samaan edellä kohdassa ”Kuka voi hakea” mainittuun tukikelpoiseen alueeseen. o Eri tukikelpoisilta alueilta tulevat organisaatiot eivät voi osallistua samaan hankkeeseen. Alueiden väliset hankkeet eivät ole tukikelpoisia. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava hakijaorganisaatioiden (koordinaattori, edunsaajat ja mahdolliset sidosyhteisöt) sijaintimaissa. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa toimintaa voi tapahtua myös muissa tämän toiminnon osalta tukikelpoisissa maissa.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 12–36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-YOUTH-2026-CB
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **26. helmikuuta klo 17.00.00** (Brysselin aikaa).

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	▪ Hanke-ehdotuksen relevanssi toiminnon tavoitteiden kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Missä määrin o tarveanalyysi perustuu todennettavissa oleviin yleisiin ja erityisiin tietoihin, jotka liittyvät hakijoiden, kumppaneiden ja kohderyhmien konkreettisiin tilanteisiin o tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistisesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden ja kohderyhmien kannalta merkittäviin kysymyksiin o hanke-ehdotus on innovatiivinen ja/tai täydentää osallistujaorganisaatioiden aiemmin toteuttamia muita hankkeita o kapasiteetinvahvistamistoimenpiteet on määritelty selkeästi, ja niiden tarkoituksena on vahvistaa osallistujaorganisaatioiden kapasiteettia o hanke parantaa nuoriso-organisaatioiden kapasiteettia osallistaa nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: nuorisovaihtojen tai nuorten osallistumishankkeiden merkityksellisyys hankkeen yleisten kapasiteetinvahvistamistavoitteiden kannalta.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	▪ Työohjelman selkeys, kattavuus ja laatu, mukaan lukien asianmukaiset valmistelu-, toteutus-, seuranta-, arviointi- ja tulostenlevitysvaiheet. ▪ Tunnistettuihin tarpeisiin vastaamiseksi ehdotetun menetelmän asianmukaisuus ja laatu. ▪ Hankkeen tavoitteiden ja ehdotettujen toimenpiteiden keskinäinen johdonmukaisuus. ▪ Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. ▪ Ehdotettujen epävirallisen oppimisen menetelmien laatu. ▪ Osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden johdonmukainen hyödyntäminen. ▪ Laadunvalvontatoimenpiteet ja niiden soveltuvuus sen varmistamiseen, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. ▪ Hankkeen kustannustehokkuus ja se, onko kullekin toimintamuodolle osoitettu asianmukaiset resurssit. ▪ Näyttö niiden toimenpiteiden tarpeesta ja tarkoituksenmukaisuudesta, joilla osallistujia valitaan ja/tai otetaan mukaan liikkuvuustoimintaan (ks. tämän oppaan osan A-osassa oleva jakso ”Osallistujien suojelu, terveys ja turvallisuus” sekä muut avaintoimen 1 liikkuvuushankkeisiin sovellettavat vaatimukset ja suositukset). ▪ Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: nuorisovaihtojen ja nuorten osallistumishankkeiden laadun sekä osallistujien turvallisuuden ja suojelun varmistamiseen käytettävien toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja liikkuvuuden käytännön esteiden (esimerkiksi viisumimenettely) huomioon ottaminen nuorten aktiivisen osallistumisen periaatteen soveltaminen ja osallistujien suunniteltu mukanaolo nuorisovaihtojen ja nuorten osallistumishankkeiden kaikissa vaiheissa sekä toimenpiteet, joita osallistujaorganisaatioiden on toteutettava varmistaakseen nuorisovaihtojen ja nuorten osallistumishankkeiden asianmukaisen oppimisulottuvuuden ja oppimistulosten tunnustamisen (mukaan lukien reflektointiprosessi osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia varten sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, mahdollinen käyttö).

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	▪ Missä määrin - Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. - Vastuun- ja tehtävänjako osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. ▪ Käytössä on tehokkaat järjestelyt osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	▪ Hanketulosten arviointitoimenpiteiden laatu ▪ Hankkeen mahdolliset vaikutukset - osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen - siihen, miten osallistujaorganisaatiot pystyvät voimaannuttamaan nuoria ja edistämään heidän aktiivista osallistumistaan hankkeen ulkopuolella toteutettavaan toimintaan - paikallisella, alueellisella, kansallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon hankkeeseen suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä. ▪ Tulostenlevityssuunnitelman laatu: niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella. ▪ Tarvittaessa kuvaus siitä, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla ilman suhteettomia rajoituksia. ▪ Hankkeen jatkuvuuden varmistamiseksi laadittujen suunnitelmien laatu: hankkeen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen. ▪ Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: missä määrin nuorisvaihdot tai nuorten osallistumishankkeet tuottavat selkeää hyötyä osallistujaorganisaatioille ja yksittäisille osallistujille ja millainen on hankkeiden potentiaali saada aikaan laajempia vaikutuksia (esimerkiksi paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai transnationaalisella tasolla).

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 60 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviointikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviointikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä luokissa ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyksien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavien hankkeiden on osoitettava odotettu vaikutuksensa sillä, että niillä parannetaan erityisesti tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden nuoriso-organisaatioiden kapasiteettia

- edistää EU:n nuorisostrategian 2019–2027 osallistamista, yhdistämistä ja vaikutusmahdollisuuksia koskevia painopisteitä, eurooppalaista nuorisotyön toimintaohjelmaa ja EU:n ulkoiseen toimintaan liittyvää nuorisotoimintasuunnitelmaa (2022–2027)[433]
- toteuttaa toimintaa eurooppalaisten nuorisotavoitteiden, nuorisovuoropuhelun ja muiden nuorisoalan hankkeiden tulosten pohjalta
- parantaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan siltä osin kuin on kyse aktiivisesta kansalaisuudesta ja toimimisesta yhdessä päättäjien kanssa (esimerkiksi vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, uudet taidot ja nuorten osallistuminen hankkeiden suunnitteluun) erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- parantaa nuorten yrittäjyys- ja innovointivalmiuksia ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- tehdä transnationaalista työtä varmistaen osallistavuus, solidaarisuus ja kestävyys
- tehdä tunnetuksi ja edistää transnationaalista oppimista ja yhteistyötä nuorten ja päätöksentekijöiden välillä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- levittää olemassa olevia käytäntöjä ja toimintaa kumppanuushanketta laajemmalle muun muassa hyödyntämällä digitaalisia keinoja, joiden avulla voidaan kaikissa olosuhteissa pitää yhteyttä myös syrjäisillä tai eristyneillä alueilla sekä erilaisten rajoitusten aikana
- yhdistää tulokset paikallisiin yhteisöihin, luoda työmahdollisuuksia ja edistää innovatiivisia ideoita, joita voitaisiin toistaa ja laajentaa muissa toimintaympäristöissä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- osallistaa kohderyhmiä ja henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, sekä edistää saavutettavuutta ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- kehittää uusia välineitä ja epävirallisia oppimismenetelmiä, erityisesti osaamisen hankkimista/parantamista edistäviä menetelmiä, muun muassa medialukutaitoa koskevia innovatiivisia käytäntöjä, erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- levittää tuloksia tehokkaasti ja houkuttelevasti nuoriso-organisaatioissa mukana olevien nuorten keskuudessa.
- Hankkeissa, jotka kohdistuvat ainoastaan alueeseen 9, olisi suunniteltujen nuorisovaihtojen tai nuorten osallistumishankkeiden avulla – nuorten liikkuvuutta Afrikassa edistävän lippulaiva-aloitteen tavoitteiden mukaisesti – tuettava afrikkalaisten nuorten voimaannuttamista esimerkiksi kestävää työllistettävyyttä ja aktiivista kansalaisuutta varten sekä lisättävä poliittista vuoropuhelua, koordinointia ja yhteistyön hyödyntämistä afrikkalaisten ja eurooppalaisten kumppaneiden välillä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Avustus maksetaan kertasuoritteisena avustuksena. Se tarkoittaa, että avustus korvaa kiinteän määrän, joka perustuu kertakorvaukseen tai kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arvioidun budjetin ja 80 prosentin rahoitusosuuden pohjalta.

Alueisiin 1, 2 ja 3 kohdistuvat hankkeet: EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 300 000 euroa hanketta kohden.

Alueeseen 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka) kohdistuvat hankkeet: EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 450 000 euroa hanketta kohden, mukaan lukien nuorisovaihdot ja nuorten osallistumishankkeet.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

[433] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/youth/youth-action-plan_en?prefLang=fi.

MITEN HANKKEEN KERTAKORVAUS MÄÄRITETÄÄN?

- Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin[434] (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: hakemuksiin on sisällyttävä oma työpakettinsa jokaisesta nuorisovaihdosta ja nuorten osallistumishankkeesta. Tällaista työpakettia koskevan talousarvion on oltava johdonmukainen hankkeen ehdotettuihin tuloksiin nähden siltä osin kuin on kyse liikkuvuusjaksojen määrästä, ottaen asianmukaisesti huomioon kaikki muut tekijät, ehdotetun toiminnan kestosta, matkakuluista ja mahdollisesta aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista.

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella. Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon arvioinnin tulokset. Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa. Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta. Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

[434] Työpaketti määritellään sellaisten toimenpiteiden kokonaisuudeksi, jotka edistävät yhteisten erityistavoitteiden saavuttamista.

LIIKUNTA- JA URHEILUALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET

Kapasiteetinvahvistamishankkeet ovat kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin liikunta- ja urheilualalla toimivien organisaatioiden välillä ohjelmamaissa ja ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa alueilla 1 (Länsi-Balkan) ja 2 (itäiset naapurimaat). Niiden tarkoituksena on tukea liikunta- ja urheilutoimintaa ja -politiikkaa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa arvojen edistämisen välineenä sekä koulutusvälineenä yksilöiden henkilökohtaisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi ja yhtenäisempien yhteisöjen luomiseksi.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon tavoitteena on

- lisätä ruohonjuuritason liikunta- ja urheiluorganisaatioiden valmiuksia
- kannustaa urheilun ja liikunnan harrastamista ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- edistää sosiaalista osallisuutta liikunnan ja urheilun avulla
- edistää myönteisiä arvoja (kuten reilua peliä, suvaitsevaisuutta ja ryhmähenkeä) liikunnan ja urheilun avulla
- edistää yhteistyötä maailman eri alueiden välillä yhteisten aloitteiden avulla.

AIHEALUEET/ERITYISTAVOITTEET

Hanke-ehdotuksissa olisi keskityttävä tiettyihin ohjelmasuunnitteluvaiheessa määriteltyihin aihealueisiin. Erityisen relevantteja aihealueita ovat esimerkiksi seuraavat:

- yhteisten arvojen, syrjimättömyyden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen liikunnan ja urheilun avulla
- muita heikommassa asemassa olevien ryhmien sosiaalisen osallisuuden parantamiseksi (liikunnan ja urheilun avulla) tarvittavien taitojen (esimerkiksi itsenäisyyden ja johtajuuden) kehittäminen
- maahanmuuttajien kotouttaminen
- konfliktin jälkeinen sovittelu.

TOIMINTA

Ehdotetun toiminnan on liityttävä suoraan toiminnon yleisiin tavoitteisiin ja erityistavoitteisiin eli sen on vastattava yhtä tai useampaa edellä mainittua aihealuetta ja se on eriteltävä koko hankkeen toteutusajan kattavassa hankekuvauksessa. Tämän kansainvälisen maailmanlaajuisen toiminnon yhteydessä hankkeiden toiminnan on keskityttävä liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kapasiteetin kehittämiseen ja vahvistamiseen pääasiassa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa alueelta 1 tai alueelta 2.

Rahoitettavissa hankkeissa voidaan yhdistellä monenlaista yhteistyö-, vaihto-, viestintä- ja muuta toimintaa, esimerkiksi:

- organisaatioiden/maiden/alueiden välisten verkostojen luominen ja kehittäminen
- parhaiden käytäntöjen/ideoiden vaihdon kehittäminen ja toteuttaminen
- yhteisen liikunta- ja urheilutoiminnan ja kasvatuksellisten oheistapahtumien toteuttaminen
- uudenlaisten epävirallisen oppimisen menetelmien, välineiden, käytäntöjen ja materiaalien käynnistäminen, testaaminen, jakaminen ja käyttöönotto liikunta- ja urheilualan henkilöstön käytännön harjoittelun ja liikkuvuuden avulla
- tietoisuuden lisääminen kysymyksistä, jotka liittyvät muita heikommassa asemassa olevien ryhmien syrjintään liikunnassa ja urheilussa
- sitoutuneen ja aktiivisen kansalaisyhteiskunnan luomisen tukeminen.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen kuin hanke-ehdotus on valittu rahoitettavaksi.[435] Nämä vaiheet ovat hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen, hankkeen valmistelu ja suunnittelu, hankkeen toteuttaminen ja toiminnan seuranta sekä hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arviointi.

Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:** Yksilöidään ehdotuspyynnön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.
- **Valmistelu ja suunnittelu:** Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa. Hahmotellaan selkeästi ehdotetut menetelmät, joilla varmistetaan hankkeen tavoitteiden ja toimintojen johdonmukaisuus. Päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkevät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrättyjä). Yksilöidään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonaistalousarvio ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma sekä järkevä ja realistinen viestintäsuunnitelma, mukaan lukien hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohdat. Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunnitellun toiminnan kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimukset kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.
- **Toteutus ja toiminnan seuranta:** Toteutetaan hanke suunnitelmien mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevaa toimintaa ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmista sekä ongelmiin ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetetuista laatustandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.
- **Tarkastelu ja vaikutusten arviointi:** Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintaa ja sen vaikutuksia eri tasoilla, hanketulosten jakamista ja hyödyntämistä jne.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kapasiteetinvahvistamishankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden

[435] Huomaa, että vaikka valmistelutoimet voivat alkaa ennen hanke-ehdotuksen jättämistä tai rahoituksen myöntämistä, niistä voi aiheutua kustannuksia ja ne voidaan toteuttaa vasta avustussopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasoilla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpiä tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuuksilla ovat keskeisiä tekijöitä hankkeiden onnistumisen kannalta.

Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen

Hankkeilla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita ja edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on myös lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä Euroopan unionin tilanteesta maailmassa.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA LIIKUNTA- JA URHEILUALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishankkeita koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Kuka voi hakea?	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) - toimivat liikunta- ja urheilualalla - ovat sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin alueilta 1 (Länsi-Balkan) tai 2 (itäiset naapurimaat).[436] Konsortion koordinaattorin on oltava voittoa tavoittelematon organisaatio. Tällaisia organisaatioita voivat olla esimerkiksi seuraavat: • liikunnasta ja urheilusta vastaava paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö • paikallinen, alueellinen, kansallinen, eurooppalainen tai kansainvälinen liikunta- ja urheilualan organisaatio • kansallinen olympiakomitea tai kansallinen urheiluliitto • ”Liikuntaa kaikille” (Sport for All) -liikettä edustava organisaatio • liikuntaharrastusta edistävä organisaatio • vapaa-ajan liikuntasektoria edustava organisaatio.

[436] Valko-Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. Armenian ja Azerbaidžanin organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattoreina.

Konsortion kokoonpano	Kapasiteetinvahvistamishankkeet ovat transnationaalisia, ja niihin osallistuu vähintään **neljä organisaatiota vähintään kolmesta maasta seuraavien edellytysten mukaisesti**: - Vähintään yksi ja enintään kaksi organisaatiota EU:n jäsenvaltioista tai ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Jos organisaatioita on kaksi, ne eivät saa olla samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. - Vähintään kaksi organisaatiota vähintään yhdestä tukikelpoisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta alueelta 1 (Länsi-Balkan) tai 2 (itäiset naapurimaat). Organisaatiot alueelta 1 ja alueelta 2 eivät voi osallistua samaan hanke-ehdotukseen (eli kumppanuudet, joissa ovat mukana alueet 1 ja 2, eivät ole tukikelpoisia). EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden lukumäärä ei saa olla suurempi kuin ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden määrä. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava siihen osallistuvien organisaatioiden sijaintimaissa, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka liittyvät toiminnon tavoitteisiin. Lisäksi - toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten toimipaikassa, vaikka hankkeessa ei olisi osallistujaorganisaatioita toimielimen sijaintimaasta - toimintaa, johon liittyy tulosten jakamista ja tunnetuksi tekemistä, voidaan toteuttaa myös muissa EU:n jäsenvaltioissa, ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa tai ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa järjestettävissä transnationaalisissa aihekohtaisissa tapahtumissa tai konferensseissa.
Hankkeen kesto	Kapasiteetinvahvistamishankkeiden olisi yleensä 12–36 kuukautta. Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteen ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa. Pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta.
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2026-CB
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).**

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavien hankkeiden on osoitettava odotettu vaikutuksensa sillä, että

- niillä lisätään ruohonjuuritason liikunta- ja urheilualan järjestöjen valmiuksia
- niillä lisätään naisten osallistumista urheiluun ja liikuntaan
- niillä parannetaan muita heikommassa asemassa olevien ryhmien sosiaalista osallisuutta
- niillä vahvistetaan liikunta- ja urheilualan kapasiteettia tehdä transnationaalista työtä osallistavasti, solidaarisesti ja kestäväpohjaisesti

- niillä tehdään tunnetuksi ja edistetään transnationaalista oppimista ja yhteistyötä liikunta- ja urheilualan ja päätöksentekijöiden välillä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- niiden tuloksia levitetään tehokkaasti ja houkuttelevasti liikunta- ja urheiluorganisaatioissa mukana olevien keskuudessa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	• Hanke-ehdotuksen relevanssi toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Missä määrin o tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistisesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden ja kohderyhmien kannalta merkittäviin kysymyksiin o hanke-ehdotus on innovatiivinen ja/tai täydentää osallistujaorganisaatioiden aiemmin toteuttamia muita hankkeita o kapasiteetinvahvistamistoimenpiteet on määritelty selkeästi, ja niiden tarkoituksena on vahvistaa osallistujaorganisaatioiden kapasiteettia.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 20 pistettä)	• Työohjelman selkeys, kattavuus ja laatu, mukaan lukien asianmukaiset valmistelu-, toteutus-, seuranta-, arviointi- ja tulostenlevitysvaiheet. • Tunnistettuihin tarpeisiin vastaamiseksi ehdotetun menetelmän asianmukaisuus ja laatu. • Hankkeen tavoitteiden ja ehdotettujen toimenpiteiden keskinäinen johdonmukaisuus. • Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Mahdollisesti ehdotettujen epävirallisen oppimisen menetelmien laatu. • Laadunvalvontatoimenpiteet ja niiden soveltuvuus sen varmistamiseen, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. • Hankkeen kustannustehokkuus ja se, onko kullekin toimintamuodolle osoitettu asianmukaiset resurssit.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	Missä määrin • Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. • Vastuun- ja tehtävänjako osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. • Käytössä on tehokkaat järjestelyt osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten.

Vaikuttavuus (enintään 30 pistettä)	• Hanketulosten arviointitoimenpiteiden laatu. • Hankkeen mahdolliset vaikutukset o osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen o paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon hankkeeseen suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä. • Tulostenlevityssuunnitelman laatu: niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella. • Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, eikä se sisällä suhteettomia rajoituksia. • Hankkeen jatkuvuuden varmistamiseksi laadittujen suunnitelmien laatu: hankkeen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen.

Hakemuksen on saatava vähintään 60 pistettä (kaikkiaan 100 pisteestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään puolet enimmäispistemäärästä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyksien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotusten, arviointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspyynnössä asetetun avustuksen enimmäismäärän perusteella.

EU-avustus on **vähintään 100 000 euroa ja enintään 200 000 euroa** hanketta kohden.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).
b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
d) Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisiin kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAT EUROOPPALAISET LIIKUNTA- JA URHEILUTAPAHTUMAT

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tavoitteena on tukea sellaisten liikunta- ja urheilutapahtumien järjestämistä, joilla on eurooppalainen ulottuvuus seuraavilla aloilla:

- Vapaaehtoistoiminta liikunta- ja urheilualalla.
- Liikunnan ja urheilun avulla toteutettava osallistaminen.
- Liikunnassa ja urheilussa tapahtuvan syrjinnän torjuminen, sukupuolten tasa-arvo mukaan luettuna.
- **Kaikkien kannustaminen terveellisiin elämäntapoihin:** Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa
    a) HealthyLifestyle4All-aloitteen kolmen pilarin täytäntöönpanoon
    b) terveyttä edistävää liikuntaa koskevan neuvoston suosituksen ja liikuntaa koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanoon
    c) Euroopan urheiluviikon täytäntöönpanon tukemiseen
    d) urheilun ja liikunnan edistämiseen välineenä terveyteen vaikuttamiseen
    e) kaikenlaisten urheilun ja liikunnan harrastamiseen kannustavien toimintojen edistämiseen
    f) perinteisten urheilulajien ja pelien edistämiseen.

Tässä toiminnossa valituissa hankkeissa on keskityttävä yhteen näistä tavoitteista. Niissä voidaan keskittyä myös muihin tavoitteisiin, mutta päätavoitteen on oltava selvästi tunnistettavissa ja hallitsevassa asemassa hanke-ehdotuksessa. Vaikka toiminnon ensisijaisena tavoitteena on tukea urheilutapahtumien järjestämistä, ennen tapahtumia tai niiden jälkeen voidaan järjestää muuta toimintaa (kuten työpajoja, koulutuskursseja, kokouksia tai muuta asiaan liittyvää toimintaa), jolla valmistellaan tapahtumaa tai varmistetaan sen pitkäaikaiset vaikutukset.

Tässä toiminnossa annetaan taloudellista tukea seuraavien tapahtumien järjestämiseen:

- eurooppalaiset paikalliset liikunta- ja urheilutapahtumat
- Euroopan laajuiset liikunta- ja urheilutapahtumat
- laajamittaiset eurooppalaiset liikunta- ja urheilutapahtumat.

Laajamittaisilla eurooppalaisilla liikunta- ja urheilutapahtumilla pyritään saamaan aikaan merkittäviä vaikutuksia ja toteuttamaan jatkotoimia, jotta voidaan varmistaa pitkäaikainen yhteiskunnallinen hyöty ja osallisuuden edistäminen urheilun avulla.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA VOITTOA TAVOITTELEMATONTA EUROOPPALAISTA LIIKUNTA- JA URHEILUTAPAHTUMAA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Voittoa tavoittelemattomia eurooppalaisia liikunta- ja urheilutapahtumia koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet voidakseen saada Erasmus+ -avustusta:

Kuka voi hakea?	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) - ovat sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan - toimivat liikunta- ja urheilualalla. Esimerkkejä tällaisista organisaatioista (luettelo ei ole tyhjentävä): • liikunnasta ja urheilusta vastaava paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö • paikallinen, alueellinen, kansallinen, eurooppalainen tai kansainvälinen liikunta- ja urheilualan organisaatio • kansallinen olympiakomitea tai kansallinen urheiluliitto • ”Liikuntaa kaikille” (Sport for All) -liikettä edustava organisaatio • liikuntaharrastusta edistävä organisaatio • vapaa-ajan liikuntasektoria edustava organisaatio • koulutus- tai nuorisoalalla toimiva organisaatio.
Konsortion kokoonpano	Voittoa tavoittelemattomat eurooppalaiset liikunta- ja urheilutapahtumat ovat transnationaalisia ja kattavat seuraavat tapahtumat: • **Eurooppalaiset paikalliset tapahtumat (tyyppi I):** Vähintään kolme organisaatiota kolmesta maasta ja enintään viisi organisaatiota viidestä maasta, jotka ovat EU:n jäsenvaltioita tai ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita. • **Eurooppalaiset paikalliset tapahtumat (tyyppi II):** Vähintään kuusi organisaatiota kuudesta eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. • **Euroopan laajuiset tapahtumat:** Vähintään kymmenen organisaatiota (1 hakijaorganisaatio + 9 osallistujaorganisaatiota liitännäiskumppaneina) kymmenestä eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. • **Laajamittaiset eurooppalaiset tapahtumat:** Vähintään 15 organisaatiota (1 hakijaorganisaatio + 14 osallistujaorganisaatiota liitännäiskumppaneina) 15:stä eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. Konsortion kokoonpanon on täytettävä haettua avustusta koskevat vaatimukset.

Tukikelpoinen toiminta	**Eurooppalaisten paikallisten tapahtumien (tyypit I ja II)** voittoa tavoittelemattomat urheilu- ja liikuntatapahtumat on järjestettävä kussakin kyseiseen hankkeeseen osallistuvassa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kun on kyse **Euroopan laajuisesta tapahtumasta,** järjestetään yksi liikunta- ja urheilutapahtuma koordinaattorin sijoittautumismaassa, ellei muuta ole asianmukaisesti perusteltu hakemuksessa. Tässä tapauksessa tapahtuma voidaan järjestää maassa, johon jokin osallistujaorganisaatioista on sijoittautunut. **Laajamittaisen eurooppalaisen tapahtuman** toiminnan on tapahduttava jossakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Liikunta- ja urheilutapahtumassa on oltava mukana vähintään seitsemän eri urheilulajia, ja niihin liittyvää toimintaa on jatkettava vuoden ajan tapahtuman jälkeen, jotta voidaan varmistaa tapahtuman pitkäkestoinen yhteiskunnallinen hyöty (sosiaalinen, koulutuksellinen, ympäristöön liittyvä ja terveyshyöty) ja urheilun avulla tapahtuva osallisuuden edistäminen.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 12 tai 18 kuukautta hankkeen tavoitteen ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa. Pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta.
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA): **Eurooppalaiset paikalliset tapahtumat (tyypit I ja II)** ja **Euroopan laajuiset tapahtumat**: • Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2026-SNCESE. **Laajamittaiset eurooppalaiset tapahtumat:** • Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2026-LSNCESE.
Milloin hakemus jätetään?	**E**urooppalaiset **paikalliset tapahtumat** (tyypit I ja II) ja **Euroopan laajuiset tapahtumat**: Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa**). **Laajamittaiset eurooppalaiset tapahtumat:** Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **22. tammikuuta** klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

EU-avustusta myönnetään liikunta- ja urheilutapahtumien valmistelusta, järjestämisestä ja seurannasta vastaaville organisaatioille.

Toiminto tukee seuraavanlaista vakiotoimintaa (luettelo ei ole tyhjentävä):

- tapahtuman valmistelu ja järjestäminen
- urheilijoille, valmentajille, järjestäjille ja vapaaehtoistyön tekijöille tarkoitetun koulutuksen järjestäminen ennen tapahtumaa
- liikunta- ja urheilutapahtuman oheistoiminnan järjestäminen (esimerkiksi konferenssi tai seminaari)
- vapaaehtoistyön tekijöiden kouluttaminen
- seurantatoimien toteuttaminen (esimerkiksi arvioinnit tai tulevia tapahtumia koskevat suunnitelmat)
- tapahtuman teemaan liittyvät viestintätoimenpiteet.

Tästä toiminnosta ei tueta seuraavia liikunta- ja urheilutapahtumia:

- Urheilukilpailut, joita kansalliset, eurooppalaiset tai kansainväliset urheiluliitot, -järjestöt tai -liigat järjestävät säännöllisesti (kansalliset mestaruuskilpailut, Euroopan mestaruuskilpailut ja maailmanmestaruuskilpailut), paitsi jos rahoitustukea haetaan laajemmalle väestölle tarkoitettuun oheistoimintaan.

ODOTETTU VAIKUTUS

Tämän toiminnon odotetaan

- lisäävän tietoisuutta liikunnan ja urheilun merkityksestä sosiaalisen osallisuuden, yhtäläisten mahdollisuuksien ja terveyttä edistävän liikunnan edistäjänä
- lisäävän osallistumista urheilu-, liikunta- ja vapaaehtoistoimintaan.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja painopisteiden kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Se perustuu aitoon ja riittävään tarveanalyysiin. • Hanke-ehdotus on innovatiivinen. • Hanke-ehdotus täydentää osallistujaorganisaatioiden aiemmin toteuttamia muita hankkeita. • Se tuottaa eurooppalaista lisäarvoa tuloksilla, joihin ei päästäisi vain yhden maan toteuttamalla toiminnalla.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 20 pistettä)	Missä määrin • Hankkeen työohjelma on selkeä, tarkoituksenmukainen ja tehokas ja se sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta, seurantaa, arviointia ja hankkeen tulosten jakamista varten. • Hanke on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. • Ehdotettu menetelmä on selkeä, asianmukainen ja toteuttamiskelpoinen. • Hankkeessa ehdotetaan soveltuvia laadunvalvontatoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. • Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä toimintamuotoja ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä. • Tapahtumat on suunniteltu selkeästi toiminnon tavoitteen ja kohderyhmän mukaisesti.

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	Missä määrin • Hankkeessa on mukana sopiva osallistujaorganisaatioiden yhdistelmä, joiden profiili ja asiantuntemus mahdollistaa kaikkien hankkeen tavoitteiden saavuttamisen. • Ehdotettu tehtävänjako osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. • Hanke-ehdotukseen sisältyy tehokkaita järjestelyjä osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten. • Kunkin osallistujaorganisaation rooli tietyissä tapahtumissa on kuvattu ja perusteltu selvästi.
Vaikuttavuus (enintään 30 pistettä)	Missä määrin • Kullakin urheilutapahtumalla on mahdollisuuksia houkutella osallistujia kohderyhmästä tai -ryhmistä. • Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja loogisia toimia, joilla hanketulokset sisällytetään osallistujaorganisaation perustyöhön. • Hankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia sen osallistujiin ja osallistujaorganisaatioihin sekä laajempaan yhteisöön. • Odotettavissa olevia hanketuloksia on mahdollista käyttää hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ulkopuolella hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen sekä paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai Euroopan tasolla. • Hanke-ehdotus sisältää asianmukaisia suunnitelmia ja menetelmiä hanketuotosten arvioimiseksi. • Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi osallistujaorganisaatioissa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta. • Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla varmistetaan hankkeen jatkuvuus sekä sen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen.

Hanke-ehdotuksen on saatava **vähintään 60 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään puolet enimmäispistemäärästä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Voittoa tavoittelemattomille eurooppalaisille urheilutapahtumille myönnettävä tuki maksetaan kertakorvauksina, lukuun ottamatta laajamittaisia eurooppalaisia tapahtumia. Kertakorvauksen määrä riippuu tapahtumien ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden määrästä.

Hakijat valitsevat seuraavien ennalta määritettyjen määrien välillä tapahtumien ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden lukumäärän mukaan:

Liikunta- ja urheilutapahtumien luokka		Kertakorvaus
Eurooppalaiset paikalliset tapahtumat: Vähintään yksi tapahtuma maata kohden	**Tyyppi I**: Vähintään kolme organisaatiota kolmesta eri tukikelpoisesta maasta ja enintään viisi organisaatiota viidestä eri tukikelpoisesta maasta.	200 000 euroa
	Tyyppi II: Vähintään kuusi organisaatiota kuudesta eri tukikelpoisesta maasta.	300 000 euroa
Euroopan laajuiset tapahtumat: Yksi tapahtuma, jossa on mukana vähintään kymmenen osallistujaorganisaatiota vähintään kymmenestä eri tukikelpoisesta maasta (mukaan lukien hakijaorganisaatio)		450 000 euroa
Laajamittaiset eurooppalaiset tapahtumat: Yksi tapahtuma, jossa on mukana vähintään 15 osallistujaorganisaatiota 15:stä eri tukikelpoisesta maasta		1 000 000–1 500 000 euroa

a) Eurooppalaiset paikalliset tapahtumat (tyyppi I): 200 000 euroa

Hanke-ehdotukset koskevat usean edunsaajan hankkeita, joissa hakija- ja kumppaniorganisaatioiden on katettava kaikki kustannukset. Yksilöidyt osallistujaorganisaatiot (joita on 3–5) katsotaan yhteisesti edunsaajiksi, ja tapahtumat ja oheistoiminta järjestetään kussakin osallistuvassa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.

Hanke-ehdotuksiin on sisällyttävä erityinen kohta, jossa esitetään **tehtävien ja EU-avustuksen jakautuminen hankekumppaneiden kesken**. Myös hankkeen kunkin toiminnon toteuttamisaikataulu sekä hankkeen tuotosten tuottamisen määräaika on ilmoitettava.

Hakijoiden on jaettava hankkeen toiminta ”**työpaketteihin**”. Kukin työpaketti on yhdistettävä tiettyihin tavoitteisiin, ja hakijoiden on yksilöitävä joukko määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida näiden tavoitteiden saavuttamista.

b) Eurooppalaiset paikalliset tapahtumat (tyyppi II): 300 000 euroa

Hanke-ehdotukset koskevat usean edunsaajan hankkeita, joissa hakija- ja kumppaniorganisaatioiden on katettava kaikki kustannukset. Yksilöidyt osallistujaorganisaatiot (joita on vähintään 6) katsotaan yhteisesti edunsaajiksi, ja tapahtumat ja oheistoiminta järjestetään kussakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.

Hanke-ehdotuksiin on sisällyttävä erityinen kohta, jossa esitetään **tehtävien ja EU-avustuksen jakautuminen hankekumppaneiden kesken**. Myös hankkeen kunkin toiminnon toteuttamisaikataulu sekä hankkeen tuotosten tuottamisen määräaika on ilmoitettava.

Hakijoiden on jaettava hankkeen toiminta ”**työpaketteihin**”. Kukin työpaketti on yhdistettävä tiettyihin tavoitteisiin, ja hakijoiden on yksilöitävä joukko määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida näiden tavoitteiden saavuttamista.

c) Euroopan laajuiset tapahtumat: 450 000 euroa

Hanke-ehdotukset koskevat yhden edunsaajan hankkeita, joissa rahoitusta voidaan osoittaa vain yhdelle hakijaorganisaatiolle. Osallistujaorganisaatioita ei pidetä hankekumppaneina. Liitännäiskumppaneina ne eivät voi saada mitään rahoitusta ohjelmasta osana hanketta.

Hankkeen kunkin toiminnon toteuttamisaikataulu sekä hankkeen tuotosten tuottamisen määräaika on ilmoitettava.

Hakijoiden on jaettava hankkeen toiminta ”**työpaketteihin**”. Kukin työpaketti on yhdistettävä tiettyihin tavoitteisiin, ja hakijoiden on yksilöitävä joukko määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida näiden tavoitteiden saavuttamista.

d) Laajamittaiset eurooppalaiset tapahtumat (budjettiperusteiset): 1 000 000–1 500 000 euroa

Avustuksen määrän odotetaan olevan 1–1,5 miljoonaa euroa. Myönnettävä avustus voi olla haettua määrää pienempi.

Avustus perustuu talousarvioon, ja siihen sisältyvät toteutuneet kustannukset ja yksikkökustannukset sekä kiinteämääräiset osat. Sillä myönnetään tukea tiettyihin hankkeissa todellisuudessa aiheutuneisiin avustuskelpoisiin kustannuksiin.

Yksityiskohtaiset avustusperusteet (avustuksen enimmäismäärä, rahoitusosuus, tukikelpoiset kustannukset jne.) vahvistetaan avustussopimuksessa. Kustannukset korvataan avustussopimuksessa vahvistetun rahoitusosuuden (80 %) mukaisesti.

Kolmansille osapuolille annettava rahoitustuki ei ole sallittua. Vapaaehtoistyön tekijöiden ja pk-yritysten kustannukset ovat tukikelpoisia. Tarkempia tietoja on tämän ohjelmaoppaan C-osan jaksossa ”Tukikelpoiset välittömät kustannukset”.

Avustuksen maksaminen

Koko avustuksen maksamisen ehtona on, että kaikki työpaketit on saatettu päätökseen hankehakemuksessa kuvattujen laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yhtä tai useampaa työpakettia ei ole saatettu päätökseen, se on saatettu päätökseen osittain tai se on arvioitu laadunarvioinnissa epätyydyttäväksi, avustuksen määrää voidaan alentaa asianmukaisessa suhteessa avustussopimuksen mukaisesti.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

AVAINTOIMI 3: TUKI POLITIIKAN KEHITTÄMISEEN JA YHTEISTYÖHÖN

Avaintoimella 3 tuetaan politiikan kehittämistä ja yhteistyötä. Näin edistetään sellaisten nykyisten toimintapolitiikkojen toteuttamista ja uusien toimintapolitiikkojen kehittämistä, joilla voidaan käynnistää koulutus-, nuoriso-, liikunta- ja urheilualan nykyaikaistaminen sekä uudistuksia järjestelmien tasolla.

Tämän avaintoimen mukaisesti toteutettavilla toiminnoilla on seuraavat tavoitteet:

- Valmistellaan ja tuetaan koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualaa koskevan poliittisen ohjelman toimeenpanoa helpottamalla avointen koordinointimenetelmien hallinnointia ja toimintaa.
- Toteutetaan eurooppalaisia kokeiluhankkeita, joita vetävät korkean tason viranomaiset ja joihin liittyy luotettaviin arviointimenetelmiin perustuvia poliittisten aloitteiden kenttäkokeita useissa maissa.
- Kerätään näyttöä ja tietoa koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan järjestelmistä ja toimintapolitiikoista kansallisella ja EU-tasolla perustellun päätöksenteon helpottamiseksi.
- Lisätään osaamisen ja tutkintojen avoimuutta ja helpotetaan niiden tunnustamista ja opintosuoritusten siirtämistä, tehostetaan laadunvarmistusta, digitaalisten osaamistodistusten myöntämistä ja edistetään epävirallisen ja arkioppimisen validointia, taitojen hallintaa ja neuvontaa.
- Edistetään toimintapoliittisia linjauksia koskevaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella konferensseilla, tapahtumilla ja muulla toiminnalla, joihin osallistuu koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan päättäjiä, toimijoita ja muita sidosryhmiä, tietoisuuden lisäämiseksi asiaan liittyvistä EU:n toimintapoliittisista ohjelmista ja Euroopan tunnetuksi tekemiseksi erinomaisena opiskelu- ja tutkimuspaikkana.
- Parannetaan ohjelman laadullista toteutusta helpottamalla tiedon ja käytäntöjen vaihtoa kansallisten toimistojen välillä, antamalla kansallisille toimistoille ja komissiolle ”ajatushautomoresursseja”, jotka mahdollistavat toimenpiteiden ja strategioiden laatimisen poliittisen kehityksen ottamiseksi tiiviimmin huomioon ohjelman toteuttamisessa sekä antamalla välineitä synergiavaikutusten ja täydentävyyden hyödyntämiseksi paremmin.
- Tarjotaan ihmisille elämän kaikissa vaiheissa mahdollisuuksia ulkomailla tapahtuvaan oppimiskokemukseen heidän erikoisaloillaan, kuten julkishallinnossa, maataloudessa ja maaseudun kehittämisessä, uusissa teknologioissa tai yritystoiminnassa.
- Mahdollistetaan se, että Erasmus+ -ohjelmaa toteuttavat tahot helpottavat Erasmus+ -hankkeiden laajentamista, jotta ne voivat hakea avustuksia tai kehittää synergiavaikutuksia kansallisella ja alueellisella tasolla hallinnoitujen Euroopan rakenne- ja investointirahastojen tuen, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman sekä maahanmuuttoon, turvallisuuteen, oikeusasioihin ja kansalaisuuteen, terveyteen ja kulttuuriin liittyvien ohjelmien avulla.
- Tuetaan tapahtumia, kampanjoita ja muita toimenpiteitä, joilla tiedotetaan kansalaisille ja organisaatioille Erasmus+ -ohjelmasta ja Euroopan unionin opetus- ja koulutusalan, nuorisoalan sekä liikunta- ja urheilualan toimintapolitiikoista.
- Edistetään hyvien käytäntöjen ja tuettujen hankkeiden menestystarinoiden tunnistamista ja levittämistä niiden näkyvyyden lisäämiseksi ja niiden laajentamiseksi paikalliselle, valtakunnalliselle ja Euroopan tasolle.

MITÄ TOIMINTOJA TUETAAN?

Seuraava toiminto toteutetaan tämän ohjelmaoppaan mukaisesti:

- European Youth Together -toiminto.

Tätä toimintoa hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

Avaintoimi 3 kattaa monia muita toimintoja, joilla tuetaan koulutus- ja nuorisopolitiikan uudistamista ja jotka Euroopan komissio toteuttaa suoraan tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoimien erityisten ehdotuspyyntöjen avulla. Nämä toiminnot on ryhmitelty seuraavasti:

- tuki eurooppalaisen toimintapolitiikan kehittämiseen

- tuki sellaisille unionin välineille ja toimenpiteille, joilla edistetään taitojen, osaamisen ja tutkintojen laatua, avoimuutta ja tunnustamista
- toimintapoliittisia linjauksia koskeva vuoropuhelu ja yhteistyö keskeisten sidosryhmien ja kansainvälisten järjestöjen kanssa
- toimenpiteet, joilla edistetään ohjelman laadullista ja osallistavaa toteuttamista
- yhteistyö muiden unionin välineiden kanssa ja tuki muille unionin toimintapolitiikoille
- tulosten levittämiseen ja tietoisuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet.

Lisätietoja tuettavista toiminnoista on Euroopan komission ja toimeenpanoviraston verkkosivustoilla.

EUROPEAN YOUTH TOGETHER -TOIMINTO

European Youth Together -hankkeiden tavoitteena on luoda verkostoja, joilla edistetään alueellisia kumppanuuksia, ja ne toteutetaan tiiviissä yhteistyössä nuorten kanssa useissa Euroopan maissa (EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat). Verkostojen tarkoituksena on järjestää vaihtoja, edistää koulutusta (esimerkiksi nuorisojohtajille) ja antaa itse nuorille mahdollisuus käynnistää yhteisiä hankkeita. Nämä kaikki voidaan toteuttaa sekä fyysisellä että verkossa toteutettavalla toiminnalla.

TOIMINNON TAVOITTEET

European Youth Together -hankkeiden tarkoituksena on luoda yhteistyötä, joka antaa nuorille kaikkialla Euroopassa mahdollisuuksia käynnistää yhteisiä hankkeita, järjestää vaihtoja ja edistää koulutusta (esimerkiksi nuorisojohtajille/nuorisotyöntekijöille) sekä fyysisellä että verkossa toteutettavalla toiminnalla. Toiminto tukee nuoriso-organisaatioiden transnationaalisia kumppanuuksia ruohonjuuritasolta laajamittaisiin kumppanuuksiin tavoitteena vahvistaa nuorisojärjestöjen toiminnan eurooppalaista ulottuvuutta.

Tärkeitä temaattisia painopisteitä ovat työskentely EU:n nuorisostrategian 2019–2027[437] ja EU:n nuoristavoitteiden parissa ja niiden edistäminen. Eurooppalaiset nuorisotavoitteet otetaan huomioon myös puheenjohtaja von der Leyenin komission poliittisissa suuntaviivoissa[438]. Hanke-ehdotuksissa voidaan käsitellä myös Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perintöä (esimerkiksi tutkia EU:n nuorisotestiin tai nuorisopolitiikan valtavirtaistamiseen liittyviä prosesseja) ja Euroopan tulevaisuuskonferenssin[439] tuloksia.

Nuorisoalan verkostojen olisi pohdittava keinoja vahvistaa yhteisvastuuta ja osallistavuutta koronapandemiasta elpymisen yhteydessä.

ERITYISTAVOITTEET

Toiminnolla pyritään erityisesti tukemaan vähintään yhtä seuraavista tavoitteista:

- Eri nuoriso-organisaatioiden välillä tapahtuvan jäsennellyn transnationaalisen yhteistyön, jota voidaan tehdä niin verkossa kuin reaalimaailmassa, edistäminen ja kehittäminen sellaisten kumppanuuksien luomiseksi tai vahvistamiseksi, joissa keskitytään yhteisvastuuseen ja kaikkia osallistavaan yhteiskunnalliseen toimintaan, sosioekonomisten rakenteiden erot huomioon ottaen ja linjassa EU:n nuorisostrategian 2019–2027, eurooppalaisten nuorisotavoitteiden, EU:n nuorisodialogin ja Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnön (esim. nuorten osallistumiseen, nuorisopolitiikan valtavirtaistamiseen tai nuorisotestiin liittyvät prosessit) kanssa.
- yhteiskuntamme perustan muodostavien EU:n kuuden perusarvon[440] edistäminen: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina.
- Nuoriso-organisaatioiden osallistuminen aloitteisiin, joilla kannustetaan nuoria osallistumaan demokraattisiin prosesseihin ja yhteiskunnalliseen toimintaan, järjestämällä koulutusta, tuomalla esiin nuorten eurooppalaisten yhteisiä piirteitä ja edistämällä keskustelua ja vuoropuhelua heidän suhteestaan EU:hun, sen arvoihin ja demokraattiseen perustaan. Tätä varten voidaan järjestää tapahtumia, joilla edistetään aliedustettujen nuorisoryhmien osallistumista politiikkaan ja nuoriso-organisaatioiden ja muiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toimintaan, tekemällä yhteistyötä niiden nuorten kanssa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kuten sosioekonomisesti heikossa asemassa olevien ja maaseutualueilta ja syrjäisiltä alueilta kotoisin olevien nuorten kanssa.
- Uusien keinojen kehittäminen nuorisoalan organisaatioiden mahdollisuuksien lisäämiseksi tukemalla innovatiivisia yhteistyötapoja sekä verkostojen luomista, kehittämistä ja hallinnointia. Tähän voisi sisältyä esimerkiksi yhteistyön lisääminen nuorisoalan organisaatioiden välillä digitaalisessa toimintaympäristössä käyttämällä asiaankuuluvia epävirallisen oppimisen menetelmiä ja organisaatiomalleja, kuten vaihtojen ja keskinäisen avun vaihtoehtoisia

[437] Joulukuussa 2018 julkaistu neuvoston päätöslauselma 2018/C 456/01: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=EN.

[438] Ks. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_19_5542.

[439] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_fi.

[440] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M002&from=EN.

muotoja. Toukokuussa 2025 annetun neljännen eurooppalaisen nuorisotyötä koskevan kokouksen julistuksen ja eurooppalaisen nuorisotyöstrategian etenemissuunnitelman olisi muodostettava uusi tukikehys eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman täytäntöönpanolle.

- Ruohonjuuritason nuoriso-organisaatioiden toiminnan eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen, mukaan lukien toiminta, jolla pyritään parantamaan yhdessä elämistä ja auttamaan kestävien tulevien elämäntapojen suunnittelua transnationaalisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen[441] mukaisesti.

TOIMINTA

Toiminnon kohteena ovat (voittoa tavoittelemattomat) kansalaisjärjestöt ja julkisyhteisöt, joiden ehdottamilla hankkeilla on mahdollisuus saada nuoria osallistumaan kumppanuuksiin, jotka kattavat EU:n eri jäsenvaltioita ja ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita ja niiden alueita, sekä vaikuttaa EU:n nuorisostrategian kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä politiikan laadintaan ja vuorovaikutukseen keskeisten sidosryhmien kanssa nuorisoalalla.

Nuorten liikkuvuustoiminta voi olla European Youth Together -hankkeiden keskeinen osa. Tämän toiminnon tavoitteiden edistämiseksi liikkuvuustoiminnalla olisi tarjottava nuorille kaikkialla Euroopassa rajat ylittäviä vaihtoja sekä vapaamuotoisia ja epävirallisia koulutusmahdollisuuksia, joita voidaan valmistella ja tukea verkkofoorumien avulla. Liikkuvuustoiminta on perusteltava erittäin selkeästi toiminnon tavoitteiden ja taloudellisuuden periaatteiden mukaisesti. Kaiken toiminnan olisi edistettävä nuorten nykyistä laajempaa tavoittamista sekä nuoriso-organisaatioissa että niiden ulkopuolella, mukaan lukien nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotta voidaan varmistaa erilaisten näkökantojen kuuleminen.[442] Olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan nuorisotoiminnan asianmukainen oppimisulottuvuus ja oppimistulosten tunnustaminen (kuten reflektointiprosessi osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia varten sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, käyttöön kannustaminen).

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA RUOHONJUURITASON EUROPEAN YOUTH TOGETHER -HANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta European Youth Together -hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

[442] Täytäntöönpanon suuntaviivoja – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallisuus- ja moninaisuusstrategia: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - oikeussubjekteja, jotka ovat sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan: • nuorisoalalla toimivia kansalaisjärjestöjä (mukaan lukien eurooppalaiset nuorisoalan kansalaisjärjestöt ja kansalliset nuorisoneuvostot) • nuorisoalalla toimivia paikallis-, alue- tai kansallisen tason viranomaisia • myös voittoa tavoittelevat organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattorina. Edunsaajina voivat olla esimerkiksi • voittoa tavoittelemattomat organisaatiot, yhdistykset tai kansalaisjärjestöt (myös eurooppalaiset nuorisoalan kansalaisjärjestöt) • kansalliset nuorisoneuvostot • paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset viranomaiset • oppilaitokset tai tutkimuslaitokset • säätiöt. Sama organisaatio voi koordinaattorina jättää määräaikaan mennessä vain yhden tätä toimintoa koskevan hakemuksen.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään viisi hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) vähintään viidestä EU:n jäsenvaltiosta ja/tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. Liitännäiskumppaneita voi olla mukana. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon, ja ne eivät voi toimia koordinaattorina.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava jossakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 24 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Brysselissä toimivaan Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-YOUTH-2026-YOUTH-TOG
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **26. helmikuuta klo 17.00.00** (Brysselin aikaa).
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

European Youth Together -hanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen kuin hanke-ehdotus on valittu rahoitettavaksi. Nämä vaiheet ovat 1) hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen, 2) hankkeen valmistelu ja suunnittelu, 3) hankkeen toteutus ja toimintojen seuranta ja 4) hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arviointi. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:** Yksilöidään ehdotuspyynnön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.
- **Valmistelu ja suunnittelu:** Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa, päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkevät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrättyjä). Yksilöidään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonaistalousarvio ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma, joka sisältää hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohdat. Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunnitellun toiminnan kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimukset kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.
- **Toteutus ja toimintojen seuranta:** Toteutetaan hanke suunnitelmien mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevaa toimintaa ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmista sekä ongelmiin ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetetuista laatustandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.
- **Tarkastelu ja vaikutusten arviointi:** Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintaa ja sen vaikutuksia eri tasoilla, hanketulosten jakamista ja hyödyntämistä jne.

<u>Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:</u>

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä European Youth Together -hankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasoilla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpiä tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden

osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Yleisperiaatteena on, että osallistujaorganisaatioiden olisi noudatettava strategioita, joiden avulla erilaisista taustoista tulevia nuoria yhdistetään ruohonjuuritasolla. Tämä kattaa myös niiden nuorten osallistumisen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, syrjäisillä tai maaseutualueilla asuvat ja/tai maahanmuuttajataustaiset nuoret mukaan lukien. Näin ollen kaiken toiminnan olisi edistettävä sekä nuorten tavoittamista että heidän aktiivista osallistumistaan, jotta erilaisia näkemyksiä saadaan koottua yhteen.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuuksilla ovat keskeisiä tekijöitä hankkeiden onnistumisen kannalta. Hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään etenkin Euroopan nuorisoportaalia ja EU:n nuorisostrategia-alustaa yhteistyöhön ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen

Hankkeilla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita ja edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on myös lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä Euroopan unionin tilanteesta.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	• **Tarkoitus ja eurooppalainen lisäarvo:** Ehdotuksella luodaan ja kehitetään EU:n lisäarvoa tuottava hanke, joka tukee nuorison kannalta merkittäviä EU:n tason toimintapolitiikkoja, ennen kaikkea EU:n nuorisostrategiaa 2019–2027. Hanke esimerkiksi tukee toimintapolitiikan laatimista/toteuttamista, toimintapolitiikasta käytävää keskustelua sekä yhteistyötä nuorisoa edustavien sidosryhmien kanssa EU:n nuorisostrategian 2019–2027 ja eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman mukaisesti ja Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnön hengessä. • **EU:n arvot:** Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • **Tavoitteet:** Hanke-ehdotuksen tavoitteet ovat relevantteja ainakin yhden toimeen liittyvän yleisen tavoitteen ja ainakin yhden sen erityistavoitteen kannalta. Lisäksi hanke-ehdotuksen tavoitteet ovat täsmällisiä ja selkeästi määriteltyjä, toteutettavissa ja mitattavissa olevia, realistisia ja oikea-aikaisia. Niissä käsitellään osallistujaorganisaatioiden kannalta merkittäviä ja selkeää lisäarvoa valituille kohderyhmille tuottavia kysymyksiä. • **Tarpeet:** Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, että se on tehty perusteellisen tarvearvioinnin pohjalta. Tarvearviointi perustuu mahdollisimman pitkälle todennettaviin tosiseikkoihin ja lukuihin, joiden tueksi esitetään kaikkia konsortion maita ja organisaatioita koskevia yleisiä ja erityisiä tietoja. Hanke-ehdotuksessa on esitettävä selkeä tarveanalyysi, joka liittyy hakijoiden, kumppaneiden ja kohderyhmien konkreettisiin tilanteisiin. • **Nuorten osallistuminen:** Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, että kumppaniverkosto on aktiivisesti sitoutunut osallistamaan monenlaisia nuorisoryhmiä, mukaan lukien nuoret, jotka asuvat syrjäisillä tai maaseutualueilla ja/tai joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	• **Suunnittelu:** Hanke-ehdotus on selkeä, täydellinen ja laadukas, ja se sisältää hankkeen valmisteluun, toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin tarvittavat vaiheet, jotka perustuvat vankkoihin hankkeen hallinnoinnin menetelmiin. • **Menetelmä:** Toteutus perustuu soveltuviin menetelmiin, tavoitteet ovat johdonmukaisia toiminnan kanssa ja ne on rajattu selkeästi siten, että yksilöityjen ongelmien, tarpeiden ja ratkaisujen välillä on looginen yhteys, työohjelma on johdonmukainen ja konkreettinen, käytössä on asianmukaiset laadunvalvontatoimenpiteet ja -indikaattorit sen varmistamiseksi, että hanke toteutetaan asianmukaisesti vaaditun laatuisena ja laajuisena, ajoissa ja talousarvion puitteissa, on olemassa konkreettisia ja asianmukaisia riskinhallinta- ja valmiussuunnitelmia. • **Kustannustehokkuus:** Ehdotettu budjetti on johdonmukainen, riittävän yksityiskohtainen ja riittävä hankkeen toteuttamiseksi sekä suunniteltu siten, että varmistetaan paras vastine rahalle. Työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. Budjetissa otetaan huomioon ruohonjuuritason organisaatioiden ja haavoittuvassa asemassa olevien nuorten tarpeet, jotta heitä kannustetaan osallistumaan Erasmus+ -ohjelmaan. • **Oppimisulottuvuus:** Hankkeeseen sisältyy vahva oppimiskomponentti, jossa nuorten osallistujien oppimistulokset on määritelty selkeästi. Sillä varmistetaan reflektointiprosessi oppimistulosten tunnistamiseksi ja dokumentoimiseksi sekä kannustetaan käyttämään avoimuutta ja tunnustamista lisääviä eurooppalaisia välineitä, erityisesti Youthpass-todistusta, epävirallisen oppimisen periaatteiden ja nuorten valmiuksien kehittämisen lähestymistavan mukaisesti.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	• **Kumppaniverkoston profiili:** Kumppaniverkostoon kuuluu tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä organisaatioita, joilla on kumppanuuden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat profiilit, taidot, kokemus, asiantuntemus ja johdon tuki. Jos konsortioon osallistuu voittoa tavoittelevia organisaatioita, niiden lisäarvo osoitetaan selvästi. • **Maantieteellinen laajuus:** Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, että hanke pystyy maantieteellisen laajuutensa pohjalta edustamaan Euroopan taloudellista, sosiaalista ja/tai kulttuurista moninaisuutta ja siten varmistamaan aidosti yleiseurooppalaisen yhteistyön. • **Paikallisten kansalaisjärjestöjen kehittäminen:** Kumppaniverkostolla on valmiudet kehittää sellaisten paikallisten kansalaisjärjestöjen valmiuksia ja tietämystä, jotka eivät vielä ole vakiintuneita Euroopan tasolla, jotta parannetaan kansalaisjärjestöjen välistä vertaisyhteistyötä kaikkialla Euroopassa. • **Sitoutuminen ja tehtävät:** Vastuut ja tehtävät jaetaan kumppaniverkostossa selkeästi ja asianmukaisesti. Koordinaattorin osoitetaan kykenevän moitteettomasti hallinnoimaan ja koordinoimaan transnationaalisia verkostoja ja johtamaan niitä monimutkaisissa ympäristöissä. Nuoret osallistuvat asianmukaisesti hankkeen toteuttamiseen sen kaikissa vaiheissa. • **Yhteistyöjärjestelyt:** Ehdotetuilla hallintomekanismeilla taataan, että osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien välinen koordinointi, päätöksenteko, viestintä ja konfliktinratkaisu on tehokasta.

Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	• **Vaikuttavuus ja kestävyys:** Hanke-ehdotuksessa yksilöidään tapoja, jolla voidaan vaikuttaa ainakin yhteen toimen odotetuista vaikutusalueista. Hankkeen odotettujen vaikutusten aikaansaamiseksi toteutettavat toimenpiteet määritellään selkeästi, ja ne ovat loogisia ja uskottavia. Lisäksi hankkeen tuloksilla on konkreettinen myönteinen vaikutus osallistujiin ja kumppaniorganisaatioihin. Hankkeella todennäköisesti pystytään etenkin laajentamaan ruohonjuuritason organisaatioiden kansallisia, alueellisia tai paikallisia toimia, jotka eivät vielä ole rajat ylittäviä, jos toimintaa laajennetaan tai kehitetään EU:n tasolla hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen, ja koskemaan koko nuorisoyhteisöä. Hanke-ehdotuksessa esitetään, miten hankkeen tulosten avulla olisi mahdollista edistää nuorisoalan järjestelmätason muutoksia sekä hankkeen elinkaaren aikana että sen jälkeen, mahdollistaa pitkäkestoinen yhteistyö EU-tasolla ja/tai tarjota innoitusta uusiin EU:n nuorisoalan toimintapolitiikkoihin ja aloitteisiin. • **Viestintä ja tulosten levittäminen:** Hanke-ehdotuksessa osoitetaan valmiudet toteuttaa etsivää nuorisotyötä ja kyky viestiä tehokkaasti osallistujien edustamien yhteisöjen ongelmista ja ratkaisuista laajemmalle maailmanlaajuiselle yleisölle. Hanke-ehdotus sisältää selkeän tulostenlevitys- ja viestintäsuunnitelman sekä tavoitteet, toiminnot, tehtävien jakautumisen kumppanien välillä, aikataulun sekä välineet ja kanavat, joiden avulla tulokset ja hyödyt saadaan tehokkaasti jaettua päättäjille ja asetettua loppukäyttäjien saataville hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Kaikki toimenpiteet ovat oikeassa suhteessa hankkeen laajuuteen, ja niihin sisältyy konkreettisia toimia, joita toteutetaan sekä hankkeen aikana että sen päättymisen jälkeen.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **60 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Tässä otetaan huomioon myös kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet (jotka ovat vähintään 15 pistettä arviointikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä luokissa ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään ”laatua” koskevista arviointikriteereistä yhteensä saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavissa hankkeissa on osoitettava, mikä vaikutus niillä odotetaan olevan EU:n nuorisopolitiikkaan

- perustamalla toimet EU:n nuorisostrategian 2019–2027 tavoitteisiin ja erityisesti osoittamalla, miten niillä edistetään strategian mukaisia osallistamista, yhdistämistä ja vaikutusmahdollisuuksia koskevia painopistetavoitteita
- perustamalla toimet eurooppalaisten nuorisotavoitteiden, EU:n nuorisodialogin, Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnön sekä muiden Euroopan tulevaisuutta koskevien keskusteluhankkeiden ja kyselyjen, esimerkiksi eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman[443], tuloksiin ja yhdistämällä ne paikallisen, alueellisen, valtakunnallisen tai EU:n tason toimintapolitiikan kehitykseen
- parantamalla nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan aktiivisen kansalaisuuden ja päättäjien kanssa toimimisen osalta (esimerkiksi mahdollisuuksien lisääminen, uudet taidot ja nuorten osallistuminen hankkeiden suunnitteluun)

[443] EUR-Lex - 42020Y1201(01) - FI - EUR-Lex (europa.eu).

- auttamalla parantamaan ruohonjuuritason nuorisoalan valmiuksia työskennellä transnationaalisesti osallisuutta, yhteisvastuuta ja kestävyyttä painottaen ja edistämällä transnationaalista oppimista sekä yhteistyötä nuorten ja päätöksentekijöiden välillä
- levittämällä olemassa olevia parhaita käytäntöjä ja toimintaa vakiintuneiden verkostojen ulkopuolelle muun muassa hyödyntämällä digitaalisia keinoja, joiden avulla voidaan kaikissa olosuhteissa pitää yhteyttä myös syrjäisillä tai eristyneillä alueilla sekä erilaisten rajoitusten aikana
- levittämällä hankkeiden tuloksia tehokkaasti ja houkuttelevasti nuoriso-organisaatioissa toimivien nuorten keskuudessa sekä niiden nuorten keskuudessa, jotka eivät ole mukana nuorisotoiminnassa tai joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, järjestelmällisempien kumppanuuksien kehittämiseksi.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyksien asettamissa rajoissa saataville **avoimina oppimisresursseina** sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa on kuvattava, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Avustus maksetaan kertasuoritteisena avustuksena[444]. Se tarkoittaa, että avustus korvaa kiinteän määrän, joka perustuu kertakorvaukseen tai kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arvioidun budjetin, arviointitulosten ja 80 prosentin rahoitusosuuden pohjalta.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 500 000 euroa

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua seuraavin edellytyksin:

- hakemuspyyntöjen on oltava avoimia ja laajalti julkaistuja sekä läpinäkyvyyttä, yhdenvertaista kohtelua, eturistiriitoja ja luottamuksellisuutta koskevien EU:n vaatimusten mukaisia
- hakemuspyyntöjen on pysyttävä avoimina vähintään kaksi kuukautta
- hakemuspyynnön tulokset on julkaistava osallistujien verkkosivustoilla, mukaan lukien kuvaus valituista hankkeista, myöntämispäivämäärät, hankkeiden kestot sekä lopullisten edunsaajien nimet ja kotimaat
- hakemuspyynnöissä on oltava selkeä eurooppalainen ulottuvuus.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille hyväksytään hankkeissa, joissa nuoret itse voivat perustaa yhteishankkeita.

Hankehakemuksessa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolille ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksessa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmansille osapuolille myönnettävä rahoitustuki on enintään 60 000 euroa.

Vapaaehtoistyön tekijöille ei voida myöntää tukea.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).

[444] Decision authorising the use of lump sums and unit costs under the Erasmus+ Programme 2021–2027 (18.10.2022).

b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).

d) Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

JEAN MONNET -TOIMINNOT

Jean Monnet -toiminnot tarjoavat mahdollisuuksia korkeakoulusektorilla sekä muilla koulutussektoreilla. Jean Monnet -toiminnoilla autetaan levittämään tietoa Euroopan unionin yhdentymistä koskevista asioista. Tukea myönnetään seuraaviin toimintoihin:

- Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla
- Jean Monnet -toiminnot muilla koulutussektoreilla
- Jean Monnet – toimintapoliittinen keskustelu (korkeakoulutus ja muut koulutussektorit).

Näitä toimintoja hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

JEAN MONNET -TOIMINNOT KORKEAKOULUTUKSEN ALALLA

Korkeakoulusektorin Jean Monnet -toiminnoilla tuetaan EU-opintoja koskevaa **opetusta ja tutkimusta** kaikkialla maailmassa.

EU-opinnoilla tarkoitetaan Euroopan unionia, sen historiaa, tavoitteita, rakennetta, toimintaa ja/tai politiikkaa koskevaa opetusta, oppimista ja tutkimusta.

Jean Monnet -toiminnoissa keskitytään Euroopan unionia koskevaan ulottuvuuteen, joten niillä olisi edistettävä aktiivista Euroopan kansalaisuutta ja Euroopan unionin perustana olevia arvoja: ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, mukaan lukien vähemmistöjen oikeudet, jotka mainitaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa[445]. Lisäksi niillä olisi edistettävä osallisuutta, moninaisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia. Hakijoiden olisi otettava nämä näkökohdat huomioon sekä hanketoiminnan suunnittelussa että sen toteutuksen aikana.

Euroopan unionin toimintapolitiikkojen osalta Jean Monnet -toiminnoilla on pyrittävä levittämään tietoa siitä, mitä hyötyä kyseisistä toimintapolitiikoista on kansalaisten jokapäiväisessä elämässä EU:ssa ja/tai ulkomailla ja/tai miten ne pystyvät vaikuttamaan vastaavien alojen päätöksentekojärjestelmiin joko jäsenvaltioiden tasolla tai ulkomailla kansallisella, alueellisella tai maailmanlaajuisella tasolla. Selkeä yhteys ehdotuksen aihepiirin ja siihen liittyvän EU:n toimintapolitiikan ja/tai EU-aiheen välillä on osoitettava.

Jean Monnet -toiminnoilla pyritään toimimaan myös julkisen diplomatian levittäjänä suhteessa kolmansiin maihin edistämällä EU:n arvoja ja lisäämällä näkyvyyttä siitä, mitä Euroopan unioni edustaa ja mitä se aikoo saavuttaa. Ne edistävät myös EU:n Global Gateway -aloitteen painopisteitä kohteena olevilla alueilla[446].

Jean Monnet -toiminnoilla vahvistetaan luonnontieteitä, teknologiaa, insinööritieteitä ja matematiikkaa (STEM-alat) koskevaa opetusta, oppimista ja tutkimusta yhdistämällä ne asiaankuuluviin Euroopan unionin toimintapolitiikkoihin.

Jäljempänä kerrotaan opetusta ja tutkimusta koskevien toimien tavoitteista ja niihin sovellettavista arviointiperusteista.

TOIMINTOJEN TAVOITTEET

Jean Monnet ”opetus ja tutkimus” -toiminnolla pyritään

- edistämään Euroopan unionia koskevan opetuksen ja tutkimuksen huippuosaamista koko maailmassa ja tekemään EU-opintoja koskevan uran luomisesta helpompaa seuraavalle sukupolvelle
- edistämään vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päättäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat
- luomaan tietoa ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia Euroopassa ja globalisoituneessa maailmassa
- tavoittamaan suuri yleisö ja levittämään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (yliopistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuomaan EU lähemmäksi kansalaisia
- toimimaan myös julkisen diplomatian levittäjänä suhteessa ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin edistämällä EU:n arvoja – kuten osallisuutta ja moninaisuutta – sekä valaisemalla, mitä Euroopan unioni edustaa ja mitä se aikoo saavuttaa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Jean Monnet ”opetus ja tutkimus” -toiminto on toteutettava jossakin seuraavista muodoista: **moduulit, professuurit ja osaamiskeskukset.**

- **Moduulit** ovat korkeakoulussa tarjottavia lyhyitä EU-opintojen opintokokonaisuuksia tai opintojaksoja.

[445] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247.

[446] Erasmus+ -ohjelman alueet 5–11. Lisätietoja: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_fi.

Moduulin vähimmäislaajuus on 40 opetustuntia lukuvuodessa kolmen lukuvuoden ajan. Moduuleissa voidaan keskittyä johonkin tiettyyn EU-opintojen oppiaineeseen, tai ne voivat olla monitieteisiä, jolloin opettajina toimii useita professoreja ja asiantuntijoita. Ne voidaan toteuttaa myös lyhyinä erityis- tai kesäkursseina.

- **Jean Monnet -professuurit** ovat kolmivuotisia opetusvirkoja, jotka on tarkoitettu (edellä kuvailtuihin) EU-opintoihin erikoistuneille yliopistoprofessoreille. Jean Monnet -professuurin haltijana voi olla vain yksi professori, joka antaa vähintään 90 tuntia opetusta lukuvuodessa. Professuuriin voi myös sisältyä ryhmä, joka tukee ja tehostaa professuurin toimintaa muun muassa antamalla lisäopetustunteja.
- **Jean Monnet -osaamiskeskukset** ovat EU-aiheita koskevan asiantuntemuksen ja tiedon keskuksia. Niihin olisi kerättävä korkean tason asiantuntijoiden tietämys ja osaaminen, ja niiden tarkoituksena on luoda synergioita (edellä kuvailtujen) EU-opintojen eri oppiaineiden ja resurssien välillä ja kehittää yhteistä transnationaalista toimintaa. Niillä varmistetaan myös avoimuus kansalaisyhteiskuntaa kohtaan. Jean Monnet -osaamiskeskusten keskeisenä tehtävänä on tavoittaa opiskelijoita muista tiedekunnista, joissa ei yleensä käsitellä Euroopan unionia koskevia kysymyksiä, sekä laajemminkin päättäjiä, virkamiehiä, kansalaisjärjestöjä ja kansalaisia.

Jean Monnet -toimintojen edunsaajien (moduulien, professuurin haltijoiden ja osaamiskeskusten osallistujien) on järjestettävä toimintaa ja tapahtumia, joilla varmistetaan yhteydet päättäjiin, virkamiehiin, kansalaisyhteiskuntaan ja suureen yleisöön.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET ”OPETUS JA TUTKIMUS” -TOIMINTOA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Jean Monnet -moduuleihin sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - korkeakouluja ja - sijoittautuneita EU:n jäsenvaltioihin, ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin tai ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin. EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia. Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.
Tukikelpoinen toiminta	EU-opintoihin (jotka kuvaillaan edellä) kuuluvaa Jean Monnet -moduulia on opetettava vähintään 40 tuntia lukuvuodessa. Opetustunteja ovat lähiopetustunnit, eli ryhmäluennot, seminaarit ja pienryhmäohjaus, jotka voidaan antaa myös etäopetuksena, mutta niihin ei kuulu henkilökohtainen opetus ja/tai ohjaus. Moduulien osalta kesäkurssit ovat tukikelpoisia.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).

Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-MODULE
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Jean Monnet -professuureihin sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - korkeakouluja ja - sijoittautuneita EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin taikka ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin. EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia. Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.
Tukikelpoinen toiminta	Jean Monnet -professuurissa professuurin haltijan, jonka on kuuluttava hakijakorkeakoulun vakinaiseen opetushenkilöstöön, on annettava EU-opintoihin (jotka kuvaillaan ohjelmaoppaassa) kuuluvaa opetusta hakijakorkeakoulussa vähintään 90 tuntia lukuvuodessa. Opetustunteja ovat lähiopetustunnit, eli ryhmäluennot, seminaarit ja pienryhmäohjaus, jotka voidaan antaa myös etäopetuksena, mutta niihin ei kuulu henkilökohtainen opetus ja/tai ohjaus. Kesäkurssit eivät ole tukikelpoisia.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-CHAIR
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Jean Monnet -osaamiskeskuksiin sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - korkeakouluja ja - sijoittautuneita EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin taikka ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin. EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). Kussakin osallistuvassa korkeakoulussa tuetaan samanaikaisesti vain yhtä Jean Monnet -osaamiskeskusta Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia. Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-COE
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Jean Monnet -moduuleihin sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	Missä määrin hanke-ehdotus vastaa Jean Monnet -toiminnon tavoitteita: • Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) EU-opintoja. • Se edistää vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päättäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat. • Sillä luodaan tietämystä ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia globalisoituneessa maailmassa. • Se sisältää aktiivisia tiedotus- ja koulutustoimenpiteitä, joilla levitetään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (yliopistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuodaan EU lähemmäksi kansalaisia. Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien, osallisuuden ja moninaisuuden, kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan, kannalta. Missä määrin hanke-ehdotus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät: • EU-opintoja (jotka kuvaillaan johdantokappaleessa) opiskelevat korkeakouluopiskelijat • korkeakouluopiskelijat, jotka eivät automaattisesti joudu kosketuksiin Eurooppa-opintojen kanssa (muiden alojen kuin oikeustieteen, talouden ja politiikan opiskelijat) • ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osalta mahdollisuus lisätä julkista diplomatiaa.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	Menetelmä: hankkeen laatu, uutuus ja käyttökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus. Missä määrin • työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet • työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. Seuranta- ja arviointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	Ryhmän osaaminen ja sen tuoma lisäarvo: Ehdotettuun toimintaan osallistuvalla keskeisellä henkilöstöllä – oli kyseessä akateeminen tai ei-akateeminen toiminta-alue – on tarkoituksenmukainen ja toisiaan täydentävä profiili ja asiantuntemus (johdantokappaleessa kuvailtujen) EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta.

Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	Hankkeen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset • Jean Monnet -toimintoa toteuttavaan organisaatioon • Jean Monnet -toimintoon osallistuviin opiskelijoihin: o paremmat tai innovatiiviset opetussuunnitelmat o parempi kyky houkutella huippuluokan opiskelijoita o tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien kanssa o enemmän taloudellisia resursseja EU-aiheiden opetukseen ja tutkimukseen laitoksen sisällä o paremmat valmiudet opettaa ja tutkia EU-aiheita • muihin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat hankkeeseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU-tasolla. Tulosten levittäminen ja viestintä: • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toimintoa isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella: o tiedon levittäminen o tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen o korkeakoulujen ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen o uusiin ja parannettuihin käytäntöihin siirtyminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: o tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) o tapahtumat. Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Jean Monnet -professuureihin sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	Missä määrin hanke-ehdotus vastaa Jean Monnet -toiminnon tavoitteita: • Se koskee (johdantokappaleessa kuvailtuja) EU-opintoja. • Sillä edistetään vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päättäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat. • Sillä luodaan tietämystä ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia globalisoituneessa maailmassa. • Se sisältää aktiivisia tiedotus- ja koulutustoimenpiteitä, joilla levitetään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (yliopistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuodaan EU lähemmäksi kansalaisia. Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien, osallisuuden ja moninaisuuden, kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan, kannalta. Missä määrin hanke-ehdotus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät: • EU-opintoja (jotka kuvaillaan johdantokappaleessa) opiskelevat korkeakouluopiskelijat • korkeakouluopiskelijat, jotka eivät automaattisesti joudu kosketuksiin (johdantokappaleessa kuvattujen) Eurooppa-opintojen kanssa • ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osalta mahdollisuus lisätä julkista diplomatiaa.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	Menetelmä: hankkeen laatu, uutuus ja käyttökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus. Missä määrin • työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet • työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. Seuranta- ja arviointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	• EU-opintojen (jotka kuvaillaan johdantokappaleessa) professuurin haltijan erinomainen profiili ja asiantuntemus. • Professuurin haltijan ja ehdotettuun toimintaan osallistuvan keskeisen henkilöstön tarkoituksenmukainen ja toisiaan täydentävä profiili ja asiantuntemus (johdantokappaleessa kuvailtujen) EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta. • Näyttö kokemuksesta EU-aiheiden tutkimuksen alalla.

Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	Hankkeen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset • Jean Monnet -toimintoa toteuttavaan organisaatioon • Jean Monnet -toimintoon osallistuviin opiskelijoihin: o paremmat tai innovatiiviset opetussuunnitelmat o parempi kyky houkutella huippuluokan opiskelijoita o tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien kanssa o enemmän taloudellisia resursseja EU-aiheiden opetukseen ja tutkimukseen laitoksen sisällä o paremmat valmiudet opettaa ja tutkia EU-aiheita. • muihin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat hankkeeseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU-tasolla. Tulosten levittäminen ja viestintä: • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toimintoa isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella: o tiedon levittäminen o tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen o korkeakoulujen ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen o uusiin ja parannettuihin käytäntöihin siirtyminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: o tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) o tapahtumat. Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Jean Monnet -osaamiskeskuksiin sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi **(enintään 25 pistettä)**	Missä määrin hanke-ehdotus vastaa Jean Monnet -toimintojen tavoitteita: • Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) EU-opintoja. • Sillä edistetään vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päättäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat. • Sillä luodaan tietämystä ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia globalisoituneessa maailmassa. • Se sisältää aktiivisia tiedotus- ja koulutustoimenpiteitä, joilla levitetään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (yliopistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuodaan EU lähemmäksi kansalaisia. Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien, osallisuuden ja moninaisuuden, kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan, kannalta. Missä määrin ehdotuksella tavoitetaan useampia kohderyhmiä: • ehdotetun keskuksen asiantuntemuksesta hyötyvien tahojen tyyppi • sellaisten tiedekuntien/laitosten osallistuminen, jotka eivät ole suoraan tekemisissä EU-opintojen kanssa • ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osalta mahdollisuus lisätä julkista diplomatiaa.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu **(enintään 25 pistettä)**	• Menetelmä: hankkeen laatu, uutuus ja käyttökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus. • Missä määrin o työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet o työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. • Missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Seuranta- ja arviointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu **(enintään 25 pistettä)**	• Kumppaniverkoston laatu ja osaamiskeskuksen osallistujien tuottama lisäarvo. • Hankkeessa ehdotettuun toimintaan osallistuvalla keskeisellä henkilöstöllä on tarkoituksenmukainen ja toisiaan täydentävä profiili ja asiantuntemus EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävien erityisten aiheiden osalta. • Korkeakoulun sisäiset yhteistyöjärjestelyt ja tehtävien jako. • Korkeakoulun sitoutuneisuus osaamiskeskuksen kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

Vaikuttavuus **(enintään 25 pistettä)**	Hankkeen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset • Jean Monnet -toimintoa toteuttavaan organisaatioon • Jean Monnet -toimintoon osallistuviin tiedekuntiin/laitoksiin: ○ parempi tai innovatiivinen sisältö, uusien näkökulmien kehittäminen tietyssä tutkimustoiminnassa ○ parempi kyky houkutella huippuluokan opiskelijoita ja tutkijoita ○ tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien kanssa ja kyky luoda yhteyksiä niihin ○ enemmän taloudellisia resursseja EU-aiheiden opetukseen ja tutkimukseen laitoksen sisällä ○ paremmat valmiudet opettaa ja tutkia EU-aiheita. • muihin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat hankkeeseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU-tasolla. Tulosten levittäminen ja viestintä: • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toimintoa isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella: ○ tiedon levittäminen ○ tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen ○ korkeakoulujen ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen ○ uusiin ja parannettuihin käytäntöihin siirtyminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: ○ tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) ○ tapahtumat. Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

MAANTIETEELLISET KOHTEET

Tätä toimintoa tuetaan EU:n ulkoisen toiminnan välineillä. Käytettävissä olevat määrärahat on jaettu eri alueiden kesken, ja eri alueiden saamien määrärahakokonaisuuksien suuruus vaihtelee. Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa[447].

[447] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

ODOTETTU VAIKUTUS

Toimintoihin suoraan osallistuvien osallistujien osalta Jean Monnet ”opetus ja tutkimus” -toiminnoilla tuotetaan niin opiskelijoihin kuin tutkijoihin/professoreihin kohdistuvia myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia, joita mitataan seuraavilla määrällisillä ja laadullisilla indikaattoreilla.

Määrälliset indikaattorit:

- Niiden korkeakoulujen määrää, jotka edistävät EU-ulottuvuutta kattamillaan tieteenaloilla.
- Sellaisten tiedekuntien/laitosten, joissa ei yleensä käsitellä EU-näkökulmia, opetukseen ja tutkimukseen mukaan otettujen Euroopan unioniin liittyvien aiheiden määrää – lukuun ottamatta oppiaineita, joiden tiedetään yleisesti liittyvän EU:hun.
- Jean Monnet -toiminnoilla tavoitettujen opiskelijoiden lukumäärä.
- Uusien professuurin haltijoiden lukumäärä.
- EU-aiheisiin liittyvien julkaisujen lukumäärä.
- Poliittisia päättäjiä EU:hun liittyvissä aiheissa tukevien toimintapoliittisten asiakirjojen lukumäärä.
- Jean Monnet -hankkeiden lukumäärä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa.
- Missä määrin on otettu käyttöön foorumeita ja alustoja, joiden avulla pyritään parantamaan yhteistyötä ja vuoropuhelua akateemisten ja ei-akateemisten toimijoiden välillä.
- Nuorten tutkijoiden lisääntyneet mahdollisuudet vahvistaa ammatillista osaamistaan ja vauhdittaa urakehitystään.

Laadulliset indikaattorit:

- Lisääntynyt tieto eurooppalaisista toimintapolitiikoista.
- Missä määrin korkeakoulut ovat vuorovaikutuksessa laajemman yhteiskunnan ja akateemisen maailman ulkopuolisten tahojen kanssa EU-aiheisiin liittyen.
- Lisääntynyt tietoisuus EU:ta koskevista kysymyksistä akateemisen maailman ulkopuolella.
- Jean Monnet -hankkeiden tulosten laajempi levittäminen koko yhteiskunnalle, myös poliittisille päättäjille.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

EU-avustuksen enimmäismäärät hanketta kohden ovat seuraavat:

- Jean Monnet -moduulit: 35 000 euroa
- Jean Monnet -professuurit: 60 000 euroa
- Jean Monnet -osaamiskeskukset: 100 000 euroa

Kertakorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet kattavat henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannukset, laite- ja alihankintakustannukset sekä muita kustannuksia (tulostenlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Jean Monnet -moduulit ja -professuurit

Hakijoiden on haettava hakemuksessaan ennalta määriteltyä kertakorvauksen määrää, joka esitetään jäljempänä olevissa taulukoissa. Seuraavissa taulukoissa esitetään maakohtainen kertakorvauksen kokonaismäärä, joka vastaa opetustuntien kokonaismäärää.

Jean Monnet -moduulit:

1) EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden Jean Monnet -moduulit

Maa / opetustunnit kolmen vuoden aikana (vähintään 40 tuntia/vuosi)	Bulgaria, Romania, Pohjois-Makedonia, Liechtenstein, Serbia	Turkki, Kroatia, Latvia	Unkari, Puola, Liettua, Tšekki, Viro, Slovakia	Portugali, Kreikka, Slovenia, Malta	Kypros, Islanti, Espanja, Italia	Irlanti, Ranska, Suomi	Belgia, Tanska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Ruotsi, Norja
120–150	13 500 euroa	16 000 euroa	18 000 euroa	23 000 euroa	26 000 euroa	31 000 euroa	33 000 euroa
151–180	17 000 euroa	19 500 euroa	22 000 euroa	27 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
181–210	19 500 euroa	23 000 euroa	26 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
211–240	22 500 euroa	26 500 euroa	30 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
241–270	25 500 euroa	30 000 euroa	34 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
271–300	28 500 euroa	33 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
301–330	31 500 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
331–360	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa

2) Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden Jean Monnet -moduulit:

Maa / opetustunnit kolmen vuoden aikana (vähintään 40 tuntia/vuosi)	Chile, Saint Kitts ja Nevis, Meksiko, Libya, Antigua ja Barbuda, Barbados, muut maat	Bahrain, Trinidad ja Tobago	Saudi-Arabia, Seychellit, Päiväntasaajan Guinea, Oman, Israel	Etelä-Korea, Uusi-Seelanti	Japani, Yhdistynyt kuningaskunta	Australia, Brunei, Kanada, Hongkong, Kuwait, Qatar, Singapore, Sveitsi, Arabiemiirikunnat, Yhdysvallat
120–150	13 500 euroa	18 000 euroa	23 000 euroa	26 000 euroa	31 000 euroa	33 000 euroa

151–180	16 500 euroa	22 000 euroa	27 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
181–210	19 500 euroa	26 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
211–240	22 500 euroa	30 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
241–270	25 500 euroa	34 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
271–300	28 500 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
301–330	31 500 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
331–360	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Professuurit

1) EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden Jean Monnet -professuurit

Maa / opetustunnit kolmen vuoden aikana (vähintään 90 tuntia/vuosi)	**Bulgaria, Romania, Pohjois-Makedonia, Liechtenstein, Serbia**	**Turkki, Kroatia, Latvia**	**Unkari, Puola, Liettua, Tšekki, Viro, Slovakia**	**Portugali, Kreikka, Slovenia, Malta**	**Kypros, Islanti, Espanja, Italia**	**Irlanti, Ranska, Suomi**	**Belgia, Tanska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Ruotsi, Norja**
270–300	21 500 euroa	22 500 euroa	30 000 euroa	37 000 euroa	44 000 euroa	51 000 euroa	55 500 euroa
301–330	24 000 euroa	25 000 euroa	33 500 euroa	40 500 euroa	48 500 euroa	55 000 euroa	60 000 euroa
331–360	26 000 euroa	27 000 euroa	37 000 euroa	44 000 euroa	53 000 euroa	59 000 euroa	60 000 euroa

361–390	28 000 euroa	29 000 euroa	40 500 euroa	47 500 euroa	57 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
391–420	30 000 euroa	31 000 euroa	44 000 euroa	51 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
421–450	32 500 euroa	33 500 euroa	47 500 euroa	54 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
451–480	35 000 euroa	36 000 euroa	51 000 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
481–510	37 500 euroa	38 500 euroa	54 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
511–540	40 000 euroa	41 000 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
541–570	42 500 euroa	43 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
571–600	45 000 euroa	46 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
601–630	47 500 euroa	48 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
631–660	50 000 euroa	51 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
661–690	52 500 euroa	53 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
691–720	55 000 euroa	56 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
721–750	57 500 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
>750	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa

2) Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden Jean Monnet -professuurit:

Maa / opetustunnit kolmen vuoden aikana (vähintään 90 tuntia/vuosi)	**Chile, Saint Kitts ja Nevis, Meksiko, Libya, Antigua ja Barbuda, Barbados, muut maat**	**Bahrain, Trinidad ja Tobago**	**Saudi-Arabia, Seychellit, Päiväntasaajan Guinea, Oman, Israel**	**Etelä-Korea, Uusi-Seelanti**	**Japani, Yhdistynyt kuningaskunta**	**Australia, Brunei, Kanada, Hongkong, Kuwait, Qatar, Singapore, Sveitsi, Arabiemiirikunnat, Yhdysvallat**
270–300	25 000 euroa	29 000 euroa	37 000 euroa	44 000 euroa	51 000 euroa	55 500 euroa
301–330	27 500 euroa	32 500 euroa	40 500 euroa	48 500 euroa	55 000 euroa	60 000 euroa
331–360	30 000 euroa	36 000 euroa	44 000 euroa	53 000 euroa	59 000 euroa	60 000 euroa
361–390	32 500 euroa	39 500 euroa	47 500 euroa	57 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
391–420	35 000 euroa	41 000 euroa	51 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
421–450	37 000 euroa	46 500 euroa	54 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
451–480	39 000 euroa	50 000 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
481–510	41 000 euroa	53 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
511–540	43 500 euroa	57 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
541–570	46 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
571–600	48 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
601–630	51 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa

631–660	53 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
661–690	56 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
691–720	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
721–750	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
>750	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa

Hakijoiden on haettava kyseessä olevalle maalle ennalta määriteltyä kertakorvauksen määrää, joka esitetään jäljempänä olevassa taulukossa. Huomaa, että maakohtaisessa kertakorvauksessa otetaan huomioon opetustuntien kokonaismäärä kolmen vuoden aikana. Taulukossa esitetyt määrät vastaavat EU:n lopullisia rahoitusosuuksia, kun yhteisrahoitusosuus on 75 prosenttia.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Jean Monnet -osaamiskeskukset

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotusten, arviointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspyynnössä asetetun avustuksen enimmäismäärän perusteella.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 100 000 euroa hanketta kohden.

<u>Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?</u>

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Budjetti olisi jaoteltava tarpeen mukaan johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankkeen hallinta”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).

b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus kustannuksista.

d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tulostenlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisiin kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemuksessa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolille ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksessa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[448] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa[449].

[448] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

[449] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

JEAN MONNET -TOIMINNOT MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA

Tiedon saanti Euroopan unionin tavoitteista ja toiminnasta on tärkeä osa aktiivisen kansalaisuuden ja vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhtisten arvojen edistämistä.

Opettajat ja kouluttajat käyttävät innokkaasti ammatillisen kehittymisen mahdollisuuksia. Varsin monet opettajat ovat tuoneet esiin tarpeen laajentaa osaamistaan, jotta he voisivat luoda osallistavan ilmapiirin luokkaan tieto- ja viestintätekniikan avulla ja opettaa monikielisiä ja monikulttuurisia luokkia. He tarvitsevat myös mahdollisuuksia laajentaa ammattitaitoaan yleissivistävän koulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden ja erityisesti Euroopan unioniin liittyvien aiheiden innostavien opetusmenetelmien osalta.

Yleisenä tavoitteena on edistää ymmärrystä Euroopan unionista ja sen toimielinten toiminnasta sekä yleissivistävässä että ammatillisessa koulutuksessa (ISCED-tasot 1–4), sillä Euroopan unionin tuntemus on laajalti puutteellista ja siitä liikkuu paljon disinformaatiota, ja tämä puolestaan lisää kansalaisten tyytymättömyyttä unioniin ja sen toimintapolitiikkoihin.

JEAN MONNET ”KOULUTUKSET OPETTAJILLE”

Korkeakoulut tai opettajankoulutuslaitokset järjestävät tämän toiminnon puitteissa toimintaa, jonka avulla koulujen ja ammatillisten oppilaitosten opettajat voivat kehittää uusia taitoja, opettaa EU:ta koskevia aiheita. Näin he saavat mahdollisuuden ymmärtää paremmin EU:ta ja sen toimintaa.

Opettajankoulutuksesta (sekä perus- että täydennyskoulutuksesta) vastaavat tahot vahvistavat EU:hun liittyvien asioiden opettamista koskevia tietojaan ja osaamistaan. Tämän myötä opettajilla on paremmat valmiudet sisällyttää EU:hun liittyvää sisältöä opetukseensa.

Koulutukset opettajille -toiminto tukee koulujen ja ammatillisten oppilaitosten opetushenkilöstöä (ISCED-tasot 1–4).

TOIMINNON TAVOITTEET

Jean Monnet ”koulutukset opettajille” -toiminto tukee kouluja ja ammatillisen koulutuksen järjestäjiä niiden suunnitellessa, järjestäessä ja toteuttaessa EU:ta koskevaa sisältöä opetussuunnitelmiin sisältyvässä ja niiden ulkopuolisessa toiminnassaan. Päätavoitteena on

- tarjota kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille (ISCED-tasot 1–4) mahdollisuudet lisätä opetushenkilöstönsä tietoa EU:ta koskevista kysymyksistä
- tarjota EU-aiheita koskevia koulutuskokonaisuuksia kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille sekä sisältöä ja menetelmiä eri asteilla opettaville, erilaisista lähtökohdista tuleville opettajille, joilla on erilaisia kokemuksia
- toteuttaa erityisiä yksilö- tai ryhmäopetukseen suunnattuja kursseja (modulaarisia kursseja, kampuksella toteutettavia kursseja, monimuoto-oppimisen kursseja tai verkkokursseja) EU:sta kiinnostuneille opettajille, jotka haluavat sisällyttää EU-aiheet päivittäiseen työhönsä
- lisätä opettajien varmuutta sisällyttää EU-näkökulma heidän päivittäiseen työhönsä.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Opettajat, jotka ovat hankkineet uusia ja innovatiivisia menetelmiä Euroopan unionia käsittelevän sisällön esittämiseen oppijoille, auttavat sisällyttämään Euroopan unionia koskevaa tietoa opetussuunnitelmien mukaiseen ja muuhun toimintaan.

Opettajankoulutuslaitos on laitos, jonka päätoimintaan kuuluu opettajankoulutuksen järjestäminen.

Jean Monnet ”koulutukset opettajille” -toimintoon liittyviin hankkeisiin tulisi sisältyä opettajankoulutuksen valmistelu ja toteutus. Koulutus voidaan toteuttaa kohdennettuina opintojaksoina tai moduuleina, kuten etäoppimisena (MOOC-kurssit ja/tai monimuototoiminta). Koulutukset opettajille -toiminnan on oltava virallista, ja sen suorittamisesta on myönnettävä todistus.

Ehdotettuun toimintaan on sisällyttävä myös osallistujien tukeminen (esimerkiksi tuki matka- ja oleskelukustannuksiin, oppikirjojen ja muiden erityisvälineiden tarjoaminen, vapautus maksuista).

Jean Monnet ”koulutukset opettajille” -toimintoon liittyviin hankkeisiin on sisällyttävä jokin seuraavista:

- opetusmenetelmiä koskeva koulutus Euroopan unionia koskevien aiheiden käsittelemiseksi
- Euroopan unionia koskeva koulutus
- olemassa olevia kursseja täydentävät oppimiskokemukset Euroopan unioniin liittyvistä aiheista (yhteistoiminnallinen opetus luokkien välillä, yhteisopetus)
- seminaarit, kesä- ja intensiivikurssit, muun tyyppiset EU-kokemukset, joihin osallistuu muita sidosryhmiä.

Edellä mainitut seikat voidaan toteuttaa seuraavasti:

- annetaan tapauskohtaista ohjausta koulutuksen valitsemiseksi
- tarjotaan fyysistä, verkossa annettavaa ja/tai monimuotokoulutusta.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET ”KOULUTUKSET OPETTAJILLE” -TOIMINTOA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - korkeakouluja, jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja joilla on voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE), tai - tai opettajakoulutuslaitoksia/koulutuskeskuksia, jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) opettajille. Hakijoiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Ehdotusten on koskettava toimintaa, joka toteutetaan tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-OFET-TT
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00** (Brysselin aikaa).
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	Hanke-ehdotuksessa on osoitettava hankkeen merkitys tämän toiminnon tavoitteiden kannalta, ja sen merkitys arvioidaan muun muassa seuraavin perustein: - Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) EU-opintoja. - Se antaa koulujen opettajille mahdollisuuden kehittää uusia taitoja. - Se parantaa ymmärrystä EU:sta ja sen toiminnasta. - Se antaa opettajille mahdollisuuden sisällyttää EU:ta koskevaa sisältöä työhönsä. Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien, osallisuuden ja moninaisuuden, kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan, kannalta. Missä määrin hanke-ehdotus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät: - koulut ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät (ISCED-tasot 1–4) - opettajat.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu **(enintään 25 pistettä)**	- Menetelmä: itse hanke-ehdotuksen laatu, uutuus ja käyttökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus. - Missä määrin o työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet o työohjelma on johdonmukainen hanke-ehdotuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa o työohjelmaan sisältyy osallistujien tukeminen (esimerkiksi tuki matka- ja oleskelukustannuksiin, oppikirjojen ja muiden erityisvälineiden tarjoaminen, vapautus maksuista). - Missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. - Seuranta- ja arviointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	- Ryhmän osaaminen ja sen tuoma lisäarvo: - Ehdotettuun toimintaan osallistuvalla keskeisellä henkilöstöllä – oli kyseessä akateeminen tai ei-akateeminen toiminta-alue – on tarkoituksenmukainen ja toisiaan täydentävä profiili ja asiantuntemus o (johdantokappaleessa kuvailtujen) EU-opintojen sekä o hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta.

Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	- Opettajien koulutuksen odotetut ja pitkäkestoiset vaikutukset a) kouluihin ja ammatillisen koulutuksen järjestäjiin (ISCED-tasot 1–4): o paremmat valmiudet opettaa EU-aiheita o parempi tai innovatiivinen sisältö, uusien näkökulmien kehittäminen EU-aiheiden sisällyttämiseksi opetussuunnitelmiin o toiminnan järjestävään organisaatioon: o tiiviimpi yhteistyö kumppanien kanssa ja kyky luoda yhteyksiä niihin o esitettyjen koulutusten määrä ja taso sekä edunsaajien mahdollinen lukumäärä o enemmän taloudellisia resursseja kohdennetumman koulutustoiminnan lisäämiseen organisaation sisällä b) Jean Monnet -toimintojen edunsaajina oleviin opettajiin: o paremmat taidot sisällyttää EU:ta koskevaa sisältöä työhönsä. - Tulosten levittäminen ja viestintä: o sellaisten toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toimintoa isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella o tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen o välittömän kohderyhmän ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen o missä määrin suunnitellut tulostenlevitystavat saavuttavat kohderyhmän. - Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Jean Monnet ”koulutukset opettajille” -toimintoon liittyvän hankkeen odotetaan tuottavan myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia sekä opettajien perus- ja täydennyskoulutusta järjestäville organisaatioille että niiden toimintaan osallistuville.

Jean Monnet ”koulutukset opettajille” -toiminnon vaikutusta mitataan määrällisillä ja laadullisilla indikaattoreilla (ks. jäljempänä oleva taulukko), jotka liittyvät johdanto-osan kohdassa ”Toiminnon tavoitteet” kuvailtuihin toiminnolle asetettuihin tavoitteisiin.

Hakijoita kannustetaan käyttämään hakemuksissaan seuraavia indikaattoreita ja asettamaan niitä koskevat tavoitearvot:

Tavoitteet	Indikaattorit
Tarjotaan kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille (ISCED-tasot 1–4) mahdollisuudet lisätä opetushenkilöstönsä tietoa EU:ta koskevista kysymyksistä.	Toimintoon osallistuvien luokkien ja opiskelijoiden lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Tarjotaan EU-aiheita koskevia koulutuskokonaisuuksia kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille sekä sisältöä ja menetelmiä eri asteilla opettaville, erilaisista lähtökohdista tuleville opettajille, joilla on erilaisia kokemuksia.	Toimintoon osallistuvien opettajien lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Toteutetaan erityisiä yksilö- tai ryhmäopetukseen suunnattuja kursseja (modulaarisia kursseja, kampuksella toteutettavia kursseja, monimuoto-oppimisen kursseja tai verkkokursseja) EU:sta kiinnostuneille opettajille, jotka haluavat sisällyttää EU-aiheet päivittäiseen työhönsä.	Toimintoon osallistuvien opettajien lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Lisätään opettajien varmuutta sisällyttää EU-näkökulma päivittäiseen työhönsä.	Onnistumisprosentti EU:ta koskevan oppimisen arvioinneissa.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arvioidun budjetin, arviointitulosten, 80 prosentin rahoitusosuuden ja ehdotuspyynnössä ilmoitetun avustuksen enimmäismäärän pohjalta.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 300 000 euroa hanketta kohden.

<u>Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?</u>

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).

b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).

d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisiin kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemuksessa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolille ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksessa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa. Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[450] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

[450] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

OPI EU:STA -TOIMINTO MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA

Opi EU:sta -toiminto tukee kouluja ja ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) erityisen sisällön tarjoamisessa EU:hun liittyvistä aiheista (kuten demokratiasta, EU:n historiasta, EU:n toiminnasta ja kulttuurisesta moninaisuudesta). Opetustoiminnan olisi tapahduttava lukuvuoden aikana, ja siihen voisi kuulua projektiviikkoja, opintokäyntejä ja muuta immersiivistä toimintaa.

Toimintaa järjestävät koulut ja ammatilliset oppilaitokset (ISCED-tasot 1–4). Ne voivat suunnitella ja tarjota EU-asioita koskevaa sisältöä ja luoda oppimiskokemuksia itse tai korkeakoulujen tai muiden asiaankuuluvien organisaatioiden (kuten kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten) tuella. Tämän osion mukaisesti järjestettävällä toiminnalla tehostetaan oppimista Euroopan unionista innostavilla opetusmenetelmillä. Ne auttavat vahvistamaan opiskelijoiden EU:hun kuulumisen tunnetta, sen vaikutusta heidän elämäänsä ja heidän ymmärrystään EU:n mekanismeista ja toimintapolitiikoista.

TOIMINNON TAVOITTEET

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminnolla edistetään Euroopan unionia koskevan näkökulman sisällyttämistä koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) koulutuskulttuuriin ja edistetään eurooppalaisen identiteetin ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistamista opiskelijoiden ja opettajien keskuudessa.

Keskeisinä tavoitteina on ennen kaikkea

- lisätä Euroopan unioniin liittyviä kysymyksiä opettavien koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) määrää kussakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa
- lisätä Euroopan unioniin liittyviä aiheita koskeviin oppimiskokemuksiin osallistuvien koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) luokkien määrää
- lisätä keskeisten oppiaineiden tai opetussuunnitelmien ulkopuolisen toiminnan, joissa opetetaan EU-aiheita, määrää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan kouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa (ISCED-tasot 1–4)
- lisätä EU-asioiden tuntemuksen parantamiseen osallistuvien opettajien määrää
- parantaa EU-asioita koskevien innovatiivisten opetus- ja oppimismenetelmien laatua kiinnittäen erityistä huomiota EU:n painopistetavoitteisiin
- parantaa opiskelijoiden EU:ta koskevia oppimistuloksia siten, että heillä on enemmän tietoa ja ymmärrystä EU:sta, sen historiasta, arvoista, tavoitteista sekä toimielimistä ja päätöksentekoprosesseista, jotka vaikuttavat nuorten eurooppalaisten jokapäiväiseen elämään, sekä lisätä aktiivista kansalaisuutta opiskelijoiden ja opettajien keskuudessa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminto koskee erityisesti kouluja ja ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4).

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminnon on täytettävä vähintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- Euroopan unioniin liittyviä aiheita koskeva opetus sisältyy (yhden tai useamman olemassa olevan oppiaineen) virallisiin opetussuunnitelmiin
- olemassa olevia kursseja täydentävät oppimiskokemukset Euroopan unioniin liittyvistä aiheista: yhteistoiminnallinen oppiminen ja yhteisopetus muiden oppiaineiden kanssa
- opetussuunnitelman ulkopuoliset seminaarit, opintovierailut, muun tyyppiset EU-kokemukset, joihin osallistuu muita organisaatioita.

Tässä toiminnossa opetustunti ymmärretään tunnin kestäväksi oppimiskokemukseksi kouluopetukseen tai ammatilliseen koulutukseen liittyvän toiminnan yhteydessä. Se voidaan toteuttaa luokka- tai muuna opetuksena (kuten työpajoina, asiantuntijoiden tapaamisina, opintovierailuina), mutta sillä on oltava yhteys konkreettisiin oppimistuloksiin ja EU-opintoihin / EU:n arvoihin.

Kansallisille viranomaisille voidaan ilmoittaa tähän toimintoon hakeneista kouluista kussakin maassa, mukaan lukien rajalliset henkilötiedot, kuten yhteyshenkilön nimi ja sähköpostiosoite, kyseisten yhteisöjen validointiprosessin helpottamiseksi.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET ”OPI EU:STA” -TOIMINTOA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - kouluja tai ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) - sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia.
Tukikelpoinen toiminta	Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminnossa on annettava vähintään 40 opetustuntia lukuvuodessa kolmen peräkkäisen vuoden ajan EU:hun liittyvistä aiheista.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-OFET-LEARNING-EU
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hanke-ehdotukset arvioidaan seuraavin perustein:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	Hanke-ehdotuksessa on osoitettava hankkeen merkitys tämän toiminnon tavoitteiden kannalta, ja sen merkitys arvioidaan muun muassa seuraavin perustein: • hankkeessa ehdotettujen EU-aiheiden tyyppi ja lukumäärä • hanke-ehdotuksen innovatiivisuus ja luovuus • digitaalisten menetelmien käyttö – mahdollisuuksien mukaan • uudet opetus- ja oppimismenetelmät EU-aiheiden tekemiseksi oppilaiden ja opiskelijoiden kannalta houkuttelevammiksi ja heille sopivammiksi. Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien, osallisuuden ja moninaisuuden, kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan, kannalta.

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	Laadun osalta hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä seuraavat seikat: • ehdotettujen menetelmien laatu ja käyttökelpoisuus • käytettävät opetusmenetelmät, kuten ryhmäluennot, seminaarit, pienryhmäohjaus, etäopetus, mutta ei henkilökohtainen opetus • näyttö siitä, että ehdotettu työohjelma on selkeä ja kattava kaikissa vaiheissaan (valmistelu, toteutus, arviointi ja jatkotoimet).
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	Hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä • näyttöä siitä, että koulun tai ammatillisen oppilaitoksen johto on sitoutunut hankkeeseen selkeästi • näyttöä selkeästä sitoutumisesta opettajien tukemiseen sisällön valmistelussa ja opetustoiminnassa • näyttöä toiminnan seurannasta ja tähän aloitteeseen osallistuvan henkilöstön saavuttamien tulosten näkyvyydestä • näyttöä siitä, että mukana on henkilöstöä, jolla on asianmukaiset pedagogiset taidot.
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	Hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä • näyttöä toimenpiteistä ja resursseista, joilla varmistetaan, että tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin • selkeä kuvaus levitysstrategiasta, jolla tuloksia levitetään oppilaitoksessa ja sen ulkopuolella • selvitys odotetusta vaikutuksesta toiminnasta hyötyviin kouluihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin (ISCED-tasot 1–4), oppilaisiin, opiskelijoihin ja opettajiin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminnon liittyvän hankkeen odotetaan tuottavan myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia sekä kouluille että ammatillisen koulutuksen järjestäjille samoin kuin niiden toimintaan osallistuville, erityisesti opettajille ja opiskelijoille.

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminnon vaikutusta mitataan määrällisillä ja laadullisilla indikaattoreilla (ks. jäljempänä oleva taulukko), jotka liittyvät johdanto-osan kohdassa ”Toiminnon tavoitteet” kuvailtuihin toiminnolle asetettuihin tavoitteisiin.

Hakijoita kannustetaan käyttämään hakemuksissaan seuraavia indikaattoreita ja asettamaan niitä koskevat tavoitearvot:

Tavoitteet	**Indikaattorit**

Lisätään Euroopan unioniin liittyviä aiheita koskeviin oppimiskokemuksiin osallistuvien koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) luokkien määrää.	Toimintoon osallistuvien luokkien ja opiskelijoiden lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Lisätään keskeisten oppiaineiden tai opetussuunnitelmien ulkopuolisen toiminnan, joissa opetetaan EU-aiheita, määrää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan kouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa (ISCED-tasot 1–4).	Niiden aihealueiden lukumäärä ja tyyppi, joiden yhteydessä opetetaan EU-aiheita.
Lisätään EU-asioiden tuntemuksen parantamiseen osallistuvien opettajien määrää.	Toimintoon osallistuvien opettajien lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Parannetaan EU-asioita koskevien innovatiivisten opetus- ja oppimismenetelmien laatua kiinnittäen erityistä huomiota EU:n painopistetavoitteisiin.	Niiden hankkeiden lukumäärä, joihin sisältyy innovatiivisten menetelmien käyttö.
Parannetaan opiskelijoiden EU:ta koskevia oppimistuloksia siten, että heillä on enemmän tietoa ja ymmärrystä EU:sta, sen historiasta, arvoista, tavoitteista sekä toimielimistä ja päätöksentekoprosesseista, jotka vaikuttavat nuorten eurooppalaisten jokapäiväiseen elämään.	Onnistumisprosentti EU:ta koskevan oppimisen arviointikokeissa (jaoteltuna sukupuolen mukaan).

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on **35 000 euroa** hanketta kohden.

Kertakorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet kattavat henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannukset, laite- ja alihankintakustannukset sekä muita kustannuksia (tulostenlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Opi EU:sta -toiminto							
Maat / opetustunnit kolmen vuoden aikana	**Bulgaria, Romania, Pohjois-Makedonia,**	**Turkki, Kroatia, Latvia**	**Unkari, Puola, Liettua, Tšekki, Viro, Slovakia**	**Portugali, Kreikka, Slovenia, Malta**	**Kypros, Islanti, Espanja, Italia**	**Irlanti, Ranska, Suomi**	**Belgia, Tanska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat,**

(vähintään 40 tuntia/vuosi)	Liechtenstein, Serbia						Itävalta, Ruotsi, Norja
120–150 opetustuntia	12 250 EUROA	14 250 EUROA	16 000 EUROA	20 000 EUROA	23 500 EUROA	27 000 EUROA	30 000 EUROA
151–180 opetustuntia	14 750 EUROA	17 500 EUROA	19 500 EUROA	24 000 EUROA	29 000 EUROA	33 000 EUROA	35 000 EUROA
181–210 opetustuntia	17 250 EUROA	20 750 EUROA	23 500 EUROA	28 000 EUROA	34 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA
211–240 opetustuntia	19 750 EUROA	24 000 EUROA	27 000 EUROA	32 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA
≥241 opetustuntia	22 000 EUROA	27 250 EUROA	31 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA

Hakijoiden on haettava kyseessä olevalle maalle ennalta määriteltyä kertakorvauksen määrää, joka esitetään jäljempänä olevassa taulukossa. Huomaa, että maakohtaisessa kertakorvauksessa otetaan huomioon opetustuntien kokonaismäärä kolmen vuoden aikana. Taulukossa esitetyt määrät ovat EU:n lopullinen rahoitusosuus, kun yhteisrahoitusosuus on 80 prosenttia.

JEAN MONNET ”TOIMINTAPOLIITTINEN KESKUSTELU”

Korkeakoulusektorin laajojen temaattisten verkostojen ensisijaisena tavoitteena on kerätä ja jakaa tutkimustuloksia, kurssien ja kokemusten sisältöä ja tuotteita (kuten tutkimuksia ja artikkeleita) ja keskustella niistä kumppaneiden kesken. Kukin verkosto luo välineen, jonka avulla kumppanit voivat jakaa tieteellisiä saavutuksiaan ja suorittaa vertaisarviointeja sekä kommentoida lähetettyjä asiakirjoja. Verkoston koordinaattori valitsee säännöllisesti komissiolle toimitettavat innovatiivisimmat ja kiinnostavimmat tulokset.

Vuodelle 2026 on kaavailtu kahta temaattista verkostoa:

- Sisäisiä asioita käsittelevä Jean Monnet -verkosto: ”Häiriönsietokykyiset sisämarkkinat EU:n kilpailukyvyn parantamiseksi”
- Ulkopoliittisia asioita käsittelevä Jean Monnet -verkosto: EU ja Intia

Temaattisten verkostojen lopullisena tavoitteena on antaa säännöllistä palautetta (esimerkiksi sähköisellä uutiskirjeellä) alan edistyneimmistä ja innovatiivisimmista käytännöistä sekä tukea keskustelua ja tuoda lisäarvoa siihen.

Jean Monnet -verkostot muilla koulutussektoreilla edistävät koulujen ja ammatillisten oppilaitosten sellaisten verkostojen luomista ja kehittämistä, joiden tavoitteena on vaihtaa hyviä käytäntöjä, jakaa kokemuksia sekä sisällöstä että menetelmistä ja lisätä tietoa Euroopan unioniin liittyvien kysymysten opettamisesta. Verkostojen olisi keskityttävä erityisesti EU:ta koskevien tosiasioiden ja tietämyksen välittämiseen oppijoille innovatiivisella ja luovalla tavalla.

Tämän ehdotuspyynnön kohteena olevia hakijoita ovat EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sijoittautuneet koulut tai ammatilliset oppilaitokset.

KORKEAKOULUSEKTORIN TEMAATTISET VERKOSTOT

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta sisäisiä asioita käsittelevän Jean Monnet -verkoston ”Häiriönsietokykyiset sisämarkkinat EU:n kilpailukyvyn parantamiseksi” hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat vaatimukset.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneita korkeakouluja - korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan (ECHE) haltijoita. **Huom.** Eurooppalaiset laitokset, joiden päämääränä on Euroopan edun edistäminen (ja jotka nimetään Erasmus+ -ohjelman perustamisesta annetussa asetuksessa), eivät voi hakea tämän toiminnon mukaista tukea.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään 12 hakijaa ja jotka täyttävät seuraavan edellytyksen: - vähintään seitsemän organisaatiota EU:n eri jäsenvaltioista ja/tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöjä) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).

Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-NETWORKS-HEI-EU
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta ulkopoliittisia asioita käsittelevän Jean Monnet -verkoston **EU ja Intia** hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat vaatimukset.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneita korkeakouluja. Myös Intiaan (alue 5) sijoittautuneet korkeakoulut voivat osallistua mutta eivät koordinaattoreina. EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus+ -peruskirja (ECHE). Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. Huom. Eurooppalaiset laitokset, joiden päämääränä on Euroopan edun edistäminen (ja jotka nimetään Erasmus+ -ohjelman perustamisesta annetussa asetuksessa), eivät voi hakea tämän toiminnon mukaista tukea.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään 12 hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset: • vähintään kuusi organisaatiota Intiasta (alue 5) • Koordinaattorin on oltava sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöjä) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-NETWORKS-HEI-NON-EU-INDIA
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Verkostoihin sovelletaan seuraavia arviointikriteereitä.

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	• Hanke-ehdotuksen relevanssi ehdotuspyynnössä määritellyn ensisijaisen aiheen kannalta. • Hanke-ehdotuksen relevanssi EU:n yhteisten arvojen, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien, osallisuuden ja moninaisuuden, kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan, kannalta. • Missä määrin hanke-ehdotuksella on mahdollista edistää uuden opetus-, tutkimus- tai keskustelutoiminnan kehittämistä. • Näyttö akateemisesta lisäarvosta.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	• Menetelmä: ehdotettujen toimintojen laatu, uutuus ja toteutettavuus. • Ehdotetun akateemisen tuotannon analysointi- ja arviointijärjestelmän laatu. • EU:n toimintapolitiikkaan vaikuttamiseksi ehdotetun mallin laatu. • Missä määrin työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet. • Missä määrin toimintaan osoitetut resurssit vastaavat sen tavoitteita ja tuotoksia. • Seuranta- ja arviointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	• Verkoston kokoonpano: verkoston jäsenten maantieteellinen jakauma ja niiden osaamisen keskinäinen täydentävyys. • Kumppaniverkoston sisäinen organisaatio: o Ehdotettuun toimintaan osallistujilla on tarkoituksenmukainen ja toisiaan täydentävä profiili ja asiantuntemus hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta. • Yhteistyöjärjestelyt ja roolien, vastuiden ja tehtävien jako.
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	Verkostojen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset. Tulosten levittäminen ja viestintä: • Sellaisten toimien tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toimenpiteiden tuloksista verkostoihin osallistuvassa laitoksessa ja sen ulkopuolella: o tietoisuuden lisääminen toiminnasta ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) o tapahtumat. Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Korkeakoulusektorin verkostot tukevat akateemista ja julkista keskustelua Euroopan yhdentymiseen liittyvistä kysymyksistä Erasmus+ -asetuksen 8 artiklan mukaisesti keräämällä ja jakamalla tutkimustuloksia, kurssisisältöjä, kokemuksia ja tuotteita (kuten tutkimuksia ja artikkeleita) ja keskustelemalla niistä kumppaneiden kesken. Verkostot tarjoavat komissiolle säännöllisesti verkostojen yhteistyön innovatiivisia ja kiinnostavia tuloksia ja vaikuttavat siten komission laatimaan toimintapolitiikkaan toimittamalla näyttöä ja uusia näkemyksiä ehdotuspyynnön temaattisiin painopisteisiin liittyvän toimintapolitiikan kehittymisestä.

MAANTIETEELLISET KOHTEET

Sisäisiä asioita käsittelevien verkostojen olisi kohdistettava toimintansa EU:n jäsenvaltioihin ja Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin. Ulkopoliittisia asioita käsittelevät EU ja Intia -verkostot tukevat Jean Monnet -toimintojen painopistealoihin liittyvää akateemista yhteistyötä eurooppalaisten ja intialaisten korkeakoulujen välillä, ja siksi toiminta rajoittuu EU:n jäsenvaltioihin, Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneihin kolmansiin maihin ja Intiaan (alue 5).

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotusten, arviointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspyynnössä asetetun avustuksen enimmäismäärän perusteella.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 1 000 000 euroa EU:n sisäisiä asioita käsittelevää verkostoa kohden.
EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 1 200 000 euroa ulkopoliittisia asioita käsittelevää verkostoa kohden.

<u>Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?</u>

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).

b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).

d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisiin kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemuksessa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolille ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksessa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa. Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[451] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

JEAN MONNET -VERKOSTOT MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA

Koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja/tai opettajankoulutusta järjestävien korkeakoulujen verkostojen tarkoituksena olisi tuoda uuteen Jean Monnet -osioon kansainvälinen näkökulma ja mahdollistaa hyvien käytäntöjen vaihto sekä yhteisopetuskokemukset tietyssä maaryhmässä.

Toiminnan avulla erilaisissa toimintaympäristöissä työskentelevät käytännön toimijat, jotka kohtaavat erilaisia kansallisesta lainsäädännöstä ja opetussuunnitelmien rakenteesta johtuvia haasteita ja rajoitteita, voivat luoda helpommin yhteisen käsityksen Euroopan unionia koskevien aiheiden oppimismenetelmistä.

TOIMINNON TAVOITTEET

Muilla koulutussektoreilla toimivien Jean Monnet -verkostojen tavoitteena on tukea kouluja ja ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) ja/tai opettajien koulutukseen osallistuvia korkeakouluja EU-aiheiden opetusta koskevan tietämyksen lisäämiseksi. Lisäksi ne antavat oppimiskokemukselle kansainvälisen silauksen.

Opettajien tietämyksen vaihto (tiettyjä aineita ja menetelmiä koskeva yhteistyöhön perustuva työskentely, yhteisopetuskokemukset, yhteinen toiminta) muodostaa verkostojen toiminnan perustan. Esimerkkejä:

- Vaihdetaan tietoja sisällöstä ja tehdään tunnetuksi sovellettujen menetelmien tuloksia.
- Lisätään eri koulujen / ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja opettajankoulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä antamalla niille kansainvälistä kokemusta ja eurooppalainen asema.
- Vaihdetaan tietämystä ja järjestetään liikkuvuustoimintoja yhteisopetusta varten.
- Edistetään yhteistyötä ja luodaan vankka ja kestävä koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja/tai opettajien koulutukseen osallistuvien korkeakoulujen osaamisalusta.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Muilla koulutussektoreilla toimivien Jean Monnet -verkostojen on oltava seuraavien edellytysten mukaisia:

[451] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

- Niissä kerätään opetusmenetelmiä opetussuunnitelmiin sisältyvää ja niiden ulkopuolista toimintaa varten ja keskustellaan niistä.
- Niissä kerätään hyviä käytäntöjä, jotka koskevat oppimista Euroopan unioniin liittyvistä aiheista.
- Niissä järjestetään yhteisopetukseen tai yhteistoiminnalliseen oppimiseen perustuvia opetuskokemuksia liikkuvuuden avulla tai verkossa.

Edellä mainitut seikat voidaan toteuttaa seuraavasti:

- Tuotetaan asiakirjoja ja ohjeita hyvien käytäntöjen levittämiseksi.
- Järjestetään fyysisiä ja verkkokokouksia.
- Järjestetään yhteisopetusta ja yhteistoiminnalliseen oppimiseen perustuvaa opetusta.

Kansallisille viranomaisille voidaan ilmoittaa tähän toimintoon hakeneista kouluista kussakin maassa, mukaan lukien rajalliset henkilötiedot, kuten yhteyshenkilön nimi ja sähköpostiosoite, kyseisten yhteisöjen validointiprosessin helpottamiseksi.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET -VERKOSTOJA MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat - kouluja tai ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) tai korkeakouluja, joilla on korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja ja jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) opettajille, sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Konsortion kokoonpano	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään kuusi hakijaa ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset: - vähintään kolme organisaatiota EU:n eri jäsenvaltioista ja/tai ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista - vähintään neljä koulua ja/tai ammatillisen koulutuksen järjestäjää (ISCED-tasot 1–4) - enintään kaksi korkeakoulua, jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) opettajille. Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöjä) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2026-NETWORKS-SCHOOLS

Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään **3. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa)**.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hanke-ehdotukset arvioidaan seuraavin perustein:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	• Missä määrin hanke-ehdotus vastaa Jean Monnet -toiminnon tavoitteita: o Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) EU-opintoja. o Se antaa koulujen opettajille mahdollisuuden kehittää uusia taitoja. o Se auttaa vaihtamaan tietoja ja käytäntöjä siitä, miten oppilaitokset lisäävät oppijoidensa tietämystä EU:sta ja mitä seikkoja tämä koskee. o Sillä helpotetaan opettajien liikkuvuusjaksoja, jotta he voivat antaa yhteisopetusta / yhteisesti annettavaa pienryhmäohjausta kumppaneidensa kanssa. o Se parantaa ymmärrystä EU:sta ja sen toiminnasta. o Se antaa opettajille mahdollisuuden sisällyttää EU:ta koskevaa sisältöä työhönsä. • Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien, osallisuuden ja moninaisuuden, kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan, kannalta. • Missä määrin hanke-ehdotus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät: o koulut ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät (ISCED-tasot 1–4) o opettajat o opiskelijat.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	• Menetelmä: ehdotettujen toimintojen laatu, uutuus ja toteutettavuus. • Missä määrin o työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet o työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. • Missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Seuranta- ja arviointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	• Kumppaniverkoston sisäinen organisaatio: o Ehdotettuun toimintaan osallistujilla on tarkoituksenmukainen ja toisiaan täydentävä profiili ja asiantuntemus (johdantokappaleessa kuvailtujen) EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta. • Yhteistyöjärjestelyt ja roolien, vastuiden ja tehtävien jako.

Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	• Verkostojen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset • kouluihin ja ammatillisen koulutuksen järjestäjiin: o paremmat valmiudet opettaa EU-aiheita o innovatiivinen sisältö EU:n oppiaineiden uusien näkökulmien kehittämiseksi kouluissa o tiiviimpi yhteistyö kumppanien kanssa ja kyky luoda yhteyksiä niihin o enemmän taloudellisia resursseja EU-aiheiden opetukseen oppilaitoksen sisällä • verkostoihin suoraan ja välillisesti osallistuviin opettajiin: o opettajien EU-asioita koskevan osaamisen vahvistaminen ja EU:ta koskevan sisällön lisääminen heidän työssään. • Tulosten levittäminen ja viestintä: • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista verkostoihin osallistuvassa laitoksessa ja sen ulkopuolella: o tietoisuuden lisääminen toiminnasta ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen o koulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: o tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) o tapahtumat. • Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Määrälliset vaikutukset: edunsaajien määrä EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata tai aluetta kohden.

Laadulliset vaikutukset: Muilla koulutussektoreilla toimivien Jean Monnet -verkostojen odotetaan tuottavan myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen (ISCED-tasot 1–4) ja antavan osallistujille tietoa onnistuneista käytännöistä, joilla oppilaille ja opiskelijoille välitetään Euroopan unionia koskevia tosiseikkoja ja tietoja.

Muilla koulutussektoreilla toimivilla verkostoilla lisätään yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen oppilaitosten mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa, johon yhdistyy Euroopan unionia käsittelevää sisältöä.

Toiminnalla, jota tuetaan muilla koulutussektoreilla toimivia Jean Monnet -verkostoja koskevasta toiminnosta, pyritään myös tuottamaan osallistujaorganisaatioille seuraavia tuloksia:

- organisaatioiden paremmat valmiudet sisällyttää toimintaansa EU-aiheita
- lisääntynyt kansainvälisyys.

MAANTIETEELLISET KOHTEET

Rahoitettavan toiminnan on kohdistuttava EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin kelpoisuusperusteiden mukaisesti.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotusten, arviointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspyynnössä asetetun avustuksen enimmäismäärän perusteella.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 300 000 euroa hanketta kohden.

<u>Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?</u>

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).

b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).

d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisiin kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa ”Tukikelpoiset välittömät kustannukset”.

Rahoitustuki kolmansille osapuolille avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemuksessa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolille ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksessa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä[452] vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaansaatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

[452] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

C-OSA – TIETOA HAKIJOILLE

Kaikkia potentiaalisia hakijoita, jotka aikovat jättää hanke-ehdotuksen saadakseen EU:n rahoitustukea Erasmus+ -ohjelmasta, kehotetaan lukemaan huolellisesti oppaan tämä osa, joka on laadittu EU:n varainhoitoasetuksen[453] sovellettavien säännösten mukaisesti.

Kaikki myönnettyihin avustuksiin sovellettavat sopimus- ja rahoitusmääräykset esitetään avustussopimusten malleissa, jotka ovat Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastosta (EACEA) haettavien hankkeiden osalta saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa (Funding and Tender Opportunities Portal)[454] ja kansallisista toimistoista haettavien hankkeiden osalta asianomaisen Erasmus+ -ohjelman kansallisen toimiston[455] verkkosivustolla. Jos niissä esitetyt tiedot poikkeavat tässä oppaassa esitetyistä tiedoista, avustussopimusten määräykset ovat etusijalla C-osassa esitettyihin tietoihin nähden.

MITEN ERASMUS+ -HAKEMUS JÄTETÄÄN?

Erasmus+ -hanketta koskevan hakemuksen jättämiseksi hakijan on suoritettava seuraavat neljä toimenpidettä:

1) Huolehdittava rekisteröinnistä. Jokaisen hakijan on rekisteröidyttävä seuraavasti:

   a. Toimeenpanoviraston hallinnoimat toiminnot: hakijoiden, sidosyhteisöjen ja liitännäiskumppanien on rekisteröidyttävä rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa saadakseen PIC-koodin (Participant Identification Code)[456]. Organisaatioiden tai ryhmien, jotka ovat jo saaneet PIC-koodin osallistuttuaan muihin EU-ohjelmiin, ei tarvitse rekisteröityä uudestaan. Aiemman rekisteröitymisen yhteydessä saatua PIC-koodia voidaan käyttää Erasmus+ -hakemuksessa.

   b. Kansallisten toimistojen hallinnoimat toiminnot: hakijoiden on rekisteröidyttävä – jos tätä ei ole jo tehty – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmään[457] kautta saadakseen organisaatiotunnuksen (OID).

2) Varmistettava, että hanke on kyseisen ohjelmatoimen ja sektorin sääntöjen mukainen.

3) Varmistettava, että hanke täyttää taloudelliset edellytykset.

4) Täytettävä hakulomake ja lähetettävä se.

AVUSTUSHAKEMUSTEN SISÄLTÖ

Avustushakemuksen sisältö määräytyy ehdotuspyynnön erityispiirteiden ja käytetyn sähköisen alustan mukaan (ks. ”Vaihe 4: täytä hakulomake ja lähetä se” jäljempänä). Avustushakemus sisältää yleensä seuraavat tiedot, joita voidaan pyytää hakuprosessin eri vaiheissa:

a) hakijan oikeudellinen asema, mukaan lukien maininta siitä, onko kyseessä valtiosta riippumaton järjestö

[453] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu), EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024. EU:n varainhoitoasetukseen voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509.
[454] EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaali: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.
[455] Kansalliset Erasmus+ -toimistot: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/contacts/national-agencies?facets__permanent%7Cfield_eac_topics=1964.
[456] PIC-koodi on hakulomakkeessa vaadittava pakollinen tieto.
[457] Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmä: https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/organisations/register-my-organisation.

b) hakijan kunnian ja omantunnon kautta antama vakuutus siitä, että kelpoisuus- ja valintaperusteet täyttyvät eikä hakija ole poissulkemistilanteessa

c) tarvittaessa tiedot, jotka tarvitaan, jotta voidaan osoittaa hakijan taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet, sekä mahdollisesti näiden tietojen vahvistamiseksi tarvittavat asiakirjatodisteet

d) toimen tai työohjelman kuvaus ja alustava talousarvio tarvittaessa ja

e) ilmoitus samaa toimea varten unionilta saadun tai haetun rahoituksen lähteistä ja määristä.

VAIHE 1: REKISTERÖINTI

Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoimat toiminnot

Rekisteröityessään **EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin** sähköisessä toimitusjärjestelmässä hakijan laillisen edustajan on edettävä seuraavasti:

- Luotava EU Login -tili (jollei hakijaa edustavalla henkilöllä jo ole tiliä). Uuden EU Login -tilin voi luoda seuraavalla verkkosivulla: https://webgate.ec.europa.eu/cas/.
- Kirjauduttava EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliin osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home ja rekisteröidyttävä (tarvittaessa) edustamansa organisaation tai ryhmän puolesta. Portaalissa on saatavissa opastusta ja vastauksia usein esitettyihin kysymyksiin.

Hakijan tarvitsee rekisteröityä vain kerran Euroopan komission osallistujarekisterin[458] kautta. Kun rekisteröityminen on käsitelty, hakija saa PIC-koodin. PIC-koodi on 9-numeroinen yksilöllinen tunniste, jota tarvitaan hakemusten jättämiseksi. Se helpottaa hakulomakkeen täyttämistä (esimerkiksi kun lomakkeeseen kirjoitetaan PIC-numero, kaikki rekisteröitymisvaiheessa annetut tiedot täyttyvät lomakkeeseen automaattisesti).

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimat toiminnot

Rekisteröityessään Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmän kautta hakijan laillisen edustajan on edettävä seuraavasti:

- Luotava EU Login -tili (jollei hakijalla jo ole tiliä). Uuden EU Login -tilin voi luoda seuraavalla verkkosivulla: https://webgate.ec.europa.eu/cas/.
- Kirjauduttava Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmään osoitteessa https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc ja rekisteröidyttävä (tarvittaessa) edustamansa organisaation tai ryhmän puolesta.

Organisaatioiden olisi rekisteröidyttävä ainoastaan kerran. Kun rekisteröityminen on käsitelty, organisaatio saa organisaatiotunnuksen (OID). Organisaatiot voivat tarkistaa OID-tunnuksensa tai muuttaa siihen liittyviä tietoja Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmän kautta.

OID-tunnuksen syöttäminen hakulomakkeeseen täyttää automaattisesti kaikki organisaation rekisteröintivaiheessa ilmoittamat tiedot ja näyttää ne lomakkeella.

Hakijoilla on oltava nimenomainen suostumus jonkin toisen organisaation OID-tunnuksen käyttämiseen hakulomakkeessa. Tästä voidaan vaatia näyttö riitatapauksissa, ja hakijat voidaan sulkea pois valintamenettelystä, jos näyttöä ei pystytä esittämään.

[458] Euroopan komissiolla on verkossa pidettävä rekisteri organisaatioista, jotka osallistuvat EU:n eri ohjelmiin (Participant Register).

Saman yhteisön tekemät useat OID-rekisteröitymiset ja saman yhteisön käyttämät useat OID-tunnukset voivat olla EU:n rahoitusasetuksen mukaista väärien tietojen antamista ja johtaa siihen, että kansallinen toimisto hylkää yhteisön kyseisistä ratkaisu- tai myöntämismenettelyistä.

Hakijoiden on osana rekisteröitymistä ladattava ORS-järjestelmään tunnistuslomake**,** joka voidaan ladata Euroopan komission verkkosivustolta[459]. Saatavilla on kolme eri tunnistuslomaketta, jotka on tarkoitettu eri hakijatyypeille (luonnollisille henkilöille, yksityisille yrityksille ja julkisyhteisöille).

Tunnistuslomakkeessa on oltava tietosuojaseloste[460], ja kansallisten toimistojen tulee vahvistaa lomake myöhemmin.

Jos kyseessä on konsortion hakemus, kaikkien konsortion jäsenten on toimitettava tunnistuslomake. Pankkitiedot on kuitenkin toimitettava ainoastaan koordinaattorin osalta. Lomake on täytettävä sen maan osalta, jossa pankki sijaitsee, vaikka hakija olisi virallisesti rekisteröity jossakin toisessa maassa.

Jos avustushakemuksen summa on yli 60 000 euroa, hakijat joutuvat mahdollisesti lataamaan erityisiä asiakirjoja osoittaakseen taloudelliset valmiutensa. Lisätietoja on jäljempänä kohdassa ”Valintaperusteet”.

VAIHE 2: VARMISTA, ETTÄ HANKE ON OHJELMAN PERUSTEIDEN MUKAINEN

Hankettaan suunnitellessaan ja ennen EU:n rahoituksen hakemista osallistujien on tarkistettava, että ne ja niiden hanke täyttävät seuraavat perusteet: **hyväksyttävyys-, tukikelpoisuus-, poissulkemis-, valinta-** ja **myöntämisperusteet**.

KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMISEN EDELLYTYKSET

Hakemukset on lähetettävä ehdotuspyynnössä mainittuun määräaikaan mennessä.

Hakemusten on oltava luettavissa ja helposti saatavilla.

Hakemusten on oltava täydellisiä ja sisällettävä kaikki vaaditut osat ja pakolliset liitteet. Hakemuksen määräajan umpeuduttua vain kirjoitus- tai laskuvirheitä voidaan korjata hallinnoivan viraston pyynnöstä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoimat toiminnot

Hakemukset on lähetettävä sähköisesti EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta. Hakemukset (liitteet ja todistusasiakirjat mukaan luettuina) on lähetettävä toimitusjärjestelmässä olevilla lomakkeilla.

Ehdotusten on oltava täydellisiä, ja niiden on sisällettävä kaikki pyydetyt tiedot ja kaikki vaaditut liitteet ja täydentävät asiakirjat:

- hakulomakkeen osa A — hallinnollista tietoa osallistujista (tuleva koordinaattori, edunsaajat ja sidosyhteisöt) ja yhteenveto hankkeen talousarviosta (täytetään suoraan verkossa)
- hakulomakkeen osa B — hankkeen tekninen kuvaus (ladataan portaalin toimitusjärjestelmästä, täytetään, kootaan ja ladataan järjestelmään) ja
- hakulomakkeen osa C – mahdollisia lisätietoja hankkeesta (täytetään suoraan verkossa).

Hakemusten (B-osa) enimmäispituus on 40 sivua haettaessa arvoltaan vähäisiä avustuksia (enintään 60 000 euroa), 120 sivua haettaessa arvoltaan suuria avustuksia (4 000 000 euroa) ja 70 sivua muiden ehdotuspyyntöjen osalta. Tästä säännöstä poiketen enimmäismäärät ovat korkeakoulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeissa (CBHE) 40 sivua,

[459] https://commission.europa.eu/publications/business-partners-legal-entities-and-bank-accounts_fi.
[460] https://commission.europa.eu/document/download/2230f5f6-9b83-45f3-b591-3b9258559a34_fi?filename=lef_baf_privacy_notice-fi.pdf.

ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeissa (CBVET) 40 sivua, korkeakoulutus- ja nuorisoalan virtuaalivaihdoissa (VIRT-EXCH) 40 sivua ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmissa 70 sivua. Arvioijat eivät ota huomioon nämä rajat ylittäviä sivuja.

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimat toiminnot

Hakemukset on toimitettava sähköisesti Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen verkkosivustolla[461] olevilla lomakkeilla.

KELPOISUUSPERUSTEET

Kelpoisuusperusteilla määritetään, voiko hakija osallistua ehdotuspyyntöön ja jättää toimintoa koskevan hanke-ehdotuksen.

Ollakseen tukikelpoinen hakijan ja hankkeen on täytettävä kaikki sen toiminnon kelpoisuusperusteet, jonka mukaisesti hanke-ehdotus jätetään. Jos hanke ei hakuvaiheessa täytä kelpoisuusperusteita, se hylätään ilman jatkoarviointia. On huomattava, että kelpoisuusedellytysten on täytyttävä paitsi avustuksen allekirjoittamisen yhteydessä myös koko hankkeen keston ajan. Jos täytäntöönpano- tai loppuraporttivaiheessa ilmenee, että näitä perusteita ei ole täytetty tai ne eivät enää täyty, voidaan katsoa, että toiminta ei täytä kelpoisuusehtoja. Tällöin hankkeelle alun perin myönnetty EU:n avustus saatetaan joutua palauttamaan avustuksen myöntäneelle viranomaiselle.

Erasmus+ -ohjelmaoppaan mukaisesti toteutettaviin eri toimintoihin sovellettavat erityiset kelpoisuusperusteet esitetään oppaan B-osassa.

Hylkäämisperusteet

Hakemus voidaan hylätä erilaisilla perusteilla, jotka esitetään tässä oppaassa tai tarvittaessa erillisessä ehdotuspyyntöasiakirjassa. Yleisesti ottaen toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on hylättävä ratkaisu- tai myöntämismenettelystä hakija[462],

a) joka on poissulkemistilanteessa (ks. poissulkemista koskeva kohta jäljempänä)

b) joka on antanut vääriä tietoja ilmoittaessaan menettelyyn osallistumista varten vaadittuja tietoja tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja[463]

c) joka on aikaisemmin osallistunut ratkaisu- tai myöntämismenettelyssä käytettävien asiakirjojen laatimiseen, jos tämä merkitsee sellaista tasapuolisen kohtelun periaatteen rikkomista, kuten kilpailun vääristymistä, jota ei voida korjata muulla keinoin.[464]

Hakemus voidaan hylätä myös muilla perusteilla, mukaan lukien muun muassa seuraavat:

- hakemusta ei oteta käsiteltäväksi (esimerkiksi siksi, että hakemus on toimitettu määräajan jälkeen, OID-tunnus on virheellinen, hakulomake on puutteellinen tai tarvittavat asiakirjat puuttuvat)
- toiminnon kelpoisuusperusteiden noudattamatta jättäminen
- pakotteiden tai rajoittavien toimenpiteiden soveltaminen
- riittämättömät taloudelliset valmiudet
- riittämättömät toiminnalliset valmiudet
- arviointikriteerit eivät täyty

[461] https://ec.europa.eu/erasmus-applications.

[462] EU:n varainhoitoasetuksen 143 artikla.

[463] Esimerkiksi jos hakija väittää, että sillä on tietyntasoinen taloudellinen vakaus tai jotakin, mitä ei oikeasti ole – esimerkiksi esittää tulonsa suurempina, vääristelee varojen saatavuutta tai esittää vääriä väitteitä kokemuksesta tai asiantuntemuksesta tietyllä alalla tai sektorilla kelpoisuusperusteiden täyttämiseksi.

[464] Esimerkiksi jos hakija on aiemmin osallistunut ehdotuspyynnön laatimiseen tai jos hakija työllistää henkilön, joka on toiminut sen avustushakemuksen asiantuntija-arvioijana eikä ole ilmoittanut eturistiriitaa, tai on muulla tavalla yhteydessä kyseiseen henkilöön.

- ehdotettu toiminto ei ole taannehtivuuskiellon tai kaksinkertaisen rahoituksen kiellon periaatteiden mukainen[465].

EU:n rajoittavat toimenpiteet

Tiettyihin yhteisöihin (esimerkiksi yhteisöihin, joihin sovelletaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 215 artiklan nojalla hyväksyttyjä EU:n rajoittavia toimenpiteitä) sovelletaan erityisiä rajoituksia ja pakotteita. Yhteisöt, jotka on nimetty pakoteluettelossa ja/tai joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä ja jotka luetellaan osoitteessa https://www.sanctionsmap.eu[466], eivät voi osallistua missään ominaisuudessa – edunsaajina, sidosyhteisöinä, liitännäiskumppaneina, alihankkijoina eivätkä kolmansille osapuolille myönnettävän rahoituksen saajina (jos sellaisia on). Muut asetuksen (EU) N:o 833/2014[467] soveltamisalaan kuuluvat yhteisöt voivat osallistua vain, jos ehdotuspyynnön ehdot sen sallivat edellyttäen, että avustuksen myöntävä viranomainen myöntää niille 5 *l* artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisen poikkeuksen, jonka tarkoituksena on tukea yksilöille tarkoitettuja vaihto-ohjelmia ja ihmisten välisiä kontakteja.

Eturistiriidat taloushallinnon toimijoiden tasolla

Eturistiriita on olemassa, jos jäljempänä tarkoitetun taloushallinnon toimijan tai kyseisessä kohdassa tarkoitetun muun henkilön tehtävien puolueeton ja objektiivinen hoitaminen vaarantuu perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen tai taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta asianomaisen henkilökohtaisiin etuihin suoraan tai välillisesti liittyvästä syystä. EU:n varainhoitoasetuksessa tarkoitetut taloushallinnon toimijat ja muut henkilöt, kuten eri tasojen kansalliset viranomaiset, jotka osallistuvat suoran, välillisen tai yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin alaiseen talousarvion toteuttamiseen – myös valmistelua koskeviin toimiin –, tarkastuksiin tai varainhoidon valvontaan, eivät saa ryhtyä toimiin, joiden yhteydessä saattaa syntyä ristiriita asianomaisen henkilön omien etujen ja unionin etujen välille. Heidän on lisäksi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet estääkseen eturistiriitojen syntyminen vastuullaan olevissa tehtävissä ja puuttuakseen tilanteisiin, joita voidaan objektiivisesti tarkasteltuina pitää eturistiriitoina.

Komissio katsoo, että seuraavilla yhteisöillä on tai voi olla eturistiriitoja, minkä vuoksi ne eivät ole tai eivät ehkä ole oikeutettuja osallistumaan ohjelman toimintojen toteuttamiseen:

- Kansalliset viranomaiset, joiden tehtävänä on valvoa kansallisia toimistoja ja Erasmus+ -ohjelman toimeenpanoa maassaan, eivät voi hakea tukea toiminnosta, jota jonkin maan kansallinen toimisto hallinnoi, tai osallistua tällaiseen toimintoon, mutta ne voivat jättää hakemuksen osallistumisesta (hakijoina tai kumppaneina) toimeenpanoviraston tai koulutuksen ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimintoihin, ellei tätä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toiminnon osalta (ks. oppaan B-osa).

- Kansalliset toimistot tai, jos kansallinen toimisto ei ole erillinen oikeushenkilö, oikeussubjektit, joihin kansallinen toimisto kuuluu[468], eivät voi hakea tukea tämän oppaan mukaisesti toteutettavasta toiminnosta eivätkä osallistua sellaiseen.

[465] Ks. EU:n avustuksiin sovellettavat periaatteet jäljempänä sekä varainhoitoasetuksen 191 artikla.

[466] EU:n virallisessa lehdessä on virallinen luettelo, ja ristiriitatapauksissa sen sisältö on ensisijainen EU:n pakotekarttaan nähden: https://www.sanctionsmap.eu.

[467] Ks. rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 833/2014 5 *l* artikla: (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20250720):
1. Kielletään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2024/2509 tarkoitetun suoran tai välillisen tuen, mukaan lukien rahoitus ja rahoitusapu tai kaikenlainen muu unionin, Euratomin tai jäsenvaltion kansalliseen ohjelmaan ja sopimuksiin perustuva hyöty, myöntäminen seuraaville:
a) Venäjälle sijoittautunut oikeushenkilö, yhteisö tai elin; b) oikeushenkilö, yhteisö tai elin, jonka omistusoikeuksista tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettu yhteisö omistaa suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia.
2. Edellä 1 kohdassa säädettyä kieltoa ei sovelleta e) yksilöille tarkoitettuihin vaihto-ohjelmiin ja ihmisten välisiin kontakteihin.

[468] Ks. Erasmus+ -asetuksen 27 artiklan 1 kohdan a alakohta.

- Rakenteet ja verkostot, jotka on erikseen nimetty tai osoitettu Erasmus+ -ohjelmassa tai jossakin Erasmus+ -ohjelman toimeenpanemiseksi hyväksytyssä komission vuotuisessa toimintaohjelmassa ja jotka toimivat saman oikeussubjektin alaisuudessa kuin kansallinen toimisto, eivät voi hakea tukea minkään maan kansallisen toimiston hallinnoimasta toiminnosta tai osallistua tällaiseen toimintoon. Ne voivat kuitenkin jättää hakemuksen (hakijoina tai kumppaneina) toimeenpanoviraston tai koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimintoihin, ellei tätä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toiminnon osalta (ks. oppaan B-osa). Niiden on kyettävä osoittamaan, että niillä ei ole eturistiriitoja joko toteuttamiensa varotoimien ansiosta tai koska niiden sisäisessä organisaatiossa edut on erotettu toisistaan selvästi. Lisäksi niiden on ilmoitettava kustakin EU:n tukemasta toiminnosta tai toimenpiteestä aiheutuvat kustannukset ja tulot. Toimeenpanovirasto tai koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto tekee päätöksen, jossa vahvistetaan, että niillä ei ole tosiasiallista eturistiriitaa.

- Oikeussubjektit, joiden alaisuudessa toimii Erasmus+ -ohjelman kansallinen toimisto mutta joilla on muuta toimintaa, joka kuuluu tai ei kuulu Erasmus+ -ohjelman tehtäväkenttään, tai näihin oikeussubjekteihin sidoksissa olevat yhteisöt eivät voi hakea tukea toiminnosta, jota jonkin maan kansallinen toimisto hallinnoi, tai osallistua tällaiseen toimintoon. Ne voivat kuitenkin periaatteessa jättää hakemuksen osallistumisesta toimeenpanoviraston tai koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimintoihin, ellei tätä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toiminnon osalta (ks. oppaan B-osa). Tässä tapauksessa niiden on osoitettava, että niillä ei ole eturistiriitoja joko toteuttamiensa varotoimien ansiosta tai koska niiden sisäisessä organisaatiossa edut on erotettu toisistaan selvästi (esimerkiksi vähintään erillinen kirjanpito, erilliset raportointi- ja päätöksentekolinjat sekä toimenpiteet, joilla estetään pääsy luottamuksellisiin tietoihin). Lisäksi niiden on ilmoitettava kustakin EU:n tukemasta toiminnosta tai toimenpiteestä aiheutuvat kustannukset ja tulot. Päätöksen siitä, onko tosiasiallisesta eturistiriidattomuudesta annettu riittävät vakuudet, tekee omalla vastuullaan toimielin, johon hakemus jätetään.

POISSULKEMISPERUSTEET

Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä

Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää, jonka komissio on perustanut vahvistamaan unionin taloudellisten etujen suojaamista ja varmistamaan moitteettoman varainhoidon, sovelletaan kaikkiin niihin, jotka tahtovat osallistua mihin tahansa tässä oppaassa käsiteltyihin toimintoihin. Järjestelmä on suunniteltu varmistamaan, että ohjelmaan osallistuvat henkilöt tai organisaatiot käyttävät EU:n varoja luotettavasti ja asianmukaisesti. Asiassa sovelletaan varainhoitoasetuksessa vahvistettuja varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

Varainhoitoasetuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaisesti suorassa ja välillisessä hallinnoinnissa varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää sovelletaan:

a) osallistujiin ja saajiin

b) yhteisöihin, joiden valmiuksia ehdokas tai tarjoaja aikoo hyödyntää, ja toimeksisaajan alihankkijoihin

c) unionin varoja saaviin henkilöihin ja yhteisöihin, kun talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ja 157 artiklan 4 kohdan mukaisesti 158 artiklan 7 kohdan mukaisesti ilmoitettujen tietojen perusteella

d) vakuuden antajiin

e) 26 artiklassa tarkoitettuihin sponsoreihin

f) 138 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun poissuljetun yhteisön tosiasiallisiin omistajiin ja edunsaajiin ja sen mahdollisiin sidosyhteisöihin

g) 138 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a–c alakohdassa tarkoitettuihin luonnollisiin henkilöihin.

Tämä ei rajoita 157 artiklan 7 kohdan säännösten eikä kansallisten toimistojen kanssa tehdyissä rahoitusosuussopimuksissa määrättyjen sääntöjen soveltamista silloin, kun on kyse unionin varoja saavista henkilöistä tai yhteisöistä tilanteessa, jossa talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti.

Kansallisen toimiston tehtävänä on kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta arvioida, onko kyseessä EU:n varainhoitoasetuksen 138 artiklassa kuvattu poissulkemistilanne. Jos kansallinen toimisto toteaa poissulkemistilanteen joko varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän rekisteröinnin perusteella tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti – jos poissulkemistilanne perustuu lainvoimaiseen tuomioon tai lopulliseen hallinnolliseen päätökseen –, sen on hylättävä hakija ratkaisu- tai myöntämismenettelystä. Hakijalle olisi annettava mahdollisuus esittää huomioita vastauksena tällaiseen päätökseen, jolla se hylätään ratkaisu- tai myöntämismenettelystä, ja sille olisi ilmoitettava käytettävissä olevista hallinnollisista ja oikeudellisista muutoksenhakukeinoista päätöksen riitauttamiseksi. Komissio voi myös käyttää näitä tietoja käynnistääkseen yhteisön rekisteröinnin varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmään EU:n varainhoitoasetuksen mukaisesti.

Kansalliset toimistot ilmoittavat viipymättä komissiolle todetuista petoksista tai sääntöjenvastaisuuksista ja niiden seurannasta sekä kaikista tiedoista, jotka liittyvät petoksia, lahjontaa tai muuta unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa koskeviin epäilyihin.

Poissulkemistilanteet ja poissulkemispäätökset

Hakijat, joihin sovelletaan EU:n poissulkemispäätöstä tai jotka ovat jossakin seuraavista poissulkemistilanteista, jotka estävät niitä saamasta EU:n rahoitusta, eivät voi osallistua toimintoihin[469]:

a) kyseinen henkilö tai yhteisö on tehnyt konkurssin, sen osalta on käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettely, sen varoja hallinnoi selvitysmies tai tuomioistuin, sille on vahvistettu akordi, sen liiketoiminta on keskeytetty tai se on muun vastaavan, unionin oikeuden tai kansallisiin lakeihin perustuvan menettelyn alainen

b) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on laiminlyönyt sovellettavan lainsäädännön mukaisen velvollisuutensa maksaa veroja tai sosiaaliturvamaksuja

c) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että kyseinen henkilö tai yhteisö on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen rikkomalla sovellettavia lakeja tai määräyksiä tai ammattikuntansa eettisiä sääntöjä tai osallistumalla mihin tahansa muuhun virheelliseen toimintaan, joka vahingoittaa sen ammatillista uskottavuutta, jos kyseinen toiminta osoittaa vilpillistä aikomusta tai vakavaa laiminlyöntiä, mukaan lukien erityisesti jokin seuraavista:

   (i) väärien tietojen antaminen vilpillisesti tai tuottamuksellisesti, kun näitä tietoja vaaditaan sen tarkistamiseksi, ettei poissulkemisperusteita ole tai että kelpoisuus- tai valintaperusteet täyttyvät, tai oikeudellisen sopimuksen täytäntöönpanossa

   (ii) sopimuksen tekeminen muiden henkilöiden tai yhteisöjen kanssa kilpailun vääristämiseksi

   (iii) teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaaminen

   (iv) epäasianmukainen vaikuttaminen tai yritys vaikuttaa epäasianmukaisesti päätöksentekoprosessiin unionin varojen saamiseksi käyttämällä vääriä tietoja antamalla hyväksi sellaista eturistiriitaa, jossa on osallisina varainhoitoasetuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja taloushallinnon toimijoita tai muita henkilöitä

[469] Ks. EU:n varainhoitoasetuksen (EU) 2024/2509 138 ja 143 artikla: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509.

(v) yritys saada luottamuksellisia tietoja, joiden avulla on mahdollista saada perusteettomia etuja myöntämismenettelyssä

(vi) yllyttäminen syrjintään, vihaan tai väkivaltaan henkilöryhmää tai ryhmän jäsentä kohtaan tai vastaava toiminta, joka on niiden SEU 2 artiklassa vahvistettujen arvojen vastaista, joihin unioni perustuu, jos tällaisella moitittavalla toiminnalla on sellainen vaikutus henkilöön tai yhteisön integriteettiin, joka vaikuttaa tai konkreettisesti uhkaa vaikuttaa kielteisesti oikeudellisen sitoumuksen täyttämiseen

d) lainvoimaisessa tuomiossa on todettu, että hakija on syyllistynyt johonkin seuraavista:

(i) petos

(ii) lahjuksen ottaminen tai antaminen

(iii) rikollisjärjestöön liittyvät menettelyt

(iv) rahanpesu ja terrorismin rahoitus

(v) terrorismirikokset tai terroritoimintaan liittyvät rikokset tai tällaisiin rikoksiin yllyttäminen, avunanto niihin tai niiden yritys

(vi) lapsityövoiman käyttö tai muut ihmiskauppaa koskevat rikokset

e) talousarviosta rahoitetun sopimuksen täytäntöönpanossa on ollut henkilön tai yhteisön osalta merkittäviä puutteita keskeisten velvoitteiden täytäntöönpanossa, mikä on

(i) johtanut oikeudellisen sitoumuksen ennenaikaiseen irtisanomiseen

(ii) johtanut sopimussakkojen soveltamiseen tai muihin sopimuksen mukaisiin seuraamuksiin tai

(iii) havaittu tulojen ja menojen hyväksyjän, OLAFin tai tilintarkastustuomioistuimen suorittamien tarkastusten, tilintarkastusten tai tutkinnan yhteydessä

f) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on syyllistynyt neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95[470] 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun väärinkäytökseen

g) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että henkilö tai yhteisö on perustanut eri lainkäyttöalueelle yhteisön tarkoituksena kiertää sellaisia vero- tai sosiaalilainsäädäntöön perustuvia velvoitteita tai muita lakisääteisiä velvoitteita lainkäyttöalueella, jolla yhteisön sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee

h) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että yhteisö on perustettu g alakohdassa tarkoitetussa tarkoituksessa

i) yhteisö tai henkilö on tahallisesti ja ilman asianmukaisia perusteluja vastustanut[471] tulojen ja menojen hyväksyjän tai sen edustajan taikka tarkastajan, OLAFin, EPPOn tai tilintarkastustuomioistuimen suorittamaa tutkimusta, tutkintaa, tarkastusta tai tilintarkastusta.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on lisäksi suljettava henkilö tai yhteisö menettelyjen ulkopuolelle, jos[472]

(a) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai joka käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa tällaisen henkilön tai yhteisön osalta, on yhdessä tai useammassa 138 artiklan 1 kohdan c–i alakohdassa tarkoitetuista tilanteista

[470] Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

[471] Tutkimuksen, tutkinnan, tarkastuksen tai tilintarkastuksen vastustamisella tarkoitetaan sellaisten toimien toteuttamista, joiden tarkoituksena on estää, vaikeuttaa tai viivästyttää tutkimuksen, tutkinnan, tarkastuksen tai tilintarkastuksen tekemiseksi tarvittavien toimenpiteiden toteuttamista tai joista on seurauksena tällaisten toimenpiteiden estyminen, vaikeutuminen tai viivästyminen. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi kieltäytyminen antamasta tarvittavaa pääsyä tiloihin tai muille liiketoimintatarkoituksiin käytettäville alueille, tietojen salaaminen tai niiden luovuttamisesta kieltäytyminen tai väärien tietojen antaminen.

[472] EU:n varainhoitoasetuksen 138 artiklan 5 kohta.

(b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön veloista rajoittamattomassa vastuussa, on yhdessä tai useammassa 138 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetuista tilanteista

(c) luonnollinen henkilö, joka on olennaisessa asemassa oikeudellisen sitoumuksen tekemisen tai täyttämisen kannalta, on yhdessä tai useammassa 138 artiklan 1 kohdan c–i alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä **voi** 138 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa **sulkea henkilön tai yhteisön väliaikaisesti menettelyjen ulkopuolelle** ilman 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen antamaa suositusta, jos kyseisen henkilön tai yhteisön osallistuminen ratkaisu- tai myöntämismenettelyyn tai valitseminen hallinnoimaan unionin varoja muodostaisi vakavan, välittömän uhan unionin taloudellisille eduille. Tällöin toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on välittömästi saatettava asia 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen käsiteltäväksi ja tehtävä lopullinen päätös viimeistään 14 päivän kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut tutkintaelimen suosituksen.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi julkistaa seuraavat tiedot, jotka koskevat poissulkemista ja edellä 138 artiklan 1 kohdan c–i alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tarvittaessa määrättyä taloudellista seuraamusta:

(a) kyseisen henkilön tai yhteisön nimi

(b) poissulkemiseen oikeuttava tilanne

(c) poissulkemisen kesto ja/tai taloudellisen seuraamuksen määrä.

Jos lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai – tapauksen mukaan – jos lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty edellä 138 artiklan 1 kohdan c–i alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava henkilö tai yhteisö menettelyjen ulkopuolelle mainituissa alakohdissa tarkoitetun toiminnan **alustavan oikeudellisen arvioinnin** perusteella ottaen huomioon varainhoitoasetuksen 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suosituksessa todetut tosiseikat tai siihen sisältyvät muut havainnot.

Edellä tarkoitetut tosiseikat ja havainnot käsittävät erityisesti

(a) tosiseikat, jotka on todettu asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta EPPOn, tilintarkastustuomioistuimen, OLAFin tai sisäisen tarkastajan suorittaman tarkastuksen taikka tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla suoritettavan muun tarkastuksen, tilintarkastuksen tai valvonnan yhteydessä
(b) muut kuin lopulliset hallinnolliset päätökset, joihin voi sisältyä ammattietiikkaa koskevien normien noudattamisen varmentamisesta vastaavan toimivaltaisen valvontaelimen toteuttamia kurinpitotoimia
(c) unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen päätöksissä tarkoitetut tosiseikat
(d) komission päätökset unionin kilpailuoikeuden rikkomisista tai toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätökset unionin tai kansallisen kilpailuoikeuden rikkomisista.

Yleiset määräykset

Poissulkemisperusteita sovelletaan kaikkiin osallistujaorganisaatioihin kaikissa Erasmus+ -ohjelman toiminnoissa.

Kaikkien hakijoiden on ilmoitettava, ovatko ne tällä hetkellä yhdessä tai useammassa poissulkemistilanteessa ja ovatko ne jo toteuttaneet korjaavia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.[473] Tätä varten niiden on toimitettava yhdessä avustushakemuksen kanssa kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus siitä, että hakija ei ole poissulkemistilanteessa, sekä tukikelpoisuus- ja valintaperusteiden täyttämisestä.[474] Päähakijan (koordinaattorin) antaman vakuutuksen lisäksi (mahdollisten) muiden edunsaajien on toimitettava vaadittu ilmoitus. Kansallisten

[473] Tämä koskee myös henkilöitä, jotka käyttävät edustus- tai valvontavaltaa hakijoiden osalta, tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia sekä tarvittaessa alihankkijoita.

[474] EU:n varainhoitoasetuksen 199 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja EU:n varainhoitoasetuksen 139 artiklan 1 kohdan (ilmoitus ja todisteet siitä, ettei henkilö tai yhteisö ole poissulkemistilanteessa) mukaisesti.

toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta muiden edunsaajien kunnian ja omantunnon kautta antama vakuutus sisällytetään liittymislomakkeeseen.

Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä sitä pyytää ja jos se on tarpeen menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi, hakijan on esitettävä todisteet siitä, että poissulkemistilannetta ei ole. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi kyseisestä poissulkemistilanteesta riippuen hyväksyä asianmukaiseksi todisteeksi[475] äskettäin annetun rikosrekisteriotteen tai hakijan sijoittautumisvaltion oikeus- tai hallintoviranomaisen äskettäin antaman vastaavan asiakirjan, sijoittautumisvaltion toimivaltaisen viranomaisen äskettäin antaman todistuksen, oikeusviranomaiselle tai notaarille annetun valaehtoisen vakuutuksen tai hakijan sijoittautumisvaltion hallintoviranomaiselle tai asiassa toimivaltaiselle toimialaa edustavalle järjestölle annetun virallisen vakuutuksen.

VALINTAPERUSTEET

Valintaperusteiden avulla kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi arvioida hakijan taloudellisia ja toiminnallisia valmiuksia toteuttaa tämän ehdottama hanke. Taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet tarkistetaan tarkastelemalla avustushakemukseen sisältyviä tietoja, hakemukseen liitettyä kunnian ja omantunnon kautta annettua vakuutusta ja tarvittaessa asiakirjatodisteita.[476]

Taloudelliset valmiudet

Taloudelliset valmiudet tarkoittavat, että hakijoilla on kestävät ja riittävät rahoituslähteet, jotta ne kykenevät ylläpitämään toimintaa koko avustuskauden ajan ja osallistumaan toiminnan rahoitukseen. Sen vuoksi avustushakemuksessa on oltava tiedot, jotka ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että hakijoilla on taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu toiminto tai työohjelma. Useisiin hankkeisiin osallistuvilla organisaatioilla on oltava riittävät edellytykset toteuttaa kaikki hankkeet. Tarvittaessa taloudellisten valmiuksien tarkistus voidaan tehdä myös sidosyhteisöille.

Taloudellisten valmiuksien tarkistaminen perustuu neutraaleihin taloudellisiin indikaattoreihin, mutta siinä otetaan huomioon myös muita näkökohtia, kuten riippuvuus EU:n rahoituksesta sekä edellisten vuosien alijäämä ja tulot. Yhteisöillä, joihin kohdistuu vakavia sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia koskevia havaintoja, katsotaan automaattisesti olevan riittämättömät taloudelliset valmiudet, ja ne hylätään.

Taloudellisia valmiuksia ei tarkisteta, jos ehdotus hylätään jollakin muulla perusteella tai jos se ei täytä muita pakollisia perusteita.

<u>Vapautetut yhteisöt</u>

Taloudellisten valmiuksien tarkistamista ei sovelleta seuraaviin yhteisöihin[477]:

- koulutustukea saavat luonnolliset henkilöt
- suoraa tukea eniten tarvitsevat ja sitä saavat luonnolliset henkilöt, kuten työttömät ja pakolaiset
- julkisoikeudelliset elimet, kuten jäsenvaltioiden organisaatiot
- kansainväliset järjestöt
- korkotukia tai vakuuspalkkiohyvityksiä hakevat henkilöt tai yhteisöt, jos näiden tukien tai hyvitysten tavoitteena on vahvistaa avustuksen saajan taloudellisia valmiuksia tai tuottaa tuloa

[475] Ks. EU:n varainhoitoasetuksen 139 artiklan 2 ja 3 kohta.
[476] EU:n varainhoitoasetuksen 201 artiklan 4 kohta.
[477] EU:n varainhoitoasetuksen 201 artiklan 5 kohta.

- henkilöt tai yhteisöt, jotka hakevat erittäin vähäisiä avustuksia (enintään 15 000 euroa).[478]

Lisäksi sellaisilla julkisyhteisöillä sekä koulutus-, nuoriso- ja urheilualojen instituutioilla ja organisaatioilla, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä, katsotaan olevan riittävät taloudelliset, ammatilliset ja hallinnolliset valmiudet tämän ohjelman mukaisten toimintojen toteuttamiseksi, eikä niiltä saa vaatia muita asiakirjoja kyseisten valmiuksien osoittamiseksi.[479]

Tarvittavat asiakirjat

Kaikkien hakijoiden on annettava kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jonka mukaan niillä muun muassa on taloudelliset valmiudet hankkeen toteuttamiseen. Kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus sisältyy hakulomakkeeseen.

Jos haetun EU:n avustuksen määrä on yli 60 000 euroa ja hakijana on yhteisö, johon ei sovelleta edellä mainittua vapautusta taloudellisten valmiuksien tarkistuksesta, hakijoiden on kunnian ja omantunnon kautta annetun vakuutuksen lisäksi toimitettava – vain pyynnöstä – EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin (Osallistujarekisteri – Financial capacity -välilehti) tai organisaatioiden rekisteröintijärjestelmän kautta seuraavat asiakirjat[480]:

- koordinaattorin tuloslaskelma
- tase
- muut asiakirjat ja viralliset tarkistukset, jos niitä pyydetään.[481]

Toimeenpanovirastosta haettavien toimintojen osalta lisätietoja on asiakirjassa ”Oikeussubjektin vahvistamista, oikeussubjektin edustajan (LEAR) nimeämistä ja taloudellisten valmiuksien arviointia koskevat säännöt”: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_fi.pdf.

Jos hakemus koskee yli 750 000 euron avustusta toimintoa varten, hakijaa voidaan vaatia toimittamaan edellä mainittujen tietojen lisäksi ulkopuolisen hyväksytyn tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus, jos sellainen on saatavilla, kaikissa tapauksissa, joissa unionin tai kansallisessa lainsäädännössä edellytetään lakisääteistä tilintarkastusta. Kertomuksessa hyväksytään tilit enintään kolmelta viimeisimmältä käytettävissä olevalta tilikaudelta. Jos tilintarkastuskertomusta ei ole saatavilla eikä sitä vaadita, hakijan on annettava valtuutetun edustajansa allekirjoittama vakuutus siitä, että enintään kolmen viimeisimmän käytettävissä olevan tilikauden tilinpäätös on asianmukaisesti laadittu.[482]

Yhteisöt, jotka eivät voi toimittaa edellä mainittuja asiakirjoja, koska ne ovat vasta perustettuja, voivat korvata ne arvioiduilla tai toteutuneilla taloudellisilla tiedoilla tai hakijan taloudellisten riskien varalta ottamaa vakuutusta koskevalla ilmoituksella.

Koordinaattorin on ladattava kyseiset asiakirjat EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliin (Osallistujarekisteri – Financial capacity -välilehti) / organisaatioiden rekisteröintijärjestelmään vasta sen jälkeen, kun EU:n keskitetyt

[478] Kun haetaan enintään 15 000 euron suuruista avustusta, hakija on vapautettu taloudellisten valmiuksien tarkistuksesta, ja siksi riittäviä taloudellisia valmiuksia koskevan omatoimisen ilmoituksen tekemättä jättäminen ei sinällään ole peruste hylkäämiselle. Kaikkien hakijoiden on haetusta avustusmäärästä riippumatta kuitenkin toimitettava kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, sillä se kattaa monia muita tärkeitä perusteita. Kaikkien sellaisten hakemusten osalta, joiden arvo on 15 001–60 000 euroa, taloudelliset valmiudet tarkistetaan kunnian ja omantunnon kautta annetussa vakuutuksessa annetun oman ilmoituksen perusteella, eikä sitä varten tarvitse esittää muita asiakirjatodisteita. EU:n varainhoitoasetuksen 277 artiklan 8 kohdan nojalla kunnian ja omantunnon kautta annettua vakuutusta ei seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen voimaantulon jälkeen enää vaadita enintään 15 000:n euron hakemuksiin.

[479] Ks. Erasmus+ -asetuksen (EU) 2021/817 21 artiklan 3 kohta ja EU:n varainhoitoasetuksen johdanto-osan 35 kappaleen, 2 artiklan 44 kohdan ja 201 artiklan 5 artiklan c alakohta. EU:n avustuksia ei pidetä julkisina varoina, kun määritetään, sovelletaanko vapautusta taloudellisten valmiuksien tarkistamisesta, sillä jäsenvaltion on annettava asiaankuuluva taloudellinen vakuus jäsenvaltion organisaatioiden osalta.

480 Enintään kolmelta viimeiseltä tilikaudelta.

[481] Avustuksen myöntävä viranomainen voi vaatia myös muita asiakirjoja, kuten veroilmoitusta tai tositetta tilinpäätösten toimittamisesta asianomaiselle verovirastolle.

[482] EU:n varainhoitoasetuksen 199 artiklan 1 kohdan d alakohta.

varmennuspalvelut ovat ottaneet siihen yhteyttä osallistujarekisterin tai asianomaisen kansallisen toimiston kautta ja pyytäneet hakijaa toimittamaan tarvittavat asiakirjat. Toimeenpanoviraston suoraan hallinnoimien toimintojen osalta tämä pyyntö lähetetään asiaankuuluvan järjestelmän viestintätoiminnon kautta.

Jos hakemus on usean organisaation (konsortion) jättämä, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi riskinarvioinnin jälkeen päättää tarkistaa taloudelliset valmiudet vain päähakijan (koordinaattorin) osalta. Jos taloudellisista valmiuksista on epäilyksiä, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi pyytää samoja asiakirjatodisteita, jotka mainitaan edellä, miltä tahansa toiselta osallistujaorganisaatiolta valmiuksien tarkistamiseksi.

Taloudellinen arviointi on yleensä voimassa 18 kuukautta viimeisimmän arvioidun tilikauden päättymispäivästä. Jos osallistuja hakee tämän ajanjakson kuluessa toista avustusta, taloudellisia asiakirjoja ei tarvitse toimittaa uudelleen. Jos on kuitenkin perusteltuja syitä epäillä taloudellisia valmiuksia tai – toimeenpanoviraston hallinnoimien toimintojen osalta – jos oikeussubjektin vahvistamista, oikeussubjektin edustajan (LEAR) nimeämistä ja taloudellisten valmiuksien arviointia koskevat säännöt[483] muuttuvat tällä välin, uusi arviointi voidaan käynnistää jo ennen 18 kuukauden päättymistä.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi avustuksen määrästä riippumatta aina pyytää hakijaa toimittamaan puuttuvat tiedot tai selventämään asiakirjatodisteita.

Jos kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto katsoo näiden asiakirjojen perusteella, että hakijan vaaditut taloudelliset valmiudet ovat heikot, se voi

- vaatia laajempaa taloudellista vastuuta eli kaikkien edunsaajien yhteisvastuuta tai sidosyhteisöjen yhteisvastuuta
- pyytää konsortiota vaihtamaan koordinaattorin tai edunsaajan
- päättää myöntää ennakkomaksun, joka maksetaan erissä
- alentaa ennakkomaksua
- päättää vaatia pankkitakausta tai rahoituslaitoksen takausta (yhtä tai useampaa) ennakkomaksua varten
- päättää olla myöntämättä ennakkomaksua.

Jos taloudelliset valmiudet katsotaan riittämättömiksi, ehdotus hylätään.

Toiminnalliset valmiudet

Toiminnalliset valmiudet tarkoittavat, että hakijoilla on ehdotetun hankkeen toteuttamiseen tarvittava ammatillinen osaaminen ja pätevyys (määrä ja laatu), kuten riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, tarvittava pätevyys ja ammatillinen kokemus, näyttöä alan osaamisesta sekä tarvittavat materiaalit ja laitteet. Toiminnallisten valmiuksien arviointi voidaan ulottaa koskemaan koko kumppaniverkostoa, sillä toimeenpanon laatu riippuu kaikkien kumppaniorganisaatioiden valmiuksista. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella luopua vaatimuksesta varmistaa julkisyhteisöjen, jäsenvaltioiden organisaatioiden tai kansainvälisten organisaatioiden toiminnalliset valmiudet.

Kansallisille toimistoille jätetyt hakemukset:

Hakijoiden on osoitettava toiminnalliset valmiutensa antamalla hakulomakkeessa (osa B) muun muassa seuraavat tiedot:

- organisaatio(ide)n yleisesittely
- hankkeen hallinnoinnista ja toteuttamisesta vastaavien henkilöstön jäsenten kuvaus (pätevyys ja kokemus)
- kuvaus konsortion kokoonpanosta (tapauksen mukaan).

Nämä tiedot voivat olla merkityksellisiä tiettyjen toimintojen, joita arvioidaan kyseisen hankehakemuksen yhteydessä, laatua koskevan arviointikriteerin kannalta, ja niitä voidaankin arvioida rinnakkain. Sen vuoksi hakijoiden olisi sisällytettävä hakulomakkeeseen myös tiedot aiemmista hankkeista ja toiminnasta sekä mahdollisista julkaisuista, jos se on tarkoituksenmukaista ehdotuspyynnön määräysten nojalla.

Toiminnallisia valmiuksia ei tarkisteta, jos ehdotus hylätään jollakin muulla perusteella tai jos se ei täytä muita pakollisia perusteita.

Asiakirjatodisteet

Kaikkien hakijoiden on annettava **kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus**, jonka mukaan niillä muun muassa on toiminnalliset valmiudet hankkeen toteuttamiseen.

Välillisesti hallinnoitavien toimintojen osalta suositellaan, että kaikki hakijat, jotka hakevat yli 60 000 euron avustusta (lukuun ottamatta akkreditoituja hakijoita avaintoimen 1 toiminnoissa), toimittavat hakemuksen mukana kansalliselle toimistolle seuraavat tiedot, jos ne ovat saatavilla ja asianomaisen politiikka-alan ja toiminnon kannalta tarkoituksenmukaisia:

- luettelo osallistujaorganisaatioiden (mahdollisista) julkaisuista
- täydellinen luettelo sellaisista aiemmista ja käynnissä olevista hankkeista tai aiemmasta toiminnasta, jotka liittyvät asianomaiseen toimintapolitiikan alaan tai tiettyyn toimintoon, neljän viime vuoden aikana.

Sekä julkaisujen että hankkeiden osalta hakijoiden tehtävänä on laatia ja esittää luettelo hakemuksensa tueksi.

Jos avustus on yli 60 000 euroa, hakijalta ja kumppaneilta voidaan tarvittaessa pyytää täydentäviä asiakirjatodisteita toiminnallisten valmiuksien varmistamiseksi.

Epäselvissä tapauksissa[484] kansallinen toimisto voi käyttää muitakin tietolähteitä, kuten aiemmin tehtyjen tarkastusten havaintoja, aiempien tai nykyisten hankkeiden hallinnoinnista (esimerkiksi muilta kansallisilta toimistoilta) saatua palautetta, seurantakäyntien raportteja tai organisaation verkkosivuilta tai sosiaalisen median profiileista saatavia tietoja, voidakseen arvioida toiminnallisia valmiuksia ja kykyä hankkia niitä. Kansallinen toimisto voi myös pyytää täydentäviä asiakirjoja ja tietoja hakemukseen sisältyvien tietojen todentamiseksi (kuten hankkeen avainhenkilöiden ansioluettelot, jotka osoittavat heillä olevan hankkeeseen soveltuvaa ammattikokemusta).

Yhteisöillä, joiden osalta toiminnallisten valmiuksien tarkistamista koskevasta velvoitteesta on luovuttu Erasmus+ -asetuksen[485] mukaisesti tai toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on luopunut velvoitteesta varainhoitoasetuksen 201 artiklan 5 kohdan nojalla, katsotaan olevan hyvät toiminnalliset valmiudet konsortion valintaperusteita tarkasteltaessa.

Jos kyseessä on koordinaattorin ympärille järjestäytynyt konsortio, kyseisen yhteisön on esitettävä todisteet asianomaisen ohjelma-alueen hallinnollisista ja johtamistaidoista, sillä nämä ovat tarpeellisia toiminnon koordinoimiseksi ja seuraamiseksi ja siitä raportoimiseksi. Jos ehdotuksen koordinaattoriksi nimetty yhteisö ei pysty osoittamaan, että sillä on nämä taidot, ehdotus voidaan hylätä.

Lisäksi aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen ja nuorisoalan akkreditointien hakijoilla on oltava vähintään kahden vuoden kokemus toiminnan toteuttamisesta voidakseen hakea

[484] Tämä koskee mitä tahansa avustuksen määrää edellyttäen, että hakijaa ei ole vapautettu.

[485] Sellaisilla julkisyhteisöillä sekä koulutus-, nuoriso- ja urheilualojen instituutioilla ja organisaatioilla, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä, katsotaan olevan riittävät taloudelliset, ammatilliset ja hallinnolliset valmiudet tämän ohjelman mukaisten toimintojen toteuttamiseksi. Niiltä ei saa vaatia muita asiakirjoja kyseisten valmiuksien osoittamiseksi (Erasmus+ -asetuksen 21 artiklan 3 kohta). Euroopan unionin hankeavustuksia ei pidetä tuloina, kun määritetään, onko vapautus aiheellinen.

akkreditointia. Julkisyhteisöjen (esimerkiksi koulut tai koulutuskeskukset) fuusioita tai vastaavia rakennemuutoksia edeltävä kokemus otetaan huomioon asianmukaisena kokemuksena.

Liikkuvuuskonsortioiden koordinaattorien on pystyttävä koordinoimaan konsortiota ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman, konsortion tarkoituksen, suunnitellun tehtävänjaon ja Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti (Erasmus+ -laatustandardit ovat saatavissa Europa-verkkosivustolla: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/eac-a02-2020-quality-standards.pdf).

Edellä esitetyt ehdot todennetaan hakemuksen (huomioon otetaan myös tiedot hakijan aiemmasta osallistumisesta vuosien 2014–2020 ja 2021–2027 Erasmus+ -ohjelmaan) sekä organisaatioiden rekisteröintijärjestelmään toimitettujen asiakirjojen perusteella.

Kansallinen toimisto voi avustuksen määrästä riippumatta aina pyytää hakijaa toimittamaan puuttuvat tiedot tai selventämään asiakirjatodisteita.

Hakijat, jotka eivät täytä vaadittuja tietoja hakulomakkeelle tai eivät toimita kansallisen toimiston pyytämiä täydentäviä tietoja ajoissa, voidaan hylätä.

Jos toiminnalliset valmiudet katsotaan riittämättömiksi, hakemus hylätään.

Toimeenpanovirastolle jätetyt hakemukset:

Toiminnalliset valmiudet arvioidaan rinnakkain laatua koskevan kriteerin kanssa hakijoiden ja heidän hankeryhmiensä pätevyyden ja kokemuksen perusteella, mukaan lukien toiminnalliset resurssit (henkilö-, tekniset ja muut resurssit).

Hakijoilla katsotaan olevan riittävät toiminnalliset valmiudet, jos tässä ehdotuspyynnössä asetetut niitä koskevat vaatimukset täyttyvät.

Hakijoiden on osoitettava edellytyksensä antamalla seuraavat tiedot hakulomakkeessa (osa B):

- hankkeen hallinnoinnista ja toteuttamisesta vastaavien henkilöstön jäsenten yleiskuvaus (pätevyys ja kokemus)
- kuvaus konsortion kokoonpanosta
- luettelo EU:n rahoittamista hankkeista neljän edellisen vuoden ajalta.

ARVIOINTIKRITEERIT

Kansallinen toimisto voi arviointikriteerien avulla

- arvioida jätettyjen hanke-/akkreditointiehdotusten laatua Erasmus+ -ohjelman avaintoimien osalta vahvistettujen tavoitteiden ja prioriteettien sekä odotettavissa olevien tulosten perusteella
- myöntää avustuksia/akkreditointeja hankkeille, joissa unionin rahoituksella saadaan aikaan suurin mahdollinen vaikutus
- arvioida avustus-/akkreditointihakemukset.

Arviointikriteerejä ei arvioida, jos ehdotus hylätään jollakin muulla perusteella tai jos se ei täytä muita pakollisia perusteita. Hanke-ehdotukset, joita ei hylätä muilla perusteilla ja jotka ylittävät sekä arviointikriteerien yksittäisten osa-alueiden pisterajat että laatua koskevan kokonaispisterajan, otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä ehdotuspyynnön käytettävissä olevan budjetin rajoissa. Muut tukikelpoiset ehdotukset joko asetetaan varallaololuetteloon tai hylätään.

Erasmus+ -ohjelmaoppaan mukaisesti toteutettaviin eri toimintoihin sovellettavat arviointikriteerit esitetään oppaan B-osassa.

VAIHE 3: VARMISTA, ETTÄ HANKE TÄYTTÄÄ TALOUDELLISET EHDOT

AVUSTUSMUODOT

Suurin osa avustuksista rahoitetaan kertakorvauksina tai yksikkökustannuksina (yksinkertaistetut avustusmuodot). Tämäntyyppisten Erasmus+ -ohjelman avustusten käyttö on hyväksytty kertakorvausten ja yksikkökustannusten käytön hyväksymisestä Erasmus+ -ohjelmassa 2021–2027 tehdyllä päätöksellä[486]. Päätöksen mukaisesti yksinkertaistettujen avustusmuotojen ja niiden tasojen määrittämisessä käytetyillä menetelmillä varmistetaan moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattaminen sekä yhteisrahoitusta ja päällekkäisen rahoituksen välttämistä koskevien periaatteiden kohtuullinen noudattaminen.

Avustus voidaan myöntää seuraavissa muodoissa:

Tosiasiallisiin kustannuksiin perustuva yhdistetty budjettiperusteinen avustus:

Tämä kattaa avustukset eriteltyinä budjettikohtien ja edunsaajien mukaan. Kyseinen avustusmuoto perustuu tosiasiallisiin kustannuksiin ja muihin yksinkertaistettuihin rahoitusmuotoihin. Tähän sisältyvät tavallisesti seuraavat:

- Korvaus maksetaan yksikkökustannusten perusteella, jotka kattavat tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla kiinteää summaa yksikköä kohti: esim. avaintoimen 1 liikkuvuushankkeisiin kuuluva yksilötuki.

- Todellisuudessa aiheutuneiden kustannusten tietyn prosenttiosuuden korvaaminen: esim. avaintoimen 1 liikkuvuustoimintoihin kuuluvat poikkeukselliset kulut.

Kertakorvausavustus:

Se tarkoittaa, että avustus korvaa kiinteän määrän, joka perustuu kertakorvaukseen tai kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen. Kertakorvauksen määrät lasketaan komission päätöksessä kertakorvausten ja yksikkökustannusten käyttämisestä Erasmus+ -ohjelmassa 2021–2027[487] vahvistetun menetelmän mukaisesti käyttäen (mahdollista) yksityiskohtaista budjettitaulukkoa / laskuria.

Kyseessä voi olla

- Budjettiperusteinen kertakorvausavustus: Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää avustuksen määrän hankkeen arvioidun budjetin, arviointitulosten ja ehdotuspyynnössä (tämän oppaan B-osa) vahvistetun rahoitusosuuden pohjalta. Arvioidun budjetin on oltava tosiasiallisiin kustannuksiin perustuviin EU:n avustuksiin sovellettavien yleisten kelpoisuusehtojen mukainen (EACEAn hallinnoimien toimien osalta katso selityksin varustettu avustussopimus, 6 artikla).

- Etukäteen määritetty kertakorvausavustus: Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää avustuksen määrän ehdotuspyynnössä (tämän oppaan B-osa).

[486] Decision authorising the use of lump sums and unit costs under the Erasmus+ Programme 2021–2027: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/ls-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf.

[487] Decision authorising the use of lump sums and unit costs under the Erasmus+ Programme 2021–2027: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/ls-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf.

- Edellä mainittujen yhdistelmästä muodostuva korvaus.

Erasmus+ -ohjelmassa yleisin rahoitustapa on yksikkökustannuksiin perustuva korvaus tai kertakorvaus. Tämän tyyppisessä avustuksessa hakijoiden on helppo laskea haettavan tuen määrä ja laatia hankkeelle realistinen rahoitussuunnitelma.

Tässä oppaassa kuvattujen Erasmus+ -toimintojen kululuokkiin sovellettavat avustusmuodot esitetään oppaan B-osassa kunkin toiminnon kuvaukseen sisältyvässä jaksossa ”Rahoitussäännöt”.

EU:N AVUSTUKSIIN SOVELLETTAVAT PERIAATTEET JA MUUT SÄÄNNÖKSET

Taannehtivuuskielto

Päättyneisiin hankkeisiin ei myönnetä avustusta takautuvasti.

Avustusta voidaan myöntää jo aloitettuihin hankkeisiin vain, jos hakija voi osoittaa hanke-ehdotuksessa, että hanketoiminta oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Tällaisissa tapauksissa rahoitettavat kustannukset eivät kuitenkaan saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää.

Jos hakija alkaa toteuttaa hanketta ennen avustussopimuksen allekirjoittamista, se tekee sen omalla vastuullaan.

Useat hakemukset/ehdotukset

Tukikelpoiset yhteisöt voivat hakea rahoitusta ja osallistua eri hanke-ehdotuksiin joko samassa ehdotuspyynnössä tai eri ehdotuspyynnöissä. Samassa ehdotuspyynnössä toimitettavia samanlaisia tai hyvin samankaltaisia ehdotuksia koskevat säännöt esitetään jäljempänä. Niiden avulla pyritään varmistamaan rahoitusmenettelyn tehokkuus, oikeudenmukaisuus ja selkeys ja ehkäisemään kaksinkertainen rahoitus.

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toiminnot:

- Jos hyvin samankaltaisia hankkeita koskevia ehdotuksia on useita, vain yksi ehdotus hyväksytään ja arvioidaan. Hakijoita pyydetään perumaan muut ehdotukset (muussa tapauksessa ne hylätään).
- Hakemuksia voi muuttaa ja jättää uudelleen hakuajan päättymiseen asti.

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet:

- Jos sama hakija jättää saman hakemuksen samalle kansalliselle toimistolle tai useille eri kansallisille toimistoille, kaikki hakemukset hylätään.
- Saman tai eri hakijan samaan tai eri kansalliseen toimistoon jättämät lähes samanlaiset tai samankaltaiset hakemukset arvioidaan erityisen huolellisesti, ja ne saatetaan kaikki hylätä.
- Hakemuksia voi muuttaa ja jättää uudelleen hakuajan päättymiseen asti.

Jotta voidaan varmistaa rahoituksen saanti monenlaisille organisaatioille ja tehdä ohjelmasta osallistava ja helposti saatavilla oleva, tässä oppaassa esitetään rajoittavat säännöt, joissa vahvistetaan tiettyjen toimintojen osalta ehdotusten enimmäismäärä, joita yksittäinen yhteisö voi hakea tai joihin se voi osallistua samassa ehdotuspyynnössä tai samalla kierroksella. Tällaisilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan varojen laajempi ja tasapuolisempi jakautuminen, jotta useammat uudet tulokkaat ja laajempi osallistujajoukko voisivat hyötyä ohjelmasta. Nämä mahdollisesti sovellettavat rajoittavat säännöt määritellään toimintojen kelpoisuusperusteissa tämän oppaan B-osassa.

Alkuperäinen sisältö ja tekijänoikeudet

Erasmus+ -ohjelmassa on kunnioitettava teollis- ja tekijänoikeuksia ja toimitetun työn alkuperäisyyttä. Kaikkien hanke- ja akkreditointihakemusten sisällön on oltava hakijan tai yhdessä sen kanssa avustusta hakevien kumppaniorganisaatioiden tai konsortion jäsenten tuottamaa alkuperäistä sisältöä. Jos viitataan kolmannen osapuolen sisältöön, teollis- ja tekijänoikeudet on osoitettava ja tunnustettava asianmukaisesti. Jos näitä edellytyksiä ei täytetä plagioinnin vuoksi, ehdotusta ei voida ottaa huomioon. Vahvistettu teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaaminen synnyttää EU:n varainhoitoasetuksen mukaisen poissulkemistilanteen.[488] Hakijoiden on näin ollen varmistettava, että niiden ehdotukset ovat täysin alkuperäisiä, että ne mainitsevat asianmukaisesti kaikki lähteet ja että ne noudattavat sovellettavia teollis- ja tekijänoikeuksia koskevia sääntöjä ja eettisiä ohjeita hylkäämisriskin välttämiseksi.

Jos ehdotuksen laatimisessa aiotaan käyttää generatiivista tekoälyä, hakijoiden on oltava tietoisia mahdollisesta plagiointiriskistä, ja heidän on huolellisesti varmistettava hakemuksen asianmukaisuus ja paikkansapitävyys, immateriaalioikeuksia koskevien säännösten mukaisuus sekä sisällön alkuperäisyys.

Kansainvälistä liikkuvuustoimintaa hakevat korkeakoulut voivat ottaa hakemuksensa laadintaan mukaan myös kumppanikorkeakoulujaan ohjelmaan assosioitumattomista maista.

Hakijoita kehotetaan painokkaasti olemaan turvautumatta ulkopuolisiin yhteisöihin tai henkilöihin hakemuksen laatimisessa. Tämä johtuu siitä, että hakemuksen laadintaprosessi ja hakijan ja mahdollisten muiden osallistujaorganisaatioiden pohdinnat ehdotukseen sisältyvistä eri osatekijöistä ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan varmistaa toiminnan laadullinen toteuttaminen ja se, että toiminta edistää organisaatioiden valmiuksien kehittämistä. Lisäksi kansalliset toimistot ja toimeenpanovirasto seulovat kaikki ehdotukset automaattisesti päällekkäisen rahoituksen ja plagiointiriskien havaitsemiseksi. Turvautuminen ulkopuolisiin yhteisöihin hakemuksen laatimisessa lisää omaperäisyyden puutteen riskiä, erityisesti jos ulkopuoliset yhteisöt avustavat myös muita mahdollisia hakijoita. Jos hakemuksen sisältö on samankaltainen kuin jo rahoitetussa tai rahoitettavassa hankkeessa, luodaan kriittisiä yhtäläisyyksiä koskeva raportti, jossa esitetään samankaltaisuuden prosenttiosuus suhteessa muihin ehdotuksiin. Jos hakija ei esitä perusteluja, tällaiset havaitut yhtäläisyydet voivat johtaa ehdotuksen hylkäämiseen.

Avustuksilla ei myöskään kateta kustannuksia, jotka liittyvät ulkopuolisten organisaatioiden tai henkilöiden palkkaamiseen hakemuksen tai myöhempien raporttien laatimista varten sen vuoksi, että niitä pidetään ydintehtävinä, joita ei voida teettää alihankintana. Näin ollen muille organisaatioille tai ulkopuolisille henkilöille ei voida antaa palkkiota tai muuta korvausta hakemuksen tai myöhempien raporttien laatimisesta, sillä tällaisia kustannuksia ei korvata eikä niiden katsota olevan tukikelpoisia avustusehtojen mukaisesti.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi hylätä hakemuksen valintamenettelystä tai lopettaa myönnetyn hankkeen tai akkreditoinnin milloin tahansa, jos se toteaa, että teollis- ja tekijänoikeuksia on loukattu tai kunnian ja omantunnon kautta annetussa vakuutuksessa esitetyt lausumat ovat virheellisiä.

Kumulatiivinen rahoitus ja kaksinkertaisen rahoituksen kielto

Jokaiseen hankkeeseen voidaan myöntää ohjelman talousarviosta vain yksi avustus kullekin edunsaajalle.

Toimi, joka on saanut rahoitusta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös jostakin muusta unionin ohjelmasta edellyttäen, että rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Unionin asiaankuuluvan ohjelman sääntöjä sovelletaan sitä vastaavaan toimelle myönnettyyn rahoitusosuuteen. Kumulatiivisen rahoituksen määrä ei saa ylittää toimen avustuskelpoisia kokonaiskustannuksia.[489]

Samoja kustannuksia ei missään olosuhteissa saa rahoittaa unionin talousarviosta kahdesti. Kaksinkertaisen rahoituksen riskin välttämiseksi hakijan on vakuutettava, että sen organisaatio ei ole saanut mitään muuta EU:n avustusta kyseiseen toimintoon, ja sitouduttava ilmoittamaan kyseiseen toimintoon liittyvistä tulevista EU:n avustuksista ja organisaatiolleen

[488] EU:n varainhoitoasetuksen 138 artiklan 1 kohdan c alakohdan iii alakohta.

[489] Ks. Erasmus+ -asetuksen 32 artikla.

mahdollisesti annettavista EU:n toiminta-avustuksista. Tämä tarkistetaan kunnian ja omantunnon kautta annetun vakuutuksen avulla.

Voiton tuottamisen kieltävä periaate

Unionin talousarviosta rahoitetun avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen edunsaajan toteuttaman hankkeen puitteissa.[490] Voitolla tarkoitetaan loppumaksun suorittamisen yhteydessä laskettua ylijäämää, saatuja maksuja suhteessa toiminnon tukikelpoisiin kustannuksiin. Saadut maksut rajoittuvat EU:n avustukseen ja kyseisen toiminnon tai työohjelman tuottamaan tuloon.[491]

Voiton tuottamisen kieltävää periaatetta ei sovelleta[492]

(a) toimiin, joiden tavoitteena on parantaa avustuksen saajan taloudellisia valmiuksia, tai toimiin, jotka tuottavat tuloa, jotta varmistetaan toimien jatkuvuus avustussopimuksessa määrätyn unionin rahoituksen jälkeen
(b) luonnollisille henkilöille opiskelua, tutkimusta tai koulutusta varten myönnettyihin apurahoihin tai tukea eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille, kuten työttömille ja pakolaisille, maksettuun muuhun suoraan tukeen
(c) voittoa tavoittelemattomien järjestöjen toteuttamiin toimiin
(d) yksikkökorvauksiin tai kertakorvaukseen perustuvina rahoitusosuuksina myönnettyihin avustuksiin
(e) vähäisiin avustuksiin, joilla tarkoitetaan enintään 60 000 euron suuruisia avustuksia.

Kun voittoa syntyy, komissiolla on oikeus periä siitä takaisin prosenttiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta tukikelpoisista kustannuksista, joita edunsaajalle on tosiasiallisesti aiheutunut toiminnon toteuttamisesta.

Avustuksen tuottamaa voittoa laskettaessa ei oteta huomioon luontoissuoritusten muodossa annettua yhteisrahoitusta.

Yhteisrahoitus

Avustettavaan toimintaan on saatava rahoitusta myös muista lähteistä. Toimen toteuttamiseksi tarvittavia varoja ei voida kattaa kokonaan avustuksesta. Yhteisrahoitusta voidaan tarjota edunsaajan omina varoina, toimen tuottamana tulona tai kolmansien osapuolten rahoitusosuuksina tai luontoissuorituksina.

Kun EU:n avustusta tarjotaan yksikkökustannuksiin perustuvana rahoituksena, kertakorvauksina tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa – kuten useimmissa tämän oppaan sisältämissä toiminnoissa tapahtuu –, komissio varmistaa voiton tuottamisen kiellon ja yhteisrahoituksen periaatteiden noudattamisen koko toiminnon osalta jo etukäteen, kun se määrittelee tällaisten yksiköiden, kertakorvausten tai kiinteiden määrien tasot tai prosenttiosuudet. Voiton tuottamisen kiellon ja yhteisrahoituksen periaatteiden noudattaminen on tässä tapauksessa yleisenä oletuksena, joten hakijoiden ei tarvitse perustella hankkeesta aiheutuneita kustannuksia.

Avustuksen maksaminen yksikkökustannuksiin perustuvina korvauksina, kertakorvauksina tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa ei kuitenkaan rajoita oikeutta tutustua edunsaajan lakisääteiseen kirjanpitoon. Jos tarkastuksessa ilmenee, että maksun perusteena oleva tapahtuma ei ole toteutunut (esimerkiksi hankkeen toimintaa ei ole toteutettu hakuvaiheessa hyväksytyn suunnitelman mukaisesti tai toiminnassa ei ole ollut osallistujia), ja edunsaajalle on suoritettu maksu yksikkökustannusten tukeen perustuvina korvauksina, kertakorvauksina tai kiinteämääräisen rahoituksen

[490] EU:n varainhoitoasetuksen 195 artikla.

[491] Tuloilla tarkoitetaan tässä ainoastaan hankkeen tuottamaa tuloa sekä rahoitusosuuksia, jotka rahoittajat ovat nimenomaisesti osoittaneet tukikelpoisten kustannusten rahoittamiseen. Edellä määritellyllä voitolla (tai tappiolla) tarkoitetaan tällöin

- alustavasti hyväksytyn avustussumman ja toiminnon tuottaman tulon sekä
- edunsaajalle aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten välistä eroa.

Lisäksi aina kun voittoa saadaan, se peritään takaisin avustussopimuksen mukaisesti. Kansallisella toimistolla tai toimeenpanovirastolla on oikeus periä voitosta takaisin prosenttiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta tukikelpoisista kustannuksista, joita edunsaajalle on tosiasiallisesti aiheutunut toimien toteuttamisesta. Jäljempänä on lisätietoja voiton laskemisesta toiminnoissa, joita tuetaan korvaamalla tietty osa tukikelpoisista kustannuksista.

[492] EU:n varainhoitoasetuksen 195 artiklan 3 kohdan d alakohta.

muodossa aiheettomasti, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi periä takaisin summan, joka on enintään yhtä suuri kuin avustuksen määrä. Vastaavasti jos toimenpiteitä tai tuotoksia ei toteuteta tai ne toteutetaan huonosti (mukaan lukien sopimusvelvoitteiden noudattamatta jättäminen), avustusta voidaan vähentää suhteessa siihen, missä määrin toiminta on saatettu päätökseen. Euroopan komissio voi myös tilastointia tai seurantaa varten tehdä edunsaajista otannan selvittääkseen, kuinka suuria kustannuksia yksikkökustannusten tukeen perustuvien korvausten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen perusteella tuetuissa hankkeissa todellisuudessa aiheutuu.

KUSTANNUSTEN TUKIKELPOISUUSSÄÄNNÖT

Jotta kustannukset ja rahoitusosuudet olisivat tukikelpoisia[493], niiden on täytettävä avustussopimuksessa vahvistetut ja seuraavassa esitetyt tukikelpoisuusedellytykset[494]:

Tukikelpoiset kustannukset – yleiset edellytykset[495]

1) **Todelliset kustannukset**:

- ne ovat tosiasiallisesti aiheutuneet edunsaajalle
- ne ovat aiheutuneet avustussopimuksessa vahvistetun toimeenpanojakson aikana, lukuun ottamatta loppuraportteihin ja tarkastuslausuntoihin liittyviä kustannuksia, joita voi aiheutua sen jälkeen
- ne on ilmoitettava johonkin avustussopimuksessa esitetyistä kululuokista
- ne ovat aiheutuneet avustussopimuksessa kuvatun toiminnan yhteydessä, ja niiden on oltava välttämättömiä toiminnan toteuttamiseksi
- ne ovat yksilöitävissä ja todennettavissa, ja ne on kirjattu edunsaajan kirjanpitoon ja määritetty edunsaajan kotimaassa sovellettavien kirjanpitosääntöjen ja edunsaajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti
- ne täyttävät sovellettavassa vero-, työ- ja sosiaalilainsäädännössä asetetut vaatimukset
- ne ovat kohtuullisia ja perusteltuja ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja vaikuttavuuden osalta.

2) **Yksikkökustannukset ja yksikkökorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet**:

- ne on ilmoitettava johonkin avustussopimuksessa esitetyistä kululuokista
  - i) yksiköiden on oltava seuraavien vaatimusten mukaisia:
    - edunsaaja on tosiasiallisesti käyttänyt niitä tai tuottanut ne toimeenpanon aikana
    - ne ovat välttämättömiä toiminnon toteuttamiseksi ja
  - ii) yksiköiden määrän on oltava yksilöitävissä ja todennettavissa, ja tarvittaessa niiden tueksi esitetään kirjanpito- ja muu asiakirja-aineisto.

3) **Kertakorvaukset**:

- ne on ilmoitettava johonkin avustussopimuksessa esitetyistä toimintamuodoista/työpaketeista
- edunsaaja on asianmukaisesti toteuttanut työn avustussopimuksen mukaisesti
- tulokset ja tuotokset on saatu toteutusajan kuluessa.

Toimeenpanoviraston hallinnoimissa toiminnoissa, joissa käytetään kertakorvausmallia, avustuksen myöntävä viranomainen (EACEA) vahvistaa kertakorvauksen määrän hankkeen arvioidun budjetin pohjalta. Tarkempia tietoja on tämän oppaan B-osassa. Lisäksi:

- Koska kertakorvausavustukset määritetään yksityiskohtaisen budjettitaulukon pohjalta (ja koska kertakorvausten on edustettava luotettavasti hankkeen todellisia kustannuksia), siihen sisältyvien kustannusten on oltava tosiasiallisiin kustannuksiin perustuviin EU:n avustuksiin sovellettavien yleisten kelpoisuusehtojen

[493] Kertakorvausten ja yksikkökustannusten käytön hyväksymisestä Erasmus+ -ohjelmassa 2021–2027 tehdyn päätöksen mukaisesti: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/ls-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf.

[494] Toimeenpanoviraston hallinnoimiin toimintoihin sovellettavat yksityiskohtaiset rahoitussäännöt esitetään rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa julkaistussa avustussopimuksen mallissa.

[495] EU:n varainhoitoasetuksen 125 ja 189 artikla.

mukainen (katso *selityksin varustettu avustussopimus, 6 artikla*). Tämä on erityisen tärkeää, kun on kyse hankinnoista ja alihankinnasta, joiden on oltava taloudellisesti edullisimpia (tai tapauksen mukaan hinnaltaan alhaisimpia), eikä niihin saa liittyä mitään eturistiriitoja. Jos budjettitaulukkoon sisältyy kustannuksia, jotka eivät ole tukikelpoisia, avustusta voidaan pienentää (myös myöhemmin hankkeen toteutuksen aikana tai sen jo päätyttyä).

- Jos vapaaehtoisten yksikkökustannuksiin[496] liittyviä kustannuksia voidaan sisällyttää yksityiskohtaiseen budjettitaulukkoon kertakorvaukseen perustuvan konkreettisen toimen osalta, tarkista tiedot tämän oppaan B-osasta. Vapaaehtoisten kustannukset eivät ole perinteinen kustannusluokka. Vapaaehtoistyön tekijöistä ei aiheudu kustannuksia, koska he tekevät työtä maksutta, mutta heidät voidaan siitä huolimatta lisätä budjettiin etukäteen määrättyjen yksikkökustannusten muodossa (vapaaehtoistyön tekijää kohti). Tällä tavalla vapaaehtoisten työstä saadaan hyötyä avustusta varten (tavanomaisten kustannusten eli muita kuin vapaaehtoisia koskevien kustannusluokkien korvausmäärä kasvaa jopa 100 prosenttiin). Lisätietoja: selityksin varustettu avustussopimus, kohta 6.2.A.5 ;
- Jos pk-yritysten omistajien tai luonnollisten henkilöiden yksikkökustannukset[497] sallitaan kertakorvaukseen perustuvassa sopimuksessa ja voidaan sisällyttää yksityiskohtaiseen budjettitaulukkoon tietyn konkreettisen toimen osalta, tarkasta tiedot B-osasta.
- Matka- ja oleskelukustannuksiin käytetään kertakorvaukseen perustuvien sopimusten osalta matka- ja oleskelukustannusten yksikkökustannuksia[498].
- Jos kolmansille osapuolille myönnettävä rahoitus sallitaan ja voidaan sisällyttää yksityiskohtaiseen budjettitaulukkoon kertakorvaukseen perustuvan konkreettisen toimen osalta, tarkista tiedot tämän oppaan B-osasta. Enimmäismäärä kutakin kolmatta osapuolta kohden on 60 000 euroa, jollei B-osassa toisin mainita.
- Jos laitekustannusten osalta on erillinen järjestely, tarkista tiedot B-osasta.
- Tiedotuskustannukset, jotka liittyvät hankkeiden esittelyyn osallistujien verkkosivustoilla tai sosiaalisen median tileillä, ovat tukikelpoisia. Hankkeen erillisten verkkosivustojen kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Tukikelpoiset kustannukset – erityiset edellytykset

Tukikelpoiset todelliset kustannukset voivat olla välittömiä tai välillisiä.

Välittömät kustannukset

Tukikelpoisia välittömiä kustannuksia ovat toiminnan toteuttamiseen välittömästi liittyviä erityisiä kustannuksia, jotka siksi voidaan kirjata suoraan sen kustannuksiksi. Katso tämän oppaan B-osasta, mitkä kululuokat korvataan todellisten kustannusten perusteella.

Edunsaajan sisäisten kirjanpitojärjestelmien ja tarkastusmenettelyjen avulla on voitava osoittaa, että hankkeen yhteydessä ilmoitetut tulot ja menot täsmäävät vastaavien tositteiden ja tilinpäätöksen kanssa.

Arvonlisävero (alv)

Sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla vähennyskelvoton ja ei-palautettava arvonlisävero (ALV) on tukikelpoista.[499] Ainoana poikkeuksena ovat valtioiden, hallinnollisten alueiden tai kuntien ja muiden julkisoikeudellisten yhteisöjen viranomaisen ominaisuudessa harjoittama toiminta tai suorittamat liiketoimet.[500] Arvonlisäverodirektiiviä ei sovelleta EU:n ulkopuolisiin maihin. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot voidaan

[496] Commission Decision of 10.4.2019 authorising the use of unit costs for declaring personnel costs for the work carried out by volunteers under an action or a work programme (C(2019)2646).

[497] Commission Decision of 30 July 2024 authorising the use of unit costs for the personnel costs of the owners of small and medium-sized enterprises and beneficiaries that are natural persons not receiving a salary for the work carried out by themselves under an action or work programme (C(2024) 5328).

[498] Commission Decision of 31 July 2024 authorising the use of unit costs for travel, accommodation and subsistence costs under an action or work programme under the 2021-2027 multi-annual financial framework (C(2024) 5405).

[499] Jäsenvaltioissa kansallisella arvonlisäverolainsäädännöllä pannaan täytäntöön arvonlisäverodirektiivi 2006/112/EY.

[500] Ks. direktiivin 13 artiklan 1 kohta.

vapauttaa veroista (myös arvonlisäverosta), tulleista ja maksuista, jos Euroopan komission ja sen ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan välillä, jossa organisaatio sijaitsee, on tehty sopimus.

Tukikelpoiset välilliset kustannukset

Välilliset kustannukset ovat kustannuksia, jotka eivät ole suoraan yhteydessä toiminnon toteuttamiseen ja joiden ei voi siten katsoa aiheutuneen suoraan toiminnosta. Tarkempia tietoja kunkin toiminnon rahoitussäännöistä on tämän oppaan B-osassa.

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeissa avustuskelpoisina välillisinä kustannuksina hyväksytään kiinteämääräinen summa, joka on korkeintaan 7 prosenttia hankkeen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista ja vastaa hankkeesta edunsaajalle aiheutuvia yleisiä hallintokustannuksia, joita tukikelpoiset välittömät kustannukset eivät kata (esimerkiksi sähkö- tai internetlaskut tai tilakustannukset) mutta joiden voidaan katsoa aiheutuvan hankkeesta.

Välillisiin kustannuksiin ei saa sisältyä muihin kululuokkiin kuuluvia kustannuksia. Välilliset kustannukset eivät ole tukikelpoisia, jos edunsaajalle on jo myönnetty unionin talousarviosta rahoitettava toiminta-avustus (esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman mukaista kansalaisyhteiskuntayhteistyötä koskevan ehdotuspyynnön perusteella).

Kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia

Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia:

- kustannukset tai rahoitusosuudet, jotka eivät ole tämän oppaan B-osassa vahvistettujen edellytysten mukaisia
- edunsaajan maksamaan pääoman tuottoon ja osinkoon liittyvät kustannukset
- lainoihin ja lainanhoitoon liittyvät kustannukset
- varaukset tappioiden tai velkojen varalta
- korkokustannukset
- valuuttakurssitappiot
- kustannukset, jotka edunsaajan pankki on veloittanut avustuksen myöntävältä viranomaiselta tulevista tilisiirroista
- kohtuuttomat tai perusteettomat kustannukset
- vähennyskelpoinen tai palautettava arvonlisävero (mukaan lukien viranomaisena toimivien julkisyhteisöjen maksama alv) (katso edellä oleva kohta ”Arvonlisävero (alv)”)
- avustussopimuksen keskeyttämisen aikana toteutetusta toiminnasta aiheutuneet kustannukset tai toimille maksetut rahoitusosuudet
- kolmansien osapuolten tarjoamat luontoissuoritukset
- edunsaajan EU:n muiden avustusten (tai EU:n jäsenvaltion, EU:n ulkopuolisen maan tai muun EU:n talousarviota toteuttavan elimen myöntämien avustusten) yhteydessä ilmoittamat kustannukset tai rahoitusosuudet, lukuun ottamatta seuraavia tapauksia:
    - jos hankeavustus yhdistetään saman ajanjakson aikana toteutettavaan toiminta-avustukseen ja edunsaaja voi osoittaa, ettei toiminta-avustus kata mitään (välittömiä tai välillisiä) hankeavustuksen kustannuksia
- kansallisen (tai alueellisen/paikallisen) hallinnon henkilöstökustannukset tai rahoitusosuudet, jotka liittyvät toimintaan, joka on osa hallinnon tavanomaista toimintaa (eli jota ei toteuteta yksinomaan avustuksen vuoksi)
- EU:n toimielinten, virastojen ja muiden elinten henkilöstöön tai edustajiin liittyvät kustannukset tai rahoitusosuudet (erityisesti matka- ja oleskelukustannukset)
- vuokrattujen tai leasing-vuokrattujen laitteiden vuokrakauden jälkeisestä osto-optiosta aiheutuvat kustannukset
- pankkitilien avaamisesta ja hoitamisesta aiheutuvat kustannukset (mukaan lukien maksut, jotka edunsaajan pankki veloittaa kansallisen toimiston suorittamista tilisiirroista).

Rahoituslähteet

Avustusta saaviin hankkeisiin liittyy yleensä yhteisrahoitusta[501] joko suoraan tai välillisesti, joko kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa. Jos ehdotuspyynnön ehdot sitä edellyttävät, hakijan on ilmoitettava hakulomakkeessa muista lähteistä kuin EU:n avustuksesta saatava rahoitusosuus. Suora yhteisrahoitus voi olla esimerkiksi edunsaajan omia varoja tai kolmansilta osapuolilta saatavia rahoitusosuuksia. Jos loppuraporttia esitettäessä ja loppumaksua haettaessa on näyttöä siitä, että tulot ylittävät kustannukset, tutustu edellä oleviin kohtiin ”Voiton tuottamisen kielto” ja ”Yhteisrahoitus” sekä asiaankuuluviin avustussopimuksen määräyksiin.

Kolmansilta osapuolilta peräisin olevia luontoissuorituksia ei hyväksytä yhteisrahoituslähteeksi.

VAIHE 4: TÄYTÄ HAKULOMAKE JA LÄHETÄ SE

HAKULOMAKKEET

Erasmus+ -ohjelman mukaista EU-avustusta haetaan kunkin toiminnon omalla lomakkeella.

- **Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoimien toimintojen osalta** hakemukset on lähetettävä **sähköisesti** rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin kautta kutakin kyseessä olevaa ehdotuspyyntöä varten.[502] Hakemukset (liitteet ja todistusasiakirjat mukaan luettuina) on lähetettävä toimitusjärjestelmässä olevilla lomakkeilla. Hakijoiden on täytettävä lomake jollakin EU:n virallisista kielistä, ja hankkeen tiivistelmän on aina oltava englanninkielinen. Lisätietoja hakemusten jättämisestä (tietotekniset seikat mukaan lukien) on verkko-oppaassa osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.

- **Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta** hakemukset (mukaan lukien liitteet) on jätettävä **sähköisesti** Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen verkkosivustolla[503] osiossa ”Opportunities” olevilla hakulomakkeilla. Lisätietoja hakemusten toimittamisesta on Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen oppaissa osoitteessa https://wikis.ec.europa.eu/display/NAITDOC.

Jos kyseessä on konsortion hanke, koordinaattori jättää kaikkien jäsenten nimissä yhden hankehakemuksen. Hakemus on jätettävä joko asianomaiseen kansalliseen toimistoon tai toimeenpanovirastoon (ks. oppaan B-osassa eri toimintojen osalta kohta ”Mihin hakemus jätetään?”).

Postitse, lähettipalvelun välityksellä, faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei hyväksytä.

Kansallisten toimistojen hallinnoimissa toiminnoissa sähköinen lomake on täytettävä jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan virallisella kielellä. Hakijan on myös allekirjoitettava ja toimitettava **kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus** pyydetyssä muodossa samanaikaisesti hakemuksen jättämisen kanssa. Usean edunsaajan toiminnoissa kumppaneiden (tulevien muiden edunsaajien) on allekirjoitettava ja toimitettava **liittymistä ja kunnian ja omantunnon kautta annettavaa vakuutusta koskeva lomake**. Kyseiseen asiakirjaan sisältyvät kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, koordinaattorin valtuutus ja avustussopimukseen liittymistä koskeva lomake. Liittymistä ja kunnian ja omantunnon kautta annettua vakuutusta koskeva lomake olisi toimitettava yhdessä kunkin muun edunsaajan hakemuksen kanssa. Jos lomaketta ei toimiteta hakemuksen yhteydessä, kansallinen toimisto voi pyytää sitä myöhemmin asettamalla pakollisen määräajan lomakkeen toimittamiselle. On huomattava, että vaikka hakemus hyväksyttäisiin rahoitettavaksi, avustussopimusta ei voida allekirjoittaa ennen kuin kyseinen lomake on toimitettu kaikkien edunsaajien osalta.

[501] EU:n varainhoitoasetuksen 193 artikla.

[502] Hakulomakkeet ovat saatavissa EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin osiossa ”Calls for proposals” osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate&isExactMatch=true&status=31094501,31094502&frameworkProgramme=43353764.

[503] Hakulomakkeet ovat saatavissa Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen verkkosivuston osiossa ”Opportunities” osoitteessa https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/.

Hakemukset on jätettävä vain yhdelle kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle.

Jos samasta hakemuksesta jätetään samalla hakukierroksella useita versioita samalle kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle, kyseinen toimisto tai toimeenpanovirasto pitää aina pätevänä sitä versiota, joka on jätetty viimeiseksi ennen määräajan umpeutumista.

Noudata määräaikaa

Hakemus on jätettävä kyseiselle toiminnolle asetettuun määräaikaan mennessä. Määräajat on ilmoitettu oppaan B-osassa kunkin toiminnon kohdalla kohdassa ”Kelpoisuusperusteet”.

Huom. Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen sähköiset lomakkeet on aina lähetettävä määräpäivästä riippumatta viimeistään klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).

Toimeenpanoviraston (EACEA) hallinnoimia toimintoja, joita käsitellään tässä ohjelmaoppaassa ja jotka ovat EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa esitettyjen vaatimusten mukaisia, koskevat hanke-ehdotukset on lähetettävä viimeistään klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).

Muilla aikavyöhykkeillä sijaitsevien maiden hakijoiden on syytä ottaa tämä huomioon hylkäämisen välttämiseksi.

MITÄ TAPAHTUU HAKEMUKSEN JÄTTÄMISEN JÄLKEEN?

Kaikki kansallisten toimistojen ja toimeenpanoviraston vastaanottamat hakemukset arvioidaan.

Arviointimenettely

Vastaanottava kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto arvioi hanke-ehdotukset yksinomaan tässä oppaassa kuvattujen kriteerien perusteella. Tulojen ja menojen hyväksyjä määrittää kriteerien arviointijärjestyksen. Arvioinnin tarkoituksena on

- tarkistaa, että hanke-ehdotus täyttää käsiteltäväksi ottamisen edellytykset
- tarkistaa, että hakija ja ehdotettu toiminta täyttävät kelpoisuusperusteet
- tarkistaa, että hakija täyttää valintaperusteet (eli toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet) eivätkä poissulkemisperusteet koske sitä
- tehdä laatuarviointi sen arvioimiseksi, missä määrin hakemus täyttää arviointikriteerit. Laatuarvioinnin tukena käytetään yleensä riippumattomia asiantuntijoita. Asiantuntijoilla on arvioinnissa tukenaan Euroopan komission laatimat ohjeet. Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta nämä ohjeet ovat saatavilla Euroopan komission ja Erasmus+ -hankkeiden hallinnoinnista kussakin maassa vastaavien toimistojen verkkosivuilla
- tarkistaa, ettei hanke-ehdotukseen liity päällekkäisrahoituksen vaaraa. Tarvittaessa tämä tarkistus tehdään yhteistyössä muiden kansallisten toimistojen ja toimeenpanoviraston tai sidosryhmien kanssa.

Jos ehdotus hylätään jostakin edellä mainitusta syystä tai jos se ei täytä mitään pakollisia kriteerejä, muita kriteerejä ei arvioida.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto asettaa arviointikomitean, joka hallinnoi koko valintamenettelyä. Arviointikomitean – tarvittaessa ulkopuolisten asiantuntijoiden tuella – suorittaman arvioinnin perusteella asianomainen kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto laatii luettelon hankkeista, joita ehdotetaan avustuksen saajiksi.

Kaikissa tässä oppaassa kuvatuissa toiminnoissa hakijoita saatetaan arviointimenettelyn aikana pyytää toimittamaan lisätietoja tai antamaan selvityksiä hakemuksen yhteydessä toimitetuista oheisasiakirjoista edellyttäen, etteivät tällaiset lisätiedot tai selvitykset muuta ehdotusta olennaisella tavalla. Lisätietojen ja selvitysten pyytäminen on erityisen perusteltua, jos kyseessä on hakijan tekemä ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe tai – hankkeessa, jossa on useampi

edunsaaja – yhden tai useamman kumppanin liittymislomake puuttuu (lisätietoja usean edunsaajan sopimuksista on jäljempänä kohdassa ”Avustussopimus”).

Lopullinen päätös

Arviointimenettelyn lopuksi kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto päättää, mille hankkeille avustusta myönnetään, seuraavien seikkojen perusteella:

- arviointikomitean laatima luettelo hakijoista paremmuusjärjestyksessä
- kussakin toiminnossa (tai kussakin toiminnon mukaisessa toimintamuodossa) käytettävissä olevat määrärahat.

Menettelyn lopputuloksesta riippumatta hakemusasiakirjoja ja niiden liitteitä ei lähetetä takaisin hakijalle valintamenettelyn päätyttyä.

Tulosten ilmoittaminen

Arviointituloksesta tiedotetaan kaikille hakijoille kirjeitse. Kirjeessä annetaan lisäohjeita avustussopimuksen allekirjoitusprosessin seuraavista vaiheista.

Jos yksittäisiin päätöksiin ei ole mahdollista antaa yksityiskohtaisia perusteluja (esimerkiksi jos samanlaiset päätökset koskevat suurta henkilömäärää), voidaan antaa vakiomuotoisia vastauksia. Vakiovastauksissa ilmoitetaan päätöksen perusteluna oleva tärkeimmät syyt.

Hyväksytyt hakemukset kutsutaan avustuksen valmisteluun; muut merkitään varallaololuetteloon tai hylätään. Kutsu avustuksen valmisteluun ei ole virallinen rahoitussitoumus.

Ennen avustuksen myöntämistä kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston on tehtävä useita oikeudellisia tarkistuksia, kuten oikeussubjektin vahvistaminen sekä taloudellisia valmiuksia ja poissulkemisperusteita koskeva tarkistus. Toimeenpanoviraston hallinnoimia hankkeita varten hakijoita pyydetään toimittamaan organisaationsa taloudelliset tiedot ja nimeämään oikeussubjektin edustaja (LEAR).

Jos hakija katsoo, että hakemus on hylätty arviointimenettelyssä tapahtuneen virheen vuoksi, hän voi tehdä valituksen (arvioinnin tulosta koskevassa kirjeessä esitettyjä määräaikoja ja menettelyjä noudattaen).[504] Valituksissa on keskityttävä ehdotusten arviointia koskeviin näkökohtiin (esim. käsiteltäväksi ottamiseen tai osallistumisedellytyksiin liittyviin tarkistuksiin tai arviointimenettelyyn), ei ehdotuksen ansioihin. Toisin sanoen hakijat voivat tuoda esiin menettelyvirheitä, asiavirheitä, ilmeisiä arviointivirheitä tai vallan väärinkäyttöä (esim. pistemäärän ja kommenttien välinen epäjohdonmukaisuus, puuttuvat tai riittämättömät perustelut päätelmille, eturistiriidan olemassaolo, harkintavallan rajojen ylittäminen jne.). Ehdotuksen sisällön toistamista tai erimielisyyttä teknisen arvioinnin tuloksista tai perusteluista ei oteta huomioon.

Toimeenpanoviraston hallinnoimien toimintojen osalta on huomattava, että ilmoitukset, joita ei ole avattu kymmenen päivän kuluessa niiden lähettämisestä, katsotaan avatuiksi ja että määräajat lasketaan avaamisesta alkaen.[505] Huomaa myös, että sähköisesti toimitettujen valitusten merkkimäärä saattaa olla rajoitettu.

Avustuksen myöntöpäätöksen ilmoittamisen ja avustussopimuksen allekirjoittamisen ohjeellinen aikataulu:

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien avaintoimen 1 hankkeiden osalta myöntöpäätöksestä ilmoitetaan ja avustussopimus allekirjoitetaan ohjeellisesti neljän kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta.

---

[504] Toimeenpanoviraston hallinnoimien toimintojen osalta ks. EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin käyttöehdot: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.

[505] Katso myös EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalin käyttöehdot: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf.

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien avaintoimen 2 hankkeiden osalta myöntöpäätöksestä ilmoitetaan ja avustussopimus allekirjoitetaan ohjeellisesti viiden kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta.

Toimeenpanoviraston hallinnoimien avaintoimien 2 ja 3 hankkeiden osalta myöntöpäätöksestä ilmoitetaan ohjeellisesti kuuden kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta ja avustussopimus allekirjoitetaan ohjeellisesti yhdeksän kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta.

MITÄ TAPAHTUU HAKEMUKSEN HYVÄKSYMISEN JÄLKEEN?

Avustussopimus

Jos hanke valitaan EU-avustuksen saajaksi Erasmus+ -ohjelman puitteissa, tehdään avustussopimus kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston ja hakijan välillä. Hakijalle toimitetaan avustussopimus, joka on allekirjoitettava ja palautettava kansalliseen toimistoon tai toimeenpanovirastoon. Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen viimeisenä. Kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen, hakijasta tulee EU-avustuksen edunsaaja, ja se voi käynnistää hankkeen.

Avustussopimus voi olla joko yhden edunsaajan sopimus, jolloin hakija on ainoa edunsaaja, tai usean edunsaajan sopimus, jolloin kaikista konsortioon kuuluvista kumppaniorganisaatioista tulee sopimuksen edunsaajia. Usean edunsaajan sopimuksen allekirjoittaa koordinaattori (päähakija), joka on kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston ainoa yhteystaho. Kaikki muut hankkeeseen muina edunsaajina osallistuvat organisaatiot allekirjoittavat kuitenkin liittymislomakkeen, jolla ne valtuuttavat koordinaattorin toimimaan koordinaattorina. Kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta liittymislomakkeet yhdistetään kunnian ja omantunnon kautta annettavaan vakuutukseen ja koordinaattorin valtuutukseen yhdeksi asiakirjaksi (liittymistä ja kunnian ja omantunnon kautta annettavaa vakuutusta koskeva lomake). Kunkin kumppanin on toimitettava liittymislomake koordinaattorille hakuvaiheessa. Jos liittymislomakkeet toimitetaan myöhemmässä vaiheessa, niiden on oltava saatavilla viimeistään avustussopimuksen allekirjoittamishetkellä.

Huom. Liittymislomakkeita ei vaadita muissa maissa kuin hakijaorganisaation maassa olevilta kumppaniorganisaatioilta silloin, kun kyse on korkeakouluopiskelijoiden ja -henkilöstön liikkuvuushankkeista, ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeista, yleissivistävän koulutuksen oppilaiden, opiskelijoiden ja opetushenkilöstön liikkuvuushankkeista ja aikuiskoulutushenkilöstön liikkuvuushankkeista. Korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen alojen kansallisten konsortioiden kumppaniorganisaatioiden on kuitenkin annettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle.

Avustuksen määrä

Hakemuksen hyväksyminen ei tarkoita, että hakijalle välttämättä myönnetään hakemuksessa haettu avustusmäärä. Rahoitusta voidaan pienentää eri toimintoja koskevien erityisten rahoitussääntöjen perusteella.

Avustuksen myöntäminen yhdellä valintakierroksella ei ole tae sen myöntämisestä myöhemmillä kierroksilla. On syytä huomata, että sopimuksen mukainen avustuksen määrä on enimmäismäärä, jota ei voida korottaa, vaikka hakija hakisi suurempaa summaa. Jos avustuksen myöntävä viranomainen on kansallinen toimisto, sopimuksen mukaista avustuksen määrää voidaan korottaa yksikkökustannusmalliin perustuvien toimintojen osalta, jos kansallinen toimisto hyväksyy asiaa koskevan muutoksen, käyttämällä vararahastoa poikkeuksellisten kulujen tai osallisuustuen ja/tai uudelleenjaon jälkeen lisäyksiköiden kattamiseksi.

Kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston siirtämien varojen on oltava yksilöitävissä siltä tililtä tai alatililtä, jonka edunsaaja on ilmoittanut tuen maksua varten.

Maksumenettelyt

Erasmus+ -ohjelmasta tuettuja hankkeita koskevat maksumenettelyt vaihtelevat toiminnon tyypin, avustussopimuksen keston ja arvioidun taloudellisen riskin mukaan.

Ensimmäistä ennakkomaksua lukuun ottamatta muut maksut tai takaisinperinnät perustuvat edunsaajan toimittamien raporttien tai maksupyyntöjen tarkasteluun (kyseiset asiakirjapohjat tulevat saataville kansallisten toimistojen verkkosivuille ja toimeenpanoviraston osalta rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliin kuluvan vuoden aikana).

Seuraavassa kuvataan Erasmus+ -ohjelmassa sovellettavat maksumenettelyt.

Ennakkomaksu

Ennakkomaksu maksetaan edunsaajalle 30 päivän kuluessa siitä, kun viimeinen kahdesta osapuolesta on allekirjoittanut avustussopimuksen, ja siitä kun mahdolliset rahoitusvakuudet on saatu (ks. kohta ”Vakuus” jäljempänä). Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota edunsaajalle käteisvaroja. Kansalliset toimistot tai toimeenpanovirasto voivat päättää jakaa ensimmäisen ennakkomaksun useampaan erään. Ne voivat myös pienentää ennakkomaksua tai jättää sen maksamatta, jos edunsaajan taloudelliset valmiudet katsotaan heikoiksi.

Seuraavat ennakkomaksut

Joissakin toiminnoissa edunsaajalle maksetaan seuraavia ennakkomaksueriä 60 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto on vastaanottanut edunsaajalta uuden ennakkomaksupyynnön, mutta vain, jos uuden ennakkomaksupyynnön mukana toimitetaan ennakkomaksuraportti. Uutta ennakkomaksuerää voi pyytää, kun vähintään 70 prosenttia edellisestä ennakkomaksusta on käytetty. Jos yhden tai useamman edeltävän ennakkomaksuerän käyttöä koskevasta selvityksestä ilmenee, että siitä on käytetty vähemmän kuin 70 prosenttia toimen kustannusten kattamiseen, uudesta ennakkomaksuerästä vähennetään edeltävästä ennakkomaksuerästä käyttämättä jääneet määrät.

Määräaikaisraportit tai tilanneraportit / tekniset raportit

Edunsaajia saatetaan pyytää toimittamaan määräaikaisraportti uuden ennakkomaksupyynnön yhteydessä.

Joissakin tapauksissa edunsaajia voidaan pyytää myös toimittamaan tilanneraportti, jossa kerrotaan hankkeen toteutustilanteesta. Tilanneraportin toimittamisen perusteella ei makseta uutta ennakkomaksuerää. Määräaikaisraportit ja tilanneraportit on toimitettava avustussopimuksessa mainittuun määräaikaan mennessä.

Loppumaksu tai ylimääräisen tuen takaisinperintä

Edunsaajalle maksettavan loppumaksun suuruus määritetään loppuraportin perusteella. Loppuraportti on toimitettava avustussopimuksessa mainittuun määräaikaan mennessä. Jos a) hankkeita, joihin avustus myönnettiin, ei ole toteutettu tai ne on toteutettu toisin kuin suunnitelmassa esitettiin, b) edunsaajalle tosiasiallisesti aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset ovat pienemmät kuin hakuvaiheessa arvioitiin tai c) toteutettu toiminta tai syntyneet tuotokset eivät ole riittävän laadukkaita, rahoitusta voidaan pienentää samassa suhteessa, tai edunsaajaa voidaan mahdollisesti vaatia maksamaan takaisin ennakkomaksuna saamansa ylimääräinen avustus.

Joissakin toiminnoissa kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto maksaa koko myönnetyn avustuksen ennakkomaksuerinä. Loppumaksua ei tällöin makseta. Jos edunsaajan avustussopimuksessa mainittuun määräaikaan mennessä toimittamasta loppuraportista kuitenkin käy ilmi, että a) hankkeita, joihin avustus myönnettiin, ei ole toteutettu tai ne on toteutettu toisin kuin suunnitelmassa esitettiin, b) edunsaajalle tosiasiallisesti aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset ovat pienemmät kuin hakuvaiheessa arvioitiin tai c) toteutettu toiminta tai syntyneet tuotokset eivät ole riittävän laadukkaita, edunsaajaa vaaditaan maksamaan takaisin ennakkomaksuna saamansa ylimääräinen avustus.

Ennakkomaksut (tai osa niistä) voidaan vähentää (ilman edunsaajien suostumusta) määristä, jotka edunsaaja on velkaa tuen myöntävälle viranomaiselle, kyseiselle edunsaajalle kuuluvaan määrään asti.

Loppumaksu maksetaan 60 kalenteripäivän kuluessa loppuraportin vastaanottamisesta.

MUUT TÄRKEÄT SÄÄNNÖKSET

EU:n arvot, ammatin harjoittamiseen liittyvä vakava virhe ja eturistiriidat

Hakijoiden on oltava tietoisia siitä, että jos niille myönnetään avustus, avustussopimuksessa velvoitetaan asianomaiset osapuolet toteuttamaan toiminto tiukimpien eettisten normien ja eettisiä periaatteita koskevan sovellettavan EU:n, kansainvälisen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Toiminnon toteuttamisen aikana edunsaajien on sitouduttava unionin arvoihin (kuten ihmisarvon kunnioittamiseen, vapauteen, demokratiaan, tasa-arvoon, oikeusvaltioperiaatteeseen ja ihmisoikeuksiin, vähemmistöjen oikeudet mukaan lukien) ja varmistettava niiden kunnioittaminen. Jos sääntöjä rikotaan, avustuksen myöntävä viranomainen voi pienentää avustusta tai periä sen takaisin ja irtisanoa avustussopimuksen.

Yllyttämistä syrjintään, vihaan tai väkivaltaan henkilöryhmää tai ryhmän jäsentä kohtaan tai vastaavaa toimintaa, joka on niiden Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen – joihin unioni perustuu – vastaista, ei voida hyväksyä, ja se on ristiriidassa ohjelman arvojen ja tavoitteiden kanssa riippumatta siitä, toteutetaanko tällaisia toimia ennen hankkeen toteuttamista, sen aikana vai sen jälkeen.[506] EU:n varainhoitoasetuksen mukaisesti henkilö tai yhteisö voidaan sulkea pois EU:n varojen hallinnoinnista myös, jos lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että kyseinen henkilö tai yhteisö on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen rikkomalla sovellettavia lakeja tai määräyksiä tai ammattikuntansa eettisiä sääntöjä tai osallistumalla mihin tahansa muuhun virheelliseen toimintaan, joka vahingoittaa ammatillista uskottavuutta, jos kyseinen toiminta osoittaa vilpillistä aikomusta tai vakavaa laiminlyöntiä.[507] Poissuljetut yhteisöt eivät voi saada EU:n varoja.[508]

Hakijoiden on myös otettava huomioon, että avustuksen myöntämisen ja avustussopimuksen allekirjoittamisen jälkeen niiden on toteutettava kaikki toimenpiteet estääkseen eturistiriidat, joissa sopimuksen puolueeton ja objektiivinen täytäntöönpano voisi vaarantua perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen tai taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta etuihin suoraan tai välillisesti liittyvästä syystä. Niiden on viipymättä ilmoitettava virallisesti avustuksen myöntävälle viranomaiselle tilanteesta, jossa on tai jossa todennäköisesti syntyy eturistiriita, ja ryhdyttävä heti tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Avustuksen myöntävä viranomainen voi tarkistaa, että toteutetut toimenpiteet ovat asianmukaisia, ja vaatia lisätoimenpiteiden toteuttamista asettamassaan määräajassa. Alihankkijoihin sovelletaan samaa velvollisuutta estää eturistiriidat.

Osallistujaorganisaatioiden on kaiken kaikkiaan toteutettava toiminto hakemuksessa kuvatulla tavalla sekä avustussopimuksen määräysten, ehdotuspyynnön ehtojen, sovellettavien laatustandardien ja sovellettavan EU:n, kansainvälisen ja kansallisen lainsäädännön mukaisten oikeudellisten velvoitteiden mukaisesti.

Rahoitusvakuus

Jos kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto pitää edunsaajan taloudellisia valmiuksia heikkoina, se voi ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajaamiseksi vaatia yli 60 000 euron avustuksen saavalta edunsaajalta etukäteisvakuuden. Vakuus voidaan vaatia enintään ennakkomaksu(je)n suuruisena.

Vakuuden tarkoituksena on saada pankki tai rahoituslaitos vastaamaan edunsaajan avustussopimuksesta johtuvista velvoitteista peruuttamattomasti ja ensimmäisestä vaatimuksesta.

Vakuus hankitaan euromääräisenä Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneelta hyväksytyltä pankilta tai rahoituslaitokselta. Jos edunsaaja on sijoittautunut EU:n ulkopuoliseen maahan, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi hyväksyä kyseisen maan pankin tai rahoituslaitoksen antaman vakuuden, jos se katsoo, että tämä tarjoaa vastaavat taloudelliset takeet ja ominaisuudet kuin EU:n jäsenvaltiossa tarjotaan.

Tällaisen vakuuden sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen omavelkainen takaus tai saman avustussopimuksen osapuolina olevien edunsaajien yhteisvastuullinen takaus.

Vakuus vapautetaan sen jälkeen, kun ennakkomaksu on asteittain vähennetty edunsaajalle avustussopimuksen ehtojen mukaisesti suoritetuista väli- tai loppumaksuista. Jos loppumaksu tapahtuu takaisinperinnän muodossa, vakuus joko vapautetaan sen jälkeen, kun edunsaajalle on ilmoitettu, tai se on nimenomaisesti voimassa loppumaksuun asti. Jos

[506] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M002.
[507] EU:n varainhoitoasetuksen 138 artiklan 1 kohdan c alakohdan vi alakohta.
[508] Lisätietoja on poissulkemisperusteita koskevassa kohdassa.

loppumaksun suorittaminen tapahtuu takaisinperinnän muodossa, vakuus on voimassa, kunnes on kulunut kolme kuukautta veloituslaskun tiedoksiantamisesta edunsaajalle.

Alihankinta ja hankintasopimuksen tekeminen

Periaatteessa palvelujen rajoitettu alihankinta on sallittua, jos se ei kata ydintoimintaa, josta toiminnon tavoitteiden saavuttaminen on suoraan riippuvaista. Koordinaattorille avustussopimuksen nojalla annettuja tehtäviä ei pääsääntöisesti voida teettää alihankintana.[509] Edunsaaja voi käyttää alihankintaa muussa kuin ydintoiminnassa, kuten erityisissä teknisissä palveluissa, jotka kuuluvat toimintoon liittyviin tehtäviin ja edellyttävät erityistaitoja (jotka liittyvät esimerkiksi lakiasioihin, kirjanpitoon, verotukseen, henkilöstöresursseihin tai tietotekniikkaan). Se voi myös käyttää toteuttamiseen liittyviä hankintasopimuksia. Edunsaajalle tämän tyyppisistä palveluista aiheutuvat kustannukset voidaan siten katsoa tukikelpoisiksi, jos ne täyttävät kaikki muut avustussopimukseen sisältyvät perusteet, kuten että palvelu on taloudellisesti edullisin eikä eturistiriitoja ole.

Jos hankkeen toteutus edellyttää tavaroiden, työsuoritusten tai palvelujen hankintaa (hankintasopimus), edunsaajan on tehtävä sopimus taloudellisesti edullisimman eli kokonaistaloudellisimman tarjouksen perusteella ja pidettävä huolta, ettei eturistiriitoja synny ja että asiakirjat säilytetään tarkastuksen varalta.

Jos toteuttamiseen liittyvän hankintasopimuksen arvo on yli 60 000 euroa, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi ottaa käyttöön edunsaajaa koskevia erityissääntöjä edellisessä kohdassa mainittujen lisäksi. Mahdolliset erityissäännöt julkaistaan kansallisten toimistojen tai toimeenpanoviraston verkkosivuilla.

Myönnettyjä avustuksia koskevien tietojen julkaiseminen

Avoimuusperiaate ja vaatimus julkistaa tiedot jälkikäteen edellyttävät, että tiedot unionin rahoituksen saajista on julkaistava komission, toimeenpanoviraston ja/tai kansallisten toimistojen verkkosivuilla kuuden kuukauden kuluessa sen varanhoito-vuoden päättymisestä, jona rahoitus myönnettiin.

Tiedot voidaan julkaista myös jollakin muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, esimerkiksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Kansalliset toimistot ja toimeenpanovirasto julkaisevat seuraavat tiedot:

- edunsaajan nimi ja sijaintipaikka
- myönnetty avustusmäärä
- tuen luonne ja tarkoitus.

Julkaisemisesta luovutaan, jos se saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tai jos se saattaisi vahingoittaa edunsaajien kaupallisia etuja, edellyttäen, että edunsaaja on esittänyt asianmukaisesti perustellun pyynnön.

Luonnollisia henkilöitä koskevat julkaistut henkilötiedot poistetaan kahden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona varat myönnettiin.

Samoin on poistettava sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö (esimerkiksi yhdistys tai yritys, joka on nimetty perustajiensa mukaan).

Tietoja ei julkaista luonnollisille henkilöille maksetuista apurahoista ja muusta suorasta tuesta, joka on myönnetty sitä eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille (pakolaiset ja työttömät). Myöskään edunsaajaorganisaatiot eivät saa julkaista tietoja tällaisista henkilöistä, joille myönnetään Erasmus+ -liikkuvuusapuraha.

[509] Julkisten elinten tapauksessa koordinaattorit voivat siirtää osan avustussopimuksen mukaisista tehtävistään yhteisölle, jolla on hallinnointivaltuutus.

Unionin toiminnan näkyvyys

Erityisvaatimukset, jotka koskevat hankkeen näkyvyyttä, tulosten jakamista ja vaikutuksia sekä velvoitetta varmistaa kunkin myönnetyn hankkeen julkisuus, esitetään yksityiskohtaisesti yksittäisissä ehdotuspyynnöissä tai toiminnoissa ja avustussopimuksissa. Edunsaajien on ilmoitettava selvästi Euroopan unionin rahoitus kaikissa hankettaan koskevissa tiedotteissa ja julkaisuissa niiden muodosta tai välineestä riippumatta (internet mukaan lukien) ja sellaisen toiminnan yhteydessä, jonka toteuttamisessa avustusta käytetään. Asiassa on noudatettava ehdotuspyynnön ja avustussopimuksen määräyksiä. Jos näitä määräyksiä tai säännöksiä ei täysin noudateta, edunsaajan avustusta voidaan pienentää.

Tarkastukset, tilintarkastukset ja seuranta

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto ja/tai Euroopan komissio voivat tehdä avustuksen käyttämistä koskevia teknisiä ja taloudellisia tarkastuksia.

Jos tietyssä hankkeessa tai tietyn osallistujan osalta ilmenee ongelmia (esimerkiksi toiminnallisiin tai taloudellisiin valmiuksiin liittyviä ongelmia), ne saattavat edellyttää tiiviimpää seurantaa ja avustussopimuksessa kuvattujen toimenpiteiden toteuttamista. Seurannan tarkoituksena on auttaa edunsaajia hallitsemaan riskejä, jotta nämä eivät toteudu ja toiminto voidaan saattaa onnistuneesti päätökseen. Avustuksen myöntävä viranomainen voi myös tarkastaa edunsaajan lakisääteisen kirjanpidon ajoittain arvioidakseen kertakorvaukset, yksikkökustannukset tai kiinteämääräisen rahoituksen. Edunsaaja (tai toinen edunsaaja, joka jakaa edunsaajan velvollisuudet) sitoutuu laillisen edustajansa allekirjoituksella toimittamaan todisteet siitä, että avustus on käytetty asianmukaisesti. Euroopan komissio, toimeenpanovirasto, kansalliset toimistot ja/tai Euroopan tilintarkastustuomioistuin, OLAF, EPPO tai niiden valtuuttama elin voi milloin tahansa loppumaksun maksamista seuraavien viiden vuoden aikana – tai enintään 60 000 euron avustuksen tapauksessa kolmen vuoden aikana – tarkistaa, miten avustus on käytetty. Edunsaajien on siksi säilytettävä kirjanpito, alkuperäiset tositteet, tilastotiedot ja muut avustukseen liittyvät asiakirjat kyseisen ajanjakson ajan.

Käytettävät tarkastusmenettelyt voivat olla erityyppisiä kyseessä olevan toiminnon, myönnetyn avustuksen suuruuden sekä avustuksen muodon mukaan.

Tarkastuksia koskevat yksityiskohtaiset säännöt sisältyvät avustussopimukseen.

Riskinarviointi ja seuranta

Riskinarviointi on olennainen osa EU:n avustusten hallinnointia, sillä se auttaa turvaamaan julkiset varat, parantamaan hankkeiden onnistumista sekä edistämään vastuuvelvollisuutta ja avoimuutta. Se on keskeinen osa sekä hakuprosessia että EU:n rahoittamien hankkeiden hallinnointia. Riskinarvioinnilla varmistetaan, että varat kohdennetaan ja käytetään vaikuttavasti, tehokkaasti ja asiaankuuluvien toimintapolitiikkojen ja säännösten mukaisesti.

Hakijoilta vaaditaan usein riskien tunnistamista ja vähentämistä hakemusta valmisteltaessa. Asialla on merkitystä myös hankkeiden valintavaiheessa. EU:n varainhoitoasetuksen mukaan tulojen ja menojen hyväksyjä voi useassa tapauksessa myöntää poikkeuksen velvoitteesta tai pyytää hakijalta lisäasiakirjoja riskinarvioinnin perusteella. Joissakin toiminnoissa edellytetään myös, että hakijat esittävät riskinhallintasuunnitelman, ja tällöin suunnitelma itsessään on osa hankkeen arviointia. Edunsaajaan ja hankkeeseen liittyvä riskinseuranta tapahtuu hankkeen toteutuksen aikana avustussopimuksen nojalla tehtävien tarkastusten, arviointien tai tutkimusten yhteydessä.

Yhteistyö ja ohjelman johdonmukainen täytäntöönpano komission, EACEA:n ja kansallisten toimistojen käyttämän tietotekniikkajärjestelmän avulla

Jotta voidaan varmistaa ohjelman johdonmukainen täytäntöönpano kaikissa osallistujamaissa[510] ja EU:n taloudellisten etujen suojaaminen[511], tiedot hakijasta, hakemuksesta, kelpoisuus- ja poissulkemisperusteiden noudattamisesta ja niihin liittyvistä toiminnallisten ja taloudellisten valmiuksien arvioinneista sekä muut tiedot myös aiemmin rahoitetuista hankkeista ja, jos avustus myönnetään, tiedot hankkeen toteuttamisesta ja sen mahdollisesta tehostetusta seurannasta voidaan asettaa Euroopan komission, EACEA:n ja kansallisten toimistojen valtuutettujen henkilöiden saataville

[510] Ks. EU:n varainhoitoasetuksen 128 artikla sekä Erasmus+ -asetuksen 28 artiklan 7 ja 8 kohta.
[511] Ks. erityisesti EU:n varainhoitoasetuksen 194 artikla kaksinkertaisen rahoituksen kieltämisestä.

valitsemisen ja myöntämisen, päällekkäisen rahoituksen estämisen, seurannan ja muiden Erasmus+ -asetuksen mukaisten valvontatoimien ja perustason valvonnan yhteydessä.

Kaikkiin tietoihin pääsyyn sovelletaan jäljempänä esitettyjä henkilötietojen suojaa koskevan ilmoituksen sääntöjä.

EACEA:n osalta tiedot voidaan asettaa saataville rahoitus- ja tarjousportaalin kautta tietosuojaselosteiden[512] mukaisesti. EACEA:n ja kansallisten toimistojen välisessä tietojenvaihdossa on noudatettava niiden välillä allekirjoitettujen yhteisymmärryspöytäkirjojen määräyksiä.

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Komissio varmistaa asianmukaisin toimenpitein, että Erasmus+ -asetuksen mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkaalla valvonnalla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä soveltuvin osin käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia.[513] Tähän sisältyvät valvontatoimien toteuttaminen kansallisten toimistojen hallinnoimien ohjelman toimien ja toimintojen osalta, vähimmäisvaatimusten asettaminen kansallisten toimistojen ja riippumattomien tarkastuselinten suorittamalle valvonnalle, tietojen käsittely jäljempänä kuvatulla tavalla sekä tiivis yhteistyö avustuksen saajien perustason valvonnasta vastaavien kansallisten toimistojen kanssa.

Avustusten hakijoiden on oltava tietoisia siitä, että unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja myönnettävä rahoituksen saamisen edellytyksenä tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, EPPOlle (asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta), OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle sekä tarvittaessa asianomaisille kansallisille viranomaisille, jotta nämä voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.[514]

Tietosuoja

Kansalliset toimistot, toimeenpanovirasto ja Euroopan komissio käsittelevät kaikkia hakulomakkeeseen tai avustussopimukseen sisältyviä henkilötietoja seuraavan lainsäädännön mukaisesti:

- Euroopan komission virallisissa ohjeissa tai määräyksissä edellytetty tai Erasmus+ -ohjelman toteuttamisen edellyttämä henkilötietojen käsittely: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725[515], annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti).

- Kaikki muihin tarkoituksiin tapahtuva käsittely, jota ei edellytetä Euroopan komission virallisissa ohjeissa tai määräyksissä ja joka ei ole tarpeen Erasmus+ -ohjelman toimeenpanemiseksi:

    - Yleistä tietosuoja-asetusta (27. huhtikuuta 2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679[516]) sovelletaan

        - kaikkiin rekisterinpitäjän tai tietojen käsittelijän käsittelemiin tietoihin EU:n/ETA:n alueella

        - kaikkiin EU:n/ETA:n alueella tietojen käsittelyn alkaessa olevien rekisteröityjen henkilötietoihin.

    - Kaikkeen muuhun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan kansallista tietosuojalainsäädäntöä.

[512] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/privacy-statement_en.pdf.
[513] Erasmus+ -asetuksen 30 artiklan 1 kohta.
[514] Varainhoitoasetuksen 129 artikla.
[515] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj.
[516] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.

Näissä tapauksissa yksikkö, joka päättää näihin muihin tarkoituksiin tapahtuvan tietojenkäsittelyn keinoista ja tarkoituksista, korvaa Euroopan komission sovellettavan tietosuojalainsäädännön mukaisena rekisterinpitäjänä, joka on vastuussa henkilötietojen käsittelystä ja jolla on sitä koskeva osoitusvelvollisuus.

Ellei tietoja ole erikseen merkitty vapaaehtoisiksi, hakulomakkeessa pyydetyt tiedot ovat tarpeen, jotta avustushakemus voidaan arvioida ja käsitellä Erasmus+ -ohjelmaoppaan mukaisesti. Kyseisestä unionin avustusohjelmasta vastaava osasto tai yksikkö käsittelee henkilötietoja ainoastaan tässä tarkoituksessa (ja toimii rekisterinpitäjänä). Henkilötietoja voidaan siirtää hakemusten arviointiin tai avustusten hallinnointiin osallistuville kolmansille osapuolille tiedonsaantitarpeen perusteella. Niitä voidaan myös siirtää Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti valvonnasta ja tarkastuksista vastaaville elimille tai elimille, jotka on valtuutettu suorittamaan ohjelman tai sen toimintojen arviointeja. Henkilötietoja voidaan luovuttaa etenkin unionin taloudellisten etujen suojaamistarkoituksessa sisäisen tarkastuksen yksiköille, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimelle, Euroopan petostentorjuntavirastolle tai Euroopan syyttäjänvirastolle sekä siirtää komission ja toimeenpanovirastojen tulojen ja menojen hyväksyjien välillä. Hakijalla on oikeus saada itseään koskevia tietoja ja oikaista niitä. Riitatilanteessa hakijalla on oikeus milloin tahansa saattaa asia Euroopan tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi.

Yksityiskohtainen tietosuojaseloste henkilötietojen käsittelystä Erasmus+ -ohjelman yhteydessä sekä yhteystiedot henkilötietojen käsittelyä koskevia tiedusteluja varten on saatavilla osoitteessa www.webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/privacy-statement.

EACEA:n hallinnoimien toimintojen osalta katso: www.ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/privacy-statement_en.pdf.

Hakijan on ennen hanke-ehdotustensa toimittamista ilmoitettava henkilöille, joiden henkilötiedot sisältyvät hanke-ehdotukseen, edellä esitetystä tietosuojaselosteesta.

Kansallisten toimistojen tai toimeenpanovirasto EACEA:n hallinnoimien Erasmus+ -toimintojen yhteydessä hakijoille – oikeussubjekteina oleville henkilöille, jotka ovat kyseisen hakijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai käyttävät edustus-, päätös- tai valvontavaltaa hakijan osalta, tai luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, jotka ovat rajoittamattomassa vastuussa hakijan veloista – ilmoitetaan, että toimeenpanoviraston tulojen ja menojen hyväksyjä voi tallentaa heidän henkilötietonsa (nimi, luonnollisen henkilön tapauksessa suku- ja etunimi, osoite, oikeudellinen muoto sekä oikeushenkilön tapauksessa sellaisten henkilöiden suku- ja etunimet, joilla on valtuudet edustaa kyseistä oikeushenkilöä, tehdä päätöksiä sen puolesta tai valvoa sitä) varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmään (EDES), mikäli ne ovat tilanteessa, jota tarkoitetaan EU:n varainhoitoasetuksessa (EU, Euratom) N:o 2024/2509.

D-OSA – SANASTO

Tässä jaksossa esitetään Erasmus+ -ohjelmaan liittyvien keskeisten käsitteiden määritelmät. Sanasto on jaettu osioihin, joissa käsitteet esitetään aakkosjärjestyksessä. Sanasto kattaa sekä yhteisiä termejä että erityisiä, vain tiettyyn alaan liittyviä käsitteitä.

Yhteiset termit

Tukihenkilö	Osallistujien (oppijoiden, henkilöstön jäsenten, nuorten tai nuorisotyöntekijöiden) mukana ulkomaanjaksolla oleva henkilö, joka suojelee, tukee ja avustaa heitä sekä helpottaa tehokasta oppimista liikkuvuusjakson aikana. Yksilöille suunnatussa toiminnassa tukihenkilö voi olla sellaisten osallistujien mukana, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tai alaikäisten ja sellaisten nuorten mukana, joilla on vain vähän kokemusta kotimaansa ulkopuolelta. Koulutusalan ryhmätoiminnassa ryhmän mukana on oltava pätevää opetushenkilöstöä oppimisprosessin helpottamiseksi.
Akkreditointi	Hallinnollinen prosessi sen varmistamiseksi, että organisaatiot, jotka haluavat saada yksinkertaisemmin rahoitusta tietystä Erasmus+ -ohjelman toiminnosta, täyttävät toimintoa koskevat kriteerit ja vähimmäisvaatimukset. Akkreditoinnin myöntäminen on tiettyjen avustusten kaksivaiheisen hakumenettelyn ensimmäinen vaihe, eikä se johda rahoituksen välittömään myöntämiseen Erasmus+ -ohjelmasta.
Sidosyhteisö	Seuraavia yhteisöjä voidaan pitää sidosyhteisöinä (varainhoitoasetuksen 190 artiklan mukaisesti): • oikeussubjektit, joilla on edunsaajiin oikeudellinen tai pääomayhteys; tämä yhteys ei liity ainoastaan kyseiseen toimintaan eikä ole luotu ainoastaan sen toteuttamista varten • useat yhteisöt, jotka täyttävät avustuksen myöntämisen edellytykset ja muodostavat yhdessä yhden yhteisön, joka voidaan katsoa ainoaksi edunsaajaksi myös silloin, kun yhteisö on nimenomaisesti perustettu avustuksella rahoitettavan toiminnan toteuttamista varten. Sidosyhteisöjen on täytettävä kelpoisuusperusteet, eivätkä poissulkemisperusteet saa koskea niitä. Niiden on soveltuvin osin myös täytettävä hakijoita koskevat valintaperusteet, mutta niitä ei lasketa mukaan (mahdollisena) kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon.
Hakija	Avustuksen myöntämismenettelyssä hakemuksen jättänyt luonnollinen henkilö tai yhteisö, joka on tai ei ole oikeushenkilö, kuten osallistujaorganisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä. Rahoitusta voi hakea joko yksin tai muiden hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden nimissä. Jälkimmäisessä tapauksessa hakija määritellään myös koordinaattoriksi. Toimeenpanoviraston (EACEA) hallinnoimissa toiminnoissa hakijoita ovat ne yhteisöt, joista tulee avustussopimuksen edunsaajia ja sidosyhteisöjä, jos hakemukselle myönnetään rahoitusta.
Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	Määräaika, johon mennessä hakemus on toimitettava kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle, jotta se voidaan ottaa huomioon.

Liitännäiskumppanit	Julkisen tai yksityisen sektorin kumppanit, jotka osallistuvat hankkeen tiettyjen tehtävien / tietyn toiminnan toteuttamiseen tai tukevat hankkeen tunnetuksi tekemistä ja kestävyyttä, mutta joita ei sopimusten hallinnoinnin osalta pidetä edunsaajina. Ne eivät saa ohjelmasta rahoitusta osana hanketta (niillä ei ole oikeutta periä kustannuksia tai vaatia rahoitusosuuksia).
Perustaidot	Luku- ja kirjoitustaito, matematiikka, luonnontieteet ja teknologia; nämä taidot sisältyvät avaintaitoihin.
Edunsaaja	Sellainen luonnollinen henkilö tai yhteisö, jonka kanssa on allekirjoitettu avustussopimus, riippumatta siitä, onko kyseessä oikeushenkilö. Jos tuensaajia on useita (usean tuensaajan sopimuksissa), voidaan käyttää myös nimitystä ”muut tuensaajat”.
Monimuotoliikkuvuus	Liikkuvuustoiminta, jossa yhdistyvät fyysinen liikkuvuus ja virtuaalinen osio ja jolla edistetään yhteistoiminnallista verkko-oppimista tai ryhmätoimintaa.
Ehdotuspyyntö	Komission julkaisema tai sen puolesta julkaistu pyyntö esittää tiettyyn määräaikaan mennessä ehdotus hankkeeksi, joka vastaa asetettuja tavoitteita ja täyttää vaaditut ehdot. Ehdotuspyynnöt julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä (C-sarja) ja/tai komission, kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston asiaa koskevilla verkkosivuilla.
Kirjoitus- tai laskuvirhe	Asiakirjassa vahingossa tehty pikkuvirhe tai epähuomio, joka muuttaa sen merkityksen: esimerkiksi kirjoitusvirhe tai sanan, lauseen tai numeron lisääminen tai unohtaminen vahingossa.
Yhteisrahoitus	Yhteisrahoitusperiaatteen mukaisesti edunsaajan on itse vastattava osasta EU:n tukeman hankkeen kustannuksia, tai ne on katettava muulla ulkopuolisella rahoituksella kuin hankkeeseen saadulla EU:n avustuksella.
Yritys/yhtiö	Siviili- tai kauppaoikeudellinen oikeushenkilö, mukaan lukien osuuskunnat sekä muut julkis- tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt, lukuun ottamatta niitä, jotka eivät tavoittele voittoa.
Konsortio	Vähintään kaksi osallistujaorganisaatiota, jotka yhdistävät voimansa hankkeen valmistelua, toteutusta ja seurantaa varten. Konsortio voi olla kansallinen (organisaatiot ovat sijoittautuneet samaan maahan) tai kansainvälinen (osallistujaorganisaatiot ovat eri maista).
Koordinaattori tai koordinoiva organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka hakee avustusta Erasmus+ -ohjelmasta kumppaniorganisaatioryhmän nimissä. Sen lisäksi, että koordinaattori on itse edunsaaja, sillä on avustussopimuksessa määrättyjä erityisvelvoitteita.
Digitaidot	Digitaitoihin kuuluu osaava, kriittinen ja vastuullinen digiteknologian käyttö ja sen hyödyntäminen opiskelussa, työssä ja yhteiskunnallisessa toiminnassa. Siihen sisältyy informaatio- ja datalukutaito, viestintä ja yhteistyö, medialukutaito, digitaalisen sisällön luominen (mukaan luettuna ohjelmointi), turvallisuus (mukaan luettuina digitaalinen hyvinvointi ja kyberturvallisuuteen liittyvät taidot), tekijänoikeuksiin liittyvät kysymykset, ongelmanratkaisu sekä kriittinen ajattelu.
Yritys	Mikä tahansa taloudellista toimintaa harjoittava taho sen koosta, oikeudellisesta muodosta tai toimialasta riippumatta.
Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF) (European Qualifications Framework)	Yhteinen viitekehys, joka koostuu kahdeksasta tutkintotasosta, jotka ilmaistaan vaatimustasoltaan nousevina oppimistuloksina. Sen avulla määritetään eri tutkintojärjestelmien ja niiden tasojen väliset vastaavuudet. Eurooppalaisella tutkintojen viitekehyksellä elinikäisen oppimisen edistämiseksi (EQF) pyritään parantamaan tutkintojen avoimuutta, vertailtavuutta ja siirrettävyyttä (EUVL 2017/C 189/03).

ESCO (monikielinen eurooppalainen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitus) (Multilingual Classification of European Skills, Competences, Qualifications and Occupations)	ESCO-järjestelmä tunnistaa ja luokittelee EU:n työmarkkinoiden sekä koulutuksen kannalta keskeisiä taitoja ja osaamista sekä tutkintoja ja ammatteja 25 eurooppalaisella kielellä. Se sisältää ammattiprofiileja, jotka selventävät ammattien, taitojen, osaamisen ja tutkintojen välisiä suhteita. ESCO on laadittu avoimena tiedostomuotona, ja se on kaikkien käytettävissä maksutta.
Sijaitseva/sijoittautunut	Organisaation tai elimen katsotaan olevan sijoittautunut paikkaan, jossa se on lainkäyttövallan alainen oikeudellisissa ja verotuksellisissa tarkoituksissa. Tämä määritetään tavallisesti sillä perusteella, että tietyt kansalliset edellytykset täyttyvät siten, että kansalliset viranomaiset voivat virallisesti tunnustaa tällaisen organisaation tai elimen. Epävirallisen nuorten ryhmän laillisen edustajan laillisella asuinpaikalla ja verotuksellisella kotipaikalla (hänen ”etujensa keskuksella”[517]) katsotaan olevan vastaavat vaikutukset, kun arvioidaan ryhmän kelpoisuutta Erasmus+ -ohjelman mukaiseen avustukseen. Toissijaisia asuntoja tai lupia ei hyväksytä tähän tarkoitukseen.
Euroopan unionin jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat	Kansallisen toimiston perustaneet EU:n jäsenvaltiot ja EU:n ulkopuoliset maat, jotka osallistuvat täysimääräisesti Erasmus+ -ohjelmaan. Luettelo EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista on tämän ohjelmaoppaan A-osan kohdassa ”Kuka voi osallistua Erasmus+ -ohjelmaan”. Ohjelmaan assosioituneilla kolmansilla mailla on unionin kanssa allekirjoitettu sopimus Erasmus+ -asetuksen 19 artiklan mukaisesti.
Europassi	Europass-verkkoportaali on perustettu Euroopan osaamisohjelmaan puitteissa. Se sisältää yksityishenkilöille ja organisaatioille tarkoitettuja verkkopohjaisia työkaluja ja tietoa oppimismahdollisuuksista, tutkintojen viitekehyksistä ja tutkinnoista, ohjauksesta, osaamista koskevan tiedon hankinnasta, itsearviointivälineistä ja taitojen ja tutkintojen dokumentoinnista sekä yhteyksistä oppimis- ja työllistymismahdollisuuksiin. Europass-portaalissa on myös työkaluja ja ohjelmistoja, jotka tukevat digitaalista koulutusta koskevassa toimintasuunnitelmassa ilmoitettuja digitaalisesti allekirjoitettuja todistuksia eurooppalaisten digitaalisten osaamistodistusten avulla. Alusta on yhteydessä oppimismahdollisuuksia koskeviin kansallisiin tietolähteisiin sekä kansallisiin tutkintotietokantoihin tai -rekistereihin.

[517] Epäselvissä tapauksissa ks. asuinpaikan määrittämiseen liittyvät tekijät asetuksen (EY) N:o 987/2009 11 artiklassa.

Eurooppalainen kansalaisjärjestö	Tässä ohjelmassa tällä tarkoitetaan kansalaisjärjestöjä, jotka toimivat virallisesti hyväksytyn rakenteen kautta, joka muodostuu eurooppalaisesta organisaatiosta/sihteeristöstä, joka on ollut laillisesti sijoittautuneena vähintään yhden vuoden ajan johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, ja kansallisista järjestöistä/osastoista, jotka toimivat vähintään yhdeksässä EU:n jäsenvaltiossa ja ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Näiden kansallisten järjestöjen/osastojen on täytettävä seuraavat vaatimukset: • niillä on oltava osoitettu lakisääteinen yhteys[518] eurooppalaiseen organisaatioon/sihteeristöön • niiden on toimittava koulutus- tai nuorisoalalla. Eurooppalaiseen kansalaisjärjestöön on kuuluttava vähintään yhdeksän yhteisöä (eurooppalainen organisaatio/sihteeristö ja vähintään kahdeksan kansallista järjestöä/osastoa), jotka ovat sijoittautuneet yhdeksään eri EU:n jäsenvaltioon ja ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Ensikertalainen hakija	Osallistujaorganisaatio, joka ei ole saanut tukea hankekoordinaattorina (hakijana) tietyntyyppiseen toimintoon joko tästä tai sitä edeltävästä ohjelmasta seitsemän edellisen vuoden aikana.
Ylivoimainen este	Tilanne tai tapahtuma, joka estää organisaatioita ja yksilöitä täyttämästä hanketoiminnan toteuttamiseen liittyviä velvollisuuksiaan. Kyseessä on oltava odottamaton ja poikkeuksellinen tilanne tai tapahtuma, johon osallistuja ei voi vaikuttaa. Ylivoimainen este ei johdu organisaatioiden tai muiden toimintaan osallistuvien virheestä tai huolimattomuudesta ja osoittautuu sellaiseksi, ettei sitä voida välttää silloinkaan, kun nämä noudattavat asianmukaista huolellisuutta.
Vihreät taidot	Vähähiiliseen talouteen siirtymisen edellyttämät taidot ja tiedot, jotka voivat voi olla yleisiä, kuten kestävää maataloutta, maaperän suojelua, energian käyttöä ja jätteen vähentämistä koskevat taidot, tai teknisluonteisempia, kuten uusiutuvaa energiaa koskeva tietämys.
Vihreä matkustaminen	Matkustaminen, jossa vähintään puolet edestakaisesta matkasta tehdään vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla, kuten linja-autolla, junalla, polkupyörällä tai kimppakyydillä. Laivalla matkustamista pidetään vihreänä matkustamisena, jos se yhdistetään muilla vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla matkustamiseen.
Isännöivä/vastaanottava organisaatio	Organisaatio, joka (pääasiallisesti) tarjoaa oppimissisältöä liikkuvuustoimintaan osallistujille hyödyntäen omia resurssejaan ja asiantuntemustaan. Isännöivä/vastaanottava organisaatio määrittelee yhteistyössä lähettävän organisaation kanssa odotetut oppimistulokset sekä menetelmät, joita käytetään niiden saavuttamiseksi. Sen jälkeen se toteuttaa oppimisohjelman ja suorittaa seurantaa ja mentorointia toiminnan aikana.
Arkioppiminen (informaali oppiminen)	Arkioppimisella tarkoitetaan arkipäivän toimista ja kokemuksista oppimista, joka ei ole tavoitteiden, ajankäytön tai oppimisen tuen osalta organisoitua eikä jäsenneltyä; se ei välttämättä ole oppijan näkökulmasta tietoisesti tavoiteltua.
Kansainvälinen	Erasmus+ -ohjelman yhteydessä toiminnot ovat kansainvälisiä, jos niihin osallistuu ainakin yksi EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa ja vähintään yksi ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa.

[518] Ks. tässä sanastossa oleva termi ”lakisääteinen yhteys”.

Työn varjostaminen	Lyhyt oleskelu kumppaniorganisaatiossa toisessa maassa tarkoituksena saada koulutusta seuraamalla alalla toimivia heidän päivittäisessä työssään vastaanottavassa organisaatiossa, vaihtaa hyviä käytäntöjä, hankkia taitoja ja osaamista ja/tai solmia pitkäkestoisia kumppanuuksia osallistuvan havainnoinnin kautta.
Avaintaidot	Sellaisten perustietojen, -taitojen ja -asenteiden kokonaisuus, joita kaikki ihmiset tarvitsevat itsensä toteuttamiseen ja kehittämiseen, työllistymiseen, sosiaaliseen osallisuuteen, kestävään elämäntyyliin, onnistuneeseen elämään rauhanomaisessa yhteiskunnassa, terveystietoiseen elämänhallintaan ja aktiiviseen kansalaisuuteen (ks. elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annettu neuvoston suositus 2018/C 189/01).
Oppimiseen liittyvä liikkuvuus	Siirtyminen johonkin maahan oman asuinmaan ulkopuolelle suorittamaan opintoja, harjoittelua tai epävirallista tai arkioppimista.
Oppimistulokset	Kuvaukset siitä, mitä osallistuja tietää, ymmärtää ja pystyy tekemään oppimisprosessin päätteeksi; oppimistulokset määritellään tietoina, taitoina ja osaamisena.
Oikeussubjekti	Luonnollinen henkilö tai kansallisen oikeuden, unionin oikeuden tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettu ja tunnustettu oikeushenkilö, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 200 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yhteisö, joka ei ole oikeushenkilö.
Oikeussubjektin nimeämä edustaja (LEAR)	Samalla kun organisaatio vahvistetaan Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoiman toiminnon yhteydessä osallistujarekisteriin, sen laillisen edustajan tai laillisten edustajien on nimettävä oikeussubjektin edustaja (Legal Entity Appointed Representative, LEAR). Oikeussubjektin nimeämällä edustajalla on keskeinen tehtävä: kun komissio on vahvistanut oikeussubjektin edustajan, tällä on valtuudet • hallinnoida organisaatiota koskevia oikeudellisia ja taloudellisia tietoja • hallinnoida organisaatioon kuuluvien henkilöiden käyttäjäoikeuksia (mutta ei hanketasolla) • nimetä organisaation edustajat, jotka voivat allekirjoittaa sähköisesti avustussopimukset (”oikeudelliset allekirjoittajat” – LSIGN) tai tilinpäätöslaskelmat (”taloudelliset allekirjoittajat” – FSIGN) rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa. Kaikki oikeussubjektin nimeämän edustajan vahvistamisen vaiheet selvitetään rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.
Vähemmän kokenut organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka on saanut tukea tietyntyyppiseen toimintoon tästä tai sitä edeltävästä ohjelmasta enintään kaksi kertaa seitsemän edellisen vuoden aikana. Tähän luokkaan kuuluvat edellä määritellyt ”ensikertalaiset hakijat”.
Elinikäinen oppiminen	Oppiminen kaikissa muodoissa, oli se sitten virallista, epävirallista tai arkioppimista, ja kaikissa elämänvaiheissa tapahtuva oppiminen, jonka tuloksena henkilökohtaisesta, kansalaisuuteen tai kulttuuriin liittyvästä, sosiaalisesta tai työhön liittyvästä näkökulmasta tiedot, taidot, osaaminen ja asenteet tai yhteiskunnallinen osallistuminen kehittyvät tai päivittyvät, neuvonta- ja ohjauspalvelut mukaan luettuina; siihen kuuluvat varhaiskasvatus, yleissivistävä koulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus, aikuiskoulutus, nuorisotyö ja muut oppimistavat virallisen koulutuksen ulkopuolella, ja se edistää tyypillisesti monialaista yhteistyötä ja joustavia oppimispolkuja.

Erasmus+ -ohjelmassa uusi organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka ei ole aikaisemmin saanut tukea tietyntyyppiseen toimintoon tästä tai sitä edeltävästä ohjelmasta koordinaattorina eikä kumppanina.
Pieni osaamiskokonaisuus (mikrotutkinto)	Pieni osaamiskokonaisuus on tunnustettu todistus oppimistuloksista, jotka oppija on hankkinut suorittamalla lyhyen oppimiskokemuksen läpinäkyvien standardien ja vaatimusten mukaisesti ja arvioinnin perusteella. Todistus sisältyy oikeaksi vahvistettuun asiakirjaan, jossa mainitaan haltijan nimi, saavutetut oppimistulokset, arviointimenetelmä, myöntävä elin ja tarvittaessa tutkintoviitekehyksen taso ja hankitut opintopisteet. Pienet osaamiskokonaisuudet ovat oppijan omistuksessa, ne ovat jaettavissa ja siirrettävissä, ja ne voidaan yhdistää laajemmiksi tutkinnoiksi.
Liikkuvuussopimus (Mobility Agreement) tai opintosopimus (Learning Agreement)	Lähettävän ja vastaanottavan organisaation sekä osallistuvien henkilöiden välinen sopimus, jossa määritellään liikkuvuusjakson tavoitteet ja sisältö sen tarkoituksenmukaisuuden ja laadun varmistamiseksi. Vastaanottava organisaatio voi sopimuksen perusteella myös tunnustaa ulkomailla suoritetun jakson.
Kuukausi	Laskettaessa avustusten määrää kuukaudessa katsotaan olevan 30 päivää.
MOOC-kurssi (kaikille avoin verkkokurssi)	Kokonaisuudessaan verkossa toteutettava kurssi, joka on kaikille avoin ja maksuton. Osallistuminen ei edellytä aiempia opintoja, eikä sille ole muitakaan rajoituksia. Osallistujamäärät ovat usein suuria. Kursseihin voi liittyä lähiopetusosioita – voidaan esimerkiksi edistää paikallisten osallistujien kokoontumisia – sekä virallinen arviointi, mutta usein niissä käytetään vertaisarviointia, itsearviointia ja automatisoitua arviointia. MOOC-kursseja on monenlaisia: ne voivat esimerkiksi keskittyä tiettyihin aloihin, kohderyhmiin (kuten ammatillinen koulutus tai opettajat) tai opetusmenetelmiin. Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettujen MOOC-kurssien on oltava kaikille avoimia, ja sekä osallistumisen että kurssin suorittamisesta annettavan todistuksen on oltava maksuttomia. Oppimisresurssien avoimen saatavuuden vaatimus koskee myös MOOC-kursseja ja muita kokonaisia kursseja.
Kansallinen toimisto	Elin, joka on nimetty vastaamaan kansallisella tasolla ohjelman toimeenpanon hallinnoinnista jossakin jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kussakin maassa voi olla yksi tai useampi kansallinen toimisto.
Kansallinen viranomainen	Viranomainen, joka vastaa kansallisella tasolla ohjelman hallinnoinnin seurannasta ja valvonnasta jossakin jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kussakin maassa voi olla yksi tai useampi kansallinen viranomainen.
Epävirallinen oppiminen (nonformaali oppiminen)	Oppiminen, joka tapahtuu suunnitellussa oppimistoiminnassa, johon kuuluu jonkinlaista oppimisen tukea, mutta joka ei ole osa virallista koulutusjärjestelmää.
Ammattiprofiili	Tiettyyn ammattiin yleensä tarvittavat taidot, osaaminen, tieto ja tutkinnot.
Organisaatiotunnus (OID)	Organisaation yksilöllinen tunnistenumero. Tunnistenumeroa voidaan käyttää haettaessa akkreditointia tai hankeavustusta kansallisten toimistojen hallinnoimissa Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman toiminnoissa.
Avoin saatavuus (Open Access)	Avustusta saaneiden hankkeiden tuotosten, kuten julkaisumateriaalin, asettaminen yleisesti saataville ilman rajoituksia, tavanomaisesti digitaalisten alustojen tai tietovarastojen kautta. Erasmus+ -ohjelmassa oppimateriaaleja koskee avoimen saatavuuden vaatimus ja tutkimustulokset ja -tiedot kehotetaan julkaisemaan avoimesti.

Avoimet oppimateriaalit (Open Educational Resources, OER)	Kaikenlaiset opetusaineistot (esimerkiksi oppikirjat, tehtäväpaperit, oppituntisuunnitelmat, opetusvideot, kokonaiset verkkokurssit ja opetuspelit), joita voi käyttää, muokata ja jakaa vapaasti. Avoimet oppimateriaalit julkaistaan usein avoimella lisenssillä, tai ne ovat tekijänoikeuksista vapaita (eli niiden tekijänoikeussuoja ei ole enää voimassa). Maksuttomat aineistot, joita yleisö ei voi muokata tai jakaa, eivät ole avoimia oppimateriaaleja.
Avoin lisenssi	Avoimella lisenssillä tekijänoikeuden haltija (tekijä tai muu oikeudenhaltija) myöntää suurelle yleisölle laillisen luvan käyttää teostaan vapaasti. Erasmus+ -ohjelmaan liittyvä avoimen saatavuuden vaatimus edellyttää, että avoimella lisenssillä myönnetään oikeus vähintään käyttää, muokata ja jakaa aineistoja. Avoin lisenssi on ilmoitettava kyseisessä teoksessa itsessään tai siellä, missä teos on saatavilla. Avoimella lisenssillä julkaistuja opetusaineistoja kutsutaan avoimiksi oppimateriaaleiksi (OER).
Erasmus+ -hankkeiden toimintaan osallistuja	Henkilö, joka osallistuu hankkeeseen täysimääräisesti ja joka voi saada Euroopan unionin rahoitusta, joka on tarkoitettu osallistumiskustannusten (etenkin matka- ja oleskelukustannusten) kattamiseen.
Osallistujaorganisaatio	Organisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä, joka osallistuu Erasmus+ -hankkeeseen joko koordinaattorina tai kumppanina.
Kumppaniorganisaatio	Kansallisten toimistojen hallinnoimissa toiminnoissa organisaatio, joka on virallisesti mukana hankkeessa (yhtenä edunsaajista) mutta ei toimi koordinaattorina.
Kumppanuus	Oppilaitosten tai organisaatioiden ryhmän välinen sopimus yhteisen toiminnan ja yhteisten hankkeiden toteuttamisesta.
Osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia	Henkilöt, jotka taloudellisista, sosiaalisista, kulttuurisista, maantieteellisistä tai terveyssyistä, maahanmuuttajataustan takia tai esimerkiksi vammaisuuden ja oppimisvaikeuksien vuoksi tai muista syistä, jotka Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan mukaan voivat olla syrjinnän perusteita, kohtaavat vaikeuksia, jotka estävät heitä hyödyntämästä tehokkaasti ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia.
Vertaisoppiminen	Vertaisoppiminen on molempia osapuolia hyödyttävää oppimista, johon liittyy tiedon, ideoiden ja kokemusten jakaminen osallistujien välillä. Vertaisoppimisen käytännöt mahdollistavat vuorovaikutuksen muiden osallistujien eli vertaisten kanssa sekä osallistumisen toimintaan, jossa osallistujat voivat oppia toisiltaan ja saavuttaa koulutuksellista, ammatillista ja/tai henkilökohtaista kehittymistä koskevia tavoitteita.
Ammatillinen kehittyminen	Prosessi, jolla parannetaan osallistujien (oppijoiden ja henkilöstön) ammatillisia valmiuksia kehittämällä osaamista ja asiantuntemusta ja hankkimalla uusia taitoja, jotka tavallisesti yksilöidään kehittämistarpeiden analyysissa. Ammatillinen kehittyminen kattaa kaikenlaiset oppimismahdollisuudet jäsennellyistä koulutustilaisuuksista ja seminaareista arkioppimisen tarjoamiin oppimismahdollisuuksiin.
Yritysten yhteiskuntavastuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin	Yritysten yhteiskuntavastuun alalla toimiva organisaatio, joka sisällyttää strategioihinsa ja keskeisiin toimintoihinsa taloudellisten tavoitteiden ohella sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja eettisiä näkökohtia ja jolla on huomattavaa kokemusta nuorisoalalta, edellyttäen, että sen osallistumisella tästä ohjelmasta rahoitettavaan toimintaan ei ole kaupallista tarkoitusta eikä sillä pyritä tuottamaan voittoa.
Hanke	Määriteltyjen tavoitteiden ja tulosten saavuttamiseksi suunniteltujen ja järjestettyjen toimenpiteiden yhtenäinen kokonaisuus.

Tutkinto	Arviointi- ja validointiprosessin virallinen tulos, joka saadaan, kun toimivaltainen elin vahvistaa tiettyjen vaatimusten mukaisten oppimistulosten saavuttamisen.
Vastaanottava organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka ottaa vastaan osallistujia ja järjestää toimintaa Erasmus+ -hankkeessa.
Koulu	Yleissivistävää, ammatillista tai teknistä opetusta tarjoava oppilaitos, joka edustaa mitä tahansa astetta esiasteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen, varhaiskasvatus mukaan luettuna. Voit tarkistaa kunkin maan kansallisen toimiston verkkosivuilta, mitkä organisaatiot määritellään kyseisessä maassa tukikelpoisiksi kategoriassa ”yleissivistävä koulutus”.
Oppilas	Henkilö, joka on oppimista varten kirjoilla yleissivistävää koulutusta antavassa oppilaitoksessa millä tahansa tasolla varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen, tai henkilö, joka saa koulutusta koulujärjestelmän ulkopuolella ja jonka toimivaltaiset viranomaiset katsovat voivan osallistua ohjelmaan alueellaan.
Lähettävä organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka lähettää yhden tai useamman osallistujan johonkin Erasmus+ -hankkeen toimintoon.
Pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset)	Yritykset (ks. määritelmä), joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.
Yhteiskunnallinen yritys	Oikeudellisesta muodostaan riippumatta yritys, jota ei ole noteerattu direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 21 alakohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla ja 1) joka yhtiöjärjestyksensä, sääntöjensä tai muun lakisääteisen perustamisasiakirjansa mukaan pyrkii ensisijaisesti saavuttamaan mitattavissa olevia myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia eikä niinkään tuottamaan voittoa omistajilleen, jäsenilleen ja osakkailleen ja joka a) tuottaa innovatiivisia palveluja tai tavaroita, jotka saavat aikaan sosiaalista hyötyä ja/tai b) käyttää sellaista innovatiivista tuotteiden tai palveluiden tuotantomenetelmää, joka on sen sosiaaliseen tavoitteeseen soveltuva, 2) joka sijoittaa voittonsa uudelleen ensisijaisesti päätavoitteensa saavuttamiseksi ja noudattaa mahdollisten voittojen jakamisessa osakkaille ja omistajille ennalta määriteltyjä menettelyjä ja sääntöjä, joilla varmistetaan, ettei voittojen jakaminen vaaranna päätavoitetta ja 3) jota johdetaan yrittäjähenkisesti, vastuullisesti ja avoimesti ja erityisesti siten, että johtamiseen osallistuvat työntekijät, asiakkaat ja/tai muut sidosryhmät, joihin yrityksen liiketoiminta vaikuttaa.
Henkilöstö	Henkilöt, jotka joko ammatin tai vapaaehtoistoiminnan vuoksi osallistuvat koulutukseen tai epäviralliseen oppimiseen liittyvään toimintaan millä tahansa tasolla. Henkilöstöön kuuluvat korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten, myös esikoulujen, opettajat, kouluttajat, koulunjohtajat, nuorisotyöntekijät, liikunta- ja urheilualan henkilöstö, varhaiskasvatuksen henkilöstö, muu kuin koulutushenkilöstö ja muut oppimisen edistämiseen säännöllisesti osallistuvat toimijat.
Lakisääteinen yhteys	Asianomaisten organisaatioiden välinen yhteistyö perustuu viralliseen/dokumentoituun suhteeseen, joka ei rajoitu niiden hakemaan hankkeeseen eikä koske yksinomaan sen toteutusta. Lakisääteinen yhteys voi kattaa useita muotoja pitkälle integroidusta muodosta (kuten yksi ”emo-organisaatio” kansallisine osastoineen/sidosyhteisöineen, joilla voi – mutta ei tarvitse – olla oikeushenkilöys) löyhempään muotoon (kuten verkosto, jonka toiminta perustuu selkeästi määriteltyyn jäsenyyteen, joka edellyttää esimerkiksi maksun maksamista, jäsensopimuksen allekirjoittamista ja osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien määrittelyä).

Opintovierailu	Matka, jolla osallistuja tutustuu toiseen organisaatioon tai korkeakouluun ja sen käytäntöihin ja järjestelmiin ja opiskelee niitä. Se antaa osallistujalle oppimiskokemuksen, joka perustuu lähiopetukseen ja isäntäorganisaation menetelmien ja käytäntöjen havainnointiin.
Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat	Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat ovat maita, joilla ei ole unionin kanssa allekirjoitettua sopimusta Erasmus+ -asetuksen 19 artiklan mukaisesti. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden oikeussubjektit voivat mainitun asetuksen 20 artiklan mukaisesti osallistua Erasmus+ -asetuksen 5–7 artiklassa, 8 artiklan a ja b kohdassa sekä 9–14 artiklassa tarkoitettuihin toimintoihin asianmukaisesti perustelluissa, unionin edun mukaisissa tapauksissa. Näihin maihin ei ole perustettu kansallista toimistoa. Luettelo ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista, joiden oikeussubjektit voivat osallistua Erasmus+ -ehdotuspyyntöihin, esitetään tämän ohjelmaoppaan A-osan kohdassa ”Kuka voi osallistua Erasmus+ -ohjelmaan”. Tulojen ja menojen hyväksyjä tekee tapauskohtaisesti päätöksen avustuksen myöntämisestä tällaisille yhteisöille ottaen huomioon unionin edun mukaiset perustelut.
Harjoittelu (työharjoittelu)	Toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa yrityksessä tai organisaatiossa vietetty ajanjakso, jonka tarkoituksena on hankkia työmarkkinoilla tarvittavia taitoja, kartuttaa työkokemusta ja parantaa kyseisen maan taloudellisen ja sosiaalisen kulttuurin tuntemusta.
Transnationaalinen	Erasmus+ -ohjelman yhteydessä toiminto, johon osallistuu vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota ja ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata, ellei toisin mainita.
Monialaiset taidot (pehmeät tai elämänhallintataidot)	Monialaisia taitoja ovat uteliaisuus, luovuus, aloitteellisuus ja ongelmanratkaisutaito sekä kyky ajatella kriittisesti, tehdä yhteistyötä, viestiä tehokkaasti monikulttuurisessa ja monitieteisessä ympäristössä, mukautua erilaisiin tilanteisiin ja sietää stressiä ja epävarmuutta. Monialaiset taidot kuuluvat avaintaitoihin.
Avoimuutta ja tunnustamista lisäävät unionin välineet	Välineet, joilla sidosryhmiä autetaan ymmärtämään, arvostamaan ja tarvittaessa tunnustamaan oppimistuloksia ja tutkintoja kaikkialla Euroopan unionissa.
Epävirallisen tai arkioppimisen validointi	Prosessi, jonka aikana valtuutettu elin vahvistaa, että henkilö on saavuttanut asiaankuuluvat vaatimukset täyttävät oppimistulokset, ja joka koostuu seuraavasta neljästä erillisestä vaiheesta: 1.henkilön kokemusten kartoittaminen vuoropuhelun avulla 2.henkilön kokemusten dokumentointi 3.kokemusten virallinen arviointi ja 4.arvioinnin tulosten merkitseminen todistusasiakirjaan, mikä voi johtaa tutkinnon osan suoritusmerkintään tai koko tutkinnon suorittamiseen.
Tapahtumapaikka	Fyysinen paikka, jossa toiminta tapahtuu.
Virtuaalinen yhteistyö	Yhteistyömuodot, joissa käytetään tieto- ja viestintätekniikan työvälineitä ja jotka helpottavat ja tukevat ohjelmaan kuuluvia toimintoja.
Virtuaalioppiminen	Tietojen, taitojen ja osaamisen hankkiminen käyttäen tieto- ja viestintätekniikan työvälineitä, jotka mahdollistavat osallistujille mielekkäitä transnationaalisia tai kansainvälisiä oppimiskokemuksia.
Työpaketti	Hankkeessa tehtävän työn osakokonaisuus. Se muodostuu ryhmästä hanketoimenpiteitä, joilla pyritään samoihin erityistavoitteisiin.
Nuoret	Erasmus+ -ohjelman yhteydessä ’nuorilla’ tarkoitetaan 13–30-vuotiaita henkilöitä.

Korkeakoulutus

Opintopiste	Henkilön oppimistulokset, jotka on arvioitu ja joita voidaan kerätä tutkintoa varten tai siirtää toiseen opinto-ohjelmaan tai tutkintoon.
Opintopisteitä kerryttävä liikkuvuus	Kotikorkeakoulussa käynnissä olevien opintojen puitteissa suoritettava, ajallisesti rajoitettu opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla, jonka tarkoituksena on kerryttää opintopisteitä. Liikkuvuusjakson jälkeen opiskelijat palaavat kotikorkeakouluunsa suorittamaan opintonsa loppuun.
Tutkintoon johtava liikkuvuus	Opiskelujakso ulkomailla koko tutkinnon suorittamiseksi tai todistuksen saamiseksi yhdessä tai useammassa vastaanottavassa maassa.
Korkeakoulututkintotodistuksen liite (Diploma Supplement)	Virallisten tutkintoasiakirjojen liite, jonka tarkoituksena on antaa tarkempia tietoja suoritetuista opinnoista yhteisesti sovitussa muodossa ja joka tunnustetaan kansainvälisesti. Se on korkeakoulututkintotodistukseen liitettävä asiakirja, joka sisältää vakiomuotoisen kuvauksen todistuksen haltijan suorittamien opintojen luonteesta, tasosta, asiayhteydestä, sisällöstä ja asemasta. Korkeakoulut laativat sen Euroopan komission, Euroopan neuvoston ja Unescon sopimien periaatteiden mukaisesti. Kansainvälisen yhteisen koulutusohjelman yhteydessä on suositeltavaa myöntää niin kutsuttu yhteinen korkeakoulututkintotodistuksen liite, joka kattaa koko koulutusohjelman ja jonka kaikki kyseisen tutkinnon myöntävät yliopistot vahvistavat.
Kaksoistutkinto tai usean tutkinnon yhdistelmä	Ainakin kaksi erillistä tutkintotodistusta, jotka myönnetään opiskelijalle yhteisohjelman suorittamisesta. Kaksoistutkinto on erityinen usean tutkinnon yhdistelmän tyyppi. Kyseisen oppilaitoksen toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä kukin tutkinto, ja se on tunnustettava virallisesti maissa, joissa tutkinnot myöntävät eri oppilaitokset sijaitsevat.
ECHE (korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja) (Erasmus Charter for Higher Education)	Euroopan komission myöntämä akkreditointi, joka antaa EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluille kelpoisuuden hakea ja osallistua Erasmus+ -ohjelman mukaiseen oppimiseen liittyvään liikkuvuus- ja yhteistyötoimintaan. Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan myöntäminen on tiettyjen avustusten kaksivaiheisen hakumenettelyn ensimmäinen vaihe, eikä se johda rahoituksen välittömään myöntämiseen Erasmus+ -ohjelmasta. Ohjelmaan assosioitumattomien Länsi-Balkanin alueen kolmansien maiden korkeakoulut voivat hakea korkea-asteen koulutusta koskevaa Erasmus-peruskirjaa ja niille voidaan se myöntää, kun on kyse Eurooppalaiset yliopistot -toiminnon ehdotuspyynnöstä, johon niillä on kelpoisuus osallistua. Erasmus-peruskirjassa esitetään perusperiaatteet, joita korkeakoulun olisi noudatettava järjestäessään ja toteuttaessaan laadukkaita liikkuvuustoimintoja ja yhteistyötä. Siinä esitetään vaatimukset, jotka korkeakoulu sitoutuu täyttämään varmistaakseen laadukkaat palvelut ja menettelyt sekä luotettavan ja avoimen tiedotuksen.
ECTS (eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä) (European Credit Transfer and Accumulation System)	Oppijakeskeinen opintopisteiden keruu- ja siirtojärjestelmä, joka perustuu oppimis-, opetus- ja arviointimenettelyjen avoimuuteen. ECTS-järjestelmän avulla tunnustetaan opintosuorituksia ja oppimisjaksoja, mikä helpottaa koulutusohjelmien ja oppimiseen liittyvän liikkuvuuden suunnittelua, toteutusta ja arviointia. Siitä on apua koulutusohjelmien suunnittelussa, kuvaamisessa ja järjestämisessä sekä korkeakoulututkintotodistusten myöntämisessä. ECTS-järjestelmän käyttö ja tulospohjaiset tutkintojen viitekehykset lisäävät koulutusohjelmien ja tutkintojen avoimuutta ja helpottavat tutkintojen tunnustamista.

Korkeakoulu	Oppilaitos, jossa kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti voi suorittaa tunnustetun tutkinnon tai muun tunnustetun korkea-asteen ammattipätevyyden, riippumatta siitä, mitä nimitystä tällaisesta oppilaitoksesta käytetään, tai muu vastaava korkea-asteen oppilaitos, jonka kansalliset viranomaiset katsovat voivan osallistua ohjelmaan alueellaan.
Yhteistutkinto	Yksi tutkintotodistus, joka myönnetään opiskelijalle yhteisohjelman suorittamisesta. Kahden tai useamman osallistuvan oppilaitoksen toimivaltaisten viranomaisten on myönnettävä yhteistutkinto yhdessä, ja se on tunnustettava virallisesti maissa, joissa osallistuvat oppilaitokset sijaitsevat.
Yhteisohjelmat	Korkea-asteen koulutus- tai tutkimusohjelmat, jotka ovat kahden tai useamman korkeakoulun yhdessä suunnittelemia, järjestämiä ja täysimääräisesti tunnustamia. Yhteisohjelmia voidaan toteuttaa korkeakoulutuksen eri tasoilla: kandidaatti-, maisteri- tai jatko-opintojen tai jopa niin kutsuttujen ”short cycle” -opintojen yhteydessä. Yhteisohjelmat voivat olla kansallisia (kaikki mukana olevat korkeakoulut sijaitsevat samassa maassa) tai transnationaalisia/kansainvälisiä (mukana olevat korkeakoulut edustavat vähintään kahta maata).
Yksijaksoiset koulutusohjelmat	Integroidut/pitkät koulutusohjelmat, jotka johtavat joko alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon ja joita joissakin maissa kuvaa edelleen paremmin vuosina ilmaistu kesto kuin opintopisteet. Useimmissa näistä maista tällaiset koulutusohjelmat, joihin ei kuulu Bolognan prosessin mukaista ensimmäistä sykliä, johtavat lääkärin, hammaslääkärin, eläinlääkärin, sairaanhoitajan tai kätilön tutkintoon. Niissä opiskelee yleensä 1–8 prosenttia opiskelijoista. Säänneltyyn ammattiin johtavan integroidun koulutusohjelman laajuus on ammatista riippuen useimmiten 300–360 opintopistettä / viisi–kuusi vuotta.
Jatkotutkinto	Osana Bolognan prosessia Bergenissä toukokuussa 2005 kokoontuneiden korkeakoulutuksesta vastaavien ministerien hyväksymän eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehyksen (Qualifications Framework for the European Higher Education Area) kolmas sykli. Kolmannen syklin kuvaus vastaa EQF-tason 8 oppimistuloksia.

Ammatillinen koulutus[519]

Oppisopimuskoulutus (oppisopimusopiskelija)[520]	Vaikka termit voivat vaihdella eri maissa, oppisopimuskoulutus ymmärretään viralliseksi ammatillisen koulutuksen toteutusmalliksi, joka a) yhdistää oppilaitoksissa tapahtuvan oppimisen merkittävään yrityksissä ja muilla työpaikoilla tapahtuvaan työssäoppimiseen b) johtaa kansallisesti tunnustettuihin tutkintoihin c) perustuu sopimukseen, jossa määritellään oppisopimusopiskelijan, työnantajan ja tarvittaessa ammatillisen oppilaitoksen oikeudet ja velvollisuudet, ja d) sisältää oppisopimusopiskelijalle maksettavan maksun tai muun korvauksen työssäoppimiskomponentista.

[519] Muihin ammatillisen koulutuksen termeihin voi tutustua Cedefopin virallisessa julkaisussa: https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf.

[520] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502(01).

EQAVET (ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys) (European Quality Assurance Reference Framework for Vocational Education and Training)	Päättäjille tarkoitettu, nelivaiheiseen laatusykliin perustuva viitekehys, joka käsittää tavoitteenasettelun ja suunnittelun sekä toteutuksen, arvioinnin ja tarkistamisen. Tällä vapaaehtoisella järjestelmällä, jota viranomaisten ja muiden elinten on tarkoitus hyödyntää laadunvarmistuksessa, ei puututa jäsenvaltioiden itsemääräämisoikeuteen.
Ammattitaitokilpailut	Kansainväliset alakohtaiset tapahtumat, joiden keskeisenä osana on kilpailu, jossa ammattiin opiskelevat esittelevät taitojaan. Tapahtumien tarkoituksena on tehdä tunnetuksi, tunnustaa ja vaihtaa kokemuksia, taitotietoa ja ammatillisen koulutuksen teknologisia innovaatioita. Ne järjestetään yritysten, ammatillisen koulutuksen järjestäjien, kauppakamarien sekä muiden ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta ja huippuosaamista parantamaan pyrkivien sidosryhmien tiiviinä yhteistyönä. Niillä luodaan maailmanlaajuisia koulutusstandardeja ja vertailuanalyysijärjestelmiä ja vaikutetaan teollisuuteen, hallintoon ja kouluttajiin yhteistyön ja tutkimuksen avulla. Ammattitaitokilpailujen tarkoituksena on nostaa ammattitaitoisten henkilöiden profiilia ja tunnustusta ja osoittaa ammattitaidon merkitys talouskasvun ja henkilökohtaisen menestyksen saavuttamisessa. Niillä pyritään innostamaan nuoria kehittämään ammattitaitoa ja tavoittelemaan huippuosaamista kilpailujen ja kampanjoiden avulla.
Ammatillinen koulutus	Koulutus, jonka tavoitteena on tarjota nuorille ja aikuisille sellaisia tietoja, taitoja ja osaamista, joita tietyissä ammateissa tai laajemmin työmarkkinoilla tarvitaan. Sitä voidaan antaa virallisissa ja epävirallisissa puitteissa eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) kaikilla tasoilla, tarvittaessa myös korkea-asteella. Erasmus+ -ohjelmassa ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen hankkeet ovat tukikelpoisia ammatillisen koulutuksen toiminnoissa.
Ammattiin opiskeleva	Henkilö, joka suorittaa toisen asteen ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen opinto-ohjelmaa, tai henkilö, joka on hiljattain suorittanut kyseisen ohjelman loppututkinnon tai saanut pätevyyden.
Työssäoppiminen	Tietojen, taitojen ja osaamisen hankkiminen suorittamalla – ja reflektoimalla – tehtäviä ammatillisessa ympäristössä, joko työpaikalla (esimerkiksi yhdistelemällä oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimista ja työssäoppimista) tai ammatillisessa oppilaitoksessa.

Aikuiskoulutus

Aikuiskoulutus	Kaikki muut kuin ammatillisen aikuiskoulutuksen muodot, jotka voivat kuulua virallisen koulutuksen taikka epävirallisen tai arkioppimisen piiriin (ammatillinen jatkokoulutus, ks. ”ammatillinen koulutus”).
Aikuisopiskelija	Aikuinen henkilö, joka on suorittanut peruskoulutuksen tai ei enää osallistu siihen ja palaa jonkin tyyppisen ei-ammatillisen jatkuvan oppimisen (virallisen, epävirallisen tai arkioppimisen) pariin.

Nuorisoala

Ohjaaja	Resurssihenkilö, joka ei ole ryhmän jäsen ja joka tukee nuoria heidän hankkeensa valmistelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

Yhteisöjen muodostaminen	Yhteisön luominen tai laajentaminen sellaisten henkilöiden keskuudessa, joilla on yhteinen tarve tai etu tai jotka ovat kokeneet heitä yhdistävän yhteisen kokemuksen. Yhteisöjen muodostamisprosessilla luotu yhteisö on ryhmä, jonka jäsenet vaihtavat vilkkaasti käytäntöjä ja jatkokehittämistä koskevia ideoita yhteisön itsensä hyödyksi.
Vuoropuhelumekanismit	Nuorten, nuoriso-organisaatioiden ja päätöksentekijöiden kanssa käytävä vuoropuhelu, joka toimii yhtenä nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön painopisteiden, toteuttamisen ja jatkotoimien jatkuvan yhteisen pohdinnan foorumina.
Digitaalinen nuorisotyö	Digitaalisen median ja teknologian ennakoiva hyödyntäminen tai käsitteleminen nuorisotyössä. Digitaalinen media ja teknologia voivat muodostaa nuorisotyön työkalun, toiminnon tai sisällön. Digitaalinen nuorisotyö ei ole nuorisotyön menetelmä, vaan se voidaan sisällyttää mihin tahansa nuorisotyön toimintaympäristöön ja sillä on samat tavoitteet kuin nuorisotyöllä yleensä.
Fasilitaattori	Henkilö, joka auttaa (nuorten) ryhmää tekemään yhteistyötä paremmin, ymmärtämään, mitkä ovat yhteiset tavoitteet, ja suunnittelemaan, miten kyseiset tavoitteet voidaan saavuttaa Erasmus+ -toiminnalla
Ryhmänvetäjä	Nuorisoalan liikkuvuushankkeissa nuorisovaihtoon osallistuvien nuorten mukana oleva 18 vuotta täyttänyt aikuinen, joka huolehtii nuorten oppimisesta (Youthpass), suojelusta ja turvallisuudesta.
Epävirallinen nuorten ryhmä	Vähintään neljän (13–30-vuotiaan) nuoren muodostama ryhmä, jolla ei ole asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöllisyyttä, edellyttäen, että ryhmän edustajalla on oikeuskelpoisuus tehdä oikeudellisia sitoumuksia sen puolesta. Jos ryhmässä on alaikäisiä, joku ryhmän vähintään 18-vuotiaista jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä. Ryhmä on rekisteröitävä ja validoitava organisaatioiden rekisteröintijärjestelmässä (ORS).[521] Rekisteröitymistä varten ryhmän muodostaminen on osoitettava ryhmän jäsenten allekirjoittamalla rekisteröintilomakkeella. Rekisteröintilomakkeen allekirjoitukset voidaan oikeusvarmuuden takaamiseksi joutua varmentamaan virallisesti, jos avustuksen myöntävä viranomainen sitä vaatii. Olemassa olevien ryhmien, jotka ovat jo rekisteröityneet ORS-järjestelmään, on ladattava allekirjoitettu rekisteröintilomake ORS-profiiliinsa, jotta ne voivat jättää epävirallisena nuorten ryhmänä hakemuksia toimintoihin vuoden 2026 ehdotuspyynnössä ja sen jälkeen. Lomakkeen voi ladata organisaatioiden rekisteröintijärjestelmästä (ORS), josta se löytyy nimellä ”Informal Group of Young People – Registration Form” (epävirallinen nuorten ryhmä – rekisteröintilomake). Epäviralliset nuorten ryhmät voivat toimia hakijoina ja kumppaneina joissakin Erasmus+ -ohjelman toiminnoissa. Tässä ohjelmaoppaassa nämä ryhmät rinnastetaan yksinkertaisuuden vuoksi oikeushenkilöihin (kuten järjestöihin tai oppilaitoksiin), ja ne kuuluvat Erasmus+ -ohjelman osallistujaorganisaatioiden määritelmän piiriin avaintoimen 1 toiminnoissa, joihin ne saavat osallistua.
Liikkuva toiminta	Useammassa kuin yhdessä maassa toteutettava toiminta. Liikkuva toiminta edellyttää, että kaikki osallistujat liikkuvat samanaikaisesti.
Nuorisotoiminnan paikallinen osallistuja	Oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan osallistuja, joka matkustaa toiminnan tapahtumapaikalle alle 10 km. Tällaiset osallistujat eivät ole oikeutettuja matkatukeen, mutta toiminnosta riippuen he voivat olla oikeutettuja yksilötukeen, organisointitukeen ja/tai osallisuustukeen.

[521] https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc.

Älykäs nuorisotyö	Nuorisotyön innovatiivinen kehittäminen, jossa hyödynnetään digitaalisen nuorisotyön käytäntöjä ja johon sisältyvät tutkimus-, laatu- ja toimintapoliittiset näkökulmat.
Nuorisotoiminta	Koulun ulkopuolinen toiminta (esimerkiksi nuorisovaihdot, vapaaehtoistoiminta tai koulutus), johon nuori osallistuu joko yksin tai ryhmässä, erityisesti nuoriso-organisaatioiden kautta, ja jolle on ominaista epävirallinen oppiminen.
Nuorisotyöntekijä	Henkilö, joka ammattinsa tai vapaaehtoistoiminnan kautta on mukana epävirallisessa oppimisessa ja tukee nuorten sosiaalista, koulutuksellista ja ammatillista kehitystä.
Youthpass	Eurooppalainen väline, jonka tarkoituksena on edistää Erasmus+ -ohjelmalla tuettuihin hankkeisiin osallistuvien nuorten ja nuorisotyöntekijöiden oppimistulosten tunnustamista. Youthpass-välineeseen kuuluvat • todistukset, joita osallistujat voivat saada monista ohjelman toiminnoista ja • määritelty prosessi, jolla nuoria, nuorisotyöntekijöitä ja nuoriso-organisaatioita kannustetaan pohtimaan nuorisoalan Erasmus+ -hankkeesta ja epävirallisesta oppimisesta saatuja oppimistuloksia. Youthpass kuuluu myös laajempaan Euroopan komission strategiaan, jolla pyritään edistämään epävirallisen ja arkioppimisen sekä nuorisotyön tunnustamista niin Euroopassa kuin sen ulkopuolella.

Liikunta ja urheilu

Ruohonjuuritason liikunta ja urheilu	Liikunnallinen vapaa-ajan toiminta, jota kaikenikäiset voivat harrastaa säännöllisesti amatööritasolla tavoitteena terveyden edistäminen, kouluttautuminen tai sosiaalinen kanssakäyminen.
Liikunta- ja urheilualan henkilöstö	Henkilöt, jotka joko palkattuina tai vapaaehtoistoiminnan kautta osallistuvat urheilujoukkueen tai yksittäisten urheilijoiden ohjaukseen ja valmennukseen ja hallinnointityöhön.